
Kronika lat 1947-1977.

Biuletyn Polonistyczny 31/1-2 (107-108), 13-430

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

1947

październik. P r o j e k t y u t w o r z e n i a i n s t y -
t u t u b a d a ń l i t e r a t u r y p o l s k i e j .
Z konkretną inicjatywą utworzenia instytutu wystąpił S. Żółkiew-
ski na łamach "Kuźnicy" 13 X 1947 (nr 41). Zarysowując w artyku-
le "Kilka praktycznych propozycji" całościowy plan działań, ma-
jących na celu przeprowadzenie reformy kulturalnej, postulował
m.in. utworzenie Instytutu Polityki Kulturalnej oraz Instytutu
Literackiego. "Wymarzył go przed wojną Kridl i F. Siedlecki -
pisał. - Po wojnie bardzo konkretnie zaprojektował Jan Kott. Je-
go to dziś pomysł. Sprawa jest pilna. Tekst artystyczny literac-
ki - to podstawa wszelkiej roboty kulturalno-oświatowej. [...]
Rewolucja kulturalna to w wysokiej mierze rewolucja treści czy-
telnictwa. [...] Podstawą czytelnictwa masowego jest narodowy i
oświatowy zasób klasyków literatury. [...] Umasowienie klasyków
jest nie do pomyślenia: 1. bez właściwego wyboru, 2. bez właści-
wego komentarza. To jest pierwsze zadanie dla Instytutu Literac-
kiego. Instytut musi zreformować naszą polonistykę. Bo stoimy
tutaj na progu katastrofy. Polonistyka nasza pracuje bezideowo,
nienowocześnie, bez planu, bez sensu. [...] To też najpierwszym,
podstawowym, zadaniem polonistyki jest zbadanie polskiego dorobku
literackiego, właśnie jako wyrazu dążeń społecznych i politycz-
nych swego czasu, ustalenie ideowego stosunku każdej książki nie
do wzorów literackich, ale do życia polskiego, z którego wyras-
tała. [...] Rzeczą Instytutu będzie przeprowadzenie badań przy-
gotowawczych do tego celu. To jest niemało, rzecz oznacza właś-
ciwie zbadanie przynajmniej całego 19 wieku w Polsce, właściwie
postawienie w stosunku do tego okresu po raz pierwszy problema-
tyki socjologicznej. [...] Instytut winien również poprowa-

dzić własną akcję wydawniczą. Należy przygotowywać solidne prace naukowe. Ale trzeba najpierw wydać to co jest, aby spowodować pewien przełom w myśleniu o naszej klasycznej literaturze. Należy wydać te nowatorskie szkice o literaturze 19 w., które już mamy (np. Hoffmana o Brzozowskim, Stawara o Sienkiewiczu i Boyu, Kotta o Prusie itp.). Słuszny projekt wydania takich raczej publicystycznych »Materiałów do historii literatury polskiej XIX w.« wysunął Kott. Zebrałoby się bez trudu już dziś trzy spore tomy takich szkiców. [...] Lecz Instytut Literacki musi mieć również zadania pedagogiczne obok badawczych. Winien kształcić już przygotowanych przez uniwersytet filologów na pracowników naukowych specjalnie nastawionych na pracę naukową dla potrzeb roboty kulturalno-oświatowej. Powtórę zaś musi mieć osobny wydział kształcący pisarzy. Zwłaszcza w wykonywaniu prac półtwórczych, różnego typu reportaży, beletryzacji literackiej dziennikarki. Musimy się liczyć z coraz większym napływem talentów coraz gorzej przygotowanych do zawodu pisarza. [...] powołanie Instytutu Literackiego nie jest bynajmniej przedwczesnym pomysłem. Już dziś taki Instytut działa i pracuje. Tylko w rozsypce. Już dziś każda spółdzielnia wydawnicza przy planowaniu wznowień, każdy ambitny wojewódzki zarząd TUR dorywczo zatrudnia tego i owego pracownika przy pracy, którą właśnie przewiduję dla Instytutu Literackiego. Dziś ci ludzie pracują w pojedynkę, dorywczo, każdy robi wszystko i zawsze od początku. Dlatego nie ma efektu. Trzeba ich zebrać, zorganizować planowo i stale zatrudnić. Bo i tak robota idzie, ale źle. Instytut taki mógłby istnieć przy którymkolwiek uniwersytecie. Ale chyba będzie lepiej jeśli zorganizowany zostanie przy MKiS [Ministerstwie Kultury i Sztuki] - będzie bowiem wtedy wyraźnie służył celom, które sobie ministerstwo stawia. Mam nadzieję, że wpływ takiego instytutu rozrusza także naszą oficjalną, uniwersytecką, przyczynkarską polonistykę"

Na temat pilnej potrzeby utworzenia instytutu poświęconego badaniom literackim wypowiadali się także J. Kott i K. Wyka. J. Kott zabrał głos na łamach "Kuźnicy" również 13 X (nr 41). W artykule "Caeterum censeo...", poświęconym potrzebie opracowania nowych podręczników historii literatury polskiej i historii Polski, pisał: "Zorganizować badania nad historią literatury polskiej, stworzyć plan reedycji, skupić dokoła siebie twórczych ludzi, powiązać wysiłki naukowców, krytyków literackich i ideologów, może jedynie samodzielny ośrodek badawczy, wyposażony w dostateczne fundusze. Takim ośrodkiem może być tylko państwowy instytut historii literatury. Kosztem dziesięciu milionów rozsądnie wydanych możemy mieć rok rocznie dwadzieścia nowych rozpraw i monografii naukowych. Ale sprawa Instytutu Historii Literatury, jego organizacji, zadań, wymaga osobnego artykułu. Caeterum censeo: bez uczonych, podręczników i historii literatury i historii Polski nie zmienimy niczego w szkole średniej ani też nie ruszymy z miejsca w robocie oświatowej."

Do propozycji Żółkiewskiego i Kotta ustosunkował się 26 X w tygodniku "Odrodzenie" (nr 43) K. Wyka. W felietonie "Ostatnie plany" poparł projekt utworzenia instytutu, opowiadając się za nazwą Instytut Historii Literatury. "Instytucja taka będzie musiała mieć charakter naprawdę badawczy - stwierdzał - inaczej bowiem nie spełni swojej postępowej i społecznej funkcji. Pisząc badawczy, nie mam na myśli zawieszenia Instytutu w estetycznych i pokoleniami mierzonych obłokach. Myślę o sprawach bardzo prostych, bez których każdy z postulatów unowocześnienia naszej wiedzy o literaturze gotów umrzeć w załączku. Powiada np. Żółkiewski, że nie umiemy orzec niczego definitywnego o politycznym stanowisku Kraszewskiego, Jeża czy innych powieściopisarzy na tle ich współczesności. Prawda, ale jak to uczynić bez bibliografii czasopism lub bibliografii filozofii polskiej? Jak bez

grafii czasopism lub bibliografii filozofii polskiej? Jak bez tych nieistniejących dotąd bibliografii zrobić wydanie klasyków z komentarzami, które by ich naprawdę osadzały w epoce? Wyprawy partyzanckie jakie każdy badacz podejmuje na własną rękę są barbarzyńską stratą czasu i energii." Dalej, wspominając o indywidualnej pracy dra A. Bara w Krakowie nad bibliografią zawartości literackiej czasopism polskich XIX w., postulował: "Praca [Instytutu] musi iść na kilku planach równocześnie. Planach o różnej długości fali i różnej też fali przydatności społecznej, byle ją - rozpocząć. Tylko dla przykładu wymienię falę najdłuższą, stworzenie warsztatu naukowego dla nas i dla przyszłych badaczy, warsztatu, który zawsze był w Polsce robiony w pojedynkę, zawsze jakiś Linde, Kolberg, Korbut, nigdy praca zbiorowa, a powinien być robiony inaczej, warsztatu, który po dewastacjach tej wojny leży w gruzach [...]. Fala najdłuższa, powtarzam, była tylko dla przykładu. Na fali krótszej dwie imprezy dadzą się wykonać szybko, przypuszczam gdzieś do roku: należy zebrać i wydać rozproszone w czasopismach powojennych szkice prostujące doraźnie obraz literatury XIX w. Ten pomysł Kotta da się wykonać zaraz, ale należałoby go poszerzyć. Należałoby zamówić u autorów rozprawy, które by uzupełniły brakujące ogniwa w tej tymczasowej historii literatury. [...] Wśród uniwersyteckich historyków literatury przeprowadzić ankietę nad czym pracują i zaproponować - widzę, że i ja zaczynam snuć plany. Tymczasem chodzi o to, ażeby plany obecne były ostatnimi". (felieton podpisany pseud. kjw).

O "prehistorii" Instytutu sięgającej lat przedwojennych pisał S. Żółkiewski we wspomnieniach: "Z historii IBL". "Biul. Polonist." 1973 nr 49 oraz "Jak zakładaliśmy Instytut Badań Literackich" w książce zbiorowej pt. "Kazimierz Wyka. Charakterystyki, wspomnienia, bibliografia". Kraków 1978.

31 października - 2 listopada. Z e b r a n i e p o ś w i ę -
c o n e o r g a n i z a c j i I n s t y t u t u B a d a ń
L i t e r a c k i c h. W obradach, które odbyły się w Krakowie,
uczestniczyli: dr J. Kott, prof. T. Mikulski, doc. K. Wyka, red.
S. Żółkiewski i dr M. Żurowski. Po omówieniu wyników rozmów od-
bytych w Ministerstwie Oświaty oraz Ministerstwie Kultury i
Sztuki na temat mającego powstać instytutu postanowiono dążyć
do związania działalności placówki wyłącznie z Ministerstwem
Oświaty. Dr J. Kott przedstawił projekt statutu Instytutu, pro-
pozycje budżetu (rocznie 12 milionów zł). Przedyskutowano też
propozycje personalne i program pracy na rok 1948.

Protokół zebrania. Arch. IBL.

1948

styczeń. Powstanie zespołu założycieli i organizatorów Instytutu Badań Literackich. Od początku 1948 z inicjatorem utworzenia Instytutu S. Żółkiewskim (w tym czasie redaktorem naczelnym "Kuźnicy", posłem na sejm, od grudnia 1947 do listopada 1948 kierownikiem Wydziału Oświaty i Kultury KC PPR) współdziałali, związani bliską znajomością z lat uniwersyteckich i wspólną działalnością w Kole Polonistów Słuchaczy UW:

J. Baculewski (ur. 1912), po 1945 naczelnik Wydziału Organizacyjnego w Ministerstwie Oświaty, potem kurator Okręgu Szkolnego łódzkiego, czynny działacz Zarządu Głównego ZNP;

K. Budzyk (ur. 1911), w 1945-1948 kierownik Wydziału w Naczelnej Dyrekcji Bibliotek w Ministerstwie Oświaty, po habilitacji na UŁ (1947) profesor nadzwyczajny UW;

J.Z. Jakubowski (ur. 1909); po uzyskaniu doktoratu filozofii w 1946 wykładowca w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Łodzi (od 1947), redaktor dwumiesięcznika "Polonista" (1946-1947), a następnie "Polonistyki";

E. Korzeniewska (ur. 1910), w 1947-1948 wykładowca w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej i Wyższej Szkole Pedagogicznej w Łodzi, stały współpracownik "Kuźnicy";

J. Kott (ur. 1914) członek redakcji "Kuźnicy" (od 1945), krytyk i publicysta, a równocześnie badacz literatur romańskich (doktorat w 1947 na UŁ);

J. Pietrusiewiczowa (ur. 1911), zatrudniona w 1946-1947 w Polskim Radiu w Warszawie, współpracownik serii "Biblioteka Pisarzy Polskich i Obcych" wydawanej przez "Książkę i Wiedzę";

M. Żurowski (ur. 1915), od 1945 asystent Seminarium Filologii

Romańskiej UW (doktorat w 1946);

nadto H. Szyper (ur. 1900), doktor filozofii (1924 na UJK),
pracownik Ministerstwa Oświaty, współautor nowych programów
szkolnych.

Spoza Warszawy czynny udział w organizowaniu IBL brali:
K. Wyka (ur. 1910), po habilitacji w 1946 profesor nadzwyczajny
UJ, od 1945 redaktor miesięcznika "Twórczość";

T. Mikulski (ur. 1909), po habilitacji w 1946 profesor nadzw-
yczajny UWr;

W. Kubacki (ur. 1907) , adiunkt na Wydziale Humanistycznym UPoz
(doktorat w 1937 na UJ), prezes poznańskiego oddziału ZLP.

Nieco później włączyły się w prace organizacyjne:

A. Kawecka-Gryczowa (ur. 1903), doktor filozofii (w 1932 na UW),
od 1945 kierująca wraz z J. Gryczem Oddziałem Dawnej Książki
w Ministerstwie Oświaty;

M.R. Mayenowa (ur. 1910), doktor filozofii (w 1938 na USB), w
1946-1949 przebywająca w Pradze, gdzie kontynuowała prace
badawcze, specjalizując się w teorii literatury.

1

1-2 lutego. Z j a z d p r z e d s t a w i c i e l i p o l -
s k i e j n a u k i o l i t e r a t u r z e d l a
p r z e d y s k u t o w a n i a z a d a ń p o w s t a j ą -
c e g o I B L. Zjazd, przygotowany przez organizatorów Insty-
tutu, odbył się w Warszawie w Ministerstwie Oświaty. W imieniu
Ministerstwa otworzył obrady prof. K. Budzyk, przewodniczył prof.
J. Kleiner (UJ). Referat inaugurujący obrady wygłosił S. Żółkiew-
ski, który scharakteryzował na wstępie, dla uzasadnienia potrze-
by powołania Instytutu, dotychczasowe prace historyczno- i teo-
retycznoliterackie, przeprowadzając krytykę metod idealistycz-
nych i formalistycznych i wykazując konieczność oparcia badań na
szeroko pojętej metodzie socjologiczno-marksistowskiej. Przed-

stawiony następnie program prac IBL na najbliższą przyszłość przewidywał m.in.: sporządzenie kartoteki druków polskich od XV do XVIII w. (w układzie wg dziedzin); sporządzanie bibliografii literackiej; opracowywanie komentarzy do szkolnych wydań klasyków; przystosowanie tekstów literackich do pracy oświatowej; prace naukowe związane z potrzebami programu kulturalnego; prace związane z zagadnieniami metodologicznymi, prace nad podręcznikiem poprzedzone wydaniem materiałów do historii literatury polskiej; materialne popieranie pracowników naukowych, prowadzących badania literackie.

Po referacie rozwinęła się dyskusja, dotycząca problemów teoretycznych, w której głos m.in. zabierali: prof. J. Kleiner (UJ), prof. W. Sorowy (UW), prof. R. Pollak (UPoz), prof. M. Dłuska (KUL), dr M. Rzeuska (UW), prof. K.W. Zawodziński (UMK), mgr M. Kierczyńska (krytyk), prof. K. Wyka. Jak podano w sprawozdaniu ze zjazdu w "Odrodzeniu", prof. Kleiner przeciwstawił m.in. stanowisku S. Żółkiewskiego zasadę "autonomiczności" sztuki, godząc się jednak na to, że im szerzej pojmie się badania literackie i im więcej zastosuje się rozmaitych interpretacji, tym większą korzyść przyniesie to nauce o literaturze. Sprawozdawca "Polonistyki" uznał dyskusję za najbardziej ważką od czasów Zjazdu Naukowego im. I. Krasickiego we Lwowie w 1935, z tym, że gdy wówczas w centrum sporów znajdowała się sprawa formalizmu, obecnie stała się nią marksistowska metoda badań literackich.

Drugi dzień obrad poświęcono ustaleniu konkretnego planu pracy Instytutu i jego organizacji. Postanowiono, że rozwój IBL musi iść w trzech kierunkach: 1. historycznoliterackim, 2. popularno-oświatowym, 3. wydawniczym (związanym z programami szkolnymi i uniwersyteckimi).

W dziale pierwszym postanowiono obok przedsięwzięć biblio-

graficznych podjąć kilka prac zbiorowych, jak opracowanie monografii powieści polskiej, połączone ze wznowianiem wydań zapomnianych i rzadkich a cennych utworów, przygotowanie kilkutomowego zbioru materiałów do projektowanej na dalszą przyszłość historii literatury polskiej (tom 1 tych materiałów miał stanowić próbę nowego oświecenia twórczości literackiej drugiej połowy XIX w.). Ponadto projektowano prace dotyczące poszczególnych pisarzy i wybitnych dzieł oraz tłumaczenia interesujących pod względem metodologicznym rozpraw zagranicznych. W dziale wydawnictw związanych z programem szkolnym przewidywano opracowanie zbiorowe podręcznika historii literatury polskiej, przygotowanie komentarzy do tekstów, wymaganych przez program szkolny. Jeżeli chodzi o plan dysponowania funduszami, to większą część sum postanowiono rozdzielić jako miesięczne stypendia dla pracowników, przygotowujących konkretne prace, zakładając, iż "stworzenie grupy ludzi związanych ideologicznie i zabezpieczenie im podstaw bytu materialnego jest pierwszym warunkiem podjęcia zespołowej, pomyślanej na długi dystans pracy naukowej". [ek. "Odrodzenie" 1948 nr 9]. Obrady protokołował mgr S. Stupkiewicz.

[E. Korzeniewska?] ek.: "Instytut Literacki". "Odrodzenie" 1948 nr 9. - [J.Z. Jakubowski] J.Z.J.: "Instytut Badań Literackich". "Polonistyka" 1948 nr 2.

2

24 lipca. U t w o r z e n i e I B L rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 24 VII. "Na podstawie art. 108 ust. 1 dekretu z dnia 28 października 1947 r. o organizacji nauki i szkolnictwa wyższego [„Dz. U.” nr 66 poz. 415] zarządza się co następuje:

§ 1. Tworzy się Instytut Badań Literackich, jako państwową samodzielną placówkę naukowo-badawczą podległą Ministerstwu Oświaty.

§ 2. Do zadań Instytutu należy:

1. organizowanie, prowadzenie i popieranie prac badawczych i publikacji z dziedziny nauki o literaturze,
2. opracowywanie wzorowych wydań tekstów i komentarzy do użytku szkolnego i oświatowego.

§ 3. Szczegółowy zakres działania, organizację i siedzibę Instytutu określi statut, który będzie nadany przez Ministra Oświaty za zgodą Komitetu Ministrów do Spraw Kultury.

§ 4. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Oświaty.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Podpisali: Prezes Rady Ministrów Józef Cyrankiewicz

Minister Oświaty Stanisław Skrzeszewski".

"Dz. U." 1948 nr 37: 6 VIII poz. 266.

3

4 września. N o m i n a c j a S. Żółkiewskiego na kierownika i organizatora IBL. Rozporządzenie w tej sprawie wydało Ministerstwo Oświaty 4 IX. 30 IX dekretem Prezydenta RP, B. Bieruta, S. Żółkiewski został mianowany dyrektorem IBL.

4

wrzesień. P i e r w s z e u m o w y o p r a c ę w IBL. 1 IX zostali zaangażowani na etaty samodzielnych pracowników naukowych: prof. K. Budzyk i dr J. Kott. Nadto została zawarta umowa z mgrem S. Stupkiewiczem na kierownictwo sekretariatu. Następnie od 1 X zostali zaangażowani na stanowiska samodzielnych pracowników naukowych: mgr J. Baculewski, dr J.Z. Jakubowski, dr W. Kubacki, dr M.R. Mayenowa, prof. T. Mikulski, dr H. Szyper, prof. K. Wyka, dr M. Żurowski.

Na etatach adiunktów zaangażowano: 1 X mgr W. Leopold, mgr J. Pietrusiewiczową; na etatach asystentów: 1 X W. Korotaja, ab-

solwenta USB (mgr 1951 UW); 1 XI: studentkę polonistyki UŁ, M. Janion (mgr 1951 UW), mgr K. Kuliczowską (mgr 1938 UW), H. Markiewiczza, studenta polonistyki UJ (mgr 1950), mgr M. Żmigrodzką (mgr 1948 UŁ); 1 XII: J. Ziomka, studenta polonistyki UW (mgr 1950). Na etacie administracyjnym sekretarki zaangażowana została od 1 X H. Greła (Budzykowa, studentka WSNP, w XII 1950 przeszła na etat asystenta), a na etat woźnej H. Hudyka.

5

listopad. S t r u k t u r a i o b s a d a s t a n o -
w i s k k i e r o w n i c z y c h w I B L. Na stanowisko
zastępcy dyrektora został powołany dr J. Kott. Utworzono
następujące zakłady i pracownie:

- I. Zakład Historii Literatury Polskiej - kier. prof. K. Wyka
 - 1. Pracownia w Krakowie - kier. prof. K. Wyka
 - 2. Pracownia w Poznaniu - kier. dr W. Kubacki
 - 3. Pracownia we Wrocławiu - kier. prof. T. Mikulski
- II. Zakład Teorii Literatury i Metodologii Badań Literackich -
kier. dyr. S. Żółkiewski
- III. Zakład Bibliografii - kier. prof. K. Budzyk
 - 1. Pracownia Bibliografii Staropolskiej - kier. dr A. Gry-
czowa
 - 2. Pracownia Bibliograficzna w Krakowie - kier. doc. A. Bar
 - 3. Pracownia Bibliograficzna w Poznaniu - kier. prof.
S. Wierczyński
- IV. Pracownia Podręcznika Szkolnego Historii Literatury Pol-
skiej - kier. dr J.Z. Jakubowski.

6

listopad. R o z p o c z e c i e p r a c y p r z e z P r a -
c o w n i ę B i b l i o g r a f i i S t a r o p o l -
s k i e j w W a r s z a w i e. Organizatorem Pracowni, a

następnie jej kierownikiem była dr A. Gryczowa (do przejścia na emeryturę w 1973). W listopadzie zespół pracowni tworzyli: W. Korotaj oraz zaangażowani na pracach zleconych: dr Z. Faryna, mgr I. Rostkowska, i studentki polonistyki UW: A. Lipowska (Ślapiczyńska), T.B. Wielądek. W 1949 doszli do zespołu: H. Bielak, mgr A. Mańkowska i studenci polonistyki UW: K. Chojnacka (Korotajowa), B. Czaplicka, B. Dankowska (Findeisen), M. Dernałowicz, B. Libner (Winklowska), W. Seńko, W. Skibiński, J. Szwedowska; w 1950 - M. Szczerbińska (Szymańska).

Pracownia rozpoczęła działalność od sporządzenia na podstawie "Bibliografii polskiej" K. Estreichera kartoteki piśmiennictwa staropolskiego w układzie rzeczowym, która miała zobrazować rozwój poszczególnych dziedzin piśmiennictwa do końca XVIII w., stanowić punkt wyjścia dla dalszych poszukiwań badawczych, umożliwić szybkie odpowiedzi na rozmaite kwerendy. Projekt został poddany ocenie specjalistów: prof. prof. W. Borowego, J. Krzyżanowskiego, R. Pollaka, K. Budzyka. Piśmiennictwo podzielono wg dziedzin (filozofia, historia, literatura, prawo i in.), wyróżniając nadto panegiryki i druki prawno-państwowe. Kartoteka objęła łącznie ok. 90 000 opisów.

7

listopad. R o z p o c z ę c i e p r a c y p r z e z
P r a c o w n i ę B i b l i o g r a f i c z n ą w P o -
z n a n i u. Rozmowy, prowadzone z ramienia Instytutu przez
prof. K. Budzyka z prof. S. Wierczyńskim, wybitnym historykiem
literatury staropolskiej i bibliografem, w tym czasie dyrektorem Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu, w sprawie zorganizowania w ramach IBL prac nad bibliografią literacką bieżącą, trwały od połowy lipca 1948. Wierczyński, który od lat dwudziestu tych daremnie zabiegał o podjęcie prac nad tego typu bibliogra-

fią, przyjął propozycję finansowania prac zespołowych i wydawania dzieła w postaci publikacji ciągłej (za poszczególne lata).

27 XI odbyło się w Poznaniu pierwsze zebranie organizacyjne Pracowni, a 8 XII-pierwsze zebranie robocze. Do pracy zostali zaangażowani na pracach zleconych studenci polonistyki UPoz: E. Buszówna (Aleksandrowska), Jarosław Maciejewski, E. Mendelska, K. Tokarzówna, T. Tyszkiewiczówna oraz mgr J. Formanowicz, zatrudniona w Bibliotece Uniwersyteckiej. Zespół ten podjął pracę nad zgromadzeniem materiałów do tomu za rok 1948. Do końca grudnia zbibliografowano zawartość literacką 34 czasopism. Pracę kontynuowano w 1949 w zespole powiększonym o T. Kwiekową i M.K. Włodarczyk (Maciejewską).

8

listopad. U t w o r z e n i e P r a c o w n i B i b l i o g r a f i c z n e j w K r a k o w i e. Za pośrednictwem prof. K. Wyki kierownictwo Instytutu nawiązało na początku września kontakt z doc. A. Barem, historykiem literatury i bibliografem, kustoszem Biblioteki Jagiellońskiej, który w czasie okupacji rozpoczął pracę nad bibliografią literackiej zawartości czasopism polskich XIX i XX w. (do 1939). Na pracę tę uzyskał w 1947 niewielką subwencję Ministerstwa Oświaty, pozwalającą na zaangażowanie dwu pracowników pomocniczych na cztery miesiące. Według obliczeń doc. Bara ilość opracowanych do 1948 czasopism wynosiła 128 tytułów, a kartoteka liczyła 250 000 fiszek bibliograficznych. W wyniku porozumienia zawartego 3 IX dyrekcja IBL utworzyła pod kierunkiem doc. Bara Pracownię Bibliograficzną w Krakowie dla kontynuowania pracy. Zespół, zatrudniony na pracach zleconych od 15 XI, tworzyli studenci polonistyki UJ, m.in. I. Kleszczowa, J. Kwiatkowski, M. Podraza (Kwiatkowska), D. Sawicka, R. Skręt.

9

26 grudnia. A n o n s w p r a s i e l i t e r a c k i e j o u r u c h o m i e n i u I B L. "Kuźnica" 26 XII oraz "Twórczość" w numerze grudniowym zamieściły następujący komunikat: "Dnia 1 listopada 1948 r. został urzędowo zatwierdzony, otrzymał możliwość zawierania umów i podejmowania prac Instytut Badań Literackich.

IBL prowadzi: Zakład Historii Literatury Polskiej, Zakład Teorii Literatury i Metodologii Badań Literackich, Zakład Bibliografii, Pracownię Podręcznika Szkolnego Historii Literatury Polskiej.

Lokal IBL mieści się w Warszawie przy ul. Krakowskie Przedmieście 17, pok. 208, tel. 899 60 (wewn. 28). Kancelaria czynna codziennie. Dyrektor IBL przyjmuje w czwartki od godz. 12 do 13."

"Uruchomienie Instytutu Badań Literackich". "Kuźnica" 1948 nr 52. - "Komunikat". "Twórczość" 1948 nr 12.

styczeń. P r e z e n t a c j a z a d a ń I B L n a ł a m a c h " Ż y c i a N a u k i ". Podając informację o uruchomieniu Instytutu, dyrektor S. Żółkiewski przedstawiał szczegółowo zadania IBL i podjęte prace: "Do zadań Instytutu należy: 1. organizowanie, prowadzenie i popieranie prac badawczych i publikacji z dziedziny nauki o literaturze, 2. prowadzenie oraz wydawanie prac bibliograficznych i edytorskich, 3. opracowywanie wydań tekstów, komentarzy i materiałów historycznoliterackich do użytku szkolnego i oświatowego, 4. organizowanie centralnych ośrodków dokumentacji w zakresie twórczości wybitnych pisarzy oraz udostępnianie zebranych materiałów dla celów naukowych i społecznych, 5. założenie i prowadzenie biblioteki w zakresie nauki o literaturze, jak również centralnego katalogu dzieł z tego zakresu, znajdujących się w bibliotekach polskich, 6. współpraca z odpowiednimi instytucjami i urzędami w ustalaniu programów nauczania historii literatury na uniwersytetach oraz w ustalaniu planów wydawniczych w zakresie nauki o literaturze i reedycji klasyków, 7. współpraca z odpowiednimi instytucjami naukowymi za granicą w zakresie wiążącym się z zadaniami ustalonymi wyżej.

Prace swe wykonuje Instytut bądź bezpośrednio w gronie swych współpracowników, bądź planuje, uzgadnia i popiera ich wykonanie, powierzając je pracownikom naukowym spoza Instytutu i tworząc w razie potrzeby zespoły dla opracowania określonych zagadnień.

Instytut Badań Literackich rozpoczął następujące prace:

Dla przygotowania przyszłej, nowej syntezy historii literatury polskiej opracowuje się systematycznie »Materiały do historii literatury polskiej«. Ukończenie tomu pierwszego tego wy-

dawnictwa zaplanowane jest na rok 1949. Obejmuje on okres pozytywizmu. W około czterdziestu dwuarkuszowych studiach opracowana będzie z marksistowskiego punktu widzenia problematyka literatury polskiej po roku 1860 a przed 1890.

Instytut Badań Literackich planuje na dalsze lata następne tomy tych »Materiałów«, tak aby zrewidować problematykę historycznoliteracką całej literatury polskiej.

Zorganizowana została pod kierunkiem prof. T. Mikulskiego, prof. W. Kubackiego i prof. K. Wyki praca zbiorowa (studencka) nad wstępnym opracowaniem, według ankietowego wzoru, powieści polskiej, poczynsz od epoki stanisławowskiej aż po wiek XX, jako pierwszy krok przygotowawczy do napisania historii powieści polskiej.

Rozpoczęte zostały zbiorowe prace bibliograficzne nad bibliografią staropolską, kontynuacją Estreichera i bibliografią zawartości czasopism. Pracują trzy grupy pod kierunkiem prof. dra Wierczyńskiego (Poznań), dra A. Bara (Kraków) i dr A. Gryczowej (Warszawa).

Rozpoczęta została przez dwunastoosobową grupę: dr J.Z. Jakubowski (kierownik), prof. dr K. Budzyk, mgr Baculewski, dr Dürr-Durski, dr Libera, mgr Korzeniewska, mgr Kurkowska, dr Mayenowa, mgr Pietrusiewiczowa, dr Szyper, dr Skwarczyński, mgr Warzenica, praca nad trzutomowym podręcznikiem licealnym historii literatury polskiej. Tom pierwszy będzie ukończony do stycznia 1950 r.

Zaprojektowano serię skomentowanych wydań klasyków polskich i niektórych obcych. Będzie to kontynuacja zreformowanej serii, którą redagował prof. dr Budzyk w Spółdzielni Wyd. "Książka" (Biblioteka Pisarzy Polskich i Obcych), Instytut Badań literackich zlecił już opracowanie 15 tomików. Na rok 1949 projektuje się około 40 pozycji. Z ramienia IBL redaguje tę se-

rię prof. dr K. Budzyk, dr H. Szyper i dr M. Żurowski.

Jednym z najistotniejszych zadań IBL jest materialne poparcie indywidualnych prac badawczych. Jak dotąd Instytut Badań Literackich zlecił i finansowo umożliwił podjęcie prac nad następującymi monografiami: 1. studia z zakresu marksistowskiej teorii literatury, 2. studia nad publicystykę pozytywistów, 3. studia nad Krupińskim, 4. studia nad powieścią staropolską, 5. studia nad problemami formalnymi powieści pozytywistycznej, 6. studium o wzorach włoskich polskiego baroku, 7. studia o Krasickim, 8. studia o Karpińskim (listy), 9. monografia Kuźnicy Kołłątajowskiej, 10. monografia Niemcewicza, 11. studia nad Mickiewiczem, 12. obszerne kalendarium pobytu Mickiewicza w Rosji, 13. monografia o Boyu-Żeleńskim, 14. monografia o Witkiewiczu, 15. monografia o Bałuckim, 16. monografia o Orzeszkowej, 17. monografia o Kadenie-Bandrowskim, 18. monografia o poezji polskiej 1918-1923, 19. w ramach prac przygotowawczych do zaprojektowanej przez Zakład Teorii Literatury historii krytyki literackiej w Polsce - monografie o Chmielowskim, Chlebowskim i Tarnowskim.

Nadto studia o D. Defoe i początkach powieści realistycznej, o Puszkynie. Podjęte zostały przekłady marksistowskich prac radzieckich o literaturze (tom studiów estetycznych i trzy podręczniki historii literatury francuskiej, angielskiej, rosyjskiej)".

S. Żółkiewski: "Instytut Badań Literackich". "Życie Nauki" 1949 nr 37; toż w red. nieco zmian. "Prz. Hist." 1949 z. 1.

1

styczeń. A n k i e t a n a t e m a t p o w i e ś c i
p o l s k i e j X V I I I i X I X w i e k u. Praca, zainicjowa-
na w listopadzie 1948, miała stanowić podstawę materiałową dla
planowanej historii powieści polskiej i być prowadzona zespołowo
w ramach Zakładu Historii Literatury Polskiej w trzech ośrodkach:

w Krakowie pod kierunkiem prof. K. Wyki (który był kierownikiem całości przedsięwzięcia), w Poznaniu pod kierunkiem dra W. Ku-backiego i we Wrocławiu pod kierunkiem prof. T. Mikulskiego. Po zestawieniu na podstawie "Bibliografii polskiej" K. Estreichera oraz katalogów bibliotecznych tytułów powieści polskich XVIII i XIX wieku, każdy utwór miał zostać opisany według kwestionariusza obejmującego następujące punkty: 1. Opis bibliograficzny utworu, sygnatura biblioteczna; 2. Typ utworu; 3. Fabuła utworu; 4. Środowisko społeczne utworu; 5. Problematyka akcji i teza utworu; 6. Wygląd formalny utworu; 7. Stosunek artystyczny autora do tematu (w obrębie każdego z w/w punktów wyodrębniono szereg podpunktów). Według ustalonego podziału prac, okresem do 1810 miała się zająć pracownia wrocławska, okresem 1810-1830 pracownia poznańska, okresem 1831-1863 pracownia krakowska. W zaplanowanym na l. 1949-1955 przedsięwzięciu uczestniczyć mieli studenci wyższych lat polonistyki pod kontrolą asystentów: w Krakowie: mgr K. Kulickowskiej i H. Markiewicza, w Poznaniu: mgr H. Pańczykówny, we Wrocławiu - mgr J. Ziomka.

Do września 1949 ukończone zostały prace bibliograficzne oraz - w pracowni krakowskiej - opracowanie przez 49 słuchaczy ankiety dla 94 powieści i 70 opowiadań. Z kontynuowania ankiety zrezygnowano ok. 1951 r.

[Źp.]: "W kuźni nowoczesnej wiedzy o literaturze. Na temat Instytutu Badań Literackich". "Gaz. Krak." 1949 nr 5.

2

kwiecień. N a w i ą z a n i e p r z e z I n s t y t u t
w s p ó ł p r a c y z d w u m i e s i ę c z n i k i e m
"P o l o n i s t y k a", czasopismem dla nauczycieli wydawanym
na zlecenie Ministerstwa Oświaty od początku 1948 przy współpra-
cy Łódzkiego Oddziału Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewi-
cza. Począwszy od 1949 nr 2 z III/IV "Polonistyka" ukazywała się

przy współpracy IBL. Redaktorem był, jak uprzednio, J.Z. Jakubowski, w skład Komitetu Redakcyjnego wchodził: J. Baculewski, K. Budzyk, K. Lausz, E. Sawrymowicz, H. Szyper. Współpraca IBL trwała do 1957, po czym pismo ponownie wydawano przy współpracy z Towarzystwem Literackim im. A. Mickiewicza.

3

6 maja. Zmarł w Warszawie dr Henryk Szyper (ur. 1 X 1900 w Stanisławowie), współorganizator IBL, w 1949 mianowany profesorem UW. (Dane bio-bibliograficzne podaje SWPP, t. 3 s. 321-322).

J.Z. Jakubowski, "Polonistyka" 1949 nr 3. - J. Kleiner, "Odrodzenie" 1949 nr 25. - J. Kulczycka-Saloni, "Kuznica" 1949 nr 27. - Z. Libera: "Dorobek naukowy H. Szypera". "Polonistyka" 1949 nr 4.

4

11-12 maja. Zjazd IBL poświęcony organizacji prac nad historią polskiego języka artystycznego. W zjeździe, poza pracownikami IBL, udział wzięli: prof. M. Dłuska (KUL), prof. W. Doroszewski (UW), prof. S. Hrabec (UMK), doc. A. Obrębska-Jabłońska (UW), prof. Z. Klemensiewicz (UJ), doc. H. Koneczna (UW), doc. T. Milewski (UJ), prof. R. Pollak (UPoz), prof. S. Rospond (UWr), dr S. Skorupka (UW). Tezy teoretyczne i najogólniejszą problematykę zjazdu określały materiały rozesłane wcześniej przez IBL. Sprowokowały one trzy referaty zaproszonych językoznawców: W. Doroszewskiego: "Styl jako zagadnienie treści", T. Milewskiego: "O lingwistycznej podbudowie badań nad polskim językiem poetyckim", S. Skorupki: "O badaniach leksykograficznych a badaniu stylu i języka poetyckiego". "Dyskusja rozszczyliła problematykę zjazdu na dwie części - informowała w sprawozdaniu M.R. Mayenowa. - Jeden zespół problemów wiązał się z koniecznością

cią podjęcia prac leksykograficznych. Są to prace zespołowe, wymagające ścisłych i ujednoliconych ram organizacyjnych. Prace te miałyby w rezultacie dać słowniki epok, nawiązując do chwili, w której kończy swoje zadania będący w opracowaniu słownik staropolski tj. do r. 1500. W okresie zbierania materiału podział na epoki byłby oczywista czysto mechaniczny. Pierwsza kartoteka obejmowałaby po prostu materiał leksykalny wieku XVI. Dopiero rozejrzenie się w materiale pozwoliłoby ustalić sensowne granice epok. Przyszły słownik miałby informować zarówno o normie języka pozaartystycznego, jak i o normie języka artystycznego. Mielibyśmy więc tu ściśle od siebie oddzieloną dokumentację dwóch rodzajów. Słownik informowałby o wszystkich znaczeniach i formach wyrazu, o typowych połączeniach frazeologicznych i o częstotliwości występowania poszczególnych wyrazów. Potrzeba uzyskania kartoteki tego typu materiałów w jakimś terminie realnym każe ześrodkować na razie cały wysiłek na stuleciu XVI i dokonać pewnego wyboru materiałów. W zasadzie godząc się na metodę próbek reprezentatywnych postanowiono opracować 1000 stron tekstów artystycznych i 1000 stron tekstów pozaartystycznych XVI-wiecznych. W tym celu uchwalono zorganizowanie dwóch pracowni 4-osobowych pod kierownictwem interesujących się zagadnieniem lingwistów. Przyszły rok budżetowy pozwoliłby uruchomić trzecią pracownię dla XVII wieku. Zasady wyboru i wybór tekstów, zasady ekscerpcji i typ kartki słownikowej oraz metodę wzajemnego sprawdzania materiałów miałaby ustalić specjalnie zwołana w końcu czerwca komisja.

Drugi zespół problemów dotyczył zagadnień prozodii i składni w szerokim znaczeniu tego słowa. Występująca tu problematyka stałaby się przedmiotem indywidualnych prac monograficznych zarówno samodzielnych pracowników naukowych, jak i magistrantów i doktorantów. Opracowanie projektu szczegółowej tema-

tyki wzięli na siebie specjaliści w obu wymienionych dziedzinach: prof. M. Dłuska dla zagadnień prozodii, prof. Z. Klemensiewicz dla zagadnień składni." Kierownictwo prac nad historią polskiego języka artystycznego objęła dr M.R. Mayenowa.

M.R. Mayenowa, "Polonistyka" 1949 nr 3.

5

pocz. maja. N o w a s i e d z i b a I B L. W pierwszych dniach maja Instytut przeniósł się do pomieszczenia w baraku przy Al. Niepodległości 164.

6

czerwiec. U k a z a n i e s i ę p i e r w s z e j k s i ą ż k i f i r m o w a n e j p r z e z I B L. Pierwszą książką opublikowaną z nadrukiem: "Praca wykonana na zlecenie Instytutu Badań Literackich w Warszawie", był tom W. Kubackiego "Pierwiosnki polskiego romantyzmu", który ukazał się nakładem Wydawnictwa M. Kota w Krakowie w serii "Literatura - Sztuka - Krytyka, Biblioteka Naukowa" (druk ukończono w czerwcu, nakład 6000 egz.).

7

ok. czerwca. U t w o r z e n i e w P o z n a n i u Z e s p o ł u d l a o p r a c o w a n i a b i b l i o g r a f i i z a w a r t o ś c i l i t e r a c k i e j c z a s o p i s m w i e l k o p o l s k i c h , p o m o r s k i c h i ś l ą s k i c h (do 1939). Pragnąc wykorzystać doświadczenie prof. S. Wierczyńskiego w zakresie bibliografii retrospektywnej oraz zainteresowanie tą sprawą, Dyrekcja IBL postanowiła utworzyć w Poznaniu zespół dla zgromadzenia materiałów literackich z wydawanych przed 1939 czasopism regionalnych wielkopolskich, pomorskich i śląskich. Przy opracowaniu bibliografii zatrudnione były początkowo trzy osoby na pracach zleconych, a w 1951 siedem osób: mgr J. Formanowicz, mgr B. Karelusówna, T. Kwieko-

wa, K. Marek-Schoeneichowa, mgr E. Mendelska, mgr K. Szymanowski, mgr J. Świderska - członkowie Pracowni Bibliografii Bieżącej.

8

lipiec. P r ó b a p o s z e r z e n i a z a s i ę g u m a t e r i a ł ó w r e j e s t r o w a n y c h p r z e z P r a c o w n i ę B i b l i o g r a f i c z n ą w K r a k o w i e. Obok pracy zespołowej nad rejestracją zawartości literackiej czasopism polskich do 1939, znajdujących się w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej, od lipca działał pod kierunkiem doc. A. Bara trzyosobowy zespół, którego zadaniem była rejestracja rękopisów z zakresu literatury i nauki o literaturze. Opracowano zbiory Biblioteki PAU, Muzeum Czartoryskich i Biblioteki Jagiellońskiej. Z przedsięwzięcia tego IBL wycofał się w styczniu 1950.

Nadto na zlecenie A. Bara prowadzone były od sierpnia w Warszawie przez mgr J. Czachowską prace nad gromadzeniem materiałów literackich z czasopism lub poszczególnych roczników brakujących w bibliotekach krakowskich.

9

31 sierpnia. "K u l t u r a o k r e s u p o z y t y w i z m u". Wybór tekstów i komentarzy pod redakcją J. Kotta. Wybór miał się składać z trzech części: cz. 1: "Mieszczaństwo" w opracowaniu M. Janion; cz. 2: "Proletariat" w opracowaniu M. Żmigrodzkiej; cz. 3: "Wieś" w opracowaniu A. Kamieńskiej. Nakładom "Książki i Wiedzy" ukazały się: Część 1: "Mieszczaństwo" oraz część 2: "Wieś" (druk tomów ukończono 31 VIII 1949 i w kwietniu 1950, nakład 5370 egz.).

10

1 września. R o z p o c z ę c i e p r a c n a d "S ł o w n i k i e m p o l s z c z y z n y X V I w.". Z inicjatywy dr

M.R. Mayenowej powołane zostały w IBL w ramach utworzonego Zakładu Historii Języka i Form Literackich trzy zespoły leksyko-graficzne: 1 IX dwa zespoły we Wrocławiu pod kierunkiem prof. W. Kuraszkiewicza i prof. S. Rosponda oraz 1 XI w Krakowie pod kierunkiem prof. W. Taszyckiego. W skład zespołów wchodził zatrudnieni na pracach zleconych głównie studenci polonistyki: w Krakowie: T. Byszewska (Zawisza), M. Karaś, M. Karpluk, I. Klemensiewicz (Bajerowa), A. Lam, T. Stankówna, J. Szewczykówna, K. Warszewska (Klimkowa); z ramienia prof. W. Taszyckiego kierował zespołem dr P. Zwoliński (do 1952); we Wrocławiu: S. Bełdowski, K. Chłędowska, A. Cieński, H. Jarodzka, T. Kaufmanowa, H. Leputa-Cieńska, J. Perek, J. Zięba.

Od 1 I 1950 rozpoczął pracę czwarty zespół zorganizowany w Toruniu przez prof. S. Hrabca. W zespole tym podjęli prace zlecone: H. Górską, A. Lindę, M. Maciejewską, D. Moszyńską, F. Peplowskiego, K. Macurę (Wilczewska), Z. Zawadzki. Po przeniesieniu się prof. W. Kuraszkiewicza do Poznania powołano tam 1 I 1951 piąty zespół w składzie: B. Ceglów, K. Nizio, L. Zdanczewicz, B. Zdrojewska, Z. Zierhofferowa. Kierownictwo drugiego zespołu wrocławskiego objął prof. S. Bąk. W początkowym etapie prac zbierackich tekst starodruku rozpisywano dla trzech równoległych kartotek: słownikowej, gramatycznej i frazeologicznej (od 1 V 1954 ograniczono się tylko do kartoteki słownikowej).

F. Peplowski, "Biul. Polonist." 1973 nr 49.

11

17 września. D y s k u s j a n a d u k ł a d e m "P o l s k i e j b i b l i o g r a f i i l i t e r a c k i e j". Pierwszy projekt układu materiału w PBL, będący powtórzeniem rozwiązań zastosowanych w "Bibliografii literatury polskiej za 1919" (wyd. 1926) przesłał prof. S. Wierczyński Dyrekcji IBL do oceny w lutym; we wrześniu przekazał kilka próbnych stron bi-

bibliografii (w tym czasie ukończono już gromadzenie materiałów do tomu za rok 1948 i usystematyzowano w kartotece ok. 23 000 opisów). 17 IX odbyła się w Warszawie dyskusja z udziałem prof. K. Budzyka, doc. A. Bara, dr H. Handelsmanówny, K. Świerkowskiego, zastępcy dyrektora BN, prof. Z. Szweykowskiego. Opowiadając się (z wyjątkiem A. Bara) za pozostawieniem podziału na I. Teksty i II. Opracowania, postulowano zastosowanie w dziale II układu systematycznego i dopiero na niższym poziomie układu autorsko-rzeczowego. 29 X na konferencji w Poznaniu z udziałem prof. K. Budzyka, R. Pollaka i Z. Szweykowskiego oraz części zespołu autorskiego przedyskutowano szczegółowo zasady układu i ustalono schemat, zgodnie z którym przygotowana została redakcja tomu za rok 1948 (pracę ukończono w czerwcu 1950).

J. Czachowska: "Rozwój bibliografii literackiej w Polsce", Wrocław 1979 s. 124-128.

12

15-28 października. O g ó l n o p o l s k i N a u k o w y
K u r s M a r k s i s t o w s k i zorganizowany w Warszawie
przez Zarząd Główny Związku Akademickiej Młodzieży Polskiej w
porozumieniu z Wydziałem Nauki i Organizacji Szkolnictwa Wyż-
szego KC PZPR oraz IBL. Kurs przeznaczony był dla studentów po-
lonistyki, przyszłych pracowników naukowych. Wykłady prowadzili:
Krótki rys historii literatury polskiej: średniowiecze, rene-
sans i reformacja - mgr J. Pietrusiewiczowa, barok - prof.
K. Budzyk, oświecenie - dr J. Kott, romantyzm - dr W. Kubacki,
pozytywizm - mgr J. Baculewski, modernizm - prof. K. Wyka; -
Wybrane zagadnienia z metodologii badań literackich: "Aktualne
zadania marksistowskiego literaturoznawstwa w Polsce" - dyr.
S. Żółkiewski; - "Przeciw socjologicznemu schematyzmowi" - dr
J. Kott; - "Technika marksistowskiej interpretacji literatury"
- dr J. Kott; - "Zagadnienia marksistowskich badań nad stylem"

- prof. K. Budzyk; - Zagadnienia prozy XX-lecia: "Rzut oka na literaturę XX-lecia" - dyr. S. Żółkiewski; - "Walki klasowe w okresie II Rzeczypospolitej" - dyrektor Szkoły Partyjnej przy KC PZPR, T. Daniszewski; - "Gospodarka XX-lecia" - prof. W. Kuła; - "Zagadnienia chłopskie XX-lecia" - red. J. Król.

13

pocz. listopada. Z m i a n a s i e d z i b y I B L. Na początku listopada Instytut został przeniesiony do lokalu Towarzystwa Naukowego Warszawskiego przy ul. Śniadeckich 8 (II p.).

14

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a c o w n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 4 9.

Działalność podstawowa: **rozpoczęli pracę:** T. Drewnowski (1 I), mgr I. Kleszczowa (1 VII), mgr N. Obrębska (1 IX), mgr H. Pańczyk (1 IV), dr M. Rudzińska-Froelichowa (1 XII), dr H. Szyper (31 I), mgr E. Warzenica (1 I), A. Wasilewski (22 XII); - **prze-
stali pracować:** mgr K. Kuliczowska (31 I), dr H. Szyper (zm. 31 V).

Biblioteka: **rozpoczęli pracę:** mgr S. Knispel (Wróblowa, 1 XII), K. Kostenicz (15 IX), I. Kucharska (Wyczańska, 1 IX), Z. Makowiecka (15 IX), J. Michalski (1 II).

Administracja: **rozpoczęli pracę:** W. Gurzczyńska (1 II), S. Kłos (1 I), C. Stankiewicz (Gajkowska, 1 IX), J. Strzylak (1 XI); - **przestała pracować:** W. Gurzczyńska (1 X).

15

1950

styczeń. I B L w s p ó ł w y d a w c ą "P a m i ę t n i -
k a L i t e r a c k i e g o" (od R. 41), "Czasopisma kwartal-
nego poświęconego historii i krytyce literackiej", wydawanego
przez Towarzystwo Literackie im. A. Mickiewicza od 1902 we Lwo-
wie, a po 1945 we Wrocławiu, nakładem Zakładu Narodowego im. Os-
solińskich. Redaktorami pozostali: J. Krzyżanowski i T. Mikul-
ski. Nowy Komitet Redakcyjny tworzyli: K. Budzyk, J. Kott, M.R.
Mayenowa, S. Żółkiewski. Zeszyt 1, przekazany do druku 10 I (u-
kazał się pod koniec kwietnia), otwierała rozprawa S. Żółkiew-
skiego: "O literaturoznawstwie burżuazyjnym epoki imperializmu
w Polsce". Zachowując dotychczasowy zasadniczy podział pisma
na: Rozprawy; Materiały i notatki; Recenzje i przeglądy; Kroni-
kę, wprowadzono z inicjatywy M.R. Mayenowej nowy poddział "Za-
gadnienia języka artystycznego".

1

styczeń. R o z p o c z ę c i e p r a c n a d "S ł o w -
n i k i e m p o e z j i i p r o z y A d a m a M i c -
k i e w i c z a" pod opieką naukową IBL. Koncepcja "Słowni-
ka", nawiązująca do inicjatyw przedwojennych, została opracowa-
na przez prof. K. Górskiego i prof. S. Hrabca w 1947. W stycz-
niu 1950 w oparciu o subwencje Sekcji Naukowej Komisji Popie-
rania Twórczości Naukowej i Artystycznej przy Prezydium Rady
Ministrów (przekazywane Zakładowi Historii Literatury Polskiej
UMK) rozpoczęto prace według instrukcji zapożyczonych ze "Słow-
nika polszczyzny XVI w.". Do końca roku zebrano materiał leksy-
kalny z utworów poetyckich drukowanych za życia poety, w 1951 -
kompletowano słownictwo dzieł artystycznych. W 1952 przystąpio-
no do wstępnego redagowania haseł cz. I, mającej objąć słow-

nictwo dzieł artystycznych.

2

styczeń. R o z p o c z ę c i e p r a c n a d "S ł o w -
n i k i e m p o j ę ć t e o r e t y c z n o - l i t e r a c -
k i c h". Praca została podjęta z inicjatywy dr M.R. Mayenowej
i prof. K. Budzyka w Zakładzie Teorii Literatury i Metodologii
Badań Literackich IBL w Warszawie. Artykuły słownikowe miały
dać encyklopedyczną podstawową wiedzę z dziedziny stylistyki,
teorii gatunków literackich i teorii wiersza. Poszczególne ha-
sła opracowali na zlecenie młodzi pracownicy naukow i studenci
polonistyki, m.in. J.J. Lipski, M. Puchalska. "Słownik" został
przekształcony następnie w zarys encyklopedyczny "Poetyka" (zob.
1956 poz. 11).

S. Żółkiewski: "Z doświadczeń planowania Instytutu Badań Li-
terackich. "Nauka Pol." 1953 nr 1.

3

styczeń. R o z p o c z ę c i e p r a c n a d i n d e k -
s e m d r u k a r z y p o l s k i c h X V - X V I I I w. w
Pracowni Bibliografii Staropolskiej IBL w Warszawie. Prace były
prowadzone w oparciu o "Bibliografię polską" K. Estreichera. O-
pis obejmował następujące elementy: miasto, nazwisko drukarza
ew. nazwę drukarni, daty wydania druku, nazwisko autora, skrócony
tytuł, objętość, format oraz cytata Estreichera. W pracy brał
udział cały zespół Pracowni, zatrudniony, z wyjątkiem mgra W. Ko-
rotaja, na pracach zleconych. Równocześnie rozpoczęto gromadze-
nie materiałów dotyczących historii drukarstwa, w którym uczest-
niczyli: K. Chojnacka (Korotajowa), W. Krajewski, mgr A. Mańkowska.
Prace te zostały rozwinięte w 1952, kiedy to ukształtowała się
ostatecznie koncepcja słownika "Drukarze dawnej Polski od XV do
XVIII wieku", którego publikację rozpoczęto w 1959.

4

3 marca. P r z e j ě c i e p r z e z I B L c z ę ś c i z a d a ń P a ń s t w o w e g o I n s t y t u t u K s i ę ż k i. Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie zniesienia Państwowego Instytutu Książki jako samodzielnej placówki badawczej ("Dz. U." 1950 nr 7 poz. 65) przekazane zostały Instytutowi następujące zadania: a) prowadzenie badań naukowych dotyczących książki, bibliotekarstwa i czytelnictwa, b) gromadzenie, opracowywanie, udostępnianie i ogłaszanie materiałów naukowych z wymienionych dziedzin.

5

marzec. S t r u k t u r a o r g a n i z a c y j n a I B L. Obsada stanowisk kierowniczych i działalność poszczególnych zakładów przedstawiały się w marcu 1950 następująco: dyrektor: prof. S. Żółkiewski, zastępcy dyrektora: prof. K. Budzyk (do XII 1950), mgr J. Baculewski (do IV 1953), zastępcą dyrektora do spraw administracyjnych: mgr S. Stupkiewicz.

Główny ośrodek działalności - Warszawa (kier. prac ośrodka dr M. Żurowski). Nadto oddziały: w Krakowie (kier. prof. K. Wyka), w Łodzi (kier. dr J.Z. Jakubowski), w Poznaniu (kier. prof. W. Kubacki), we Wrocławiu (kier. prof. T. Mikulski i dr J. Kott).
Struktura organizacyjna IBL:

1. Zakład Historii Literatury Polskiej - kier. prof. K. Wyka
2. Zakład Historii Języka Artystycznego - kier. dr M.R. Mayenowa

wa

3. Zakład Bibliografii - kier. prof. K. Budzyk i dr A. Gryczowa
4. Zakład Społeczno-Oświatowy - kier. dr K. Wojciechowski
5. Zakład Krytyki Literackiej - kier. T. Zabłudowski
6. Pracownia Podręcznika Historii Literatury Polskiej (dla szkół średnich) - kier. dr J.Z. Jakubowski
7. Redakcja "Pamiętnika Literackiego"

8. Biblioteka

Działalność poszczególnych zakładów:

Zakład Historii Literatury Polskiej: a) przygotowanie do druku 2 tomów rozpraw dot. okresu pozytywizmu oraz doprowadzenie do publikacji 13 książek historycznoliterackich, w tym 8 skomentowanych edycji tekstów literackich; b) prowadzenie dalszych prac dot. różnych okresów poprzez zawieranie umów z indywidualnymi badaczami (na ok. 50 książek i rozpraw); c) kontynuowanie w oparciu o prace zespołowe zbierania materiałów do historii powieści polskiej; d) współpraca z władzami oświatowymi przy przygotowaniu projektu reformy studiów uniwersyteckich i opracowanie zespołowe pod kier. prof. K. Budzyka ramowego projektu nowego programu studiów.

Zakład Historii Języka Artystycznego: a) prace nad słownikiem języka artystycznego pisarzy polskich XVI w. w 4 ośrodkach: Krakowie, Poznaniu, Toruniu i Wrocławiu; b) opieka naukowa nad słownikiem poezji A. Mickiewicza opracowanym pod kierunkiem prof. K. Górskiego i prof. S. Hrabca; c) prowadzenie działu języka artystycznego w "Pamiętniku Literackim"; d) przygotowywanie książki pomocniczej dla studiów uniwersyteckich w zakresie teorii literatury.

Zakład Bibliografii: Pracownia w Krakowie pod kierunkiem dra A. Bara: zestawienie bibliografii literackiej zawartości czasopism polskich XIX i XX w. (do 1939) (do końca 1949 zebrano 700 000 opisów); - Pracownia w Poznaniu pod kierunkiem prof. S. Wierczyńskiego: a) opracowywanie bieżącej bibliografii literackiej za okres po 1945, b) gromadzenie materiałów do retrospektywnej bibliografii literackiej czasopism wielkopolskich, pomorskich i śląskich; - Pracownia w Warszawie pod kierunkiem dr A. Gryczowej: opracowanie na podstawie "Bibliografii polskiej" K. Estreichera: a) kartoteki druków XVI-XVIII w. w ukła-

dzie wg dziedzin (do końca 1949 zebrano ok. 150 000 opisów);
b) indeksu produkcji drukarskiej XVI-XVIII w., przedstawiającego sumaryczny wynik działalności oficyn tego okresu (ok. 60 000 pozycji).

Zakład Społeczno-Oświatowy (utworzony pod koniec 1949 pod kierunkiem dra Z. Libery): a) kurs historii kultury i literatury polskiej w cyklu Wszecznicy Radiowej (od 1 X 1949 do 15 III 1950 - 21 wykładów dot. literatury do 1830 r.); b) wykłady radiowe o literaturze polskiej dla szkół (do 15 III - 18 wykładów z literatury staropolskiej); c) redakcja pisma dla nauczycieli "Polonistyka" - red. J.Z. Jakubowski; d) udział w redagowaniu i rewizji programu nauczania języka polskiego w szkołach podstawowych; e) wykłady historii literatury w Centralnej Szkole Partyjnej PZPR; f) recenzje prac historycznoliterackich dla instytucji państwowych (do 1 III - 46 pozycji).

Zakład Krytyki Literackiej, w stadium organizacji; planowane opracowywanie systematycznej informacji o radzieckich pracach z zakresu teorii literatury, estetyki i krytyki literackiej, organizowanie dyskusji wspólnie z redakcją "Nowej Kultury", zasilanie prasy literacko-społecznej marksistowskimi studiami krytycznymi.

Pracownia Podręcznika Historii Literatury Polskiej dla szkół średnich: przygotowywanie zespołowo tomu I obejmującego literaturę staropolską; ukończenie redakcji tomów II i III przewidziano do końca 1950.

Z. Wasilewski: "Instytut Badań Literackich". "Slavia", Praga 1950 z. 1. - S. Żółkiewski: [Wywiad, rozm. A.W. Wysocki]. "Expr. Wiecz." 1950 nr 106.

6

18 kwietnia. R o z p o c z ę c i e p r a c n a d n o-
w ą e d y c j ą "L i t e r a t u r y p o l s k i e j"

G. K o r b u t a. Z inicjatywy Państwowego Instytutu Wydawniczego Komitet Ministrów do Spraw Kultury przy Prezydium Rady Ministrów podjął 18 IV uchwałę o przygotowaniu nowej edycji "Literatury polskiej" "z wprowadzeniem niezbędnych uzupełnień i wykorzystaniem najnowszych badań" i przyznał na ten cel specjalną dotację. Wykonanie pracy miało się odbywać pod opieką IBL. W skład Komitetu Redakcyjnego zostali powołani: redaktor naczelny - prof. K. Budzyk, kierownicy zespołów opracowujących tomy: I - prof. R. Pollak, II - prof. T. Mikulski, III - mgr I. Śliwińska, IV - prof. Z. Szweykowski oraz tomu V, który miał objąć literaturę okresu 1914-1939 - mgr E. Korzeniewska; nadto jako sekretarz Komitetu mgr S. Stupkiewicz.

Przygotowanie nowej edycji dzieła Korbuta, której postanowiono nadać tytuł "Bibliografia literatury polskiej według »Literatury polskiej« G. Korbuta", polegać miało tylko na uzupełnieniu listy autorów i wykazu utworów anonimowych nowymi pozycjami, usunięciu autorów i utworów anonimowych nie związanych bezpośrednio z historią literatury polskiej; uzupełnieniu życiorysów zgodnie z aktualnym stanem wiedzy; uzupełnieniu opracowań pozycjami wydanymi w l. 1928-1950; zmianą układu w kolejnych tomach na alfabetyczny. 27 V odbyła się w Poznaniu pierwsza konferencja Komitetu Redakcyjnego, w czerwcu przystąpiło do pracy 5 zespołów, złożonych z osób zaangażowanych na pracach zleconych (w dużej części studentów polonistyki):

I. piśmiennictwo staropolskie (Poznań): J. Cybertowicz, mgr A. Sajkowski, mgr I. Teresińska, W. Wendland (Pierzchlewi-czowa), T. Witczak; w VI 1951 doszła do zespołu mgr D. Ma-niewska,

II. Oświecenie (Wrocław): J. Bartnikówna (Bartkowiakowa), G. Frydrychowicz, S. Pietraszko, J. Sławińska; od 1951 nadto S. Kasieczka i H. Stankowska,

- III. romantyzm (Warszawa): mgr I. Biskupska, A. Gawinowa, Z. Dajkowska, M. Gniewiewska, W. Roszkowska (Sykałowa); oraz od 1951 H. Gacowa.
- IV. pozytywizm i Młoda Polska (Poznań): mgr E. Busz-Aleksandrowska, Jarosław Maciejewski, Z. Raszewski, K. Szymanowski, dr B. Zakrzewski; od 1951 nadto mgr mgr B. Karelus, A. Miecznikowska-Dybczyńska, K. Witkowska, M. Witkowski,
- V. współczesność (Warszawa): Z. Biłek, mgr J. Czachowska, F. Lichodziejewska, R. Loth, J. Stradecki, B. Winklowska; nadto w okresie gromadzenia materiałów okresowo: C. Gajkowska, J. Kaczyńska, M. Kukulska, K. Leśniewska (Sierocka), mgr M. Stokowa, mgr W. Suchodolski.
- Nowa edycja miała zostać przygotowana w ciągu 2 lat.
- J. Czachowska: "Rozwój bibliografii literackiej w Polsce". Wrocław 1979 s. 164-168.

7

8-12 maja. O g ó l n o k r a j o w y Z j a z d P o l o n i s t ó w w W a r s z a w i e. Zjazd został zorganizowany przez Podsekcję Badań Literackich I Kongresu Nauki Polskiej, IBL i Towarzystwo Literackie im. A. Mickiewicza. W obradach, które odbywały się w gmachu Związku Nauczycielstwa Polskiego przy ul. Spasowskiego, udział wzięło kilkuset uczestników: pracownicy naukowcy ze wszystkich ośrodków, przedstawiciele literatów (z wiceprezesem ZLP J. Iwaszkiewiczem na czele), krytycy literatury, nauczyciele szkół średnich, członkowie akademickich kół polonistycznych. Na otwarciu byli obecni minister Kultury i Sztuki S. Dybowski, minister Oświaty E. Krassowska, przedstawiciel KC PZPR K. Petruszewicz.

Zjazd obradował w czterech sekcjach: organizacji badań polonistycznych (przewodniczył prof. K. Budzyk), teorii literatury (przewodniczyła dr M.R. Mayenowa), historii literatury (prze-

wodniczył prof. T. Mikulski) oraz dydaktyki języka polskiego w szkole (przewodniczył dr E. Sawrymowicz). Wygłoszono 29 referatów, z których główną podstawę dyskusji stanowiły: prof. S. Żółkiewskiego: "Aktualny etap walki o marksistowską wiedzę o literaturze" oraz "Planowanie badań polonistycznych"; prof. J. Krzyżanowskiego: "Podstawowe postulaty organizacji pracy w dziedzinie nauki o literaturze polskiej"; prof. J. Kotta: "Dynamika przełomu literackiego" i prof. R. Pollaka: "Periodyzacja historii literatury polskiej".

O znaczeniu zjazdu pisał m.in. S. Żółkiewski: "Zjazd w 29 referatach dokonał rewizji krytycznej, w większości z marksistowskich pozycji, polskiego stanu badań w zakresie historii literatury, teorii literatury, metodyki nauczania literatury i popularyzacji czytelnictwa oraz stanu organizacyjnego polonistyki. Zjazd był terenem ostrej walki zwolenników idealizmu i materializmu dialektycznego w literaturoznawstwie. W wyniku otrzymaliśmy systematyczną, w zasadniczych punktach marksistowską, krytykę polskiej historiografii literackiej, analizującą szczegółowo podstawowe tradycyjne koncepcje historycznoliterackie dotyczące poszczególnych epok i kluczowych problemów rozwoju literatury polskiej od początków aż do wieku XX włącznie". ("Bilans przedkongresowy". "Nowa Kult." 1951 nr 26).

Na zakończenie Zjazdu uczestnicy wystosowali depezę do premiera J. Cyrankiewicza, w której zobowiązali się do pracy na rzecz budowy socjalizmu w Polsce, realizacji planu 6-letniego, wychowywania młodzieży w duchu humanizmu socjalistycznego. Nadto w odezwie na Apel Sztokholmski podjęto uchwałę wzywającą uczonych wszystkich krajów, aby dołączyli swój głos do apelu obozu pokoju ("Życie Warsz." 1950 nr 130).

Część referatów została wydana w tomie: "O sytuacji w historii literatury polskiej". Pod red. J. Baculewskiego. Warszawa

1951. - Druk innych referatów: J.Z. Jakubowski: "Zadania polonistyki wobec nowych programów języka polskiego". "Pam. Lit." R. 41: 1950 z. 1; R. Pollak: "Zagadnienia periodyzacji historii literatury polskiej". "Pam. Lit." R. 39: 1950 s. 121-150; S. Żółkiewski: "O literaturoznawstwie burżuazyjnym epoki imperializmu w Polsce". "Pam. Lit." R. 41: 1950 z. 1; tenże: "Metody i warunki planowania badań polonistycznych". "Życie Nauki" 1950 nr 5/6.

J.Z. Jakubowski, "Polonistyka" 1950 nr 3/4. - H. Markiewicz: "Po Zjeździe Polonistów". "Nowa Kult." 1950 nr 9. - K. Wyka: "Zjazd Polonistów". "Twórczość" 1950 nr 6. - S. Żółkiewski: "Na marginesie Zjazdu Polonistów". "Nowe Drogi" 1950 nr 3; przedr. "Pam. Lit." R. 41: 1950 z. 2.

8

27 czerwca. K o n f e r e n c j a I B L w W a r s z a -
w i e p o ś w i ę c o n a p r a c o m n a d r e t r o -
s p e k t y w n ą b i b l i o g r a f i ą l i t e r a c k ą.
Wobec odmiennych poglądów doc. A. Bara i prof. S. Wierczyńskiego na podział zadań między pracownie bibliograficzne w Krakowie i Poznaniu, a także na koncepcję i metodę bibliografii, ustalono na konferencji, iż Pracownia Krakowska zbierze materiały i zre-
daguje bibliografię okresu 1864-1939, Pracownia Poznańska zaś
zajmie się redakcyjnie okresem do 1863 r., a nadto zgromadzi ma-
teriały z czasopism i gazet wielkopolskich, pomorskich i śląs-
kich od wieku XVIII do 1939, przekazując pozycje po 1863 zespó-
łowi w Krakowie. Okres 1939-1944 miały opracować wspólnie obie
pracownie.

Jeżeli chodzi o podstawową koncepcję bibliografii, która
według A. Bara powinna być podobna do bibliografii w "Literatu-
rze polskiej" G. Korbuta, według S. Wierczyńskiego zaś powinna
być oparta na tych samych założeniach, co bibliografia bieżąca
(z tym, że zamiast poszczególnych lat wyodrębnione byłyby okre-
sy: XVIII w.; 1801-1831; 1832-1863; 1864-1900; 1901-1918; 1919-

-1939) wymieniono w lipcu 1950 szczegółowe instrukcje, a następnie uwagi o instrukcjach, co jednak nie doprowadziło do porozumienia i uzgodnienia problemów metodycznych, ani w zakresie doboru materiału, ani w zakresie opisu bibliograficznego pozycji.

J. Czachowska: "Rozwój bibliografii literackiej w Polsce".
Wrocław 1979 s. 153-160.

9

czerwiec. Ukończenie pierwszej redakcji tomu "Polskiej bibliografii literackiej za rok 1948". Redakcja tomu, wykonana zgodnie z decyzjami Komisji w składzie: prof. prof. K. Budzyk, R. Pollak, Z. Szweykowski została ukończona przez Pracownię Bibliograficzną w Poznaniu w czerwcu 1950. Teksty w maszynopisie oddano do recenzji P. Grzegorzcykowi, który oceniając pozytywnie zakres i zasięg bibliografii, kwestionował m.in. zbyt małą selekcję materiału oraz podział na Teksty i Opracowania. Zarzuty recenzenta, z którymi nie zgodził się prof. Wierczyński, spowodowały dalsze dyskusje (zwłaszcza nad układem) i przeredagowanie tomu, ukończone w jesieni 1951.

10

20-31 października. Ogólnopolski kurs naukowy studentów polonistów w Spalu, zorganizowany przez Związek Młodzieży Polskiej przy współudziale IBL. W kursie, którego celem było przedyskutowanie zasadniczych problemów polskiego romantyzmu, przygotowanie referatów na V Zjazd Naukowy Młodzieży Polonistycznej (zob. 1951 poz. 3) wzięły udział ośrodki: warszawski, krakowski, łódzki, toruński i wrocławski. Prace odbywały się w trzech sekcjach: badań nad twórczością Mickiewicza, badań poezji Słowackiego oraz w sekcji ogólnej problematyki romantyzmu. Wykłady prowa-

dzili: L. Gomoliński, mgr J. Litwin, S. Łukasiewicz, dr

G. Sinko, prof. K. Wyka, prof. S. Żółkiewski, dr M. Żurowski.

A. Lam, A. Wasilewski: "Po kursie naukowym polonistów". "Po prostu" 1950 nr 33.

11

15 grudnia. "S t u d i a H i s t o r y c z n o l i t e r a c k i e" - pierwsza seria wydawnicza IBL pod redakcją J. Kotta, nakładem Ossolineum. Jako tom 1 serii wydana została książka S. Żółkiewskiego "Stare i nowe literaturoznawstwo" (druk ukończono 15 XII, nakład 10 000 egz.). Tom zawierał przedrębowane przedruki następujących szkiców krytyczno-naukowych: "Aktualny etap walki o marksistowskie literaturoznawstwo w Polsce", ("Twórczość" 1950 nr 6); "O literaturoznawstwie burżuazyjnym epoki imperializmu w Polsce", ("Pam. Lit." R. 41: 1950 z. 1); "Aktualna problematyka historii literatury polskiej" (pt. "Na marginesie Zjazdu Polonistów", "Nowe Drogi" 1950 nr 3); "Przykład literaturoznawstwa radzieckiego" ("Kuznica" 1949 nr 41); "O radzieckich instytucjach naukowych" ("Nowa Kult." 1950 nr 16 ; "Pam. Lit." 1950 z 3/4); "Metody i warunki planowania badań polonistycznych" ("Życie Nauki" 1950 nr 5/6).

12

18 grudnia. R o z p o c z ę c i e p r a c n a d b i b l i o g r a f i ą z a w a r t o ś c i w y b r a n y c h c z a s o p i s m n u r t u p o s t ę p o w e g o l a t 1890 - 1939. Praca wykonywana była w planie naukowym kierowanego przez mgr E. Korzeniowską Zakładu Historii Literatury Polskiej Epoki Imperializmu na umowie-zleceniu przez mgr J. Czachowską, przy współpracy mgra J. Kądzioły, a następnie kilku innych osób. W ciągu trzech lat opracowano w kartotece bibliografii zawartości ok. 60 czasopism (m.in. "Tygodnik Powszechny" 1890-1891, "Ateneum" 1903-1908, "Kultura" 1907-1909, "Wiedza"

1907-1910, "Nowy Przegląd Literatury i Sztuki" 1920-1921, "Miesięcznik Literacki" 1929-1930, "Żagary" 1931-1934, "Lewar" 1933-1936, "Lewy Tor" 1935-1936, "Sygnały" 1933-1939, "Albo-Albo" 1937-1938, "Nowe Widnokręgi" 1941-1945). Część zgromadzonych materiałów została następnie wykorzystana w seriach: "Materiały do Dziejów Postępowej Publicystyki" oraz "Materiały Bibliograficzne".

13

18-19 grudnia. S e s j a n a u k o w a p o ś w i ę c o n a
t w ó r c z o ś c i S t e f a n a Ż e r o m s k i e g o ,
zorganizowana w Warszawie przez IBL i Podsekcję Badań Literackich I Kongresu Nauki Polskiej. Na sesji urządzonej w związku z 25 rocznicą śmierci pisarza, wygłoszono następujące referaty: dr J.Z. Jakubowski: "Wczesna twórczość S. Żeromskiego (od pierwszych opowiadań do »Syzyfowych prac«)"; mgr M. Kierczyńska: "»Rozdziobę nas kruki, wrony...« w świetle listów Żeromskiego z 1892 r."; mgr E. Korzeniewska: "Od »Walki z szatanem« do »Przedwiośnia«"; mgr H. Markiewicz: "S. Żeromski wobec rewolucji 1905 r."; tenże: "O »Przedwiośniu« Żeromskiego"; mgr Z. Stefanowska: "»Ludzie bezdomni« Żeromskiego jako powieść o filantropii"; A. Wasilewski: "Dziennik Żeromskiego"; prof. K. Wyka: "Żeromski jako pisarz historyczny".

Referaty wraz z tekstem przemówienia K. Wyki, wygłoszonego na akademii ku czci Żeromskiego w Teatrze Polskim w Warszawie 2 XII, zostały wydane w tomie: "Stefan Żeromski". Prace wykonane w Zakładzie Historii Literatury Polskiej Epoki Imperializmu IBL pod kier. E. Korzeniewskiej, Warszawa, "Czytelnik" 1951.

14

30 grudnia. W y d a n i e t o m u z b i o r o w e g o
"P o z y t y w i z m", cz. 1-2 pod redakcją J. Kotta w serii
"Studia Historycznoliterackie". Omawiając charakter publikacji,

J. Kott pisał we wstępie: "Marksistowską syntezę historii literatury polskiej pozwoli zbudować jedynie wspólny wysiłek badaczy. Poprzedzać ją muszą prace szczegółowe i konkretne /.../. Pierwszą próbą takiej zbiorowej i planowej pracy nad jedną epoką są dwa tomy studiów historycznoliterackich, które przynoszą siedemnaście rozpraw o okresie pozytywizmu zamówionych przez Instytut Badań Literackich w czterech ośrodkach uniwersyteckich: Warszawie, Krakowie, Poznaniu i Wrocławiu, a potem przedyskutowanych w pracowniach Instytutu /.../".

Część 1 (której druk ukończono 30 XII, nakład 8000 egz.) zawierała rozprawy: M. Dłuskiej, L. Gomolickiego, M. Jakóbca, M. Janion, J. Kotta, W. Kubackiego, H. Markiewicza, M.R. Mayenowej, S. Sandlera, B. Zakrzewskiego, M. Żmigrodzkiej. W części 2 (druk ukończono 20 VII 1951) opublikowane zostały studia: J. Baculewskiego, S. Frybesa, J. Garyckiej, A. Kamińskiej, J. Kulczyckiej, S. Michałowskiej, R. Szwarcówny.

15

B i b l i o t e k a I B L w 1950. Biblioteka pod kierunkiem mgr S. Knispel (od 1 XII 1949) obejmowała zbiory własne (ok. 5000 tomów) oraz zbiory Fundacji im. Jadwigi i Jana Michalskich przekazane Instytutowi w lutym 1950 przez J. Michalskiego (dyrektora Biblioteki IBL od 1 II 1949). Fundacja ta, utworzona aktem notarialnym 4 X 1949, składała się z biblioteki liczącej ponad 31 000 tomów, nadto bogatych zbiorów ikonograficznych i etnograficznych, ceramiki i wycinanek ludowych. Wartość zbiorów przekraczała 30 milionów zł. Kuratorem i dyrektorem Fundacji był J. Michalski (do śmierci 4 VI 1950). Początkowo zbiory pozostawały w jego mieszkaniu przy ul. Noakowskiego 12 m. 9, w czerwcu księgozbiór przeniesiono do lokalu IBL przy ul. Śniadeckich 8. Stanowiąc zrąb Biblioteki IBL księgozbiór pozostał wyodrębniony jako "Fundacja J.J. Michalskich". Uporządko-

waniem i skatalogowaniem zbiorów zajmowały się K. Kostenicz i Z. Makowiecka.

[Ewas]: "Skarby sztuki i literatury przekazał prof. Michałski Pałace Ludowej". "Życie Warsz." 1950 nr z 11 II. - I. Sławińska: "O miłości do ksiąg". "Tyg. Powsz." 1951 nr 28. - K. Świerkowski: "Jan Michalski i jego zbiory". "Pam. Lit." R. 39: 1950 s. 435-443.

16

Stopnie i tytuły naukowe uzyskane przez pracowników IBL w 1950 profesora nadzwyczajnego: S. Żółkiewski.

17

Zmiany w składzie zespołu pracowników etatowych IBL w 1950

Działalność podstawowa: rozpoczęli pracę: A. Brodzka 1 I, D. Godlewska (1 XI), dr A. Gryczowa (1 IV), mgr E. Korzeniewska (1 I), dr Ł. Kurdybacha (1 V), K. Leśniewska (Sierocka, 1 VI), mgr W. Roszkowska (Wrocław 1 V), mgr R. Ryszkowa (1 X), mgr Z. Wasilewski (1 I), mgr W. Wendland-Pierzchlewicz (1 VI), dr K. Wojciechowski (1 VII), prof. K. Wyka (1 IV), T. Zabłudowski (1 IV); - przestali pracować: T. Drewnowski (30 IX), mgr W. Leopold (28 VI), dr M. Rudzińska-Froelichowa (1 X).

Biblioteka: rozpoczęli pracę: H. Borkowska (1 IV), dr I. Sławińska (1 IV); - przestali pracować: J. Michalski (zm. 4 VI), dr I. Sławińska (30 IX).

Administracja: rozpoczęli pracę: J. Adamiec (1 VI), W. Klocowa (1 VII), I. Nieciengiewiczowa (14 X), K. Sobieszkańska (Wójcikowa, 1 IV), A. Ślusarska (1 I), H. Witkowska (1 XII), L. Woźniak (1 X); - przestali pracować: J. Adamiec (31 XI), C. Staniewicz (Gajkowska, 1 V).

18

1951

ok. stycznia. Z m i a n y w s t r u k t u r z e o r g a -
n i z a c y j n e j I B L. Dla stworzenia warunków organiza-
cyjnych sprzyjających planowości i zespołowości pracy naukowej
wprowadzono przed Kongresem Nauki (29 VI-2 VII) podział Instytu-
tu na 7 działów:

1. Dział Historii Literatury Staropolskiej - kier. mgr J. Pie-
trusiewiczowa
2. Dział Historii Literatury Okresu Oświecenia - kier. prof.
T. Mikulski
3. Dział Historii Literatury Okresu Romantyzmu - kier. prof.
K. Wyka (w 1953 kierownikiem została mgr M. Żmigrodzka)
4. Dział Historii Literatury Okresu Pozytywizmu i Realizmu
Krytycznego - kier. mgr J. Baculewski
5. Dział Historii Literatury Polskiej Epoki Imperializmu -
kier. mgr E. Korzeniewska (nazwa zmieniona następnie na
Dział Historii Literatury XX w.)
6. Dział Literatury Współczesnej - kier. dr B. Rafałowska (od
II 1953 mgr R. Matuszewski)
7. Dział Historii Języka Arystycznego i Teorii Literatury -
kier. dr M.R. Mayenowa.

Każdy z wymienionych działów dzielił się w zasadzie na
trzy pracownie: historycznoliteracką, bibliograficzną i edy-
torską.

W związku ze zmianą profilu IBL przestały istnieć: Zakład
Społeczno-Oświatowy i Zakład Krytyki Literackiej. Przestała też
istnieć, po wykonaniu zadania, Pracownia Podręcznika Historii
Literatury Polskiej (dla szkół średnich).

S. Żółkiewski: "Z doświadczeń planowania Instytutu Badań Literackich". "Nauka Pol." 1953 nr 1.

1

3-5 marca. S e s j a N a u k o w a P o l s k i e g o O ś w i e c e n i a zorganizowana w Warszawie przez PTH i IBL, w ramach prac Sekcji Nauk Humanistycznych i Społecznych I Kongresu Nauki Polskiej. W sesji uczestniczyło ponad 200 osób: historycy i historycy literatury, nauczyciele, członkowie akademickich Kół Polonistycznych. Obrady odbywały się w Pałacu Staszica, otworzył je przewodniczący Komitetu Obchodu Roku Kołłątajowskiego, minister A. Rapacki. Wygłoszono następujące referaty: płk. A. Korta: "Hugo Kołłątaj a problematyka społeczno-polityczna Polski drugiej połowy XVIII w."; doc. E. Kipa (UW): "Przegląd historiografii polskiej z lat 1900-1950 dotyczącej okresu polskiego Oświecenia"; prof. W. Kula (UW): "Początki układu kapitalistycznego w Polsce"; dr C. Bobińska (UJ): "Idee społeczno-ekonomiczne okresu polskiego Oświecenia"; prof. J. Kott: "Literatura z okresu polskiego Oświecenia"; prof. B. Leśnodorski (UW): "Rzeczpospolita w drugiej połowie XVIII wieku - typ państwa i zmiany formy rządu". Sesję zamknęło przemówienie prof. S. Arnolda.

Referaty zostały wydane w tomie: "Kołłątaj i wiek Oświecenia", Warszawa, "Czytelnik" wspólnie z "Przeglądem Historycznym" 1951.

B. Leśnodorski, "Nowa Kult." 1951 nr 12. - K. Opałek, "Życie Nauki" 1951 z. 4.

2

18-22 marca. V Z j a z d N a u k o w y M ł o d z i e ż y P o l o n i s t y c z n e j we Wrocławiu zorganizowany przez IBL i Związek Kół Polonistycznych, Na program zjazdu, poświęconego problematyce romantyzmu, złożyły się następujące referaty:

S. Kuszewski, H. Olszewski, J. Trznadel (UWr): "Mickiewicz w »Trybunie Ludów«"; J. Maciejewski, Z. Zabicki (UŁ): "Poprzednicy romantycznego przełomu"; M. Dziewicz, S. Kaszyński, Z. Macużanka, Z. Szprokoff (UŁ): "Walka romantyków z klasykami"; S. Krzemiń (UW): "Mochnecki jako teoretyk wczesnego romantyzmu"; H. Kirchner, R. Przybylski, J. Siekiera (UW): "Postępowe oblicze wczesnego romantyzmu"; M. Olszaniecka (UW): "»Poganka« Narcyzy Żmichowskiej"; K. Leśniewska, A. Witkowska, M. Pieczyński (UW): "Próba interpretacji »Pana Tadeusza«"; L. Cyrzyk, W. Pieczonka, E. Pochroń, E. Wojnarowski (UJ): "O »Horsztyńskim«"; J. Skórnicki (UJ): "»Fantazy«"; W. Otto (UJ): "Dramat historyczny Słowackiego »Złota Czaszka«"; T. Weiss (UJ): "Z zagadnień realizmu w twórczości Słowackiego (postać bohatera typowego)"; A. Bartoszewicz, M. Kędzierska, T. Skubalanka, B. Weber (UMK): "Próba interpretacji »Nieboskiej komedii«"; T. Polakówna, W. Wiewióra, R. Konieczek (UPoz): "Główne problemy polskiego romansu historycznego w latach 1815-1830"; L. Banaszkiewicz, W. Pietruczuk (PWSP Łódź): "Nowy program historii literatury polskiego romantyzmu na tle programów dwudziestolecia międzywojennego"; S. Rogowski (UMK): "Mickiewicz jako krytyk literacki (Przedmowa do »Sallad i romansów«)".

A. Lam: "Nowy obraz polskiej literatury romantycznej". "Prostu" 1951 nr 14. - R. Przybylski: "W walce o postępową tradycję narodową". "Wiś" 1951 nr 15. - S. Sandler: "Problemy romantyzmu na zjeździe młodzieży polonistycznej". "Nowa Kult." 1951 nr 15. - Tenże, "Pam. Lit." R. 42: 1951 z. 1. - Z. Szprokoff, "Polonistyka" 1951 nr 3. - J. Woźniakowski: "O romantyzmie, realizmie i metodzie". "Tyg. Powsz." 1951 nr 18. - K. Wyka: "Prosta tajemnica". "Spr. i Ludzie" 1951 nr 8. - S. Żółkiewski: "Sukces nowej nauki o literaturze". "Spr. i Ludzie" 1951 nr 8. - Tenże: "O polskim romantyzmie". "Wiś" 1951 nr 17 [fragment przemówienia sumującego wyniki zjazdu].

10-17 maja. K o n f e r e n c j a p o ś w i ę c o n a z a g a d n i e n i o m t e o r e t y c z n o l i t e r a c k i m z w i ą z a n y m z p r a c a m i J. S t a l i n a o j ę z y k o z n a w s t w i e zorganizowana w Nieborowie przez IBL. W czasie tygodniowej konferencji, w której udział wzięli również historycy sztuki i językoznawcy, profesor Uniwersytetu Moskiewskiego F.M. Gołowieczenko wygłosił trzy prelekcje: "Lenin i Stalin o sztuce i literaturze", "O mistrzostwie literackim z punktu widzenia marksizmu-leninizmu" oraz "Poglądy estetyczne Bielińskiego". Po prelekcjach odbywały się posiedzenia seminaryjne na temat konsekwencji płynących z prac Stalina dla teorii literatury i metodologii badań literackich.

"Nowa Kult." 1951 nr 20, Z tygodnia.

4

czerwiec. R e f e r a t p r o f. S. Z ó ł k i e w s k i e g o p t. "B a d a n i a n a d l i t e r a t u r ą p o l s k ą. D o r o b e k, s t a n, p o s t u l a t y", napisany na I Kongres Nauki Polskiej (29 VI-2 VII). Tekst (bez nazwiska autora) jako referat Podsekcji Badań Literackich Sekcji Nauk Społecznych i Humanistycznych I Kongresu Nauki Polskiej (na prawach rękopisu do użytku uczestników Kongresu) został z niewielkimi zmianami wydany nakładem PIW z nadrukiem: "Z prac IBL" (druk ukończono 26 VI, nakład 7350 egz.). Część pierwsza zawierała analizę, a także metodologiczną i ideologiczną krytykę burżuazyjnej nauki o literaturze, część druga - prezentację dorobku polonistyki po 1945 ze zwróceniem szczególnej uwagi na dokonania IBL i jego rolę w przełomie marksistowskim w nauce o literaturze. Wśród najpilniejszych potrzeb i zadań wysuwał autor postulat przekształcenia Instytutu w organ uprawniony do koordynacji i planowania prac w skali krajowej. W aneksie został podany plan badań polonistycznych zawarty w materiałach

Zjazdu Polonistów w 1950 r.

5

18 lipca. P o d p o r z ą d k o w a n i e I B L M i n i -
s t e r s t w u S z k ó ł W y ż s z y c h i N a u k i.
Rozporządzeniem Rady Ministrów z 18 VII 1951, zmieniającym roz-
porządzenie o utworzeniu IBL z 24 VII 1948, Instytut, będąc sa-
modzielną placówką naukowobadawczą, posiadającą osobowość praw-
ną, został podporządkowany Ministerstwu Szkół Wyższych i Nauki
(zamiast jak poprzednio Ministerstwu Oświaty).

"Dz. U." 1951 nr 40 poz. 301.

6

18 lipca. O g ł o s z e n i e s t a t u t u I B L w załąc-
czeniu do Obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów z dn. 18 VII w
sprawie ogłoszenia statutu IBL. W § 4 statutu stwierdzono, iż do
zadań Instytutu należy: "1. prowadzenie samodzielnych prac nau-
kowo-badawczych w ramach ustalonego planu pracy; 2. prowadzenie
akcji społeczno-oświatowej w dziedzinach nauki objętych działal-
nością Instytutu; 3. opracowywanie wydań tekstów i komentarzy do
użytku szkolnego i oświatowego; 4. redagowanie i wydawanie pu-
blikacji periodycznych i nieperiodycznych z zakresu nauki o li-
teraturze i nauk pomocniczych historii literatury oraz współpra-
ca w tych dziedzinach z zainteresowanymi instytucjami; 5. wyra-
żanie opinii na żądanie władz i instytucji państwowych; 6. orga-
nizowanie i utrzymywanie sieci korespondentów oraz przeprowadza-
nie ankiet; 7. prowadzenie biblioteki i centralnego katalogu
dzieł z zakresu działania Instytutu oraz ośrodka dokumentacji
historyczno-literackiej; 8. nadzorowanie i koordynowanie prac
naukowo-badawczych związanych z działalnością Instytutu; 9.
współpraca przy ustalaniu programów nauczania historii litera-
tury na uniwersytetach oraz przy ustalaniu planów wydawniczych
w zakresie nauki o literaturze i reedycji klasyków; 10. organi-

zowanie konferencji i zjazdów naukowych, wykładów, odczytów, wystaw itp.; 11. utrzymywanie łączności z odpowiednimi instytucjami i organizacjami za granicą, wykorzystywanie zagranicznych doświadczeń, a zwłaszcza doświadczeń praktycznych i zdobyczy teoretycznych Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich oraz krajów demokracji ludowej; 12. przygotowywanie i doskonalenie kadr badaczy literatury przez pracę naukowo-badawczą i samokształcenie w dziedzinie materializmu dialektycznego i historycznego; 13. prowadzenie innych prac zleconych przez Ministra Szkół Wyższych i Nauki w zakresie działalności Instytutu".

Statut ustalał dalej władze IBL i zakres ich czynności oraz określał skład i sposób działania Rady Naukowej, stwierdzając m.in. iż do zadań jej należy "[§ 9]: 1. opiniowanie planów pracy, projektów budżetu oraz sprawozdań z działalności Instytutu; 2. inicjowanie prac naukowo-badawczych; 3. omawianie zagadnień naukowych mających zasadnicze znaczenie dla prac Instytutu; 4. wypowiedanie się w sprawach dotyczących organizacji Instytutu; 5. uchwalenie regulaminu swych prac, który podlega zatwierdzeniu przez Ministra Szkół Wyższych i Nauki; 6. rozpatrywanie innych spraw na zlecenie Ministra Szkół Wyższych i Nauki lub na wniosek dyrektora Instytutu".

Pozostałe paragrafy statutu dotyczyły spraw finansowo-administracyjnych.

Obwieszczenie podpisał prezes Rady Ministrów J. Cyrankiewicz.

"Monit. Pol." 1951 nr A-67 poz. 885.

7

22 lipca. P r z y z n a n i e z e s p o ł o w i k i e r o w n i c z e m u I B L P a ń s t w o w e j N a g r o d y w d z i e d z i n i e n a u k h u m a n i s t y c z n y c h. Nagrodę II stopnia otrzymał zespół w składzie:

prof. prof. S. Żółkiewski, K. Wyka, K. Budzyk, J. Kott, T. Mikulski oraz mgr H. Markiewicz.

W. Sokorski: "Państwowe Nagrody Artystyczne w roku 1951".
"Nowa Kult." 1951 nr 30.

8

wrzesień. P u b l i k a c j a o p r a c o w a n y c h w I B L p o d r ę c z n i k ó w h i s t o r i i l i t e r a t u r y p o l s k i e j d l a s z k ó ł ś r e d n i c h. Nakładem PZSW w Warszawie ukazały się podręczniki: J.Z. Jakubowskiego: "Zarys literatury polskiej dla klasy XI wraz z antologią poezji i publicystyki". Cz. 1: 1887-1918 (druk ukończono we wrześniu, nakład 50 000 egz.); K. Budzyka, J. Pietrusiewiczowej przy współudziale Ł. Kurdybachy: "Historia literatury polskiej". Klasa IX. Cz. 1: "Literatura staropolska od początków piśmiennictwa do czasów saskich" (druk ukończono w październiku, nakład 100 000 egz.). Na początku 1952 ukazały się: Z. Libery: "Historia literatury polskiej". Klasa IX. Cz. 2: "Literatura okresu stanisławowskiego" (druk ukończono w styczniu, nakład 80 000 egz.); E. Korzeniewskiej: "Zarys literatury polskiej dla klasy XI wraz z antologią poezji i publicystyki". Cz. 2: 1918-1950 (druk ukończono w kwietniu, nakład 100 000 egz.).

W latach następnych obok kolejnych wydań tych podręczników ukazały się dalsze części "Historii literatury polskiej" opracowane w IBL: dla kl. X: Cz. 1 K. Wyki: "Romantyzm" (1953) i Cz. 2 J. Baculewskiego: "Literatura okresu pozytywizmu i realizmu krytycznego" (1954) oraz R. Matuszewskiego: "Materiały do nauczania dla kl. XI". Z. 1-2 (dot. literatury 20-lecia międzywojennego) (1955), Z. 3: "Literatura Polski Ludowej" (1956).

9

grudzień. U k o ń c z e n i e p r a c n a d d r u g ą

redakcją "Polskiej bibliografii literackiej za rok 1948" przez zespół Poznańskiej Pracowni Bibliograficznej pod kierunkiem prof. S. Wierczyńskiego. Dyskusje w Dyrekcji IBL nad metodą opracowania, a zwłaszcza nad układem, przygotowanego (jako pierwszy) tomu za rok 1948 trwały do lata 1951. Po wprowadzeniu zaleconych zmian w układzie i uzupełnień, druga redakcja tomu została ukończona w jesieni tego roku. W grudniu przesłano maszynopis Wydawnictwu Ossolineum we Wrocławiu. Oprócz druków zwartych tom uwzględniał materiały z 380 czasopism polskich wychodzących w kraju (czasopisma polskie wydawane poza granicami nie były w ogóle uwzględniane) oraz 26 czasopism w językach obcych (bibliograficznych i slawistycznych). Zalecenia redaktora naukowego, dr B. Rafałowskiej oraz Urzędu Kontroli Prasy i Wydawnictw we Wrocławiu, postulujące wyeliminowanie 29 czasopism polskich (głównie religijnych), a ze źródeł obcych czasopism angielskich i amerykańskich oraz usunięcie nazwisk niektórych pisarzy emigracyjnych polskich i pisarzy jugosłowiańskich sprawiły, iż zespół autorski musiał przystąpić do przeredagowania tekstu po raz trzeci. Ostateczną decyzja w sprawie selekcji materiału została podjęta na konferencji w IBL 27 XI 1952. Tom został przekazany do druku w grudniu 1953.

J. Czachowska: "Rozwój bibliografii literackiej w Polsce", Wrocław 1979 s. 130-132.

10

27 grudnia - 2 stycznia 1952. Kurs poświęcony literaturze Polski Ludowej zorganizowany w Międzygórzu przez Radę Naczelną ZSP pod opieką IBL. Kurs przygotowawczy do VI Zjazdu Naukowego Młodzieży Polonistycznej (zob. 1952 poz. 13) miał zapoznać uczestników z centralnymi problemami literatury po 1945, ustalić zasadnicze linie interpre-

tacyjne referatów, zorientować autorów w zagadnieniach aktualnych. W kursie udział wzięło ponad 200 studentów polonistyki ze wszystkich ośrodków uniwersyteckich i Wyższych Szkół Pedagogicznych (m.in. H. Bereza, L. Flaszen, L. Herdegen, A. Kijowski, H. Kirchner, G. Lasota, J. Trznadel). Wykłady i seminaria prowadzili: kierownik Wydziału Prasowo-Wydawniczego KC PZPR S. Staszewski (nt. przemian ustrojowych), wiceminister Kultury i Sztuki W. Sokorski (nt. walki o sztukę realizmu), dr B. Rafałowska (o literaturze radzieckiej), R. Matuszewski (nt. poezji), prof. J. Kott (nt. dramatu), prof. S. Zólkiewski (o warsztacie krytyki literackiego), mgr H. Markiewicz (o dziejach krytyki literackiej w Polsce).

A. Lam: "Kurs o literaturze Polski Ludowej". "Po prostu" 1952 nr 4.

11

S t o p n i e n a u k o w e u z y s k a n e p r z e z
p r a c o w n i k ó w I B L p o z a I n s t y t u t e m
w 1 9 5 1

doktora nauk: prof. S. Zólkiewski: "Stare i nowe literaturoznawstwo" (UWr).

12

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a c o w -
n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 5 1

Działalność podstawowa: rozpoczęli pracę: mgr E. Busz (Aleksandrowska, 1 I), H. Bielak (1 I), K. Chojnacka (Korotajowa, 1 IV), mgr J. Czachowska (1 V), B. Findeisenowa (1 IV), mgr R. Kaleta (1 IX), H. Kirchner (1 I), dr J. Kulczycka-Saloni (1 IV), mgr J. Kwiatkowski (1 IX), A. Lipowska-Słapczyńska (1 IV), T. Maciejewska (Kwiekowa, 1 X), mgr A. Mańkowska (1 IV), mgr E. Mendelska (1 IV), mgr A. Nofer (1 IV), mgr M. Olszaniecka (1 III), mgr C. Omilianowicz (1 IV), mgr F. Pepłowski (1 IV), mgr M. Podraza

(Kwiatkowska, 1 IV), dr B. Rafałowska (1 X), mgr I. Rostkowska (16 IV), dr S. Sandler (20 I), mgr D. Sawicka (1 IV), mgr R. Skręt (1 IV), M. Szczerbińska (Szymańska, 1 IV), mgr J. Szewczyk (1 IV), mgr J. Szwedowska (1 IV), D. Śpieżówna (1 XII), mgr K. Tokarz (1 IV), L. Tumidajewicz (1 VIII), B. Tylicka (1 V), F. Walczak (Lichodziejewska, 1 VIII), T. Wielądek (1 IV), mgr J. Wilhelmi (1 IV), Z. Żabicki (1 X); - **przestali pracować:** D. Godlewska (30 VI), mgr N. Obrębska (31 X), mgr Z. Wasilewski (30 IX), dr M. Żurowski (30 VI).

Biblioteka: **rozpoczęły pracę:** M. Sieczkiewicz (Gajewiczowa, 1 V), M. Siemaszko (1 XII).

Administracja: **rozpoczęli pracę:** J. Milbrat (1 V), S. Ososki (1 I); **przestała pracować:** A. Ślusarska (31 XII).

1952

styczeń. "Tezy Stalina o języku a metodologia badań literackich" - tom zbiorowy (będący odbitką z "Pamiętnika Literackiego" 1951 z. 2), wydany przez Ossolineum (druk ukończono w styczniu, nakład 3200 egz.), nawiązywał do prac J. Stalina: "W sprawie marksizmu w językoznawstwie" oraz "Przyczynek do niektórych zagadnień językoznawstwa". Zawierał artykuły: S. Żółkiewski: "Tezy Stalina o języku a metodologia badań literackich"; H. Markiewicz: "O specyficznych cechach literatury jako formy świadomości społecznej"; K. Wyka: "O powodach trwałości dzieła sztuki"; M.R. Mayenowa: "O poetyce"; A. Ważyk: "Do zagadnień formy wierszowanej"; K. Budzyk: "O trwałe wartości w nauce"; H. Markiewicz: "Zagadnienia nauki o literaturze i estetyce w świetle dyskusji nad pracami Stalina o językoznawstwie".

1

styczeń. Przejęcie wydawania serii "Książka w Dawnej Kulturze Polskiej" przez IBL i Bibliotekę Narodową. W ramach serii ukazującej się od 1949 pod redakcją K. Budzyka i A. Gryczowej opublikowane zostały już wcześniej: w 1948 tom 2: K. Budzyk: "Studia z zakresu bibliografii i księgoznawstwa", wydany przez Oddział Warszawski Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza nakładem "Wiedzy", oraz w 1951 tom 1 (przygotowany do druku w 1949) pt. "Studia nad książką poświęcone pamięci Kazimierza Piekarskiego", nakładem Ossolineum. Pierwszym tomem wydanym przez IBL wspólnie z Biblioteką Narodową jako tom 3 serii, była praca K. Budzyka: "Bibliografia konstytucji sejmowych XVII wieku w Polsce" (druk ukończono w sty-

czniu, nakład 1430 egz.).

2

ok. lutego. Złożenie maszynopisu "Bibliografii literatury polskiej według »Literatury polskiej« G. Korbuta" w PIW. Tekst liczący ponad 500 arkuszy wyd. (dwukrotnie więcej aniżeli przewidywano pierwotnie), nie zadowalał jednak ani autorów, ani recenzentów, którymi byli: tomu I - prof. J. Krzyżanowski, tomu II - J.W. Gomulicki, tomu III - prof. S. Pigoń, tomu IV - mgr H. Markiewicz, tomu V - M. Toporowski. Wszyscy uznali potrzebę poszerzenia listy haseł osobowych, uzupełnień w zakresie materiałów sprzed 1914 r., konieczność zweryfikowania "bloku Korbutowego", większego ujednolicenia opisu bibliograficznego. Toporowski ocenił nadto krytycznie dobór haseł w tomie V - żądając usunięcia pisarzy "reakcyjnych", zwłaszcza przebywających na emigracji - oraz "burzaczyny" obiektywizm życiorysów. Sprawilo to, że sprawa metody opracowania biogramów stała się przedmiotem dyskusji na specjalnej konferencji w wydawnictwie (3 VII), w której obok członków Komitetu Redakcyjnego i recenzentów udział wzięli przedstawiciele Wydziału Historii Partii KC PZPR i Biura Działu Kultury i Oświaty Prezydium Rady Ministrów. Poetulat "ustawiania ideologicznego" pisarzy we wszystkich tomach zgłaszał zwłaszcza dr S. Rappaport z Instytutu Kształcenia Kadr Naukowych; stanowiska Komitetu Redakcyjnego bronił przedstawiciel IBL, prof. K. Wyka, wskazując, iż wprowadzenie elementów interpretacji do słownika bibliograficznego nie jest możliwe z powodu braku marksistowskich opracowań historycznoliterackich.

Wobec zaistniałej sytuacji Prezydium Rady Ministrów zdecydowało się w grudniu powierzyć powzięcie ostatecznej decyzji Polskiej Akademii Nauk, która w tym celu zaleciła Komitetowi

Redakcyjnemu opracowanie zeszyców próbnych z życiorysami zawierającymi charakterystykę pisarzy.

J. Czachowska: "Rozwój bibliografii literackiej w Polsce".
Wrocław 1979 s. 168-169.

3

5 marca. R o z p o c z ę c i e k u r s u s a m o -
k s z t a ł e n i a i d e o l o g i c z n e g o p o m o c -
n i c z y c h p r a c o w n i k ó w n a u k o w y c h
I B L. Celem akcji zorganizowanej przez Zarząd Główny Związku
Nauczycielstwa Polskiego w wyniku uchwał III Zjazdu Delegatów
ZNP oraz wskazań I Kongresu Nauki Polskiej miało być (według
instrukcji) "opanowanie przez pomocniczych pracowników naukowych
i lektorów wyższych uczelni oraz instytutów podstawowych założeń
markszizmu-leninizmu, zapoznanie się z historią polskiego ruchu
robotniczego oraz pogłębienie, w oparciu o zasady teorii mark-
sistowsko-leninowskiej i historyczne doświadczenia WKP(b) -
świadomości politycznej w rozumieniu procesów zachodzących w
Polsce jako państwie demokracji ludowej zmierzającym do socja-
lizmu". W IBL pierwsze zebranie informacyjne o kursie prowadził
5 III dr K. Wojciechowski. Zebrania odbywały się co dwa ty-
godnie, a uczestniczyło w nich ok. 25 osób. Konsultantami byli
najczęściej dr S. Sandler i mgr A. Wasilewski.

Kurs kontynuowany był w 1953 i w I półroczu 1954.

4

marzec. W y d a n i e k s i ą ż k i "O m a r k s i s -
t o w s k i e j t e o r i i l i t e r a t u r y" H. M a r -
k i e w i c z a - jako 14 tomu serii IBL "Studia Historyczno-
literackie", wydawanej przez Ossolineum (druk ukończono w marcu,
nakład 8200 egz.). Tom zawierał szkice: "Literatura jako forma
świadomości społecznej"; "O genezie i funkcji społecznej dzieł
literackich"; "O kryteriach oceny dzieła literackiego"; "O rea-

lizmie w literaturze" oraz jako uzupełnienie "Zagadnienia nauki o literaturze i estetyki w świetle dyskusji radzieckich nad pracami Stalina o językoznawstwie". Wydanie 2 poprawione i uzupełnione ukazało się w 1953.

5

29 kwietnia. P o w o ł a n i e p i e r w s z e j R a d y N a u k o w e j IBL. W skład Rady powołanej przez ministra Szkolnictwa Wyższego i Nauki pismem nr DN-I-14/18/52 z dn. 29 IV weszli:

- a) przewodniczący - prof. S. Żółkowski,
 - b) członkowie z tytułu kierownictwa działów i pracowni IBL:
mgr J. Baculewski, prof. K. Budzyk, dr A. Gryczowa, mgr E. Korzeniewska, prof. J. Kott, dr M.R. Mayenowa, dr B. Rafałowska, dr S. Sandler, dr K. Wojciechowski,
 - c) członkowie z tytułu kierownictwa uniwersyteckich zakładów historii literatury polskiej: dr J.Z. Jakubowski (UW), dr S. Kawyn (UŁ), prof. W. Kubacki (UPoz), prof. T. Mikulski (UWr), prof. B. Nadolski (UMK), prof. K. Wyka (UJ),
 - d) członkowie z tytułu wybitnej roli w dziedzinie historii literatury: prof. J. Kleiner, prof. S. Pigoń, prof. R. Pollak, prof. Z. Szwejkowski,
 - e) członkowie z tytułu reprezentowania instytucji naukowych i literackich: M. Jastrun, prof. J. Krzyżanowski, Z. Modzelewski, prof. J. Starzyński,
 - f) delegaci: Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego i Nauki, Ministerstwa Oświaty, Ministerstwa Kultury i Sztuki.
- "Instytut Badań Literackich 1948-1958". "Pam. Lit." 1958 z. 4.

6

kwiecień. "P r a c e B i b l i o g r a f i c z n e" - nowa seria IBL pod redakcją W. Suchodolskiego. Jako tom 1 (a zarazem

ostatni) serii mającej się ukazywać nakładem Ossolineum, została wydana praca H. Hleb-Koszańskiej i M. Kotwiczówny: "Bibliografia utworów Joachima Lelewela" (druk ukończono w kwietniu, nakład 3000 egz.). Praca rozpoczęta przed wojną w Ośrodku Dokumentacji Joachima Lelewela w Wilnie, była kontynuowana po 1945 przy poparciu finansowym Państwowego Instytutu Książki oraz IBL, który udzielił autorkom pomocy finansowej, umożliwiającej przystąpienie do prac redakcyjnych.

7

5-6 maja. Sesja poświęcona problematyce wsi w literaturze polskiej końca XIX i początków XX w. zorganizowana w Warszawie przez IBL. Program sesji obejmował referaty: prof. S. Kieniewicz (UW): "Sytuacja społeczno-polityczna wsi polskiej w końcu XIX i w początkach XX w."; mgr H. Markiewicz: "Żeromski"; dr J.Z. Jakubowski: "Stanisław Witkiewicz"; prof. K. Wyka: "Jan Kasprówic"; mgr L. Sobierajski (Warszawa): "Władysław Reymont"; dr K. Dunin-Wąsowicz (UW): "Przegląd Społeczny"; prof. M. Jakóbiec (UWr): "Iwan Franko"; mgr A. Łempicka: "Problematyka chłopska w twórczości Wyspiańskiego"; mgr E. Pochroń, mgr E. Wojnarowski (UW): "Problematyka wsi w twórczości W. Orkana".

8

9 lipca. Włączenie IBL do Polskiej Akademii Nauk. Inicjatywa powołania PAN została sformułowana na I Kongresie Nauki Polskiej (2 VII 1951). Już 30 X 1951 Sejm Ustawodawczy RP uchwalił ustawę o PAN. Po zakończeniu prac organizacyjnych Prezydent RP 9 IV 1952 powołał pierwszy skład członków PAN oraz jej prezydium. Na pierwszym posiedzeniu Prezydium PAN 24 V 1952 wśród decyzji organizacyjnych Sekretariat zgłosił wniosek o przejęcie przez PAN czterech

samodzielnych placówek naukowych: Instytutu Badań Literackich, Instytutu Biologii Doświadczalnej im. Nenckiego, Zakładu Dendrodrologii i Pomologii w Kórniku oraz Państwowego Instytutu Matematycznego. 9 VII uchwałą Prezydium Rządu IBL został włączony do PAN jako pierwsza placówka naukowa podlegająca Wydziałowi I Nauk Społecznych. Sekretarzem Wydziału został prof. S. Żółkiewski. Z historyków literatury związanych z IBL członkami korespondentami PAN zostali: prof. J. Krzyżanowski, prof. K. Wyka i prof. S. Żółkiewski.

"Monit. Pol." 1952 nr A-63 poz. 953.

9

sierpień. P r z e j ě c i e p r z e z I B L "P a m i ę t n i k a L i t e r a c k i e g o". Od R. 43 kwartalnik stał się pismem PAN wydawanym przez IBL. Redaktorem naczelnym pisma został T. Mikulski, w skład Kolegium Redakcyjnego weszli: K. Budzyk, J. Kleiner, J. Kott, J. Krzyżanowski, M.R. Mayenowa, K. Wyka i S. Żółkiewski. Zeszyt 1/2 "Pamiętnika", który ukazał się w sierpniu, był w ogóle pierwszą publikacją PAN.

Charakter pisma pozostał w zasadzie niezmienny, z tym, iż poszerzony został zakres "Kroniki", w której zaczęto zamieszczać sprawozdania z działalności naukowo-badawczej IBL, posiedzeń Rady Naukowej, informacje o poczynaniach i planach Instytutu oraz zestawienia jego dorobku wydawniczego.

10

sierpień. "S p ó r o M i c k i e w i c z a" S. Ż ó ł k i e w s k i e g o - 16 tom serii IBL "Studia Historycznoliterackie", opublikowany przez Ossolineum był pierwszą w ogóle książką, która ukazała się jako wydawnictwo PAN (druk ukończono w sierpniu, nakład 8120 egz.).

Za książkę otrzymał S. Żółkiewski w 1953 Państwową Nagrodę II stopnia w dziedzinie nauki.

11

ok. września. R o z p o c z ę c i e p r a c n a d b i -
b l i o g r a f i ą d r a m a t u s t a r o p o l s k i e -
g o w P r a c o w n i B i b l i o g r a f i i S t a r o -
p o l s k i e j I B L . P r a c e p o d j ę t e z o s t a ły z i n i c j a t y w y
m g r a J . L e w a ń s k i e g o , d r A . G r y c z o w e j , m g r a W . K o r o t a j a - p o -
c z ą t k o w o z m y ś l ą o p r z y ł ą c z e n i u b i b l i o g r a f i i d o p r z y g o t o w y w a n e j
p r z e z J . L e w a ń s k i e g o m o n o g r a f i i d r a m a t u s t a r o p o l s k i e g o o b e j m u j ą -
c e j z a b y t k i r ę k o p i ę s m i e n n e i d r u k o w a n e . D o k o ń c a 1 9 5 2 s k o n f r o n t o -
w a n o m a t e r i a ł e s t r e i c h e r o w s k i (w y ł ą c z o n y z d z i a ł u X I : " S z t u k a " ,
k a r t o t e k i d z i a ł o w e j b i b l i o g r a f i i o k r e s u s t a r o p o l s k i e g o) z C e n -
t r a l n y m K a t a l o g i e m o r a z K a t a l o g a m i X V I , X V I I i X V I I I w . B i b l i o -
t e k i N a r o d o w e j . N a d t o r o z p o c z ę t o g r o m a d z e n i e m a t e r i a ł ó w n a p o d -
s t a w i e l i t e r a t u r y p r z e d m i o t u . W p r a c a c h t y c h , p r o w a d z o n y c h p o d
k i e r u n k i e m m g r a W . K o r o t a j a , b r a l i u d z i a ł : m g r A . S ł ą p c z y ń s k a ,
m g r M . S z c z e r b i ń s k a (S z y m a ń s k a) , m g r J . S z w e d o w s k a i H . B i e l a k .
12

15-18 listopada. V I Z j a z d N a u k o w y M ł o -
d z i e ż y P o l o n i s t y c z n e j , z o r g a n i z o w a n y w
P o z n a n i u p r z e z I B L i Z w i ą z e k K ó ł P o l o n i s t y c z n y c h . T e m a t e m z j a z -
d u b y ł a t w ó r c z o ść p i s a r z y w s p ó ł c z e s n y c h . R e f e r a t y w y g ł o s i l i :
J . T r z n a d e l (U W) : " T w ó r c z o ść M i e c z y s ł a w a J a s t r u n a " ; A . C i e ń s k i ,
E . M o ś k o , W . W y s t u p (U W r) : " W o j c i e c h Ż u k r o w s k i " ; J . N o w a c k i
(U P o z) : " D r a m a t p o w o j e n n y " ; H . Z a w o r s k a (U W) : " A d o l f R u d n i c k i " ;
A . L ą m (U W) : " K a z i m i e r z B r a n d y s " ; M . H e r n a s o w a , M . K o c h a ń s k a ,
D . P i s k o r z o w a (U W r) : " T a d e u s z B o r o w s k i " ; W . I g l i c k a , T . K a r p o -
w i c z , P . M a t u s z e w s k a (U W r) : " P o e z j a l a t 1 9 4 8 - 1 9 5 1 " ; K . K r z e m u s -
k a , M . S t ę p i ę ń , L . T o k a r s k a , J . Z a j ą c (U J) : " K r y t y k a l i t e r a c k a
w w a l c e o r e a l i z m s o c j a l i s t y c z n y " ; J . G o l i c h o w s k i , W . K u c z k o w -
s k i , S . O z i m e k (U W r) : " L u c j a n S z e n w a l d " ; J . B i a ł e k , Z . F i a ł k o w -
s k a , A . K i e s z c z y ń s k a (P W S P) : " L i t e r a t u r a m ł o d z i e ż o w a " ; W . B i l -
l i p , J . R u r a w s k i (U W) : " B o h a t e r p o z y t y w n y p o w o j e n n e j p o w i e ś c i " ;

T. Muras (UŁ): "Bohater pozytywny w literaturze o wsi"; H. Bereza, A. Lam (UW): "»Pamiętka z Celulozy«". W sprawozdaniu w "Pamiętniku Literackim" J. Kelera podkreślał "wyjątkowo doniosłą rolę, jaką w naukowym przygotowaniu zjazdu odegrała roztoczona nad autorami referatów i młodzieżowym aktywnym opieką Instytutu Badań Literackich, zwłaszcza Pracowni Literatury Współczesnej Instytutu. Współpraca IBL z młodzieżą polonistyczną poprzez studenckie zjazdy naukowe, mająca już za sobą kilkuletnie chlubne tradycje okazuje się stale jednym z poważnych czynników wzrostu i dojrzewania ideowego naukowych kadr badaczy literatury".

T. Drewnowski: "Zjazd Polonistów w Poznaniu". "Nowa Kult." 1952 nr 48. - L. Flaszen, A. Kijowski: "W stronę współczesności". "Życie Lit." 1952 nr 25. - J. Kelera, "Pam. Lit." R. 43: 1952 nr 3/4. - J. Golmont: "Żołędzie i ogrodnicy czyli nieco o krytyce". "Tyg. Powsz." 1952 nr 49. - S. Kisielewski: "Refleksje polonistyczne". "Tyg. Powsz." 1952 nr 49. - Z. Zabicki, "Wiś" 1952 nr 50. - A. Piorunowa, "Polonistyka" 1953 nr 1.

13

grudzień. Ukończenie prac nad kartoteką działową bibliografii okresu staropolskiego w Pracowni Bibliografii Staropolskiej IBL. Kartoteka, będąca przetworzeniem części III "Bibliografii polskiej" K. Estreichera, o zakresie chronologicznym od XV w. do 1799 r. w bibliografię o układzie według kryteriów rzeczowych i formalnych (rodzaje piśmiennictwa), została usystematyzowana w 14 działach. Zastosowano nadto podział chronologiczny materiału na wiek XV, XVI oraz XVII i XVIII. Kartoteka licząca 150 000 opisów zachowana została w Pracowni i jest udostępniana dla prac naukowych.

14

grudzień. "M a t e r i a ł y d o D z i e j ó w P o s t ę -
p o w e j P u b l i c y s t y k i" - nowa seria IBL pod re-
dakcją E. Korzeniewskiej wydawana przez Ossolineum. Poszczególne
tomy serii przygotowane w Dziale Historii Literatury XX w. miały
być poświęcone czasopismom literackim i literacko-społecznym (o
charakterze postępowym) ukazującym się od końca XIX w. do 1945 i
zawierać: wstęp omawiający dzieje pisma, antologię ważniejszych
tekstów w nim zamieszczonych oraz bibliografię zawartości pisma.
Jako pierwszy wydany został tom 2 poświęcony czasopismu "Sygna-
ły" 1933-1939 w opracowaniu J. Czachowskiej (druk ukończono w
grudniu, nakład 2080 egz.). Decyzją Dyrekcji zamiast przygotowa-
nej pełnej bibliografii opublikowano tylko "Wykaz ważniejszych
pozycji bibliograficznych".

W 1953 ukazały się dwa dalsze tomy: "»Oblicze dnia«
(1936)" - wstęp i antologię opracowała M. Puchalska, wykaz
ważniejszych pozycji bibliograficznych - J. Kądziała oraz
"» Poprostu« - »Karta« (1935-1936)" - wstęp i antologię opra-
cowała B. Winkiel, wykaz ważniejszych pozycji bibliograficz-
nych - J. Stradecki.

Tom poświęcony "Nowym Widnokręgom" 1941-1946 w opracowaniu
J. Czachowskiej, oddany do druku w 1954, nie został wydany z powo-
du zastrzeżeń Urzędu Kontroli Wydawnictw i Prasy. Kartotekę i
maszynopis zachowano w Pracowni Dokumentacji Literatury Współ-
czesnej.

15

grudzień. B i b l i o t e k a I B L. Na mocy grudniowych
uchwał Sekretariatu Naukowego PAN włączono do zbiorów IBL Gabi-
net Filologiczny G. Korbuta, tzw. "Korbutianum", ofiarowany w
1918 przez uczonego Towarzystwu Naukowemu Warszawskiemu, a pro-
wadzony przez niego aż do śmierci w 1936, następnie zaś przez
prof. J. Krzyżanowskiego. Po wojnie księgozbiór został przeka-

zany przez Towarzystwo Uniwersytetowi Warszawskiemu i miał stanowić integralną część Seminarium, a w przyszłości Instytutu Polonistycznego. Włączenie zbioru liczącego ok. 24 000 tomów do Biblioteki IBL nastąpiło z inicjatywy prof. K. Budzyka i prof. S. Żółkiewskiego.

16

T y t u ł y n a u k o w e u z y s k a n e p r z e z
p r a c o w n i k ó w I B L w 1 9 5 2

profesora nadzwyczajnego: dr J. Kott (na UW); - **członka korespondenta PAN:** prof. dr K. Wyka, prof. dr S. Żółkiewski.

17

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a -
c o w n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 5 2

Działalność podstawowa: **rozpoczęli pracę:** M. Bokszczanin (30 IX), mgr D. Brzozowska (1 V), mgr B. Ceglowa (1 V), mgr K. Chłędowska (1 VII), H. Górska (1 II), mgr A. Jopek (1 VI), mgr M. Karpluk (1 V), mgr T. Kaufman (1 IX), mgr K. Klimek (1 V), mgr M. Klimowicz (1 V), A. Koronczewski (1 I), mgr A. Kottówna (1 X), mgr W. Krajewski (1 VI), mgr K. Kuliczowska (1 V), mgr J. Lewandowska (1 VI), mgr J. Lewański (1 VII), R. Loth (1 VI), I. Maciejewska (1 VII), Janusz Maciejewski (1 VII), M. Malcówna (1 VI), mgr I. Miksa (1 VI), mgr Z. Najder (1 XII), mgr A. Piorunowa (1 IV), dr C. Przemecka (1 X), mgr L. Pszczołowska (1 XII), M. Puchalska (1 V), mgr W. Roszkowska (Sykałowa, 1 IX), mgr J. Rużyło-Pawłowska (Stasiakowa, 1 I), S. Senisson (1 V), H. Stępińska-Markowa (1 V), mgr M. Stokowa (1 VI), mgr J. Stradecki (1 VI), mgr W. Suchodolski (1 V), mgr Z. Szprokoff (1 X), mgr K. Szymanowski (1 X), J. Trznadel (1 VI), mgr T. Tyszkiewicz (1 IX), mgr B. Winklowska (1 V), A. Witkowska (1 IX), mgr K. Witkowska (1 X), mgr J. Wojnar (1 V), mgr Z. Zahrajówna (Wołoszyńska, 1 XII), mgr L. Wrońska

(Zdancewicz, 1 X), mgr T. Zawisza (1 VI), H. Zaworska (1 VI), mgr T. Zdancewicz (1 V), mgr J. Zięba (1 V), mgr E. Ziomkova (15 XI); **przestali pracować:** dr J. Kulczycka-Saloni (30 IX), mgr C. Omilianowicz (30 IX), D. Śpieżówna (30 XI), dr K. Wojciechowski (30 VI), prof. S. Zółkiewski (X).

Biblioteka: **rozpoczęli pracę:** Z. Dernałowicz (1 V), Z. Kempka (1 IX), J. Miller (1 XII), E. Połtowicz (1 III), mgr M. Tułaczowa (1 III).

Administracja: **rozpoczęli pracę:** E. Kołakowska (1 VI), A. Kowalska (1 IV), D. Pankiewicz (1 XI), A. Paterak (28 IV), J. Wilde-Wilewska (15 XII); **przestali pracować:** A. Kowalska (31 X), J. Milbrat (31 I).

1953

8 stycznia. Dyskusja w IBL nad koncepcją "Słownika poezji i prozy A. Mickiewicza" pod redakcją prof. K. Górskiego i prof. S. Hrabca. W zebraniu udział wzięli: prof. K. Budzyk, prof. M. Dłuska, dr M.R. Mayenowa, prof. S. Żółkowski. Podstawą dyskusji były opracowane hasła (do H) części I, mającej objąć słownictwo artystyczne. Dyskusja dotyczyła głównie podziału "Słownika" na dwie części, z których jedna obejmowałaby słownictwo dzieł artystycznych (wliczając w to "Księgi narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego" i drobne utwory prozaiczne), druga - prozy publicystycznej i historycznej, listów i notatek. Po dyskusji odrzucono dotychczasową koncepcję "Słownika". 18 V odbyło się kolejne zebranie w IBL pod przewodnictwem prof. K. Wyki z udziałem prof. W. Kubackiego, dr M.R. Mayenowej, dra S. Sandlera, dra H. Wolpego, mgr M. Żmigrodzkiej oraz redaktorów "Słownika". Uchwalono na nim opracowanie dzieła w układzie jednolitym, obejmującym całe słownictwo Mickiewicza i cytującym wszystkie przypadki użycia wyrazu hasłowego. W wyniku tej decyzji wysiłek zespołu został skierowany na skompletowanie reszty materiałów prozy i wszelkich innych uzupełnień zespołu leksykalnego.

"Dzieje pomysłu i realizacji »Słownika języka Adama Mickiewicza«". W: "Słownik języka Adama Mickiewicza". T. 1. Wrocław 1962, s. VII-XI.

1

ok. stycznia. Zorganizowanie szkolenia metodologicznego dla starszych pracowników naukowych IBL. W I półro-

czu odbyły się cztery zebrania poświęcone dyskusjom nad tematami: "Tezy Stalina o języku a metodologia badań literackich"; "Wkład Stalina do nauk humanistycznych"; "Zagadnienia związane z realizmem w literaturze romantycznej"; "Sporne problemy teorii literatury".

2

31 marca. D y s k u s j a o d z i a ł a l n o ś c i I B L na posiedzeniu Sekretariatu Naukowego Prezydium P A N. Dyskusja była pierwszą próbą analizy pracy wewnętrznej instytutów akademickich, dokonaną przez kierownicze organy PAN. Jej podstawę stanowiło przedstawione przez prof. K. Wykę (powołanego formalnie na stanowisko dyrektora IBL z dn. 1 IV) sprawozdanie z działalności za rok 1952, plan pracy naukowobadawczej na 1953 i wytyczne do badań w dziedzinie historii i teorii literatury na l. 1953-1956. W dyskusji udział wzięli prof. prof. J. Chałasiński, J. Krzyżanowski, W. Kula, K. Michałowski, P. Szulkin i dr H. Wolpe.

Stwierdzono, iż najpoważniejszy metodologicznie i merytorycznie trzon dorobku IBL stanowią, oparte na leninowskiej tezie o dwu nurtach kultury i na wskazanym przez Żdanowa rozwoju realizmu jako głównej wytycznej dla oceny każdej z epok literackich, wstępne próby marksistowskiej syntezy dziejów literatury polskiej. Do osiągnięć IBL zaliczono zwłaszcza wykonanie podręczników szkolnych, które mimo niedociągnięć dydaktycznych, stanowią cenną pomoc dla nauczycieli oraz prace interpretacyjne wydane w serii "Studia Historycznoliterackie". Przy analizie braków w pracy naukowej wskazano na niedojrzałość ideologiczną niektórych pracowników i postulowano zorganizowanie dwustopniowego szkolenia metodologicznego dla pracowników naukowych. Zwrócono uwagę na słabą obsadę działów: Historii Literatury

Staropolskiej oraz okresu Pozytywizmu i Realizmu Krytycznego. Za najpilniejsze zadanie uznano przygotowanie uniwersyteckiej syntezy historii literatury polskiej na bazie studiów materiałowych i interpretacyjnych. Domagano się również wzmożenia prac badawczych nad literaturą współczesną i obowiązkowego łączenia, gdy chodzi o pracowników tego działu, pracy naukowej z zadaniami krytycznymi, z walką o realizm socjalistyczny we współczesnej literaturze polskiej. Postulowano też szersze uwzględnianie badań nad związkami literatury polskiej z literaturą radziecką i innymi literaturami słowiańskimi.

W wyniku dyskusji zostały sformułowane zalecenia Sekretariatu Naukowego Prezydium PAN dla Dyrekcji IBL, które objęły: potrzebę rozwinięcia prac teoretycznych i metodologicznych, konieczność bliższego zajęcia się literaturą współczesną, bliższej współpracy z innymi instytutami akademickimi, podnoszenia kwalifikacji naukowych pracowników. Zalecenia objęły również prace popularyzatorskie, nad którymi powinien czuwać Instytut.

I. Kucharska: "Dyskusja w Polskiej Akademii Nauk nad pracą IBL". "Pam. Lit." 1953 z. 1/2. - "Spraw. z Czyn. Pr. PAN" 1953 nr 3/4.

3

marzec. O m ó w i e n i e d o ś w i a d c z e ń I B L
w z a k r e s i e p l a n o w a n i a przez prof. S. Żółkiewskiego na łamach "Nauki Polskiej". W zeszycie 1 nowopowstałego organu PAN prof. Żółkiewski jako dyrektor jedyne go humanistycznego instytutu naukowego działającego przed utworzeniem PAN przedstawił czteroletnią działalność IBL, jego doświadczenia organizacyjne i badawcze.

S. Żółkiewski: "Z doświadczeń planowania Instytutu Badań Literackich". "Nauka Pol." 1953 nr 1.

4

1 kwietnia. M i a n o w a n i e prof. K. Wyki d y-
r e k t o r e m I B L. S k ł a d D y r e k c j i. Na
miejsce prof. S. Żółkiewskiego (który od maja 1952 pełnił też
funkcje Sekretarza Wydziału I Nauk Społecznych PAN, a od marca
1953 Sekretarza Naukowego PAN), dyrektorem Instytutu został
mianowany prof. K. Wyka, który równocześnie od marca 1953 był
Sekretarzem Wydziału I PAN (do 1954).

Skład Dyrekcji Instytutu przedstawiał się w tym czasie na-
stępująco: stanowisko zastępcy dyrektora objął po mgrze J. Ba-
culewskim prof. J. Kott (1 V 1953 - 28 II 1955). Sekretarzem
naukowym pozostał dr S. Sandler (XII 1951 - XI 1954), zastępcę
dyrektora do spraw administracyjnych - mgr S. Stupkiewicz. Se-
kretarzem naukowo-organizacyjnym była mgr J. Rużyło-Pawłowska
od 1 I 1952, kierownikiem oddziału redakcyjno-wydawniczego w
sekretariacie naukowym - mgr A. Piorunowa (od 1 IV 1952), kie-
rownikiem Biblioteki - Z. Kempka (od 1 IX 1952).

5

24 kwietnia. K o n f e r e n c j a w P A N p o ś w i ę-
c o n a k o n c e p c j i b i o g r a m ó w p i s a r z y
w "B i b l i o g r a f i i l i t e r a t u r y p o l-
s k i e j w e d ł u g » L i t e r a t u r y p o l-
s k i e j « G. K o r b u t a". W konferencji udział wzięli
prof. J. Kleiner, prof. T. Manteuffel, dr M.R. Mayenowa, prof.
J. Starzyński oraz J.W. Gomulicki. Podstawę dyskusji stanowiły
zeszyty próbne przygotowane przez wszystkie zespoły a prezentu-
jące opracowania różnych kategorii pisarzy w ujęciu faktografi-
cznym i interpretacyjno-oceniającym, przesłane wcześniej do re-
cenzji specjalistom z Instytutu Bibliograficznego przy Biblio-
tece Narodowej, Państwowego Instytutu Sztuki i Instytutu Histo-
rii. Stanowisko Komitetu Redakcyjnego przedstawiało się nastę-
pująco: a) opracowanie życiorysów w ujęciu interpretacyjnym w

nowej edycji "Literatury polskiej" nie jest możliwe; b) życiorysy powinny być faktograficzne; c) selekcja faktów biograficznych powinna być tak dokonywana, ażeby życiorys zawierał "ustawienie" ideologiczne wszędzie tam, gdzie jest to możliwe; d) charakterystyka utworów w życiorysie jest zbędna. Uczestnicy konferencji zajęli podobne stanowisko, gdy chodzi o tomy I-IV, opowiadając się jednocześnie za odmiennym traktowaniem nowego tomu V, obejmującego literaturę współczesną. W uchwale podjętej przez Sekretariat Naukowy Prezydium PAN 12 V zalecono Komitetowi Redakcyjnemu: "1. przygotować tomy I-IV nowej edycji »Literatury polskiej Korbuta« do druku, opierając układ tomu na zasadzie życiorysu faktograficznego, uwzględniającego przede wszystkim fakty biograficzne o wymowie ideologicznej oraz na zasadzie bibliografii dzieł danego autora i opracowań o nim odpowiadającej obecnemu stanowi źródeł drukowanych w tym zakresie; 2. jako termin oddania do druku tomów I-II ustalić 31 XII 1954 r., tomów III-IV - 30 VI 1955 r.; 3. kontynuować pracę materiałową nad tomem V jako odrębną jednostką wydawniczą, której stosunek do całości dzieła zostanie ustalony w ramach punktu 4; 4. w porozumieniu z Instytutem Historii PAN, Państwowym Instytutem Sztuki, Instytutem Kształcenia Kadr Naukowych i Wydziałem Historii Partii przy KC PZPR ustalić w terminie do 31 V 1953 odrębne kryteria opracowania tomu V »Literatury polskiej Korbuta« (lata 1914-1939) oraz stosunek tomu do całości wydawnictwa".

W jesieni 1953, po przygotowaniu instrukcji dotyczącej drugiej redakcji dzieła, przystąpiono do prac w zespołach, w których skład wchodził:

I: "Piśmiennictwo staropolskie" (red. prof. R. Pollak): mgr D. Maniewska i mgr T. Witczak; II: "Oświecenie" (red. prof. T. Mikulski): mgr G. Frydrychowicz, S. Kasieczka, H. Stankowska; III: "Romantyzm" (red. mgr I. Śliwińska): mgr mgr H. Gacowa,

A. Gawinowa, W. Roszkowska; - IV: "Pozytywizm i Młoda Polska" (red. prof. Z. Szwejkowski i mgr Jarosław Maciejewski): mgr mgr A. Polakowska, I. Teresińska, Z. Muszyńska-Trojanowiczowa, E. Pieścikowski; - V: "Współczesność" (red. mgr E. Korzeniewska): mgr mgr M. Brykańska, J. Czachowska, Z. Biłek, J. Kądziewska, F. Lichodziejewska, R. Loth, J. Stradecki, B. Winklowska.

Sprawa tomu V została rozstrzygnięta dopiero w 1956. Poinstalowano utrzymać przyjęte dla całego wydawnictwa kryteria doboru haseł i faktograficzny sposób ujęcia biogramów pisarzy, z tym, iż część ta pt. "Słownik współczesnych pisarzy polskich", zostanie wydana w mniejszym nakładzie, tylko dla instytucji naukowych i osób zajmujących się profesjonalnie badaniami literackimi.

J. Czachowska: "Rozwój bibliografii literackiej w Polsce". Wrocław 1979 s. 169-170.

6

ok. kwietnia. Z m i a n y w s k ł a d z i e r e d a k c j i "P a m i ę t n i k a L i t e r a c k i e g o". Od R. 44: 1953 zastępcą redaktora kwartalnika został K. Wyka (do R. 50: 1959). Członkami Komitetu Redakcyjnego zostali: K. Budzyk, J. Kott, M.R. Mayenowa, S. Sandler, zaś Rady Redakcyjnej: J. Krzyżanowski (przewodniczący), J. Baculewski, J.Z. Jakubowski, J. Kleiner, Z. Klemensiewicz, W. Kubacki, R. Matuszewski, S. Pigoń, R. Pollak, S. Żółkiewski. Po śmierci J. Kleinera wszedł do Rady Cz. Zgorzelski (od R. 48 z. 2); od R. 51 odszedł R. Matuszewski. Sekretariat redakcji prowadził do 1954 J. Gawałkiewicz.

7

ok. kwietnia. Z m i a n a s i e d z i b y I B L. Instytut przeniósł się z ul. Śniadeckich na ul. Krakowskie Przedmieście 7 (II p.) z wyjątkiem Biblioteki, która pozostała na dotychczas-

sowym miejscu do 1955.

8

ok. maja. P o w o ł a n i e z e s p ó ł u t z w. a k t y -
w u n a u k o w e g o I B L, złożonego z samodzielnych pra-
cowników naukowych i wybranych pomocniczych pracowników nauko-
wych. Zadaniem aktywu miało być prowadzenie dyskusji dotyczą-
cych węzłowej problematyki naukowej i naukowo-organizacyjnej In-
stytutu i całej dyscypliny. W drugiej połowie 1953 zebrał się
m.in. w celu przedyskutowania koncepcji podręcznika uniwersy-
teckiego (z udziałem przedstawiciela Instytutu Historii) oraz o-
mówienia problemu monografii utworu z uwzględnieniem obecnego
stanu badań historycznoliterackich.

"Spraw. z Czyn. Pr. PAN" 1954 nr 1.

9

czerwiec. P r z e w i e z i e n i e d o W a r s z a w y
k a r t o t e k i "B i b l i o g r a f i i z a w a r t o ś -
c i l i t e r a c k i e j c z a s o p i s m p o l -
s k i c h X I X i X X w. (d o 1939)", zgromadzonej w Pracow-
ni Bibliograficznej w Krakowie. Dyrekcja IBL, po przeprowadze-
niu w maju wrywkowej kontroli kartotek i stwierdzeniu wielu
niedociągnięć metodycznych, a także biorąc pod uwagę wyczerpanie
w zasadzie zbioru czasopism znajdujących się w bibliotekach kra-
kowskich, postanowiła rozwiązać umowę z doc. A. Barem na kiero-
wanie Pracownią, a zgromadzone materiały przewieźć do Warszawy.
Zrealizowanie tej decyzji nastąpiło w czerwcu. Zredukowany do 3
osób zespół pod kierunkiem mgr M. Podrazy-Kwiatkowskiej kontynu-
ował prace do 1962, gromadząc opisy druków zwartych i rozpisując
zawartość wydawnictw zbiorowych.

Centrum dalszych prac nad bibliografią stała się Pracownia
Bibliografii XIX w. w Warszawie pod kierunkiem mgr W. Suchodol-
skiego. Do jej zadań należeć miało: usystematyzowanie zgromadzo-

nych materiałów, uzupełnienie ich bibliografią czasopism nie zachowanych w zbiorach krakowskich; skontrolowanie i zmeliorowanie materiałów zgromadzonych przez Pracownię Krakowską w zakresie najważniejszych czasopism i autorów. Prace te podjął zespół w składzie: mgr mgr S. Bańcer, M. Dernałowicz, H. Gacowa, K. Kostenicz, Z. Makowiecką, W. Roszkowska (Sykałowa), J. Sell, M. Stokowa, Z. Waleron oraz od 1954 - J. Dąbrowska-Kamionkowa, C. Gajkowska, nadto parę osób na pracach zleconych (od 1963 trzy osoby). Prace wykonywane były według opracowanej przez mgr Z. Makowiecką instrukcji, która uwzględniała nowe wymagania stawiane przez bibliografię.

J. Czachowska: "Rozwój bibliografii literackiej w Polsce".
Wrocław 1979 s. 161-163.

10

lipiec. W y d a n i e p i e r w s z e g o t o m u
"D z i e n n i k ó w" S. Ż e r o m s k i e g o z zaznaczeniem
"Z prac IBL. Zakład Historii Literatury Polskiej XX w. pod kierunkiem E. Korzeniewskiej". Tom z przedmową A. Wasilewskiego ukazał się nakładem "Czytelnika" (druk ukończono w lipcu, nakład 10 160 egz.) i obejmował lata 1882-1886. Tekst przygotowali do druku z autografu W. Borowy i S. Adamczewski, przypisy opracował J. Kądziela.

Dalsze tomy zostały wydane: w 1954 - tom 2: 1886-1887, w opracowaniu jw., w 1956 - tom 3: 1888-1891, tekst przygotował do druku z autografu i przypisami opatrzył J. Kądziela. Redaktorem naukowym edycji była E. Korzeniewska.

11

lipiec-sierpień. R o z p o c z ę c i e w y d a w a n i a
"W y k a z u N a b y t k ó w" p r z e z B i b l i o t e-
k ę I B L (nr 1: lipiec-sierpień 1953). Wykaz publikowany na powielaczu ukazywał się początkowo nieregularnie, od 1957 - co

miesiąc.

12

wrzesień. "S t u d i a S t a r o p o l s k i e" - nowa seria IBL pod redakcją K. Budzyka, nakładem Ossolineum (od 1 I 1953 Wydawnictwo PAN). We wrześniu ukazały się dwa pierwsze tomy serii: t. 1: K. Budzyk: "Z dziejów Renesansu w Polsce" (nakład 4160), zbiór studiów pomyślany jako przyczynek do akcji wydawniczej przygotowującej Sesję Odrodzenia jesienią 1953 (tom został złożony w PAN w lipcu 1952), oraz tom 2: J. Tazbir: "Reformacja a problem chłopski w Polsce XVI wieku" (nakład 2120 egz.).

13

wrzesień. "M a t e r i a ł y B i b l i o g r a f i c z n e" - nowa seria IBL pod redakcją E. Korzeniewskiej, nakładem Ossolineum. Seria przygotowana w dziale Historii Literatury XX w. miała obejmować bibliografie pełnej zawartości wybranych czasopism literackich i literacko-społecznych końca XIX i XX w. Jako pierwszy ukazał się tom 2 poświęcony pismu "Krytyka" 1899-1914, opracowany przez W. Suchodolskiego (druk ukończono we wrześniu, nakład 1120 egz.).

Tom 1 zawierający bibliografię zawartości pisma "Wiedza" i jej kontynuacji: "Nowe Życie", "Światło", "Kuznia" 1906-1914, opracowany przez J. Czachowską i A. Czachowskiego, ukazał się dopiero w 1956.

Przewidziany w tej serii i złożony w Ossolineum w 1954 tom zawierający bibliografię "Wiadomości Literackich" 1934-1939 w opracowaniu A. Czachowskiego nie został wydany z powodu zastrzeżeń Urzędu Kontroli Wydawnictw i Prasy.

14

7 października. D y s k u s j a o o p r a c o w a n y c h w I B L p o d r ę c z n i k a c h s z k o l n y c h h i s t o r i i l i t e r a t u r y p o l s k i e j n a

z e b r a n i u S e k c j i O d d z i a ł u W a r s z a w -
s k i e g o Z L P. W zebraniu udział wzięli prezes Rady Mi-
nistrów J. Cyrankiewicz, minister Oświaty W. Jarosiński, przed-
stawiciel IBL i autorzy podręczników. Do zarzutów wysuwanych
przez większość dyskutantów należały: przeciążenie podręczników
faktami z dziedziny historii, ekonomii i socjologii, wyłącznie
ideologiczna interpretacja dzieła literackiego jako wyrazu sto-
sunków społecznych i światopoglądu twórcy; brak analizy artys-
tycznej utworów; przeciążenie trudną specjalistyczną terminolo-
gią; nieprzystosowanie do poziomu umysłowego uczniów. Ponadto
w stosunku do programów klas IX i X i odpowiadających im pod-
ręcznikom Z. Libery i K. Wyki postulowano większą selekcję pi-
sarzy i utworów na korzyść szerszego i dokładniejszego omówie-
nia twórców wybitnych i najważniejszych dzieł. Domagano się
wprowadzenia w podręczniku E. Korzeniewskiej (opracowanym przy
współudziale A. Wasilewskiego) dla kl. XI oraz w antologii poe-
zji i publicystyki lat 1918-1950 zmian w interpretacji i
zwiększenia liczby prezentowanych pisarzy, wskazując m.in. na
brak J. Andrzejewskiego, J. Iwaszkiewicza, M. Jastruna,
I. Newerlego, J. Parandowskiego, E. Zegadłowicza.

Na zarzuty stawiane podręcznikom również w publikacjach
prasowych odpowiedział K. Wyka w "Życiu Literackim". Zagadnie-
niom nauczania języka polskiego w szkołach średnich poświęcona
była też sesja naukowa PAN 15-17 XII.

"Dyskusja nad podręcznikami" [w ZLP]. "Nowa Kult." 1953 nr
42 (wypowiedzi R. Karsta, J. Iwaszkiewicza, M. Jastruna,
J. Pomianowskiego, Z. Libery). - S. Łastik: "Pomówmy teraz o
programach". "Nowa Kult." 1953 nr 42. - H. Sławińska: "Po-
czątki edukacji literackiej". "Prz. Kult." 1953 nr 38. -
K. Wyka: "O podręcznikach - serio". "Życie Lit." 1953 nr 47.
- Tenże: "O podręcznikach - polemicznie". "Życie Lit." 1953
nr 48.

25-30 października. S e s j a N a u k o w a O d r o d z e n i a z o r g a n i z o w a n a w W a r s z a w i e p r z e z P A N p r z y w s p ó ł u d z i a l e I B L. W ramach Podkomisji Sesji Naukowej Odrodzenia PAN w Wydziale I zostały utworzone m.in.: Sekcja Historii Literatury pod przewodnictwem dra J. Ziomka oraz Sekcja Językoznawcza pod przewodnictwem prof. Z. Klemensiewicza i dr M.R. Mayenowej. Referaty przygotowane w ramach obu sekcji były wcześniej przedyskutowane na konferencji przygotowawczej w Krakowie 26-28 VI. Na Sesji Odrodzenia ogłoszono ogółem 47 referatów, wśród których na obradach plenarnych znalazły się następujące z zakresu historii literatury i języka: prof. J. Krzyżanowski: "Jan Kochanowski"; prof. K. Budzyk: "Ideowo-artystyczne wartości literatury polskiego Odrodzenia"; prof. Z. Klemensiewicz: "Czynniki sprawcze w rozwoju polszczyzny doby Odrodzenia".

Na obradach Sekcji Historii Literatury ogłosili referaty: dr J. Ziomek (przy współpracy mgr J. Pietrusiewiczowej i mgra A. Sajkowskiego - UPoz): "Poezja polska w okresie Renesansu"; prof. B. Nadolski (UMK, przy współpracy zespołu): "Poezja polsko-łacińska w okresie Renesansu"; prof. J. Krzyżanowski: "Proza polska wieku XVI"; mgr J. Lewański (przy współpracy zespołu): "Popularny dramat i teatr polskiego Odrodzenia"; dr A. Gryczowa: "Drukarstwo polskie w dobie Odrodzenia".

Na obradach Sekcji Językoznawczej ogłosili referaty: prof. S. Rospond: "Język J. Kochanowskiego"; dr M.R. Mayenowa: "Problematyka stylistyczna staropolszczyzny"; prof. S. Rospond: "Język średniowieczny a renesansowy w polskiej literaturze psalterzowobiblijnej"; prof. S. Hrabec: "Język Biernata z Lublina"; dr P. Zwoliński (UJ): "Uwagi o języku M. Bielskiego"; prof. W. Kuraszkiewicz: "Język M. Reja"; prof. K. Górski: "Zagadnienie słownictwa reformacji polskiej"; prof. S. Hrabec:

"Język Bazylika w przekładzie Modrzewskiego"; dr E. Mróz-Ostrowska (UJ): "Formacje z przyrostkiem -ość w strukturze językowej XVI w."; prof. S. Urbańczyk (UJ): "Rola wielkich pisarzy Odrodzenia na tle innych czynników kształtujących język literacki".

Materiały z sesji zostały wydane w zbiorze pt. "Odrodzenie w Polsce (t. 1-5), m.in. t. 3: "Historia języka". Pod red. M.R. Mayenowej i Z. Klemensiewicza. Cz. 1-2. Warszawa: PIW 1960, 1962; T. 4: "Historia literatury". Pod red. J. Ziomka. Warszawa: PIW 1956.

K. Wyka: "Naukowe przygotowanie Sesji". "Nauka Pol." 1953 nr 2. - J. Rużyło-Pawłowska: "Przed Sesją Naukową Odrodzenia". "Życie Szk. Wyż." 1953 nr 7/8. - Taż, "Życie Szk. Wyż." 1953 nr 12. - "Spraw. z Czyn. Pr. PAN" 1954 nr 1. - J. Ziomek, "Pam. Lit." 1954 z. 1.

16

26 października. U t w o r z e n i e D z i a ł u L i t e r a t u r y L u d o w e j w I B L. Głównym zadaniem Działu, którego kierownikiem został prof. J. Krzyżanowski, miało być przygotowanie przyszłej systematyki pieśni ludowej. Prace wstępne objęły zbieranie materiałów do bibliografii pieśni ludowej. Dział rozpoczął nadto gromadzenie materiałów do historii literatury ludowej okresu renesansu (w ramach prac przygotowawczych do podręcznika) oraz do historii badań nad literaturą ludową w okresie przedkolbergowskim. Pracownicy Działu, mgr R. Górski i mgr R. Wojciechowski, uczestniczyli również w 1954 w badaniach terenowych na Podhalu, prowadzonych przez Państwowy Instytut Sztuki, których wynikiem było zebranie ponad 2500 tekstów pieśni, baśni i widowisk.

17

27 października. R o z p o c z ę c i e w y d a w a n i a "K r o n i k" B. P r u s a w opracowaniu Z. Szweykowski

nakładem PIW-u. Jako pierwszy ukazał się tom 2, obejmujący kroniki ogłaszane w "Kurierze Warszawskim" i w "Ateneum" w l. 1875-1876 (druk ukończono 27 X, nakład 5121 egz.). Redaktorem naukowym edycji (do tomu 5) był J. Baculewski. Tom 1 (cz. 1-2) obejmujący kroniki publikowane w "Kolcach" (1874), "Gazecie Polskiej" (1874), "Niwie" (1874-1876), został wydany w 1956.

Tomy 3-20 ukazały się w l. 1954-1970.

18

październik. "B i b l i o t e k a P i s a r z ó w P o l s k i c h" - nowa seria IBL wydawana nakładem Ossolineum. W skład Komitetu Redakcyjnego wchodził: K. Budzyk, M.R. Mayenowa (redaktor naczelny), K. Górski, J. Pietrusiewiczowa, S. Pigoń, R. Pollak, W. Taszycki, S. Wierczyński. Seria miała obejmować naukowe edycje tekstów staropolskich w dwu seriach zróżnicowanych chronologicznie i technicznie: w serii A - miał się ukazać pełny zasób najwcześniejszych dokumentów piśmiennictwa polskiego prezentowanych w trzech wersjach: fototypicznej, transliterowanej i transkrybowanej; w serii B - dzieła wybranych pisarzy XVI i XVII w., najczęściej drukowane, prezentowane w wersji fototypicznej i transkrybowanej. Wyrównany poziom filologicznej interpretacji zabytków zapewniało edytorstwo dwuautorskie: historyka literatury i językoznawcy. Wstępy miały uzasadniać wybór danego przekazu jako kanonu tekstu, oraz zawierać analizę bibliograficzną druku, jego historię, sumaryczny opis właściwości grafiki i języka tekstu w oparciu o pełny jego indeks słownikowy, w komentarzu miały być podawane warianty tekstu, korektury wraz z argumentacją oraz wyjaśnienia trudnych miejsc - odtwarzające realia, sytuacje, rejestrujące utarte sposoby wyrażania i ich znaczenie.

Jako tom pierwszy wydany został w serii B tom 1 "Dzieła wszystkich" M. Reja, zawierający "Krótką rozprawę między trzema

osobami: Panem, Wójtem i Plebanem" w opracowaniu K. Górskiego i W. Taszyckiego; indeks wyrazów i form ułożyły M. Malcówna i H. Sławińska (druk ukończono w październiku, nakład 3160 egz.). Redaktorem naukowym tomu była M.R. Mayenowa; recenzentami: J. Krzyżanowski i S. Saski.

19

20 listopada. P o w o ł a n i e R a d y N a u k o w e j I B L p r z e z W y d z i a ł I P A N. Decyzją z 20 XI do Rady weszli: przewodniczący - prof. S. Żółkiewski, członkowie: prof. N. Assorodobraj (UW), mgr J. Baculewski, prof. K. Budzyk, prof. J. Chałasiński (zastępca Sekretarza Naukowego PAN), dr J. Garbaczowska (UMCS), dr A. Gryczowa, dr J.Z. Jakubowski, doc. S. Kawyn (UŁ), prof. J. Kleiner (UJ), prof. Z. Klemensiewicz (UJ), mgr E. Korzeniewska, prof. J. Kott, prof. J. Krzyżanowski, prof. W. Kubacki, prof. W. Kula (UW), dr Z. Libera (UW), mgr H. Markiewicz, mgr R. Matuszewski, dr M.R. Mayenowa, prof. T. Mikulski, prof. B. Nadolski (UMK), prof. S. Pi-goń (UJ), prof. R. Pollak (UPoz), dr L. Przemski (Warszawa), dr S. Sandler, prof. J. Starzyński (dyrektor PIS), mgr W. Sucho-dolski, prof. Z. Szweykowski (UPoz), dr H. Wolpe, prof. K. Wy-ka, mgr M. Żmigrodzka.

20

3 grudnia. P i e r w s z e p o s i e d z e n i e R a d y N a u k o w e j I B L. Omówiono zadania Rady wobec IBL. Dy-rektor K. Wyka przedstawił procedurę obowiązującą przy przepro-wadzaniu przewodów doktora nauk i kandydata nauk oraz przy na-dawaniu stopni naukowych. Po dyskusji Rada postanowiła otworzyć przewody doktora nauk: prof. K. Budzyka, prof. J. Kotta, prof. W. Kubackiego oraz przewody kandydackie mgr mgr J. Ba-culewskiego, M. Janion, R. Kalety, E. Korzeniewskiej, H. Mar-kiewicz, R. Matuszewskiego, M. Żmigrodzkiej, jak też wystąpić

z wnioskiem o przyznanie tytułu profesora nadzwyczajnego dr A. Gryczowej i dr M.R. Mayenowej oraz tytułu docenta dr B. Rafałowskiej, drowi S. Sandlerowi, mgrowi W. Suchodolskiemu, drowi J. Ziomkowi. Następnie przeprowadzono analizę ogólnopolskiego planu pracy katedr polonistycznych Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego na r. 1954, planu pracy Pracowni Czasopiśmiennictwa PAN na r. 1954. Omówiono też propozycje Dyrekcji IBL dotyczące organizacji prac nad uniwersyteckim podręcznikiem historii literatury polskiej (zob. poz. 22).

I. Kucharska, "Pam. Lit." 1954 z. 1.

21

3 grudnia. D y s k u s j a n a d p r o j e k t e m
p r a c n a d u n i w e r s y t e c k i m p o d r ę c z -
n i k i e m h i s t o r i i l i t e r a t u r y p o l -
s k i e j n a posiedzeniu Rady Naukowej IBL. Dyrektor, prof.
K. Wyka, przedstawił szczegółowy projekt organizacji prac nad
podręcznikiem oparty w dużej mierze na doświadczeniach Insty-
tutu Historii. Stwierdzono, że podręcznik "winien przedstawić
marksistowską syntezę dziejów literatury, wysuwając na czoło
jej nurt postępowy i realistyczny i w konsekwencji doprowadzić
do zaniechania wykładów kursowych na uniwersytetach, winien
stać się dziełem obejmującym możliwie szeroki wachlarz zagad-
nień, stanowiącym istotną pomoc naukową zarówno dla studenta
jak i dla nauczyciela". Rada, uznając sprawę za konieczną i
pilną, podjęła uchwałę o natychmiastowym przystąpieniu do
wstępnych prac nad podręcznikiem, polegających na opracowaniu
przez zespoły 3-5 osobowe też do poszczególnych okresów lite-
rackich według ustalonej periodyzacji. Zadaniem zespołów byłoby
dokonanie wyboru problematyki, ustalenie kanonu nazwisk, dzieł
i problemów oraz określenie właściwych proporcji dla poszcze-
gólnych zagadnień. Oprócz sześciu zasadniczych zespołów powoła-

ny został również zespół dla przygotowania tez z zakresu historii języka artystycznego i teorii literatury. Przewidywano, iż w czerwcu 1954 uda się przystąpić do dyskusji nad tezami. Stwierdzono, iż w swej ostatecznej formie podręcznik nie może być przeciążony materiałem faktograficznym, a tok wykładu powinien mieć charakter narracyjny. Nie może też przekraczać norm książki stanowiącej lekturę dla studenta. Projekt przewidywał utrzymanie objętości podręcznika w granicach ok. 2000 stron i rozbięcie go na 6 tomów obejmujących wg istniejącej wówczas periodyzacji historii literatury polskiej kolejno materiały z zakresu: 1. historii literatury staropolskiej (do 1764); 2. historii literatury okresu Oświecenia (do 1820); 3. historii literatury okresu romantyzmu (do 1864); 4. historii literatury okresu pozytywizmu i realizmu krytycznego (do lat 90-ych XIX w.); 5. historii literatury okresu imperializmu (do 1939); 6. historii literatury współczesnej.

I. Kucharska, "Pam. Lit." 1954 z. 1.

22

23 grudnia. U z y s k a n i e p r z e z I B L u p r a w n i e ń d o n a d a w a n i a s t o p n i a k a n d y d a t a n a u k. Uchwałą Rady Ministrów z dn. 23 XII (nr 997) IBL jako jedyny wśród instytutów naukowych otrzymał prawo nadawania stopni kandydata nauk w zakresie nauk filologicznych.

"Monit. Pol." 1954 nr A-3 z 16 I s. 49 poz. 146.

23

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a c o w n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 5 3

Działalność podstawowa: **rozpoczęli pracę:** mgr S. Bańcer (1 X), prof. S. Bąk (1 V), mgr Z. Biłek (Dąbrowska, 1 V), mgr M. Borecki (1 X), A. Cieński (1 V), mgr B. Czaplicka (V), J. Dąbrowska (Kamionkowa-Straszakowa, 1 IX), mgr S. Dobesz (XII),

mgr H. Dziechcińska (1 I), dr Z. Faryna (1 V), mgr H. Gacowa (1 XI), mgr C. Gajkowska (16 XII), mgr I. Gęsiorska-Spolniewska (13 IV), mgr Z. Goliński (1 I), J. Hełczyński (31 VIII), prof. S. Hrabec (1 V), mgr A. Jarosz (22 IX), mgr J. Kaczyńska (1 VII), mgr A. Korczowska (1 X), prof. J. Krzyżanowski (1 X), mgr M. Kukulska (1 VII), prof. W. Kuraszkiewicz (1 V), mgr H. Leputa (Cieńska, 1 V), mgr I. Lewicka (1 V), mgr M.K. Maciejewska (1 V), mgr K. Marek-Schoeneichowa (1 V), mgr R. Matuszewski (15 II), mgr D. Moszyńska (1 V), mgr W. Namysłowska (1 I), mgr K. Nizio (1 V), mgr B. Otwinowska (1 XII), mgr J. Pawłowiczowa (1 IV), prof. S. Rospond (1 V), dr S. Saski (1 V), mgr J. Sell (1 XII), mgr Z. Stefanowska (1 II), mgr J. Świdorska (1 IV), mgr Z. Waleron (1 XI), prof. S. Wierczyński (30 V), dr K. Wierzbička-Michalska (1 XII), mgr K. Wilczewska (1 V), mgr R. Wołoszyński (1 I), mgr J. Woronczak (1 II), mgr B. Zdrojewska (1 III); - **przestali pracować:** mgr H. Budzykowska (30 VI), dr Ł. Kurdybacha (28 II), mgr J. Lewandowska (31 XII), I. Maciejewska (30 XI), M. Malcówna (30 IX), mgr Z. Najder (30 IX), mgr A. Nofer (30 XI), mgr R. Skręt (30 IX), mgr B. Tylicka (1 XII), mgr Z. Szprokoff (31 X), mgr E. Warzenica (30 XI), T. Zabłudowski (31 X).

Dbiblioteka: **rozpoczęli pracę:** mgr A. Branicka (1 XII), mgr A. Gawinowa (1 VIII), S. Maciejewska (5 II), mgr H. Masłowska (1 XII), mgr E. Ruziewicz (1 III), mgr M. Staszewska (1 III).

Administracja: **rozpoczęli pracę:** W. Adamczewska (10 XII), D. Badowska (16 XI), Z. Banachiewicz (20 I), Z. Helman (8 VI), G. Skrodzka (6 X), L. Słowikowska (1 I), Z. Wądołkowski (1 XII); - **przestał pracować:** S. Ososki (30 XI).

1954

styczeń. R o z p o c z ę c i e o r g a n i z o w a n i a
A r c h i w u m M a r i i K o n o p n i c k i e j w r a m a c h
archiwum naukowego w Bibliotece IBL. Do prac nad organizacją
Archiwum jako zbioru mikrofilmów, fotokopii i odpisów dokumen-
tów i korespondencji, mających stanowić podstawę do opracowania
kalendarium i bibliografii pisarki, została zaangażowana od 1 I
mgr M. Wantowska, która też miała uczestniczyć w przygotowywa-
niu edycji korespondencji Konopnickiej w Pracowni Edytorstwa
Okresu Pozytywizmu pod kierunkiem mgra J. Baculewskiego. Na
wiosnę 1962 w związku z odejściem z Instytutu J. Baculewskiego,
Archiwum Konopnickiej zostało przekazane jako depozyt do Bi-
blioteki Uniwersytetu Warszawskiego, a prace nad edycją kores-
pondencji w IBL zawieszono.

1

9-23 lutego. U d z i a ł p r a c o w n i k ó w I B L w
k u r s i e m e t o d o l o g i c z n y m, zorganizowanym
przez Wydział I PAN. W kursie dla pomocniczych pracowników nau-
kowych uczestniczyło z IBL 28 osób, z IH - 39 osób, z IHKM - 3
osoby. W programie wyodrębnione były trzy zasadnicze grupy pro-
blemów: 1. prawidłowości i specyfika kształtowania się i rozwo-
ju narodowości polskiej - referaty prof. prof. A. Gieysztor, K.
Grzybowski, K. Budzyka i dra J. Ziomka ("Kształtowanie
się kultury narodowej w świetle literatury staropolskiej"); 2.
tworzenie się, rozwój i rozkład narodu burżuazyjnego - refera-
ty prof. prof. W. Kuli, H. Jabłońskiego, S. Żółkiewskiego
("Znaczenie literatury w procesie powstawania wspólnoty kultu-
ralnej w okresie Oświecenia i Romantyzmu"), dra S. Sandlera
("Nurt kultury demokratycznej i socjalistycznej w społeczeństwie

burżuazyjnym w świetle literatury polskiej"); 3. kształtowanie się narodu socjalistycznego - referaty R. Werfla, prof. K. Wyki (nt. stosunku do tradycji poszczególnych epok kultury polskiej), prof. J. Kotta (nt. trwałych wartości literatury 10-lecia).

I. Kucharska: "Szkoleniowy kurs metodologiczny". "Pam. Lit." 1954 z. 2. - "Spraw. z Czyn. Pr. PAN" 1954 nr 3.

10

24 lutego. W y d a n i e " B i b l i o g r a f i i l i t e r a t u r y p o l s k i e j o k r e s u O d r o d z e n i a " w opracowaniu K. Budzyka, R. Pollaka i S. Stupkiewicza, nakładem PIW-u (druk ukończono 24 II, nakład 1161 egz.). Praca przygotowana na podstawie materiałów "Bibliografii literatury polskiej według »Literatury polskiej« G. Korbuta" została opublikowana w związku z rokiem jubileuszowym Odrodzenia. W założeniu miała mieć charakter próbny i dyskusyjny. Stanowiła próbę realizacji koncepcji wprowadzenia elementów interpretacji do opracowań bibliograficznych. Sylwetki z charakterystyką twórczości 14 wybitnych pisarzy opracowali specjaliści (historycy literatury i historycy): K. Budzyk, K. Lepszy, B. Leśnodorski, B. Nadolski, T. Witczak, J. Ziomek; podobnie autorami artykułów dotyczących wybranych zagadnień byli: K. Budzyk ("Literatura ludowo-apokryficzna", "Świecka powieść ludowo-mieszczańska", "Poezja polsko-łacińska", "Literatura sowizrzalska"), A. Gryczowa ("Drukarstwo polskie w dobie Odrodzenia"), M.R. Mayenowa ("Walka o język w literaturze staropolskiej"). Zestawienia bibliograficzne dot. wszystkich haseł osobowych i rzeczowych (z wyjątkiem artykułu M.R. Mayenowej) opracował zespół pod kierunkiem R. Pollaka.

Bibliografia Odrodzenia wykazała dowodnie, iż zrealizowanie koncepcji interpretacyjnej w słowniku bibliograficznym, obejmującym ok. 3000 pisarzy nie jest możliwe.

2

ok. lutego. P o d j ę c i e a k c j i o d c z y t o w e j p r z e z I B L. Od stycznia Instytut organizował dwa typy odczytów: 1. popularnonaukowe, 2. naukowe wygłaszane w PAN, mające na celu zaznajamianie z bieżącymi wynikami badań w zakresie historii literatury. Ponieważ akcja ta okazała się błędna w założeniu (odczyty popularnonaukowe jako zbyt trudne nie budziły zainteresowania, zaś naukowe były dostępne dla zbyt wąskiego kręgu specjalistów) Dyrekcja IBL zdecydowała się w czerwcu 1954 z niej zrezygnować i przyłączyć się do prac odczytowych organizowanych przez Towarzystwo Wiedzy Powszechnej.

3

marzec. W y d a n i e z e s z y t u "P a m i ę t n i k a L i t e r a c k i e g o" (R. 45 z. 1) d e d y k o w a n e g o p r o f. J. K r z y ż a n o w s k i e m u. Zeszyt został opatrzony dedykacją: "Profesorowi Julianowi Krzyżanowskiemu, znakomitemu badaczowi polskiego Odrodzenia, wieloletniemu współpracownikowi i redaktorowi »Pamiętnika Literackiego«, przewodniczącemu Rady Redakcyjnej, w czterdziestolecie Jego działalności naukowej przypisuje zeszyt »Pamiętnika Literackiego« w Roku Odrodzenia - Komitet Redakcyjny".

4

kwiecień. R o z p o c z ę c i e e d y c j i "L i s t ó w z e b r a n y c h" E. O r z e s z k o w e j w opracowaniu E. Jankowskiego, nakładem Ossolineum. Edycja została oparta w dużej mierze na zbiorach Archiwum Orzeszkowej, prowadzonym również przez E. Jankowskiego (zob. poz. 13). T. 1 objął listy do redaktorów i wydawców (druk ukończono w kwietniu, nakład 5175 egz.). Redaktorem naukowym edycji do 1958 (t. 1-5) był J. Baculewski.

5

kwiecień-maj. P o b y t d e l e g a c j i I B L w

Z S R R. Delegacja w składzie: prof. T. Mikulski, mgr H. Markiewicz i dr S. Sandler, w czasie 6-tygodniowego pobytu w Moskwie, Leningradzie i Kijowie brała udział w posiedzeniach katedr literatury słowiańskiej i nawiązała kontakty ze środowiskiem krytyków oraz tłumaczy literatury polskiej.

S. Sandler: "Wśród polonistów radzieckich". "Życie Lit." 1954 nr 25.

6

7 maja. Przejęcie przez IBL formalnie opieki naukowej nad "Słownikiem poezji i prozy A. Mickiewicza" uchwałą Sekretariatu Naukowego PAN z 7 V. Powołany został Komitet Redakcyjny w składzie: prof. prof. Z. Klemensiewicz, W. Kubacki, M.R. Mayenowa, S. Pigoń, Z. Stieber, H. Tur-ska, K. Wyka i dr S. Saski. Na pierwszym posiedzeniu Komitetu (20 V) przewodniczącym został wybrany S. Pigoń. Obaj inicjatorzy i organizatorzy "Słownika", prof. prof. K. Górski i S. Hrabec otrzymali nominacje na redaktorów naczelnych. Utworzono dwie pracownie redakcyjne: w Toruniu pod kierunkiem K. Górskiego oraz w Łodzi pod kierunkiem S. Hrabca. Na drugim posiedzeniu Komitetu rozstrzygnięta została ostatecznie koncepcja "Słownika". Mimo zastrzeżeń K. Górskiego i M.R. Mayenowej uchwalono, iż w obrębie hasła nie będzie podziału na słownictwo dzieł artystycznych i słownictwo pism prozaicznych. W. Kubacki zgłosił ustąpienie z Komitetu Redakcyjnego. Od jesieni 1954 obie pracownie przystąpiły do wstępnego redagowania haseł. Część materiałów z brakującego w tym czasie t. XVI "Dzieł" Mickiewicza włączono dopiero w pierwszej połowie 1955. W sierpniu 1955 oddano do druku w Ossolineum zeszyt 1: literę A.

K. Górski: "Słownik Mickiewiczowski". "Nowa Kult." 1955 nr 12.
- Tenże: "O słowniku mickiewiczowskim". "Twórczość" 1955 nr 11. - S. Hrabec, "Polonistyka" 1955 nr 6. - M.R. Mayenowa:

"Czemu służy Słownik Mickiewiczowski?". "Życie Lit." 1955 nr 48. - J. Rużyło-Pawłowska: "Prace nad »Słownikiem poezji i prozy A. Mickiewicza«". "Pam. Lit." 1957 z. 1. - "Dzieje pomysłu i realizacji »Słownika języka Adama Mickiewicza«". W: "Słownik języka Adama Mickiewicza". T. 1. Wrocław 1962 s. VII-XI.

7

maj. Powstanie zespołu opracowującego materiał do dziejów sceny publicznej w Warszawie okresu Oświecenia. Prace prowadzone pod kierunkiem prof. J. Kotta miały za zadanie uzupełnić dzieło L. Bernackiego: "Teatr, dramat i muzyka za Stanisława Augusta". W 1954 zgromadzono w znacznym stopniu materiał, dotyczące organizacji teatru, repertuaru i aktorów oraz krytyki i teorii teatralnej. W pracach uczestniczyli: dr K. Wierzbicka, mgr J. Pawłowiczowa i S. Straus oraz pracownicy Państwowego Instytutu Sztuki: mgr B. Królówna i dr E. Szwankowski.

"Sprawozdanie z działalności naukowobadawczej IBL PAN za rok 1954". "Pam. Lit." 1955 z. 2.

8

czerwiec. Zmiany w strukturze organizacyjnej IBL. W połowie 1954 w wyniku połączenia grupy pracowników historyczno-literackich Działu Historii Literatury Okresu Pozytywizmu i Realizmu Krytycznego oraz Działu Historii Literatury XX w. utworzono Dział Historii Literatury lat 1863-1918 pod kierunkiem doc. S. Sandlera.

Równocześnie powołano do życia Dział Dokumentacji Naukowej Literatury końca XIX i XX w. pod kierunkiem mgr E. Korzeniewskiej, do którego przeszli pracownicy wykonujący prace bibliograficzne i materiałowe: monografie bibliograficzne pisarzy (J. Tuwima - mgr J. Stradecki, T. Boya-Zeleńskiego - mgr

B. Winklowa, G. Zapolskiej - mgr J. Czachowska, S. Żeromskiego - mgr J. Kądziała) oraz bibliografie zawartości wybranych czasopism (mgr mgr Z. Biłek, M. Kukulska, R. Loth, M. Stokowa).

"Sprawozdanie z działalności naukowo-badawczej IBL PAN w 1954 r.". "Pam. Lit." 1955 z. 2.

9

18 września. Uzyskanie przez IBL uprawnień do nadawania stopnia doktora nauk. Uchwałą Rady Ministrów nr 624 z dn. 18 IX Instytut jako jedyny wśród instytutów naukowych otrzymał prawo do nadawania stopnia doktora nauk w zakresie nauk filologicznych.

"Monit. Pol." 1954 nr 92 poz. 1020.

10

wrzesień. Wydanie tomu "Polskiej bibliografii literackiej za rok 1948". Tom przekazany (w trzeciej redakcji) do druku wydawnictwu Ossolineum w grudniu 1953 rozpoczął serię kolejnych tomów bibliografii literackiej bieżącej za poszczególne lata, opracowywanych przez zespół Poznańskiej Pracowni Bibliograficznej pod kierunkiem prof. S. Wierczyńskiego. W skład zespołu autorskiego wchodził: E. Aleksandrowska, J. Formanowiczówna, T. Kwiekowa, M.K. Maciejewska, Jarosław Maciejewski, E. Mendelska, M. Michałowska, C. Omilianowicz-Szokowa, K. Tokarzówna, T. Tyszkiewiczówna.

Tom (opublikowany w nakładzie 1752 egz.) zawierał obok druków zwartych materiały z 355 czasopism polskich wydawanych w kraju oraz z 23 czasopism obcych. Liczba opisów wynosiła ok. 19 500. Całość była podzielona na Teksty i Opracowania. Redaktorem naukowym była B. Rafałowska.

11

wrzesień. Zorganizowanie seminarium

dla aspirantów w IBL. W 1954 IBL sprawował opiekę naukową nad 17 aspirantami, którymi byli: mgr mgr K. Bartoszyński, B. Cirić, A. Jendrysik, J. Kądziera, J. Kelera, L. Kukulski, Janusz Maciejewski, N. Modzelewska, R. Przybylski, S. Siekierski, I. Sieradzka, Z. Szczygielewska, R. Taborski, S. Treugutt, J. Trznadel, B. Tylicka, Z. Żabicki. W pierwszej połowie roku część z nich brała udział w seminarium aspiranckim prowadzonym na UW przez prof. S. Żółkiewskiego. Od września prowadzono seminarium w IBL.

"Sprawozdanie z działalności naukowobadawczej IBL PAN za rok 1954". "Pam. Lit." 1955 z. 2.

12

1 października. Przejęcie przez IBL Archiwum Elizy Orzeszkowej. Zbiory w swym zasadniczym zespole zostały zgromadzone w Towarzystwie im. E. Orzeszkowej (powst. 1921) głównie dzięki wychowance pisarki, Jadwidze z Nusbaumów Holenderskiej. W czasie okupacji znajdowały się pod opieką L.B. Świderskiego, edytora listów i pism Orzeszkowej; po jego wywiezieniu do obozu koncentracyjnego zostały ocalone przez prof. J. Krzyżanowskiego. Po wojnie znalazły miejsce w Towarzystwie Naukowym Warszawskim, w którym Archiwum zorganizował i prowadził mgr E. Jankowski. W 1952 wraz z Towarzystwem zostały włączone do PAN, a 1 X 1954 przekazane IBL. Archiwum, stanowiąc wydzieloną komórkę Instytutu, stało się nie tylko miejscem gromadzenia i przechowywania zbiorów (autografów listów, utworów, fotografii, wycinków, mikrofilmów), ale też warsztatem naukowym. Kierował nim nadal mgr E. Jankowski.

13

8-9 listopada. Ustalenie założeń uniwersyteckiego podręcznika historii literatury polskiej przygo-

t o w y w a n e g o w I B L. Ustalony przez Dyрекcję IBL plan prac przygotowawczych, przewidujący opracowanie tez roboczych dla poszczególnych tomów, uległ zmianie po konferencji w Nieborowie w czerwcu 1954, na której podjęto uchwałę o poprzeczeniu prac nad tezami opracowaniem sylwetek najwybitniejszych pisarzy. W dalszym toku dyskusji roboczych okazało się jednak, że i ta koncepcja nie jest właściwa, gdyż spowodowałaby znaczne przedłużenie etapu wstępnego. Sprawę poruszono na posiedzeniu Rady Naukowej 8-9 XI. Dyskusja dotyczyła zagadnień periodyzacji literatury polskiej oraz rozplanowania materiału. Prof. J. Klei-ner i prof. S. Pigoń, wysuwając zastrzeżenia wobec proponowanej periodyzacji, opowiedzieli się za uwzględnieniem w ustalaniu cezur przede wszystkim wewnętrznej dialektyki rozwoju literatury. Z tym stanowiskiem polemizowali prof. prof. K. Budzyk, M.R. Mayenowa, S. Żółkiewski, mgr H. Markiewicz, wskazując, iż propozycje te są zaprzeczeniem zasadniczych tez podręcznika, opartych na materializmie historycznym; podkreślali konieczność przyjęcia cezur historycznych ważnych dla przebiegu procesu historycznego. Rada uznała za słuszne rozbudowanie całości do 8 tomów, podjęła też uchwałę o przystąpieniu do prac nad podręcznikiem poprzez mobilizację szerokich kręgów polonistycznych. Zatwierdzono następujący skład Komitetu Redakcyjnego: redaktor naczelny - prof. S. Żółkiewski, zastępcy redaktora: prof. prof. K. Budzyk, T. Mikulski, K. Wyka, sekretarz - mgr M. Janion, oraz członkowie: mgr J. Baculewski, dr J. Garbaczowska, prof. J.Z. Jakubowski, prof. S. Kawyn, prof. Z. Klemensiewicz, mgr E. Korzeniewska, prof. J. Kott, prof. J. Krzyżanowski, prof. W. Kubacki, prof. Z. Libera, mgr H. Markiewicz, prof. M.R. Mayenowa, prof. Z. Nadolski, prof. S. Pigoń, prof. R. Pollak, doc. S. Sandler, prof. Z. Szweykowski, mgr M. Żmigrodzka. Ustalono też redaktorów naukowych: t. 1 - prof. B. Nadolski,

t. 2 - prof. J. Kott, t. 3 - część krajowa - prof. S. Kawyn, t. 3 - część dot. Wielkiej Emigracji - prof. W. Kubacki, t. 4 - prof. J. Krzyżanowski, t. 5 - mgr H. Markiewicz. Odpowiedzialny za partie dotyczące problemów językowych miał być prof. Z. Klemsiewicz, za partie teoretyczno-literackie prof. M.R. Mayenowa. Nadto wytypowano "autorów głównych" poszczególnych tomów, którymi mieli być: t. 1 - prof. K. Budzyk, t. 2 - prof. T. Mikulski, prof. Z. Libera, t. 3 - prof. K. Wyka, prof. S. Żółkiewski, mgr M. Janion, mgr M. Żmigrodzka, t. 4 - doc. S. Sandler, mgr H. Markiewicz, t. 5 - prof. J.Z. Jakubowski, prof. K. Wyka. Recenzentami całości mieli być prof. J. Krzyżanowski i prof. S. Pigoń.

I. Kucharska: "Posiedzenie Rady Naukowej IBL". "Pam. Lit." 1955 z. 1.

14

17 grudnia. Dyskusja nad koncepcją uniwersyteckiego podręcznika historii literatury polskiej w Wydziale I PAN. Podstawę dyskusji stanowił referat prof. K. Wyki. Głos zabrali: prof. prof. Z. Stieber, B. Biliński, S. Żółkiewski, H. Jabłoński, L. Grosfeld, T. Manteuffel, J. Krzyżanowski, B. Suchodolski, M. Brahmer, poruszając problemy związane z periodyzacją historii literatury polskiej, kwestie stosunku do historii literatury powszechnej i innych nauk humanistycznych, sprawy związane z konstrukcją podręcznika i aparatem naukowym. Wydział zaakceptował koncepcję podręcznika i plan pracy, zatwierdził skład Komitetu Redakcyjnego, z tym, iż problemy sporne (np. periodyzacja, ocena pisarzy w danym okresie historycznym) miały stać się przedmiotem ponownej dyskusji.

E. Hałoń, "Nauka Pol." 1955 nr 1. - [E. Hałoń] E.H., "Spraw. z Czyn. Pr. PAN" 1955 nr 2.

15

T y t u ł y n a u k o w e u z y s k a n e p r z e z
p r a c o w n i k ó w I B L w 1 9 5 4

docenta: dr S. Sandler, mgr W. Suchodolski, dr K. Wierzbicka, dr J. Ziomek; - **profesora nadzwyczajnego:** dr A. Gryczowa, dr J.Z. Jakubowski, dr M.R. Mayenowa; - **profesora zwyczajnego:** prof. dr T. Mikulski, prof. dr K. Wyka, prof. dr S. Żółkiewski.

16

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a -
c o w n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 5 4

Działalność podstawowa: **rozpoczęli pracę:** mgr H. Bereza (1 XI), mgr T. Brzozowska (Komorowska, 1 VII), mgr M. Dernałowicz (4 IV), mgr Z. Florczak (1 VII), mgr R. Górski (1 VII), mgr Cz. Hernas (1 V), mgr E. Jankowski (1 X), mgr B. Karelus (1 VI), mgr J. Kądziała (1 I), prof. Z. Klemensiewicz (1 VII), mgr Z. Kopczyńska (1 VIII), mgr M. Kowalska (20 V), H. Koźlicka (Perzowa, 18 X), mgr A. Łempicka (1 IV), mgr L. Moszyński (18 X), mgr K. Puzyra (1 X), mgr J. Rosnowska (1 III), mgr H. Sławińska (1 VIII), mgr R. Sobol (1 IX), S. Straus (1 VII), mgr S. Treugutt (1 XI), mgr A. Turasiewicz (20 V), mgr M. Wantowska (1 X), mgr T. Witczak (1 V), mgr R. Wojciechowski (1 VII); - **przestali pracować:** M. Bokszczanin (31 X), B. Findeisenowa (31 V), mgr M. Oleszaniecka (31 I), mgr H. Pańczyk (30 IV), dr B. Rafałowska (31 X), mgr R. Ryszkowa (30 IV), mgr D. Sawicka (30 VI), mgr J. Szewczyk (28 II), T. Wielądek (30 IX), mgr J. Wilhelmi (31 XII).

Biblioteka: **rozpoczęła pracę:** mgr I. Śliwińska (1 I).

Administracja: **rozpoczęli pracę:** L. Falencik (1 III), H. Sławińska (16 XII), J. Szczepaniak (16 V); - **przestali pracować:** W. Kłocowa (28 II), S. Kłos (30 IX), D. Pankiewicz (31 I), G. Skrodzka (30 IV), L. Słowikowska (30 IV), Z. Wądołowski (30 IX).

17

1955

27-28 stycznia. P o s i e d z e n i e R a d y N a u k o -
w e j I B L. Dyrektor prof. K. Wyka przedstawił sprawozdanie
z prac Instytutu za rok 1954 (druk w "Pam. Lit." 1955 z. 2). W
dyskusji prof. S. Żółkiewski poruszył sprawę trudności, na ja-
kie napotykają prace podręcznikowe w związku z brakiem dostate-
cznej kadry w pełni dojrzałych naukowo pracowników, mogących
opracowywać monografie pierwszoplanowych pisarzy. Wskazał też
na błędy popełniane często w pracach IBL, takie jak niedocenia-
nie zagadnień związanych ze specyfiką dzieła literackiego, ge-
nezą utworu i ciągłością gatunku. Przedyskutowano również spra-
wy prac materiałowo-dokumentacyjnych, podkreślając ich znacze-
nie dla badań historycznoliterackich. W sprawie "Słownika pol-
szczyzny XVI w." Rada wypowiedziała się przeciw koncepcjom
przeniesienia dzieła do Komitetu Językoznawczego PAN, ze
względu na konieczność ścisłej współpracy historyków literatu-
ry z językoznawcami.

Rada zajęła się także sprawą szkolenia młodej kadry nau-
kowej IBL (118 pomocniczych pracowników naukowych), aprobując
zwiększenie kontroli przez kwartalne sprawozdania i wprowadze-
nie indywidualnych kart pracy. Omówiono też problemy związane
ze studiami aspiranckimi.

W drugim dniu obrad przeprowadzono z wynikiem pozytywnym
pierwszą w IBL publiczną obronę prac kandydackich: mgr E. Ko-
rzeniowskiej ("O »Nocach i dniach« M. Dąbrowskiej") oraz mgra
H. Markiewicza ("O marksistowskiej teorii literatury"). Pro-
motorem obu prac był prof. K. Wyka, recenzentami - prof. prof.
S. Żółkiewski i J.Z. Jakubowski.

K. Leśniewska. "Pam. Lit." 1955 z. 2.

ok. lutego. R o z p o c z ę c i e k u r s u e d y t o r -
s k i e g o , zorganizowanego przez Dział Dokumentacji Naukowej
Literatury końca XIX i XX w. W kursie brali udział członkowie
pracowni bibliograficznych; w 1955 odbyło się 6 seminariów.

2

1 marca. Z m i a n y w s k ł a d z i e D y r e k c j i
IBL. W związku z ustąpieniem prof. J. Kotta ze stanowiska za-
stępcy dyrektora powołany został przez Wydział I PAN na to sta-
nowisko prof. H. Wolpe (do 30 VI 1957).

3

29 marca. Z m a r ł w K r a k o w i e d o c. d r
A d a m B a r (ur. 20 XII 1895 w Krakowie), bibliograf i his-
toryk literatury (dane bio-bibliograficzne podaje SWPP t. 1, s.
155-159). W 1949-1953 był kierownikiem Pracowni Bibliograficz-
nej IBL w Krakowie, która kontynuowała rozpoczęte przez niego
w czasie II wojny światowej prace nad "Bibliografią literackiej
zawartości czasopism XIX i XX w. (do 1939 r.)".

"Biul. Mies. Bibl. Jag." 1955 nr 5 (poświęcony pamięci
A. Bara).

4

ok. marca. Z o r g a n i z o w a n i e w I B L D z i a -
ł u H i s t o r i i D r a m a t u pod kierunkiem
prof. J. Kotta. Prace skupiały się głównie na historii teat-
ru i komedii okresu Oświecenia. Kontynuowano pod kierunkiem
S. Strausa zbieranie wypisów materiałów teatrologicznych z
pism i druków zwartych wydawanych w 1765-1795, gromadzenie
bibliografii tekstów dramatycznych okresu oraz przygotowanie
do druku drugiej części źródeł teatralnych. Dział istniał do
1957.

I. Kucharska, "Sprawozdanie z działalności naukowobadawczej
IBL PAN za rok 1955". "Pam. Lit." 1956 z. 2.

5

23 kwietnia. "T e a t r P o l s k i e g o O ś w i e c e n i a" - nowa seria IBL pod redakcją J. Kotta, nakładem PIW. Jako dwie pierwsze pozycje serii o charakterze popularnonaukowym ze wstępami historycznoliterackimi, ukazały się w 1955: A.K. Czartoryski: "Komedie" w opracowaniu Z. Zahrajówny (druk ukończono 23 IV, nakład 5176 egz.) oraz "Drama mieszczańska" w opracowaniu J. Pawłowiczowej (druk ukończono w czerwcu, nakład 3132 egz.).

6

26 kwietnia. "S t u d i a n a d P o l s k ą L i t e r a t u r ą W s p ó ł c z e s n ą" - nowa seria IBL pod redakcją R. Matuszewskiego, nakładem PIW. W okresie od 26 IV do 3 VIII 1955 zostało wydanych kolejno 6 pozycji (o objętości 2-7 arkuszy): R. Matuszewski: "O poezji Władysława Broniewskiego"; H. Markiewicz: "Krytyka literacka w walce o realizm socjalistyczny 1944-1954"; W. Woroszyński: "O Tadeuszu Borowskim, jego życiu i twórczości"; J. Błński: "Gałczyński 1945-1953"; H. Zaworska: "O twórczości Igora Newerlego"; S. Żółkiewski, J. Stradecki: "Rozwój badań literatury polskiej w latach 1944-1954". Nakład poszczególnych książek wynosił od ok. 4000 do ok. 5000 egz., z wyjątkiem studium Woroszyńskiego o nakładzie 2132 egz.

Na temat charakteru serii przeprowadzono szereg dyskusji w IBL i PAN. Stwierdzono w nich, iż dla uzyskania wyższego poziomu naukowego niezbędne jest "doszkolenie" skupionej w IBL młodej kadry badaczy. Pomimo podjęcia prac nad dalszymi tomami (o poezji Tuwima i Leśmiana oraz o twórczości K. Pruszyńskiego) seria nie była kontynuowana.

W. Maciąg: "IBL o literaturze współczesnej". "Życie Lit." 1955 nr 49.

7

27 maja. D y s k u s j a n a d p l a n e m n a u k o -

w y m I B L n a l a t a 1 9 5 5 - 1 9 6 0 n a p o -
s i e d z e n i u R a d y N a u k o w e j I n s t y t u -
t u. Po dyskusji, w której głos zabrali prof. prof. J.Z. Jaku-
bowski, T. Mikulski, Z. Klemensiewicz, Z. Libera, J. Kott,
B. Nadolski, k.n. H. Markiewicz, zatwierdzono plan perspektywi-
czny, w którym wysunięto przede wszystkim trzy zasadnicze zada-
nia: 1. przygotowanie uniwersyteckiego podręcznika historii li-
teratury polskiej; 2. kontynuowanie prac nad życiem i twórczoś-
cią Mickiewicza; 3. rozwiniecie prac dotyczących problemów teo-
retycznych, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki artysty-
cznej dzieła literackiego.

W sprawie podręcznika plan przewidywał przygotowanie w
okresie 1956-1960 pierwszego zarysu tomów 1, 2, 4 (literatura
staropolska, literatura okresu Oświecenia, literatura okresu
pozytywizmu i realizmu krytycznego) oraz próbnego zarysu pozo-
stałych tomów. Nadto w ramach ogólnopolskiego planu badań polo-
nistycznych zakładano zintensyfikowanie prac nad monografiami
wybitnych pisarzy.

Zaakceptowano kontynuowanie długofalowych prac materiało-
wo-dokumentacyjnych, planując zakończenie do 1960 prac nad "Bi-
bliografią literatury polskiej wg »Literatury polskiej« G. Kor-
buta", uzupełnienie i meliorację kartotek "Bibliografii zawar-
tości literackiej czasopism polskich XIX i XX w. (do 1939)",
kontynuowanie prac nad "Słownikiem terminów literackich", zaś w
"Słowniku polszczyzny XVI wieku" zakończenie zbierania materia-
łów i zredagowanie haseł na litery A-H. Postanowiono także roz-
począć wydawanie serii monografii bibliograficznych najwybit-
niejszych pisarzy XIX i XX w.

I. Kucharska, "Pam. Lit." 1955 z. 3.

8

wrzesień. O g ł o s z e n i e p r o j e k t u "Z a s a d

w y d a w a n i a t e k s t ó w s t a r o p o l s k i c h”
pod redakcją M.R. Mayenowej przy współudziale Z. Florczak. Projekt opublikowany nakładem Ossolineum (druk ukończono we wrześniu, nakład 1632 egz.), został opracowany przez prof. prof. K. Górskiego, W. Kuraszkiewicza, W. Taszyckiego, S. Urbańczyka, S. Wierczyńskiego, dr S. Saskiego oraz mgr mgr F. Peplowskiego i J. Woronczaka. Zawierał zasady dla trzech typów edycji staropolskich do połowy XVIII w.: A. wydań ściśle naukowych, dokumentacyjnych, przeznaczonych dla celów badawczych oraz wydawnictw podręcznikowych, uniwersyteckich przeznaczonych do ćwiczeń z zakresu filologii; B. wydań popularnonaukowych, jak np. Biblioteka Narodowa; C. wydań szkolnych i popularnych. Przykłady opracował J. Woronczak.

9

wrzesień-grudzień. P r z e n i e s i e n i e I B L d o
l o k a l u w P a ł a c u S t a s z i c a. Z powodu
sukcesywnego przydzielania nowego lokalu przeprowadzka z Krakowskiego Przedmieścia nr 7 do Pałacu Staszica przy ul. Nowy Świat 72 trwała ok. 3 miesiące. Przyznana powierzchnia była, niestety, również niewystarczająca dla potrzeb Instytutu.

10

25 października. D y s k u s j a n a d p r o j e k t e m
w y t y c z n y c h w z a k r e s i e h i s t o r i i i
t e o r i i l i t e r a t u r y n a l. 1956-1960 na posiedze-
niu Rady Naukowej IBL. Projekt, przygotowany na zlecenie PAN
przez Dyрекcję IBL, obejmował badania szczególnie ważne dla
kultury i gospodarki narodowej. W dyskusji zwrócono uwagę m.in.
na potrzebę wprowadzenia do niego opracowań z zakresu kompara-
tystyki (prof. prof. J. Kott, W. Kubacki), rozszerzenie planu
badań nad literaturą staropolską o studia nad kulturą literacką
okresu (prof. prof. J. Starzyński, B. Nadolski, R. Pollak), zaś

o problemy modernizmu i symbolizmu badań nad literaturą okresu 1864-1918 (prof. prof. J. Kott, J. Starzyński). Zwrócono uwagę na brak wytycznych dotyczących badań nad literaturą współczesną, postulując ich przygotowanie.

W myśl zaleceń Rady Naukowej Dyrekcja ustaliła ostateczny tekst projektu wytycznych, który został opublikowany w "Pamiętniku Literackim" 1956 z. 1.

I. Kucharska, "Pam. Lit." 1956 z. 1.

11

28 października. S e s j a O ś w i e c e n i o w a p o-
ś w i ę c o n a t w ó r c z o ś c i I. K r a s i c k i e-
g o, zorganizowana we Wrocławiu przez Dział Historii Literatury
Okresu Oświecenia IBL z udziałem ok. 100 osób. Wygłoszono na-
stępujące referaty: prof. T. Mikulecki: "»Święta miłości kocha-
nej Ojczyzny...«. Hymn narodowy polskiego Oświecenia"; mgr
R. Wołoszyński: "Krasicki w ruchu teatralnym polskiego Oświece-
nia"; mgr M. Klimowicz: "Nad »Historią« Krasickiego"; mgr Z. Go-
liński: "Dmochowski jako wydawca Krasickiego".

R. Sobol, "Pam. Lit." 1955 z. 4.

12

ok. października. R o z p o c z ę c i e s z k o l e n i a
p r a c o w n i k ó w D z i a ł u H i s t o r i i L i-
t e r a t u r y S t a r o p o l s k i e j IBL poprzez udział
w zajęciach Katedry Teorii Literatury UW. Kierownictwo katedry
objął w 1955 prof. K. Budzyk. Szkolenie miało obejmować zagad-
nienia marksistowskiej teorii literatury i estetyki, stylisty-
ki, składni języka polskiego i wersyfikacji.

I. Kucharska: "Sprawozdanie z działalności naukowobada-
wej IBL PAN za rok 1955". "Pam. Lit." 1956 z. 2.

13

5-8 grudnia. S e s j a H i s t o r y k ó w L i t e r a-

tury i Języka poświęcona twórczości Mickiewicza, zorganizowana w Warszawie przez Komisję Naukową Komitetu Obchodu Roku Mickiewiczowskiego (pod przewodnictwem prof. K. Wyki) z udziałem IBL. W końcu 1953 oraz na początku 1954 Instytut zainicjował przygotowywanie prac naukowych o Mickiewiczu, aktywizując także badaczy spoza IBL. Stworzył w ten sposób merytoryczne podstawy przygotowań do obchodu Roku Mickiewicza. Pracownicy IBL kierowali pracami organizacyjno-naukowymi Sesji. Z 31 referatów autorami 13 byli związani z Instytutem: prof. M. Dłuska: "Mickiewicz a polskie tradycje wersyfikacyjne"; prof. K. Górski: "Pisownia autoryzowanych wydań Mickiewicza do 1829 r. jako wskaźnik tekstologiczny"; prof. S. Hrabec: "Język rękopisów Mickiewicza w porównaniu z językiem dzieł drukowanych"; k.n. M. Janion: "Tragizm »Konrada Wallenroda«"; prof. J. Krzyżanowski: "O ludowości Mickiewicza"; prof. M.R. Mayenowa: "Mickiewicz a tradycje stylistyczne"; mgr F. Peplowski: "Słownictwo i frazeologia w publicystyce Mickiewicza"; doc. S. Sandler: "»Reduta Ordon«"; mgr Z. Stefanowska: "Katechizm pielgrzymstwa polskiego"; mgr S. Treugutt: "»Dziady« drezdeńskie - rozważania wstępne"; mgr A. Witkowska: "Filomatyzm Mickiewicza"; prof. K. Wyka: "O formie prawdziwej »Pana Tadeusza«"; k.n. M. Żmigrodzka: "Podstawowe cechy Mickiewiczowskiej ballady".

I. Kucharska, "Prz. Kult." 1956 nr 3. - J. Rużyło-Pawłowska, "Polonistyka" 1956 nr 1. - A. Witkowska, M. Inglot, "Kwart. Hist." 1956 z. 2. - Z. Żabicki: "Po Sesji Mickiewiczowskiej", "Nowa Kult." 1956 nr 10, 11. - K. Wyka: "Dwie sesje Mickiewiczowskie". "Pam. Lit." 1957 z. 1.

14

grudzień. O g ł o s z e n i e "P o d s t a w o w y c h w y t y c z n y c h m o n o g r a f i i b i b l i o g r a f i c z n y c h". Część 1: "B i b l i o g r a f i a p o d-

m i o t o w a i p r z e d m i o t o w a" w "Pamiętniku Literackim" 1955 z. 4. Wytyczne ustalające zasady dla opracowań w nowej planowanej serii IDL, mającej objąć monografie bibliograficzne czołowych pisarzy XIX i XX w., zostały przygotowane w Dziale Dokumentacji Naukowej Literatury końca XIX i XX w. przez mgr mgr J. Czachowską, J. Stradeckiego i B. Winklówą. Następnie poddane zostały dyskusji na zebraniu z udziałem prof. prof. K. Budzyka, A. Gryczowej, S. Pigonia, K. Wyki i dr H. Hleb-Koszańskiej. Projekt wydawniczy przewidywał w okresie pięcioletnim opracowanie monografii bibliograficznych następujących pisarzy: Boya Żeleńskiego (B. Winklówą), J. Tuwima (J. Stradecki), G. Zapolskiej (J. Czachowska), Żeromskiego (J. Kądziała), Prusa, Orkana i Nałkowskiej. Seria nie została zrealizowana; poszczególne prace różniące się kryterium doboru materiału i metodą opracowania ukazywały się od 1959.

15

grudzień. S t r u k t u r a o r g a n i z a c y j n a I B L, zatwierdzona przez Wydział I PAN, przedstawiała się następująco:

1. Dział Historii Literatury Staropolskiej - kier. prof. K Budzyk
2. Dział Historii Literatury Polskiej Epoki Oświecenia - kier. prof. T. Mikulski
3. Dział Historii Literatury Polskiej Okresu Romantyzmu - kier. z-ca prof. M. Żmigrodzka
4. Dział Historii Literatury Polskiej lat 1864-1918 - kier. doc. S. Sandler
5. Dział Literatury Współczesnej - kier. z-ca prof. R. Matuszewski
6. Dział Historii Dramatu - kier. prof. J. Kott
7. Dział Literatury Ludowej - kier. prof. J. Krzyżanowski
8. Dział Dokumentacji Historycznoliterackiej XIX i XX w. - kier. k.n. E. Korzeniewska

9. Dział Teorii Literatury i Zagadnień Języka Literackiego - kier. prof. M.R. Mayenowa; a) Pracownia Edytorstwa Staropolskiego, b) Pracownia Poetyki, Stylistyki i Wersyfikacji, c) Pracownia Leksykograficzna
10. Dział Bibliografii - kier. doc. W. Suchodolski; a) Pracownia Bibliografii Staropolskiej, b) Pracownia Bibliografii Retrospektywnej, c) Pracownia Bibliografii Dieżącej
11. Biblioteka - kier. z-ca prof. Z. Kempka; a) Oddział Gromadzenia Zbiorów, b) Oddział Opracowania Zbiorów, c) Oddział Udostępniania Zbiorów, d) Archiwum Naukowe
12. Redakcja "Pamiętnika Literackiego"
13. Sekretariat naukowy - sekretarz naukowy - vacat: a) oddział planowania i sprawozdawczości, b) oddział szkolenia kadr, c) oddział redakcyjno-wydawniczy
14. Dział Administracji.

Stan liczbowy kadry IBL przedstawiał się na dzień 31 XII 1955 następująco: pracowników naukowych 145 i 26 zatrudnionych na pół etatu. w tym: samodzielnych pracowników nauki - 16, pomocniczych - 118 i 2 zatrudnionych na pół etatu, zastępców profesorów - 8, pracowników naukowo-technicznych - 3 i 24 zatrudnionych na pół etatu. Współpracownicy na pracach zleconych: liczba umów przejętych z roku 1954 - 53 (wykonano 18), liczba umów zawartych w roku 1955 - 33 (wykonano - 13).

16

W y m i a n a o s o b o w a - k o n t a k t y m i ę d z y n a r o d o w e w 1 9 5 5. W związku z rokiem Mickiewiczowskim wyjeżdżali za granicę z IBL: do Anglii - prof. J. Krzyżanowski, do Austrii - k.n. H. Markiewicz, do Belgii - prof. T. Mikulski, do Bułgarii - doc. J. Ziomek, do Chin - prof. K. Budzyk, do Czechosłowacji - prof. J.Z. Jakubowski, do Danii - z-ca prof. J. Baculewski, do Francji - prof. T. Mikulski i

prof. K. Wyka, do Jugosławii - prof. H. Wolpe, z-ca prof. M. Żmigrodzka, do NRD - prof. J.Z. Jakubowski, do NRF - prof. W. Kubacki, do Norwegii - z-ca prof. J. Baculewski, do Szwajcarii - prof. K. Wyka, do Szwecji - z-ca prof. J. Baculewski, do Włoch - prof. K. Wyka, do ZSRR - prof. W. Kubacki, prof. M.R. Mayenowa.

Instytut gościł 15 przedstawicieli nauki i literatury z Bułgarii, Jugosławii, Francji, NRD, Węgier i ZSRR oraz grupę 25 sławistów przebywających w Polsce w związku z uroczystościami ku czci Mickiewicza.

17

B i b l i o t e k a I B L w 1 9 5 5. Przeniesienie Biblioteki IBL do nowego lokalu w Pałacu Staszica pozwoliło na zwiększenie zakresu zakupu antykwarycznego i uzupełnienia prenumeraty czasopism zagranicznych. Rozpoczęto scalanie zbiorów czasopiśmienniczych trzech odrębnych do tej pory księgozbiorów oraz opracowywanie katalogu rzeczowego całości zbiorów. Biblioteka liczyła w tym czasie ok. 70 000 wol. (przyrost w ciągu 1955 wyniósł ok. 2500 wol.) i gromadziła 213 tytułów czasopism krajowych i zagranicznych.

I. Kucharska: "Sprawozdanie z działalności naukowobadawczej IBL PAN za rok 1955", "Pam. Lit." 1956 z. 2.

18

S t o p n i e n a u k o w e u z y s k a n e p r z e z p r a c o w n i k ó w n a u k o w y c h I B L w 1 9 5 5
kandydata nauk: H. Janion: "Lucjan Siemieński, poeta romantyczny" (promotor: prof. S. Żółkowski); - R. Kaleta: "»Monitor« z r. 1763 na tle swoich czasów" (promotor: prof. J. Kott); - E. Korzeniewska: "»Noce i dnie« Marii Dąbrowskiej" (promotor: prof. K. Wyka); - H. Markiewicz: "O marksistowskiej teorii literatury" (promotor: prof. K. Wyka); - M. Żmigrodzka: "Edward

Dembowski i romantyczna krytyka literacka" (promotor: prof. S. Żółkiewski).

19

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a -
c o w n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 5 5

Działalność podstawowa: **rozpoczęli pracę:** mgr T. Bieńkowski (1 IV), mgr M. Borsucka (1 IV), prof. M. Dłuska (1 V), mgr J. Formanowicz (1 IX), mgr W. Gaberle (1 XII), mgr K. Kuryś (1 IX), mgr M. Maciejewska (1 IX), mgr J. Pelc (1 I), mgr Z. Pędziński (15 IV), mgr S. Świrko (1 X), mgr W. Wąsik (1 XI), prof. H. Wolpe (1 VII); - **przestali pracować:** mgr H. Kirchner (30 IV), A. Koronczewski (30 XI), mgr J. Kwiatkowski (31 VII), mgr K. Puzyna (31 X), mgr A. Turasiewicz (31 VIII).

Biblioteka: **rozpoczął pracę:** Sz. Teodorczyk (13 XII); - **przestała pracować:** E. Połtowicz (31 VIII)

Administracja: **rozpoczęli pracę:** J. Jakubiak (1 VII), J. Ma-
czyńska (1 IV), H. Szweyger (1 IV); - **przestali pracować:**
L. Falencik (31 XII), Z. Helman (28 II), L. Woźniak (22 XI).

20

1956

styczeń. "A r c h i w u m L i t e r a c k i e" - nowa seria IBL wydawana nakładem Ossolineum. Komitet Redakcyjny tworzyli: K. Budzyk, T. Mikulski, S. Pigoń. Seria została pomyślana jako edycja źródłowa, obejmująca materiały z dziedziny literatury i kultury polskiej, publikacje nieznanych lub zapomnianych utworów literackich, wspomnień i archiwaliów. Kolejne tomy miały być poświęcone poszczególnym okresom literackim, wybitnym pisarzom lub szczególnie interesującym zespołom materiałów. Jako tom 1 ukazały się "Miscellanea z okresu romantyzmu" pod redakcją S. Pigońa (druk ukończono w styczniu, nakład 1870 egz.).

"Archiwum Literackie". "Biul. Polonist." 1959 z. 5.

1

6-7 lutego. D y s k u s j a n a d s p r a w o z d a -
n i e m z d z i a ł a l n o ś c i I B L z a r o k
1 9 5 5 n a p o s i e d z e n i u R a d y N a u k o -
w e j. Sprawozdanie przedstawił dyrektor Instytutu, prof.
K. Wyka (druk "Pam. Lit." 1956 z. 2). W dyskusji zwrócono uwa-
gę na brak krytycznej oceny błędów w poczynaniach naukowych IBL
wynikających z niedostatecznego w ostatnich latach podejmowania
dyskusji metodologicznych. Postulowano - w sytuacji wzrastają-
cej różnorodności zainteresowań badawczych i tworzenia się róż-
nych szkół i zespołów - wznowienie dyskusji umożliwiających
konfrontację poglądów (prof. prof. S. Żółkiewski, W. Kubacki,
J. Krzyżanowski, doc. S. Sandler). Postęp prac nad uniwersytec-
kim podręcznikiem historii literatury polskiej uznano za zbyt
powolny, upatrując przyczyny w zbyt słabym przygotowaniu nie-
których pracowników IBL (prof. prof. S. Żółkiewski, M.R. Maye-
nowa, J. Krzyżanowski). Podkreślono konieczność poszerzenia

kontaktów naukowych z placówkami zagranicznymi (prof. R. Pollak), zwiększenia liczby rozpraw historycznoliterackich w produkcji wydawniczej Instytutu (prof. J. Krzyżanowski), potrzebę wydawania biuletynu informacyjnego o pracach prowadzonych w IBL (prof. R. Pollak).

I. Kucharska, "Pam. Lit." 1956 z. 3.

2

26 marca. S p r a w y o r g a n i z a c j i D y r e k c j i I B L n a p o s i e d z e n i u R a d y N a u k o w e j. W związku z otrzymaniem przez przewodniczącego Rady prof. S. Żółkiewskiego pisma od prof. K. Budzyka, prof. J.Z. Jakubowskiego oraz doc. E. Korzeniewskiej, zawierającego liczne zastrzeżenia dotyczące pracy Instytutu, dyrektor, prof. K. Wyka, przedstawił trudności organizacyjne wynikające z przeciągania się sprawy zatwierdzenia nowego statutu IBL przez władze PAN. Zaproponował poszerzenie składu Dyrekcji o prof. M.R. Mayenową jako drugiego zastępcę d/s naukowych, prof. H. Markiewicza jako odpowiedzialnego za pracę nad podręcznikiem uniwersyteckim i "Pamiętnik Literacki" oraz k.n. M. Janion jako sekretarza naukowego.

W rezultacie w prace Dyrekcji włączyły się prof. M.R. Mayenowa oraz k.n. M. Janion.

Arch. IBL.

3

26 marca. D y s k u s j a n a d n o w ą k o n c e p c j ą p o d r ę c z n i k a u n i w e r s y t e c k i e g o h i s t o r i i l i t e r a t u r y p o l s k i e j n a R a d z i e N a u k o w e j I B L. Koncepcja, przedstawiona przez prof. K. Wykę, pozwalająca uniknąć trudności "tezowania" poszczególnych tomów (zob. 1953 poz. 22), polegała na opracowaniu przez indywidualnych badaczy z IBL oraz z uniwersytetów

bez jednolitego kierownictwa metodycznego, kilku książek obejmujących poszczególne epoki. Projekt prof. K. Wyki poparł prof. J. Kott; pewne wątpliwości wysunął prof. S. Żółkiewski.

Arch. IBL.

4

17-20 kwietnia. Międzynarodowa Sesja Naukowa PAN poświęcona A. Mickiewiczowi, zorganizowana w Warszawie przez Komisję Obchodu Roku Mickiewicza przy udziale IBL. W sesji uczestniczyli uczeni z 17 krajów Europy, Ameryki i Azji. Program obejmował 22 referaty poświęcone w większości recepcji twórczości Mickiewicza w poszczególnych krajach. Z pracowników IBL wygłosili referaty: prof. J. Krzyżanowski: "Mickiewicz w Polsce dzisiejszej"; mgr Z. Stefanowska: "Mickiewicz i Lamennais w latach 1830-1834" (komunikat); prof. K. Wyka: "Poezja i prawda w »Panu Tadeuszu«".

Materiały z sesji zostały opublikowane w tomie: "Adam Mickiewicz 1855-1955". Red. K. Wyka, J. Rużyło-Pawłowska. Wrocław 1958.

J. Rużyło-Pawłowska, "Polonistyka" 1956 nr 4. - Taż, "Spraw. z Czyn. Pr. PAN" 1956 nr 4. - Z. Skwarczyński, "Nauka Pol." 1956 nr 2/3. - K. Wyka: "Dwie sesje mickiewiczowskie". "Pam. Lit." 1957 z. 1.

5

kwiecień. Zeszyt specjalny "Pamiętnika Literackiego" w setną rocznicę zgonu Adama Mickiewicza 1855-1955. Zeszyt wydany na Międzynarodową Sesję Naukową PAN, dedykowano prof. S. Pigoniowi z okazji 70-lecia urodzin i 45-lecia twórczości naukowej.

6

maj. Zakończenie prac nad retrospektywną bibliografią zawartości literackiej czasopism wielko-

po l s k i c h , p o m o r s k i c h i ś l ą s k i c h ,
opracowaną w Poznaniu. W okresie od marca do maja zespół pod
kierunkiem prof. S. Wierczyńskiego przeprowadził systematyzację
zgromadzonych materiałów (ok. 130 000 opisów z ok. 200 czasopism). Kartoteki bibliograficzne, stanowiące bazę materiałową
dla badań nad literaturą regionów zachodnich i północnych Polski, pozostawiono w Poznaniu w Pracowni Bibliografii Bieżącej
IBL.

7

przed 26 czerwca. R e z y g n a c j a p r o f. K. B u d z y k a i p r o f. J. Z. J a k u b o w s k i e g o z u d z i a łu w R a d z i e N a u k o w e j I B L. O f a k t e t y m p o w i a d o m i ł p r o f. S. Żółkiewski Radę na posiedzeniu 26 VI.

Protokół z posiedzenia Rady Naukowej. Arch. IBL.

8

26 czerwca. D y s k u s j a n a R a d z i e N a u k o w e j n a t e m a t d e l i m i t a c j i z a k r e s u b a d a ń m i ę d z y I n s t y t u t e m a u n i w e r s y t e c k i m z e s p o łem k a t e d r p o l o n i s t y c z n y c h. Posiedzeniu przewodniczył prof. S. Żółkiewski, który reprezentował równocześnie, jako minister Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego. W dyskusji, przeprowadzonej zgodnie z zaleceniem Wydziału I PAN, podkreślano konieczność utrzymania integralności aktualnego stanu Instytutu (prof. prof. M.R. Mayenowa, S. Żółkiewski, K. Wyka), opowiadając się jednak za współpracą z powstającym z inicjatywy grupy profesorów akademickich międzyuniwersyteckim zespołem katedr polonistycznych (m.in. poprzez przedyskutowanie ogólnopolskiego planu naukowego w zakresie polonistyki, wspólne prace nad podręcznikiem, utworzenie wspólnej serii wydawniczej). Krytycznie na temat dotychczasowego stosunku

IBL do katedr uniwersyteckich wypowiadał się prof. W. Kubacki.

Protokół z posiedzenia Rady Naukowej. Arch. IBL.

9

ok. czerwca. Z m i a n y w p l a n i e p r a c n a d "P o l s k ą b i b l i o g r a f i ą l i t e r a c k ą". W związku z dużym opóźnieniem wydawniczym tomów "Polskiej bibliografii literackiej" Dyrekcja IBL podjęła decyzję odłożenia na później pracy nad tomami za lata 1950-1955 i przystąpienia do opracowania tomu za rok 1956. Ustabilizowany już w tym czasie zespół w składzie: mgr mgr J. Formanowicz, B. Karelusówna, T. Kwiekowa, M.K. Maciejewska, K. Marek-Schöneichowa, E. Mendelska, K. Szymanowski, J. Świdorska, K. Tokarzówna, T. Tyszkiewiczówna, K. Witkowska i E. Ziomkowska zobowiązał się do opracowywania tomu w ciągu roku. Tomy zaległe zostały wydane: za 1950-1951 w 1967, za 1952-1953 w 1972, za 1954-1955 w 1978.

10

październik. R o z p o c z ę c i e w y d a w a n i a z a r y s u e n c y k l o p e d y c z n e g o "P o e t y k a" nakładem Ossolineum. W skład Komitetu Redakcyjnego wchodził: K. Budzyk, M. Dłuska, M.R. Mayenowa (redaktor naczelny), K. Wyka, S. Żółkiewski. Jako tom pierwszy ukazał się z Działu III: "Wersyfikacja" t. 3: "Sylabizm", pod redakcją Z. Kopczyńskiej i M.R. Mayenowej (druk ukończono w październiku, nakład 4205 egz.). Autorami poszczególnych artykułów byli: M. Dłuska, M. Grzędzielska, M. Jasińska, Z. Kopczyńska, B. Łopatkówna, L. Pszczołowska, S. Sawicki.

W 1957 zostały wydane dwa dalsze tomy Działu III: t. 4: M. Dłuska, T. Kuryś: "Sylabotonizm" oraz z t. 8 cz. 2: "Metryki obcojęzyczne" pod redakcją M. Dłuskiej - z. 1: K. Horálek: "Zarys dziejów czeskiego wiersza".

11

październik. Projekt cyklu odczytów poświęconych węzłowym problemom teorii literatury i metodologii badań literackich. Projekt nawiązywał do wniosku zgłoszonego na posiedzeniu Rady Naukowej IBL 26 VI przez prof. H. Markiewicza dokonania rewizji ocen dotyczących zasadniczych problemów teoretycznoliterackich oraz do propozycji prof. J. Krzyżanowskiego ujęcia tego w cykl odczytów. Do 9 XI zgłosili odczyty: prof. H. Markiewicz nt. dziedzictwa Plechano-wa, k.n. M. Janion nt. formalizmu rosyjskiego i prof. W. Kubacki nt. historyzmu XIX w.

3 XII odbyło się w Instytucie pierwsze otwarte zebranie naukowe z referatem H. Markiewicza: "Sporne problemy klasowej interpretacji zjawisk literackich" (druk w "Myśli Filozoficznej" 1957 nr 2).

Z. Żabicki: "Wokół klasowej interpretacji literatury". "Pam. Lit." 1957 z. 1.

12

koniec października. Zebranie młodszych pracowników naukowych w celu zapoczątkowania szkolenia w zakresie osiągnięć współczesnej wiedzy o literaturze na Zachodzie. Po powrocie k.n. M. Janion ze stypendium naukowego we Francji powstał projekt, aby grono młodszych pracowników naukowych znających języki obce, a zainteresowanych zachodnioeuropejskimi publikacjami naukowymi głównie z pogranicza teorii literatury i estetyki zorganizowało rodzaj seminarium wzajemnej informacji naukowej. We wstępnej naradzie, która odbyła się przed 9 XI wzięło udział ok. 30 osób.

Protokół z posiedzenia Rady Naukowej 9 XI 1956. Arch. IBL.

13

21 listopada. O g ó l n e z e b r a n i e p r a c o w n i k ó w p o ś w i ę c o n e d y s k u s j i n a d p r o j e k t e m n o w e g o s t a t u t u I B L. Zagajenie wygłosił prof. K. Wyka.

Protokół z posiedzenia Rady Naukowej. Arch. IBL.

14

17 grudnia. D y s k u s j a nt. c h a r a k t e r u i p r o f i l u I B L, n a p o s i e d z e n i u R a d y N a u k o w e j. W dyskusji nad metodologiczną i organizacyjną sytuacją polonistyki i perspektywami jej rozwoju (dyskusja związana była z wysuwanymi w PAN postulatami zmian w organizacji nauki polskiej) na czoło wysunęły się sprawy charakteru i profilu Instytutu, jego struktury organizacyjnej i statutu. Dyskusję rozpoczął odczytany list prof. S. Pigionia, który postulował, aby IBL zrzekł się "uroszczeń uniwersyteckich" i stał się "wielką pracownią zespołową dla konkretnych prac długodystansowych": bibliograficznych, słownikowych, edytorskich i historycznoliterackich, których nie mogą prowadzić uniwersytety ani lokalne ośrodki naukowe; właściwą instancję nadrzędną polonistyki widział w komisji, która zostałaby powołana przy Wydziale I PAN. Podobnie wypowiadał się prof. J. Kott. Odmienne stanowisko zajęli inni członkowie Rady: prof. W. Kubacki, M.R. Mayenowa, Z. Klemensiewicz, J. Krzyżanowski, którzy, przyznając, iż dotychczasowe uprzywilejowanie IBL i oderwanie od katedr uniwersyteckich wpłynęło ujemnie na życie naukowe i było zjawiskiem negatywnym, uważali jednak, że po pewnej reorganizacji Instytut powinien utrzymać dotychczasowy zakres swojej działalności, a reprezentację całej polonistyki winna być Rada Naukowa Instytutu, nie zaś ewentualnie utworzony Komitet Historii i Teorii Literatury. Niezbędne też i jedynie słuszne, zdaniem większości członków Rady, było powiązanie w planie naukowym IBL

prac historycznoliterackich z dokumentacyjnymi i materiałowymi. Postulowano zerwanie z dogmatyzmem, demokratyzację Instytutu (prof. W. Kubacki), nadanie mu charakteru wyraźnie badawczo-naukowego z wyłączeniem zadań krytycznoliterackich (prof. M.R. Mayenowa).

Rada powołała Komisję Programowo-Statutową w składzie: prof. prof. Z. Klemensiewicz, W. Kubacki, K. Wyka i S. Żółkiewski, w celu opracowania projektu podstawowego zarysu organizacyjnego IBL w oparciu o następujące dyrektywy: "1. należy założyć historycznoliteracki charakter prac IBL oparty na jedności poszukiwań warsztatowych, bibliograficznych, edytorskich, leksykograficznych, w zakresie stylistyki historycznej i in. - z pracami interpretacyjnymi rozumianymi jako pełny kompleks badań; 2. należy powołać do życia - niekoniecznie w ramach organizacyjnych IBL, ale przezeń finansowane - pracownie, które wykonają zespołowe, długoterminowe, konkretne prace czy to natury bibliograficznej i leksykograficznej, czy historycznoliterackiej w całym tego słowa znaczeniu, czy wreszcie jeszcze innego typu; 3. angażować do pracy w IBL ludzi posiadających już podstawowe kwalifikacje naukowe, nie rezygnując z wyższych form kształcenia przez IBL; 4. dążyć do przebudowy struktury budżetu IBL, wyrażającej się wzrostem sum przeznaczonych na stypendia i prace zlecane, a zmniejszeniem funduszu płac". Termin opracowania projektu wyznaczono na początek stycznia 1957. Projekt z uwagami wszystkich ośrodków uniwersyteckich miał zostać przedłożony Radzie Naukowej.

[H. Wolpe] H.W., "Pam. Lit." 1957 z. 1 [na s. 283-290 fragmenty wypowiedzi S. Pignonia, W. Kubackiego, Z. Klemensiewicza, J. Krzyżanowskiego].

15

"S ł o w n i k a p o l s z c z y z n y X V I w i e k u"
nakładem Ossolineum. Zeszyt, obejmujący 41 haseł i założenia
redakcyjne, przygotowano w Pracowniach Leksykograficznych IBL w
Krakowie, Poznaniu, Toruniu i Wrocławiu. Kolegium Redakcyjne
tworzyli: S. Bąk, S. Hrabec, W. Kuraszkiewicz, M.R. Mayenowa,
S. Rospond, W. Taszycki. Druk ukończono w grudniu (nakład 945
egz.).

16

S t o p n i e i t y t u ł y n a u k o w e u z y s k a -
n e p r z e z p r a c o w n i k ó w I B L w 1 9 5 6
kandydata nauk: S. Treugutt: "Młodość pisarska Juliusza Słowac-
kiego" (promotor: prof. S. Żółkiewski); - **doktora nauk:** prof.
dr K. Budzyk: "Bibliografia konstytucji sejmowych XVII w. w
Polsce"; prof. dr W. Kubacki: "Żeglarz i pielgrzym"; prof. dr
J. Kott: S. Trembecki: "Pisma wszystkie": - **profesora nadzw-
yczajnego:** k.n. H. Markiewicz; - **profesora zwyczajnego:** prof. dr
S. Wierczyński.

17

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a c o w -
n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 5 6

Działalność podstawowa: **rozpoczęli pracę:** mgr S. Bełdowski
(1 X), mgr M. Brykańska (1 X), mgr T. Coghen-Gaberle (1 X), mgr
H. Jarodzka (1 X), mgr L. Kukulski (1 XI), mgr D. Maniewska
(1 III), J. Odrowąż-Pieniążek (1 V), prof. L. Płoszewski (1 X),
mgr Z. Zawadzki (1 X); - **przeestali pracować:** mgr M. Borsucka
(30 IX), prof. J.Z. Jakubowski (30 IX), mgr J. Kaczyńska (30 IX),
mgr I. Kleszczowa (30 IX), mgr M. Kowalska (31 VIII), mgr
J. Pietrusiewiczowa (30 IX), mgr S. Senisson (30 IX), mgr
A. Wasilewski (30 IV), mgr W. Wendland-Pierzchlewiczowa (29 II).

Biblioteka: przestała pracować: mgr A. Branicka (31 V).

Administracja: rozpoczęli pracę: W. Czajka (10 X), Cz. Muc
(16 V); - przestał pracować: J. Szczepaniak (15 V).

1957

6 stycznia - 5 stycznia 1958. D y s k u s j a w p r a s i e
n t. d z i a ł a l n o ś c i I B L w l a t a c h 1 9 4 8 -
1 9 5 6. Dyskusję rozpoczął prof. Cz. Zgorzelski artykułem "O
badaniach literackich wczoraj i jutro", opublikowanym w "Tygod-
niku Powszechnym" (6 I), a poświęconym sytuacji polonistyki w
okresie powojennym, w tym Instytutowi jako zajmującemu centralne
miejsce w życiu naukowym. Wskazując na dwutorowość działalności
IBL, za rzetelne osiągnięcia uznawał prace materiałowe, biblio-
graficzne, leksykograficzne i edytorskie, natomiast odmawiał
wartości niemal całemu dorobkowi historycznoliterackiemu ze
względu na publicystyczną powierzchowność sądów, ubóstwo pro-
blematyki badawczej w zakresie poetyki historycznej, aktualiza-
cję polityczną. 20 I z gwałtownym atakiem na IBL wystąpiła w
tymże piśmie doc. M. Rzeuska, zarzucając w artykule "Ratujmy
polską naukę o literaturze", iż Instytut, dysponujący w całości
finansami, jakie państwo przeznaczało na cele badań literackich
i monopolizujący wszystkie przedsięwzięcia, ponosi pełną winę
za upadek nauki o literaturze. Wyrażając przekonanie, "iż w
pierwszych latach uczciwe kierownictwo i wielu pracowników łu-
dziło się zapewne, że idą ku czemuś dobremu, że przebudują nau-
kę", Rzeuska wskazywała na stopniowe dogmatyzowanie się polity-
czne, niewychodzenie poza ideologię stalinizmu, przekształcenie
nauki w narzędzie polityki dnia bieżącego. Za pewne osiągnięcie
uznawała jedynie prace bibliograficzne, słownikowe i filologi-
czne. W sprawach personalnych zarzucała brak demokratyzmu i
oportunizm. Drogę do przebudowania polonistyki widziała w zwo-
łaniu ogólnokrajowego zjazdu i reorganizacji IBL.

Polemikę podjęli pracownicy IBL: A. Łempicka na łamach

"Życia Literackiego" (17 II), S. Treugutt w "Przeglądzie Kulturalnym" (21/27 II) i M. Żmigrodzka w "Polityce" (20/26 III). Przyznając słuszość zarzutom wulgaryzacji marksizmu w niektórych pracach IBL, politycznej nadgorliwości, bronili oni słuszności metody marksistowskiej w badaniach literackich. Z obroną IBL wystąpiła prof. M. Dłuska w "Tygodniku Powszechnym" (3 III), przypominając tolerancję kierownictwa Instytutu, przejawiającą się w umożliwianiu pracy naukowcom usuniętym ze względów politycznych z uniwersytetów oraz zasługi w budowaniu warsztatu naukowego polonistyki. W tymże piśmie zabrał równocześnie głos prof. K. Wyka. Oceny krytyczne uznał za pochopne i niesprawiedliwe, główny błąd Instytutu widział "w nadmiernym i pośpiesznym optymizmie, w przekonaniu, iż jedna efektowna rozprawa anuluje i zastępuje cały dorobek poprzedników, w przekonaniu, że w ciągu paru zaledwie lat można wyrównać własnymi książkami, posunąć naprzód i uczynić przestarzałymi puściznę całych pokoleń". Przyczyny spadku produkcji naukowej dopatrywał się w bardzo złym stanie kadry naukowej polonistycznej, powodu wygaśnięcia dyskusji - w ogólnej sytuacji politycznej, w której krytyka naukowa zaczęła pociągać skutki administracyjne personalne i wydawnicze. Informując o podjętych w Instytucie działaniach mających na celu przebudowę IBL powołaniu komisji programowej dla opracowania nowego statutu i struktury, prof. Wyka jako dyrektor IBL opowiadał się za współpracą z przedstawicielami wszystkich kierunków badawczych wszędzie tam, gdzie jest ona możliwa, i deklarował chęć pełnego współdziałania z uniwersytetami.

Za decentralizacją nauki, a równocześnie za przekształceniem IBL w "omianację demokratyczną wszystkich ośrodków polonistyki uniwersyteckiej, towarzystw naukowych i CODK, organizację

uwzględniającą wszystkie kierunki światopoglądowe i metodologiczne reprezentowane w kraju" opowiedział się prof. F. Araszkiewicz z KUL. Odmienne stanowisko, jeżeli chodzi o organizację życia naukowego, zajął prof. K. Budzyk, który już wcześniej w nrze 5 "Tygodnika Powszechnego", przedstawiając zestawienie własnych prac i fragmenty recenzji ich dotyczących, wystąpił przeciw dyskredytowaniu dorobku naukowego pracowników IBL przez M. Rzeuską. W artykule "O dalsze losy filologii polskiej" Budzyk oskarżył aktualne kierownictwo IBL o "kapitulanski odwrót", polegający na przekształceniu instytucji marksistowskiej w instytucję wielokierunkową. Bezpośrednią przyczynę kryzysu w IBL widział przede wszystkim w "niepodjęciu przez młodą kadrę poznawczouniwersalistycznych imprez zapoczątkowanych przez członków założycieli". "Postawiono na publicystykę upolitycznioną - stwierdził - dopracowano się wreszcie kompromitacji zupełnie zwulgaryzowanego marksizmu". Za konieczne uważał Budzyk powołanie w nowej sytuacji międzyuniwersyteckiego instytutu naukowobadawczego w zakresie filologii polskiej, ale równocześnie zachowanie instytutu marksistowskiego, funkcjonującego jak poprzednio, tylko że niemonopolistycznego.

Obok wymienionych głosów pojawiło się jeszcze na łamach czasopism kilka ataków na "praktyki interpretacyjne" poszczególnych pracowników IBL. M.in. M. Jastrun i P. Hertz wystąpili w "Nowej Kulturze" z krytyką oceniania literatury polskiej według mierników właściwych do oceny literatury rosyjskiej (podstawę dały sformułowania we wstępie J. Wilhelmiego do "Nurtu" Berenta). W "Po prostu" napiętnowano opublikowaną w tomie 3 serii "Materiały do dziejów Postępowej Publicystyki" (zob. 1952 poz. 15) sfałszowaną reprodukcję strony tytułowej pisma "Karta" z usuniętym w spisie współpracowników nazwiskiem Cz. Miłosza. Pierwszym odpowiedziały M. Janion i Z. Stefanowska; w drugiej

sprawie wyjaśnienie podał K. Budzyk, informując, iż reprodukcja została dostarczona przez Archiwum KC PZPR.

W grudniu zabrała powtórnie głos M. Rzeuska. W dwu artykułach: "Profesor Budzyk jako »historyk Kościoła«" oraz "Moim oponentom w odpowiedzi" podtrzymała wszystkie zarzuty stawiane Instytutowi, przytaczając materiał dowodowy. Dyskusję zamknął już w styczniu 1958 artykuł prof. Zgorzelskiego "Interpretacja? publicystyka? czy historia sztuki poetyckiej?", poświęcony programowi dalszych badań literackich.

Cz. Zgorzelski: "O badaniach literackich wczoraj i jutro". "Tyg. Powsz." nr 1. - M. Rzeuska: "Ratujmy polską naukę o literaturze!". "Tyg. Powsz." 1957 nr 3; polem.: K. Budzyk: "Polemika z Marią Rzeuską". Tamże nr 5; M. Dłuska: "Nadgorliwość w naprawianiu". Tamże nr 9; K. Górski: "Na marginesie artykułu M. Rzeuskiej". Tamże nr 9; [polem. z wypowiedzią K. Górskiego; tamże: S. Pigoń: "Pokój tym mogiłom", nr 12, K. Górski: "W odpowiedzi prof. S. Pigionowi", nr 15, S. Pigoń: "W odpowiedzi na odpowiedź", nr 17, K. Górski: "Poprawka historyczna", nr 19]; A. Łempicka: "Krytyka i nerwy. (W sprawie artykułu M. Rzeuskiej)". "Życie Lit." 1957 nr 7; S. Treugutt: "Polemika i egzaltacja". "Prz. Kult." 1957 nr 8; K. Wyka: "Sporne i przyszłe sprawy". "Tyg. Powsz." 1957 nr 9 [zawierał też polemikę z art. Cz. Zgorzelskiego]; M. Zmigrodzka: "Polonistyka »na odwyrtek«". "Polityka" 1957 nr 4. - M. Rzeuska: "Profesor Budzyk jako »historyk Kościoła«". "Tyg. Powsz." 1957 nr 47; Taż: "Moim oponentom w odpowiedzi". Tamże 1957 nr 51. - F. Araszkiewicz: "Nie na Soplicę - na Płuta!". "Tyg. Powsz." 1957 nr 15. - K. Budzyk: "O dalsze losy filologii polskiej". "Prz. Hum." 1957 nr 1. - M. Janion: "Rusyfikacja?". "Życie Lit." 1957 nr 10; polem.: P. Hertz: "Czy rusyfikacja?". "Nowa Kult." 1957 nr 14; M. Jastrun: "Rozmowa w przedpokoju spraw przeszłych". "Nowa Kult." 1957 nr 11; M. Janion: "O czym warto rozmawiać w przedpokoju ministerstwa spraw przeszłych". "Życie Lit." 1957 nr 14; Z. Stefanowska: "List do Redakcji". "Nowa Kult." 1957 nr 15. - Z. Najder: "Czy IBL musi być upiorem?", "Twórczość" 1957 nr 10/11. - "Nowatorska metodologia. (Przyczynek

dokumentalny do dyskusji o IBL). "Po prostu" 1957 nr 19; wyjaśnienie: K. Budzyk: "List otwarty do redaktora »Polityki«". "Polityka" 1957 nr 23. - K. Wyka: "IBL w sprawie prof. Budzyka". "Życie Lit." 1957 nr 33; przedr. "Nowa Kult." 1957 nr 33, "Prz. Kult." 1957 nr 33, "Tyg. Powsz." 1957 nr 33; odpowiedź: K. Budzyk, "Życie Lit." 1957 nr 35; przedr.: "Prz. Kult." 1957 nr 36, "Tyg. Powsz." 1957 nr 34; /Z. Kałużyński/ Z.K.: "Budzyk jako trędowaty - czyli w podwójnym nelsonie kontr-zamordyzmu". "Polityka" 1957 nr 27. - Cz. Zgorzelski: "Interpretacja? publicystyka? czy historia sztuki poetyckiej?". "Tyg. Powsz." 1958 nr 1.

1

27 lutego. Rezygnacja prof. J. Kotta z udziału w Radzie Naukowej IBL. W związku z pismem w tej sprawie prof. Kotta prof. K. Wyka jako dyrektor Instytutu złożył na posiedzeniu Rady Naukowej oświadczenie, w którym zaprotestował przeciw twierdzeniu, jakoby Rada Naukowa nie była w stanie przeprowadzić reformy IBL, a on sam reformę tę odwlekał.

Protokół z posiedzenia Rady Naukowej. Arch. IBL.

2

luty. Zaprzestanie przez IBL uczestnictwa w wydawaniu pisma "Polonistyką". 30 XI 1956 Komitet Redakcyjny pisma, kierując się chęcią "nawiązania ściślejszego kontaktu z ogółem nauczycieli-polonistów oraz z polonistyką uniwersytecką", podjął decyzję nawiązania ponownie współpracy z Towarzystwem Literackim im. Adama Mickiewicza. Od nru 1: styczeń/luty 1957, IBL przestał brać udział w wydawaniu pisma; z Komitetu Redakcyjnego ustąpił J. Baculewski.

3

12-13 kwietnia. Dyskusja nad projektem nowego statutu IBL na posiedze-

n i u R a d y N a u k o w e j. Pomimo przejęcia Instytutu przez PAN w 1952 moc prawną posiadał nadal statut z 1951 r. (por. 1951 poz. 7). Projekt nowego statutu, który przedstawił prof. Z. Klemensiewicz, oparty został na: 1. projekcie Komisji wyłonionej przez Radę Naukową w składzie: prof. prof. S. Żółkiewski, K. Wyka, W. Kubacki, Z. Klemensiewicz; 2. wnioskach i uwagach do tego projektu zgłoszonych przez pracowników IBL; 3. wynikach dyskusji na zebraniu samodzielnych pracowników naukowych IBL i przedstawicieli katedr uniwersyteckich w Ministerstwie Szkolnictwa Wyższego dn. 22 III; 4. uwagach prof. J. Klei-nera.

Po dyskusji, w której udział wzięli prof. prof. S. Pigoń, R. Pollak, S. Żółkiewski, M.R. Mayenowa, T. Mikulski, W. Kubacki, K. Wyka, J. Krzyżanowski, Z. Libera, projekt z wniesionymi poprawkami został jednogłośnie przyjęty. Podjęto uchwałę, iż Rada wzywa i upoważnia Dyрекcję IBL do wszczęcia natychmiastowych działań realizujących postanowienia statutu, szczególnie zaś dotyczących powołania nowej Rady Naukowej i kolegium kierowniczego IBL. (Pomimo usilnych starań Dyrekcji statut został zatwierdzony przez władze PAN dopiero 20 II 1962, por. 1962 poz. 2).

Protokół z posiedzenia Rady Naukowej. Arch. IBL.

4

24 maja. Zebranie samodzielnych pracowników nauki dla dokonania wyboru przedstawicieli IBL do Rady Naukowej. Zgodnie z nowym statutem uchwalonym przez Radę Naukową 13 IV wybrano 12 osób: prof. M. Dłuską, prof. A. Gryczową, doc. M. Janion, prof. Z. Klemensiewicza, prof. W. Kuraszkiewicza, prof. H. Markiewicza, prof. M.R. Nayanową, prof. T. Mikulskiego, prof. L. Płoszewskiego, doc. W. Suchodol-

skiego, prof. H. Wolpego, doc. M. Żmigrodzką oraz jako zastępcę doc. E. Korzeniewską.

Protokół z posiedzenia Rady Naukowej 12 X 1957. Arch. IBL.

5

25 maja. R o z p o c z ę c i e c y k l u o t w a r t y c h z e b r a ń n a u k o w y c h I B L. Zebrania zainicjował referat prof. J. Krzyżanowskiego: "Stańczyk w życiu swoich czasów" (25 V). Następnie odbyły się zebrania z referatami: prof. M. Dłuskiej: "Miejsce nauki o wierszu w językoznawstwie" (28 VI), prof. K. Górskiego: "Sztuka recytacji" (20 IX); prof. K. Wyki: "»Pan Tadeusz« na tle romantyzmu i realizmu" (11 X); prof. I. Sławińskiej: "VII Kongres Międzynarodowej Federacji Literatury i Języka w Heidelbergu" (6 XI).

"Pam. Lit." 1958 z. 1 [Omów. referatów K. Górskiego, K. Wyki, I. Sławińskiej].

6

28 czerwca. W y b o r y d o w ł a d z n a c z e l n y c h I B L n a p o s i e d z e n i u n o w e j R a d y N a u k o w e j w s k ł a d z i e w y b r a n y m z g o d n i e z e s t a t u t e m (uchwalonym przez ustępującą Radę Naukową). Formalne zatwierdzenie tego składu nastąpiło dopiero 30 IX, zob. poz. 8. Przeprowadzono wybory do Rady Naukowej i Dyrekcji IBL. W wyniku tajnego głosowania przewodniczącym Rady został ponownie prof. S. Żółkiewski, dyrektorem IBL prof. K. Wyka, zastępcą dyrektora d/s naukowych prof. M.R. Mayenowa, sekretarzem naukowo-organizacyjnym mgr J. Rużyło-Pawłowska, delegatem Rady Naukowej do Dyrekcji Instytutu prof. Cz. Zgorzelski, sekretarzem Rady Naukowej mgr E. Jankowski.

Prof. Wyka zapewnił, że nowa Dyrekcja za jedno ze swych ważnych zadań uważa nawiązanie jak najbardziej harmonijnej współpracy z katedrami polonistycznymi wszystkich uniwersytetów.

[E. Jankowski] E.J., "Pam. Lit." 1958 z. 1.

7

30 września. P o w o ł a n i e n o w e j R a d y N a u -
k o w e j I B L przez Wydział I PAN. Skład Rady ustalony zo-
stał na podstawie projektu nowego statutu IBL, przekazanego
30 IV do zatwierdzenia PAN. W skład weszli: **członkowie PAN:**
prof. J. Krzyżanowski, prof. S. Pigoń, prof. K. Wyka, prof.
S. Żółkiewski (przewodniczący); - **samodzielni pracownicy nauko-
wi IBL:** prof. M. Dłuska, prof. A. Gryczowa, doc. M. Janion,
prof. Z. Klemensiewicz, doc. E. Korzeniewska, prof. W. Kurasz-
kiewicz, prof. H. Markiewicz, prof. T. Mikulski, prof. L. Pło-
szewski, doc. W. Suchodolski, prof. H. Wolpe, doc. M. Żmigrodz-
ka; - **członkowie Dyrekcji IBL:** prof. M.R. Mayenowa, mgr J. Ru-
żyło-Pawłowska; - **przedstawiciele pomocniczych pracowników IBL:**
mgr E. Jankowski; **UW** - prof. Z. Libera, prof. Z. Szmydtowa, **UJ** -
prof. W. Kubacki, doc. T. Ulewicz, **UWr** - prof. B. Zakrzewski,
UMK - prof. B. Nadolski, **UŁ** - prof. J. Dörr-Durski, **UMCS** - prof.
J. Garbaczowska, **KUL** - prof. Cz. Zgorzelski, **UAM** - prof. R. Pol-
lak, **wyższych szkół pedagogicznych** - doc. J. Nowakowski;
"Słownika poezji i prozy A. Mickiewicza" - prof. K.Górski;
Towarzystwa Literackiego im. A.Mickiewicza - doc. E. Sawrymowicz,
oraz dokooptowany przez Radę Naukową prof. Z. Szwejkowski.

"Instytut Badań Literackich 1948-1958". "Pam. Lit." 1958 z. 4.

8

12 października. W ł ą c z e n i e d o p l a n u n a u -
k o w e g o I B L p r a c n a d "K a l e n d a r i u m
M i c k i e w i c z a", prowadzonych pod kierunkiem prof. S. Pi-
gonia. Propozycję udziału Instytutu w przygotowaniu dzieła wysu-
nął PIW, przyszły wydawca "Kalendarium". Rada Naukowa na posie-
dzeniu 12 X zatwierdziła przedstawiony przez prof. Pigionia pro-
jekt i zleciła Dyrekcji IBL kontynuowanie pracy nad kalendarium

na proponowanych zasadach, które przewidywały, iż IBL pokrywa koszty honorariów autorskich i dewiz na wyjazdy zagraniczne, PIW zaś pozostałe koszty wydawnicze. Pierwszy tom dzieła pt. "Kronika życia i twórczości Adama Mickiewicza. Lata 1798-1824" w opracowaniu M. Dernałowicz, K. Kostenicz i Z. Makowieckiej oddany do składania 5 V 1956 ukazał się w grudniu 1957 już z nadrukiem PAN IBL Dział Bibliografii Nowszej (nakład 4253 egz.).

9

12 października. W ł ą c z e n i e d o p l a n u n a u -
k o w e g o I B L w y d a w n i c t w a " D w i e ś c i e
l a t l i t e r a t u r y p o l s k i e j ". Projekt opra-
cowania wydawnictwa nawiązującego do dzieła "Sto lat myśli pol-
skiej" przedstawił prof. K. Wyka na Radzie Naukowej IBL 12 X
(projekt powstał w Instytucie z końcem lutego 1957; inicjatorem
był prof. H. Markiewicz, sojusznikami - obok prof. K. Wyki -
prof. prof. S. Pigoń, J. Krzyżanowski, B. Zakrzewski, doc. doc.
J. Kulczycka-Saloni, A. Hutnikiewicz). Dzieło miało zawierać
sylwetki wraz z wypisami i bibliografią ok. 200 pisarzy od po-
łowy XVIII do połowy XX w.; przeciętna wielkość sylwetki miała
wynosić od 0,5 do ok. 2 ark. wyd. Zakładano, że publikacja ta,
za którą przemawiały również potrzeby dydaktyczne, stanowić bę-
dzie "fundament materiałowy dla studiów nad nowszą literaturą
polską".

Rada zaakceptowała projekt. Powołano zespół pod ogólnym
kierownictwem K. Wyki dla opracowania tomu próbnego. W skład
zespołu weszli: mgr A. Brodzka, doc. M. Janion, mgr I. Kuchar-
ska (sekretarz zespołu), mgr K. Kuliczowska, prof. H. Markie-
wicz, mgr M. Puchalska, mgr Z. Stefanowska, k.n. S. Treugutt,
mgr A. Witkowska, mgr Z. Żabicki, doc. M. Żmigrodzka.

M. Janion, H. Markiewicz: "W sprawie wydawnictwa »Dwieście

lat literatury polskiej*". "Twórczość" 1958 nr 3.

10

15-17 grudnia. K o n f e r e n c j a n a u k o w a p o -
ś w i ę c o n a t w ó r c z o ś c i S. W y s p i a ń -
s k i e g o , zorganizowana w Krakowie przez IBL. W konferencji,
która była jednym z ogniw Roku Wyspiańskiego, udział wzięli po-
loniści z uniwersytetów, wyższych szkół pedagogicznych, przed-
stawiciele związków twórczych, teatrów oraz młodzież. 15 XII
uczestnicy złożyli wieńce na grobie poety na Skałce i obejrzeli
inscenizację "Wyzwolenia" w Teatrze im. J. Słowackiego. 16 XII
otworzył sesję rektor UJ, prof. Z. Grodziński, przemówienia po-
witalne wygłosili: w imieniu Prezydium PAN - prof. Z. Klemensie-
wicz, w imieniu Zarządu Głównego ZLP - prof. J. Kott. Wygłoszone
zostały referaty: prof. J.Z. Jakubowski (UW): "Wyspiański i
sprawa polskiego modernizmu"; doc. S. Zabierowski (WSP Katowic-
ce): "O »Weselu« Wyspiańskiego"; prof. Z. Klemensiewicz: "Swois-
te właściwości języka Wyspiańskiego i jego utworów"; prof.
S. Srebrny (UMK): "Powrót Odysea"; mgr M. Stokowa: "Zagadnienia
i uwagi w związku z pracą nad bibliografią i kalendarium życia i
twórczości Wyspiańskiego" (komunikat); prof. I. Sławińska (KUL):
"O badaniu wizji teatralnej Wyspiańskiego"; dr L. Eustachiewicz:
"Spory o interpretację twórczości Wyspiańskiego"; prof. J. Kott:
"Książka Wyspiańskiego o »Hamlecie«"; dyr. A. Szyfman (Warszawa):
"»Hamlet« w inscenizacji Wyspiańskiego"; mgr A. Łempicka:
"Nietzscheanizm Wyspiańskiego".

B. Lasocka, "Pam. Lit." 1958 nr 1. - A. Łempicka, "Pam. Lit"
1958 z. 2. - J. Trznadel: "W Młodej Polsce - przejazdem".
"Nowa Kult." 1958 nr 3.

11

T y t u ł y n a u k o w e u z y s k a n e p r z e z
p r a c o w n i k ó w I B L w 1 9 5 7

docenta: k.n. M. Janion, k.n. E. Korzeniewska, k.n. M. Żmigrodzka.

12

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a -
c o w n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 5 7

Działalność podstawowa: **rozpoczęli pracę:** mgr J. Budkowska (1 IV), mgr E. Dabert (1 VI), mgr J. Gawałkiewicz (1 I), mgr B. Jankowska (1 XII), mgr M. Kalota-Szymańska (1 IV), mgr A. Kowalczykowa (1 XII), mgr K. Oszywa (1 VII), mgr J. Prokop (1 VI), mgr R. Przybylski (1 XII), mgr J. Ratyńska (1 IX), mgr L. Zadroga (Woronczakowa, 1 XI), mgr Z. Zierhoffer (1 VII); - **przestali pracować:** mgr H. Bereza (30 IX), mgr D. Brzozowska (30 IV), doc. S. Sandler (31 I), mgr J. Sell (30 IV), H. Stępińska-Markowa (31 X), mgr Z. Waleron (30 IV)

Biblioteka: **rozpoczęli pracę:** mgr A. Karpowicz (10.XII), Z. Wi-
niecki (9 XII); - **przestali pracować:** Sz. Teodorczyk (30 XI)

Administracja: **rozpoczęli pracę:** H. Brzozowska (15 XI), J. Cy-
bulska (1 VI), J. Jachowa (1 VIII), A. Kufel (11 I); - **przesta-
li pracować:** W. Adamczewska (31 X), A. Kufel (1 VI), K. Maczyń-
ska (15 I).

13

1958

10 stycznia. D y s k u s j a n t. "S ł o w n i k a p o l-
s z c z y z n y X V I w i e k u", zorganizowana w Warszawie
przez IBL. W sesji naukowej związanej z wydaniem w grudniu 1956
r. przez Ossolineum zeszytu próbnego przygotowanego w IBL przez
Pracownię "Słownika polszczyzny XVI wieku" udział wzięli człon-
kowie Rady Naukowej IBL, członkowie Komitetu Językoznawczego
PAN, członkowie Komitetu Sławistycznego PAN, naukowcy zagrani-
czni - przedstawiciele narodowych komitetów sławistycznych, po-
wołanych do organizacji międzynarodowego zjazdu w Moskwie. Pod-
stawą do dyskusji był zeszyt próbny "Słownika". Referat wstępny
wygłosiła prof. M.R. Mayenowa.

Dyskusja toczyła się wokół spraw związanych z zasięgiem i
wykorzystaniem źródeł, oraz nad zawartością i układem artykułu
słownikowego. Na pierwsze miejsce wysunęła się sprawa kanonu
źródeł, jego zakresu i charakteru. Stosowana w "Słowniku" meto-
da statystyczna polegająca na podawaniu frekwencji hasła w ca-
łości materiału, jego zróżnicowania fonetycznego, oboczności gra-
matycznych i znaczeniowych spotkała się z przychylną oceną dys-
kutantów. Do spraw istotnych, wysuniętych w dyskusji, należało
też zagadnienie informacji fonetycznej i gramatycznej, a także
semantycznego podziału materiału. "Słownik" został przez dysku-
tantów oceniony bardzo wysoko.

M. Dłuska, "Jęz. Pol." 1958 nr 3. - M.R. Mayenowa: "Dysku-
sja nad zeszytem próbnym »Słownika polszczyzny XVI wieku«".
"Pam. Lit." 1958 z. 2. - Taż: "Słownik polszczyzny XVI wie-
ku". "Spraw. z Pr. Nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN" 1958 nr 5.

1

od 16 stycznia. K o n t y n u o w a n i e c y k l u z e-
b r a ń n a u k o w y c h w I B L w W a r s z a w i e.

Wygłoszono następujące referaty: doc. J. Trypućko (Uppsala): "Jan i Cecylia. Kartka z dziejów stosunków polsko-szwedzkich" (16 I); prof. A. Gryczowa: "Prasy krakowskie i rakowskie w służbie antytrynitaryzmu" (14 II); prof. M.R. Mayenowa: "Stylistyczna motywacja polskiego tonizmu" (27 II w Krakowie); prof. K. Wyka: "Z uwag nad słownictwem Adama Mickiewicza" (14 III); doc. E. Korzeniewska: "Publicystyka paryska G. Zapolskiej" (24 IV); mgr J. Trznadel: "O krytyce literackiej Bolesława Leśmiana" (12 VI); mgr M. Klimowicz: "Narodziny romansu listowego w literaturze polskiej XVIII w.", mgr Cz. Hernas: "Dawny folklor stróżowski" (6 XI); mgr Z. Stefanowska: "Z problemów stylistycznych »Książ pielgrzymstwa«" (6 XI).

"Biul. Polonist." 1958 z. 2. - "Pam. Lit." 1958 z. 3, 4, 1959 z. 1. - "Spraw. z Pr. Nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN" 1959 z. 2.
2

ok. stycznia. Z a k o ń c z e n i e p r a c n a d I i II t o m e m "B i b l i o g r a f i i l i t e r a t u r y p o l s k i e j w e d ł u g »L i t e r a t u r y p o l s k i e j« G. K o r b u t a". Na początku roku przekazano Państwowemu Instytutowi Wydawniczemu ostateczny maszynopis tomu I, obejmującego literaturę staropolską, uzupełnionego materiałami z lat 1954-1957. Tom liczył ok. 200 arkuszy. Latem 1958 roku ukończono pracę nad tomem II, obejmującym literaturę epoki Oświecenia. Maszynopis liczący ok. 90 arkuszy przekazano PIW.

"Biul. Polonist." 1960 z. 9.

3

28 lutego. R o z p o c z ę c i e p r a c n a d k r y - t y c z n y m w y d a n i e m "D z i e ł" A. M i c k i e - w i c z a. Komisja Naukowa Obchodu Roku Mickiewicza PAN na ostatnim swoim posiedzeniu 26 V 1956, podjęła uchwałę o przekazaniu prac Komisji do kontynuacji i do realizacji IBL. Na po-

siedzeniu 28 II Rada Naukowa Instytutu podjęła jednomyślną decyzję o rozpoczęciu prac nad wydaniem dzieł Mickiewicza w ramach planu naukowego IBL. Utwory drobne i liryki opracować miał prof. Cz. Zgorzelski, powieści poetyckie prof. W. Floryan, utwory dramatyczne prof. S. Pigoń, "Pana Tadeusza" prof. K. Górski. W skład zespołu redakcyjnego weszli także prof. H. Turska - językoznawca i prof. K. Wyka jako przedstawiciel IBL. Skład zespołu redakcyjnego został zatwierdzony przez Wydział I PAN. Opieka organizacyjna nad przedsięwzięciem powierzona została mgr J. Rużyło-Pawłowskiej.

"Biul Polonist." 1958 z. 2.

4

5 marca. Z m a r ł W o j c i e c h A n d r z e j K r a j e w s k i (ur. 3 VIII 1920 w Piotrkowie Trybunalskim), absolwent UW (mgr 1952), w IBL zatrudniony etatowo od I 1951 jako asystent, a następnie adiunkt w Pracowni Bibliografii Staropolskiej. Zainteresowania naukowe W. Krajewskiego koncentrowały się wokół druku, zwłaszcza staropolskiego.

"Z żałobnej karty". "Biul. Polonist." 1958 z. 2 /tu też wykaz ważniejszych prac W. Krajewskiego/.

5

ok. marca. R o z p o c z ę c i e w y d a w a n i a "B i u l e t y n u P o l o n i s t y c z n e g o" p r z e z I B L. Z inicjatywą wydawania pisma informacyjnego wystąpili uczestnicy narady polonistów na wiosnę 1957. Decyzję w tej sprawie podjęła Rada Naukowa IBL 12 X 1957, po dyskusji nad koncepcją pisma przedstawioną przez prof. H. Wolpego, zlecając Instytutowi wydawanie biuletynu, który służyłby całej polonistyce krajowej i zagranicznej informacjami o prowadzonych pracach naukowych zbiorowych i indywidualnych (co pozwoliłoby uniknąć dublowania podejmowanych prac, ułatwiało kontakty między badaczami), a także o

konferencjach naukowych. Planowano, iż "Biuletyn" ukazywać się będzie kilka razy w roku (w miarę napływu informacji) i będzie rozsyłany bezpłatnie pracownikom naukowym, katedrom polonistycznym, ośrodkom naukowym, studenckim kołom naukowym, wydawnictwom, środowiskom literackim. Redakcję pisma powierzono prof. H. Wolpemu. Numer pierwszy pisma (powielony) w formacie A4 ukazał się w marcu 1958 i zawierał informacje o działalności pracowników IBL, wyjazdach zagranicznych i wydawnictwach Instytutu, dane o działalności uniwersyteckich katedr polonistycznych i w wyższych szkołach pedagogicznych. W 1958 wydane zostały nadto numery 2 (w czerwcu) i 3 (w grudniu).

"Od Redakcji". "Biul. Polonist." 1958 z. 1.

6

marzec. P o w o ł a n i e o g ó ł n o p o l s k i c h r o-
b o c z y c h z e b r a ń n a u k o w y c h z z a-
k r e s u l i t e r a t u r y s t a r o p o l s k i e j.
Dział Historii Literatury Staropolskiej IBL rozpoczął organizowanie zebrań roboczych z udziałem pracowników naukowych uniwersytetów, BN, BJ i BUW, zainteresowanych literaturą staropolską. Zebrania odbywać się miały w formie dwudniowych sesji. Na pierwszym zebraniu w marcu prace swoje przedstawili: mgr H. Dziechcińska: "Rola kaznodziejstwa i apokryfu w kształtowaniu się prozatorskich form epickich"; mgr Cz. Hernas (UWr): "Problemy ewidencji staropolskiej pieśni świeckiej"; mgr J. Rytlówna (UW): "Miejsce »Pamiętników« Paska w rozwoju staropolskiej prozy beletrystycznej"; doc. J. Ziomek: "Problematyka przekładu »Psałterza« Jana Kochanowskiego".

Początkowo zebrania odbywały się co miesiąc, w latach późniejszych przeważnie 4 razy w roku.

"Biul. Polonist." 1958 z. 2.

7

pocz. kwietnia. O p r a c o w a n i e t o m u p r ó b n e -
g o "D w u s t u l a t l i t e r a t u r y p o l -
s k i e j". Tom próbny, przygotowany pod ogólnym kierunkiem
prof. K. Wyki, składał się z dwu części, z których każda zawie-
rała dwa zeszyty. Część 1: "Literatura krajowa okresu romantyz-
mu" pod redakcją M. Janion i Z. Stefanowskiej obejmowała syl-
wetki 10 pisarzy w opracowaniu: W. Billipa, M. Janion, K. Ku-
liczkowskiej, Z. Stefanowskiej, S. Treugutta, A. Witkowskiej,
M. Żmigrodzkiej. Część 2: "Literatura okresu realizmu i natura-
lizmu" pod redakcją H. Markiewicza zawierała sylwetki 10 pisa-
rzy autorstwa: A. Brodzkiej, D. Brzozowskiej, I. Kucharskiej,
K. Kuliczkowskiej, M. Puchalskiej, Z. Żabickiego.

Tom próbny (powielony) oraz projekt całości zostały przed-
stawione Radzie Naukowej IBL na posiedzeniu 25-26 IV.

8

29 maja. K o n f e r e n c j a n a u k o w a w 75 r o -
c z n i c ę ś m i e r c i C. K. N o r w i d a , zorganizowana
w Warszawie przez IBL. Referaty wygłosili: J.W. Gomułicki (War-
szawa): "Dwie współczesności Norwida", oraz prof. K. Wyka: "Ob-
razy czynów ludzkich".

J.W., "Pam. Teatr." 1958 nr 2. - W. Billip, "Pam. Lit." 1958
z. 4.

9

26 sierpnia. Z m a r ł w e W r o c ł a w i u p r o f .
T a d e u s z M i k u l s k i (ur. 17 I 1909 w Chobotowie w
guberni tambowskiej), historyk literatury i edytor (dane biobi-
bliograficzne podaje SWPP t. 2 s. 465-471). Współzałożyciel IBL,
organizator i kierownik Działu Historii Literatury Polskiej
Epoki Oświecenia we Wrocławiu. Od 1950 był redaktorem naczelnym
"Pamiętnika Literackiego". Jako członek Komitetu Redakcyjnego
nowego wydania "Literatury polskiej" G. Korbuta kierował od

1950 zespołem przygotowującym tom II, obejmujący literaturę Oświecenia.

Pamięci T. Mikulskiego poświęcony został zeszyt 3/4 "Pamiętnika Literackiego" z 1959 r.

K. Wyka, "Prz. Kult." 1958 nr 17. - Cz. Zgorzelski, "Tyg. Kult." 1958 nr 39. - "Biul. Polonist." 1959 z. 4. - "Pam. Lit." 1958 z. 4.

10

1-10 września. U d z i a ł p r a c o w n i k ó w I B L w I V M i ę d z y n a r o d o w y m K o n g r e s i e S ł a w i s t ó w w M o s k w i e. Z IBL referaty wygłosili: prof. M. Dłuska: "Miejsce nauki o wierszu w językoznawstwie"; prof. M.R. Mayenowa: "Miejsce nauki o wierszu w literaturoznawstwie"; prof. H. Markiewicz: "Problem realizmu w świetle ostatnich dyskusji historycznoliterackich". Nadto na Kongres przygotowali referaty (nie wygłoszone): prof. J. Krzyżanowski: "Z zagadnień przysłowioznawstwa"; prof. K. Wyka: "»Pan Tadeusz« na tle romantyzmu i realizmu"; mgr J. Woronczak: "Elementy średniowieczne w wersyfikacji polskiej XVI wieku i ich przemiany".

Wszystkie w/w referaty zostały opublikowane w tomie: "Z polskich studiów slawistycznych. Prace historycznoliterackie na IV Międzynarodowy Kongres Slawistów w Moskwie". T. 2. Warszawa 1958. PAN, Komitet Słowianoznawstwa.

Nadto w tomie 1 "Z polskich studiów slawistycznych" zostały zamieszczone artykuły przedstawiające koncepcję "Słownika polszczyzny XVI w.": prof. S. Hrabec: "Teoretyczne założenia »Słownika polszczyzny XVI wieku« a ich praktyczna realizacja"; prof. W. Kuraszkiewicz: "Statystyczne badania słownictwa tekstów XVI wieku"; prof. M.R. Mayenowa: "»Słownik polszczyzny XVI-wiecznej« z punktu widzenia potrzeb stylistyki".

"Biul. Polonist." 1958 z. 3. - "Pam. Lit." 1958 z. 4. -
Spraw. Wydz. Nauk Społ. PAN" 1958 nr 5. - M. Jakóbiec, "Pam.
Lit." 1959 z. 1.

11

26-28 września. K o n f e r e n c j a n a u k o w a nt.
u ż y t e c z n o ś c i m e t o d s t a t y s t y c z -
n y c h w l e k s y k o g r a f i i , s t y l i s t y c e
i w e r s y f i k a c j i , zorganizowana w Nieborowie przez
IBL. Referaty wygłosili: prof. prof. P. Guiraud (Francja),
K. Górski, W. Kuraszkiewicz i mgr J. Woronczak.

Z. Kopczyńska, L. Pszczołowska, "Spraw. Wydz. Nauk Społ.
PAN" 1959 nr 1. - "Biul. Polonist." 1958 z. 3.

12

wrzesień. W y d a n i e t o m u " P o l s k i e j b i -
b l i o g r a f i i l i t e r a c k i e j " z a r o k
1 9 4 9 w r a z z " D o d a t k i e m z a l a t a 1 9 4 4 - 1 9 4 9 " w o p r a c o w a -
n i u z e s p o ł u P o z n a ŋ s k i e j P r a c o w n i B i b l i o g r a f i c z n e j I B L p o d
k i e r u n k i e m p r o f . S . W i e r c z y ŋ s k i e g o . R e f e r e n t k a m i r o c z n i k a
b y ł y K . T o k a r z ó w n a i T . T y s z k i e w i c z ó w n a (d r u k u k o ŋ c z o n o w e
w r z e ś n i u , n a k ł a d O s s o l i n e u m 1 1 5 0 e g z .) . W " D o d a t k u " z a m i e s z c z o -
n o m a t e r i a ł y p o m i n i ě t e z g o d n i e z z a l e c e n i e m c e n z u r y w w y d a n y c h
u p r z e d n i o t o m a c h z a l a t a 1 9 4 4 / 4 5 , 1 9 4 7 i 1 9 4 8 o r a z w b ě d Ą c y m
w d r u k u t o m i e z a r o k 1 9 4 6 , a t a k Ź e m a t e r i a ł y z 5 8 c z a s o p i s m
w y d a w n i c t w z b i o r o w y c h i b i b l i o g r a f i i , k t ó r e z t y c h s a m y c h
w z g ł ě d ó w n i e w e s z ł y w o g ó ł e w s k ł a d t o m ó w p o p r z e d n i c h .

13

17-20 października. S e m i n a r i u m z z a k r e s u
t e o r i i l i t e r a t u r y p r o w a d z o n e
p r z e z p r o f . R . J a k o b s o n a z H a r v a r d U n i v e r -
s i t y (C a m b r i d g e , U S A) . U d z i a ł w s e m i n a r i u m , z o r g a n i z o w a n y m w
K r y n i c y z i n i c j a t y w y I B L , w z i ě ł i p r a c o w n i c y I n s t y t u t u . P o r u s z o -
n o n a s t ě p u j Ą c e t e m a t y : " L i n g w i s t y k a a p o e t y k a " o r a z " L i n g w i s -

tyka a wersyfikacja". Uczony zreferował swoją teorię języka poetyckiego oraz przedstawił sformułowaną w podstawowych terminach lingwistyki swoją teorię wiersza. Dyskusja toczyła się wokół walorów znaczeniowych poszczególnych dźwięków języka, zasady badań immanentnych formy literackiej oraz genezy poglądów rosyjskiej szkoły formalnej.

A. Okopieniowa, M. Głowiński: "Wykłady prof. Romana Jakobsona w Krynicy". "Pam Lit." 1959 z. 1. - K. Pomorska, "Slavia Orient." 1959 nr 1. - Z. Siatkowski: "Krynicky spotkanie z profesorem Romanem Jakobsonem". "Nauka Pol." 1959 nr 3. - J. Sławiński, "Twórczość" 1959 nr 2.

14

23 października. S p r a w y D z i a ł u O ś w i e c e n i a n a p o s i e d z e n i u R a d y N a u k o w e j I B L. Po przeanalizowaniu sytuacji organizacyjno-naukowej Działu Historii Literatury Polskiej Epoki Oświecenia po śmierci prof. T. Mikulskiego Rada podjęła decyzję powołania na p.o. kierownika Działu mgra M. Klimowicza, a na konsultanta J.W. Gomułickiego. Omówiono też sprawy przewodów kandydackich członków zespołu, zatwierdzając nowych promotorów.

Protokół z posiedzenia Rady Naukowej. Arch. IBL.

15

23 października. U s t a l e n i e s k ł a d u K o m i t e t u R e d a k c y j n e g o "D w u s t u l a t l i t e r a t u r y p o l s k i e j" na posiedzeniu Rady Naukowej IBL. W związku z końcowym etapem prac nad tomem próbnym, dotyczącym literatury krajowej oraz literatury okresu pozytywizmu, poddano pod dyskusję sprawę komitetów redakcyjnych tego wielotomowego przedsięwzięcia oraz zakresu ich działalności. W jej wyniku powołano naczelny komitet redakcyjny w składzie: J. Krzyżanowski, S. Pigoń, H. Markiewicz, B. Zakrzewski, i 2 miejsca wakujące.

Prof. K. Wyka przedstawił nadto propozycje składów komitetów redakcyjnych poszczególnych działów: lata 1800-1830 - Cz. Zgorzelski, M.R. Mayenowa, A. Witkowska; emigracja - W. Kubacki, M. Żmigrodzka, Z. Stefanowska; literatura krajowa - B. Zakrzewski, M. Janion, M. Grabowska; pozytywizm - Z. Szweykowski, J. Kulczycka-Saloni, Z. Żabicki; Młoda Polska - A. Hutnikiewicz, K. Wyka, M. Puchalska. Ze względu na odmowę Z. Szweykowskiego na jego miejsce wszedł H. Markiewicz. Sekretarzem całości pozostała I. Kucharska.

Protokół z posiedzenia Rady Naukowej. Arch. IBL.

16

23 października. Z m i a n a K o m i t e t u R e d a k c y j n e g o "A r c h i w u m L i t e r a c k i e g o". W związku ze śmiercią prof. T. Mikulskiego, na posiedzeniu Rady Naukowej IBL powołano nowy komitet redakcyjny w składzie: K. Budzyk, S. Pigoń, R. Pollak, Cz. Zgorzelski.

Protokół z posiedzenia Rady Naukowej. Arch. IBL.

17

25 listopada. D o k o o p t o w a n i e m g r a J. B a c u l e w s k i e g o d o R a d y N a u k o w e j IBL na posiedzeniu Rady 25 XI.

18

25 listopada. 10 - l e c i e I B L. W Sali Lustrzanej Pałacu Staszica w Warszawie odbyło się spotkanie towarzyskie pracowników IBL w związku z 10-leciem istnienia Instytutu.

W "Pamiętniku Literackim" opublikowane zostało zestawienie wydawnictw IBL 1948-1958 w opracowaniu A. Piorunowej (1958 z. 4).

19

10-13 grudnia. Z j a z d N a u k o w y P o l o n i s t ó w, zorganizowany w Warszawie przez IBL i Towarzystwo Literackie im. A. Mickiewicza. Obrady odbywały się w Auditorium Maximum UW. Po

zagajeniu przez prof. S. Pigonia i przemówieniach powitalnych prof. S. Turskiego (UW), prof. T. Kotarbińskiego (prezesa PAN), W. Bieńkowskiego (ministra oświaty) i E. Krassowskiej (wiceministra szkolnictwa wyższego) wygłoszono następujące referaty: prof. K. Wyka: "Badania historycznoliterackie w latach 1950-1958"; prof. J. Krzyżanowski: "Folklor a historia literatury"; prof. K. Górski: "Przegląd stanowisk metodologicznych w badaniach historycznoliterackich do r. 1939"; prof. K. Budzyk: "O przedmiocie badań historycznoliterackich"; doc. M. Janion: "O perspektywach badań genetycznych w historii literatury"; prof. M.R. Mayenowa: "O współzależności rozwoju języka literackiego i form literackich"; prof. H. Markiewicz: "Teoria prądu literackiego"; prof. R. Pollak (UAM): "Problematyka polskiego baroku literackiego"; doc. W. Szyszkowski (WSP Kraków): "Uniwersyteckie studium polonistyczne a nauka literatury w szkole średniej"; dr E. Trzaska (?): "Uniwersyteckie studium polonistyczne a nauka języka polskiego"; prof. Z. Libera (UW) "Organizacja studium polonistycznego"; prof. Z. Klemensiewicz: "Organizacja polonistycznego studium językoznawczego"; prof. K. Górski: koreferat dot. studiów polonistycznych.

Program Zjazdu przewidywał nadto 3 referaty, które nie zostały wygłoszone z powodu braku czasu: prof. Z. Szmydtowej (UW): "Rousseau - Mickiewicz. Liryka miłości, wyznań i wspomnień"; prof. S. Skwarczyńskiej (UŁ): "Mickiewicz a rewolucja frankfurcka 1833"; prof. B. Zakrzewskiego (UWr): "Z życia literackiego Wielkopolski - okres Wiosny Ludów".

W podsumowaniu obrad prof. K. Wyka podkreślił, iż Zjazd stał się okazją do ukazania przeglądu prowadzonych obecnie prac i przemyśleń metodologicznych polonistów reprezentujących różne szkoły badawcze.

Materiały Zjazdu zostały opublikowane w tomie: "Zjazd Nau-

kowy Polonistów 10-13 XII 1958". Red. K. Wyka, współpraca

A. Piorunowa. Wrocław 1960.

W. Górny, "Zesz. Nauk. KUL" 1959 z. 1. - S. Rutkowski, "Polonistyka" 1959 nr 2. - Z. Żabicki, "Nauka Pol." 1959 z. 3.
- "Pam. Lit." 1959 z. 1, Kronika.

20

grudzień. R o z p o c z ę c i e e d y c j i "D z i e ł w y b r a n y c h" G. Z a p o l s k i e j pod redakcją E. Korzeniewskiej. Decyzja o przygotowaniu krytycznego wydania utworów G. Zapolskiej została podjęta w IBL w 1954. Przygotowanie edycji dramatów powierzono Z. Raszewskiemu, do pracy nad pozostałymi utworami przystąpiły doc. E. Korzeniewska i mgr J. Czachowska. W grudniu 1958 ukazał się nakładem Ossolineum pierwszy tom "Dzieł wybranych": "Publicystyka", cz. 1, w styczniu 1959 - cz. 2. Objęły one łącznie pisma publicystyczne pisarki z lat 1881-1895 (nakład 2000 egz.). Jako tom 2 (i ostatni) "Dzieł wybranych" wydana została w 1962 cz. 3 "Publicystyki", obejmująca artykuły, recenzje i felietony Zapolskiej z l. 1900-1918 w opracowaniu J. Czachowskiej. Edycja nie objęła dramatów G. Zapolskiej, których dwa tomy w opracowania Z. i A. Raszewskich, zawierające tylko utwory z lat 1883-1904, ukazały się w 1960-1961.

21

S t o p n i e n a u k o w e u z y s k a n e w I B L w 1 9 5 8

kandydata nauk: R. Taborski: "Apollo Korzeniowski - ostatni dramatopisarz romantyczny" (promotor: prof. J. Kott).

22

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a c o w n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 5 8

Działalność podstawowa: **rozpoczęli pracę:** mgr F. Bizoń (1 x),

mgr O. Błażejowicz (1 IV), mgr M. Głowiński (1 X), mgr A. Jendrysik (1 XI), mgr J. Kwiatkowski (1 X), mgr M.R. Pragłowska (1 VI), mgr R. Zimand (1 III); - **przestali pracować**: mgr M. Korczowska (31 VII), mgr W. Krajewski (zm. 5 III), mgr K. Kuliczowska (31 V), mgr K. Kuryś (31 III), mgr Janusz Maciejewski (31 XII), mgr R. Małuszewski (31 X), prof. T. Mikulski (zm. 26 VIII), S. Straus (30 IX), mgr H. Wąsik (31 VIII).

Biblioteka: **rozpoczął pracę**: L. Czarnocki (10 III); - **przestali pracować**: L. Czarnocki (31 XII), mgr M. Tułaczowa (31 III), Z. Winiecki (9 I).

Administracja: **rozpoczęli pracę**: H. Petrykowska (1 V), J. Sierpowska (18 VIII), J. Szutowicz (5 V), H. Świtalska (1 IX); - **przestali pracować**: H. Brzozowska (30 IV), Cz. Muc (31 X), J. Wilde-Wilewska (31 VII).

1959

od 13 stycznia. K o n t y n u a c j a z e b r a ń n a u-
k o w y c h I B L w Warszawie. Cykl otwartych zebrań nauko-
wych w 1959 otworzyło zebranie z referatem prof. B. Nadolskiego
(UMK): "Życie literackie i naukowe na Pomorzu w dobie Oświece-
nia" (13 I). W następnych miesiącach referaty wygłosili: doc.
J. Starnawski (KUL): "Biblioteka Simona Simonidesa (w 400 rocz-
nicę urodzin)" (24 II); J.W. Gomulicki Warszawa: "Piosenki
czerniakowskie. Z dziejów przenikania folkloru do poezji pol-
skiego Oświecenia" (III); prof. Z. Szmydtowa (UW): "Jan Jakub
Rousseau. Dzieło i recepcja" (III); prof. K. Górski: "Onomasty-
ka Adama Mickiewicza" (4 IV); prof. W. Weintraub (USA): "O ba-
roku literackim" (3 VI); prof. R. Jakobson (USA): "Zagadnienia
struktury czeskiego poematu romantycznego (»Maj« K.H. Machy)"
(IX); prof. K. Wyka: "Kariera burzanu" (XI); prof. B. Nadolski
(UMK): "Renesansowa i barokowa wymowa w dawnej Polsce" (17 XII).

"Biul. Polonist." 1959 z. 5, 1960 z. 7. - "Pam. Lit." 1959
z. 2. - "Spraw. z Pr. Nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN" R. 2: 1959
nr 3/4, 1960 nr 5; R. 3: 1960 nr 1, nr 2/3.

1

ok. stycznia. U d z i a ł I B L w o b c h o d a c h
M i l e n i u m. W styczniu powstała w ramach Komisji History-
cznej Komitetu Przygotowawczego Obchodu Tysiąclecia Państwa
Polskiego Podkomisja Historii Literatury, w której skład weszli
z IBL: prof. K. Wyka (przewodniczący), prof. M.R. Mayenowa,
prof. S. Wierczyński, dr J. Woronczak. Podkomisja opracowała
plan prac na lata 1959-1960, obejmujący: przygotowanie tomu
studiów mediewistycznych, mających ukazać problematykę literac-
ką okresu na tle stosunków kulturalnych Polski z ówczesną Euro-

pą i stosunku do antyku, oraz publikacje: a) monografii "Bogurodnicy" w opracowaniu E. Mróz-Ostrowskiej i J. Woronczaka, b) tomu "Polskie legendy średniowieczne" w opracowaniu W. Kuraszkiewicza i S. Wierczyńskiego, c) reedycji studiów mediewistycznych R. Gansinca oraz przekładu pracy P. Davida: "Les sources pour l'histoire de la Pologne sous les Piasts" (1934). Sformułowano też szereg postulatów na dalsze lata, m.in. M.R. Mayenowa wysunęła projekt podjęcia w IBL pracy nad rejestracją średniowiecznych rękopisów o treści literackiej.

"Biul. Polonist." 1959 z. 4, 1973 z. 49.

2

ok. stycznia. Ukończenie prac nad tomem "Bibliografii literatury polskiej według »Literatury polskiej« G. Korbuta", poświęconym czasopiśmiennictwu literackim. Tom przewidziany do publikacji jako zamykający wydawnictwo opracowywany był od 1955 r. przez zespół w składzie: J. Rudnicka (czasopisma wydawane do 1820), I. Biskupska (wiek XIX), A. Czachowski (wiek XX) oraz W. Bartoszewski (czasopisma konspiracyjne 1939-1945). Zgromadzone materiały połączył i całość zredagował S. Stupkiewicz. Praca zawierała opisy ok. 1450 czasopism literackich, społeczno-kulturalnych i naukowych z zakresu literaturoznawstwa od "Mercuriusza Polskiego" z 1661 r. do "Wiatraków" wychodzących od 1959 r. W opisie podawane też były informacje o spisach treści, bibliografiach zawartości i opracowaniach dotyczących danej pozycji. Osobno zgrupowano opracowania dotyczące dziejów czasopiśmiennictwa literackiego.

Praca nie została opublikowana: maszynopis o objętości 665 str. udostępniany jest zainteresowanym w Pracowni Dokumentacji Literatury Współczesnej IBL w Warszawie.

"Biul. Polonist." 1960 z. 9.

3

27-28 lutego. S e s j a O ś w i e c e n i o w a p o-
ś w i ę c o n a T a d e u s z o w i M i k u l s k i e m u,
zorganizowana we Wrocławiu przez IBL wspólnie z Katedrą Litera-
tury Polskiej UWr. Sesję poprzedziła uroczysta akademii poświę-
cona pamięci prof. T. Mikulskiego (zm. 26 VIII 1958). Wygłoszone
zostały następujące przemówienia: prof. Z. Libera (UW): "T. Mi-
kulski jako badacz polskiego Oświecenia"; prof. B. Zakrzewski
(UWr): "Śląska pracownia T. Mikulskiego"; mgr Cz. Hernas: "Praca
pedagogiczna T. Mikulskiego". Podczas sesji przedstawiono następu-
jące referaty: J.W. Gomulicki (Warszawa): "Naruszewicz, poeta
nieznany"; mgr S. Pietraszko (UWr): "O niektórych problemach
teoretycznych w badaniach nad Oświeceniem"; mgr M. Klimowicz:
"Romans Gellerta w literaturze polskiej czasów saskich"; mgr
Z. Wołoszyńska: "Z problematyki komedii obyczajowej polskiego
Oświecenia"; mgr Z. Goliński: "Nieautoryzowane wydanie Krasic-
kiego w XVIII wieku". Wygłoszono też 8 komunikatów naukowych,
m.in. mgr J. Pawłowiczowa o artykule Theatralskiego w "Monito-
rze" i mgr A. Jendrysik o premierze "Wesela Figara" w Polsce w
XVII w.

[A. Biernacki] an.: "Szkoła wrocławska". "Twórczość" 1959 nr
5. - J. Jackl: "Sprawy teatru na sesji Oświecenia we Wrocła-
wiu". "Pam. Teatr." 1960 z. 1.

4

17-18 kwietnia. K o n f e r e n c j a n a u k o w a w
100-l e c i e z g o n u Z y g m u n t a K r a s i ń-
s k i e g o, zorganizowana w Warszawie przez IBL. Referaty wy-
głosili: prof. K. Górski: " »Irydion« i »Konrad Wallenrod«. Prób
rewizji utartego sądu"; k.n. S. Treugutt: "Różne plany
uwznioślenia w »Irydionie«"; prof. J. Kreczmar (PWST): "Dra-

mat nierozwiązanych antynomii"; prof. S. Skwarczyńska (UŁ): "U źródła nowatorskiego tematu »Nie-boskiej Komedii«"; doc. M. Janion: "Kraśiński a romantyzm".

Materiały sesji zostały opublikowane w tomie: "Zygmunt Kraśiński. W stulecie śmierci". Posłowie: K. Wyka. Warszawa 1960. IBL PAN. Historia i Teoria Literatury. Studia. Historia Literatury, 4.

A. Lisiecka: "Zapomniany »trzeci« wieszcz". "Nowa Kult." 1959 nr 21. - J. Rużyło-Pawłowska, "Polonistyka" 1959 nr 4. - Taż, "Spraw. z Pr. Nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN" 1959 nr 3/4. - "Biul. Polonist." 1959 z. 5.

5

19-21 maja. K o n f e r e n c j a n a u k o w a p o -
ś w i ę c o n a z a g a d n i e n i o m f o r m l i t e -
r a c k i c h, zorganizowana w Warszawie przez IBL. Wygłoszono
następujące referaty: mgr A. Okopień (UW), mgr T. Pysznińska
(UW): "Z problemów kształtowania się form wypowiedzi lirycznej
w poezji Franciszka Karpińskiego"; mgr M. Głowiński: "Poetyka
Tuwima a tradycja liryki młodopolskiej"; mgr K. Pomorska (UW):
"Teoria stylistyczna formalistów rosyjskich"; mgr Z. Siatkow-
ski: "Z zagadnień wiersza liryki mickiewiczowskiej"; mgr L.
Pszczołowska: "O wierszu »Dziadów«"; mgr Z. Kopczyńska: "Wiersz
epiki Mickiewicza"; prof. M. Dłuska: "Wersyfikacja i stylisty-
ka"; mgr Janusz Pelc: "Kilka uwag o sprawie rozumienia li-
terackości tekstów piśmiennictwa polskiego XVI i XVII w."; mgr
H. Dziechcińska: "Z zagadnień kształtowania się form epickich
w polskiej prozie XVI w."; mgr J. Sławiński (UW): "Oświeceni-
owe początki polskiej powieści"; mgr Z. Florczak: "Francuskie
źródła niektórych polemik językowo-stylistycznych w okresie
polskiego Oświecenia" (komunikat); prof. M.R. Mayenowa: "O
przydatności statystycznych metod w stylistyce".

"Biul. Polonist." 1959 z. 5. - "Spraw. z Pr. Nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN" 1960 nr 5.

6

24-25 czerwca. D y s k u s j a n a d p l a n e m b a-
d a ń n a u k o w y c h I B L n a l a t a 1961-
-1965 n a p o s i e d z e n i u R a d y N a u k o-
w e j I B L. W planie zostały podkreślone cztery główne za-
dania IBL: 1. podjęcie uznanych za najważniejsze syntetycznych
opracowań w zakresie wyznaczonym przez podstawowe kierunki ba-
dań literaturoznawczych oraz nauk sąsiadujących (pomocniczych);
2. rozbudowa badań poświęconych szczegółowej problematyce
historycznoliterackiej oraz problematyce metodologicznej
i zwiększenie ilości badaczy zajmujących się nimi; 3. podjęcie
i wzmożenie badań nad współczesnością; 4. przemiana struktury
organizacyjnej IBL, umożliwiającą realizację powyższych zadań.
W dyskusji udział brali: prof. prof. R. Pollak, Z. Klemensie-
wicz, M.R. Mayenowa, L. Płoszewski, K. Wyka, M. Dłuska, Z. Li-
bera, Cz. Zgorzelski, oraz J.W. Gomulicki. (Plan badań na lata
1961-1965 został przedstawiony w "Biuletynie Polonistycznym"
1961 z. 12).

Protokół z posiedzenia Rady Naukowej. Arch. IBL.

7

24 czerwca. U f u n d o w a n i e p r z e z I B L N a-
g r o d y N a u k o w e j i m. T a d e u s z a M i-
k u l s k i e g o. Nagroda w wysokości 5000 zł przeznaczona zo-
stała dla młodych pracowników nauki za najlepszą pracę z za-
kresu historii literatury polskiej oraz edytorstwa naukowego
epoki Oświecenia lub nauk pomocniczych historii literatury
polskiej.

Według regulaminu, zatwierdzonego przez Radę Naukową na
posiedzeniu 24 VI, o nagrodę mógł się ubiegać każdy pracownik

nauki w Polsce, który nie ukończył 35 roku życia, z wyjątkiem profesorów i docentów, bez względu na to czy był zatrudniony w instytucji naukowej, czy też pracował indywidualnie. Nagroda mogła być przyznana za pracę ogłoszoną drukiem lub złożoną Instytutowi w rękopisie w ciągu roku poprzedzającego i pierwszej połowy (do 30 VI) roku przyznawania nagrody. Przyznawać nagrodę miała Rada Naukowa IBL na wniosek specjalnej komisji, do której na posiedzeniu 24 VI powołani zostali: prof. B. Zakrzewski (UWr), J.W. Gomulicki, mgr M. Klimowicz.

"Pam. Lit." 1959 z. 4.

8

ok. czerwca. Z a k o ń c z e n i e w y d a w a n i a s e r i i I B L "S t u d i a H i s t o r y c z n o l i t e r a c k i e" (1950-1959). Ogłoszono 31 tomów; jako ostatni wydano tom 23 - pracę M. Straszewskiej: "Czasopisma literackie w Królestwie Polskim w latach 1832-1848. Cz. 2 (1840-1848)". Wrocław 1959.

9

ok. września. R o z p o c z ę c i e g r o m a d z e n i a m a t e r i a ł ó w d o b i b l i o g r a f i i p o l s k i e j p i e ś n i l u d o w e j. Praca podjęta przez Dział Literatury Ludowej IBL zarejestrować miała możliwie pełny materiał tekstowy, edytorski i naukowy polskiej pieśni ludowej, zarówno publikacje książkowe, jak i rozproszone po czasopiśmie. Dział nawiązał współpracę z Państwowym Instytutem Sztuki oraz Zakładem Dialektologii PAN.

"Biul. Polonist." 1959 z. 4.

10

wrzesień. S e m i n a r i u m z u d z i a ł e m p r o f. R. J a k o b s o n a, zorganizowane w Warszawie przez IBL. Dwudniowe seminarium dla pracowników naukowych IBL z udziałem

R. Jakobsona, profesora językoznawstwa ogólnego i teorii komunikacji w Massachusetts Institut of Technology (USA), miało charakter konsultacji. Do najistotniejszych zagadnień poruszonych podczas seminarium należały: "1) pokazowe analizy struktury poetyckiej na przykładach liryki Mickiewicza, Słowackiego i form folklorystycznych; 2) wyjaśnienie stosunku między różnymi systemami stylistycznymi w obrębie danego języka etnicznego, w szczególności stosunku między tzw. językiem poetyckim a naukowym; 3) wyjaśnienie roli badań eksperymentalnych w wersologii; 4) podstawowe zagadnienia teorii przekładu".

"Biul. Polonist." 1960 z. 7.

11

wrzesień. W z n o w i e n i e w y d a w n i c t w a "P o -
l o n i a t y p o g r a p h i c a s a e c u l i s e d e -
c i m i. Zbiór podobizn zasobu drukarskiego tłoczni polskich
XVI stulecia" nakładem Ossolineum. Seria została zapoczątkowana
przez K. Piekarskiego przed II wojną światową. Miała objąć w
podobiznach zasób typograficzny wszystkich tłoczni polskich
XVI w., a także ich monografie typograficzne. Piekarski zdołał
ogłosić dwa zeszyty, poświęcone pierwszej polskiej oficynie z
XV w. Kasptra Hochfedera (z. 1 wyd. 1936) oraz części zasobu
drukarni Jana Hallera (z. 2 wyd. 1937). Kontynuacji podjął się
IBL wspólnie z Biblioteką Narodową. Poszczególne zeszyty skła-
dać się miały z 2 części: tablic z podobiznami zasobu typogra-
ficznego oraz dodatkowego tekstu, zawierającego wiadomości o
dziejach tłoczni, zestawienie jej zasobu typograficznego oraz
bibliografię produkcji drukarskiej. W 1959 wydany został z. 3:
Tablice 61-120: "Pierwsza drukarnia Floriana Ungera 1510-1516"
w opracowaniu H. Bułhaka (druk ukończono we wrześniu; nakład
940 egz.). Zeszyt dedykowany był pamięci K. Piekarskiego. Wyda-
nia 2, przejrzone i uzupełnione, zeszytu 1 (przez M. Błońską) i

zeszytu 2 (przez H. Kapełus) ukazały się w 1968 i 1963 r.

12

wrzesień. Z a k o ń c z e n i e w y d a w a n i a s e -
r i i I B L "M a t e r i a ł y B i b l i o g r a f i c z -
n e" (1953-1959). Ogłoszono 7 tomów; ostatnim tomem była bi-
bliografia zawartości czasopism: "Tydzień" 1893-1906 w opracowa-
niu F. Lichodziejewskiej oraz "Na ziemi naszej" 1909-1911 w
opracowaniu A. Radkowskiej.

13

ok. października. R o z p o c z ę c i e p r a c n a d
s t w o r z e n i e m A r c h i w u m M a r i i D ą -
b r o w s k i e j w I B L w Warszawie. Gromadzenie mate-
riałów pod kierunkiem doc. E. Korzeniewskiej miało być prowa-
dzone w następujących kierunkach: 1) selekcyjnego zbierania
materiałów ikonograficznych dotyczących życia i twórczości
M. Dąbrowskiej; 2) tworzenia kartoteki osób występujących w
utworach, porównywanie ich i szukanie pierwowzorów; 3) groma-
dzenia źródeł dotyczących tła historycznospołecznego oraz oby-
czajowego.

"Biul. Polonist." 1960 z. 8.

14

ok. października. P o w o ł a n i e n o w e j s e r i i
w y d a w n i c z e j I B L: "H i s t o r i a i T e o -
r i a L i t e r a t u r y. S t u d i a". Seria (nakładem
PIW) miała obejmować prace interpretacyjne z zakresu historii
i teorii literatury przygotowane w IBL i w katedrach teorii i
historii literatury polskiej uniwersytetów i wyższych szkół
pedagogicznych. W ramach serii przewidywano dwie podserie,
osobno numerowane: A - poświęconą problematyce historycznolite-
rackiej (od XVIII w.), oraz B - obejmującą prace z zakresu teo-
rii literatury, stylistyki i wersyfikacji. Wydawania serii pod-

jął się Państwowy Instytut Wydawniczy w Warszawie. W skład Komitetu Redakcyjnego weszli: J. Krzyżanowski, K. Wyka, S. Zólkiewski, A. Piorunowa (sekretarz). Redakcję serii A objęli: M. Jannion, J. Kott, Z. Szmydtowa; serii B - K. Górski, W. Kuraszkiewicz, M.R. Mayenowa.

Jako pierwszy w serii A opublikowany został w 1960 tom 4: "Zygmunt Krasiński. W stulecie śmierci" (zawierający materiały z sesji IBL w 1959); w serii B w 1961 tom 2: książka F. Peplińskiego: "Słownictwo i frazeologia polskiej publicystyki okresu Oświecenia i Romantyzmu".

"Biul. Polonist." 1960 z. 7.

15

3-4 listopada. S e m i n a r i u m n a t e m a t m e t r y k i p o r ó w n a w c z e j i z a g a d n i e ń k o m p a r a t y s t y k i w f o l k l o r z e z u d z i a łem prof. W. Żyrmunskiego, zorganizowane w Warszawie przez IBL. W. Żyrmunski, członek korespondent Akademii Nauk ZSRR, profesor uniwersytetu w Leningradzie, wygłosił na seminarium roboczym 2 referaty: "Metryka porównawcza" oraz "Historyczno-porównawcze badanie folkloru". Dyskusja po pierwszym wykładzie dotyczyła zarówno zagadnienia możliwości metody komparatystycznej, jak i zagadnień szczegółowych, m.in. interpretacji rytmiki Majakowskiego. W drugim dniu dyskusja dotyczyła głównie form folkloru narodowo mieszanego, możliwości właściwej atrybucji danej formy danemu kręgowi kulturalnemu dla czasów o niekompletnej dokumentacji oraz współcześnie powstających form folklorystycznych.

"Biul. Polonist." 1960 z. 7. - "Spraw. z Pr. Nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN" 1960 z. 1.

16

25-28 listopada. S e s j a n a u k o w a p o ś w i ę c o -

na Juliuszowi Słowackiemu, zorganizowana w Warszawie przez Komitet Obchodu Roku Słowackiego oraz IBL. Sesja zgromadziła ok. 600 osób: naukowców, literatów i nauczycieli polonistów oraz gości zagranicznych z 16 krajów. Obrady otworzył Sekretarz Naukowy PAN, prof. H. Jabłoński, po czym powitał uczestników wiceminister Kultury i Sztuki K. Rusinek. Obradom przewodniczył dyrektor IBL, prof. K. Wyka. Wygłoszono 25 referatów, w tym z IBL: doc. M. Janion: "Dialektyka historii w polemice między Słowackim a Krasińskim"; mgr Z. Kopyczyńska: "O wierszu »Beniowskiego«"; prof. J. Kott: "O »Śnie srebrnym Salomei«"; mgr L. Pszczołowska: "O wierszu »Kordiana«"; k.n. S. Treugutt: "»Beniowski«. Próba charakterystyki poematu"; prof. K. Wyka: "Słowacki a współczesność"; doc. M. Żmigrodzka: "»Król Ladawy« czyli o rewolucji konserwatywnej".

S. Treugutt: "Cztery dni Słowackiego". "Prz. Kult." 1959 nr 50. - J. Rużyło-Pawłowska, "Polonistyka" 1960 nr 1. - Taż, "Prz. Hum." 1960 nr 2. - Taż, "Spraw. z Pr. Nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN" 1960 nr 1. - /J. Timoszewicz/ /tim/, "Teatr" 1960 nr 1. - A. Witkowska, "Pam. Lit." 1960 z. 2.

17

ok. listopada. R o z p o c z ę c i e w y d a w a n i a a n t o l o g i i "D r a m a t y s t a r o p o l s k i e" w opracowaniu J. Lewańskiego nakładem PIW. Edycja zamierzona na 6 tomów miała objąć reprezentatywny wybór polskiego dorobku teatralnego staropolszczyzny, opatrzonego obazernym komentarzem. Dramaty zostały podzielone na 5 grup: dramat liturgiczny, pierwsze dramaty mieszczańskie, łaciński dramat humanistyczny, moralitety i dialogi polemiczne. Teksty w wielu wypadkach zostały wydobyte z rękopisów lub pierwodruków. W 1959 ukazały się dwa pierwsze tomy (druk ukończono w grudniu, nakład 1250 egz.). Następne tomy zostały wydane w 1961 (t. 3-4) i 1963

(t. 5-6).

K. Górski: "Antologia dramatu staropolskiego". "Dialog" 1960 nr 1. - Z. Raszewski, T. Witczak, "Pam. Lit." 1960 z. 3/4. - /J. Timoszewicz/ /vit/, "Teatr" 1960 nr 8.

18

ok. listopada. R o z p o c z ę c i e p r a c n a d r e -
j e s t r a c j ą ś r e d n i o w i e c z n y c h r ę k o -
p i s ó w o t r e ś c i l i t e r a c k i e j . P r z e d s i ę -
wzięcie podjęte z inicjatywy prof. M.R. Mayenowej związane było
z udziałem IBL w obchodach Milenium. Rejestrację zamierzano ob-
jąć rękopisy zawierające zbiory kazań i egzemplów, traktaty re-
toryczne i gramatyczne, poetyki, rękopisy liturgiczne, kopie
tekstów klasycznych, teksty literackie. Pod koniec 1959 przygo-
towana została strona organizacyjna pracy oraz kwestionariusz
opisu materiałów. Realizacja programu uzależniona była od przy-
znania funduszy przez Podkomisję Historii Literatury Komitetu
Przygotowawczego Obchodu Tysiąclecia Państwa Polskiego. (Praca
prowadzona była następnie w Pracowni Dziejów Piśmiennictwa
Średniowiecznego.)

"Biul. Polonist." 1959 z. 5, 1961 z. 10, 1965 z. 22/23.

19

grudzień. R o z p o c z ę c i e w y d a w a n i a s ł o w -
n i k a e n c y k l o p e d y c z n e g o " D r u k a r z e
d a w n e j P o l s k i o d X V d o X V I I I w i e k u "
jako tomu 10 serii IBL i BN "Książka w Dawnej Kulturze Polskiej"
pod redakcją K. Budzyka i A. Gryczowej, nakładem Ossolineum.
Słownik przygotowywany był w ramach Pracowni Bibliografii Sta-
ropolskiej IBL. Całość została podzielona na 6 tomów-zeszytów
wg regionów dawnej Polski: 1. Małopolska, 2. Śląsk, 3. Wielko-
polska i Mazowsze z Podlasiem, 4. Pomorze, 5. Wielkie Księstwo
Litewskie, 6. Małopolska - Ziemie Ruskie. W ramach poszczegól-

nych tomów zastosowano układ alfabetyczny wg nazwisk drukarzy lub drukarni. Każde hasło składało się z 2 części: opisowej, podającej wiadomości o dziejach drukarni, charakterystykę produkcji, kręgu autorskiego, zależności czy samodzielności nakładczej właścicieli tłoczni oraz z części bibliograficznej obejmującej materiały źródłowe - archiwalne i opracowania. Jako pierwszy ukazał się w 1959 zeszyt 5: "Wielkie Księstwo Litewskie", w opracowaniu A. Gryczowej, K. Korotajowej i W. Krajewskiego (druk ukończono w grudniu; nakład 1000 egz.). W 1959 prowadzone były też prace wydawnicze nad zeszytem 6: "Małopolska - Ziemie Ruskie", w opracowaniu A. Kaweckiej-Gryczowej, K. Korotajowej i W. Krajewskiego (wyd. 1960) i zeszytem 4: "Pomorze" w opracowaniu A. Kaweckiej-Gryczowej i K. Korotajowej z udziałem A. Mańkowskiej (wyd. 1962).

20

S t o p n i e n a u k o w e u z y s k a n e w I B L
w 1 9 5 9

kandydata nauk: J. Lewański: "Studia nad dramatem polskiego Odrodzenia" (promotor: prof. K. Budzyk); - F. Peplowski: "Słownictwo i frazeologia polskiej publicystyki okresu Oświecenia i romantyzmu" (promotor: prof. S. Hrabec); - J. Woronczak: "Studia nad wierszem polskiego średniowiecza" (promotor: prof. M.R. Mayenowa).

21

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a -
c o w n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 5 9

Działalność podstawowa: **rozpoczęli pracę:** mgr J. Błoński (14 II), mgr A. Lisiecka (1 VII); - **przestali pracować:** prof.

Z. Klemensiewicz (1 I), L. Tumidajewicz (30 IX), doc. K. Wierzbicka-Michalska (1 VIII).

Biblioteka: **rozpoczęła pracę:** T. Głowińska (1 II); - **przestała**

pracować: T. Głowińska (30 IX).

Administracja: **rozpoczęli pracę:** W. Kwieciński (12 VI),

Z. Mroczkowska (1 I); - **przestali pracować:** J. Cybulska (30 IV),

H. Hudyka (31 III), mgr S. Stupkiewicz (31 XII), K. Sobieszkań-

ska-Wójcikowa (30 VI).

1960

1 stycznia. Z m i a n y w s k ł a d z i e D y r e k c j i I B L. W związku z rezygnacją z dniem 31 XII 1959 zastępcy dyrektora d/s administracyjnych mgra S. Stupkiewicza (pomimo nalegań Dyrekcji na pozostanie i uznania wyrażonego przez Radę Naukową na posiedzeniu 12 XI 1959) mianowany został na to stanowisko przez Wydział I PAN mgr S. Karwacki.

Protokół z posiedzenia Rady Naukowej. Arch. IBL.

1

22 stycznia. P r z y z n a n i e N a g r o d y N a u k o w e j im. T. Mikulskiego z a r o k 1959. Rada Naukowa IBL na posiedzeniu 22 I przyznała (po raz pierwszy) nagrodę mgrowi J. Plattowi, adiunktowi pracowni historycznoliterackiej Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu za opracowanie edycji "Korespondencji Adama Naruszewicza 1762-1796. Z papierów po L. Bernackim" (Wrocław 1959). Wręczenie nagrody nastąpiło na posiedzeniu 5 III.

"Biul. Polonist." 1974 z. 51.

2

styczeń. Z m i a n y w r e d a k c j i "P a m i ę t n i k a L i t e r a c k i e g o". Redakcję naczelną kwartalnika objął (od rocznika LI) B. Zakrzewski (dokooptowany do Komitetu Redakcyjnego 24 VI 1959), zastępcą redaktora naczelnego został H. Markiewicz. Do Komitetu Redakcyjnego weszli nadto: M. Klimowicz, M.R. Mayenowa, K. Wyka.

3

26 marca. U d z i a ł p r a c o w n i k ó w I B L w n o w o u t w o r z o n y m K o m i t e c i e N a u k o L i t e r a t u r z e P A N. Komitet powołany uchwałą Prezydium

PAN z 26 III (nr 9/60) miał stanowić ogólnopolską reprezentację filologii polskiej. W pierwszej kadencji (1960-1962) Komitet liczył 40 członków (m.in. kilkunastu pracowników IBL). Przewodniczącym został mianowany prof. J. Krzyżanowski - zastępcami przewodniczącego: prof. prof. K. Wyka i S. Żółkiewski. Na pierwszym posiedzeniu Komitetu w dniu 20 V ustalono m.in. ramowy plan pracy, obejmujący koordynację prac naukowych i wydawniczych IBL oraz poszczególnych zespołów polonistycznych w wyższych uczelniach.

4

ok. marca. P o w o ł a n i e n o w e j R a d y N a u k o w e j I B L przez Wydział I PAN. (Dokumentacja pozwalająca ustalić skład Rady nie była dostępna).

4a

od 6 kwietnia. Z e b r a n i a n a u k o w e I B L w Warszawie. W 1960 odbyły się zebrania z następującymi referatami: doc. E. Korzeniewska: "Miriam - redaktor »Życia« 1887-1888" (6 IV); prof. J. Garbaczowska (UMCS): "U podstaw ideowych »Ozimy« Wacława Berenta" (11 V); prof. J. Kott: "Daty Oświecenia" (7 XII); prof. K. Górski: "Historia tekstu »Ody do młodości« i próba jego ustalenia" (9 XII).

"Spraw. z Pr. Nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN" 1960 nr 4, 5.

5

29-30 kwietnia. S e s j a n a u k o w a w 90 r o c z n i c ę u r o d z i n W. L e n i n a, zorganizowana w Warszawie przez IH PAN, ZHP KC PZPR, Instytut Historyczny UW i IBL. Referaty ogłosili: prof. H. Jabłoński (UW): "Lenin a niepodległość Polski"; dr J. Kancewicz, doc. F. Tych (ZHP KC PZPR): "Lenin a polski ruch robotniczy do 1918 r."; prof. T. Daniszewski, prof. J. Kowalski (ZHP KC PZPR): "Lenin a polski ruch robotniczy 1918-1923"; prof. S. Żółkiewski: "Lenin a inte-

ligencja polska".

"Nauka Pol." 1960 nr 2.

6

czerwiec. W y d a n i e z e s z y t u "P a m i ę t n i k a L i t e r a c k i e g o" (R. L I z. 2), d e d y k o w a n e g o p r o f. R. P o l l a k o w i z o k a z j i 50-l e c i a p r a c y n a u k o - w e j.

7

ok. czerwca. O b j ę c i e k i e r o w n i c t w a P r a - c o w n i H i s t o r i i L i t e r a t u r y X V I I w. p r z e z d r a J. L e w a ń s k i e g o (d o 1964). W P r a - c o w n i r o z p o c z ę t a z o s t a ła r e j e s t r a c j a p o e z j i w r ę k o p i s a c h X V I I - w i e c z n y c h w g k w e s t i o n a r i u s z a o p r a c o w a n e g o p r z e z d r a J. L e w a ń - s k i e g o, k t օ r y t e ż k i e r o w a ł t y m p r z e d s i ę w z i ę c i e m p r z y w s p օ ł p r a c y m g r Z. F l o r c z a k. W p r a c a c h b r a l i u d z i a ł: d r d r T. B i e ń k o w s k i, W. R o s z k o w s k a, m g r m g r T. K r u s z e w s k a - M i c h a ł o w s k a, B. O t w i n o w - s k a, J. P e l c.

8

lipiec. K o n t y n u a c j a p r a c n a d r e j e s t - r a c j ę ś r e d n i o w i e c z n y c h r ę k o p i s օ w l i t e r a c k i c h. W l i p c u w y d r u k o w a n o f o r m u l a r z e i o p r a - c o w a n o i n s t r u k c j e. B e z p օ ś r e d n i m k i e r o w n i k i e m p r a c r o z p o c z ę t y c h w e w r z ę ś n i u z o s t a ł k. n. J. W o r o n c z a k. P r z y r e j e s t r a c j i, k o n t y n u o - w a n e j w P r a c o w n i D z i e j օ w P i ę m i e n n i c t w a Ś r e d n i o w i e c z n e g o, p r a c o - w a l i z a n g a օ z o w a n i n a p r a c a c h z l e c o n y c h m g r m g r: w P o z n a n i u: H. K o w a l e w i c z, M. K o w a l e w i c z, M. M u s z y ń s k i; w W a r s z a w i e: K. M u - s z y ń s k a, Z. R o z a n o w; w W r o c ł a w i u: I. B e d n a r z, J. B u r c h a r d. R e - j e s t r a c j ę o b j ę t o p r z e d e w s z y s t k i m z b i o r y w o g օ ł e n i e o p r a c o w a n e k a t a l o g o w o. O p i s a n e r ę k o p i s y z a w i e r a ły 1683 u t w o r y, w w i ę k s z o ś - c i l i t e r a c k i e. S p o r z ą d z o n a p r z y r e j e s t r a c j i r ę k o p i s օ w f i l m o t e k a o b e j m o w a ła 1918 z d j ę c m i k r o f i l m o w y c h. P r z y s t ę p i o n o d o w e r y f i k a -

cji opisów oraz do rozpisywania danych o utworach literackich na "karty utworu" - w 3 egzemplarzach, przeznaczonych do kartoteki autorskiej, tematycznej i incipitowej.

"Biul. Polonist." 1961 z. 10.

9

18-27 sierpnia. I Międzynarodowa konferencja poświęcona zagadnieniom poetyki, zorganizowana w Warszawie przez IBL (Dział Teorii Literatury i Zagadnień Języka Literackiego) oraz Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego. W konferencji, która miała charakter roboczy, wzięło udział ponad sto osób, w tym 32 uczonych z 11 krajów Europy i Ameryki (Anglii, Bułgarii, Czechosłowacji, Francji, Holandii, Izraela, NRD, Rumunii, USA, Węgier, ZSRR); Polskę reprezentowały 24 osoby. Wygłoszono następujące referaty: 18 VIII: Dział: "Poetyka i lingwistyka, wzajemny stosunek stylów literatury pięknej i stylów języka": prof. R. Ingarden (UJ): "Poetyka a językoznawstwo"; prof. E. Stankiewicz (USA): "Język poetycki i jego stosunek do języka niepoetyckiego"; dr W. Górny (KUL): "Struktura tekstu na tle struktury języka"; dr L. Doležel i dr K. Hausenblas (CSRS): "Stosunek poetyki do stylistyki"; prof. S. Skwarczyńska (UŁ): "Stylizacja i jej miejsce w nauce o literaturze"; - 19 VIII: Dział: "Zagadnienia wersyfikacji i tkanki dźwiękowej": prof. N. Żynkin (ZSRR): "Mechanizm regulowania prozodyjnych i segmentarnych komponentów języka"; prof. J. Kuryłowicz (UJ): "Badania metryczne w indoeuropeistyce"; prof. C. Watkins (USA): "Indoeuropejskie źródła jednego z metrów celtyckich"; prof. P. Trost (CSRS): "Wiersz literackich pieśni ludowych"; prof. J. Hollander (USA): "Zagadnienie eksperymentalnej i pseudoeksperymentalnej metryki we współczesnej poezji amerykańskiej"; prof. M. Dłuska: "Systematyka wiersza polskiego"; mgr

Z. Siatkowski: "Współistnienie różnych systemów w najnowszym wierszu polskim"; dr Z. Topolińska (ZSŁ): "Stosunek konstant metrycznych do systemu prozodyjnego języka"; - **20 VIII**: Dział: "Zagadnienia intonacyjne - wiersz i proza w ich wzajemnym stosunku"; prof. D. Davie (Anglia): "Związek między składnią a muzyką w niektórych współczesnych wierszach angielskich"; mgr Z. Kopyczyńska i mgr L. Pszczołowska: "Rola intonacji w rozcłónkowaniu wierszowym"; prof. Z. Czerny (UJ): "Francuski wiersz wolny i jego artyzm strukturalny"; prof. C. Stutterheim (Holandia): "Wiersz i proza w ich wzajemnym stosunku oraz formy przejściowe"; ten sam temat poruszył prof. J. Hrabák (CSRS); prof. M. Grzędzielska (UMCS): "Dążność do zacierania granic między wierszem a prozą. (Romantyzm - Młoda Polska)"; - **22 VIII**: Dział: "Leksyka i semantyka poetycka": prof. Th. Vianu (Rumunia): "O metaforze poetyckiej"; doc. Jerzy Pelc: "Funkcje semantyczne w zastosowaniu do analizy pojęcia metafory"; prof. I. Sławińska (KUL): "Metafora w dramacie"; prof. J. Krzyżanowski: "Alegoria w prądach romantycznych"; prof. M.R. Mayenowa: "O niektórych różnicach między tekstem wierszowanym a niewierszowanym"; prof. K. Górski (UMK): "Hasło DOBRY w *Śłowniku Mickiewiczowskim*"; prof. B. Hruskovsky (Izrael): "Analiza języka obrazowego poezji nowoczesnej"; - **23 VIII**: Dział: "Funkcje elementów gramatycznych w poezji"; prof. R. Jakobson (USA): "Gramatyka poezji i poezja gramatyki"; prof. Z. Klemensiewicz: "Elementy składniowe w budowie wiersza"; prof. R. Austerlitz (USA): "Zagadnienia paralelizmu"; prof. A. Niculescu (Rumunia): "Użycie elipsy orzeczenia w stylu narracyjnym"; prof. F. Bervy (Anglia): "Głos poety. Wpływ fizycznego głosu poety na dzieło i jego typowe formy gramatyczne"; mgr W. Świeczkowski (?): "Na marginesie składni i stylu"; prof. C.K. van Schooneveld (USA): "Realizm literacki jako problem językowy"; - **24 VIII**:

Dział: "Poetyka folkloru": prof. P. Dinekow (Bułgaria): "Swoiste cechy poetyki współczesnej pieśni ludowej"; prof. R. Austerlitz (USA): "Klasyfikacje gatunków folklorystycznych"; prof. K. Horálek (CSRS): "Rzeczywistość społeczna a zasady kompozycji w epickiej literaturze ludowej"; prof. S. Dzudzew (Bułgaria): "Ślady starożytnej metryki w bułgarskim folklorze"; prof. H. Peukert (NRD): "Funkcje formuły w pieśni ludowej"; prof. J. Krzyżanowski: "Poetyka zagadki"; - **25 VIII**: Dział: "Zastosowanie matematyki w poetyce"; dr R. Abernathy (USA): "Lingwistyka matematyczna i poetyka"; prof. Th. Sebeok (USA): "Uwagi o zastosowaniu maszyn liczących do analizy literackiej informacji"; prof. I. Fónagy (Węgry): "Zawartość informacyjna słowa i dźwięku w poezji"; dr J. Woronczak: "Metody statystyczne w wersyfikacji"; - **26 VIII**: Dział: "Poetyka historyczna i porównawcza": prof. D. Lichaczew (ZSRR): "Etykieta literacka rosyjskiego średniowiecza"; prof. W. Tatarkiewicz (UW): "Poetyka średniowieczna a zagadnienie formy i treści w poezji"; prof. R. Brower (USA): "Stosunek struktury dramatycznej do poetyckiej w przekładach i przeróbkach Szekspira"; prof. A. Stein (USA): "Obrazowość i prostota - analiza J. Donne'a »The Good Morrow«"; prof. Cz. Zgorzelski (KUL): "O dynamice ballady jako gatunku"; prof. W. Erlich (USA): "Obraz poety jako problem poetyki"; prof. E. Georgiew (Bułgaria): "Zagadnienia porównawczej poetyki słowiańskiej"; - **27 VIII**: Dział: "Problemy interpretacji i oceny w poetyce": prof. S. Żółkiewski: "O integracji badań literackich"; prof. H. Narkiewicz: "Problem oceny w badaniach literackich"; prof. A. Moles (Francja): "Analiza struktur przekazu poetyckiego na różnych stopniach wrażliwości". Przedmiotem dyskusji było nadto kilka referatów nie wygłoszonych z powodu nieprzybycia autorów: dr J. Thompson (USA): "Struktura języka a wers"; prof. M. Hammond (USA): "Składnia poetycka"; prof. J. Le-

vy (CSRS): "W sprawie typologii wiersza sylabiczno-akcentowego"; prof. D.I. Masson (Anglia): "Terminologia powtórzeń dźwiękowych"; prof. R. Caillouis (Francja): "Zagadka jako źródło obrazu"; prof. W. Kuraszkiewicz (UAM): "Badanie autorstwa tekstów anonimowych metodą statystyki językowej"; prof. B. Markwardt (NRD): "Stosunek świadomości poetyckiej do dyrektyw poetyki tkwiących immanentnie w utworze"; prof. M. Bákoš (CSRS): "Zagadnienie oceny w badaniach nad sztuką"; P. Zumthor (Holandia): "Retoryka a język poetycki w średniowieczu romańskim"; prof. W. Weintraub (USA): "Formalne wyznaczniki stylu realistycznego".

Konferencja podjęła następujące postanowienia: 1) opublikowania wszystkich zgłoszonych na konferencję referatów; 2) zorganizowania za rok w Polsce dwu roboczych konferencji poświęconych węższej problematyce: matematyce lingwistycznej i poetyce folkloru; 3) zwołania za 2 lata następnej ogólnej międzynarodowej konferencji, poświęconej zagadnieniom poetyki. Do realizacji tych postanowień wybrano komitet w składzie: prof. prof. D. Davie (Anglia), I. Fónagy (Węgry), R. Jakobson (USA), D. Lichaczew (ZSRR), W. Steinitz (NRD) oraz M.R. Mayenowa i K. Wyka.

Materiały sesji zostały wydane w tomie: "Poetics. Poetyka. Poetika". Warszawa 1961. IBL PAN.

Z. Florczak, "Biul. Polonist." 1960 z. 9. - M. Głowiński: "Rewelacje poetyki". "Współczesność" 1960 nr 19. - W. Górny: "Polska i światowa konferencja poetyki". "Więź" 1960 nr 10. - Z. Kopczyńska, L. Pęczkołowska, "Pam. Lit." 1960 z. 4. - Z. Łapiński: "Sesja poetyki". "Tyg. Powsz." 1960 nr 40. - M.R. Mayenowa: "Przedmiot i zakres poetyki". "Nauka Pol." 1960 nr 4. - J. Okopień, "Kult. i Społ." 1960 nr 4. - Z. Florczak, M.R. Mayenowa, "Ruch Lit." 1961 nr 1.

10

15-18 września. S e s j a n a u k o w a p o ś w i ę c o -

na twórczości Marii Konopnickiej, zorganizowana w Łańcucie przez IBL, Towarzystwo im. M. Konopnickiej, Wojewódzką Radę Narodową w Rzeszowie. Sesja zgromadziła polonistów z kraju i z zagranicy. Przygotowano ok. 30 referatów i komunikatów poświęconych problemom twórczości i jej recepcji, z czego wygłoszono następujące: dr J. Cieślikowski (UWr): "O wierszach M. Konopnickiej dla dzieci"; prof. K. Krejčí (Praga): "»Pan Balcer w Brazylii« na tle rozwoju poematu realistycznego w literaturze czeskiej i polskiej"; prof. M. Dłuska: "O poezji Konopnickiej"; dr A. Brodzka: "Uwagi o problematyce artystycznej nowel Konopnickiej"; R. Heltberg (Kopenhaga): "Marii Konopnickiej »Na jagody« a poemat Elsy Beskow"; doc. H. Jechova (Ołomuniec): "Maria Konopnicka w literaturze czeskiej"; G. Kerenyi (Budapeszt): "Recepcja twórczości Marii Konopnickiej na Węgrzech"; prof. S. Kolbuszewski (UWr): "Rola poezji Marii Konopnickiej na Śląsku w latach 1896-1910 (fragment)"; J. Komar (Warszawa): "Uwagi o liryce Marii Konopnickiej (komunikat)"; K.M. Kujew (Sofia): "Twórczość Marii Konopnickiej w Bułgarii"; mgr K. Kuliczowska (UW): "Maria Konopnicka jako autorka liryków i baśni dla dzieci"; k.n. A. Piotrowska (Moskwa): "Maria Konopnicka a literatura i krytyka rosyjska"; J. Prosnak (Warszawa): "Muzyka do tekstów Marii Konopnickiej"; mgr M. Wantowska: "Dorobek krytyczno-literacki Konopnickiej"; mgr B. Szpiglerowa, mgr H. Zasadowa (BUW): "Komunikat o pracach biblioteki uniwersyteckiej w Warszawie nad gromadzeniem materiałów bibliograficznych dotyczących recepcji dzieł M. Konopnickiej za granicą". Pozostałe referaty powielono i udostępniono uczestnikom konferencji, by mogły stać się przedmiotem dyskusji: M. Adamowski (Rzeszów): "Kult Konopnickiej na terenie szkoły średniej w b. zaborze austriackim w latach 1900-1912"; M. Altbauer (Jerozolima): "Twórczość Marii Konopnickiej w tłumaczeniach hebrajskich" (streszczenie); dr

J. Baculewski: "Historia tekstu »Roty«. Fragment studium"; dr F. Błoński (Muzeum Rzeszów): "Dworek - muzeum Marii Konopnickiej w Żarnowcu w świetle dokumentów"; dr I. Csapláros (Warszawa): "Maria Konopnicka i jej dwa korespondenci budapeszteńscy"; Sz. St. Deptuła (Wisconsin, USA): "Więzy Konopnickiej z Polonią amerykańską"; O. Scherer-Virski (Bloomington, USA): "Technika nowelistyczna Marii Konopnickiej"; prof. J. Trypućko (Uppsala): "Epitety »złoty« i »srebrny« w poezjach Konopnickiej"; H. Sławińska (Poddębice k/Łodzi): "Bronów i Gusin w życiu i twórczości Marii Konopnickiej"; H. Sutarzewicz (Kalisz): "Kalisz w życiu i twórczości Marii Konopnickiej"; J. Ziemiński (Krosno): "Wspomnienia o pobycie M. Konopnickiej i M. Dulębianki w Żarnowcu w latach 1903-1910"; prof. D. Živanović (Belgrad): "Tłumaczenia utworów Konopnickiej w literaturze serbochorwackiej"; prof. Z. Klemensiewicz: "Język poezji Konopnickiej".

M. Dłuska, "Tyg. Powsz." 1960 nr 41. - S. Fita: "Rocznica Marii Konopnickiej". "Zesz. Nauk. KUL" 1961 nr 1. - M. Grzędzińska: "Od Żarnowca do Łańcuta". "Kamena" 1960 nr 19. - J. Horodyński: "Jubileuszowy album Konopnickiej". "Życie Lit." 1960 nr 40. - J. Komar, "Pam. Lit." 1961 z. 2. - J. Komar: "Sesja w Łańcutcie". "Ruch Lit." 1960 nr 3. - K. Lausz, "Prz. Hum." 1961 nr 2. - J. Okopień, "Kult. i Społ." 1961 nr 2. - [S. Podhorska-Okolów] Spo, "Twórczość" 1960 nr 11. - M. Puchalska, "Biul. Polonist." 1960 z. 9. - S. Szwalbe: "Jeszcze o Konopnickiej". "Wiedza i Życie" 1960 nr 11. - Z. Żabicki: "Konopnicka - żywa?": polem.: [A. Dobosz] Pustelnik z Krakowskiego Przedmieścia, "Współczesność" 1960 nr 20.

11

wrzesień. W y d a n i e t o m u " P o l s k i e j b i -
b l i o g r a f i i l i t e r a c k i e j z a r o k
1 9 5 6 ", rozpoczynającego tzw. drugą serię wydawnictwa. W to-
mie opracowanym pod kierunkiem prof. S. Wierczyńskiego przez ze-
spół Pracowni Bibliografii Bieżącej IBL w Poznaniu w składzie:
M.K. Maciejewska (referent tomu), J. Formanowicz, B. Karelus,

T. Kwiekowa, E. Mendelska, K. Marek-Schoeneichowa, K. Szymanowski, J. Świderska, K. Tokarz, T. Tyszkiewicz, K. Witkowska i E. Ziomkova, pod redakcją naukową W. Suchodolskiego (druk ukończono we wrześniu, nakład 800 egz.) wprowadzono, zgodnie z postulatami środowiska naukowego, pewne zmiany w układzie pozycji i metodzie ich opracowania. Zastosowano jednolity układ systematyczny bez podziału na I. Teksty i II. Opracowania, wprowadzając równocześnie zamiast układu według poszczególnych epok literackich alfabetyczny układ haseł osobowych. Przyjęto zasadę podawania w hasłach najpierw utworów pisarza, a następnie opracowań. Zaostrzono też selekcję źródeł i samego materiału oraz ograniczono odsyłacze.

12

ok. października. Ukończenie gromadzenia materiałów do "Słownika polszczyzny XVI wieku". W ciągu 11 lat opracowano ogółem 205 utworów składających się z ok. 7 750 000 wyrazów (tylż kart zostało wprowadzonych do kartotek materiałowych "Słownika"). Od października rozpoczęto prace redakcyjne w zespołach: krakowskim (materiały litery A), poznańskim (materiały litery B), toruńskim (materiały litery C) i wrocławskim (materiały litery D). Termin ukończenia prac redakcyjnych nad częścią "Słownika" obejmującą litery A-D (ok. 1 200 000 kart odnoszących się do ok. 10 000 haseł) ustalono na koniec 1963. W pracach nad "Słownikiem" uczestniczyło w 5 pracowniach 35 pracowników.

"Biul. Polonist." 1962 z. 14 (tu też skład osobowy poszczególnych pracowni).

13

ok. października. Powstanie Pracowni II Literatury Współczesnej pod kierunkiem prof. S. Żółkiewskiego. Pracownia, skupiająca siedmiu etatowych

pracowników naukowych IBL oraz czterech pracowników związanych stypendiami doktoranckimi lub wykonywaniem prac zleconych, podjęła pracę nad książką o głównych kierunkach rozwoju literatury XX wieku.

"Biul. Polonist." 1961 z. 12.

14

12 grudnia. K o n f e r e n c j a n a u k o w a p o -
ś w i ę c o n a J a n o w i K a s p r o w i c z o w i z o r -
ganizowana w Inowrocławiu przez Społeczny Komitet Obchodu Setnej
Rocznicy Urodzin J. Kasprowicza przy naukowym współudziale IBL.
Obecna była żona poety Maria Kasprowicзова i córka Anna Jarocka.
W przededniu sesji podczas uroczystości w Teatrze Miejskim prof.
K. Wyka wygłosił prelekcję: "W stulecie urodzin Jana Kasprowi-
cza". Wygłoszono następujące referaty: prof. K. Wyka: "Stulecie
pokolenia Młodej Polski"; prof. K. Górski: "Problematyka miłoś-
ci w poezji J. Kasprowicza"; mgr R. Loth: "Wokół socjalistyczne-
go procesu Jana Kasprowicza we Wrocławiu w 1887 r."; prof.
E. Sawrymowicz (UW): "O źródłach artyzmu »Hymnów«"; dr D. Ku-
charska-Zarzycka (UJ): "Jan Kasprowic - poeta człowieczeństwa".

Referat K. Górskiego został opublikowany w "Tygodniku Pow-
szecznym" 1961 nr 8, K. Wyki w "Pamiętniku Literackim" 1961 z. 2,
R. Lotha w "Roczniku Wrocławskim" 1961 (wyd. 1962) s. 270-291.

Z. Sypulanka, "Pam. Lit." 1961 z. 2. - [H. Wieszok] (H.W.):
"Kasprowic znów w Inowrocławiu". "Pomorze" 1961 nr 1. -
M. Wyka: "W stulecie urodzin Kasprowicza". "Ruch Lit." 1961
nr 2. - "Biul. Polonist." 1961 z. 10.

15

grudzień. U t w o r z e n i e w I B L z e s p o ł u
a u t o r s k i e g o u n i w e r s y t e c k i e g o p o d -
r ę c z n i k a h i s t o r i i l i t e r a t u r y p o l -
s k i e j . Z a d a n i e m z e s p o ł u , k t ó r e g o k i e r o w n i c t w o o b j ą ł p r o f .
S. Żółkiewski, miało być przygotowanie podręcznika w postaci

opracowanych indywidualnie książek o poszczególnych okresach literackich. Napisania ich podjęli się: t. 1: literatura staropolska do czasów saskich - K. Budzyk; t. 2: oświecenie i okres preromantyzmu - J. Kott i Z. Libera; t. 3: romantyzm i literatura w kraju - W. Kućbacki; t. 4: okres 1864-1890 - H. Markiewicz; t. 5: okres 1890-1918 - K. Wyka; okres 1918-1939 - S. Żółkiewski.

W 1962 miała zostać rozpoczęta praca nad tomami 5 i 6, w 1963 nad tomem 4.

"Biul. Polonist." 1960 z. 9.

16

S t o p n i e n a u k o w e u z y s k a n e w I B L w
1 9 6 0

doktora nauk humanistycznych: E. Aleksandrowska: "Zabawy Przyjemne i Pożyteczne" 1770-1777. Monografia bibliograficzna" (promotor: prof. Z. Szwejkowski); - A. Brodzka: "O nowelach Marii Konopnickiej" (promotor: prof. M.R. Mayenowa); - M. Klimowicz: "Początki romansu listowego w XVIII w. (czasy saskie)" (promotor: prof. K. Wyka); - A. Lisiecka: "Problemy historyzmu Cypriana Norwida" (promotor: prof. S. Żółkiewski).

17

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a c o w -
n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 6 0

Działalność podstawowa: **rozpoczęli pracę:** mgr J. Jackl (10 XII), mgr A. Karasiowa (15 V), mgr B. Komarowa (1 IX), mgr J. Reczek (8 I), mgr T. Rollauer (1 XI), mgr Z. Siatkowski (10 XII), mgr A. Wierzbička (1 XI); - **przestali pracować:** mgr F. Bizoń (15 V), mgr O. Błazejowicz (31 VIII), mgr I. Gęsiorśka-Spolniewska (31 III), mgr J. Hełczyński (30 IX), mgr H. Koźlicka-Perzowa (31 X), prof. L. Płoszewski (30 IX), mgr M.R. Pragłowska (30 XI), mgr J. Ratyńska (30 IX), doc. W. Suchodolski (30 IX), prof.

S. Wierczyński (31 XII).

Biblioteka: **rozpoczęła pracę**: Z. Sawicka (5 II); - **przestały pracować**: A. Lipowska-Słapczyńska (31 I), J. Miller (30 IX).

Administracja: **rozpoczęły pracę**: M. Brzozowska (15 XI), mgr S. Karwacki (1 I), D. Olszewska (1 II); - **przestała pracować**: Z. Mroczkowska (16 XI).

1961

ok. marca. Decyzja zmiany techniki wydawania "Polskiej bibliografii literackiej". W celu obniżenia kosztów druku tomów bibliografii podjęto decyzję przejścia na technikę małej poligrafii i kartonowej oprawy tomów. Wydawanie przejął Oddział Łódzki PWN. Zmiany zostały wprowadzone od tomu za rok 1957 (druk ukończono w grudniu 1962).

1

od 28 kwietnia. Zebrania naukowe IBL w Warszawie. W 1961 odbyły się m.in. zebrania z następującymi referatami: dr T. Witczak (UAM): "Do genezy »Pałacu Leszczyńskiego« S. Twardowskiego" (28 IV); prof. R. Pollak (UAM): "Przedrozbiorowa polska literatura orientalna i zapomniany poemat Franciszka Gościeckiego" (28 IV); doc. J. Ziomek: "Kochanowski i Staff. Próba zastosowania teorii informacji do badań nad przekładem" (24 V); dr T. Skubalanka (UMK): "O pojęciach funkcji kompozycji i wzorca w stylistyce". Cz. I: "O pojęciu funkcji" (24 V); prof. K. Wyka: "Słowa-klucze" (25 V); dr M. Głowiński: "»Maska Dionizosa«. Problem modernistycznego motywu literackiego" (9 VI); mgr Z. Stefanowska: "Figuralny wykład historii w »Księgach narodu« Mickiewicza" (13 XII).

"Spraw. z Pr. Nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN" 1961 z. 3, 1962 z. 3.

2

ok. kwietnia. Przyznanie Nagrody Naukowej im. T. Mikulskiego za rok 1960. Rada Naukowa IBL przyznała nagrodę mgr Z. Wołoszyńskiej za opracowanie i wstęp do dwutomowego zbioru: "Komedia obyczajowa war-

szawska" (Warszawa 1960).

"Nowa Kult." 1961 nr 25. - "Odra" 1961 nr 6.

3

czerwiec. Powołanie przy IBL Komisji do prac nad reformą programu polonistyki uniwersyteckiej. W skład komisji weszli: prof. prof. K. Wyka, K. Budzyk, H. Markiewicz, M.R. Mayenowa, H. Kurkowska i mgr J. Sławiński (sekretarz). Dyskusje nad programem studiów polonistycznych doprowadziły do zarysowania jednolitego projektu (punktem wyjścia były propozycje programowe zgłoszone przez Katedrę Teorii Literatury Uw), a następnie opracowania tekstu zgłoszeń programowych wraz z nową siatką godzin.

J. Sławiński, "Biul. Polonist." 1962 z. 13.

4

czerwiec. Decyzja wydania "Słownika współczesnych pisarzy polskich". Komitet redakcyjny "Bibliografii literatury polskiej wg »Literatury polskiej« G. Korbuta" podjął decyzję o wydaniu tomu V w formie oddzielnej publikacji pt. "Słownik współczesnych pisarzy polskich".

"Biul. Polonist." 1961 z. 12.

5

18-20 września. Konferencja tekstologiczna w Warszawie. Konferencja odbyła się w ramach prac stałych Komisji, wchodzących w skład Komitetu Organizacyjnego V Międzynarodowego Kongresu Sławistów. Od strony organizacyjnej patronował jej IBL. W konferencji udział wzięli: prof. K. Górski (przewodniczący), prof. F. Vodička, dr F.V. Mareš - CSRS, prof. R. Lalić - Jugosławia, dr W. Duwel - NRD, prof. prof. D. Lichaczew, dr W. Nieczajewa, dr A. Uszakow - ZSRR, prof.

P. Zwoliński, dr Z. Goliński (sekretarz Komisji). Konferencja poświęcona była następującym tematom: stan i metody kodyfikacji rękopisów starosłowiańskich, rozwój tekstologii naukowej w poszczególnych literaturach słowiańskich, zasady wydawania naukowego zabytków literatur słowiańskich, problematyka atrybucji tekstów literackich. Referaty zostały opublikowane w tomie: "Tekstologia w krajach słowiańskich". Red. K. Górski, Wrocław 1963. IBL PAN.

Z. Goliński, "Biul. Polonist." 1962 z. 13.

6

21-28 września. K o n f e r e n c j a p o e t y k i w J a b ł o n n i e, zorganizowana przez IBL (Dział Teorii Literatury i Zagadnień Języka Literackiego) przy współudziale Biura Kształcenia i Doskonalenia Kadr Naukowych PAN oraz Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego. Konferencja miała charakter roboczy. Jej tematyka obejmowała matematyczne metody w poetyce i lingwistyce oraz językoznawczą problematykę folkloru. W konferencji, obok badaczy poezji, wzięli udział językoznawcy, matematycy i technicy z Polski i z zagranicy, zainteresowani problematyką telekomunikacji. Wygłoszono następujące referaty: prof. M. Żynkin (Moskwa): "Cztery systemy komunikacyjne i cztery języki"; prof. W. Winogradow (Moskwa): "Teoria języka poetyckiego: poetyka i stylistyka w ich wzajemnych związkach"; prof. D. Lichaczew (Leningrad): "Czas w utworach folkloru"; prof. R. Abernathy (USA): "Stosunek pojęć teorii informacji do pojęcia »funkcji« w odniesieniu do zjawisk językowych"; dr A. Bartkowiakowa (IM, Wrocław): "O pewnym sposobie badania autorstwa różnych tekstów"; prof. W. Jassem (UAM): "Cybernetyczny model języka"; dr M. Bierwisch, W. Motsch (Berlin): "Sprawozdanie z prac prowadzonych przez grupę »Strukturelle Gramatik«"; prof. P. Guiraud (Holandia): "Mechanizacja analizy kwantytatywnej w lingwistyce"; dr J. Woronczak: "Wpływ

kontekstu na powtarzalność wyrazów"; prof. R. Jakobson (USA): "Zagadnienie paralelizmu w poezji ludowej"; prof. A. Moles (Francja): "O poezji eksperymentalnej, poetyce i sztuce permutacyjnej"; dr K. Baumgärtner (Berlin): "Sprawozdanie z prac w zakresie komunikacji i pedagogiki" (komunikat); prof. I. Fónagy (Węgry): "Założenia stylistyki kwantytatywnej"; dr K. Baumgärtner (Berlin): "Funkcja podziału na rzędkie w wierszu"; prof. P. Bogatyriow (Moskwa): "O języku pieśni ludowej" (referat przedstawił prof. R. Jakobson); dr A. Bartkowiakowa, dr B. Gleichgewicht (IM, Wrocław): "O długości wyrazów w różnych tekstach". Zamykając konferencję, prof. S. Żółkiewski podkreślił potrzebę szerokiej dyskusji nad stosowaniem metod i kategorii matematyki oraz teorii informacji do badań w zakresie poetyki i lingwistyki.

W. Górny, "Więź" 1961 nr 11/12. - A. Wierzbicka, "Biul. Polonist." 1961 z. 12. - A. Wierzbicka, "Spraw. z Pr. Nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN" 1961 nr 4. - L. Pszczołowska, A. Wierzbicka, "Kult. i Społ." 1962 nr 1. - L. Pszczołowska, A. Wierzbicka, "Pam. Lit." 1962 z. 1.

7

wrzesień. W y d a n i e p i e r w s z e g o t o m u
z b i o r o w e g o "Ś r e d n i o w i e c z e . S t u d i a
o k u l t u r z e" pod redakcją J. Lewańskiego, nakładem
PWN (druk ukończono we wrześniu, nakład 1350 egz.).

Dalsze tomy 2-4 zostały wydane w 1965, 1966 i 1969.

8

22 listopada. Z m a r ł a w W a r s z a w i e A n n a
M a ń k o w s k a (ur. 22 II 1903 w Warszawie), filolog kla-
syczny, adiunkt Pracowni Bibliografii Staropolskiej i Historii
Książki IBL. Dyplom magistra uzyskała w 1939 na UW. Pracę w IBL
rozpoczęła w styczniu 1949 (od 1951 zaangażowana etatowo). Brała
udział w opracowaniu kartoteki działowej literatury staropol-
skiej na podstawie "Bibliografii polskiej" K. Estreichera, a

następnie w pracach nad wydawnictwem "Drukarze dawnej Polski".

"Biul. Polonist." 1962 z. 14.

9

23-25 listopada. K o n f e r e n c j a p o ś w i ę c o n a t w ó r c z o ś c i I g n a c e g o K r a s i c k i ę g o i l i t e r a t u r z e o k r e s u O ś w i e c e n i a , zorganizowana we Wrocławiu przez Pracownię Historii Literatury Oświecenia IBL i Katedrę Literatury Polskiej UWr. Na konferencji odbywającej się w 160 rocznicę śmierci Krasickiego ogłoszono 11 referatów: mgr R. Wołoszyński: "I. Krasicki wobec prądów Oświecenia"; dr Z. Goliński: "Glossy do »Monachomachii«"; mgr A. Jendrysik: "Staszica program edukacji obywatelskiej"; dr S. Pietraszko (UWr): "O pojmowaniu poezji w Polsce w okresie Oświecenia"; dr M. Klimowicz: "Współczesne kierunki badań nad Oświeceniem we Francji"; mgr J. Szczepaniec (BOss): "Książka na indeksie Targowicy. (Rozdział z dziejów cenzury w Polsce doby Oświecenia)"; mgr R. Sobol: "Poezja Karpińskiego po roku 1795"; mgr J. Pawłowiczowa: "»Arlekin Mahomet« Franciszka Zabłockiego"; dr R. Kaleta: "Turniej paszkwilancki z okazji odsłonięcia pomnika Jana III w Łazienkach"; dr E. Aleksandrowska: "Ostatnie lata »Monitora« w świetle »autopowtórzeń« 1779-1785" (komunikat); dr Z. Wołoszyńska: "Nieznane wydania »Henryka VI na łowach« W. Bogusławskiego" (komunikat). W czasie konferencji (23 XI) w auli wystawowej Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich otwarto wystawę poświęconą Krasickiemu (wg scenariusza dra Z. Golińskiego).

E. Aleksandrowska, "Pam. Lit." z. 2. - Taż, "Spraw. z Pr. Nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN" 1962 nr 3. - "Biul. Polonist." 1962 z. 13. - M. Piszczkowski, "Ruch Lit." 1962 nr 1.

10

grudzień. Z m i a n y w P r a c o w n i H i s t o r i i

L i t e r a t u r y O ś w i e c e n i a w e W r o c ł a -
w i u. Kierownictwo naukowe Pracowni Oświecenia objął prof.
J. Kott. Stan osobowy Pracowni wrocławskiej przedstawiał się
następująco: dr E. Aleksandrowska, dr R. Kaleta, dr M. Klimowicz,
mgr J. Pawłowiczowa, mgr J. Platt, mgr R. Sobol, mgr Z. Wołoszyń-
ska, mgr R. Wołoszyński; warszawskiej: dr Z. Goliński, mgr
J. Jackl, dr Z. Sinkowa. Obie Pracownie tworzyły całość naukowo-
-organizacyjną kierowaną przez prof. J. Kotta. Funkcje sekreta-
rza Pracowni sprawował mgr R. Sobol.

11

grudzień. W y d a n i e z e s z y t u " P a m i ę t n i k a
L i t e r a c k i e g o " (R. LII z. 4) d e d y k o w a n e g o
p r o f. G. M a v e r o w i z okazji 70-lecia urodzin.

12

S t o p n i e n a u k o w e u z y s k a n e w I B L w
1 9 6 1

doktora nauk humanistycznych: J. Baculewski: "Poezja programowa
pierwszego 10-lecia po powstaniu styczniowym" (promotor: prof.
J. Krzyżanowski); - S. Burkot: "Powieść współczesna J.I. Kra-
szewskiego po 1863 r." (promotor: prof. K. Wyka); - M. Głowiń-
ski: "Poetyka Tuwima a polska tradycja literacka" (promotor:
prof. K. Budzyk); - Z. Goliński: "Studia nad tekstologią dzieł
Ignacego Krasickiego" (promotor: prof. S. Pigoń); - E. Jankow-
ski: "Opracowanie naukowe i komentarze »Pism krytycznoliterac-
kich« Elizy Orzeszkowej" (promotor: prof. J. Krzyżanowski); -
L. Kukulski: "Prolegomena filologiczne do twórczości Wacława
Potockiego" (promotor: prof. J. Krzyżanowski); - Janusz Pelc: "Z
zagadnień artystycznych tradycji Jana Kochanowskiego w poezji
polskiego przełomu XVI i XVII stulecia" (promotor: prof. K. Bu-
dzyk); - R. Zimand: "Publicystyka literacka Tadeusza Boya-Że-
leńskiego" (promotor: prof. H. Markiewicz).

13

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a -
c o w n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 6 1

Działalność podstawowa: **rozpoczęli pracę:** mgr B. Danek (Woj-
nowska, 1 XI), J. Kajtoch (1 X), mgr T. Kruszevska-Michałowska
(1 XI), dr P. Kuncewicz (11 II), mgr A. Linda (1 XI), mgr
J. Platt (1 XI); - **przestali pracować:** dr J. Baculewski (30 IX)
mgr B. Czaplicka (31 V), mgr A. Jarosz (31 I), mgr A. Jendrysik
(31 X), mgr A. Mańkowska (10 XI), mgr L. Moezyński (30 IX),
dr S. Sasaki (30 IX), mgr M. Wantowska (31 III).

Administracja: **rozpoczęli pracę:** E. Prus (1 X), D. Wróblewska
(1 VI), L. Zatorska (25 III); - **przestali pracować:** H. Sławiń-
ska (31 V), H. Szweyzer (15 IV), L. Zatorska (1 VIII).

1962

7-12 lutego. Udział pracowników IBL w Konferencji Teoretycznoliterackiej Młodszych Pracowników Naukowych Polonistyki, zorganizowanej w Rogowie przez Katedrę Teorii Literatury UW pod kierunkiem prof. K. Budzka. Z IBL referaty wygłosili: dr M. Głowiński: "Narracja jako monolog wypowiedziany"; mgr H. Dziechcińska: "Elementy beletrystyczne we wczesnej prozie pamiętnikarskiej". W czasie konferencji powołano komisję organizacyjną następnej konferencji, postanowiono bowiem, by tego rodzaju spotkania odbywały się co rok. Z ramienia IBL wybrano do niej dra M. Głowińskiego.

I. Opacki, "Pam. Lit." 1962 z. 2. - "Biul. Polonist." 1962 z. 14.

1

20 lutego. Nadanie statutu IBL przez Sekretariat Naukowy P.A.N. uchwałą z dn. 20 II 1962. W paragrafie 6 statutu stwierdzono, iż "(...) do zadań Instytutu należy w szczególności:

- 1) prowadzenie badań naukowych według ustalonego planu;
- 2) kształcenie i doskonalenie kadr naukowych;
- 3) współdziałanie w upowszechnianiu nauki;
- 4) wykonywanie innych zadań przewidzianych przez obowiązujące przepisy albo zleconych przez władze Polskiej Akademii Nauk.

W celu realizacji tych zadań Instytut: 1) opracowuje i realizuje plany prac naukowych Instytutu; 2) współpracuje z innymi placówkami naukowymi oraz organami państwowymi; 3) opracowuje i wydaje publikacje naukowe; 4) udostępnia wyniki prac naukowych praktyce; 5) współpracuje oraz wymienia doświad-

czenia z krajowymi i zagranicznymi placówkami, instytucjami i organizacjami; 6) opracowuje na żądanie naczelnych organów państwowych zagadnienia i udziela opinii w zakresie spraw należących do działalności Instytutu; 7) organizuje różne formy kształcenia i doskonalenia kadry naukowej; 8) organizuje konferencje, zjazdy i narady naukowe; 9) prowadzi prace z zakresu upowszechniania wiedzy i współpracuje z instytucjami upowszechniania wiedzy; 10) prowadzi dokumentację i informację naukową w zakresie własnych prac naukowo-badawczych; 11) prowadzi prace przewidziane przez obowiązujące przepisy i zlecone przez władze PAN; 12) podejmuje inne prace zmierzające do realizacji zadań Instytutu*.

Statut ustalał władze IBL, zakres ich czynności, skład i zakres czynności Kolegium, organu opiniodawczego i doradczego dyrektora, a także skład i sposób działania Rady Naukowej, stwierdzając, że do jej zadań należy m.in.: [§ 15] "1) inicjowanie i czuwanie nad właściwym przebiegiem prac naukowo-badawczych w Instytucie; 2) rozpatrywanie i opiniowanie projektów wieloletnich i rocznych planów badań naukowych Instytutu; 3) opiniowanie założeń projektów budżetów Instytutu; 4) rozpatrywanie sprawozdań z działalności Instytutu i przedkładanie opinii i wniosków Wydziałowi Nauk Społecznych Akademii; 5) opiniowanie spraw personalnych pracowników nauki; 6) sprawowanie nadzoru naukowego nad poziomem wydawnictw Instytutu oraz zatwierdzanie do druku tytułów wydawniczych wydawnictw zwartych Instytutu publikowanych pod firmą Akademii; 7) przedstawianie wniosków Sekretariatowi Naukowemu Wydziału Nauk Społecznych w sprawie składu osobowego rad redakcyjnych i komitetów redakcyjnych wydawnictw Instytutu; 8) opiniowanie projektów zmian struktury organizacyjnej Instytutu; 9) czuwanie nad przebiegiem kształcenia i doskonalenia kadr naukowych Instytutu; 10) przeprowadza-

nie przewodów doktorskich i habilitacyjnych oraz nadawanie stopni naukowych, zgodnie z obowiązującymi przepisami; 11) uchwalenie regulaminu pracy Rady Naukowej Instytutu oraz regulaminu pracy dla pracowników nauki Instytutu; 12) rozpatrywanie innych spraw wynikających z obowiązujących przepisów lub zleconych przez władze Akademii oraz wniesionych przez dyrektora Instytutu".

Do statutu dołączona była nowa struktura organizacyjna Instytutu (dokumentacji brak).

2

ok. kwietnia. U t w o r z e n i e P r a c o w n i D z i e j ó w F o r m A r t y s t y c z n y c h w L i t e r a t u r z e P o l s k i e j pod kierunkiem prof. K. Budzyka. Zespół pracowni tworzyli: dr dr K. Bartoszyński, M. Głowiński, mgr mgr H. Małgowska, J. Sławiński.

M. Głowiński, "Biul Polonist." 1973 z. 49.

3

12 maja. N o w e l i z a c j a r e g u l a m i n u N a g r o d y im. T. M i k u l s k i e g o. W znowelizowanym regulaminie nagrody rozszerzono zakres tematyczny prac przyjmując, że będzie ona przyznawana za najlepszą pracę z zakresu historii literatury polskiej i nauki o literaturze polskiej, ze szczególnym uwzględnieniem Oświecenia. Krąg osób, które mogły się ubiegać o nagrodę, poszerzył się o cudzoziemców studiujących w Polsce. Kryteria wieku nie uległy zmianie. Corocznie miała być wybierana Komisja (do 30 IX tego roku, za który przyznawana była nagroda), na wniosek której Rada Naukowa miała przyznawać nagrodę. Określono termin przyznawania nagrody na I kwartał każdego roku.

"Pam. Lit." 1962 z. 4.

4

12 maja. Przyznanie Nagrody Naukowej im. T. Mikulskiego za rok 1961. Rada Naukowa IBL na posiedzeniu 12 V podzieliła nagrodę na 2 części i przyznała ją drowi L. Kukulskiemu za pracę "Prolegomena filologiczne do twórczości Wacława Potockiego" (Wrocław 1962) oraz drowi Z. Siatkowskiemu za pracę: "Problematyka funkcji stylistycznych rymu i braku rymu w poezji polskiej" (maszynopis). Wręczenie nagrody odbyło się 27 VI.

5

15-19 maja. Sesja naukowa poświęcona 50-leciu twórczości Marii Dąbrowskiej, zorganizowana w Warszawie i Kaliszu przez IBL, ZLP i Prezydium MRN w Kaliszu. Otwarcie obrad, w których uczestniczyła M. Dąbrowska, odbyło się w Pałacu Staszica. Przemówienia wygłosili: prezes PAN prof. T. Kotarbiński, Sekretarz Wydziału I prof. S. Żółkiewski, przedstawiciel ZG ZLP J. Zawieyski, przedstawiciel UW prof. J.Z. Jakubowski, przedstawiciel Związku Spółdzielczości D. Kruszewski, przedstawiciel MRN w Kaliszu Cz. Wypych i władzy terenowej w Komorowie J. Maciąg. Wygłoszono następujące referaty: prof. H. Markiewicz: "»Noce i dnie« na tle polskiej tradycji powieściowej"; prof. K. Krejčič (Praga): "Powieść ziemiańska w Polsce i Czechach na tle »Nocy i dni«"; prof. E. Kovács (Budapeszt): "Maria Dąbrowska i współcześni jej pisarze węgierscy"; mgr J. Sławiński: "Narrator w »Nocach i dniach«"; doc. E. Korzeniewska: "Opowiadania Marii Dąbrowskiej"; mgr K. Kuliczowska: "Twórczość Marii Dąbrowskiej dla dzieci i młodzieży"; mgr J. Gościński: "Dramaty Marii Dąbrowskiej"; mgr T. Drewnowski: "Publicystyka Marii Dąbrowskiej"; dr E. Dieckmann (Berlin): "Maria Dąbrowska »Szkice z podróży«. Przyczynek do obrazu Niemiec w twórczości pisarki"; prof. Z. Klemensiewicz: "Składnia pisarska języka M. Dąbrowskiej"; J. Przyboś:

"Centrum polszczyzny". Po południu 18 V uczestnicy sesji udali się do Kalisza, miejsca związanego z młodością pisarki; 19 V wznowiono obrady. Referaty wygłosili: prof. K. Wyka: "Krytyka literacka Marii Dąbrowskiej"; mgr A. Piorunowa: "Krytyka literacka (1924-1939) o Marii Dąbrowskiej"; H. Teigová (Praga): "Dzieło Marii Dąbrowskiej w Czechosłowacji"; G. Kerényi (Budapeszt): "»Noce i dnie« w oczach węgierskiego czytelnika".

Materiały sesji zostały opublikowane w tomie: "Pięćdziesiąt lat twórczości Marii Dąbrowskiej". Red. E. Korzeniewska. Warszawa 1963.

"Biul. Polonist." 1961 z. 11. - J. Kądziera, "Nauka Pol." 1962 nr 6. - R. Loth, "Kult. i Społ." 1962 nr 4. - W. Maciąg: "Jubileusz i literatura". "Życie Lit." 1962 nr 22. - J.N. Miller: "W obronie patosu, retoryki i szablonu". "Życie Lit." 1963 nr 2. - M. Piechal: "Tydzień Marii Dąbrowskiej". "Odgłosy" 1962 nr 21. - A. Piorunowa, "Pam. Lit." 1962 z. 4. - J. Rużyło-Pawłowska, "Prz. Hum." 1962 nr 6. - Z. Starowieyska-Morstinowa, "Tyg. Powsz." 1962 nr 22. - H. Szawarska, "Polonistyka" 1962 nr 4. - M. Wyka, "Ruch Lit." 1962 nr 4. - J. Zawieyski, "Tyg. Powsz." 1962 nr 22.

6

26 czerwca. Z m i a n a s t a t u s u p r a c o w n i k ó w I B L z a t r u d n i o n y c h p r z y p r a c a c h b i b l i o g r a f i c z n y c h i l e k s y k o g r a f i c z n y c h. Pracownicy naukowo-badawczy, zatrudnieni przy przedsięwzięciach zespołowych, którzy nie zdołali uzyskać doktoratu w przewidzianym ustawowo terminie, po zdaniu 26 VI egzaminu przed Komisją Egzaminacyjną dla Dyplomowanych Pracowników Dokumentacji Naukowej PAN zostali przesunięci na etaty dokumentalistów dyplomowanych (zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z 17 XI 1961, "Dz. U." 1961 nr 52).

7

czerwiec. Z m i a n a r e d a k c j i s e r i i O ś w i e -

cenie "Bibliografii literatury polskiej według »Literatury polskiej« G. Korbuta". Po śmierci prof. T. Mikulskiego w 1958 redakcję serii przejął mgr S. Stupkiewicz (sekretarz Komitetu Redakcyjnego), który przy współpracy mgr G. Frydrychowicz oraz doraźnej pomocy niektórych członków zespołu Pracowni Historii Literatury Oświecenia ukończył w 1959 drugą redakcję bibliografii. W związku z krytyczną opinią recenzentów dyrekcja IBL powierzyła w czerwcu 1962 sporządzenie ostatecznej redakcji serii Oświecenie dr E. Aleksandrowskiej, powołując do czynnej pomocy cały zespół Pracowni: dra Z. Golińskiego, mgra J. Jackła, doc. R. Kaletę, mgr J. Pawłowiczową, mgra J. Platta, dr Z. Sinko, dra R. Sobola, mgr Z. Wołoszyńską, mgra R. Wołoszyńskiego. W pracy uczestniczyli też mgr G. Frydrychowicz i dr M. Klimowicz, pełniący równocześnie funkcję recenzenta.

8

1 sierpnia. Zmiana na stanowisku kierownika Biblioteki IBL. Po odejściu z Instytutu Z. Kempki, na stanowisko kierownika Biblioteki została powołana mgr J. Rużyło-Pawłowska (do 31 X 1969).

9

wrzesień. Wydanie pierwszego tomu "Słownika języka Adama Mickiewicza" pod naczelną redakcją K. Górskiego i S. Hrabca, nakładem Ossolineum. Komitet redakcyjny "Słownika" tworzyli: K. Wyka (przewodniczący), Z. Klemensiewicz, M.R. Mayenowa, L. Płoszewski, J. Rużyło-Pawłowska, H. Safarewiczowa, S. Saski, H. Turska, Cz. Zgorzelski. Tom 1, przygotowany przez pracownię toruńską pod redakcją K. Górskiego, objął litery A-C (druk ukończono we wrześniu, nakład 1200 egz.).

10

18 października. R o z p o c z ę c i e c y k l u p u b l i -
c z n y c h z e b r a ń n a u k o w y c h w I B L. Ze-
brania odbywały się co 2 tygodnie w sali Okrągłego Stołu Pałacu
Staszica. Rozpoczął je prof. K. Wyka referatem: "Paralelizm lu-
dowy u Mickiewicza" (18 X). Następne referaty wygłosili: mgr
J. Sławiński: "Awangardowe rozumienie poezji jako »języka w ję-
zyku«" (2 XI); dr R. Zimand: "Teoria kultury masowej a niektóre
problemy badań literackich" (15 XI); doc. M. Janion: "Wincenty
Pol a problemy stosunku do tradycji dziewiętnastowiecznej"
(29 XI); doc. M. Żmigrodzka: "Problem narratora w teorii powieś-
ci XIX i XX w." (13 XII).

"Biul. Polonist." 1962 z. 15. - "Spraw. z Prac. Nauk. Wydz.
Nauk Społ. PAN" 1962 z. 5.

11

26-29 października. U d z i a ł, p r z e d s t a w i c i e -
l i I B L w m i ę d z y n a r o d o w e j k o n f e -
r e n c j i p o ś w i ę c o n e j l i t e r a t u r z e
p o r ó w n a w c z e j w B u d a p e s z c i e. W skład
delegacji polskiej wchodził przedstawiciel IBL, którzy wygło-
sili następujące referaty: doc. M. Janion: "Badania porównawcze
i problemy genezy literackiej"; prof. K. Wyka: "Główne problemy
badawcze literatury XX wieku"; doc. M. Żmigrodzka: "Problem
narratora w teorii powieści XIX i XX wieku" (13 XII).

"Biul. Polonist." 1963 z. 16.

12

grudzień. O t r z y m a n i e p r z e z d o c. M. J a -
n i o n N a g r o d y i m. A. B r ü c k n e r a. Wydział I
Nauk Społecznych PAN przyznał nagrodę doc. M. Janion za pracę:
"Zygmunt Krasiński. Debiut i dojrzałość" (Warszawa 1962).

"Biul. Polonist." 1973 z. 49.

13

S t o p n i e n a u k o w e u z y s k a n e w I B L w
1 9 6 2

doktora nauk humanistycznych: Z. Kopczyńska: "Z zagadnień wiersza epoki romantycznej" (promotor: prof. M. Dłuska); - L. Pszczołowska: "Wiersz »Dziadów« i »Kordiana« na tle wiersza dramatu epoki" (promotor: prof. M. Dłuska); - Z. Siatkowski: "Problematyka funkcji stylistycznych rymu i braku rymu w poezji polskiej" (promotor: prof. M. Dłuska); - J. Stradecki: "Julian Tuwim. Bibliografia" (promotor: doc. E. Korzeniewska); - A. Witkowska: "Światopogląd filomatów wileńskich w latach 1817-1823" (promotor: prof. S. Żółkiewski); - Z. Zabicki: "Z problemów ideologii i estetyki pozytywizmu. Publicystyka emigracyjna Józefa Tokarzewicza na tle prądów epoki" (promotor: prof. K. Wyka).

14

S t o p n i e n a u k o w e u z y s k a n e p r z e z
p r a c o w n i k ó w I B L p o z a I n s t y t u t e m
w 1 9 6 2

doktora nauk humanistycznych: T. Bieńkowski: "Joachimi Bilscii carmina latina nunc primum in unum volumen collecta" (UW, promotor: prof. K. Kumaniecki); - R. Przybylski: "Proza Fiodora Dostojewskiego" (UW, promotor: prof. S. Fiszman).

15

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a -
c o w n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 6 2

Działalność podstawowa: **rozpoczęli pracę:** dr K. Bartoszyński (1 IV), mgr S. Buśka (1 X), mgr D. Danek (1 III), mgr J. Goślicki (1 VII), mgr M. Joczowa (1 I), mgr H. Małgowska (1 III), doc. S. Sandler (1 X), mgr Z. Sinko (1 III), mgr J. Sławiński (1 XI), mgr J. Sójka (1 X); - **przeestali pracować:** mgr J. Błoński (1 II), mgr H. Cieńska (28 II), dr Z. Faryna (31 I), dr

Cz. Hernae (31 I), mgr M. Kalota-Szymańska (30 IX), dr M. Klimowicz (28 II), prof. J. Krzyżanowski (30 IX), mgr I. Lewicka (31 I), dr C. Przemecka (30 IX), dr T. Witczak (31 I), mgr T. Zdancewicz (31 I), doc. J. Ziomek (31 I).

Biblioteka: **rozpoczęli pracę:** mgr A. Budzyński (1 II), mgr I. Sieradzki (1 VI); - **przestał pracować:** Z. Kempka (31 VII).

Administracja: **rozpoczęli pracę:** R. Dietrich (7 V), W. Kamola (1 I), K. Karpińska (1 VI), W. Uściński (1 I); - **przestali pracować:** M. Brzozowska (1 II), H. Witkowska (30 IV).

1963

od 3 stycznia. Z e b r a n i a n a u k o w e I B L. Zebrania odbywały się co 2 tygodnie w Sali Okrągłego Stołu, w Pałacu Staszica. Referaty wygłosili: mgr M. Podraza-Kwiatkowska: "Wacław Rolicz-Lieder na tle symbolizmu europejskiego" (3 I); dr A. Łempicka: "Przygoda ideologiczna Wyspiańskiego" (17 I); mgr H. Zaworska-Trznadłowa: "Problematyka cywilizacji w teorii i praktyce futuryzmu" (31 I); prof. M.R. Mayenowa: "Założenia poetyki lingwistycznej" (21 II); dr R. Przybylski: "Chrystologia Dostojewskiego" (7 III); dr A. Brodzka: "Pojęcie realizmu w powieści XIX i XX wieku" (21 III); k.n. S. Treugutt: "Mit romantyczny Napoleona" (4 IV); prof. H. Markiewicz: "Prawa naukowe w historii literatury" (18 IV); doc. S. Sandler: "O metodzie krytycznej I. Matuszewskiego" (2 V); mgr Z. Stefanowska: "Fragmenty I części »Dziadów Mickiewicza" (16 V); prof. S. Żółkiewski: "Z problematyki kultury masowej w Polsce po 1945 r." (30 V); prof. M. Janion i dr S. Treugutt: "Dwugłos o komparatystyce" (6 VI); prof. K. Wyka: "Literatura polska w ciągu jednej godziny" (20 VI); prof. H. Markiewicz: "Młoda Polska i »izmy«" (10 X); dr M. Głowiński: "Grupa literacka a model poezji na przykładzie Skamandra" (24 X); prof. M. Żmigrodzka: "Pozytywizm Elizy Orzeszkowej" (7 XI); dr S. Treugutt: "Nowa monografia na tle tradycji" (21 XI); dr K. Bartoszyński: "O amorfizmie gawędy. Uwagi na marginesie »Pamiętek Soplicy«" (5 XII); prof. M. Dłuska: "Kłopoty z prozą poetycką" (19 XII).

"Biul. Polonist." 1962 z. 15; 1963 z. 16, 17; 1964 z. 19. -
"Spraw. z Pr. Nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN" 1963 nr 1 - nr 3/4;
1964 nr 1-2.

19 stycznia. K o n f e r e n c j a p o ś w i ę c o n a s t u l e c i u p o w s t a n i a 1863 r., zorganizowana w Warszawie przez Pracownię Historii Literatury Okresu Pozytywizmu IBL. Referaty wygłosili: prof. M. Janion: "Zmierzch romantyzmu"; mgr Z. Stefanowska: "Norwida spór o powstanie"; prof. M. Żmigrodzka: "Z problematyki powstania styczniowego w twórczości Orzeszkowej"; prof. H. Markiewicz: "Żeromski wobec powstania styczniowego"; doc. S. Sandler: "Perspektywy »Ojców naszych« Andrzeja Struga"; dr Z. Żabicki: "W setną rocznicę powstania 1863 roku".

"Pam. Lit." 1963 z. 2. - "Spraw. z Pr. Nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN" 1963 z. 1.

2

2 lutego. Z m a r ła w W a r s z a w i e S t e f a n i a K n i s p e l - W r ó b l o w a (ur. 22 XI 1911 w Białej Cerkwi), kustosz Biblioteki IBL. Ukończyła w 1937 polonistykę na UW. Od 1936 pracowała w bibliotekach: UW, Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, PIST. Po wojnie kontynuowała pracę w Bibliotece Ministerstwa Oświaty (od 1947 jako kierownik). W grudniu 1949 przeszła do IBL, w którym zorganizowała bibliotekę i była jej kierownikiem do 31 VIII 1952; następnie prowadziła Dział Gromadzenia. Przygotowała szereg popularno-naukowych wydań w serii "Biblioteka Pisarzy Polskich i Obcych" oraz edycję utworów poetyckich B. Jasieńskiego (1960).

"Biul. Polonist." 1963 z. 16.

3

3 lutego. Z m a r ł w P o z n a n i u p r o f. S t e f a n V r t e l - W i e r c z y ń s k i (ur. 26 XII 1896 w Hanowcach pod Stryjem), historyk literatury, edytor i bibliograf, kierownik Pracowni Bibliografii Bieżącej IBL w Poznaniu. (Dane bio-bibliograficzne podaje SWPP t. 3 s. 465-472). Był

współorganizatorem prac nad bibliografią literacką retrospektywną i bieżącą. W 1948 zorganizował w IBL, a następnie prowadził prace zespołowe nad "Polską bibliografią literacką" (tomy za lata 1944/1945-1949, 1956-1959). Równocześnie w 1949-1956 kierował pracami nad bibliografią zawartości literackiej czasopism wielkopolskich, pomorskich i śląskich.

K. Tokarzówna, "Pam. Lit." 1963 z. 4. - "Biul. Polonist." 1963 z. 16.

4

8-13 lutego. Udział pracowników IBL w II Konferencji Teoretyczno-literackiej Pomocniczych Pracowników Naukowych Polonistyki, zorganizowanej w Toruniu przez Katedrę Literatury Polskiej UMK i Katedrę Teorii Literatury UW. Konferencja zgromadziła ponad 60 osób ze wszystkich ośrodków polonistycznych w kraju oraz 7 osób z CSRG. Z IBL referaty wygłosili: mgr J. Sławiński: "Kategorie wypowiedzi poetyckiej w awangardowej koncepcji języka poezji"; mgr A. Cieński: "Funkcje stylistyczne sentencji w »Mikołaja Doświadczynskiego przypadkach« I. Krasickiego"; mgr A. Wierzbicka: "Językowe narzędzie w stylistycznej analizie szyku wyrazów"; dr L. Pszczołowska: "Z zagadnień składni w utworze wierszowanym"; dr H. Dziechcińska: "Utylitaryzm prozy XVI-to wiecznej a procesy beletrystyczno-epickie"; mgr H. Małgowska: "Struktura prozy poetyckiej J. Iwaszkiewicza".

Cz. Niedzielski: "Toruńskie spotkania polonistów". "Pomorze" 1963 nr 6. - "Biul. Polonist." 1963 z. 17.

5

9 marca. Przyznanie Nagrody Naukowej im. T. Mikulskiego za rok 1962. Rada Naukowa IBL przyznała nagrodę mgr Z. Stefanowskiej za książkę

"Historia i profecja. Studium o »Księgach narodu i pielgrzymstwa polskiego« Adama Mickiewicza" (Warszawa 1962).

6

marzec. Z m i a n y o r g a n i z a c y j n e w P r a -
c o w n i B i b l i o g r a f i i B i e ż ą c e j I B L
w Poznaniu. Po śmierci prof. S. Wierczyńskiego sprawy organiza-
cyjne prowadziła mgr J. Formanowicz, początkowo jako sekretarz,
a następnie od marca 1966 kierownik Pracowni. Równocześnie pod-
jęta została decyzja, iż redaktorami poszczególnych tomów będą
kolejno członkowie zespołu autorskiego; jako pierwsze redagowa-
ły tom 1960-1961 (wyd. 1965) K. Marek-Schoeneichowa i K. Witkow-
ska. Redaktorem naukowym był nadal doc. W. Suchodolski; po jego
śmierci (9 II 1967) funkcję tę zaczęła pełnić dr J. Czachowska.

6a

ok. marca. P o w o ł a n i e n o w e j R a d y N a u k o -
w e j I B L. Wydział I PAN powołał Radę w następującym skła-
dzie: prof. S. Żółkiewski (przewodniczący) oraz członkowie:
prof. W. Danek (WSP Kraków), prof. M. Dłuska, dr Z. Goliński,
prof. K. Górski (UMK), prof. A. Gryczowa, prof. M. Janion, prof.
Z. Klemensiewicz, doc. E. Korzeniewska, prof. J. Kott, prof.
J. Krzyżanowski, prof. W. Kubacki (UJ), prof. W. Kuraszkiewicz,
prof. Z. Libera (UW), prof. H. Markiewicz, prof. M.R. Mayenowa,
prof. S. Pigoń (PAN), prof. L. Płoszewski, prof. R. Pollak
(UAM), mgr J. Rużyło-Stasiakowa, doc. S. Sandler, doc. W. Su-
chodolski, prof. Z. Szmydtowa (UW), prof. Z. Szwejkowski (UAM),
prof. H. Wolpe, prof. K. Wyka, prof. B. Zakrzewski (UWR), prof.
M. Żmigrodzka, dr E. Jankowski (sekretarz Rady Naukowej).

7

13-15 maja. U d z i a ł p r a c o w n i k ó w I B L w
k o n f e r e n c j i w B r n i e, zorganizowanej przez Wy-
dział Filozofii Uniwersytetu im. J. PurkyŃe. W konferencji poświę-

conej wersyfikacji i stosowaniu metod matematycznych w badaniach literackich udział wzięli prof. M.R. Mayenowa i dr J. Woronczak.

"Nauka Pol." 1964 z. 5/6.

7a

aj. W y d a n i e p i e r w s z e g o t o m u "S ł o w -
n i k a w s p ó ł c z e s n y c h p i s a r z y p o l -
s k i c h" p o d r e d a k c j ą E. K o r z e n i e w s k i e j , n a k ł a d e m P W N w W a r -
s z a w i e (d r u k u k o ń c z o n o w m a j u , n a k ł a d 2 5 0 0 e g z .) . "S ł o w n i k " d o -
s t ę p n y b y ł j e d y n i e d l a i n s t y t u c j i n a u k o w y c h , b i b l i o t e k o r a z
o s ó b p r o f e s j o n a l n i e z a j m u j ą c y c h s i ę l i t e r a t u r ą . W s k ł a d z e s p ó ł u
a u t o r s k i e g o w c h o d z i l i c z ł o n k o w i e P r a c o w n i D o k u m e n t a c j i N a u k o w e j
L i t e r a t u r y o d 1 8 9 0 : Z . B i ł e k , M . B r y k a l s k a , J . C z a c h o w s k a ,
F . L i c h o d z i e j e w s k a , R . L o t h , J . S t r a d e c k i , B . W i n k l o w a . "S ł o w -
n i k " , s t a n o w i ą c c z ę ś ć w y d a w n i c t w a "B i b l i o g r a f i a l i t e r a t u r y p o l -
s k i e j »N o w y K o r b u t «" , o b j ę ł p i s a r z y , k r y t y k ó w i b a d a c z y l i t e r a -
t u r y X X w . t w o r z ą c y c h w k r a j u i n a e m i g r a c j i , k t ó r z y n i e b y ł i
u w z g l ę d n i e n i w "L i t e r a t u r z e p o l s k i e j " G . K o r b u t a , a z a c z ę ł i p u -
b l i k o w a ć p r z e d 1 9 5 0 r o k i e m (ł ą c z n i e 8 3 2 h a s ł a) . I n f o r m a c j e b i -
b l i o g r a f i c z n e i b i o g r a f i c z n e (T w ó r c z o ś ć i O p r a c o w a n i a) z o s t a ł y
d o p r o w a d z o n e d o 1 9 5 7 r . w ł ą c z n i e . H a s ł a o s o b o w e w t o m i e I n a
l i t e r y A - I z o s t a ł y p o p r z e d z o n e z e s t a w i e n i a m i w y k o r z y s t a n y c h
ź r ó d e ł , b i b l i o g r a f i i , o p r a c o w a ń o g ó l n y c h i s t u d i ó w k r y t y c z n y c h
p o ś w i ę c o n y c h l i t e r a t u r z e o k r e s u 1 9 1 4 - 1 9 5 7 , w y k a z e m c z a s o p i s m i
a n t o l o g i i , o r a z h a s ł a m i r z e c z o w y m i d o t y c z ą c y m i i n s t y t u c j i i g r u p
l i t e r a c k i c h . D a l s z e t o m y s ł o w n i k a (2 - 4) u k a z a ł y s i ę w 1 9 6 4 ,
1 9 6 6 ; t o m 4 z a w i e r a ł u z u p e ł n i e n i a , s ł o w n i k p s e u d o n i m ó w , i n d e k s
t y t u ł ó w i n a z w o s o b o w y c h .

"Słownik" wzbudził duże zainteresowanie. Obok recenzji prasowych odbyły się trzy zebrania dyskusyjne na temat "Słownika": 29 X 1963 w ZLP w Warszawie, zorganizowane przez Klub Lite-

racki "Ognisko" z referatami St. Lichańskiego i J.E. Płomieńskiego ("O »Nowym Korbucie« czyli o »Słowniku współczesnych pisarzy polskich«"); 17 III 1964 w IBL w Warszawie, zorganizowane z inicjatywy warszawskiego Oddziału ZLP z udziałem: H. Auderskiej, J.W. Gomulickiego i S. Flukowskiego jako przedstawicieli ZLP, dyrekcji IBL oraz redakcji i zespołu autorskiego "Słownika"; 22 V 1965 zebranie zorganizowane przez Komitet Nauk o Literaturze PAN z udziałem dyrekcji IBL, redakcji i zespołu autorskiego, na którym referat o "Słowniku" (t. 1-3) wygłosił P. Grzegorzczak.

"Biul. Polonist." 1965 z. 4.

8

ok. maja. R o z p o c z ę c i e p r a c n a d "K r o n i -
k ą ż y c i a l i t e r a c k i e g o P o l s k i L u -
d o w e j 1 9 4 4 - 1 9 6 3" w Pracowni Dokumentacji Naukowej
Literatury od 1890 r. pod kier. doc. E. Korzeniewskiej. Inicja-
tywa ta miała być wkładem Instytutu w prace badawcze związane z
20-leciem PRL. Poszczególne lata opracowali członkowie Pracowni:
mgr M. Brykańska, dr J. Czachowska, mgr H. Filipkowska, mgr
J. Kądziała, mgr F. Lichodziejewska, mgr R. Loth, dr J. Strade-
cki i mgr B. Winklowska oraz zaangażowani na pracach zleconych
mgr A. Makowiecki, mgr M. Wosiek. Kronika obejmowała wydarzenia
życia literackiego z uwzględnieniem dziedzin pokrewnych: teatru,
filmu, radia i telewizji, a także wydarzenia z zakresu badań li-
terackich. Relacjonowano obszernie fakty polityki kulturalnej
państwa, przejawy życia instytucjonalnego środowisk twórczych,
dyskusje dotyczące literatury, ważniejsze publikacje literackie,
krytyczne, naukowe. Przy poszczególnych notach ułożonych chrono-
logicznie wg dat dziennych podawana była bibliografia przedmio-
towa. Każdy odcinek roczny zaopatrzony został nadto w sumaryczne
omówienie ruchu literackiego oraz dane statystyczne dot. proble-
matyki kulturalnej. Przygotowana do druku i złożona w 1966 "Kro-

nika" nie została opublikowana. Jest udostępniana w Pracowni Dokumentacji Literatury Współczesnej IBL w Warszawie. (Por. 1986 poz. 24.)

"Kronika życia literackiego", "Życie Warsz." 1964 nr 3. -
/E. Korzeniewska, R. Loth/ K.L.: "Życie literackie Polski
Ludowej". "Tyg. Kult." 1965 nr 49.

9

sierpień. "Z D z i e j ó w F o r m A r t y s t y c z -
n y c h w L i t e r a t u r z e P o l s k i e j" - n o -
w a s e r i a I B L redagowana wspólnie z Katedrą Teorii
Literatury UW (do 1969). W skład Komitetu Redakcyjnego wchodzi-
li: K. Budzyk, T. Kostkiewiczowa (sekretarz), J. Trzynadłowski,
w 1964 (t. 2) po śmierci K. Budzyka dokooptowano J. Sławińskiego
i M. Żmigrodzką. Tom 1 serii ukazującej się nakładem Ossoli-
neum pt. "Z teorii i historii literatury" objął prace poświęco-
ne Międzynarodowemu Kongresowi Sławistów w Sofii pod red. K. Bu-
dzyka (druk ukończony w sierpniu, nakład 1500 egz.). Większość
rozpraw zamieszczonych w tomie została napisana przez młodych
pracowników nauki działających w Katedrze Teorii Literatury UW.
Część tekstów, autorów pozawarszawskich, została przedyskutowa-
na podczas ogólnopolskiej Konferencji Teoretycznoliterackiej
Młodszych Pracowników Naukowych Polonistyki w Rogowie w 1962.

10

27 września. J u b i l e u s z 1 5 - l e c i a I B L. Z o -
k a z j i jubileuszu odbyło się otwarte posiedzenie Rady Naukowej
z referatem prof. K. Wyki: "O potrzebie historii literatury".
Okolicznościowe przemówienie, poświęcone działalności IBL w la-
tach 1948-1963, wygłosił prof. S. Żółkiewski (druk "Nauka Pol."
1964 nr 3). Na tymże posiedzeniu odbyła się też pięćdziesiąta
obrona pracy doktorskiej w Instytucie: mgr Z. Stefanowskiej:
"Bohater rozsądny i bohater szalony w »Dziadach« pierwszych i

czwartych".

M. Kwiatkowska: "O małych i wielkich jubileuszach". (Rozmowa z K. Wyką). "Echo Krak." 1963 nr 295. - A. Piorunowa, "Pamiętn. Lit." 1964 z. 2. - "Nauka Pol." 1964 nr 4. - "Biul. Polonist." 1964 nr 19.

11

wrzesień. R o z p o c z ę c i e p u b l i k a c j i d r u g i e g o w y d a n i a "D z i e n n i k ó w" S. Ż e r o m s k i e g o w o p r a c o w a n i u i z e w s t ę p e m J. K ą d z i e l i n a k ł a d e m "Czytelnika" (druk tomu 1 ukończono we wrześniu, nakład 5250 egz.). Wydanie to w siedmiu tomach (tom 7 objął przypisy, słowniki i skorowidze), publikowanych kolejno do 1970 r. przyniosło tekst pełniejszy i poprawniejszy w stosunku do pierwszego wydania, w odmiennym układzie i ze znacznie wzbogaconym komentarzem.

12

wrzesień. W y d a w n i c t w a I B L n a V M i ę d z y n a r o d o w y K o n g r e s S ł a w i s t ó w w S o f i i (17-23 IX). W Instytucie przygotowane zostały na Kongres następujące wydawnictwa: "Studia z dawnej literatury czeskiej, słowackiej i polskiej" pod red. K. Budzyka i J. Hrabáka przy współudziale W. Roszkowskiej-Sykałowej i A. Sieczkowskiego (Warszawa 1963 IBL PAN, Ustav pro českou literaturu ČSAV); "Tekstologia w krajach słowiańskich" pod red. K. Górskiego (Wrocław 1963 IBL PAN); "Z teorii i historii literatury" pod red. K. Budzyka (Wrocław 1963 Katedra Teorii Literatury UW IBL PAN. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej, 1).

Nadto z inicjatywy Redakcji "Biuletynu Polonistycznego" Pracownia Bibliografii Bieżącej IBL w Poznaniu opracowała "Bibliografię nauki polskiej o literaturze polskiej i innych literaturach słowiańskich za lata 1958-1962", która łącznie z "Bibliografią polskiej sławistyki językoznawczej za lata 1958-1962",

autorstwa S. Urbańczyka i W. Żurowskiej-Góreckiej została opublikowana w "Biuletynie Polonistycznym" 1963 z. 18.

Kongresowi poświęcony też został zeszyt 2 "Pamiętnika Literackiego" (R. LIV).

13

ok. października. Udział pracowników IBL w zajęciach studium doktorskiego o przy UW, prowadzonego przez prof. K. Budzyka. Studium prowadzone było systemem seminaryjno-dyskusyjnym. W pracach studium jako konsultanci lub dyskutanci brali udział: dr H. Dziechcińska, dr M. Głowiński, dr J. Lewański i mgr J. Sławiński.

"Biul Polonist." 1964 z. 19.

14

28-30 listopada. Konferencja nt. "Poezja polska XX wieku", zorganizowana w Warszawie przez IBL. Koncepcja konferencji i program zostały opracowane przez dyrektora IBL, a jednocześnie kierownika Pracowni Literatury Polskiej Okresu Modernizmu - prof. K. Wykę. Przygotowano 21 referatów (3 nie zostały wygłoszone): mgr J.J. Lipski: "Poezja »Hymnów« Kasprowicza na tle kierunków literackich okresu"; mgr M. Podraza-Kwiatkowska: "Zagadnienie polskiego symbolizmu"; mgr J. Kwiatkowski: "Leopold Staff - poeta paradoksu"; dr J. Trznadel: "Odrębność Leśmiana"; dr R. Przybylski: "»Odrodzenie klasyczne« w liryce polskiej w latach 1907-1914"; dr H. Zaworska: "Główne problemy polskiego futuryzmu"; mgr A. Kowalczykova: "Grupa »Skamandra«"; dr M. Głowiński: "O poezji Juliana Tuwima"; mgr I. Opacki (KUL): "Wokół »Karmazynowego poematu« Jana Lechonia"; dr P. Kuncewicz: "Miejsce Pawlikowskiej"; mgr J. Sławiński: "Wzorzec poetyki awangardy krakowskiej"; mgr S. Jaworski (UJ): "Podstawy światopoglądowe awangardy krakow-

skiej"; mgr A. Okopień-Sławińska: "Wiersz awangardowy (postawy, granice, możliwości)"; prof. M.R. Mayenowa: "Tradycje współczesnego wiersza polskiego"; dr Z. Siatkowski: "Władysław Broniewski"; mgr T. Kłak (WSP Rzeszów): "W świecie poetyckim Czechowicza"; mgr J. Prokop: "Sprawa nadrealizmu"; dr D. Zamęcińska (KUL): "Poezja zagarystów"; mgr M. Wyka-Hussakowska: "Konstanty Ildefons Gałczyński"; mgr W.P. Szymański (UJ): "Świadomość estetyczna ostatnich lat dwudziestolecia"; prof. K. Wyka: "Pół wieku poezji polskiej" (podsumowanie dyskusji).

Materiały z konferencji zostały powielone pt. "Pół wieku poezji polskiej". Referaty. Warszawa 1963.

Cz.T., "Tyg. Powsz." 1963 nr 51/52. - /T. Kłak/ T.K., "Kamena" 1963 nr 23/24. - J. Maśliński: "Osiągnięcia i niepokoje". "Życie Lit." 1963 nr 50. - R. Nowakowski: "W zwierciadlanej sali poezji współczesnej". "Życie Lit." 1963 nr 50. - J. Przyboś, "Współczesność" 1963 nr 24. - Z. Bienkowski: "Słowo i wyobrażenia". "Odra" 1964 nr 1. - T. Burek, "Tyg. Kult." 1964 nr 2. - M. Głowiński, "Pam. Lit." 1964 z. 2. - J. Iwaszkiewicz, "Twórczość" 1964 nr 2. - /Z. Jastrzębski/ Z.J.: "Potrzebna konferencja". "Więź" 1964 nr 1. - J.J. Lipski, "Spraw. z Pr. Nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN" 1964 z. 2. - M. Podraza-Kwiatkowska, "Ruch Lit." 1964 nr 2. - "Biul. Polonist." 1964 z. 19.

15

grudzień. W y d a n i e p i e r w s z e g o t o m u
 " B i b l i o g r a f i i l i t e r a t u r y p o l -
 s k i e j » N o w y K o r b u t « " (ostateczny tytuł dzieła
 został ustalony w 1962 z inicjatywy K. Budzyka). Skład Komitetu
 Redakcyjnego przedstawiał się następująco: K. Budzyk (redaktor
 naczelny), E. Korzeniewska, T. Mikulski (do 1958), R. Pollak,
 S. Stupkiewicz (sekretarz), Z. Szweykowski, I. Śliwińska. Tom 1
 rozpoczynał pierwszą serię "Nowego Korbuta": "Piśmiennictwo
 staropolskie", opracowaną pod kierunkiem R. Pollaka. W skład
 zespołu autorskiego wchodził: T. Witczak, D. Maniewska, oraz

J. Cybertowicz, A. Sajkowski, I. Teresińska, W. Wendland-Pierzchlewiczowa. Tom obejmował hasła ogólne i anonimowe (druk ukończono w grudniu, nakład 6250 egz.). Dalesze tomy serii staropolskiej (t. 2 i 3) ukazały się w 1964 i 1965, przynosząc bibliografie dot. 300 haseł osobowych.

16

ok. grudnia. Z m i a n y w s k ł a d z i e K o m i t e t u R e d a k c y j n e g o s e r i i "B i b l i o t e k a P i s a r z ó w P o l s k i c h". Po śmierci S. Wierczyńskiego (3 II 1963) dokooptowano do komitetu redakcyjnego W. Floryana,

17

S t o p n i e n a u k o w e u z y s k a n e w I B L w 1 9 6 3

doktora nauk humanistycznych: J. Czachowska: "Monografia bio-bibliograficzna Gabrieli Zapolskiej" (promotor: doc. E. Korzeniewska); - M. Dernałowicz: "Kronika życia i twórczości Adama Mickiewicza lat 1832-1834" (promotor: prof. S. Pigoń); - H. Dziechcińska: "Procesy beletryzacji polskiej prozy historyograficznej XVI w." (promotor: prof. K. Budzyk); - K. Kostenicz: "Kronika życia i twórczości Adama Mickiewicza lat 1848-1855" (promotor: prof. S. Pigoń); - Z. Makowiecka: "Kronika życia i twórczości Adama Mickiewicza lat 1839-1847" (promotor: prof. S. Pigoń); - K. Pisarkowa: "Predykatywność określeń w polskim zdaniu pojedynczym" (promotor: prof. Z. Klemensiewicz); - H. Stankowska: "Początki powieści historycznej w Polsce (do 1830 r.)" (promotor: prof. Z. Libera); - Z. Stefanowska-Treuguttowa: "Bohater rozsądny i bohater szalony w »Dziadach« pierwszych i czwartych" (promotor: prof. K. Wyka); - J. Trzaniel: "Twórczość Bolesława Leśmiana (próba przekroju)" (promotor: prof. K. Wyka); - K. Wilczewska: "Czasowniki zwrotne w

języku polskim" (promotor: prof. S. Hrabec); - Z. Wołoszyńska: "Komedia obyczajowa warszawska" (promotor: prof. J. Kott); - H. Zaworska: "Walka o nową sztukę w polskiej świadomości artystycznej w pierwszym okresie dwudziestolecia" (promotor: prof. S. Żółkiewski).

18

T y t u ł y n a u k o w e u z y s k a n e p r z e z
p r a c o w n i k ó w I B L w 1 9 6 3

profesora nadzwyczajnego: doc. dr M. Janion, doc. dr M. Żni-
grodzka.

19

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a -
c o w n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 6 3

Działalność podstawowa: **rozpoczęli pracę:** mgr K. Czajkowska (1 IV), dr H. Kapełus (1 VII), dr Jarosław Maciejewski (1 IV), mgr I. Madeyska (1 XII); - **przestali pracować:** mgr D. Maniewska (31 I), prof. S. Rospond (31 III).

Biblioteka: **rozpoczęli pracę:** D. Kur (23 V), mgr M. Wosiek (1 III); - **przestali pracować:** Z. Sawicka (1 III), S. Wróblowa (zm. 2 II).

Administracja: **rozpoczęli pracę:** J. Ryciak (6 II), B. Scheiner (16 VIII), L. Szczepaniak (1 XI); - **przestali pracować:** W. Kamola (30 VI), W. Uściński (7 II).

20

1964

20 stycznia. D e c y z j a w s p r a w i e e d y c j i k r y t y c z n e j "D z i e ł" A. M i c k i e w i c z a przygotowywanej w IBL. Rada Naukowa na posiedzeniu 20 I podjęła decyzję, że edycja, będąc wydawnictwem własnym Ossolineum współfirmowanym przez Instytut, obejmie w pierwszym etapie twórczość poetycką, prozę artystyczną i krytycznoliteracką (łącznie 5 tomów z aparatem krytycznym, ok. 8 wol.). Powołano Komitet Redakcyjny w składzie: K. Wyka (przewodniczący), W. Floryan, K. Górski, Z. Nowak, Z. Stefanowska, Cz. Zgorzelski oraz J. Rużyło-Pawłowska (sekretarz Komitetu).

Protokół z posiedzenia Rady Naukowej. Arch. IBL.

1

29 stycznia - 3 lutego. U d z i a ł p r a c o w n i k ó w I B L w I I I K o n f e r e n c j i T e o r e t y c z n o - l i t e r a c k i e j P o m o c n i c z y c h P r a c o w n i k ó w N a u k o w y c h P o l o n i s t y k i, zorganizowanej w Ustroniu k/Kępna (woj. poznańskie) przez Katedrę Teorii Literatury UŁ oraz Katedrę Literatury Polskiej UW. W konferencji wzięło udział ok. 60 osób ze wszystkich ośrodków polonistycznych, a także siedmiu przedstawicieli CSRS. Centralną problematykę konferencji stanowiły zagadnienia prozy powieściowej. Z IBL referaty ogłosili: dr K. Bartoszyński: "Problematyka czasu w utworach epickich"; dr M. Głowiński: "Powieściowa metodologia powieści (na przykładzie »nouveau roman«)"; mgr A. Cieński: "Książka i literatura w »Mikołaja Doświadczyńskiego przypadkach«"; mgr H. Małgowska: "Propozycja badania prozy poetyckiej"; dr J. Sławiński oraz z UW dr T. Kostkiewiczowa i mgr M. Okopień-Sławińska: "Teoria literatury w polonistycznym nau-

czaniu uniwersyteckim".

E. Czaplewicz, "Pam. Lit." 1964 z. 4. - B. Faron, "Ruch Lit." 1964 nr 3.

2

od 27 lutego. Z e b r a n i a n a u k o w e w I B L w Warszawie. W 1964 referaty wygłosili: prof. K. Górski: "Dwa podstawowe znaczenia terminu tekst" (27 II); prof. M. Janion: "Rzeczony marksistowskiej koncepcji romantyzmu w Polsce" (12 II); prof. J. Kott: "»Dziewczyna chłopcem« w komediach Szekspira" (26 III); dr A. Witkowska: "O idylli Kazimierza Brodzińskiego" (7 V); mgr J.J. Lipski: "Biografia a interpretacja" (21 V); dr Z. Kopczyńska: "Funkcja różnych układów rymowych w wierszu stychem" (4 VI); mgr J. Kwiatkowski: "Ekspresjonizm i mitologia w »Dionizjach« Jarosława Iwaszkiewicza" (18 VI); dr M. Głowiński: "Anachronizm i konstrukcja czasu - z problemów poetyki Żeromskiego" (29 X); dr J. Trznadel: "Z zagadnień współczesnego edytorstwa - przykład Leśmiana" (12 XI); dr K. Bartoszyński: "»Popioły« i kryzys powieści historycznej" (26 XI); k.n. S. Treugutt: "Ody napoleońskie Koźmiana" (10 XII).

"Biul. Polonist." 1964 z. 21. - "Spraw. z Pr. Nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN" 1964 z. 4.

3

ok. lutego. S p r e c y z o w a n i e z a k r e s u r e - j e s t r a c j i r ę k o p i s m i e n n y c h l i t e r a - r i ó w s t a r o p o l s k i c h prowadzonej pod kierunkiem mgr I. Fabiani-Madeyskiej (od 1 XII 1963) w Pracowni Historii Literatury Staropolskiej IBL w Warszawie. Po kilkakrotnych i wszechstronnych dyskusjach z udziałem dra T. Bieńkowskiego, mgr Z. Florczak, dr T. Kruszewskiej-Michałowskiej, dra J. Lewańskiego, prof. M.R. Mayenowej, mgr B. Otwinowskiej, dra Janusza Pelca, dr W. Roszkowskiej ustalono, iż rejestracja obejmuje nie tylko poe-

zję, ale też prozę: a) wszelkie utwory literackie sensu stricto; b) utwory paraliterackie (pamiętniki, listy, relacje, diariusze, kazania itp.) o ile tylko posiadają walor literacki; c) dokumenty świadomości literackiej (wszelkie wypowiedzi o języku i literaturze, poetyki, retoryki, ortografii, gramatyki, słowniki itp.); d) materiały bio-bibliograficzne pozostające w jakimkolwiek związku z osobami autorów oraz z życiem literackim epoki.

I. Fabiani-Madeyska: "Z prac nad rejestracją staropolskich literariów rękopiśmiennych". "Biul. Polonist." 1965 z. 22/23. 4

ok. lutego. R o z p o c z ę c i e p r a c n a d h i s-
t o r i ą p o l s k i e j f o l k l o r y s t y k i w
Dziale Literatury Ludowej pod kierunkiem prof. J. Krzyżanowskie-
go. Zespół w składzie: mgr T. Brzozowska, mgr R. Górski, dr
H. Kapełus, mgr M. Kukulska, mgr R. Wojciechowski, podjął badania
dotyczące okresu przedkolbergowskiego (od początku XVIII w. do
1857 r.). Wyniki indywidualnych poszukiwań badawczych poddawane
były dyskusji na zebraniach roboczych, które odbywały się co dwa
miesiące. Tom 1 pt. "Dzieje folklorystyki polskiej 1800-1863"
został wydany w 1970.

"Biul. Polonist." 1964 z. 19. 5

5 marca. Z m a r ł w W a r s z a w i e p r o f. K a z i-
m i e r z B u d z y k (ur. 15 I 1911 w Nowym Targu), teore-
tyk literatury i historyk literatury staropolskiej, badacz dzie-
jów dawnej książki, bibliograf. (Dane bio-bibliograficzne podaje
SWPP t. 1 s. 316-320). Współorganizator IBL, w początkowym
okresie zastępca dyrektora Instytutu, kierownik Działu Bibliogra-
fii, był inicjatorem, a następnie redaktorem wielu przedsięwzięć
wydawniczych, m.in. serii "Książka w Dawnej Kulturze Polskiej",
"Studia Staropolskie", "Archiwum Literackie", "Z Dziejów Form

Artystycznych w Literaturze Polskiej" oraz redaktorem naczelnym "Bibliografii literatury polskiej »Nowy Korbutek«. Od 1955 kierował stworzoną przez siebie Katedrą Teorii Literatury na UW, a od 1962 również Pracownią Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej w IBL.

M. Głowiński, "Twórczość" 1964 nr 5. - Z. Libera, "Prz. Hum." 1964 nr 3. - M.R. Mayenowa, "Pam. Lit." 1964 z. 3.

6

ok. marca. Zmiana na stanowisku kierownika Pracowni Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej. Po śmierci prof. K. Budzyka kierownikiem Pracowni została prof. M. Janion (do 1967).

"Biul. Polonist." 1973 z. 49.

7

ok. marca. Zmiany w Komitecie Redakcyjnym serii "Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej". Po śmierci K. Budzyka do Komitetu Redakcyjnego zostali dokooptowani J. Sławiński i M. Żmigrodzka.

8

marzec. Wydanie "Bibliografii »Pamiętnika Literackiego« 1946 - 1962" w opracowaniu J. Gawałkiewicza, nakładem Ossolineum. Praca została poprzedzona wstępem B. Zakrzewskiego: "Powojenne dzieje »Pamiętnika Literackiego«" (druk ukończono w marcu, nakład 1500 egz.).

9

ok. kwietnia. Przyznanie Nagrody Naukowej im. T. Mikulskiego za rok 1963. Rada Naukowa IBL przyznała nagrodę drowi J. Trznadłowi za pracę: "Twórczość Leśmiana (próba przekroju)" (Warszawa 1964).

10

5-10 czerwca. Konferencja na temat koordynacji współpracy między IBL a Instytutem Czeskiej Literatury C A N w Pradze. Stronę polską reprezentowali na konferencji prof. prof. K. Wyka, H. Markiewicz, M. Janion i M. Żmigrońska.

"Nauka Pol." 1964 nr 5/6.

11

22 lipca. Przyznanie prof. J. Krzyżanowskiemu i prof. S. Żółkiewskiemu Nagród Państwowych. Prof. Krzyżanowski otrzymał nagrodę I stopnia za prace z zakresu historii literatury polskiej i teorii literatury ze szczególnym uwzględnieniem badań folkloru polskiego; prof. Żółkiewski - nagrodę II stopnia za studia nad literaturą polską i teorią rozwoju kultury współczesnej, a zwłaszcza za prace: "Kultura i polityka", "Perspektywy literatury XX wieku" oraz "Przepowiednie i wspomnienia".

"Życie Lit." 1964 nr 30.

12

23 sierpnia - 21 września. Udział pracowników IBL w Międzynarodowym Kursie Wakacyjnym Uniwersytetu Warszawskiego dla Sławistów. Wykłady prowadzili: prof. prof. M. Janion, K. Wyka, S. Żółkiewski.

"Biul. Polonist." 1964 z. 21.

13

24-29 sierpnia. Konferencja metryki słowiańskiej i ogólnej, zorganizowana w Warszawie przez IBL (Pracownia Poetyki Lingwistycznej) przy współudziale Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego. W konferencji obok pracowników IBL udział wzięli pracownicy katedr uniwersyteckich (Warszawa, Kraków, Lublin) oraz goście zagraniczni z ZSRR, USA,

NRD i Czechosłowacji. Wygłoszono referaty: prof. R. Jakobson (USA): "Specyficzne właściwości akcentu w porównaniu z innymi elementami prozodycznymi"; prof. J. Kuryłowicz (UJ): "Akcent i iloczyn jako elementy rytmu"; dr Z. Topolińska (ZSŁ): "Stosunek wzajemny analizy metrycznej i językowej w świetle faktów zachodniosłowiańskich"; prof. J. Levy (Brno): "Znaczenie formy a forma znaczenia"; prof. W. Żyrmunski (Moskwa): "O wierszu Majakowskiego"; prof. K. Taranowski (USA): "Podstawowe zadania statystyczne badań nad wierszem słowiańskim"; prof. A. Kołmogorow (Moskwa): "Pięciostopowy jamb w »Borysie Godunowie«"; dr J. Woronczak: "Szacowanie odległości między formami wiersza"; dr Z. Kopczyńska: "Funkcje rymu niestycznego w wierszu stychicznym"; dr L. Pszczołowska: "Strofa i wiersz ciągły"; doc. M. Grzędzielska (UMCS): "Gramatyka i instrumentacja polskiego rymu w XIX wieku"; prof. M.R. Mayenowa: "Porządek akcentowy polskiego sylabowca"; dr A. Wierzbicka: "Z zagadnień szyku wyrazów w wierszu polskim i rosyjskim"; dr J. Święch (UMCS): "Trzynastozgłoskowiec a aleksandryn"; prof. A. Isaczenko (Berlin): "Intonacja zdania jako system biernych opozycji". W czasie obrad wyłoniony został projekt przygotowania materiałów do porównawczego opisu metryki słowiańskiej. Po konferencji badacze polscy i czescy opracowali wstępny program badań i zasady ich prowadzenia, tworząc pewnego rodzaju kwestionariusz analizy wersyfikacyjnej, który pozwoliłby ująć główne elementy językowego opisu form wierszowych, występujących w poszczególnych literaturach narodów słowiańskich.

Materiały z konferencji zostały wydane w tomie: "Poetics. Poetyka. Poetika". Komitet red.: R. Jakobson, M.R. Mayenowa, W. Steinitz, K. Wyka, S. Żółkiewski. Warszawa 1966. PAN IBL.

"Biul. Polonist." 1964 z. 21. - M.R. Mayenowa: "Granice matematyzacji". "Kult. i Społ." 1965 z. 2. - L. Pszczołowska,

A. Wierzbicka, "Pam. Lit." 1965 z. 1.

14

sierpień. "S t u d i a z o k r e s u O ś w i e c e n i a"
- nowa seria IBL wydawana nakładem Ossolineum. W skład Komitetu
Redakcyjnego weszli: E. Aleksandrowska, J. Kott, Z. Libera; w
1969 po odejściu J. Kotta dokooptowana została T. Kostkiewiczowa.

Jako tom pierwszy serii wydana została praca A. Aleksandrowicz: "Twórczość satyryczna Adama Naruszewicza" (druk ukończono w sierpniu, nakład 1000 egz.).

15

ok. września. Z m i a n a k o n c e p c j i p r a c
n a d u n i w e r s y t e c k i m p o d r ę c z n i -
k i e m h i s t o r i i l i t e r a t u r y p o l -
e s k i e j. Ze względu na nagłą potrzebę społeczną i dydak-
tyczną zdecydowano się przygotować najpierw zwięzły podręcz-
nik historii literatury polskiej przeznaczony dla szkół akade-
mickich, po czym dopiero przystąpić do opracowywania pełnej,
wielotomowej syntezy historii literatury polskiej. Na decyzję
tę wpłynęły również: śmierć prof. K. Budzyka, autora staropół-
skiej części syntezy, odejście z IBL prof. W. Kubackiego, któ-
ry miał napisać tom obejmujący okres romantyzmu oraz długo-
trwała choroba prof. J. Kotta, autora części oświeceniowej
(zob. 1960 poz. 16). Decyzji o zmianie koncepcji towarzyszyła
reorganizacja zespołu autorskiego, który ustalony został na-
stępująco: t. 1: Piśmiennictwo średniowieczne - dr J. Woron-
czak; t. 2: Literatura okresu renesansu - prof. J. Ziomek; t.
3: Literatura wieku XVII i czasów saskich - doc. Cz. Hernas;
t. 4: Literatura okresu Oświecenia - doc. M. Klimowicz; t. 5:
Literatura okresu romantyzmu - prof. M. Janion i prof. M. Żmi-
grodzka; t. 6: Literatura okresu pozytywizmu i realizmu -

prof. H. Markiewicz; t. 7: Literatura polska XX wieku (Młoda Polska i okres 1918-1939) - prof. K. Wyka.

Koncepcje i stan opracowania poszczególnych tomów przedstawiali autorzy w "Biul. Polonist." 1965 z. 24.

16

17 października. S e s j a n a u k o w a w 100-l e c i e u r o d z i n S. Ż e r o m s k i e g o, zorganizowana w Warszawie przez IBL. Obrady otworzył prof. S. Żółkiewski. Referaty ogłosili: prof. H. Markiewicz: "Stefana Żeromskiego »myśl o pismach polskich«"; prof. K. Wyka: "Źródło twórczości Żeromskiego"; dr Z. Siatkowski: "Żeromski - Broniewski"; prof. A. Hutniakiewicz (UMK): "Problematyka form kompozycyjnych w sztuce pisarskiej Żeromskiego".

Równocześnie z sesją zorganizowana została przez Bibliotekę IBL wystawa "Stefan Żeromski - pisarz historyczny". Twórczości Żeromskiego poświęcono też zeszyt "Pamiętnika Literackiego" (R. LVI z. 1).

/L. Eustachiewicz/ L.E.; "Kierunki" 1964 nr 44. - /B. Faron/ (beef), "Ruch Lit." 1965 nr 1. - A. Piorunowa, "Pam. Lit." 1965 z. 1. - Taż, "Spraw. z Pr. Nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN" 1965 nr 1.

17

26 listopada. Z m a r ł w e W r o c ł a w i u m g r J a n G a w a ł k i e w i c z (ur. 4 V 1916 w Warszawie) zatrudniony w IBL od 1957. Po ukończeniu polonistyki na UW w 1952 był asystentem przy Katedrze Literatury Polskiej tegoż Uniwersytetu. W kwietniu 1953 podjął pracę w sekretariacie "Pamiętnika Literackiego", a od 1954 był sekretarzem redakcji. Równocześnie brał czynny udział w pracach naukowych wrocławskiej Pracowni Historii Literatury Oświecenia IBL.

B. Zakrzewski, "Pam. Lit." 1965 z. 1.

18

27 listopada. U s t a l e n i e p r o g r a m u w s p ó ł -
p r a c y Z a k ł a d u H i s t o r i i L i t e r a t u -
r y S t a r o p o l s k i e j I B L z u n i w e r s y -
t e c k i m i o ś r o d k a m i b a d a w c z y m i t e j
o p o k i. Program omówiony na wspólnym posiedzeniu przewidy-
wał na rok 1965 cykl zebrań naukowych, poświęconych staropol-
skim nurtom kulturowym i literackim oraz zagadnieniom z zakresu
teorii badań.

Na pierwszym zebraniu 17 XII referaty wygłosili: prof.
W. Czapliński: "Wiek XVII w Polsce. Próba charakterystyki" i dr
Janusz Pelc: "Liryka polska XVII w. Główne linie rozwoju".

"Biul. Polonist." 1965 z. 22/23. - "Spraw. z Pr. Nauk. Wydz.
Nauk Społ. PAN" 1965 z. 2.

19

28 listopada. W i e c z ó r p o ś w i ę c o n y p a m i ę -
c i K a z i m i e r z a B u d z y k a, zorganizowany w War-
szawie przez IBL i Katedrę Teorii Literatury UW. Na program
złożyły się wspomnienia o prof. K. Budzyku dra J. Sławińskiego,
prof. S. Żółkiewskiego, prof. Z. Libery i prof. M.R. Mayenowej.

"Biul. Polonist." 1964 z. 21.

20

1 grudnia. P r z y z n a n i e d r H. K a p e ł u ś N a -
g r o d y i m. A. B r ü c k n e r a. Nagroda z dziedziny
historii literatury i filologii została przyznana w 1964 przez
Wydział I Nauk Społecznych PAN dr H. Kapełus za monografię pt.
"Stanisław z Bochnie, Kleryka Królewski" (Wrocław 1964).

21

14-15 grudnia. K o n f e r e n c j a n a u k o w a p t.
"G ł ó w n e k i e r u n k i p r o z y w P o l s c e
L u d o w e j", zorganizowana we Wrocławiu przez IBL i Katedrę
Literatury Polskiej UWr. Wygłoszono następujące referaty: prof.

S. Żółkiewski: "Polska proza powojenna"; dr A. Brodzka: "Realizm otwarty - poszukiwanie i wybór"; doc. J. Trzynadłowski (UWr): "Powieść polska lat 1945-1964 w poszukiwaniu bohatera"; doc. J. Ziomek (UAM): "Powieść polityczna - powieść o polityce"; dr H. Zaworska: "O powieści tzw. obrachunków inteligenckich l. 1945-1949"; dr P. Kuncewicz: "Poetyka powieści »produkcyjnej«"; dr A. Lisiecka: "Pokolenie »pryszczatych«"; dr Z. Żabicki: "O tendencjach rozwojowych współczesnej prozy polskiej"; mgr K. Dmitruk (UMCS): "Literatura w Polsce Ludowej".

Referaty zostały opublikowane w "Pamiętniku Literackim" 1964 z. 4.

W. Maciąg: "Próba bilansu prozy powojennej". "Życie Lit." 1964 nr 52. - Cz. T.: "Proza w Polsce Ludowej". "Tyg. Powsz." 1965 nr 1. - H. Kirchner, "Pam. Lit." 1965 z. 2. - Taż, "Spraw. z Pr. Nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN" 1965 nr 2. - A. Lam: "Potrzeba rozluźnienia". "Współczesność" 1965 nr 1. - R. Matuszewski, "Kult. i Społ." 1965 nr 2. - J. Szczypka: "Bilans niepełny". "Kierunki" 1965 nr 3. - Z. Uryga, "Ruch Lit." 1965 nr 3. - "Nauka Pol." 1965 nr 2.

22

S t o p n i e n a u k o w e u z y s k a n e w I B L w
1 9 6 4

doktora nauk humanistycznych: T. Kruszewska-Michałowska: "»Różne historyje« - studium z dziejów nowelistyki staropolskiej" (promotor: prof. J. Krzyżanowski); - K. Sierocka: "»Kultura Masł na tle czasopism i życia literackiego Polonii w ZSRR w latach 1918-1939" (promotor: prof. S. Żółkiewski); - R. Sobol: "Ze studiów nad życiem i twórczością Franciszka Karpińskiego w latach 1787-1825" (promotor: prof. S. Pigoń); - S. Świrko: "Ballady Jana Czeczota" (promotor: prof. J. Krzyżanowski); - A. Wierzbicka: "Charakterystyka składniowo-stylistyczna polskiej prozy renesansowej" (promotor: prof. M.R. Mayenowa); - **doktora habilitowanego:**

go: dr E. Jankowski: "»Listy zebrane« Elizy Orzeszkowej"; - k.n. R. Kaleta: "Poezja polityczna polskiego Oświecenia 1780-1795"; k.n. S. Treugutt: "»Beniowski« Juliusza Słowackiego jako przykład kryzysu indywidualizmu romantycznego"; dr R. Zimand: "Dekadentyzm warszawski".

23

S t o p n i e n a u k o w e u z y s k a n e p r z e z
p r a c o w n i k ó w I B L p o z a I n s t y t u t e m
w 1 9 6 4

doktora nauk humanistycznych: J. Sławiński: "Koncepcja języka poetyckiego awangardy" (UW, promotor: prof. K. Budzyk, po jego śmierci prof. Z. Libera).

24

T y t u ł y n a u k o w e u z y s k a n e p r z e z
p r a c o w n i k ó w I B L w 1 9 6 4

docenta: dr hab. dr hab. E. Jankowski, R. Kaleta, S. Treugutt, R. Zimand.

25

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a c o w -
n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 6 4

Działalność podstawowa: **rozpoczęli pracę:** mgr B. Biskupska (1 XII), mgr H. Filipkowska (1 XII), doc. M. Klimowicz (1 IV), mgr M. Piwińska (1 XII), mgr M. Pokrasen (1 X), mgr A. Polakowska (1 IX); - **przestali pracować:** prof. K. Budzyk (zm. 5 III), prof. M. Dłuska (30 IX), mgr J. Gawałkiewicz (zm. 28 XI), mgr J. Kajtoch (30 IX), prof. W. Kubacki (30 IX), mgr J. Świdarska (31 VIII).

Biblioteka: **rozpoczęli pracę:** mgr U. Drymmer-Kępka (16 IV), E. Skowrońska (1 II); - **przestali pracować:** mgr I. Śliwińska (30 IV), mgr M. Wosiek (29 II).

Administracja: **rozpoczęli pracę**: J. Pilichowska (16 V), W. Pra-
łat (1 IX), B. Żurawska (15 IX); - **przestali pracować**: Z. Bana-
chiewicz (16 V), K. Karpińska (31 VIII), J. Sierzpowska (13 X),
L. Szczepaniak (18 IV).

1965

7 stycznia. Z e b r a n i a n a u k o w e t z w. " c z w a r t -
k o w e " I B L w W a r s z a w i e . R e f e r a t y w y g ł o s i l i m . i n . d o c . S . S a n d -
l e r : " O n o w e l i s t y c e Ś w i ģ t o c h o w s k i e g o " (7 I) ; d r Z . G o l i Ń s k i :
" C z y i s t n i e j e t e k s t o l o g i a " (2 1 I) ; d r A . B r o d z k a : " T e o r i a p o w i e ś -
c i G . L u k a c s a " (2 1 X) ; p r o f . M . J a n i o n i d r h a b . Z . S t e f a n o w s k a :
" D w u g ł o s o k s i ą ż c e p r o f . B . B a c z k i » R o u s s e a u : s a m o t n o ś ć i w s p ó ł -
n o t a « " (1 8 X I) ; m g r J . R o s n o w s k a : " Z w i ą z k i t w ó r c z o ś c i D z i e r z k o w -
s k i e g o z l i t e r a t u r ą i s z t u k ą Z a c h o d u " (2 X I I) ; d r J . C z a c h o w s k a :
" B i b l i o g r a f i a p o l s k a w z a k r e s i e l i t e r a t u r o z n a w s t w a w l a t a c h 1 9 4 5 -
- 1 9 6 5 - s t a n i p o s t u l a t y " (1 6 X I I) .

"Biul. Polonist." 1965 z. 24 [tu streszczenie referatu
A. Brodzkiej].

1

2-7 lutego. U d z i a ł p r a c o w n i k ó w I B L w I V
K o n f e r e n c j i T e o r e t y c z n o l i t e r a c -
k i e j P o m o c n i c z y c h P r a c o w n i k ó w
N a u k o w y c h P o l o n i s t y k i , z o r g a n i z o w a n e j w P c i -
m i u p r z e z K a t e d r ę L i t e r a t u r y P o l s k i e j U J . W k o n f e r e n c j i , p o ś w i ę -
c o n e j z a g a d n i e n i o m l i r y k i , u d z i a ł w z i ę ł i p r e d s t a w i c i e l e n i e m a ł
w s z y s t k i c h o ś r o d k ó w u n i w e r s y t e c k i c h i I B L o r a z p r e d s t a w i c i e l e
c z e s k i e j i ś l o w a c k i e j A k a d e m i i N a u k , s t y p e n d y ś c i z J u g o ś ł a w i i i
U S A . O b r a d o m p r z y s ł u c h i w a l i s i ę p r o f . p r o f . M . D ł u s k a , M . R . M a y e -
n o w a , H . M ą r k i e w i c z . R e f e r a t y z I B L w y g ł o s i l i : d r J . J . L i p s k i :
" O k a z j o n a l n y c h a r a k t e r j ę z y k a l i r y k i " ; d r J . Ś l ą w i Ń s k i : " K a t e g o -
r i a p o d m i o t u l i r y c z n e g o " ; d r L . P ą z c z o ł o w s k a : " W i e r s z a u t w ó r
l i r y c z n y " . W y n i k i k o n f e r e n c j i p o d s u m o w a ł d r K . B a r t o s z y Ń s k i .

J. Bałuch, "Pam. Lit." 1965 z. 4. - J. Łukasiewicz, "Więź"
1965 nr 3. - "Biul. Polonist." 1965 z. 22/23.

2

lut. U k a z a n i e s i ę p i e r w s z e g o t o m u
"O b r a z u l i t e r a t u r y p o l s k i e j X I X i
X X w i e k u" - serii IV: "Literatura polska w okresie realiz-
mu i naturalizmu". Redakcję Naczelną OLP tworzyli: K. Wyka,
H. Markiewicz, I. Wyczańska (sekretarz). W skład Komitetu Redak-
cyjnego całości wchodził: M. Grabowska, A. Hutnikiewicz, M. Ja-
nion, J. Kulczycka-Saloni, M.R. yenowa, R. Przybylski, M. Pu-
chalska, Z. Stefanowska, S. Treugutt, A. Witkowska, B. Zakrzew-
ski, Cz. Zgorzelski, Z. Żabicki, M. Żmigrodzka. Radę Redakcyjną
tworzyli: J. Krzyżanowski, S. Pigoń, Z. Szweykowski, S. Żółkiew-
ski.

W skład Zespołu Redakcyjnego serii IV wchodził: J. Kul-
czycka-Saloni, H. Markiewicz, Z. Żabicki. Recenzentem naukowym
był Z. Szweykowski. Tom I przekazany został 1 IV 1961 wydawnict-
wu "Wiedza Powszechna", które miało być pierwotnie wydawcą
dzieła; tu też przygotowano go redakcyjnie. Po zrezygnowaniu
przez "Wiedzę Powszechną" (18 XII 1962) z dalszych prac nad pu-
blikacją OLP i przejęciu realizacji przez PWN (30 I 1963), druk
tomu został ukończony w lutym 1965 (nakład 10 000 egz.). Tomy
2-4 ukazały się w 1966, 1969, 1971.

3

14 marca - 14 września. D y s k u s j a O I B L związana
z trwającą od października 1964 szeregą dyskusję na temat orga-
nizacji nauki i szkół wyższych (Ustawa o zmianie ustawy o szko-
łach wyższych została wydana 31 III 1965, "Dz. U." 1965 nr 14).

Na przykład Instytutu powoływali się poloniści zajmujący
diametralnie różne stanowiska. Prof. J.Z. Jakubowski, kierownik
Katedry Literatury Polskiej UW, w opublikowanym 14 III na łamach
tygodnika "Kultura" artykule "Dajmy uniwersytetom możliwość pra-
cy" obciążał IBL (jako pochłaniający, w jego przekonaniu, zasad-
niczą część dotacji udzielanych przez państwo na rozwój nauki o

literaturze) winą za złą sytuację polonistyki uniwersyteckiej i niemożność prowadzenia, obok działalności dydaktyczno-wychowawczej, pracy badawczej. Zarzucał, iż pracownicy Instytutu, wolni od obowiązków dydaktycznych, korzystają w rzeczywistości z wieloletnich "stypendiów" na pracę naukową, a do tego, wyniki ich badań, formułowane językiem hermetycznym, niezrozumiałym dla szerszego grona czytelników, nie funkcjonują w życiu kulturalnym. Domagając się reorganizacji struktury i wzmocnienia życia naukowego katedr uniwersyteckich, postulował podział dotacji, pozostawienie w IBL jedynie pracowni bibliograficzno-dokumentacyjnych, które wymagają zbiorowego działania i zespołu stałych współpracowników.

Odmienne stanowisko zajmowali prof. S. Żółkiewski i prof. K. Wyka. W artykule pt. "Nowoczesna organizacja nauki i szkoły wyższe", opublikowanym w "Nowych Drogach" (maj), prof. S. Żółkiewski wskazywał, iż wobec masowości studiów wyższych, a co za tym idzie wzmocnienia obciążeń dydaktycznych uczelni akademickich, istnienie wyodrębnionych instytutów naukowych jest niezbędne i korzystne społecznie. Można w nich bowiem prowadzić badania podstawowe, koncentrować się na problematyce szczególnie ważnej społecznie, wymagającej wielu wykonawców. Stwarza to też większe możliwości nowatorstwa metodologicznego, zapewnia właściwe warunki dla prowadzenia prac zespołowych: bibliograficznych, leksykograficznych, dokumentacyjnych, edytorskich. Na przykładzie IBL dowodził, iż propozycja, aby Instytut prowadził jedynie badania z zakresu warsztatu naukowego niewykonalne w katedrach uniwersyteckich, jest lekceważeniem zasad normalnego rozwoju ośrodka badań naukowych; jako korzyść społeczną wskazywał na bogatszą produkcję wydawniczą, i to dotyczącą problematyki centralnej, inspiracje metodologiczne, szybszy przyrost kadry samodzielnych pracowników naukowych. Przyznawał równocześnie, iż

katedry powinny otrzymać większe dotacje na pracę naukową, mieć możliwość organizowania studiów doktoranckich i stać się ośrodkami badań; postulował też stworzenie zakładów badawczych uniwersytecko-akademickich.

Podobne stanowisko wobec funkcji i miejsca instytutów w strukturze nauki zajmował prof. K. Wyka, dyrektor IBL a zarazem profesor UJ, w opublikowanym 15 maja w "Polityce", ale napisanym w marcu 1965 artykule "Instytuty a uniwersytety". Dowodził znaczenia instytutów i wytwarzanego w nich dorobku naukowego dla całej dyscypliny i oponował przeciw niedocenianiu prac podstawowych w nauce o literaturze. Możliwość rozwiązania konfliktu w środowisku naukowym widział w wymianie kadry młodszych pracowników między instytutami a uczelniami oraz w nałożeniu na pracowników instytutów obowiązku określonej pracy dydaktycznej.

Na zasługi IBL w stwarzaniu porozumienia i wspólnego programowania badań przez literaturoznawców i językoznawców zwracał uwagę już wcześniej prof. Z. Klemensiewicz w "Życiu Literackim" (25 IV).

W dalszej wymianie poglądów - w której analogiczne jak prof. Jakubowski stanowisko zajęli z Uniwersytetu Warszawskiego dr J. Rohoziński oraz prof. J. Nowak-Dłużewski - wiele miejsca zajmowała sprawa "stylu iblowskiego" - "niejasnego sposobu pisania, jaki się rozwiłmożnił na gruncie Instytutu Badań Literackich, w pracach licznych jego, choć jeszcze nie wszystkich pracowników" - dowodził ostatni z wyżej wymienionych. Ataki, często bardzo złośliwe, pod adresem hermetycznego stylu pracowników IBL pojawiły się również w artykułach A. Sandauera "Żle o następach" we "Współczesności" (nr 6 i 7/8) oraz w różnych felietonach (np. Outsider: "List z Warszawy", "Życie Literackie" 1965 nr 17).

Przeciw stanowisku, iż wyniki badań literaturoznawczych

winny być ujmowane w kształt stylistyczny tak prosty i nieskomplikowany, aby były zrozumiałe dla szerokich kręgów czytelnich, występował prof. S. Żółkiewski we wspomnianym artykule, a także prof. K. Grzybowski w "Życiu Literackim" w artykule "Proszony o arbitraż", stwierdzając, że "współczesna nauka wytworzyła swój własny zasób pojęć i własny język, które dla stojących poza nią czy na jej granicy tylko, muszą być niejasne". Analizę "niezrozumiałości" wypowiedzi naukowej przeprowadził w "Nurcie" dr J. Kmita.

W dyskusji poruszane były też inne sprawy: J. Okopień, nawiązując do wypowiedzi prof. K. Wyki o badaniach podstawowych jako głównym zadaniu IBL, upomniał się o wprowadzenie do planu Instytutu ambitnie pomyślanej popularyzacji, a zwłaszcza nowocześnie zaplanowanej serii wiedzy o literaturze.

We wrześniu zabrał głos na łamach "Współczesności", w artykule "Domowe sprawy uniwersytetów", prof. J. Ziomek. Wyrażał on pogląd, iż "zajazd na IBL-owskie Soplicowo" nie załatwi istoty sprawy, jaką jest konieczność przywrócenia uniwersytetom rangi ważnych ośrodków naukowych, gdyż stoi temu na przeszkodzie dezintegracyjna struktura szkół wyższych, niemożność podołania obowiązkom wobec obciążeń nie tylko dydaktycznych, ale i administracyjnych, brak etatów dla pomocniczych pracowników nauki, trudność stworzenia szkół badawczych ze względu na różnorodną specjalizację poszczególnych pracowników. Rozwiązanie konfliktów między katedrami a Instytutem widział w przyjęciu przez pracowników Instytutu części obowiązków dydaktycznych, w wymiennych stypendiach krajowych na innych uczelniach dla młodszych pracowników naukowych, a przede wszystkim w rozwijaniu współpracy naukowej na wzór szkoły prof. T. Mikulskiego we Wrocławiu, stworzonej w pracowniach Zakładu Historii Literatury Oświecenia IBL i Uniwersytetu Wrocławskiego, czy integrację ogólnopolskiego śro-

dowiska badaczy staropolezczyzny w ramach prac Zakładu Historii Literatury Staropolskiej IBL.

J.Z. Jakubowski: "Dajmy uniwersytetom możliwość pracy". "Kultura" 1965 nr 11; polem.: K. Wyka: "Instytuty i uniwersytety". "Polityka" 1965 nr 20; J. Rohoziński: "Zbadajmy mur od marmurów strony...". "Współczesność" 1965 nr 11; K. Wyka: "Do redaktora »Współczesności«". "Współczesność" 1965 nr 12; J.Z. Jakubowski: "I co dalej z uniwersytetami?". "Kultura" 1965 nr 25. - K. Grzybowski: "Proszony o arbitraż". "Życie Lit." 1965 nr 25. - Z. Klemensiewicz: "Język a literatura". "Życie Lit." 1965 nr 17. - J. Kmity: "O niezrozumiałości". "Nurt" 1965 nr 6. - J. Nowak-Dłużewski: "Jeszcze o sprawach stylu naukowego polonistów". "Kultura" 1965 nr 31. - J. Okopień: "Współczesność na indeksie". "Polityka" 1965 nr 25; omów.: JOT: "Jeszcze o IBL". "Kultura" 1965 nr 26, Z prasy. - K. Wyka: "Nauczyciel uniwersytecki a badacz w instytucie naukowym". "Nauka Pol." 1965 nr 6. - J. Ziomek: "Domowe sprawy uniwersytetów". "Współczesność" 1965 nr 18. - S. Żółkiewski: "Nowoczesna organizacja nauki i szkoły wyższe". "Nowe Drogi" 1965 nr 5.

4

29 marca. P r z y z n a n i e N a g r o d y N a u k o w e j im. T. Mikulskiego za rok 1964. Rada Naukowa IBL na posiedzeniu 29 III przyznała nagrodę drowi J. Sławińskiemu za pracę "Koncepcja języka poetyckiego awangardy krakowskiej" (Wrocław 1965).

5

12-13 maja. U d z i a ł p r z e d s t a w i c i e l i I B L w k o n f e r e n c j i d y r e k t o r ó w i n s t y t u t ó w h i s t o r y c z n o l i t e r a c k i c h k r a j ó w s o c j a l i s t y c z n y c h, zorganizowanej w Budapeście z inicjatywy Instytutu Literatury Węgierskiej Akademii Nauk. IBL reprezentowali prof. prof. K. Wyka i M. Żmigrodzka. Celem konferencji było omówienie i zorganizowanie współpracy w zakresie komparatystyki historycznoliterackiej. Po dyskusji

podjęto uchwały dotyczące: 1. systematycznego organizowania (co 2 lata) konferencji dyrektorów (w 1967 w Warszawie - organizator IBL), na których wymieniano by doświadczenia i koordynowano plany naukowe; 2. powołania do życia międzynarodowego czasopisma krajów socjalistycznych poświęconego wymianie informacji o działalności instytutów i rezultatach prac badawczych; 3. gromadzenia materiałów archiwalnych oraz prowadzenia bibliografii prac z zakresu teorii literatury w krajach socjalistycznych; 4. zorganizowania szerokiego udziału pracowników w Kongresie Międzynarodowego Stowarzyszenia Literatury Porównawczej (AILC) w Belgradzie w 1967; 5. wspólnego opracowania wielotomowej syntezy historii literatury krajów Wschodniej Europy. Opracowanie tomu dotyczącego romantyzmu w krajach Wschodniej Europy zostało powierzone IBL.

"Biul. Polonist." 1965 z. 24. - "Nauka Pol." 1965 nr 5.

6

24-26 maja. K o n f e r e n c j a p o ś w i ę c o n a
t e o r i i p r o c e s u h i s t o r y c z n e g o w
l i t e r a t u r z e i s z t u c e, zorganizowana w War-
szawie przez IBL i IS PAN. Inicjatorem konferencji był zmarły w
1964 prof. K. Budzyk. Obrady otworzył prof. K. Wyka. Referaty
wygłosili: dr J. Sławiński: "Synchronia i diachronia w procesie
historycznoliterackim"; dr M. Głowiński: "Gatunek literacki i
problemy poetyki historycznej"; dr A. Okopień-Sławińska (UW):
"Rola konwencji w procesie historycznoliterackim"; prof. M. Ja-
nion: "Światopogląd polskiego romantyzmu"; prof. H. Markiewicz:
"Dialektyka pozytywizmu polskiego"; doc. A. Jackiewicz (IS):
"Proces literacki a film"; doc. P. Skubiszewski (IS): "Rola
źródeł w historii sztuki"; dr K. Makulski (IS): "O tzw. proce-
sie historycznym w etnologii"; dr M. Bristiger (IS): "Zagadnie-
nia genezy form muzycznych (na przykładzie form wariacyjnych

Renesansu)"; doc. R. Zimand: "Problem tradycji".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "Proces historyczny w literaturze i sztuce". Red. M. Janion i A. Piórunkowa. Warszawa 1967. IBL PAN. Historia i Teoria Literatury. Studia. Historia Literatury, 18.

B. Biskupska, "Pam. Lit." 1965 z. 4. - Taż, "Spraw z Pr. Nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN" 1965 z. 3. - J. Szacki, "Stud. Filoz." 1965 nr 4. - J. Żurawicka, "Kwart. Hist." 1965 nr 4. - "Biul. Polonist." 1965 z. 24.

7

czerwiec. W y d a n i e "S ł o w n i k a f o l k l o r u p o l s k i e g o" pod redakcją J. Krzyżanowskiego nakładem Wiedzy Powszechnej (druk ukończono w czerwcu, nakład 20 233 egz.). Słownik został przygotowany w Zakładzie Literatury Ludowej IBL. Redaktorem naukowym tomu była H. Kapełus, a autorami haseł: L. Bielawski, A. Biernacki, L. Brożek, T. Brzozowska, J. Darowski, R. Górski, Cz. Hernas, E. Jankowski, H. Kapełus, J. Krzyżanowski, L. Kukulski, E. Stankiewicz, R. Wojciechowski. Słownik objął 3 grupy zjawisk: 1) charakterystykę składników tworzących literaturę ludową, takich m.in. jak bajka, dramat, pieśń, podanie, przysłowie; 2) wiadomości teoretyczne z zakresu folklorystyki; 3) biografie ludzi związanych z folklorystyką (ok. 200 haseł).

8

czerwiec. W y d a n i e z e s z y t u "P a m i ę t n i k a L i t e r a c k i e g o" (R. LVI z. 2) d e d y k o w a n e g o p r o f. L. P ł o s z e w s k i e m u z okazji 75-lecia urodzin.

9

27-30 sierpnia. M i ę d z y n a r o d o w a K o n f e r e n c j a S e m i o t y k i, zorganizowana w Warszawie przy pomo-

cy Pracowni Poetyki Lingwistycznej IBL. Inicjatywa IBL poszerzenia współpracy naukowej (zainicjowanej przez Instytut już w l. 1960-1961) w zakresie badań nad poetyką, ujętą jako fragment problematyki semiotycznej i zorganizowania współpracy w dziedzinie semiotyki, połączona z inicjatywami IFiS PAN, Komitetu Badań nad Kulturą Współczesną oraz grupy socjologów, doprowadziły do powołania w 1964 przez Sekretariat Wydziału I PAN trzyosobowego Komitetu dla organizacji spotkania międzynarodowego na ten temat. W skład Komitetu weszli: prof. prof. S. Żółkiewski, A. Schaff i M.R. Mayenowa. Niezależnie od Komitetu trudności sprawiły, iż w 1965 można było zorganizować tylko konferencję o problematyce semiotycznej, ograniczającą się do problemów języka i języków sztuki. Referaty wygłosili: prof. R. Jakobson (USA): "Stosunek pomiędzy signans i signatum w języku"; prof. S. Szaumian (Moskwa): "Abstrakcyjne semiotyczne systemy jako model naturalnych języków"; prof. W. Iwanow (Moskwa): "Język poetycki i język nauki - różnice semiotyczne"; prof. W. Toporow (Moskwa): "Zagadnienie uniwersalnych znakowych kompleksów"; prof. H.S. Sørensen (Kopenhaga): "Semiotyczne rozwiązanie logicznego problemu zdań egzystencjonalnych (Andersen istnieje - Andersen nie istnieje)"; prof. M. Bierwisch (Berlin): "Semantyka niemieckich form przymiotnikowych"; prof. R. Barthes (Paryż): "Lingwistyka wypowiedzi"; prof. R. Barthes (Paryż): "Badania semiotyczne we Francji". Referaty R. Barthesa, H.S. Sørensen, S. Szaumiana zostały opublikowane w tomie: "Sign. Language. Culture". The Hague 1970 (por. 1966 poz. 15).

"Biul. Polonist." 1965 z. 24. - M.R. Mayenowa, "Nauka Pol." 1966 z. 2.

10

sierpień. W y d a n i e p i e r w s z e g o t o m u b i b l i o g r a f i i " D r a m a t s t a r o p o l s k i

o d p o c z ą t k ó w d o p o w s t a n i a S c e n y
N a r o d o w e j" w opracowaniu zespołu pod kierunkiem W. Ko-
rotaja, nakładem Ossolineum w serii IBL i BN "Książka w Dawnej
Kulturze Polskiej", 14 (druk ukończono w sierpniu, nakład 1000
egz.). Bibliografia została przygotowana w Pracowni Bibliografii
i Księgoznawstwa Staropolskiego. Redaktorem naukowym była A. Ka-
wecka-Gryczowa. Zespół autorski tworzyli: H. Bielak, T. Bieńkow-
ski, W. Korotaj, J. Szwedowska, M. Szymańska. Dzieło zostało
opatrzone następującą dedykacją: "Scenie Narodowej w dwusetną
rocznicę powstania niniejszy tom, świadectwo jej wielowiekowej
tradycji, składa Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii
Nauk".

Tom 1: "Teksty dramatyczne drukiem wydane do r. 1765", ob-
jął opisy 608 poz. W adnotacjach podane zostały dane o języku,
formie, budowie utworu, wystawieniach scenicznych, krótkie
streszczenie, sygnatury zachowanych egzemplarzy oraz bibliogra-
fia przedmiotowa.

11

sierpień. Z m i a n y w K o m i t e c i e R e d a k-
c y j n y m s e r i i "A r c h i w u m L i t e r a c-
k i e". Po śmierci prof. K. Budzyka do składu Komitetu Redak-
cyjnego dokooptowano dra Z. Golińskiego.

12

17-19 listopada. K o n f e r e n c j a p o ś w i ę c o n a
p o w i e ś c i X I X i X X w., zorganizowana w Warszawie
przez Pracownię Historii Literatury Okresu Romantyzmu IBL z
udziałem badaczy Instytutu Literatury Rosyjskiej (Puszkowski
Dom) w Leningradzie. Referaty wygłosili: dr nauk G. Fridlender
(Leningrad): "Główne etapy powieści rosyjskiej XIX wieku"; prof.
M. Janion: "»Agaj-Han« jako romantyczna powieść historyczna";
prof. M. Żmigrodzka: "Polska powieść biedermeierowska"; prof.

H. Markiewicz: "Antynomie powieści realistycznej"; dr nauk B. Bialik (Moskwa): "Powieść rosyjska początków XX wieku"; dr M. Głowiński: "Sytuacja powieści młodopolskiej"; k.n. L. Jerszow (Leningrad): "Tradycje rosyjskiej powieści klasycznej a powieść radziecka".

B. Biskupska, "Biul. Polonist." 1966 z. 25. - Taż, "Pam. Lit." 1966 z. 2. - G. Fridlender, "Sowieckoję Sławianowiedienije", Moskwa 1966 nr 4.

13

10-11 grudnia. S e s j a n a u k o w a p o ś w i ę c o n a t e a t r o w i s t a r o p o l s k i e m u, zorganizowana we Wrocławiu przez IBL (Zakład Historii Literatury Staropolskiej) przy współpracy Wydziału Kultury PRN we Wrocławiu. Obradom przewodniczył doc. Cz. Hernas. Wygłoszono następujące referaty: dr J. Kułtuniakowa (UAM): "Od mitu do moralitetu"; dr W. Roszkowska: "Z problematyki badawczej teatru w. XVII i czasów saskich"; dr T. Bieńkowski: "Na marginesie lektury staropolskich programów teatralnych"; mgr W. Korotaj: "Staropolskie programy szkolne - zarys problematyki"; doc. M. Klimowicz: "Główne problemy teatru czasów saskich w świetle najnowszych badań"; dr P. Lewin (UW): "Intermedia białoruskie, ukraińskie i rosyjskie. Ważniejsze cechy i różnice"; dr J. Gołos (?): "Zagadnienie muzyki w teatrze staropolskim"; mgr L. Flaszen (Kraków): "Formy staropolskie w teatrze współczesnym".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "Wrocławskie spotkania teatralne". Praca zbiorowa pod red. W. Roszkowskiej. Wrocław 1967 IBL PAN. Studia Staropolskie, 18.

W. Roszkowska, "Biul. Polonist." 1966 z. 25.

14

14-15 grudnia. K o n f e r e n c j a n a u k o w a p o ś w i ę c o n a t e o r i i p o w i e ś c i, zorganizowa-

na w Warszawie przez Pracownię Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej IBL. Referaty wygłosili: dr J. Sławiński: "Semantyka wypowiedzi narracyjnej"; dr T. Cieślikowska (UŁ): "Niektóre funkcje kompozycyjne monologu wewnętrznego we współczesnej prozie narracyjnej"; dr K. Bartoszyński: "Z problematyki czasu w utworach epickich"; dr P. Wert (UŁ): "Podstawowa aparatura pojęciowa teorii epiki literackiej w teorii filmu fabularnego"; dr M. Głowiński: "Powieść jako metodologia powieści"; dr U. Dąbska-Prokopowa (UJ): "O niektórych konstrukcjach zdaniowych we współczesnej powieści".

Materiały konferencji opublikowane zostały w tomie: "W kręgu zagadnień teorii powieści". Pod red. J. Sławińskiego. Wrocław 1967. IBL PAN. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej, 7.

"Biul. Polonist." 1965 z. 24, 1966 z. 25. - [E. Balcerzan] E.B., "Nurt" 1966 nr 3. - R. Handke, "Pam. Lit." 1966 z. 2. - Tenże, "Spraw. z Pr. Nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN" 1966 nr 1.

15

21 grudnia. P o w o ł a n i e w r a m a c h I B L P r a c o w n i B a d a ń n a d K u l t u r ą W s p ó ł c z e s n ą uchwałą z 21 XII 1965 Sekretariatu Naukowego PAN. "Do zadań Pracowni przede wszystkim należeć będzie prowadzenie badań dotyczących procesów upowszechniania wartości kulturalnych i demokratyzacji instytucji życia kulturalnego kraju. Dotychczas badaniami tymi zajmują się fragmentarycznie ośrodki prowadzące prace w dziedzinie socjologii kultury. Bardziej wszechstronne studia, a zwłaszcza studia wiążące problematykę struktury społecznej życia kulturalnego z treścią upowszechnianych wartości kulturalnych, wymagają bliższej współpracy specjalistów różnych dziedzin kultury, przede wszystkim socjologów, teoretyków literatury, historyków myśli współczesnej, lingwistów i muzykologów.

Powołanie Pracowni ma na celu zapewnienie tego rodzaju współpracy pomiędzy przedstawicielami różnych dyscyplin humanistycznych". Kierownikiem Pracowni został prof. S. Żółkiewski.

"Z życia organizacyjnego PAN". "Nauka Pol." 1966 nr 3.

16

grudzień. W y d a n i e k s i ę g i z b i o r o w e j
"Z p r o b l e m ó w l i t e r a t u r y p o l s k i e j
X X w i e k u" druk ukończono w grudniu, nakład 5290 egz. .
Trzytomowe dzieło zredagowane przez Komitet w składzie: S. Żółkiewski, H. Wolpe, H. Markiewicz, zostało opatrzone dedykacją:
"Profesorowi Kazimierzowi Wyce w trzydziestolecie Jego pracy naukowej i pisarskiej - Przyjaciele, Koledzy, Uczniowie". Poszczególne tomy redagowali: t. 1: "Młoda Polska" - J. Kwiatkowski, Z. Żabicki; t. 2: "Literatura międzywojenna" - A. Brodzka, Z. Żabicki; t. 3: "Literatura Polski Ludowej" - A. Brodzka, Z. Żabicki.

17

grudzień. P r z y z n a n i e N a g r o d y W y d z i a -
ł u N a u k S p o ł e c z n y c h P A N z e s p ó ł o -
w i p o d k i e r u n k i e m p r o f. R. P o l l a -
k a w składzie: dr T. Witczak, mgr D. Maniewska, dr J. Cyber-
towicz, doc. A. Sajkowski, mgr I. Teresińska, mgr W. Wendland-
-Pierzchlewiczowa. Nagroda została przyznana za tomy 1-3 "Bi-
bliografii literatury polskiej »Nowy Korbut« - Piśmiennictwo
Staropolskie" (Warszawa 1963-1965).

"Nauka Pol." 1966 z. 2.

18

grudzień. W y d a n i e z e s z y t u 4 "P a m i ę t -
n i k a L i t e r a c k i e g o" (R. LVI z. 4) d e d y -
k o w a n e g o p r o f. K. G ó r s k i e m u z o k a z j i
70-lecia urodzin.

18a

W s p ó ł p r a c a I B L z i n s t y t u t a m i i n -
n y c h k r a j ó w s o c j a l i s t y c z n y c h w 1965
przejawiająca się we wspólnym opracowywaniu wybranych zagadnień
naukowych:

1. z Instytutem Słowianoznawstwa AN ZSRR w Moskwie w zakresie
poetyki; w przygotowaniu wspólna publikacja: "Poetika,
semiotika, kultura";
2. z Instytutem Literatury Światowej im. M. Gorkiego w Moskwie -
w przygotowaniu publikacja poświęcona polsko-rosyjskim związ-
kom literackim w ciągu wieków, zwłaszcza w w. XIX i XX;
3. z Instytutem Literatury Węgierskiej AN w Budapeszcie - w
przygotowaniu wspólna księga poświęcona wybranym zagadnieniom
dotyczącym polsko-węgierskich związków literackich;
4. z Instytutem Czeskiej Literatury AN CSRS w Pradze - stała
współpraca w zakresie problematyki historycznoliterackiej,
problematyki metryki oraz teorii dzieła literackiego, realizo-
wana poprzez stałe wymienne sympozja naukowe oraz wymianę
pracowników skupionych nad w/w badaniami;
5. z Instytutami Literatury i Języka ZSRR, CSRS, Bułgarii, NRD,
Rumunii i Węgier w zakresie problematyki semiologicznej.
"Biul. Polonist." 1965 z. 24.

19

S t o p n i e n a u k o w e u z y s k a n e w I B L w
1 9 6 5

doktora nauk humanistycznych: Z. Florczak: "Udział regionów w
kształtowaniu piśmiennictwa polskiego XVI w." (promotor: prof.
K. Górski); - J.J. Lipski: "Twórczość Jana Kasprowicza w latach
1878-1891 na tle epoki" (promotor: prof. K. Wyka); - Janusz Ma-
ciejewski: "Debiut Michała Bałuckiego na tle twórczości »przed-
burzowców«" (promotor: prof. J. Krzyżanowski); - B. Winklowska:
"Monografia bio-bibliograficzna Tadeusza Boya Żeleńskiego"

(promotor: doc. E. Korzeniewska); - **doktora habilitowanego:**
Z. Stefanowska-Treuguttowa: "Historia i profesja. Studium o
»Księgach narodu i pielgrzymstwa polskiego«".

20

S t o p n i e n a u k o w e u z y s k a n e p r z e z
p r a c o w n i k ó w I B L p o z a I n s t y t u t e m
w 1 9 6 5

doktora nauk humanistycznych: K. Tokarzówna: "Kalendarz życia i
twórczości Bolesława Prusa. Lata 1847-1883" (UAM, promotor:
prof. Z. Szweykowski); - T. Tyszkiewiczówna: "Bibliografia Bo-
lesława Prusa" (UAM, promotor: prof. Z. Szweykowski).

21

T y t u ł y n a u k o w e u z y s k a n e p r z e z
p r a c o w n i k ó w I B L w 1 9 6 5

docenta: dr hab. Z. Stefanowska-Treuguttowa; - **członka kores-
pondenta PAN:** prof. H. Markiewicz.

22

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a -
c o w n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 6 5

Działalność podstawowa: **rozpoczęli pracę:** mgr E. Baranowska
(1 IX), mgr J.M. Rymkiewicz (1 XI), mgr Z. Sypulanka (1 I), mgr
I. Teresińska (1 III), dr A. Wirth (1 X); - **przestali pracować:**
mgr A. Cieński (30 IV), mgr B. Komarowa (31 III), prof. J. Kott
(30 IX).

Administracja: **rozpoczęli pracę:** K. Okólska (1 II), L. Rzeź-
nicki (13 XI); - **przestali pracować:** W. Czajka (31 XII), R. Die-
trich (31 VIII), mgr S. Karwacki (31 VII), W. Kwieciński
(26 VIII), W. Prałat (12 IV), B. Scheiner (31 I).

23

1966

od 13 stycznia. Z e b r a n i a n a u k o w e t z w .

"c z w a r t k o w e" I B L w W a r s z a w i e . W r a -
mach t z w . "zebrań czwartkowych" referaty wygłosili: dr J.J.

Lipski: "Wczesny naturalizm niemiecki w ujęciu teoretyków kie-
runku" (13 I); dr H. Zaworska: "W poszukiwaniu stylu uczuciowe-
go epoki. O prozie Adolfa Rudnickiego" (27 I); dr K. Bartoszyń-
ski: "Zagajenie dyskusji nad książką H. Markiewicza: »Główne
problemy wiedzy o literaturze«" (24 II); prof. K. Wyka: "»Dusza
z ciała wyleciała« (Tuwim a folklor)" (10 III); doc. S. Treu-
gutt: "Zagajenie dyskusji nad książką Cz. Hernasa »W kalinowym
leśie«" (24 III); dr M. Głowiński: "Powieść i autorytety. O mo-
ralistycznym charakterze narracji" (7 IV); dr J. Stradecki: "O
wydaniach poetów międzywojennych" (26 IV); dr J. Sławiński:
"Kłopoty humanistów z językiem" (5 V); dr A. Wierzbicka: "Spór
o metody we współczesnym językoznawstwie" (19 V); doc. Z. Stefa-
nowska: "O »Romantyczności« Adama Mickiewicza" (2 VI); doc.
S. Treugutt: "Samotność i egzaltacja (Krasiński - Reeve)" (16
VI); dr M. Jasińska (KUL): "Między powieścią a biografią. Pro-
blem genologiczny typologii zbeletryzowanej biografii" (13 X);
doc. R. Zimand: "O liczeniu imion. (Czy indeks osobowy jest
tekstem znaczącym)" (27 X); dr M. Podraza-Kwiatkowska: "Symbol
kreatora" (10 XI).

"Spraw. z Pr. Nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN" 1966 nr 2 [tu
streszcz. referatów J.J. Lipskiego i H. Zaworskiej]. - "Biul.
Polonist." 1966 z. 25, 1967 z. 28 [tu streszcz. referatów
M. Jasińskiej, M. Podrazy-Kwiatkowskiej, R. Zimanda].

1

2-7 lutego. U d z i a ł p r a c o w n i k ó w I B L w V
K o n f e r e n c j i T e o r e t y c z n o l i t e r a c -

kiej Młodych Pracowników Nauk o-
wych Polonistyki, zorganizowanej w Św. Katarzynie
k/Kielc przez Katedrę Historii Literatury Polskiej UMCS. Z pra-
cowników IBL referat wygłosiła mgr E. Sarnowska: "Problemy kry-
tyki mitograficznej".

"Biul. Polonist." 1966 z. 26/27.

2

ok. lutego. Zmiany w składach redakcji
serii wydawniczych IBL w związku ze śmier-
cią prof. K. Budzyka: "Studia Staropolskie" - redakcję objęli
Cz. Hernas i J. Ziomek (od t. 15); "Biblioteka Pisarzy Polskich"
- dokooptowano J. Woronczaka (od nru 15 serii B).

3

1 marca. Zmiany w składzie Dyrekcji
IBL. Na stanowisko zastępcy dyrektora d/s administracyjnych
została powołana przez Wydział I PAN I. Nieciengiewiczowa (do 30
IX 1972).

4

30 marca. Powołanie pracowników IBL
do Komitetu Nauk o Literaturze
PAN na okres kadencji 1966-1968. Uchwałą Sekretariatu Nauko-
wego Wydziału I powołani zostali: prof. J. Krzyżanowski (prze-
wodniczący), prof. K. Wyka (wice-przewodniczący), doc. A. Brodz-
ka, prof. M. Dłuska, dr Z. Goliński, prof. M. Janion, doc.
E. Jankowski, prof. H. Markiewicz, prof. M.R. Mayenowa, mgr
J. Rużyło-Stasiakowa, doc. S. Sandler, doc. Z. Stefanowska, prof.
J. Ziomek, prof. M. Zmigrodzka, prof. S. Żółkiewski.

Arch. Wydz. I PAN.

5

ok. marca. Powołanie nowej Rady Nauko-
wej IBL. Wydział I PAN powołał Radę w następującym skła-

dzie: prof. S. Żółkiewski (przewodniczący) oraz członkowie: dr J. Czachowska, prof. W. Danek (WSP Kraków), prof. M. Dłuska (UJ), dr Z. Goliński, prof. K. Górski (UMK), prof. A. Gryczowa, doc. Cz. Hernas, prof. A. Hutnikiewicz (UMK), prof. M. Janion, doc. E. Jankowski, prof. Z. Klemensiewicz, doc. M. Klimowicz, doc. E. Korzeniewska, prof. J. Krzyżanowski, prof. J. Kulczycka-Saloni (UW), prof. W. Kuraszkiewicz, prof. Z. Libera (UW), prof. H. Markiewicz, prof. M.R. Mayenowa, prof. B. Nadolski (UMK), prof. S. Pigoń (PAN), prof. L. Płoszewski, prof. R. Pollak (UAM), mgr J. Rużyło-Stasiakowa, doc. S. Sandler, prof. S. Skwarczyńska (UŁ), doc. Z. Stefanowska, doc. M. Straszewska (UW), doc. W. Suchodolski, prof. Z. Szmydtowa (UW), prof. Z. Szweykowski (UAM), dr J. Woronczak, prof. K. Wyka, prof. B. Zakrzewski (UWr), prof. J. Ziomek (UAM), prof. M. Żmigrodzka, płk. J. Przymanowski.

5a

1 kwietnia. U t w o r z e n i e P r a c o w n i " S ł o w n i k a W s p ó ł c z e s n y c h P i s a r z y P o l s k i c h " pod kierunkiem dr J. Czachowskiej. W skład Pracowni weszli: mgr F. Lichodziejewska, mgr R. Loth, dr B. Winklowska (którzy do tej pory należeli do Pracowni Dokumentacji Naukowej Literatury XX w.). Zadaniem Pracowni miało być opracowanie dwu kolejnych tomów "Słownika": tomu 5, przynoszącego hasła rzeczowe i osobowe pisarzy debiutujących po 1950 r., oraz tomu 6 zawierającego uzupełnienia bibliograficzne i biograficzne do haseł opracowanych w tomach 1-4. Pozostając przy dotychczasowej koncepcji słownika jako odpowiadającej potrzebom głównych odbiorców - badaczy literatury współczesnej, postanowiono zawęzić dobór haseł do pisarzy, krytyków i historyków literatury, uściślić dane biograficzne, zwiększyć informacyjność bibliografii przez poszerzenie opisu pozycji podmiotowych, większą se-

lekcję opracowań.

Rozpoczynając gromadzenie materiałów do t. 5, który rozrósł się następnie w trzytomową serię II "Słownika współczesnych pisarzy polskich", rozesłano w grudniu 1966 do ok. 500 pisarzy polskich w kraju i za granicą ankietę dotyczącą faktów ich życia i twórczości.

J. Czachowska, "Biul. Polonist." 1969 z. 34.

6

25-27 kwietnia. N a u k o w e s p o t k a n i e p o l s k o - c z e s k i e, zorganizowane w Warszawie przez IBL, poświęcone problematyce procesu historycznego w literaturze i teorii dzieła literackiego. Ze strony czeskiej wzięło udział w spotkaniu 7 osób reprezentujących Uniwersytet Karola w Pradze i Instytut Czeskiej Literatury CAN - ze strony polskiej 10 osób reprezentujących IBL.

"Biul. Polonist." 1966 z. 25.

7

27 kwietnia. Z m a r ł w W a r s z a w i e p r o f. H e n r y k W o l p e (ur. 22 VI 1899 w Warszawie), historyk literatury, działacz społeczno-kulturalny (dane biobibliograficzne podaje SWPP t. 3 s. 527). W l. 1955-1957 oraz 1961-1966 był zastępcą dyrektora IBL do spraw naukowych, członkiem Rady Naukowej, założycielem (1958), a następnie redaktorem "Biuletynu Polonistycznego".

"Biul. Polonist." 1966 z. 26/27.

8

5-7 maja. K o n f e r e n c j a n a u k o w a p o ś w i ě c o n a p r o b l e m a t y c e f o l k l o r u s ł o - w i a ń s k i e g o, zorganizowana w Warszawie przez Zakład Literatury Ludowej IBL przy współpracy Ministerstwa Kultury i Sztuki. Konferencja zgromadziła ok. 90 uczestników, reprezentu-

jących różne ośrodki akademickie i uniwersyteckie z kraju, a także folklorystów z Bułgarii, Czechosłowacji, Jugosławii, Łużyc i ZSRR. Celem konferencji był przegląd informacyjny stanu badań w folklorystyce. Referaty wygłosili: prof. J. Krzyżanowski: "Stan badań i potrzeby folklorystyki polskiej"; doc. Cz. Hernas (UWr): "Problematyka badań polskiej pieśni ludowej XVI-XVIII w."; dr R. Wojciechowski: "Polska pieśń ludowa w zbiorach i opracowaniach XIX i XX w."; dr H. Kapełusz: "Badania nad bajką i podaniem w Polsce"; dr S. Świrko: "Badania terenowe nad współczesnym folklorem polskim"; prof. M. Znamierowska-Prüfferowa (UMK): "Z zagadnień folkloru rybackiego w Polsce"; doc. J. Ligeza (IŚl): "Przeobrażenia współczesnej twórczości ludowej"; Cz. Kałużny (Muzeum Górnośląskie w Bytomiu): "Folklor i jego upowszechnienie w działalności kulturalno-oświatowej w Polsce Ludowej"; prof. W. Guślew (Moskwa): "Problematyka słowiańska w pracach folklorystów rosyjskich"; prof. J. Sołomiewicz (Minsk): "Problemy badań folklorystyki białoruskiej"; prof. W. Juzwienko (Kijów): "Główne problemy folklorystyki ukraińskiej"; prof. P. Dinekow (Bułgaria): "Badania folklorystyki bułgarskiej"; prof. P. Nedo (NRD): "Folklorystyka na Łużycach"; prof. J. Jech (Praga): "Z badań prozy ludowej w Czechosłowacji"; dr V. Gašpariková (Bratysława): "Problemy współczesnej folklorystyki w Słowacji"; dr M. Matičetov (Lubiana): "Współczesna folklorystyka w Jugosławii"; dr R. Górski: "Studia nad dziejami folklorystyki polskiej"; prof. J. Krzyżanowski: "Tekstologia folklorystyczna"; prof. A. Obrębska-Jabłońska (ZSł): "Z warsztatu edycji pieśni białoruskich"; prof. J. Burszta (IHKM): "Nowe formy dzieł Kolberga jako źródło folklorystyczne"; dr S. Świrko: "Edycja »Nowej księgi przysłów«". W wyniku dyskusji uchwalono wniosek o potrzebie utworzenia specjalnej komisji koordynacyjnej, która uzgadniałaby plany różnych dyscyplin naukowych w zakresie folklorystyki polskiej. Referaty zostały o-

publikowane w "Literaturze Ludowej" 1966 nr 4/6, 1967 nr 1/3.

A. Budzyński: "Sejmik folklorystów". "Tyg. Kult." 1966 nr 21.
- W. E. Gusiew, "Wiestnik AN SSSR", Moskwa 1966 nr 11. - Ten-
że, "Sowietskoje Sławjanowiedienije" 1966 nr 6. - H. Kapeliś,
"Biul. Polonist." 1966 z. 26/27. - S. Świrko, "Lit. Lud."
1966 nr 1. - Tenże, "Teatr Lud." 1966 nr 6. - K. Wrocławski,
"Pam. Słow." 1967 t. 17 s. 256-259.

9

ok. maja. Z m i a n a s k ł a d u r e d a k c j i "B i u -
l e t y n u P o l o n i s t y c z n e g o". Po śmierci prof.
H. Wolpego (27 IV 1966) redakcję "Biuletynu" objęły dr K. Sie-
rocka i mgr A. Piorunowa. Jako pierwszy pod ich redakcją wydany
został zeszyt 26/27.

10

maj. W y d a n i e p i e r w s z e g o t o m u "S ł o w -
n i k a p o l s z c z y z n y X V I w i e k u", opracowa-
nego w IBL pod redakcją Komitetu w składzie: S. Bąk, S. Hrabec,
W. Kuraszkiewicz, M.R. Mayenowa, S. Rospond, S. Saski, W. Ta-
szycki, J. Woronczak; sekretarz redakcji - F. Peplowski. Doradcy
naukowi: Z. Abrahamowicz (turkologia), J. Bauer (gramatyka po-
równawcza słowiańska), O.A. Klawek (biblistyka), H. Szpilczyński
(botanika, farmakologia, medycyna), D. Turkowska (łacina), A. Ve-
tulani (prawo). Wydawcą było Ossolineum (druk ukończono w maju,
nakład 1180 egz.).

W tomie 1 hasła A-Bany poprzedziły artykuły: K. Wilczew-
skiej: "Zasady redakcyjne »Słownika«"; J. Perka: "Bibliografia
kanonu źródeł"; Z. Florczak: "Biografie pisarzy, drukarzy i
korektorów"; oraz mapa przygotowana przez Z. Florczak i A. Ża-
boklicką-Wąsowiczową.

11

2 czerwca. Z m a r ł w e W r o c ł a w i u d r R o -
m a n W o ł o s z y ń s k i (ur. 17 I 1928 w Grodzisku na Wi-

leńszczyźnie), historyk literatury, edytor, krytyk teatralny. Od stycznia 1953 pracował jako starszy asystent, a następnie adiunkt w Pracowni Historii Literatury Oświecenia w IBL we Wrocławiu. Był autorem artykułów i książek o literaturze Oświecenia oraz o teatrze współczesnym (w 1978 wydano w Ossolineum: "W trosce o teatr. Szkice o teatrach wrocławskich 1954-1966" w wyborze i opracowaniu Z. Wołoszyńskiej).

"Biul. Polonist." 1966 z. 26/27.

12

6 czerwca. O g ó ł n o p o l s k i e z e b r a n i e b a d a c z y r o m a n t y z m u, zorganizowane przez Pracownię Historii Literatury Okresu Romantyzmu IBL. Celem zebrania, o charakterze organizacyjnym, była wymiana doświadczeń dotyczących badań nad romantyzmem, zapoznanie się z indywidualnymi planami badawczymi i wytypowanie kluczowych dla literatury romantycznej problemów, nad którymi należałoby podjąć szersze prace zbiorowe. Powołano komisję w składzie: prof. prof. W. Danek (WSP Kraków), M. Janion, Jarosław Maciejewski (UAM), E. Sawrymowicz (UW), Z. Skwarczyński (UŁ), B. Zakrzewski (UWr), Cz. Zgorzeleński (KUL), M. Żmigrodzka, której zadaniem miały być dalsze prace nad planami badań.

A. Kowalczykowa, "Biul. Polonist." 1966 z. 26/27.

13

7 czerwca. N a g r o d a W y d z i a ł u I N a u k S p o ł e c z n y c h P A N d l a z e s p o ł u a u t o r s k i e g o b i b l i o g r a f i i "D r a m a t s t a r o p o l s k i o d p o c z ą t k ó w d o p o w s t a n i a S c e n y N a r o d o w e j", t. 1: "Teksty dramatyczne drukiem wydane do r. 1765". W skład zespołu autorskiego wchodzili: redaktor naukowy prof. A. Kawecka-Gryczowa oraz H. Bielak, dr T. Bieńkowski, mgr W. Korotaj, mgr J. Szwedowska, mgr

M. Szymańska.

14

12-19 września. D r u g a m i ę d z y n a r o d o w a k o n f e r e n c j a p o ś w i ę c o n a s e m i o t y c e, z o r g a n i z o w a n a z i n i c j a t y w y I B L (p r z y u d z i a l e P r a c o w n i P o e t y k i L i n g w i s t y c z n e j I n s t y t u t u) w K a z i m i e r z u. N a k o n f e r e n c j i, k t ó r a o d b y ł a s i ę p o d p a t r o n a t e m U N E S C O, r e f e r a t y w y g ł o s i l i: p r o f. S. Ż ó ł k i e w s k i (P A N): "Deux structuralismes"; p r o f. A. J. G r e i m a s (P a r y ż): "Sémanétique, sémiotique et sémiologies"; p r o f. L. Z a w a d o w s k i (W r o c ł a w): "A classification of signs and of semantic systems"; p r o f. R. S u s z k o (I F i S): "Remarks concerning the relations between linguistics and logic"; p r o f. W. S k a l m o w s k i (U J): "On the notion of a subcode in semiotics"; p r o f. H. S. S p ø r e n s e n (K o p e n h a g a): "Meaning and reference"; d o c. J e r z y P e l c (U W): "A functional approach to the logical semiotics of natural language"; p r o f. A. S c h a f f (I F i S): "Specific features of the verbal sign"; p r o f. H. H i z (F i l a d e l f i a, U S A): "Disambiguation"; p r o f. J. K u r y ł o w i c z (U J): "Metaphor and metonymy in linguistics"; d r S. S i a t k o w s k i (U W): "Sur les relations entre le plan sémantique et le plan formel dans la langue"; d o c. A. B o g u s ł a w s k i (U W): "On semantic primitives and meaningfulness"; p r o f. A. Z a l i z n i a k (M o s k w a): "A propos de la division des désinences nominales russes en parties significatives"; k. n. A. Ż ó ł k o w s k i j, k. n. A. M i e l c z u k (M o s k w a): "K postrojeniju dejstwujuščej modeli jazyka (smysł - tekst)"; p r o f. Ju. A p r e s j a n (M o s k w a): "Opisanije sëmantiki czerez sintaksis"; p r o f. T. K o t a r b i ŋ s k i (P A N): "Sur l'attitude réiste ou concrétiste"; J. P a d u c z e w a (M o s k w a): "Language of mathematical logic viewed as a semantic model of natural languages"; d o c. I. B e l l e r t, d o c. W. Z a w a d o w s k i (U W): "Preliminary attempt at outlining a system of linguistic signs in terms of the theory of categories"; p r o f. N. C h o m s k y (C a m b r i d -

ge, USA): "Some observations on the problems of semantic analysis in natural languages"; doc. T. Wójcik (UW): "The praxiological model of language"; prof. E. Weigl (Berlin): "Neuropsychological studies of structure and dynamics of semantic fields with the deblocking method"; prof. M. Frumkina, k.n. A. Wasilewicz (Moskwa): "Niektóre problemy wosprijetija wierojatnostiej słów"; prof. T.A. Sebeok (USA): "Zoosemiotics: an approach to the study of animal communication"; prof. W. Iwanow, prof. W. Toporow (Moskwa): "K siemioticzeskomu analizu mifa i rituala (na bieleorusskom materiale)"; k.n. T. Tsiviane (Moskwa): "Contribution à l'étude de certains systèmes sémiotiques simples (Système de l'étiquette)"; prof. Ch. Metz (Paryż): "Problèmes de dénotation dans le film de fiction. Contribution à une sémiologie du cinéma"; mgr E. Siemińska (Uł): "Connotation and denotation in a work of film art"; doc. A. Jackiewicz (IS): "La théorie du cinéma métaphorique et métonimique à la lumière de la sémiologie"; mgr B. Mruklik (Uł): "The film as language"; mgr M. Bystrzycka (Uł): "Eisenstein as precursor of semantics in film art"; prof. M. Schapiro (Nowy Jork): "On some problems in the semiotics of visual art: field and vehicle in image-signs"; doc. M. Porębski (Akademia Sztuk Pięknych, Warszawa): "Images et signes"; prof. M. Wallis (Uł): "The history of art as the history of semantic structures"; k.n. A. Żołkowski (Moskwa): "Deus ex machina"; prof. J. Levy (Brno): "Generative poetics"; prof. I. Riewzin (Moskwa): "Generative grammars, stylistics and poetics"; prof. A. Rossi (Florencja): "Le symbolisme comme langue spéciale"; prof. R. Barthes (Paryż): "La linguistique du discours"; prof. C. Bremond (Paryż): "Combinaisons syntaxiques entre fonctions et séquences narratives"; prof. T. Todorow (Paryż): "Choderlos de Laclos et la théorie du récit"; dr A. Wierzbicka: "Descriptions or quotation?"; prof. M.R. Mayenowa: "Expressions guille-

metées: contribution à l'étude de la sémantique du texte poétique".

Referaty zostały opublikowane w tomie: "Sign. Language. Culture. Signe. Langede. Culture. Znak. Język. Kultura. Znak. Jazyk. Kultura". Editorial board: A.J. Greimas, R. Jakobson, M.R. Mayenowa, S. Szaumian, W. Steinitz, S. Żółkiewski. The Hague: Mouton 1970.

15

26 września. K o n f e r e n c j a n a u k o w a p o-
ś w i ę c o n a T a d e u s z o w i Ż e l e Ń s k i e m u-
-B o y o w i w 25 rocznicę śmierci, zorganizowana w Warszawie
przez IBL. Referaty wygłosili: S. Żeleński: "Wspomnienie o oj-
cu"; prof. H. Markiewicz: "Boy jako pamiętnikarz Młodej Polski";
doc. R. Zimand: "»Flirty z Melpomeną« jako kronika kultury 20-
-lecia międzywojennego" (druk "Dialog" 1966 nr 11); dr B. Wink-
lowa: "Boy - popularyzator".

A. Piorunowa, "Biul. Polonist." 1967 z. 28. - Taż, "Pam.
Lit." 1967 z. 1. - "Nauka Pol." 1967 nr 1.

16

13 października. N a d a n i e I B L Z e s p o ł o w e j
O d z n a k i 1 0 0 0 - l e c i a P a ń s t w a P o l-
s k i e g o. Podczas posiedzenia Rady Naukowej IBL nastąpiło
uroczyste nadanie Instytutowi Zespołowej Odznaki Tysiąclecia
Państwa Polskiego i 11 odznak indywidualnych przyznanych przez
Prezydium Ogólnopolskie FJN.

"Biul. Polonist." 1967 z. 28.

17

13 października. P r z y z n a n i e N a g r o d y N a u-
k o w e j im. T. M i k u l s k i e g o z a r o k
1 9 6 5. Rada Naukowa IBL na posiedzeniu 13 X przyznała nagro-
dę dr T. Kruszewskiej-Michałowskiej za książkę "»Różne histo-

ryje». Studium z dziejów nowelistyki staropolskiej" (Wrocław 1965).

"Biul. Polonist." 1967 z. 28.

18

październik. O t w a r c i e S t u d i u m D o k t o -
r a n c k i e g o I B L. Studium prowadzone było w 1966-1969.

"Biul. Polonist." 1978 z. 2.

19

październik. Z a k o ń c z e n i e w y d a w a n i a s e -
r i i "T e a t r p o l s k i e g o O ś w i e c e n i a"
pod redakcją J. Kotta, nakładem PIW (1955-1966, t. 1-10). Jako
ostatni ukazał się tom zawierający "Utwory dramatyczne" J. Bau-
douina (druk ukończono w październiku 1966).

20

18 listopada. P r z y z n a n i e z e s p o ł o w i
a u t o r s k i e m u "S ł o w n i k a w s p ó ł c z e s -
n y c h p i s a r z y p o l s k i c h" Nagrody Wydziału I
Nauk Społecznych PAN. W skład zespołu pod kierunkiem doc. E. Ko-
rzeniewskiej wchodził: mgr M. Brykańska, mgr Z. Biłek, dr
J. Czachowska, mgr H. Filipkowska, mgr J. Kądziera, mgr F. Li-
chodziejewska, mgr R. Loth, dr J. Stradecki, dr B. Winkiel,
oraz mgr B. Graboniówna, mgr A. Makowiecki, mgr M. Wosiek.

21

17-19 listopada. S e s j a n a u k o w a p o ś w i ę c o -
n a t w ó r c z o ś c i i ś w i a t o w e j r e c e p -
c j i H e n r y k a S i e n k i e w i c z a w 50-lecie
śmierci pisarza zorganizowana w Warszawie przez IBL. W sesji
udział wzięli liczni badacze z zagranicy. Referaty wygłosili:
prof. J. Krzyżanowski: "Sienkiewicz wśród swoich i obcych";
prof. K. Krejčí (CSRS): "Recepcja Sienkiewicza wśród Czechów i
Słowaków"; doc. H. Cybienko (ZSRR): "Sienkiewicz w Rosji";

prof. K.M. Kujew (Bułgaria): "Twórczość Sienkiewicza w ocenie bułgarskich krytyków literatury"; prof. D. Živanović (Jugosławia): "Sienkiewicz w literaturze serbochorwackiej"; prof. M. Brahmer (UW): "Z dziejów Sienkiewicza w krajach romańskich"; prof. J.B. Neveux (Francja): "Sienkiewicz a Francja"; doc. N.A. Nilsson (Szwecja): "Recepcja twórczości Sienkiewicza w Szwecji"; prof. H.B. Segel (USA): "Recepcja twórczości Sienkiewicza w Stanach Zjednoczonych"; dr A. Hermann (NRD): "Recepcja dzieł Sienkiewicza w NRD"; doc. I. Csaplaros (UW): "Recepcja twórczości Sienkiewicza na Węgrzech"; prof. K. Wyka: "O sztuce pisarskiej Sienkiewicza"; prof. K. Górski: "Sienkiewicz - klasyk języka polskiego"; prof. S.M. Kuczyński (UW): "Sienkiewicz a współczesna historiografia polska"; prof. B. Biliński (Stacja PAN, Rzym): "Świat antyczny w twórczości Henryka Sienkiewicza (Prolegomena)"; dr H. Kapełus: "Folklor w »Trylogii«"; doc. B. Lewicki (UŁ): "Sienkiewicz na ekranach kinoteatrów". W związku z sesją zorganizowaną została przez Bibliotekę IBL wystawa pierwodruków dzieł Sienkiewicza, adaptacji, wydań powojennych i wydań obcojęzycznych ilustrujących recepcję dzieł pisarza w świecie.

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "Henryk Sienkiewicz. Twórczość i recepcja światowa". Red. A. Piorunowa i K. Wyka. Kraków 1968. Z prac. IBL PAN.

R. Brtaň, "Kulturny Život", Bratysława 1966 nr 50. - Tenże, "Slavica Slovaca", Bratysława 1967 nr 2. - T. Bujnicki, "Ruch Lit." 1967 nr 3. - J.B. Neveux, "Revue de Littérature Comparée", Paryż 1967 nr 2. - K. Tokarżówna, T. Tyszkiewiczówna, "Biul. Polonist." 1967 z. 29. - Też, "Pam. Lit." 1967 z. 3.

22

25-26 listopada. K o n f e r e n c j a n a u k o w a n t.

"G ł ó w n e p r o b l e m y t e a t r u s t a r o p o l s k i e g o", zorganizowana we Wrocławiu przez Zakład Historii Literatury Staropolskiej IBL. Konferencja stanowiła prezentację

drugiego etapu prac podjętych w ramach przygotowywania syntezy teatru staropolskiego (por. 1965 poz. 14). Referaty wygłosili: dr W. Roszkowska: "Główne problemy teatru i dramatu staropolskiego"; dr T. Bieńkowski: "Teatr i dramat szkół różnowierczych w Polsce"; doc. S. Grzeszczuk (UJ): "Ideologia i poetyka »Wyprawy plebańskiej«". Obrady zakończyło sprawozdanie dr K. Targosz-Kretowej z kursu w Wenecji, poświęconego problemom dawnego teatru.

R. Gomulicki, "Biul. Polonist." 1967 z. 28. - "Spraw z Pr. Nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN" 1967 nr 2 [tu streszcz. referatów T. Bieńkowskiego i W. Roszkowskiej].

23

30 listopada. Z m i a n a s k ł a d u K o m i t e t u R e d a k c y j n e g o "B i b l i o g r a f i i l i t e r a t u r y p o l s k i e j »N o w y K o r b u t«" w związku ze śmiercią prof. T. Mikulekiego (w 1958) i prof. K. Budzyka (w 1964). W połowie listopada, po wcześniejszej konsultacji z Radą Naukową IBL (13 X), Dyrekcja ustaliła przeznaczoną na kartę tytułową formułę redaktorstwa, która zatwierdzona została uchwałą Sekretariatu Wydziału I PAN 30 XI. Tekst brzmiał następująco: "Bibliografia literatury polskiej »Nowy Korbut«. Praca zainicjowana przez Kazimierza Budzyka, redaktora naczelnego do 1963. Komitet Redakcyjny: Elżbieta Aleksandrowska, Ewa Korzeniewska, Jarosław Maciejewski, Roman Pollak, Stanisław Stupkiewicz, Zygmunt Szweykowski, Irmina Śliwińska". Nadto na karcie tytułowej tomów 4-6: "Oświecenie": "Opracowała Elżbieta Aleksandrowska z zespołem. Redaktor tomu do R. 1958 Tadeusz Mikulski".

24

6 grudnia. D y s k u s j a w I B L n a d p i e r w s z ą w e r s j ą p o d r ę c z n i k a h i s t o r i i l i t e r a t u r y p o l s k i e j przygotowanego w Instytu-

cie Słowianoznawstwa i Bałkanistyki Akademii Nauk ZSRR w Moskwie. W zebraniu udział wzięli: prof. I. Miller, kandydaci nauk: W. Choriew, B. Stachiejew, W. Witt, oraz prof. prof. M. Janion, M. Żmigrodzka, S. Żółkiewski, doc. doc. Janusz Pelc, S. Sandler, S. Treugutt, R. Zimand, dr dr Z. Goliński, L. Kukulski, R. Przybylski, K. Sierocka, Z. Żabicki.

"Biul. Polonist." 1967 z. 28.

25

9 grudnia. D r u g i e O g ó l n o p o l s k i e S p o t k a n i e H i s t o r y k ó w L i t e r a t u r y O k r e s u R o m a n t y z m u poświęcone twórczości Juliusza Słowackiego, zorganizowane w Warszawie przez IBL. Referaty wygłosili: doc. M. Inglot (UWr): "Prototyp Kordiana"; doc. Jarosław Maciejewski (UAM): "»Balladyna«, czyli świat przez pryzmat przepuszczony"; dr I. Opacki (KUL): "Liryka młodzieńcza Juliusza Słowackiego do 1831"; dr J. Kuźniar (BOS): "Wybrane zagadnienia układu tekstu głównego nie wydanych za życia poety rapsodów »Króla-Ducha« w zestawieniu z krytycznymi wydaniem dawniejszymi"; doc. S. Treugutt: "System przekonań Juliusza Słowackiego"; dr M. Chmielnikowska (WSP Gdańsk): "Wiersz sztambuchowy J. Słowackiego".

J. Kamionkova, "Biul. Polonist." 1967 z. 28. - Taż, "Nauka Pol." 1967 nr 4.

26

12-13 grudnia. K o n f e r e n c j a n t. p o e t y k i h i s t o r y c z n e j, zorganizowana w Warszawie przez Pracownię Poetyki Historycznej IBL. Wygłoszono następujące referaty: dr M. Głowiński: "Wirtualny odbiorca w strukturze dzieła poetyckiego"; doc. Janusz Pelc: "Fraszka polska XVI wieku terenem kształtowania się liryki nowożytnej"; mgr B. Otwinowska: "Elegium - »Elos floris, anima et essentia« poetyki siedemnastowie-

cznego panegiryzmu"; mgr E. Sarnowska: "Teorie poezji M.K. Sarniewskiego"; dr T. Kostkiewiczowa (UW): "Miejsce ody w poezji oświeceniowej"; mgr E. Balcerzan (UAM): "Sztuka tłumaczenia a styl"; dr L. Pazczółowska: "Odejścia i powroty. (O niektórych elementach regularności w wierszu współczesnym)".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "Studia z teorii i historii poezji". Seria 1. Red. M. Głowiński. Wrocław 1967. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej, 9. PAN IBL.

B. Otwinowska, "Biul. Polonist." 1967 z. 29. - Taż, "Pam. Lit." 1967 z. 4. - Taż, "Spraw z Pr. Nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN" 1967 nr 2.

27

S t o p n i e n a u k o w e u z y s k a n e w I B L w
1 9 6 6

doktora nauk humanistycznych: R. Górski: "J.K. Gałasiewicz na tle dramatu ludowego XIX w." (promotor: prof. J. Krzyżanowski); - A. Kowalczykowa: "Rozwój twórczości lirycznej Antoniego Słonimskiego w latach 1918-1935" (promotor: prof. K. Wyka); - J.M. Rymkiewicz: "Studia nad topiką śródziemnomorską w poezji polskiej pierwszej połowy XX wieku. (Topika idylli ogrodowej)" (promotor: prof. S. Żółkiewski); - **doktora habilitowanego:** A. Brodzka: "O kryteriach realizmu w badaniach literackich"; - Janusz Pelc: "Zbigniew Morsztyn - arianin i poeta"; - J. Woronczak: "Rękopis nr 149 Biblioteki Kapitulnej w Gnieźnie ( Missale Plenarium  z przełomu XI i XII w.) . Opracowanie filologiczne".

28

T y t u ł y n a u k o w e u z y s k a n e p r z e z
p r a c o w n i k   w I B L w 1 9 6 6

docenta: dr hab. A. Brodzka, dr hab. J. Woronczak.

29

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a -
c o w n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 6 6

Działalność podstawowa: **rozpoczęli pracę:** mgr J. Błoński (1 X), mgr M. Czarnecka (1 V), mgr W. Głowala (1 IX), mgr I. Kleszczowa (1 III), mgr M. Zarembina (1 X); - **przestali pracować:** mgr E. Baranowska (31 XII), mgr Z. Biłek-Dąbrowska (30 XI), dr J. Budkowska (31 III), mgr D. Moszyńska (30 IX), mgr T. Rollauer (31 VIII), dr J. Trznadel (30 IX), dr A. Wirth (31 VII), prof. H. Wolpe (zm. 27 IV), mgr R. Wołoszyński (zm. 2 VI).

Biblioteka: **rozpoczęli pracę:** Tadeusz Borys (1 XI), T. Derlińska (1 VIII), mgr T. Lancholc (16 X), A. Potrzebiński (1 XI); - **przestali pracować:** mgr A. Budzyński (31 VIII), E. Skowrońska (30 VI).

Administracja: **rozpoczęły pracę:** T. Jagodzińska (1 V), K. Karpieńska (1 IX), B. Lipińska (1 VI), mgr M. Wiśniewska (1 VI); - **przestali pracować:** D. Olszewska (27 XII), L. Rzeźnicki (27 X), B. Żurawska (31 VII).

1967

ok. stycznia. W y d a n i e t o m u 4 "B i b l i o g r a -
f i i l i t e r a t u r y p o l s k i e j »N o w y K o r -
b u t «" rozpoczynającego serię Oświecenie, opracowaną przez
E. Aleksandrowską z zespołem (druk ukończono w grudniu 1966, na-
kład 6250 egz.). Tom opatrzony dedykacją: "Pamięci Tadeusza Mi-
kulskiego", zawierał wstęp, przedstawiający historię edycji,
hasła ogólne; hasła rzeczowe oraz hasła osobowe A-H.

W 1967 wydany został też tom 5 "Nowego Korbuta", obejmują-
cy hasła osobowe I-O (druk ukończono w lipcu). Ostatni tom
oświeceniowy (6) w dwu woluminach, wydanych w 1971 i 1972 objął
hasła osobowe P-Z, Addenda A-O oraz uzupełnienia i indeksy. Łą-
cznie seria oświeceniowa przyniosła opracowania 535 haseł osobo-
wych.

Sposób opracowania tomów "Oświecenia" przez E. Aleksandrow-
ską został na łamach "Przeglądu Humanistycznego" oceniony kryty-
cznie przez S. Stupkiewicza, sekretarza Komitetu Redakcyjnego
"Nowego Korbuta", który zarzucił lekceważenie zasad ustalonych
dla całości dzieła, nadmierne zwiększenie liczby haseł osobowych,
wprowadzenie wielu drobiazgowych a zbędnych informacji, brak
precyzji w formułowaniu i korelowaniu zapisów bibliograficznych,
a nadto wystąpił z zarzutem dotyczącym formuły autorstwa na kar-
cie tytułowej. W odpowiedzi E. Aleksandrowska, a także doc.
M. Klimowicz (jako recenzent wewnętrzny trzeciej wersji "Oświe-
cenia") przedstawili m.in. przebieg prac nad kolejnymi redakcjami
dzieła, wykazując bezpodstawność ostatniego zarzutu. M. Klimo-
wicz ocenił też wysoko wkład E. Aleksandrowskiej w opracowanie
bibliografii.

S. Stupkiewicz: "Oświecenie (Cz. 1) w »Nowym Korbucie«". "Prz. Hum." 1967 nr 6; polem.: E. Aleksandrowska: "O kompetencji i metodach pewnego recenzenta oświeceniowej serii »Nowego Korbuta«". "Pam. Lit." 1968 z. 3; M. Klimowicz: "W sprawie oświeceniowej części »Nowego Korbuta«", tamże 1968 z. 3; S. Stupkiewicz: "O Oświeceniu w »Nowym Korbucie« - ciąg dalszy". "Prz. Hum." 1969 nr 2.

1

ok. stycznia. P r z e k s z t a ł c e n i e P r a c o w n i D z i e j ó w F o r m A r t y s t y c z n y c h w L i t e r a t u r z e P o l s k i e j w P r a c o w n i ę P o e t y k i H i s t o r y c z n e j. Kierownictwo Pracowni objął dr J. Sławiński. W skład zespołu wchodził: doc. M. Głowiński, doc. K. Bartoszyński, mgr E. Szary. Główne zadania Pracowni, w których realizowaniu brała też udział liczna grupa badaczy, zwłaszcza młodszej generacji, reprezentujących wszystkie ośrodki polonistyczne, stanowiły: 1. zespołowe prace badawcze związane z problematyką historycznej poetyki: organizowanie konferencji naukowych poświęconych określonym blokom tematycznym i przygotowywanie na ich podstawie publikacji zbiorowych; 2. uruchomienie serii "Vademecum Polonisty", obejmującej zestaw kompendiów pomocniczych dla studentów polonistyki. Zadaniem tego wydawnictwa miało być dostarczenie systematycznych ujęć obejmujących podstawowe kompleksy problematyki literaturoznawczej i metody pracy badawczej oraz zasób umiejętności praktycznych w zakresie literaturoznawstwa, a także słownik terminów literackich.

J. Sławiński: "Pracownia Poetyki Historycznej". "Biul. Polonist." 1969 z. 34.

2

1 lutego. U d z i a ł p r a c o w n i k ó w I B L w V I K o n f e r e n c j i T e o r e t y c z n o l i t e r a c -

k i e j M ł o d y c h P r a c o w n i k ó w N a u k o-
w y c h P o l o n i s t y k i, zorganizowanej w Połczynie-
-Zdroju przez Katedrę Historii Literatury UAM przy współudziale
pracowników Katedry Teorii Literatury UW oraz IBL. Konferencja
ogniskowała się wokół trzech zagadnień: programów badań litera-
turoznawczych, genologii oraz poetyki XX-wiecznych kierunków
artystycznych. Z IBL referaty wygłosili: mgr B. Biskupska: "Es-
tetyka Kazimierza Wóycickiego"; mgr E. Sarnowska: "Traktat Ma-
cieja Kazimierza Sarbiewskiego o mitologii antycznej i problemy
teorii mitu w XVI i na początku XVII w.".

S. Balbus, "Ruch Lit." 1967 nr 4. - B. Biskupska, "Biul.
Polonist." 1967 z. 29.

3

4 lutego. W y d z i e l e n i e z I B L P r a c o w n i
B a d a ń K u l t u r y W s p ó ł c z e s n e j uchwala
Prezydium PAN z 4 II. Ze względu na prowadzone interdyscyplinar-
ne badania z zakresu ogólnej teorii kultury, wykraczające poza
program działalności IBL, Pracownia została przekształcona w sa-
modzielną placówkę naukową, podporządkowaną bezpośrednio Wydzia-
łowi I Nauk Społecznych PAN. Kierownikiem pozostał nadal prof.
S. Żółkowski.

"Nauka Pol." 1967 nr 6.

4

9 lutego. Z m a r ł w W a r s z a w i e d o c. W i-
t o l d S u c h o d o l s k i (ur. 29 I 1887 w Jezioroku
k/Łomży), archiwista, bibliograf, emerytowany kierownik Działu
Bibliografii XIX w. IBL. W 1932-1939 i od 1945 był naczelnym dy-
rektorem Archiwów Państwowych. Po przeniesieniu na emeryturę w
1950 został zaangażowany do pracy w IBL, gdzie początkowo
uczestniczył w pracach bibliograficznych prowadzonych w Zakła-
dzie Historii Literatury Polskiej Epoki Imperializmu, opracowu-

jąc m.in. bibliografię zawartości czasopisma "Krytyka" 1899-1914. Od 1953 kierował Działem Bibliografii oraz Pracownią Bibliografii Retrospektywnej (po przejściu na emeryturę w 1960 do 1966 jako konsultant), był członkiem Rady Naukowej IBL oraz od 1957 do 1966 redaktorem naukowym "Polskiej bibliografii literackiej".

E. Jankowski, "Pam. Lit." 1967 z. 3. - "Biul. Polonist." 1967 z. 29.

5

20 lutego. Zmarła w Warszawie mgr Irmina Śliwińska (ur. 19 XI 1900 w Warszawie), starszy kustosz dyplomowany w Bibliotece IBL. Absolwentka UW (magisterium polonistyki w 1929), od 1924 pracowała w Bibliotece Narodowej w Dziale Rękopisów. Po wyzwoleniu od VII 1945 była kierownikiem Oddziału Rękopisów w Bibliotece Publicznej, a równocześnie zajmowała się edytorstwem i pracą bibliograficzną. Od 1950 należała do Komitetu Redakcyjnego nowego wydania "Literatury polskiej" G. Korbuta jako redaktor tomu obejmującego literaturę okresu romantyzmu, była też współautorem zarysów bibliograficznych: "Adam Mickiewicz" (Warszawa 1957) oraz "Józef Ignacy Kraszewski" (Kraków 1966). Od 1 I 1954 pracowała w Bibliotece IBL, organizując Dział Zbiorów Specjalnych.

"Biul. Polonist." 1967 z. 29.

6

2 marca. Rozpoczęcie przygotowywania edycji naukowej "Dzienników" Z. Nałkowskiej przez dr H. Kirchner w planie naukowym IBL. Rękopis "Dzienników", zawarty w 67 zeszytach (liczący po przepisaniu ok. 2000 stron maszynopisu) znajdował się u spadkobierczyni pisarki, jej siostry, Hanny Nałkowskiej-Stefanowicz. Ze względu na wybitną wartość tekstu, Dyrekcja IBL, z inicjatywy dr

H. Kirchner, podjęła starania o uzyskanie dostępu do rękopisu dla przygotowania naukowej edycji dzieła. 2 III zawarte zostało porozumienie między Instytutem reprezentowanym przez dyrektora prof. K. Wykę a H. Nałkowską-Stefanowicz, na mocy którego rękopis został przekazany w depozyt czasowy IBL i złożony w Dziale Zbiorów Specjalnych Biblioteki IBL. Opracowanie edycji "Dzienników" dykcja Instytutu powierzyła dr H. Kirchner. W jej opracowaniu wydane zostały najpierw "Dzienniki czasu wojny" (Warszawa 1970, nakład 20 290 egz., wyd. uzup. 1972 i 1974), a od 1975 zaczęło ukazywać się nakładem "Czytelnika" wydanie pełne w sześciu tomach.

7

5 marca - koniec września. D y s k u s j a p i s a r z y e m i g r a c y j n y c h n a t e m a t a n k i e t y "S ł o w n i k a w s p ó ł c z e s n y c h p i s a r z y p o l s k i c h" n a ł a m a c h l o n d y Ń s k i c h "W i a d o m o ś c i". Dyskusję rozpoczął J. Mackiewicz artykułem "Droga Pani...", o charakterze listu otwartego do redaktora przygotowywanej w IBL kontynuacji "Słownika współczesnych pisarzy polskich", dr J. Czachowskiej, w którym motywował odmowę odpowiedzi na otrzymaną ankietę, dotyczącą faktów życia i twórczości (zob. 1966 poz. 6), przekonaniem, iż odpowiedź zostanie zniekształcona i wykorzystana dla celów politycznych. Równocześnie obszernie przedstawił swój pogląd na literaturę powstającą w kraju, wyrażając opinię, iż nie jest to literatura polska w całości. W tym samym numerze wydrukowana została wypowiedź redaktora "Wiadomości", M. Chmielowca, który stwierdził, iż na ankietę odpowie, gdyż istnieją przykłady rzetelnej informacji np. w "Polskiej bibliografii literackiej 1962-1963", a gdy chodzi o literaturę krajową, to uważa ją za literaturę polską.

Obie sprawy: odpowiedzi na ankietę i oceny literatury krajo-

wej, stały się przedmiotem ostrej polemiki. Stanowisko Mackiewicz-a poparł K. Poznański, uznając iż "ankieta ta jest jeszcze jedną wędką rzuconą podstępnie pisarzom emigracyjnym", aby zdobyć dowód na współpracę z instytucjami i z władzami PRL. Po stronie Chmielowca wystąpili pisarze: W. Tarnawski w artykule "Nie podawać bratu ręki?" oraz zaproszony przez redakcję pisma dla skomentowania polemiki Z. Grabowski. Oba wyrazili przekonanie, iż ankieta nie ma ukrytych celów polityczno-policyjnych i należy na nią odpowiedzieć. Protestowali także przeciw tezie, iż literatura krajowa nie jest polską lecz "pe-er-elowską".

Mackiewicz, przyznając, iż artykuł "Droga Pani..." wywołał liczne głosy sprzeciwu, protesty i listy prywatne, w kolejnym artykule "Porzućmy anachroniczną legendę" (4 VI) podtrzymał swoje stanowisko.

Sprawa ankiety poruszyła również innych pisarzy i czytelników "Wiadomości", którzy w listach do redakcji opowiadali się bądź po stronie M. Chmielowca i W. Tarnawskiego (P. Łysek z Nowego Jorku, A. Czerniawski), bądź po stronie Mackiewicza (W.V. Popławski, M.K. Pawlikowski z Berkeley, B. Szubska z Orlando, a nawet już w 1968 Z. Kościeszka w piśmie "Nurt", wydawanym w Rockale w Australii).

J. Mackiewicz: "Droga Pani...", "Wiadomości", Londyn 1967 nr 10; polem. tamże: M. Chmielowiec: "Spojrzenie ku... »Drogiej Pani...«", nr 10; K. Poznański: "Plastyczne kajdany", nr 15 Korespondencja; W. Tarnawski: "Nie podawać bratu ręki?", nr 19; Z. Grabowski: "Dla oszczędności grzebać będziemy ryczałtem...", nr 19 Korespondencja; P. Łysek: "Współpraca polityczna a kulturalna", nr 20 Korespondencja; J. Mackiewicz: "Porzućmy anachroniczną legendę", nr 23; Z. Grabowski: "Spojrzenie ku...", nr 23; W.V. Popławski: "Zagubieni w ciemnym lesie...", nr 25 Korespondencja; M.K. Pawlikowski: "Ewolucjonizm à rebours", nr 29; B. Szubska: "Literatura czy propaganda", nr 32 Korespondencja; A. Czerniawski: "Dwie skrajności", nr 34 Korespondencja; M.K. Pawlikowski: "Ewolucjonizm à re-

bours", nr 38/39 Korespondencja; oraz w piśmie "Nurt", Rockale (Australia) 1968: Z. Kościeszka: "Ankieta PAN-u", nr 12/13; tenże: "Literatura polska a literatura Pe-er-elowska", nr 14/15.

8

4-5 kwietnia. R a d z i e c k o - p o l s k i e s y m p o z j u m n t. "P o l s k a l i t e r a t u r a p r o l e t a r i a c k a i p o l s k o - r a d z i e c k i e s t o s u n k i l i t e r a c k i e w l a t a c h m i ę d z y w o j e n n y c h", zorganizowana w Moskwie przez Instytut Słowianoznawstwa i Bałkanistyki AN ZSRR przy współudziale IBL i Katedry Literatury Polskiej UJ. W symposium uczestniczyła delegacja polska w składzie: prof. H. Markiewicz - przewodniczący, dr dr R. Przybylski, K. Sierocka, M. Stępień, H. Zaworska, Z. Żabicki. Z pracowników IBL referaty wygłosili: prof. H. Markiewicz: "Stefan Żeromski a rewolucja socjalistyczna" i dr K. Sierocka: "U źródeł polskiej poezji proletariackiej".

Referaty z symposium zostały wydrukowane w tomie: "Riewolucjonarnaja litieratura Polszy 20-30 godow. Red. W. Witt, H. Markiewicz, D. Markow, K. Sierocka, W. Choriew. Moskwa 1969 AN SSSR Institut Sławianowiedienija i Bałkanistiki.

M. Stępień, "Ruch Lit." 1967 nr 5. - Z. Żabicki, "Biul. Polonist." 1967 z. 29. - Tenże, "Pam. Lit." 1967 z. 3.

9

17 kwietnia. O g ó l n o p o l s k i e z e b r a n i e Z a k ł a d u H i s t o r i i L i t e r a t u r y W s p ó ł c z e s n e j I B L, poświęcone omówieniu stanu badań nad literaturą wieku XX. Zebranie poprzedzone zostało rozesłaniem do wszystkich ośrodków polonistycznych ankiety w sprawie stanu badań nad literaturą XX w. Odpowiedzi na ankietę nadeszły z Katedr Literatury Polskiej: KUL, UJ, UAM, UMK, UMCS,

UWr i WSP Gdańsk.

W zebraniu udział wzięli przedstawiciele wszystkich ośrodków polonistycznych. Referat wstępny wygłosił prof. S. Żółkiewski. W wyniku dyskusji postanowiono m.in. opracować plan niezbędnych publikacji pomocniczych, takich jak słowniki, antologie tekstów literackich, monografie czasopism (sprawę tę powierzone Komisji w składzie: prof. prof. A. Hutnikiewicz, H. Markiewicz, I. Sławińska, doc. doc. A. Brodzka, E. Korzeniewska, dr J. Sławiński); przedstawić Radzie Naukowej IBL projekt serii wydawniczej "Zagadnienia Literatury Polskiej XX wieku" (realizacja: prof. S. Skwarczyńska, prof. S. Żółkiewski); zorganizować 4 konferencje ogólnopolskie: "Rewolucja Październikowa a literatura i kultura polska" (organizator IBL, dr K. Sierocka i dr Z. Żabicki), "Przemiany prozy XX wieku" (organizator: prof. A. Hutnikiewicz z zespołem), "Awangarda literacka a awangarda polityczna XX w." (organizator: prof. J. Ziomek z zespołem), "Literatura polska a rozwój kultury XX wieku" (organizator IBL w porozumieniu z badaczami innych zakresów kultury artystycznej).

H. Zaworska, "Biul. Polonist." 1967 z. 29.

10

1 maja. Zmarł w Poznaniu mgr Zbigniew Pędziński (ur. 7 IV 1928 w Sierakowie Wielkopolskim), historyk literatury i krytyk literacki, współpracownik IBL od 1954. (Dane biobibliograficzne podaje SWPP ser. 2 t. 2 s. 252-254.) W Instytucie wykonał na zlecenie pracę nt. historii dziewięciozłogoszowca w Polsce, a następnie od 1955 już jako pracownik etatowy przygotowywał pod kierunkiem prof. Z. Szwejkowskiego edycję komedii M. Bałuckiego.

J. Krzysztoń, "Więź" 1967 nr 6. - L. Prorok, "Współczesność" 1967 nr 9. - A. Siemianowski, "Tyg. Powsz." 1967 nr 23.

11

11-13 maja. K o l o k w i u m n o r w i d o w s k i e, zorganizowane w Warszawie przez IBL z udziałem badaczy literatury okresu romantyzmu ze wszystkich ośrodków polonistycznych. Program objął referaty: prof. K. Wyka: "Elementy myślenia strukturalnego u Norwida"; prof. I. Sławińska (KUL): "Świadomość teatralna Norwida"; mgr J. Dłóński: "Przyczynek do interpretacji techniki poetyckiej Norwida"; dr K. Poklewska (UŁ): "Nie znane autografy Norwida w bibliotece UMK w Toruniu"; prof. K. Górski (UMK): "Mickiewicz w aluzji literackiej Norwida"; dr Z. Dokurno (UMK): "Aluzja literacka w twórczości literackiej Norwida z okresu warszawskiego"; doc. M. Grzędzielska (UMCS): "Symbolika »Zwolona«"; dr A. Lisiecka: "Tragiczny antyk Norwida"; doc. Z. Stefanowska: "Norwid jako przedstawiciel pokolenia"; dr Z. Trojanowiczowa (UAM): "O warszawskiej poezji Norwida".

J. Kamionkova, "Biul. Polonist." 1967 z. 29. - Taż, "Pam. Lit." 1967 z. 5.

12

maj. R o z p o c z ę c i e w y d a w a n i a s e r i i V "O b r a z u l i t e r a t u r y p o l s k i e j X I X i X X w i e k u" pt. "L i t e r a t u r a o k r e s u M ł o d e j P o l s k i". Zespół redakcyjny serii tworzyli: K. Wyka, A. Hutnikiewicz, N. Puchalska. Recenzentem naukowym był S. Pigoń.

Jako pierwszy ukazał się nakładem PWN tom 2 w opracowaniu redakcyjnym K. Czajkowskiej. Praca zespołu autorskiego nad tomem została ukończona w 1961-1962. Tom przekazano wydawnictwu w kwietniu 1965 (druk ukończono w maju 1967, nakład 15 000 egz.).

Tom 1 w opracowaniu redakcyjnym K. Czajkowskiej i T. Podolskiej (z zespołem) przekazany PWN w listopadzie 1965 (praca zespołu autorskiego została ukończona w 1960-1961) ukazał się w 1968. Dwa dalsze tomy zostały opublikowane nakładem Wydawnictwa

Literackiego: tom 3 w opracowaniu redakcyjnym K. Czajkowskiej przy współudziale I. Kleszczowej, S. Papierza i M. Pokrasen w 1973 oraz tom 4 w opracowaniu redakcyjnym M. Pokrasen przy współudziale I. Kleszczowej w 1977 (dział ilustracji w obu tomach opracowała H. Żytkowicz).

13

11-17 września. W y c i e c z k a n a u k o w a d o W i l n a z inicjatywy IBL. Udział wzięły 32 osoby, przede wszystkim historycy literatury polskiej, zajmujący się okresem romantyzmu, z ośrodków akademickich Warszawy, Krakowa, Lublina, Poznania, Torunia, Katowic, pracownicy IBL i PIW. Uczestnicy zwiedzili miejsca związane z życiem Mickiewicza, uczestniczyli w spotkaniach z członkami redakcji "Czerwonego Sztandaru" i słuchaczami Polonistyki Instytutu Pedagogicznego, dla których prof. K. Wyka wygłosił odczyt o twórczości W.S. Reymonta.

"Biul. Polonist." 1967 z. 30.

14

28-30 września. K o n f e r e n c j a K o m i s j i S ł o w i a ń s k i e j T e r m i n o l o g i i L i t e r a c k i e j, zorganizowana w Warszawie przez IBL. Komisja została powołana do życia w 1957 na IV Międzynarodowym Kongresie Sławistów w Moskwie z zadaniem stworzenia słownika słowiańskiej terminologii literackiej. Celem zebrania pod przewodnictwem prof. J. Krzyżanowskiego było wznowienie jej działalności. W obradach uczestniczyli: z Bułgarii prof. P. Dinekow, z Czechosłowacji - prof. K. Krejčí, z NRD - prof. H. Jünger i doc. U. Lehmann, z Jugosławii - prof. M. Živancević, z Polski - prof. prof. M. Janion, J. Magnuszewski, H. Markiewicz, M.R. Mayenowa, S. Skwarczyńska, Cz. Zgorzelski. W wyniku dyskusji określono profil "Słownika słowiańskiej terminologii literackiej" i sposoby jego realizacji. Ustalenie zestawu haseł powierzono prof.

prof. J. Krzyżanowskiemu, H. Markiewiczowi, M.R. Mayenowej i S. Skwarczyńskiej, wyznaczając jako termin rozesłania projektu wiosnę 1968, co miało umożliwić przedyskutowanie go na VI Międzynarodowym Kongresie Słowistów. Do opracowania projektu nie doszło.

H. Kapełuś, "Biul. Polonist." 1967 z. 30. - J. Krzyżanowski, "Slavia" 1967 z. 2. - H. Kapełuś, "Pam. Słow." 1968 t. 18.

15

1 października. Z m i a n y w k i e r o w n i c t w i e Z a k ł a d u L i t e r a t u r y L u d o w e j. Na stanowisko kierownika Działu została powołana dr H. Kapełuś.

16

od 5 października. Z e b r a n i a n a u k o w e tzw. "c z w a r t k o w e" w IBL w Warszawie. Referat wygłosił prof. K. Wyka: "»Ziemia obiecana« Wł.S. Reymonta" (5 X). W ramach następnych zebrań wystąpił z referatem m.in. mgr J. Błoński: "Teatr Witkiewicza. Komedia i tajemnica" (9 XI).

17

5-7 października. K o n f e r e n c j a K o m i s j i E d y t o r s k o - t e k s t o l o g i c z n e j M i ę d z y n a r o d o w e g o K o n g r e s u S ł o w i s t ó w, zorganizowana w Warszawie przez IBL. W konferencji udział wzięli przedstawiciele Czechosłowacji, Jugosławii, NRD i Polski. Obrady prowadził przewodniczący Komisji od 1958, prof. K. Górski. Referaty wygłosili: prof. J. Danhelka (Ołomuniec), który omówił problematykę wzajemnego związku tekstologii i lingwistyki; prof. K. Górski zajął się sprawą interpunkcji używanej przez Mickiewicza; dr F. Mareš (Praga), przedstawił próbę rekonstrukcji tekstów pieśni staroczeskiej "Hospodine, pomiluj ny" oraz wysunął tezę dotyczącą lokalizacji i czasu powstania utworu, dr K. Günther omówił wyniki studiów nad tekstologiczną problematy-

ką utworów dramatycznych, granych w pierwszym teatrze rosyjskim. Przedstawił też komunikat dr E. Günther o badaniach nad niemiecko-rosyjskimi "rozmówkami" z XVII w.

Na posiedzeniu, poświęconym sprawom organizacyjnym, wyznaczono następujące zagadnienia do opracowania: 1. kontynuacja badań nad problematyką z kręgu tekstologii i lingwistyki; 2. typy edycji i ich funkcje; 3. tradycje edytorskie, stosowanie konwencjonalnych znaków edytorskich i perspektywy ujednolicenia praktyki wydawców w tym zakresie; 4. technika edytorska a problemy ortografii.

Z. Goliński, "Pam. Lit." 1968 z. 2.

18

13-17 października. Udział delegacji IBL w konferencji polsko-czeskiej, poświęconej problemom teoretycznym i historycznoliterackim rozwoju prozy narracyjnej w dwudziestolecu międzywojennym, zorganizowanej w Pradze w Instytucie Czeskiej Literatury Czechosłowackiej AN. Ze strony polskiej udział w konferencji wzięła grupa pracowników IBL pod przewodnictwem prof. M. Janion. Referaty wygłosili: doc. M. Głowiński: "O powieści w pierwszej osobie"; dr R. Przybylski: "Jarosław Iwaszkiewicz a modernistyczna antynomia sztuki i życia"; dr D. Danek: "Powieść polska dwudziestolecia międzywojennego a samoświadomość inteligencji polskiej"; prof. M. Janion: "Marksizm a strukturalizm". W delegacji uczestniczyła również doc. A. Brodzka.

M. Janion, "Biul. Polonist." 1968 z. 32.

19

2 listopada. Utworzenie Pracowni Edytorstwa i Dokumentacji Naukowej

L i t e r a t u r y XIX w. Pracownia została utworzona w wyniku połączenia Pracowni Edytorskiej Okresu Pozytywizmu, kierowanej od 8 X 1963 przez dra E. Jankowskiego, oraz Pracowni Bibliografii Retrospektywnej, którą do 1966 prowadził doc. W. Suchodolski. Kierownikiem nowej Pracowni został mianowany doc. E. Jankowski (2 XI).

19a.

grudzień. W y d a n i e z e s z y t u "P a m i ę t n i k a L i t e r a c k i e g o" (R. LVIII z. 4) d e d y k o w a n e g o p r o f. Z. S z m y d t o w e j z okazji 50-lecia pracy naukowej.

20

S t o p n i e n a u k o w e u z y s k a n e w I B L w 1 9 6 7

doktora nauk humanistycznych: M. Fik-Augustyniak: "Tzw. dramaty mistyczne Juliusza Słowackiego na scenach Polski Ludowej na tle tradycji teatralnej" (promotor: prof. S. Żółkiewski); - H. Ivanickova: "Problem inteligenta w twórczości Stefana Żeromskiego" (promotor: prof. S. Żółkiewski); - H. Kirchner: "Z zagadnień prozy polskiej lat 1918-1939. Twórczość Zofii Nałkowskiej" (promotor: prof. S. Żółkiewski); - B. Otwinowska: "V. Fabriciusa »Disquisitio de formis styli variis« (1619) wobec XVI-wiecznych sporów o style prozy" (promotor: doc. Cz. Hernas); - J. Prokop: "Z przemian ideowo-artystycznych w literaturze polskiej lat 1907-1917" (promotor: prof. K. Wyka); - **doktora habilitowanego:** M. Głowiński: "Przemiany powieści polskiej XX wieku. Wybrane zagadnienia"; - Z. Sinko: "Powieść zachodnioeuropejska w kulturze literackiej polskiego Oświecenia".

21

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a c o w -
n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 6 7

Działalność podstawowa: rozpoczęły pracę: mgr B. Głombiowska (1 VIII), mgr E. Jaworska (1 XII), mgr H. Kirchner (1 III), mgr J. Purzycka-Wanat (1 II), mgr J. Rokosz (1 III), mgr H. Żytkowicz (1 II); - przestali pracować: mgr J. Goślicki (30 VI), mgr M. Kukulska (16 X), dr L. Kukulski (12 XI), mgr Z. Pędziński (zm. 1 V), mgr M. Stokowa (31 VII).

Biblioteka: rozpoczęły pracę: E. Falandysz (16 I), A. Goryńska (1 IX), mgr E. Nieznańska (1 XI); - przestały pracować: E. Falandysz (31 X), D. Kur (31 I).

Administracja: rozpoczęli pracę: L. Komorowska (16 XI), T. Kozłowska (20 III), M. Pacyńska (1 V), H. Słowińska (1 XII), Ł. Słupska (17 V), I. Szymkowski (1 XI); - przestały pracować: T. Jagodzińska (30 IX), Ł. Słupska (31 X).

1968

11-13 stycznia. K o n f e r e n c j a n a u k o w a n t.
"P o l s k a m y ś l k u l t u r a l n a i l i t e -
r a c k a w o b e c d o ś w i a d c z e ń r e w o l u -
c y j n y c h w i e k u d w u d z i e s t e g o", zorganiz-
zowana w Warszawie przez IBL, z udziałem pracowników naukowych
katedr uniwersyteckich i wyższych szkół pedagogicznych oraz gru-
py polonistów z Instytutu Słowianoznawstwa i Bałkanistyki AN
ZSRR w Moskwie pod przewodnictwem prof. D. Markowa. Obrady otwo-
rzył prof. K. Wyka, zagajenie wygłosił prof. S. Żółkiewski. Pro-
gram obejmował następujące referaty: prof. D. Markow: "Zagadnie-
nia artystycznej syntezy w literaturach po roku 1917"; prof.
H. Markiewicz: "Stefan Żeromski wobec rewolucji socjalistycznej";
prof. J. Garbaczowska (UMCS): "Wacław Berent wobec zagadnienia
rewolucji"; doc. S. Sandler: "Z problemów Rewolucji Październi-
kowej w twórczości Andrzeja Struga"; k.n. W. Witt (Moskwa): "O
Stefanie Żeromskim i literaturze proletariackiej"; dr M. Stę-
pień (UJ): "U początków krytyki marksistowskiej w Polsce"; dr
J.Z. Białek (WSP Kraków): "Ewolucja założeń i kryteriów artysty-
cznych lewicowej krytyki literackiej dwudziestolecia międzywo-
jennego"; k.n. W. Choriew (Moskwa): nt. polskiej krytyki mark-
sistowskiej lat trzydziestych; mgr T. Agapkina (Moskwa): o pol-
sko radzieckich związkach literackich końca trzydziestych i po-
czątku lat czterdziestych; mgr M. Rawiński: "O pisarstwie Brunona
Jasieńskiego"; dr E. Balcerzan (UAM): "Jasieński i Majakowski";
mgr Z. Macużanka (Warszawa): "O twórczości Leona Kruczkowskie-
go"; mgr Z. Lisowski (WSP Rzeszów): "Twórczość Wandy Wasilew-
skiej w świetle dyskusji o literaturze i kulturze proletariac-
kiej"; dr K. Ptak (WSP Kraków): "►Przedmieście◄ i jego formuła

»psychicznego zaangażowania«"; dr F. Lichodziejewska: "Broniewski w oczach krytyki dwudziestolecia"; dr T. Bujnicki (UJ): "Trzy poetyki rewolucyjne: Jasiński, Broniewski, Szenwald"; mgr K. Dmitruk (UMCS): "Literatura lewicowa między burzami (1905-1917)"; dr H. Zaworska: "Sztuka dla mas w programie polskich futurystów"; dr H. Karwacka (UŁ): "O teatrze rewolucyjnym dyskusja, koncepcje i próby realizacji".

/J. Kajtoch/ Jaka: "Rewolucje XX wieku i literatura polska".
"Ruch Lit." 1968 z. 2.

1

25-27 stycznia. Spotkanie dyskusyjne poświęcone semantyce tekstu, zorganizowane w Warszawie przez IBL. Wygłoszono referaty: dr A. Wierzbicka: "Semantyczna spójność tekstu wielozdaniowego"; dr I. Bellert (UW): "O odległości semantycznej w warunkach spójności tekstu"; dr S. Karolak (UŚl): "Płaszczyzny informacyjne w strukturze syntagmatycznej"; dr U. Prokopowa (UJ): "Wyjściowe struktury składniowe i sposoby ich rozbudowywania w nowej powieści"; dr J. Sławiński: "Czy możliwa jest samodzielna analiza planu fabularnego w tekście narracyjnym"; mgr D. Danek: "Z problemów wewnętrznej polemiki literackiej w prozie"; dr W. Pisarek (OBP Kraków): "Dyferencjał semantyczny w zastosowaniu do określenia elementów emocjonalnych znaczenia"; doc. A. Bogusławski (UW): "Z problematyki podstawowych struktur zdaniowych"; doc. K. Pisarkowa: "Dystrybucja znaku trzeciej osoby sing. rodzaju męskiego w układach dwu-, trzy- i czteroelementowych"; dr J. Strzetelski (UJ): "Dwa sonety - składnia a styl"; dr R. Grzegorzczkowska (UW): "O uzależnieniu znaczeń elementów językowych od związków w tekście"; dr J. Puzynina (UW): "Kontekstowe znaczenie abstraktów"; dr L. Pszczołowska, dr Z. Kopczyńska: "Znaczenie i wartości form wierszowych w kontekście literackim epoki. (Poezja polskiego ba-

roku)"; mgr H. Jarodzka: "Dystrybucja form wierszowych w dramacie staropolskim"; prof. M.R. Mayenowa: "Rola tradycji w budowaniu semantyki tekstów w sztuce".

"Biul. Polonist." 1968 z. 32.

2

styczeń. Z m i a n y w K o m i t e c i e R e d a k c y j n y m s e r i i "H i s t o r i a i T e o r i a L i t e r a t u r y . S t u d i a". Po zlikwidowaniu podziału na dwie podserie: A - Historia Literatury (w której w 1960-1967 wydano 21 tomów) oraz B - Teoria Literatury (w której w 1961-1965 wydano 5 tomów), redakcję serii objął Komitet w składzie:

A. Brodzka, M. Janion (redaktor naczelny), J. Krzyżanowski, A. Piorunowa (sekretarz), Z. Szmydtowa, K. Wyka i S. Zólkiewski.

3

1-8 lutego. U d z i a ł p r a c o w n i k ó w I B L w V I I K o n f e r e n c j i T e o r e t y c z n o l i t e r a c k i e j M ł o d y c h P r a c o w n i k ó w N a u k o w y c h P o l o n i s t y k i, zorganizowanej w Spale przez Katedrę Teorii Literatury UW nt. "Literatura a ideologia". Pracownicy IBL uczestniczyli w konferencji, nie wygłaszając jednak referatów.

E. Szary, "Biul. Polonist." 1968 z. 32.

4

od 15 lutego. Z e b r a n i a n a u k o w e tzw. c z w a r t k o w e" IBL w Warszawie (wznowione w październiku 1967). Referaty wygłosili: dr A. Wierzbicka: "»Przypuszczenie«, »pewność«, »wiedza«, »prawda« - próba analizy semantycznej" (15 II); mgr E. Sarnowska: "W kręgu tradycji badań nad mitami" (29 II); prof. Cz. Zgorzelski (KUL): "Z dziejów liryki śpiewnej w pierwszej połowie XIX wieku" (28 III); prof. K. Wyka: "Problem i pojęcie struktury u Stanisława Brzozowskiego" (10 X); doc. M. Głowiński:

"Prąd literacki jako kategoria poetyki historycznej" (24 X);
 prof. M.R. Mayenowa: "Słownik języka a historia literatury"
 (7 XI); dr T. Michałowska: "U początków refleksji genologicznej
 nad prozą fabularną" (21 XI); dr A. Witkowska: "Mit »dobrego
 Słowianina« w początkach XIX w." (5 XII).

"Biul. Polonist." 1968 z. 32, 33 /tu streszcz. referatów
 K. Wyki i M. Głowińskiego/, z. 34 /tu streszcz. referatów
 T. Michałowskiej i A. Witkowskiej/.

5

1 marca. Z m i a n y w s k ł a d z i e D y r e k c j i
 IBL. Na stanowisko zastępcy dyrektora d/s ogólnych powołany zo-
 stał przez Wydział I PAN doc. Z. Goliński (do 30 VI 1971).

6

4-6 kwietnia. K o n f e r e n c j a n a u k o w a nt. "Pro-
 b l e m y p o l s k i e j k o n t r r e f o r m a c j i",
 zorganizowana w Warszawie przez Zakład Historii Literatury Sta-
 ropolskiej IBL, IH PAN (Komisja Odrodzenia i Reformacji) oraz
 IFiS (Zakład Historii Filozofii Nowożytnej i Myśli Społecznej).
 Obrady otworzył prof. K. Wyka. Referaty wygłosili: prof. L. Ko-
 łakowski (IFiS): "Pojęcie kontrreformacji"; prof. J. Tazbir
 (IH): "Sarmatyzacja katolicyzmu w dobie kontrreformacji"; prof.
 W. Czapliński (UWr): "Ideologia prawno-polityczna okresu pol-
 skiej kontrreformacji"; dr T. Bieńkowski: "»Bibliotheca selecta
 de ratione studiorum« Possewina jako teoretyczny fundament kul-
 tury kontrreformacji" (komunikat); doc. J. Maciszewski (UW):
 "Mechanizmy kształtowania się opinii publicznej w Polsce w do-
 bie kontrreformacji"; ks. dr B. Natoński: "Szkolnictwo jezui-
 ckie w Polsce w dobie kontrreformacji" (komunikat); prof.
 W. Tomkiewicz (UW): "Sztuka w dobie kontrreformacji w Polsce";
 mgr J. Długosz (BOss): "Mecenat kulturalny Stanisława Lubomir-
 skiego (1583-1649)" (komunikat); doc. Janusz Pelc: "Kontrrefor-

macja, sarmatyzm a rozwój literatury polskiej"; mgr W. Korotaj: "Dynamika rozwoju piśmiennictwa w dobie kontrreformacji"; mgr E. Sarnowska: "Alegoryczna teoria mitologii" (komunikat).

Materiały z konferencji zostały wydane w tomie: "Wiek XVII - Kontrreformacja - Barok. Prace z historii kultury". Pod red. Janusza Pelca. Wrocław 1970. IBL PAN. Studia Staropolskie, 29.

R. Łużny, "Ruch Lit." 1968 nr 6. - /S. Nieznanowski/ S.S., "Więź" 1968 nr 6.

7

14 kwietnia - 5 maja. A n k i e t a "K i e r u n k ó w" nt. przyczyn braku podręcznika historii literatury polskiej, dotycząca m.in. IBL. W odpowiedziach na ankietę rozesłaną do kilkunastu uczonych i krytyków przez redakcję tygodnika "Kierunki": "Dlaczego nie mamy książki o dziejach naszej literatury?", IBL był - jak stwierdził w podsumowaniu J. Szczypka - "swoistym bohaterem" dyskusji, choć często tkwił w podtekstach. W opinii niektórych dyskutantów przyczynę stanowiły wulgaryzmy interpretacyjne, będące konsekwencją "pozornie marksistowskich praktyk" uprawianych w latach pięćdziesiątych oraz narzuconego przez Instytut stylu badań zespołowych, których wynikiem miała być synteza kanoniczna, oficjalna, "wyłuskana z indywidualności" i obowiązująca.

Z pracowników Instytutu, biorących udział w przygotowaniu podręcznika, na ankietę odpowiedzieli M. Janion i H. Markiewicz, wskazując na trudności metodologiczne, kompozycyjno-stylistyczne, a także na białe plamy w wiedzy o faktach literackich. Pogląd ten podzielali P. Kuncewicz, R. Matuszewski, S. Nieznanowski.

Tok prac nad podręcznikiem w IBL przedstawił bardziej szczegółowo H. Markiewicz, dowodząc, iż niezrealizowanie podręcznika przed 1956, w sytuacji obowiązujących wówczas założeń

(dwutorowości procesu historycznoliterackiego, werystycznego realizmu jako najbardziej wartościowej metody twórczej, uproszczonych i rygorystycznie stosowanych kryteriów ideowych w ocenie zjawisk literackich) uznać należy za *felix culpa*, gdyż synteza wówczas napisana więcej przyniosłaby szkody niż pożytku. W latach następnych do opóźnienia prac nad podręcznikiem przyczyniły się - jak stwierdzał H. Markiewicz - zgony T. Mikulskiego i K. Budzyka, których prace były najbardziej zaawansowane, a przede wszystkim zwiężająca się specjalizacja i nowe, wyższe wymagania stawiane syntezie. "Polskim badaczom marzy się - pisał - synteza, która by ukazywała rzeczywiście "dzieje" literatury - jej dzieanie się, proces jej przemian; która by była zarazem jej historią, jako jednej z form świadomości narodu i jej historią jako sztuki słowa; która by ukazywała jej prawidłowości immanentne i zewnętrzne uwarunkowania, ale zarazem oddawała sprawiedliwość niepowtarzalnej indywidualności wielkich twórców i dzieł; która by była jednocześnie summą wiedzy dotychczasowej i dziełem odkrywczym; która by połączyła naukową ścisłość sformułowań z dostępnością wykładu (żeby nie było nieporozumień; z dostępnością dla tego czytelnika, co albo zna zasadniczą terminologię fachową, albo zada sobie trud sięgnięcia do encyklopedii, by dowiedzieć się co to jest sylabotyzm, metonimia czy metoda ergocentryczna)".

Zapowiadając opracowanie podręcznika organizowanego w IBL, ale pisanego głównie przez pracowników szkół wyższych (z założeniem autorskiego opracowania poszczególnych tomów) jako konieczny warunek realizacji przedsięwzięcia wskazywał zrezygnowanie z perfekcjonizmu w szczegółach i wygórowanych ambicji, gdy chodzi o koncepcje ogólne. "Trzeba pisać nie na miarę naszych programów metodologicznych, ale na miarę istniejącego stanu wiedzy i naszego indywidualnego przygotowania."

"Dlaczego nie mamy książki o dziejach naszej literatury".
 "Kierunki" 1968; odpowiedzi na ankietę: nr 15: 14 IV: J. Błoniński: "Liczą się tylko różnice zdań"; P. Kuncewicz: "Realia i generalia"; A. Lam: "Nie jeden lecz kilka"; R. Matuszewski: "Trudności i bodźce"; - nr 16: 21 IV: J. Krzyżanowski: "Z nadzieją"; H. Markiewicz: "Zrezygnować z perfekcjonizmu"; S. Nieznanowski: "Synteza - ale jaka?"; - nr 17: 28 IV: M. Janion: "Autor, dzieło, proces"; T. Kudliński: "Jasny, zajmujący, może porywający"; A. Łaszowski: "Projekt historii literatury"; Obserwator: "Mój śpiew słowiczy. A niech to szlak..."; - nr 18: 5 V: J. Szczypka: "Bilans z wielkim minusem".

8

22 kwietnia - 9 maja. C y k l o d c z y t ó w n t. "L i t e r a t u r a p o l s k a w p r z e k r o j u", zorganizowany przez IBL oraz Stołeczny Uniwersytet Powszechny Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w sali kinowej PAN w Warszawie. Wygłoszono następujące referaty: doc. J. Woronczak: "Polskość na zej literatury średniowiecza" (22 IV); prof. J. Ziomek: "U początków renesansu" (23 IV); doc. Cz. Hernas: "Literatura polskiego baroku" (25 IV); prof. K. Wyka: "Co to jest romantyzm" (27 IV); dr A. Witkowska: "O bohaterze romantycznym" (29 IV); prof. H. Markiewicz: "Literatura doby pozytywizmu" (30 IV); doc. M. Głowiński: "Literatura Młodej Polski" (2 V); dr J. Sławiński: "Poezja polska 20-lecia międzywojennego" (3 V); dr Z. Żabicki: "Proza polska 20-lecia międzywojennego oraz literatura Polski Ludowej" (9 V).

"Biul. Polonist." 1968 z. 32.

8a

23 kwietnia. R o z p o c z ę c i e p r a c n a d "S ł o w n i k i e m p s e u d o n i m ó w p i s a r z y p o l s k i c h". Z inicjatywą opracowania słownika meliorującego i uzupełniającego dzieło A. Bara: "Słownik pseudonimów i

kryptonimów pisarzy polskich i Polski dotyczących" (t. 1-3, Kraków 1936-1938), wystąpił pod koniec 1967 doc. E. Jankowski, kierownik Pracowni Edytorstwa i Dokumentacji Literatury XIX w. Dyrekcja IBL projekt zaakceptowała i powierzyła doc. Jankowskiemu redakcję naczelną przedsięwzięcia. 23 IV 1968 odbyło się w Warszawie pierwsze zebranie organizacyjne zespołu redakcyjnego, w którego skład weszli jako redaktorzy działów odpowiadających poszczególnym epokom: dr T. Witczak (okres staropolski), dr E. Aleksandrowska (Oświecenie), doc. Jarosław Maciejewski przy współpracy dr C. Gajkowskiej (wiek XIX), dr J. Czachowska (współczesność). 30 XI na kolejnym zebraniu w Poznaniu poddano dyskusji założenia "Słownika" i program prac.

Pod koniec 1968 w Pracowni Edytorstwa i Dokumentacji Literatury XIX w. rozpoczęto porządkowanie materiałów pseudonimowych zbieranych od 1954 przez mgr M. Stokową oraz systematyczne wypisywanie pseudonimów z kartotek "Bibliografii zawartości literackiej czasopism polskich XIX i XX w. (do 1939)". W pracach tych udział brały: mgr D. Świerczyńska i mgr J. Kaczyńska, a od połowy 1969 także dr C. Gajkowska, mgr mgr S. Bańcer, W. Roszkowska-Sykałowa. Od 1970 prowadzone były równocześnie pod kierunkiem dr J. Czachowskiej prace zlecone nad gromadzeniem pseudonimów pisarzy współczesnych na podstawie tomów "Polskiej bibliografii literackiej" 1944/1945-1970 (głównie mgr U. Piotrowska).

9

25-26 kwietnia. K o n f e r e n c j a p o ś w i ę c o n a
l i t e r a t u r z e i e d y t o r s t w u d o b y
O ś w i e c e n i a, zorganizowana we Wrocławiu przez Zakład
Historii Literatury Oświecenia IBL. W konferencji udział wzięli
badacze z ośrodków polonistycznych Gdańska, Katowic, Krakowa,
Łodzi, Poznania, Warszawy, Wrocławia. Wygłoszono referaty: dr T.
Kostkiewiczowa (UW): "Na rozdrożach rokoka i sentymentalizmu.

Analiza przemian wczesnej poezji Książnina"; dr hab. Z. Sinko: "Warunki powstawania i przyczyny słabości powieści polskiej doby stanisławowskiej"; doc. Z. Goliński: "Zagadnienia edytorskie tekstologiczne literatury Oświecenia"; dr Z. Wołoszyńska: Problematyka edytorska utworów scenicznych Wojciecha Bogusławskiego"; dr E. Aleksandrowska: "Dokumentacja i informacja naukowa w badaniach nad Oświeceniem".

[M. Piszczkowski] [p], "Ruch Lit." 1968 nr 4. - "Biul. Polonist." 1968 z. 32. - R. Wierzbowski, "Pam. Lit." 1969 z. 2. 10

maj. W y d a n i e t o m u 7 "B i b l i o g r a f i i l i t e r a t u r y p o l s k i e j »N o w y K o r b u t«" rozpoczynającego serię "Romantyzm", opracowaną pod kierunkiem I. Śliwińskiej i S. Stupkiewicza przez zespół autorski w składzie: H. Gacowa, A. Gawinowa, W. Roszkowska-Sykałowa, S. Stupkiewicz (druk ukończono w maju, nakład 6250 egz.). Tom 7 objął hasła ogólne i rzeczowe oraz hasła osobowe A-J. Dalsze tomy serii: tom 8 zawierający hasła osobowe K-O (bez Krąszewskiego i Mickiewicza) i tom 9 obejmujący hasła osobowe na litery P-Z (bez Słowackiego) oraz uzupełnienia ukazały się w 1969 i 1972. Łącznie seria "Romantyzm" przyniosła 405 haseł osobowych; informacje bio-bibliograficzne odpowiadały stanowi badań z końca 1964 r. 11

maj-wrzesień. D y s k u s j a o I B L. Nawiązując do toczącej się dyskusji o szkolnictwie wyższym i sytuacji w nauce, prof. J.Z. Jakubowski, kierownik Katedry Historii Literatury Polskiej UW, zaatakował IBL na łamach "Życia Warszawy" (26/27 V), ponawiając zarzuty - formułowane w dyskusji w 1965 (por. poz. 4) - pochłaniania przez Instytut największej części dotacji państwowych przeznaczonych na badania literackie, co powo-

dowało dyskryminację katedr uniwersyteckich, nieopracowania podręcznika uniwersyteckiego, wytworzenia typu badacza "wiecznego stypendysty", który pozorując "głębie naukowe" i posługując się stylem hermetycznym, nie dba o potrzeby szkoły i nauczyciela. Domagał się przeprowadzenia reformy IBL, pozostawienia tylko pracowni bibliograficzno-dokumentacyjnych, wymagających zbiorowej pracy i zespołu stałych współpracowników, przesunięcia dotacji na uniwersytety.

Zarzuty prof. Jakubowskiego podtrzymał na łamach "Kultury" (30 VI) prof. J. Nowak-Dłużewski, który krytykował nadto szerokie, "ponad potrzeby", badania w zakresie poetyki, prowadzenie przez IBL prac leksykograficznych ("Słownika języka Adama Mickiewicza" i "Słownika polszczyzny XVI wieku"), jako należące do zadań instytutów językoznawczych.

W obronie słowników wystąpili w "Kulturze" (18 VIII) prof. K. Górski i dr Z. Florczak, wykazując ogromne znaczenie tych przedsięwzięć (prowadzonych w IBL przy udziale językoznawców) dla badań historycznoliterackich i edytorstwa naukowego. Również na łamach "Kultury" ogólną ocenę dorobku Instytutu sformułował prof. J. Krzyżanowski (22 IX) w artykule "Jeszcze o Instytucie Badań Literackich. Suum cuique". Przyznając, iż nie wszystkie zadania zostały spełnione, wyrażał przekonanie, że "w całości dwudziestoletniego niemal dorobku Instytutu Badań Literackich jego osiągnięcia znacznie górują nad potknięciami, nieuniknionymi zwłaszcza w pracach zespołowych, i że uznać je trzeba za dobrą robotę naukową, dającą wyniki, o jakich marzyć nawet nie było można przed rokiem 1945, przed epoką Polski Ludowej". Krzyżanowski postulował opracowanie jednolitego planu badań, który by gwarantował realizację największych zadań stojących przed nauką o literaturze. Plan taki, według niego, powinien zostać opracowany w IBL jako instytucji najbardziej kom-

petentnej, bo skupiającej we współpracy znaczną część ośrodków badawczych w kraju.

Wagę warsztatu naukowego tworzonego przez Instytut dla całego literaturoznawstwa podkreśliła również prof. M.R. Mayenowa w artykule "Społeczny sens nauki o literaturze".

J.Z. Jakubowski: "O uniwersytetach, o nauce, dydaktyce, wychowaniu, o IBL-u i kilku jeszcze sprawach". "Życie Warsz." 1968 nr 127; polem.: M. Janion, M. Żmigrodzka: "Odpowiedź na artykuł prof. J.Z. Jakubowskiego", tamże 1968 nr 133; J.Z. Jakubowski: "Wyjaśniam jeszcze raz »insynuacje«", tamże nr 133. - J. Nowak-Dłużewski: "Głos w dyskusji o IBL", "Kultura" 1968 nr 26; polem.: K. Górski: "W obronie zaatakowanych słowników", tamże nr 35; Z. Florczak: "W sprawie »Głosu w dyskusji o IBL«", tamże nr 33; J. Nowak-Dłużewski: "W odpowiedzi oponentom", tamże nr 33. - J. Krzyżanowski: "Jeszcze o Instytucie Badań Literackich. Suum cuique", tamże nr 38. - M.R. Mayenowa: "Społeczny sens nauki o literaturze". "Życie Lit." 1968 nr 38.

12

10-12 czerwca. K o n f e r e n c j a p o ś w i ę c o n a
p o e z j i B o l e ś ł a w a L e ś m i a n a, zorganizowa-
na w Warszawie przez Pracownię Poetyki Historycznej IBL. Udział
wzięli przedstawiciele wielu ośrodków polonistycznych i repre-
zentanci innych dyscyplin. Wygłoszono referaty: doc. A. San-
dauer (UW): "Poezja twórczych potęg natury"; dr J. Prokop:
"»Niepochwycień złoty«. Motyw regresu w poezji Leśmiana"; mgr
Z. Łapiński (UW): "Metafizyka Leśmiana"; dr I. Opacki (KUL):
"»Pośmiertna z głębi jezior maska«"; dr E. Czaplejewicz (UW):
"Adresat ballad Leśmiana"; dr J. Sławiński: "Semantyka poetycka
Leśmiana"; doc. T. Skubalanka (UMCS): "U źródeł stylu erotyków
Leśmiana"; dr J.M. Rymkiewicz: "»Topielec« na tle porównawczym";
doc. M. Głowiński: "Słowo i pieśń (Leśmiana poezja o poezji)";
doc. R. Zimand: "O »Przygodach Sindbada Żeglarza«"; dr M. Podra-
za-Kwiatkowska: "Gdzie umieścić Leśmiana? Próba lokalizacji

historyczno-literackiej"; dr J. Błoński: "Bergson a program poetycki Leśmiana".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "Studia o Leśmianie". Red. M. Głowiński, J. Sławiński. Warszawa 1971. Historia i Teoria Literatury, 28.

M. Głowiński, J. Sławiński, "Biul. Polonist." 1968 z. 32.

13

ok. czerwca. R o z p o c z ę c i e p r a c n a d "S ł o w n i k i e m l i t e r a t u r y p o l s k i e g o O ś w i e c e n i a" w Zakładzie Historii Literatury Okresu Oświecenia. Dzieło przygotowywane do publikacji w ramach serii Ossolineum "Vademecum Polonisty" i adresowane przede wszystkim do studentów filologii polskiej i nauczycieli polonistów miało objąć w porządku hasłowo-alfabetycznym artykuły, dotyczące centralnych problemów i zjawisk kulturowo-literackich polskiego Oświecenia. Redaktorem "Słownika" została dr T. Kostkiewiczowa; w opracowaniu poszczególnych artykułów mieli uczestniczyć badacze epoki z różnych ośrodków naukowych uniwersyteckich i akademickich.

Z.Goliński: "Z prac Zakładu Literatury Oświecenia". "Biul. Polonist." 1969 z. 35.

14

1 lipca. Z m i a n y w D y r e k c j i I B L. W związku z rezygnacją prof. M.R. Mayenowej z funkcji zastępcy dyrektora d/s naukowych powołany został przez Wydział I PAN na to stanowisko doc. S. Treugutt (do 1982).

15

lipiec. Z m i a n y w K o m i t e c i e R e d a k c y j n y m s e r i i "Z D z i e j ó w F o r m A r t y s t y c z n y c h w L i t e r a t u r z e P o l s k i e j". Od 1968 (t. 10) do Komitetu dokooptowana została prof. M.R.

Mayenowa.

16

sierpień. W y d a w n i c t w a I B L n a V I M i ę-
d z y n a r o d o w y K o n g r e s S l a w i s t ó w w
P r a d z e (7-13 VIII). W Instytucie przygotowane zostały na
Kongres następujące wydawnictwa: "Prace z poetyki poświęcone VI
Międzynarodowemu Kongresowi Sławistów" pod redakcją M.R. Mayeno-
wej i J. Sławińskiego (Wrocław 1968. Z Dziejów Form Artystycz-
nych w Literaturze Polskiej, t. 10) oraz "Bibliografia nauki
polskiej o literaturze polskiej i innych literaturach słowiań-
skich za lata 1963-1967", opracowana przez B. Karelus i E. Men-
delską w oparciu o "Polską bibliografię literacką", która łącz-
nie z "Bibliografią polskiej slawistyki językoznawczej za lata
1963-1967" autorstwa S. Urbańczyka i W. Żurowskiej-Góreckiej zo-
stała opublikowana w "Biuletynie Polonistycznym" 1968 z. 31 (por.
1963 poz. 13). Kongresowi poświęcony też został zeszyt 2 "Pa-
miętnika Literackiego" (R. LIX).

17

11 października. D y s k u s j a nt. d z i a ł a l n o ś-
c i I B L n a p o s i e d z e n i u R a d y N a u k o-
w e j I B L. Na wniosek dyrekcji IBL przeprowadzono dyskusję
na temat dotychczasowej działalności Instytutu i wytycznych do
zadań przyszłych, które pozwoliłyby na taką jego reorganizację,
aby cele badawcze z zakresu historii i teorii literatury mogły
być realizowane z maksymalną sprawnością. W dyskusji zabrało
głos 13 członków Rady: prof. prof. J. Ziomek (UAM), W. Danek
(WSP Kraków), Z. Klemensiewicz (UJ), B. Zakrzewski (UWr), A.
Hutnikiewicz (UMK), Z. Libera (UW), J. Kulczycka-Saloni (UW), S.
Skwarczyńska (UŁ), doc. Cz. Hernas (UWr), oraz z IBL doc.doc.
M. Głowiński, A. Brodzka, J. Woronczak, S. Treugutt. Wszyscy
podkreślali, że działalność Instytutu stała się trwałym elemen-

tem współczesnej kultury polskiej, wyrażali aprobatę dla IBL jako jednostki koordynującej i organizującej badania polonistyczne, zwracając przy tym uwagę na potrzebę jeszcze większej z nim współpracy katedr uniwersyteckich. Wysoko oceniono dokonania w okresie zbliżenia nauki o literaturze z nauką o języku, odbudowę warsztatu polonistycznego. Postulowano, aby IBL prowadził nadal studia doktoranckie, uznając, iż jest do tego organizacyjnie i naukowo szczególnie przygotowany.

"Biul. Polonist." 1968 z. 33.

18

15 listopada. D y s k u s j a n a d k o n c e p c j ą
"S ł o w n i k a l i t e r a t u r y s t a r o p o l -
s k i e j" na zebraniu Zakładu Historii Literatury Staropolskiej IBL. Przedmiotem dyskusji były dwie równoległe propozycje: "Słownik staropolskich gatunków literackich", który obejmowałby ok. 150 haseł analitycznych, prezentujących ważniejsze gatunki poezji i prozy funkcjonujące w okresie staropolskim oraz "Słownik literatury staropolskiej", ujęty analogicznie do projektu "Słownika literatury polskiej okresu Oświecenia", przygotowywanego w Zakładzie Historii Literatury Oświecenia (por. poz. 14). Większość uczestników zebrania opowiedziała się za drugą propozycją ze względu na: 1. możliwości objęcia szerszego obszaru materiałowego i problemowego staropolskiego piśmiennictwa, m.in. dot. świadomości literackiej i estetycznej oraz instytucji i zjawisk kulturowych właściwych epoce; 2. szerszy krąg odbiorców.

Prace nad kompendium, które miało obejmować epokę renesansu i baroku, zostały rozpoczęte w 1970 pod kierunkiem Komitetu Redakcyjnego w składzie dr T. Michałowska, dr B. Otwinowska, mgr E. Sarnowska-Temeriusz.

T. Michałowska, "Biul. Polonist." 1969 z. 34.

19

21-23 listopada. K o n f e r e n c j a n a u k o w a p o -
ś w i ę c o n a p r o b l e m a t y c e p r o z y p o l -
s k i e j X X w i e k u, zorganizowana w Toruniu przez
Zespołową Katedrę Historii Literatury Polskiej UMK przy współ-
udziale Zakładu Historii Literatury Współczesnej IBL. Udział w
konferencji wzięli przedstawiciele prawie wszystkich ośrodków
polonistycznych. Wygłoszono referaty: dr J. Rozental (UŁ):
"Elementy poetyki Młodej Polski w powieściach lat 1918-1928 (na
wybranych przykładach)"; dr H. Kirchner: "»Najściślejsze zależ-
ności«. Koncepcja osobowości w książce Z. Nałkowskiej »Niedobra
miłość«"; dr Z. Żabicki: "»Tragiczność« i »drwina« w świadomości
»pokolenia 1910«"; dr K. Jakowska (UMK): "Język i sposób narra-
cji w »Soli ziemi« J. Wittlina jako środki wprowadzenia ukształ-
towań ekspresjonistycznych w obręb realistycznej powieści"; dr
R. Przybylski: "Krytyka soterycznych aspiracji kultury. »Pasje
błędomierskie« Iwaszkiewicza"; dr J. Speina (UMK): "Bruno Schulz
a nadrealizm"; mgr M. Czermińska (WSP Gdańsk): "Autotematyczność
i dystans czasowy w powieściach Parnickiego"; mgr M. Jankowiak
(UMK): "Sztuka narracji w powieściach historycznych Parnickiego";
mgr J. Poradecki (UŁ): "Narrator i narracja w »Bramach raju« i w
»Idzie skacząc po górach« Jerzego Andrzejewskiego"; dr H. Zawor-
ska: "»Słowa na niby« w życiu okupacyjnym i w literaturze o oku-
pacji"; dr A. Werner: "Tadeusz Borowski: fenomenologia systemu";
doc. A. Kowalska (UŁ): "Nowa summa prozy Tadeusza Różewicza"; dr
Z. Jastrzębski (UMCS): "Związki między poezją a prozą"; mgr
E. Rzewuska (UMCS): "Elementy teatralne w powieściach T. Miciń-
skiego"; mgr J. Paszek (UJ): "Funkcja archaizacyjna metaforyki
»Popiołów« Żeromskiego". Dyskusję podsumował prof. K. Wyka.

"Biul. Polonist." 1968 z. 33. - J. Speina, "Pam. Lit." 1969 z. 3.

20

26-27 listopada. K o n f e r e n c j a n a u k o w a p o -
ś w i ę c o n a z y c i u l i t e r a c k i e m u o k r e -
s u r o m a n t y z m u, zorganizowana w Warszawie przez IBL.
W konferencji wzięło udział ok. 60 pracowników naukowych ze
wszystkich ośrodków polonistycznych. Wygłoszono referaty: dr J.
Kamionkova: "Życie literackie. Jego zasięg i problemy w świet-
le propozycji socjologii literatury"; doc. Jarosław Maciejewski
(UAM): "Życie literackie Wielkopolski w okresie romantyzmu"; dr
Z. Jagoda (UJ): "Życie literackie Krakowa w okresie romantyzmu";
prof. Z. Libera (UW): "Salony literackie i ich rola w życiu kul-
turalnym Warszawy"; mgr M. Maciejewski (KUL): "O listach prenu-
meratorów" (komunikat); doc. K. Pomian (IFiS): "O roli muzeów
w pierwszej połowie XIX wieku"; dr A. Wallis (IFiS): "Informacje
biograficzno-statystyczne jako źródło do badania procesów
kulturowych"; dr Z. Florczak: "Z doświadczeń metodycznych stu-
diów nad socjologią pisarstwa XVI w." (komunikat).

A. Kowalczykova, "Biul. Polonist." 1969 z. 35.

21

28-30 listopada. K o n f e r e n c j a n a u k o w a n t.
"Z a k r e s i m e t o d y d o k u m e n t a c j i
h i s t o r y c z n o - l i t e r a c k i e j", zorganizowana w
Poznaniu przez Pracownię "Słownika współczesnych pisarzy pol-
skich" oraz Pracownię Bibliografii Bieżącej IBL. W konferencji
udział wzięło ok. 130 osób: obok pracowników IBL - pracownicy
Instytutu Bibliograficznego BN, instytutów humanistycznych PAN,
uniwersyteckich katedr historii literatury i bibliotekoznawstwa,
bibliotek uniwersyteckich, wydawnictw. Wygłoszono następujące
referaty: mgr K. Szymanowski: "Polska bibliografia literacka";

dr J. Czachowska: "Słowniki pisarzy współczesnych"; dr E. Aleksandrowska: "Historycznoliterackie kompendia bibliograficzne z zakresu staropolszczyzny i Oświecenia"; prof. A. Gryczowa: "Drukarze dawnej Polski"; mgr W. Korotaj: "Z problematyki bibliografii gatunku literackiego (dramat staropolski)"; dr J. Rudnicka (BN): "Bibliografia powieści"; dr B. Winklowska: "Monografie bibliograficzne pisarzy"; dr K. Kostenicz: "Kalendaria życia i twórczości pisarzy"; dr J. Stradecki: "Kronika grupy literackiej"; mgr M.K. Maciejewska: "Polska bibliografia teatralna w okresie powojennym"; dr Z. Wilski (IS): "Z doświadczeń pracy nad słownikiem biograficznym teatru polskiego"; dr J. Got (IS): "Repertuary"; doc. Z. Raszewski, dr J. Timoszewicz (IS): "Partytura krytyczna. (Dokumentacja przedstawienia teatralnego)"; mgr M. Brykańska: "Bibliografia zawartości czasopisma literackiego (typu monograficznego)"; doc. E. Jankowski: "Słownik pseudonimów"; dr J. Sławiński: "Problemy literaturoznawczej terminologii".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "Dokumentacja w badaniach literackich i teatralnych. Wybrane problemy". Książka zbiorowa pod red. J. Czachowskiej. Wrocław 1970. IBL PAN.

J. Czachowska, "Biul. Polonist." 1969 z. 34.

22

29 listopada - 1 grudnia. Udział pracowników IBL w Sesji Prezydium PAN poświęconej 50 rocznicy odzyskania niepodległości w 1918 r. Inicjatorem sesji był w 1967 prof. S. Żółkiewski jako ówczesny sekretarz Wydziału I PAN. W organizowaniu sesji udział brali dr K. Sierocka i dr Z. Żabicki. Jeden z referatów pt. "Rodowód i aktualne dziedzictwo literatury polskiej okresu 1918-1939" wygłosił dyrektor

IBL prof. K. Wyka (druk w tomie zbiorowym "Droga przez półwiecze. O Polsce lat 1918-1968". Red. S. Herbst i Cz. Madajczyk. Warszawa 1969 s. 169-197).

22a

9-11 grudnia. K o f e r e n c j a n a u k o w a p o -
ś w i ę c o n a p r o b l e m o m t e o r i i i h i s -
t o r i i p o e z j i , zorganizowana w Warszawie przez Pra-
cownię Poetyki Historycznej IBL. Wygłoszono referaty: doc.
T. Skubalanka (UMCS): "Problemy synonimii poetyckiej"; dr
A. Witkowska: "Tysiąc wierszy o sadzeniu grochu. (Z problema-
tyki poematu opisowego)"; dr E. Czaplejewicz (UW): "Adresat
przedstawiony w lirykach Leśmiana"; mgr E. Wróblewska (UŁ):
"Podmiot liryczny w poezji awangardowej"; dr J. Świąch (UMCS):
"Z problematyki tłumaczeń parnasistów i Baudelaire'a w Polsce";
dr M. Podraza-Kwiatkowska: "Pojęcie symbolu w okresie Młodej
Polski"; dr M. Maciejewski (KUL): "Próba modelowego określenia
powieści poetyckiej"; dr I. Opacki (KUL): "Z zagadnień cyklu so-
netowego w polskim romantyzmie"; dr L. Pszczołowska: "Harmonia i
»kusy śpiew«"; dr E. Balcerzan (UAM): "Sytuacja liryczna - pro-
pozycja dla poetyki historycznej".

M. Głowiński, "Biul. Polonist." 1969 z. 34. - W. Kaliński,
"Pam. Lit." 1969 z. 3.

23

18 grudnia. Z m a r ł w K r a k o w i e p r o f. S t a -
n i s ł a w P i g o Ń (ur. 27 IX 1885 we wsi Kombornia),
historyk literatury i edytor, profesor UJ, członek rzeczywisty
PAN (od 1957). (Dane biobibliograficzne podaje SWPP t. 2 s.
669-684). Współpracował z IBL jako członek Rady Naukowej IBL
(od kwietnia 1952), redaktor "Kroniki życia i twórczości Mic-
kiewicza" (od 1956), recenzent serii V "Obrazu literatury pol-
skiej XIX i XX w." - "Literatura okresu Młodej Polski" (t. 1-4

1968-1977).

K. Kostenicz, "Biul. Polonist." 1969 z. 34. - K. Wyka: "Stanisław Pigoń jako uczony". "Pam. Lit." 1970 z. 1.

24

19 grudnia. U r o c z y s t o ś ć z w i ą z a n a z j u b i l e u s z e m 20-l e c i a I B L na posiedzeniu Rady Naukowej. Udział w niej wzięli oprócz członków Rady pracownicy IBL. Po uczczeniu minutą ciszy pamięci prof. S. Pignonia, dyrektor Instytutu prof. K. Wyka przypomniał fakty towarzyszące powstaniu IBL, omówił jego rozwój i dorobek naukowy, wymieniając na zakończenie nazwiska najbardziej zasłużonych pracowników.

"Biul. Polonist." 1969 z. 34.

25

31 grudnia. B i b l i o t e k a I B L. Zbiory Biblioteki przedstawiały się następująco: druki zwarte - 103 215 wol., drugi ciągle - 14 194 wol., stare druki - 3486 wol., wycinki - 22 260 poz.

26

S t r u k t u r a i s k ł a d o s o b o w y I B L P A N.

A. Pion naukowo-badawczy:

I. Zakład Historii Literatury Staropolskiej - kier. doc. Cz.

Hernas

1. Pracownia Dziejów Piśmiennictwa Średniowiecznego (Wrocław) - kier. doc. J. Woronczak; pracownicy: mgr B. Mostowska
2. Pracownia Historii Literatury XVI wieku - kier. prof. J. Ziomek; pracownicy: doc. J. Pelc, dr H. Dziechcińska
3. Pracownia Historii Literatury XVII wieku - kier. doc. Cz. Hernas; pracownicy: doc. T. Bieńkowski, dr dr J. Lewański, T. Michałowska, B. Otwinowska, W. Roszkowska, mgr mgr I. Madeyska, E. Sarnowska-Temeriusz.
4. Pracownia Bibliografii i Księgoznawstwa Staropolskiego -

kier. prof. A. Gryczowa; pracownicy: mgr mgr K. Korotaj, W. Korotaj, I. Rostkowska, J. Sójka, J. Szwedowska, M. Szymańska

II. Zakład Historii Literatury Oświecenia (Wrocław) - p.o.

kier. doc. Z. Goliński; pracownicy: doc. R. Kaleta, dr hab. Z. Sinko, dr dr E. Aleksandrowska, J. Platt, R. Sobol, Z. Wołoszyńska, mgr J. Pawłowiczowa

III. Zakład Historii Literatury XIX wieku do roku 1890 - kier. prof. M. Janion

1. Pracownia Historii Literatury Okresu Romantyzmu - kier. prof. M. Żmigrodzka; pracownicy: doc. doc. Z. Stefanowska, S. Treugutt, dr dr J. Kamionkova, A. Kowalczykova, A. Witkowska, mgr mgr M. Joczowa, H. Małgowska, M. Piwińska

2. Pracownia Historii Literatury Okresu Pozytywizmu - kier. doc. S. Sandler; pracownicy - vacat

3. Pracownia Edytorstwa i Dokumentacji Naukowej Literatury XIX wieku - kier. doc. E. Jankowski; pracownicy: dr dr C. Gajkowska, K. Kostenicz, Z. Makowiecka, mgr mgr S. Bańcer, E. Dabert, H. Gacowa, B. Jankowska, J. Odrowąż-Pieniążek, W. Roszkowska-Sykałowa, D. Świerczyńska

IV. Zakład Historii Literatury Współczesnej - kier. prof.

S. Żółkiewski

1. Pracownia Historii Literatury Okresu od 1890 do 1918 (Kraków) - kier. prof. K. Wyka; pracownicy: doc. R. Zimand, dr dr J. Kwiatkowski, J.J. Lipski, A. Łempicka, J. Prokop, M. Podraza-Kwiatkowska, M. Wyka-Husakowska, mgr B. Wojnowska

2. Pracownia Historii Literatury Okresu od 1918 r. - kier. dr Z. Zabicki; pracownicy: doc. A. Brodzka, dr dr H. Kirchner, A. Lisiecka, R. Przybylski, J.M. Rymkie

- wicz, K. Sierocka, A. Werner, H. Zaworska, mgr M. Rawiński
3. Pracownia Poetyki Historycznej - kier. dr J. Sławiński;
pracownicy: doc. M. Głowiński, dr K. Bartoszyński, mgr
E. Szary
4. Pracownia Dokumentacji Naukowej Literatury od r. 1890 -
kier. doc. E. Korzeniewska; pracownicy: dr J. Stradecki,
mgr mgr M. Brykalska, H. Filipkowska
5. Pracownia "Słownika współczesnych pisarzy polskich" -
kier. dr J. Czachowska; pracownicy: dr dr F. Lichodzie-
jewska, B. Winklowska, mgr R. Loth
6. Pracownia Bibliografii Bieżącej (Poznań) - p.o. kier.
mgr J. Formanowicz; pracownicy: dr dr K. Tokarzówna, T.
Tyszkiewiczówna, mgr mgr B. Karelus, T. Kwiekowska, M.K.
Maciejewska, K. Marek-Schoeneichowa, E. Mendelska, K.
Szymanowski, K. Witkowska, E. Ziomkowska oraz H. Świtalska
- V. Zakład Literatury Ludowej - kier. dr H. Kapełus; pracow-
nicy: dr dr R. Górski, S. Świrko, R. Wojciechowski, mgr mgr
T. Brzozowska, E. Jaworska
- VI. Zakład Historii Języka i Form Literackich - kier. prof.
M.R. Mayenowa
- Zespół I (Poznań) - kier. prof. W. Kuraszkiewicz; pracow-
nicy: dr B. Ceglowska, mgr mgr K. Nizio, L. Zdanczewicz,
B. Zdrojewska, Z. Zierhofferowa
- Zespół II (Kraków) - kier. prof. W. Taszycki; pracownicy:
dr M. Karpluk, mgr mgr M. Borecki, T. Gaberle, W. Ga-
berle, A. Karasiowa, K. Klimkowska, A. Kottówna, I. Mik-
sa, H. Sławińska, T. Zawisza
- Zespół III (Wrocław) - kier. prof. S. Bąk; pracownicy:
mgr mgr T. Kaufman, L. Woronczak
- Zespół IV (Wrocław) - kier. prof. S. Rospond; pracownicy:

mgr mgr S. Bełdowski, K. Chłędowska, H. Jarodzka,
J. Wojnar, J. Zięba

Zespół V (Toruń) - kier. prof. S. Hrabec; pracownicy: dr
dr F. Peplowski, K. Wilczewska, mgr mgr H. Górską,
A. Linda, M. Maciejewska, M. Zarembina, Z. Zawadzki

2. Pracownia Poetyki Lingwistycznej - kier. prof. M.R.
Mayenowa; pracownicy: dr dr Z. Florczak, Z. Kopczyńska,
L. Pszczołowska, A. Wierzbicka, mgr D. Danek
3. Pracownia Składni Historycznej (Kraków) - konsultant
prof. Z. Klemensiewicz; pracownicy: dr K. Pisarkowa,
mgr mgr A. Kałkowska, K. Oszywa, J. Twardzikowa

VII. Biblioteka - kier. mgr J. Rużyło-Stasiakowa kustosz dypl.

1. Dział Gromadzenia - kier. mgr E. Ruziewicz; pracownicy:
mgr mgr T. Derlińska, U. Drymmer-Kępka, H. Maślowska
oraz H. Borkowska, B. Sejdak
2. Dział Opracowywania - kier. mgr A. Gawinowa st. kustosz
dypl.; pracownicy: mgr mgr B. Dziadkiewicz, A. Raszew-
ska, J. Rosnowska, I. Sieradzki, M. Staszewska
3. Dział Udostępniania - kier. mgr M. Gajewicz kustosz;
pracownicy: mgr mgr A. Karpowicz, T. Lancholc oraz
S. Maciejewska, J. Piesiak, M. Siemaszko
4. Dział Zbiorów Specjalnych - kier. vacat; pracownicy:
mgr mgr Z. Dernałowicz, E. Nieznańska

B. Pion Wydawniczo-redakcyjny

Zakład Prac Podręcznikowych i Wydawniczych - kier. prof.
H. Markiewicz

1. Redakcja Podręcznika Historii Literatury Polskiej - kier.
prof. K. Wyka; pracownicy: doc. M. Klimowicz, E. Redler
2. Redakcja "Obrazu Literatury Polskiej XIX i XX wieku" -

kier. prof. K. Wyka; pracownicy: dr M. Dernałowicz, mgr mgr K. Czajkowska, J. Kądziela, I. Kleszczowa, M. Pokrasen, M. Puchalska, I. Wyczańska, H. Żytkowicz

3. Redakcja Wydawnictw Własnych - mgr A. Piorunowa

- a) Redakcja "Pamiętnika Literackiego": mgr Z. Sypulanka - sekretarz redakcji, mgr W. Głowala
- b) Redakcja "Biuletynu Polonistycznego" - Komitet
- c) Redakcja serii "Biblioteka Pisarzy Polskich" - Komitet
- d) Redakcja serii "Studia Staropolskie" - redaktorzy: doc. Cz. Hernas, prof. J. Ziomek; pracownicy: mgr mgr S. Buśka, M. Czarnecka
- e) Redakcja serii "Poetyka. Zarys Encyklopedyczny" - Komitet

27

S t o p n i e n a u k o w e u z y s k a n e w I B L w
1 9 6 8

doktora nauk humanistycznych: J. Błoński: "Dramaty Stanisława Ignacego Witkiewicza" (promotor: prof. K. Wyka); - J. Kamionkowska: "Z zagadnień socjologii literatury. Ważniejsze zjawiska i tendencje życia literackiego w Polsce w pierwszej połowie XIX w." (promotor: prof. M. Janion); - F. Lichodziejewska: "Twórczość Władysława Broniewskiego. Monografia bibliograficzna" (promotor: prof. K. Wyka); - M. Rawiński: "Twórczość Brunona Jasieńskiego od futuryzmu do okresu paryskiego" (promotor: prof. S. Żółkiewski); - E. Sarnowska-Temeriusz: "M.K. Sarbiewski i problemy wiedzy o kulturze antycznej" (promotor: doc. Cz. Hernas); - A. Werner: "Tadeusz Borowski na tle literatury obozowej" (promotor: prof. S. Żółkiewski); - R. Wojciechowski: "Zainteresowania folklorem w Warszawie lat 1800-1831" (promotor: prof. J. Krzyżanowski); - M. Wyka-Hussakowska: "Gałczyński wobec wzorów literackich oraz prądów epoki" (promotor: prof. H. Markie-

wicz); - **doktora habilitowanego:** K. Bartoszyński: "Problem konstrukcji czasu w utworach epickich"; - T. Bieńkowski: "Fabularne motywy antyczne w dramacie staropolskim i ich rola ideowa"; - Z. Goliński: "Tekstologia. Przekrój problematyki"; - J. Lewański: "Średniowieczne gatunki dramatyczno-teatralne"; - K. Pisarkowa: "Funkcje składniowe polskich zaimków odmiennych"; - W. Roszkowska: "Włoski rodowód komedii S.H. Lubomirskiego"; - A. Wierzbicka: "Studia z semantyki".

28

S t o p n i e n a u k o w e u z y s k a n e p r z e z
p r a c o w n i k ó w I B L p o z a I n s t y t u t e m
w 1 9 6 8

doktora nauk humanistycznych: C. Gajkowska: "Monografia bibliograficzna Józefa Bohdana Zaleskiego" (UW, promotor: prof. E. Sawrymowicz).

29

T y t u ł y n a u k o w e u z y s k a n e p r z e z
p r a c o w n i k ó w I B L w 1 9 6 8

docenta: dr hab. Z. Goliński.

30

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a c o w -
n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 6 8

Działalność podstawowa: **rozpoczęli pracę:** mgr M. Rawiński (1 X), dr E. Sarnowska-Temeriusz (1 II), mgr E. Szary (Matywiecka, 15 XII), mgr D. Świerczyńska (1 IX), dr A. Werner (1 XI), dr M. Wyka-Hussakowska (1 I); - **przestali pracować:** H. Bielak (22 VIII), mgr B. Biskupska (30 XI), dr J. Błoński (30 XI), prof. A. Gryczowa (30 IX), mgr J. Jackl (31 I), dr P. Kuncewicz (31 V), mgr H. Małgowska (31 XII), prof. H. Markiewicz (31 X), dr Z. Siatkowski (31 V)

Biblioteka: **rozpoczęły pracę:** mgr B. Dziadkiewicz (2 XI), mgr

A. Raszevska (1 XI), B. Sejdak (2 XI); - **przestali pracować:**
Tadeusz Borys (30 IV), A. Goryńska (31 III), A. Potrzebiński
(30 VI)

Administracja: **rozpoczęli pracę:** H. Górka (27 XI), I. Igielska
(1 X), M. Kaliski (12 III), S. Kania (15 X), S. Krawczyk (17
VIII), T. Mroszczyk (1 X), L. Okoń (23 VIII), S. Rokita (1 X),
J. Skrzecz (30 IX); - **przestali pracować:** M. Kaliski (30 IX),
B. Lipińska (31 V), J. Ryciak (30 VI), I. Szymkowski (31 I).

1969

od 2 stycznia. Z e b r a n i a n a u k o w e , t z w .
"c z w a r t k o w e" w I B L w W a r s z a w i e . W 1969 wygło-
szono referaty: dr J. Sławiński: "Dawid Hopensztand - szansa
socjologii form literackich" (2 I); mgr M. Piwińska: "Brzozow-
ski, Boy, Irzykowski - wobec tradycji romantycznej" (30 I); dr
Z. Florczak: "Kopczyński, Mroziński - dwa typy oceny języka,
dwa typy patriotyzmu" (13 II); dr E. Sarnowska: "Zagadnienie
odbiorcy w alegorycznej teorii poezji na przełomie XVI i XVII
wieku" (27 II); dr H. Zaworska: "Trzy wiersze Juliana Przy-
bosia o katedrze Nôtre Dame" (27 III); dr Z. Kopczyńska: "Zna-
czenie wyboru formy wierszowej (na przykładzie polskiego
8-zgłoskowca)" (10 IV); dr A. Kowalczykowa: "O »Genezis z Du-
cha« J. Słowackiego" (24 IV); dr A. Wierzbicka: "Z semantyki
propagandy" (8 V); doc. Z. Stefanowska: "Świat owadzi w IV
części »Dziadów«" (12 VI); dr L. Pszczołowska: "Boje o rym"
(26 VI); prof. K. Wyka: "Stanisław Pigoń - próba rekonstrukcji
osobowości" (9 X); dr J.M. Rymkiewicz: "»Studium przedmiotu«
Z. Herberta" (16 X); dr J. Prokop: "Prymitywizm w kręgu »Czar-
taka«" (30 X); prof. M. Janion: "Czyn i klęska. Rzecz o tra-
gizmie" (13 XI); dr hab. J. Błoński: "Narodziny dramatu Witka-
cego" (11 XII).

"Biul. Polonist." 1969 z. 34, 35, 36 [autoreferaty].

1

25-30 stycznia. U d z i a ł p r a c o w n i k ó w I B L
w V I I I K o n f e r e n c j i T e o r e t y c z n o l i -
t e r a c k i e j M ł o d s z y c h P r a c o w n i k ó w
N a u k o w y c h P o l o n i s t y k i , zorganizowanej w
Ustroniu k/Kępna przez Katedrę Teorii Literatury UŁ. W konfe-

rencji uczestniczyło 65 osób ze wszystkich ośrodków polonistycznych. Z IBL referat wygłosiła mgr E. Szary: "Z problematyki wypowiedzi dyskursywnych".

Materiały z VII i VIII konferencji zostały opublikowane w tomie "Literatura i metodologia". Red. J. Trzynadłowski. Wrocław 1970.

2

ok. stycznia. Z m i a n y w K o m i t e t a c h R e d a k c y j n y c h s e r i i w y d a w n i c z y c h I B L

- "Archiwum Literackie" - po śmierci prof. S. Pigonia dokooptowano (od t. 14) doc. Jarosława Maciejewskiego
- "Książka w Dawnej Kulturze Polskiej" - po śmierci prof. K. Budzika dokooptowano (od t. 15) dr H. Kapełus i mgra W. Korotaja
- "Studia Staropolskie" - dokooptowano (od t. 24) doc. J. Pelca
- "Studia z Okresu Oświecenia" - po odejściu prof. J. Kotta dokooptowano dr T. Kostkiewiczową
- "Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej" - redakcję naczelną objął dr J. Sławiński.

3

20-22 lutego. S e s j a n a u k o w a z o k a z j i 100 r o c z n i c y u r o d z i n S t a n i s ł a w a W y s p i a ń s k i e g o, zorganizowana w Krakowie przez IBL i Katedrę Literatury Polskiej UJ. W sesji udział wzięli przedstawiciele świata naukowego, literackiego i artystycznego, młodzież studencka. Obrady otworzył prof. H. Markiewicz. Referaty wygłosili: prof. K. Wyka: "Stanisław Wyspiański 1869-1969"; prof. L. Płoszewski: "Światła i mroki relacji i wspomnień o Stanisławie Wyspiańskim"; mgr M. Stokowa: "Z doświadczeń kronikarza życia i twórczości Stanisława Wyspiańskiego"; prof. J. Nowakowski WSP Kraków: "Historia i mit w »dramatach bolesławow-

skich» (druk w "Pam. Lit." 1969 z. 1); mgr U. Kowalska (UMCS): "Walor antyku w świadomości S. Wyspiańskiego"; mgr H. Filipkowska: "Mit homerycki w »Powrocie Odyseusza«"; dr A. Łempicka: "Nowy teatr »Wyzwolenia« (dramaturgia i temat sztuki w utworze)"; mgr E. Miodońska (UJ): "O kompozycji czasu dramatycznego w utworach S. Wyspiańskiego - na przykładzie »Achilleis«"; mgr M. Woźniakiewicz-Dziadosz (UMCS): "Funkcje didaskaliów w dramatach Wyspiańskiego"; doc. S. Zabierowski (UŚl): "Prolegomena do »Wesela«"; prof. S. Skwarczyńska (UŁ): "»Chocholi taniec« Wyspiańskiego jako obraz-symbol w języku późniejszej sztuki polskiej"; prof. J. Garbaczowska (UMCS): "Dziedzictwa »rzeczy listopadowych« po Wyspiańskim w prozie Wacława Berenta"; mgr K. Nowacki (Kraków): "Wyspiańskiego koncepcja teatru ogromnego"; dr L. Eustachiewicz (Warszawa): "Tradycjonalizm i eksperymenty w teatralnej interpretacji dzieł Wyspiańskiego"; dr Z. Osiński (UAM): "»Akropolis« w inscenizacji Jerzego Grotowskiego".

R. Loth: "Krakowska sesja Wyspiańskiego". "Tyg. Kult." 1969 nr 11. - B. Rogatko. "Pam. Lit." 1969 z. 4. - M. Szybiś: "Wyspiański - nam współczesny". "Życie Lit." 1969 nr 12. - T. Wróblewska: "W stulecie urodzin Wyspiańskiego". "Dialog" 1969 nr 5. - F. Ziejka, "Ruch Lit." 1969 nr 3.

4

marzec. P o w s t a n i e p r o j e k t u "S ł o w n i k a p i s a r z y p o l s k i c h". Słownik, którego projekt wstępny opracowany przez doc. Z. Golińskiego został rozesłany do oceny specjalistów 29 III, miał być kompendium przeznaczonym dla szerszego grona odbiorców: nauczycieli, studentów, działaczy w zakresie kultury, publicystów i dziennikarzy, informującym o pisarzach, ich biografii i twórczości oraz podstawowych opracowaniach. Całość projektowano na trzy tomy: 1. Staropolszczyzna - Oświecenie - Polska niepodległa (ok. 350 haseł); 2. Wiek XIX i XX do odzyskania niepodległości (ok. 450

haseł); 3. Polska niepodległa (od 1918) (ok. 700 haseł). Przewidywana objętość poszczególnych tomów wynosiła ok. 70-75 arkuszy wyd.

Na redakcję poszczególnych tomów wyrazili zgodę: t. 1 - dr E. Aleksandrowska, t. 2 - doc. Jarosław Maciejewski, t. 3 - mgr R. Loth; Koncepcja "Słownika" została zatwierdzona na zebraniu 4 II 1970. Powielono "Założenia »Słownika pisarzy polskich«" i przystąpiono do przygotowania haseł próbnych, nad którymi odbyła się dyskusja 11 XI 1971. Prace przerwano w 1972.

5

1 kwietnia. W łą c z e n i e d o I B L P r a c o w n i
H i s t o r i i C z a s o p i ś m i e n n i c t w a P o l -
s k i e g o X I X i X X w i e k u (uchwałą Prezydium PAN
nr 1/69 z 18 II). Pracownia istniała od 1957 r. (utworzona z
inicjatywy prof. H. Jabłońskiego) jako samodzielna placówka
naukowo-badawcza Wydziału I PAN. Kierownikiem jej był od 1960
prof. J. Skrzypek. W 1969 do zespołu Pracowni należeli: doc. J.
Łojek, dr dr Z. Kmiecik, J. Myśliński, A. Paczkowski, mgr mgr
A. Garlicka, A. Notkowski oraz R. Jarugowa, Cz. Rusiecka. Pro-
wadzono prace nad podręcznikiem historii prasy oraz prace in-
dywidualne z tego zakresu, nadto szereg prac dokumentacyjnych:
bibliografię tytułów prasy polskiej lat 1865-1918 oraz prasy
polonijnej, wstępną kartotekę tytułów prasy z lat 1918-1939,
bibliografię przedmiotową prasy polskiej i kartotekę instytu-
cji związanych z prasą.

Pracownia wydawała serię "Materiały i Studia do Historii
Prasy i Czasopiśmiennictwa Polskiego" oraz "Rocznik Historii
Czasopiśmiennictwa Polskiego" (od 1962, rocznie 4 zeszyty),
którego Komitet Redakcyjny tworzyli: J. Skrzypek (redaktor),
J. Myśliński (sekretarz), T. Cieślak, J. Czachowska, A. Pacz-
kowski, W. Pisarek (od 1972).

J. Myśliński, "Biul. Polonist." 1969 z. 36.

6

2 kwietnia. Zginął w katastrofie lotniczej k/Zawoi prof. Zenon Klemensiewicz (ur. 2 IX 1891 w Tarnowie), językoznawca, członek rzeczywisty PAN. (Dane biobibliograficzne podaje SWPP t. 2 s. 132-135). Współpracował z IBL od 1949, był konsultantem Pracowni Składni Historycznej IBL w Krakowie, członkiem Rady Naukowej.

M.R. Mayenowa, "Pam. Lit." 1969 z. 4. - K. Pisarkowa, "Biul. Polonist." 1969 z. 35.

7

19-23 kwietnia. Cykl odczytów pt. "Z dziejów literatury polskiej", zorganizowany przez IBL przy współudziale Stołecznego Uniwersytetu Powszechnego Towarzystwa Wiedzy Powszechnej. Program obejmował odczyty: prof. J. Krzyżanowski: "Miejsce Mikołaja Reja w literaturze staropolskiej" (12 IV); doc. Z. Goliński: "Oświeceniowe tradycje literatury polskiej" (14 IV); dr A. Witkowska: "Tradycje romantyzmu polskiego w literaturze" (16 IV); doc. E. Jankowski: "Literatura pozytywizmu. Blaski i cienie" (17 IV); doc. S. Tréugutt: "Stanisław Wyspiański" (18 IV); prof. K. Wyka: "Literatura polska między wojnami" (19 IV); dr H. Kirchner: "Jarosław Iwaszkiewicz" (21 IV); dr R. Wojciechowski: "Folklor w literaturze narodowej" (22 IV); dr Z. Żabicki: "25 lat literatury w Polsce Ludowej" (23 IV).

"Kronika IBL". "Biul. Polonist." 1969 z. 35.

8

ok. kwietnia. Rozpoczęcie prac nad tomami poświęconymi głównym problemom literatury polskiej. Dyrekcja

IBL powołała cztery zespoły historycznoliterackie: staropolski, oświeceniowy, przełomu i schyłku romantyzmu oraz literatury przemian wieku XX, dla opracowania w terminie nie dłuższym niż dwa lata (tj. do końca 1971 r.) czterech serii prac zbiorowych, poświęconych głównym problemom literatury. Prace wykonane przez te zespoły wraz ze specjalistami z uniwersytetów miały stanowić samodzielne kompendia naukowe, a zarazem mieć charakter rozwinięcia problemowego i uzupełnienia w stosunku do sumarycznego materiału informacyjnego, zawartego w podręczniku uniwersyteckim (projektowaną zawartość tomów podał "Biuletyn Polonistyczny" 1969 z. 35).

Pierwsze serie ukazały się w l. 1971-1973.

9

21-24 maja. K o n f e r e n c j a p o ś w i ę c o n a z a g a d n i e n i o m s ł o w i a ń s k i e j m e t r y k i p o r ó w n a w c z e j, zorganizowana w Warszawie przez IBL. Referaty wygłosili: dr M. Červenka (Praga): "Impuls rytmiczny w czeskim jambie"; prof. W. Chołszewnikow (Leningrad): "Rosyjski ośmizgłoskowiec sylabiczny"; prof. S. Petrović (Zagrzeb): "10-zgłoskowiec epiki serbo-chorwackiej jako przedmiot badań słowiańskiej metryki porównawczej"; prof. T. Zsilka (Nitra): "Struktury foniczne i ich rola w poezji"; dr S. Balbus (UJ): "Polska proza rytmiczna okresu romantyzmu"; dr J. Baluch (UJ): "Przekład w kontekście metryki porównawczej"; dr J. Bartmiński (UMCS): "Neutralizacja i dyftongizacja samogłosek w pieśni ludowej"; prof. M. Dłuska: "Wpływ poezji włoskiej na wersyfikację Jana Kochanowskiego"; prof. M. Grzędzielska (UMCS): "Romantycy polscy w poszukiwaniu formuły archaicznego wiersza"; dr Z. Kopczyńska, dr L. Pszczołowska: "Językowe warunki organizacji polskiego 8-zgłoskowca"; mgr M. Kozanecki (Kraków): "Z zagadnień wersyfikacji Norwida"; prof. M.R. Nayanowa: "Przyczy-

nek do wartości semantycznej formatu (na przykładzie 10-zgłoskowca staropolskiego)"; doc. S. Sawicki (KUL): "W sprawie opozycji wiersz-proza"; doc. J. Woronczak: "Wpływ wersyfikacji polskiej na formę łacińskich wierszy średniowiecznych". Referaty z wyjątkiem tekstów M. Dłuskiej, M. Kozaneckiego i J. Woronczaka zostały opublikowane w tomie "Metryka słowiańska" pod red. Z. Kopczyńskiej i L. Pszczołowskiej. Wrocław 1971. Tom opatrzono dedykacją: "Profesor Marii Dłuskiej w siedemdziesiątą rocznicę urodzin".

W ostatnim dniu obrad na zebraniu organizacyjnym postanowiono: 1. kontynuować pracę nad badaniem metryki poezji słowiańskich według wspólnie ustalonych zasad; chęć przystąpienia do współpracy wyrazili badacze wiersza rosyjskiego i serbo-chorwackiego; 2. zwrócić się do Międzynarodowego Komitetu Słowistów z prośbą o włączenie prac zespołu do jego programu badań nad słowiańską metryką porównawczą.

Z. Kopczyńska, "Biul. Polonist." 1969 z. 35. - Z. Kopczyńska, L. Pszczołowska, "Pam. Lit." 1969 z. 4.

10

czerwiec. R o z p o c z ę c i e p r a c n a d e d y c j ą "L i s t ó w" H. S i e n k i e w i c z a, pod redakcją J. Krzyżanowskiego. Opracowanie edycji krytycznej całej puścizny epistolarnej pisarza, zostało wprowadzone do planu naukowego IBL i powierzone mgr M. Bokszczanin w Pracowni Edytorstwa i Dokumentacji Naukowej Literatury XIX w.

10a

ok. czerwca. P o w o ł a n i e p r a c o w n i k ó w I B L n a c z ł o n k ó w K o m i t e t u N a u k o L i t e r a t u r z e P A N na okres kadencji 1969-1971. Kadencję tę poprzedzała półtoraroczna przerwa działalności KNoL. Uchwałą Sekretarza Naukowego Wydziału I w skład Komitetu (pod

przewodnictwem prof. J. Kulczyckiej-Saloni) powołani zostali z IBL: prof. prof. M. Janion, M.R. Mayenowa, K. Wyka (z-ca przewodniczącego), M. Żmigrodzka, S. Żółkiewski, doc. doc. A. Brodzka, M. Głowiński, Z. Goliński, E. Jankowski, Z. Stefanowska, S. Treugutt, A. Wierzbicka, J. Woronczak, dr A. Witkowska. Sekretarzem Komitetu został dr R. Wojciechowski.

11

1 lipca. W ł ą c z e n i e d o I B L p ł a c ó w e k j ę z y k o z n a w c z y c h P A N, istniejących dotychczas jako samodzielne placówki badawcze Wydziału I Nauk Społecznych: Zakładu Językoznawstwa PAN w Warszawie (utworzonego uchwałą PAN z 24 VII 1954), Zakładu Językoznawstwa PAN w Krakowie (istniejącego od grudnia 1951), oraz Pracowni Słownika łaciny Średniowiecznej (utworzonej uchwałą Prezydium PAN z 24 X 1961). W Instytucie placówki te utworzyły wyodrębniony pion językowy, którym kierował jako zastępcy dyrektora do spraw naukowych prof. S. Urbańczyk (powołany na to stanowisko uchwałą Sekretariatu Naukowego PAN z 13 VIII). Pion ten odłączył się od IBL w 1973 w związku z powołaniem do życia Instytutu Języka Polskiego (od 1 X).

"Biul. Polonist." 1969 z. 36. - "Nauka Pol." 1969 nr 6.

12

wrzesień. P o s z e r z e n i e z a s i ę g u r e j e s t r o w a n y c h m a t e r i a ł ó w w "P o l s k i e j b i b l i o g r a f i i l i t e r a c k i e j". Od tomu za rok 1966, którego redaktorem była T. Tyszkiewicz, a redaktorem naukowym J. Czachowska (druk ukończono we wrześniu 1969, nakład 590 egz.), rejestracją objęto - obok publikacji drukiem - również utwory przekazywane odbiorcy za pośrednictwem innych środków masowego przekazu: płyty z nagraniami utworów literackich, słuchowiska radiowe i widowiska telewizyjne, nadawane w programie ogólnopolskim Polskiego Radia i Telewizji. Poszerzeniu uległy też

materiały z zakresu teatru i filmu.

H. Sawoniak: "Rozszerzenie zasięgu bibliografii literackiej na dokumenty audiowizualne". "Pam. Lit." 1970 z. 1.

13

8 października. P o w o ł a n i e n o w e j R a d y
N a u k o w e j I B L uchwałą Sekretariatu Naukowego Wydziału
I Nauk Społecznych PAN z dn. 8 X w składzie: prof. J. Krzyżanow-
ski - przewodniczący, doc. Cz. Hernas (UWr) zastępca przewodni-
czącego, prof. W. Doroszewski - zastępca przewodniczącego, oraz
członkowie: prof. W. Danek (WSP Kraków), prof. M. Dłuska (UJ),
prof. J. Garbaczowska (UMCS), doc. Z. Goliński, prof. K. Górski
(czł. rzecz. PAN), prof. A. Gryczowa (BN), prof. A. Hutnikiewicz
(UMK), prof. H. Jabłoński (czł. rzecz. PAN), prof. J.Z. Jakubow-
ski (UW), prof. M. Janion, doc. E. Jankowski, prof. M. Karaś
(UJ), doc. M. Klimowicz (UWr), doc. E. Korzeniewska, doc. M. Ku-
cała, prof. J. Kulczycka-Saloni (UW), prof. K. Kumaniecki (UW),
prof. W. Kuraszkiewicz (UAM), prof. J. Kuryłowicz (UJ), doc.
A. Lam (UW), prof. Z. Libera (UW), doc. Jarosław Maciejewski,
prof. H. Markiewicz (UJ), prof. M.R. Mayenowa, doc. Z. Nowak
(UŚl), doc. K. Pisarkowa, prof. M. Plezia, prof. J. Skrzypek,
prof. S. Skwarczyńska (UŁ), dr J. Sławiński, prof. F. Sławski
(UJ), prof. Z. Stieber, prof. W. Taszycki (czł. rzecz. PAN),
doc. Z. Topolińska (ZSł), doc. S. Treugutt, prof. S. Urbańczyk,
doc. A. Wierzbicka, doc. J. Woronczak, prof. K. Wyka, prof.
L. Zabrocki (UAM), prof. B. Zakrzewski (UWr), prof. J. Ziomek
(UAM), prof. M. Żmigrodzka, prof. S. Żółkiewski, prof. M. Żu-
rowski (UW); płk mgr S. Reperowicz (przedstawiciel MON), przed-
stawiciel ZLP. Sekretarzem Rady został dr R. Wojciechowski.

"Kronika naukowa IBL". "Biul. Polonist." 1969 z. 36.

14

20-22 października. S e s j a n a u k o w a w c z t e -

czterechsetlecie śmierci Mikołaja Reja, zorganizowana w Warszawie przez IBL. Obrady sesji odbywały się na posiedzeniach plenarnych i w sekcjach historii literatury i języka. Referaty wygłosili: prof. J. Topolski (UAM): "O problemach gospodarki szlacheckiej w czasach Reja"; dr B. Otwinowska: "Rej wobec języka rodzimego"; doc. T. Bieńkowski: "Rola pisarza w ujęciu Reja i współczesnych"; dr H. Dziechcińska: "Szlachcic idealny w »Żywocie człowieka poczciwego« czyli o perswazyjnej sytuacji narracyjnej"; prof. J. Ziomek (UAM): "»Krótka rozprawa« i »Kupiec« - problemy genologiczne dialogu i dramatu u Reja"; doc. M. Grzędzielska (UMCS): "Z problemów struktury Rejowego epigramatu"; dr M. Korolko (Wyd. PAX): "Uwagi o rytmie prozy M. Reja"; - Sekcja literatury: doc. S. Zabłocki (UWr): "Ze związków twórczości Mikołaja Reja z piśmiennictwem nowołacińskim"; dr M. Adamczyk (UAM): "»Żywot Józefa« w świetle badań porównawczych"; doc. J. Starnawski (UŁ): "»Figliki« wobec »Zwierzyńca«"; doc. Janusz Pelc: "Dialog i wizerunek. Dwa dominujące typy konstrukcji w poetyce Rejowej"; doc. T. Witczak (UAM): "Do genezy dialogu »Kot za lwem«"; - Sekcja języka: prof. W. Kuraszkiewicz: "O fleksji w »Wizerunku« M. Reja"; prof. E. Ostrowska (UJ): "Artyzm toku składniowego w wierszu Reja (na przykładzie »Wizerunku«)"; mgr J. Górny (UAM): "Reakcja czasowników w »Wizerunku« Reja"; doc. K. Pisarkowa: "Wybrane elementy kolokwialne w składni Reja"; dr M. Karplukówna: "Autorstwo »Historii w Landzie«"; dr S. Nieznanowski (KUL): "Recepcja Reja w staropolszczyźnie"; mgr I. Rostkowska: "Z doświadczeń bibliografa Reja"; mgr E. Stankiewicz (BN): "Maciej Wirzbięta - wydawca Reja"; prof. M.R. Mayenowa: "O niektórych zagadnieniach wydawniczych Reja".

Referaty zostały opublikowane w tomie: "Mikołaj Rej. W czterechsetlecie śmierci". Praca zbior. pod red. T. Bieńkowskie-

go, J. Pelca, K. Pisarkowej. Wrocław 1971. IBL PAN. Studia Staropolskie, 30.

T. Bieńkowski, "Biul. Polonist." 1969 z. 36. - J. Abramowska, "Pam. Lit." 1970 z. 3. - S. Kania, "Polonistyka" 1970 nr 1. - M. Karplukówna, "Jęz. Pol." 1970 nr 3.

15

październik. R o z p o c z ę c i e w y d a w a n i a t o m ó w s t u d i ó w f o l k l o r y s t y c z n y c h p o d r e d a k c j ę R. Górskiego i J. Krzyżanowskiego, nakładem Ossolineum, przygotowanych w Zakładzie Literatury Ludowej. Jako pierwszy ukazał się tom pt. "W świecie pieśni i bajki" (druk ukończono w październiku, nakład 1000 egz.).

Następnie ukazały się tomy: "Między dawnymi a nowymi laty" (1970), "Z zagadnień twórczości ludowej" (1972), "Ludowość dawnej a dziś" (1973), "Co wieś, to inna pieśń" (1975).

16

październik. Z o r g a n i z o w a n i e w I B L k o n w e r s a t o r i u m z z a k r e s u w i e d z y o l i t e r a t u r z e p o l s k i e j o k r e s u w o j n y i ś w i a d e c t w w o j n y. Konwersatorium prowadzone było przez doc. A. Brodzką, doc. M. Głowińskiego i dra J. Sławińskiego przy współpracy Zespołu Podręcznika Literatury Polskiej 1918-1975 oraz Pracowni Poetyki Historycznej. Zebranią, w których uczestniczyło ok. 15-25 studentów UW (za wiedzą kierownictwa Katedry Teorii Literatury UW), odbywały się co dwa tygodnie. Trwało do czerwca 1971.

17

1 listopada. Z m i a n a n a s t a n o w i s k u k i e r o w n i k a B i b l i o t e k i I B L. W związku z przejściem na emeryturę mgr J. Rużyło-Stasiakowej, na stanowisko

kierownika Biblioteki został powołany mgr I. Sieradzki (do 10 XI 1984).

18

24-26 listopada. Sesja naukowa "Opera w Polsce w XVII i pierwszej połowie XVIII wieku", zorganizowana w Warszawie przez IBL, z udziałem historyków literatury i historyków sztuki, teatrologów, muzykologów z Polski i NRD. Referaty wygłosili: prof. W. Tomkiewicz (IS): "Opera władysławowska w powiązaniu ze zjawiskami kultury artystycznej w Polsce"; dr K. Targosz-Kretowa (ZHNiT) "Osiągnięcia artystyczne teatru dworskiego czasów władysławowskich"; mgr A. Szweykowska (UJ): "Forma dramatyczna librett Virgilio Puccitellego i jego propozycje ideologiczne"; prof. W. Czapliński (UWr): "Parę uwag o operze czasów Władysława IV"; doc. Z.M. Szweykowski (UJ): "Marco Scacchiego »Breve discorso sopra la musica moderna«"; dr N. Miko-Rudkowska (IHKM): "Dokumentacja wystroju sceny władysławowskiej"; dr J. Lewański: "Świadkowie i świadectwa sukcesów opery władysławowskiej"; dr W. Roszkowska: "Teatr operowy Sobieskich (1691-1726)"; dr M. Perz (UW): "Materiały do dziejów muzyki i opery na dworze Stanisława Rzewuskiego"; prof. H.Ch. Wolff (Lipsk): "Typologia muzyczna opery włoskiej w latach 1600-1750"; dr W. Reich (Drezno): "Dawna opera drezdeńska na tle życia literackiego, artystycznego i muzycznego"; doc. A. Chodkowski (Warszawa): "Reper-tuar muzyczny Opery Saskiej w Warszawie"; dr K.H. Viertel (Lipsk): "Znaczenie J.A. Hassego wśród współczesnych"; dr G. Rudloff-Hille (Drezno): "Budowle i wystrój teatrów Drezna w XVII i XVIII wieku". Nie został odczytany z powodu braku czasu referat dr B. Król-Kaczorowskiej (IS): "Inscenizacje operowe doby saskiej w Warszawie".

Referaty zostały opublikowane w tomie: "Opera w dawnej

Polsce na dworze Władysława IV i królów saskich". Studia i materiały". Red. J. Lewański. Wrocław 1973. PAN IBL. Studia Staropolskie, 35.

W dniach od 26 XI do 6 XII w salach Biblioteki Narodowej została zorganizowana przez IBL, Bibliotekę Narodową i Sächsische Landesbibliothek w Dreźnie wystawa pt. "Opera w Polsce w XVII i XVIII wieku".

J. Lewański, "Biul. Polonist." 1970 z. 37. - W. Roszkowska, "Pam. Teatr." 1969 nr 4.

19

1 grudnia. Powołanie Komisji do spraw przewodów doktorskich na posiedzeniu Rady Naukowej IBL (pierwszym w nowej kadencji).

Rada powołała komisje w następującym składzie: Komisja Historii Literatury Staropolskiej i Oświecenia: doc. Cz. Hernas, prof. J. Krzyżanowski, prof. Z. Libera, doc. Janusz Pelc, doc. J. Woronczak, prof. J. Ziomek; Komisja Historii Literatury XIX w.: prof. W. Danek, prof. M. Janion, doc. E. Jankowski, prof. J. Kulczycka-Saloni, prof. H. Markiewicz, prof. M. Żmigrodzka; Komisja Historii Literatury XX w. i Teorii Literatury: prof. A. Hutnikiewicz, doc. A. Lam, prof. S. Skwarczyńska, doc. S. Treugutt, prof. K. Wyka, prof. S. Żółkiewski; Komisja do Spraw Językoznawczych: prof. W. Doroszewski, prof. M. Karaś, doc. M. Kucała, doc. K. Pisarkowa, prof. Z. Stieber, prof. S. Urbańczyk.

"Biul. Polonist." 1970 z. 37.

20

ok. grudnia. Rozpoczęcie wydawania "Dzieł wszystkich" A. Mickiewicza pod redakcją prof. K. Górskiego, nakładem Ossolineum. Jako

pierwszy został wydany w serii I: "Dzieła poetyckie, proza artystyczna i pisma krytyczno-literackie" tom 4: "Pan Tadeusz" w opracowaniu K. Górskiego (nakład 20 000 egz.).

Tom 1: "Wierze" część 1: 1817-1824 w opracowaniu Cz. Zgorzelskiego ukazał się w 1971.

21

S t o p n i e n a u k o w e u z y s k a n e w I B L w
1 9 6 9

doktora nauk humanistycznych: T. Brzozowska: "»Pieśni ludu wielkopolskiego« Franciszka Wawrowskiego" (promotor: prof. J. Krzyżanowski); - K. Czajkowska: "Opracowanie krytyczne pamiętnika Aleksandra Fredry »Trzy po trzy«" (promotor: prof. K. Wyka); - H. Filipkowska: "Dramaty antyczne Stanisława Wyspiańskiego na tle historii i problematyki mitu" (promotor: doc. E. Korzeniewska); - H. Gacowa: "»Maria« i jej autor Antoni Młczewski w kulturze polskiej. Materiały" (promotor: prof. J. Krzyżanowski); - J. Kądziała: "Edycja »Dzienników« Stefana Żeromskiego" (promotor: prof. H. Markiewicz); - M. Maciejewski: "W kręgu narodzin polskiej powieści poetyckiej" (promotor: prof. Cz. Zgorzelski); - W.P. Szymański: "Z dziejów czasopism literackich w 20-leciu międzywojennym" (promotor: prof. K. Wyka); - **doktora habilitowanego:** J. Błński: "Mikołaj Sęp Szarzyński".

22

T y t u ł y n a u k o w e u z y s k a n e p r z e z
p r a c o w n i k ó w I B L w 1 9 6 9

docenta: dr hab. M. Głowiński.

23

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a c o w -
n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 6 9

Działalność podstawowa: **rozpoczęli pracę:** mgr M. Bokezczanin (1 VII), mgr Z. Chyła-Bełkot (1 XII) , mgr T. Dobrzyńska (Ja-

nusz, 1 XI), mgr K. Głombiowski (15 IX), mgr A. Garlicka (1 IV), mgr Z. Jarosiński (16 IX), R. Jarugowa (1 IV), dr Z. Kmiecik (1 IV), doc. J. Łojek (1 IV), dr Janusz Maciejewski (1 VII), dr J. Myśliński (1 IV), mgr A. Notkowski (1 VII), dr A. Paczkowski (1 VII), mgr K. Rudzińska (1 IV), Cz. Rusiecka (1 IV); prof. J. Skrzypek (1 VII), I. Szubert (Jarosińska, 1 X), mgr Z. Ziętek (1 X), prof. S. Żółkiewski (1 VI); - **przestali pracować:** mgr E. Dabert (31 VIII), mgr S. Dobesz (31 XII), dr A. Lisiecka (X), mgr I. Rostkowska (31 XII), doc. S. Sandler (30 XI), mgr J. Sójka (30 IX), mgr L. Zdancewicz (31 XII)

Biblioteka: **przestała pracować:** mgr J. Rużyło-Stasiakowa (31 X)

Administracja: **rozpoczęli pracę:** J. Janiszewska (1 III), A. Rossa (8 XII), M. Tomaszewicz (1 X), M. Wolska (27 VI), M. Zagórska (1 II); - **przestali pracować:** H. Górka (30 IV), J. Skrzecz (16 XII), H. Świtalska (31 I), M. Tomaszewicz (30 XI), M. Wolska (30 IX).

1970

8 stycznia. Z e b r a n i a n a u k o w e, tzw. "czwarte-
k o w e" w I B L w Warszawie. W cyklu zebrań naukowych re-
feraty wygłosili: prof. S. Żółkiewski: "Badania kultury lite-
rackiej i funkcji społecznych literatury" (8 I); dr hab.
A. Wierzbicka: "Co znaczy słowo »człowiek«?" (zapowiedziany w
programie tytuł referatu brzmiał: "Semantyka zdań o zwierzętach")
(22 I); dr M. Podraza-Kwiatkowska: "Rozważań o symbolizmie
ciąg dalszy" (5 II); dr A. Kowalczykowa: "Piotr Wysocki - boha-
ter romantyczny" (19 II); mgr T. Dobrzyńska: "O delimitacji
tekstu literackiego" (9 IV); dr D. Danek: "Obrona prozy. W
związku z koncepcją poetyckości praskiej szkoły strukturalnej"
(16 IV); mgr K. Rudzińska: "Rola społeczna pisarza i literatury
wobec przemian kultury XX wieku" (18 VI); doc. Z. Stefanowska:
"Mickiewicz o »Wacława dziejach« Garczyńskiego" (8 X); prof.
S. Żółkiewski: "Cezura 1932" (22 X); doc. M. Głowiński:
"Wokół »Powieści« Norwida" (5 XI); dr A. Okopień-Sławińska:
"Semantyka poetycka a metoda jej opisu (Na przykładzie poezji
Baczyńskiego)" (19 XI).

"Biul Polonist." 1970 z. 37, 38, 39 [tu streszcz. refera-
tów].

1

12-14 stycznia. K o n f e r e n c j a n a u k o w a p o -
ś w i ę c o n a z a g a d n i e n i o m s o c j o l o g i i
l i t e r a t u r y, zorganizowana w Warszawie z inicjatywy
Pracowni Poetyki Historycznej IBL. Obok polskich teoretyków
literatury ze wszystkich ośrodków polonistycznych w konferencji
udział wzięli literaturoznawcy z Bratysławy: prof. F. Miko,
doc. P. Liba, dr A. Popović oraz z Pragi dr L. Gavlik i dr

V. Stepan. Wygłoszono referaty: dr J. Sławiński: "Socjologia literatury i poetyka historyczna"; doc. R. Zimand: "Co mogłoby być przedmiotem socjologii literatury?"; prof. F. Miko: "Pojęcia socjologiczne w metajęzyku tekstu literackiego"; doc. K. Bartoszyński: "Zagadnienie »komunikacji literackiej«"; dr A. Okopień-Sławińska: "Relacje osobowe w literackiej komunikacji"; dr L. Gavlik: "Czytelnictwo ujmowane z punktu widzenia funkcji literatury"; dr A. Popovič: "Rola czytelnika w procesie przekładu literackiego"; dr E. Balcerzan (UAM): "Popularność literatury a »literatura popularna«. (Na przykładzie poezji i piosenki)"; doc. M. Głowiński: "O stylizacji"; mgr S. Świontek (UŁ): "O konwencji teatralnej"; dr Janusz Maciejewski: "Folklor środowiskowy. Sposób jego istnienia, struktura, cechy wyodrębniające (Na przykładzie »folkloru szlacheckiego« XVII i XVIII w.)"; dr J. Kamionkova: "Literatura a obyczaj. (»Choroba romantyczna« w pamiętnikach i dokumentach pierwszej połowy XIX w.)".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "Problemy socjologii literatury". Red. J. Sławiński. Wrocław 1971. IBL PAN. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej, 23.

E. Szary, "Biul. Polonist." 1970 z. 37. - Taż, "Pam. Lit." 1970 z. 4. - Z. Jarosiński, "Twórczość" 1970 nr 4.

2

23 stycznia. P r z y z n a n i e N a g r o d y N a u k o - w e j im. T. Mikulskiego za rok 1968. Rada Naukowa IBL na posiedzeniu 23 I przyznała nagrodę dr A. Witkowskiej za książkę: "Kazimierz Brodziński" (Warszawa 1968).

3

25-29 stycznia. U d z i a ł p r a c o w n i k ó w I B L w IX K o n f e r e n c j i T e o r e t y c z n o l i t e r a c - k i e j M ł o d s z y c h P r a c o w n i k ó w N a u k o - w y c h P o l o n i s t y k i, zorganizowanej w Ustroniu

k/Kępną przez Zespołową Katedrę Historii Literatury Polskiej UMK w Toruniu. Z IBL referaty wygłosili: mgr Z. Jarosiński: "Awangarda a tradycje"; mgr E. Szary: "Głos a pismo. Przyczynek do teorii powieści".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "Tradycja i nowoczesność". Red. J. Trzynadłowski. Wrocław 1971.

4

luty. W y d a n i e p i e r w s z e j c z ę ś c i
"D z i e j ó w f o l k l o r y s t y k i p o l s k i e j"
pod redakcją H. Kapełuś i J. Krzyżanowskiego, nakładem Ossolineum (druk ukończono w lutym, nakład 1350 egz.). W opracowaniu przygotowanego w Zakładzie Literatury Ludowej tomu, który objął okres przedkolbergowski 1800-1863 udział brali jako autorzy poszczególnych rozdziałów: T. Brzozowska, R. Górski, J. Krzyżanowski, M. Kukulska, J. Pośpiech, R. Wojciechowski.

Część druga, obejmująca okres 1863-1918, została wydana w 1982; poszczególne rozdziały opracowali: T. Brzozowska-Komorowska, A. Bukowski, E. Jaworska, H. Kapełuś, J. Krzyżanowski, T. Oracki, J. Pośpiech, R. Wojciechowski, E. Millerowa i A. Skrukwa.

5

2-3 marca. S y m p o z j u m n a u k o w e o w s p ó ł -
c z e s n e j k u l t u r z e l i t e r a c k i e j, zorganizowane w Warszawie przez Pracownię Badań Kultury Literackiej IBL. Wygłoszono referaty: prof. S. Żółkiewski: "Modele literatury współczesnej we wczesnym okresie jej rozwoju"; doc. A. Pawełczyńska (IFiS): "Czytelnictwo a różnice kulturowe"; mgr K. Rudzińska: "Autorefleksja literatury polskiej wobec przemian cywilizacji XX w. (1956-1966)"; dr J. Goćkowski (PWr?): "Problematyka socjologiczna wspomnień działaczy Gwardii Ludowej i Armii

Ludowej"; doc. A. Wallis (IFiS): "Informacje statystyczne o pisarzach czynnych w latach 1900-1950"; dr A. Siciński (IFiS): "Grupa zawodowa literatów polskich w dwóch dwudziestoleciach. (Z problemów socjologicznych zawodu literata)"; mgr M. Hopfinger: "Adaptacje filmowe utworów literackich (do roku 1967)"; dr J. Ankudowicz (BN): "Społeczna recepcja literatury niebeletrystycznej"; dr S. Siekierski (BN): "Społeczna recepcja literatury pięknej".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "O współczesnej kulturze literackiej". Pod red. S. Żółkiewskiego i M. Hopfinger. Wrocław 1973. PAN IBL.

E. Szary, "Biul. Polonist." 1970 z. 37.

6

18-19 marca. S e s j a n a u k o w a pt. P r z e m i a n y t r a d y c j i b a r s k i e j, zorganizowana w Warszawie przez Zespół Psychosocjologii Literatury IBL. Udział w sesji wzięli historycy, historycy literatury i folklorysty. Referaty wygłosili: prof. J. Michalski (IH): "Charakterystyka mentalności politycznej ruchu barskiego"; prof. E. Rostworowski (IH Kraków): "Książę Marek i proroctwa doby radomskobarskiej"; dr Janusz Maciejewski: "Poezja polityczna konfederacji barskiej"; doc. M. Klimowicz (UWr): "»Oświeceni sarmaci«"; prof. prof. M. Żmigrodzka, M. Janion: "Tradycja barska w dobie romantyzmu"; doc. Z. Stefanowska: "Konfederaci barscy w twórczości Mickiewicza"; doc. S. Treugutt: "Książę niezłomny w murach Baru"; dr H. Kapeliś: "Pamięć o konfederacji barskiej w folklorze polskim"; mgr L. Ligęza (UJ): "Pogłosy konfederacji barskiej na ziemi krakowskiej".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "Przemiany tradycji barskiej. Studia". Teksty przygotował zespół pod kier. Z. Stefanowskiej. Kraków 1972.

Z. Jarosiński, "Biul Polonist." 1970 z. 38. - Tenże, "Pam. Lit." 1970 z. 4.

7

marzec. W y d a n i e z e s z y t u "P a m i ę t n i k a L i t e r a c k i e g o" (R. LXI z. 1) p o ś w i ę c o n e g o p a m i ę c i p r o f. S. P i g o n i a.

8

20-21 kwietnia. Z e b r a n i e n a u k o w e nt. "G ł ó w n e p r o b l e m y l i t e r a t u r y s t a r o p o l s k i e j", zorganizowane w Warszawie przez Zakład Historii Literatury Staropolskiej IBL. Zreferowano w całości bądź we fragmentach prace przewidziane do publikacji w tomie zbiorowym: doc. J. Woronczak: "Europejskość i polskość literatury polskiego średniowiecza"; doc. T. Bieńkowski: "Społeczna rola pisarza i literatury w świetle wypowiedzi pisarzy staropolskich XVI i XVII wieku"; dr B. Otwinowska: "Problemy języka jako wyraz kształtowania się świadomości narodowej w literaturze polskiej"; doc. Janusz Pelc: "Sarmatyzm a barok w literaturze staropolskiej"; dr H. Dziechcińska: "Parenetyka: jej tradycje i znaczenie w literaturze staropolskiej"; doc. S. Grzeszczuk (UJ): "Ludowość w literaturze staropolskiej"; dr S. Nieznanowski (KUL): "Staropolska epopeja historyczna. (Kształtowanie się pojęcia, drogi rozwoju)"; dr T. Michałowska: "Romans XVII i pierwszej połowy XVIII w. w Polsce. (Analiza struktury gatunkowej)"; prof. W. Tomkiewicz (UW): "Rola mecenatu w rozwoju literatury i kultury polskiej w czasach renesansu i baroku"; doc. T. Bieńkowski: "Antyk - Biblia - Literatura. Antyczne i biblijne inspiracje i symbole w literaturze staropolskiej".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "Problemy literatury staropolskiej". Praca zbior. pod red. J. Pelca. Seria 1. Wrocław 1972. PAN IBL.

T. Bienkowski, "Biul. Polonist." 1970 z. 38.

9

27-29 kwietnia. K o n f e r e n c j a n a u k o w a n t.

"K u l t u r a l i t e r a c k a p o l s k i e g o

O ś w i e c e n i a", zorganizowana we Wrocławiu przez Zakład

Historii Literatury Oświecenia IBL. Referaty wygłosili: dr

J. Platt: "Tradycje literatury staropolskiej w Oświeceniu"; doc.

Z. Sinko: "Główne tendencje recepcji piśmiennictwa europej-

skiego w literaturze Oświecenia polskiego"; dr J. Szczepaniec

(BOss): "Rola drukarstwa w życiu literackim Oświecenia"; dr Ja-

nusz Maciejewski: "Literacki przełom oświeceniowy a problematyka

procesu historycznoliterackiego"; doc. R. Kaleta: "Miejsce i

funkcja pisarza w okresie Oświecenia"; dr dr Z. Kopczyńska,

L. Pszczołowska: "Rozwój języka narodowego a rozwój form lite-

rackich w okresie Oświecenia"; mgr J. Pawłowiczowa: "Komedia

polska na tle rozwoju form dramatycznych w XVIII wieku w Euro-
pie".

I. Witkiewicz, "Stud. o Książ." 1971 t. 2.

10

5 maja. P r z y z n a n i e N a g r o d y N a u k o w e j

im. T. Mikulskiego za rok 1969. Rada

Naukowa IBL na posiedzeniu 5 V przyznała nagrodę doc. M. Głowiń-

skiemu za książkę "Powieść młodopolska. Studium z poetyki histo-
rycznej" (Wrocław 1969).

11

15-16 maja. S e s j a n a u k o w a n t. "L e n i n i

r o m a n t y k a r e w o l u c y j n a w s z t u c e",

zorganizowana w Warszawie przez IBL i IS PAN. Sesję (w gmachu

IH PAN) rozpoczęła prof. J. Siekierska wspomnieniami o pierw-

szych latach po Rewolucji Październikowej w Związku Radzieckim.

Następnie referaty wygłosili: prof. M. Janion: "Romantyczna wi-

zja rewolucji"; prof. J. Starzyński (IS): "Niektóre problemy plastyki monumentalnej w latach 1917-1967"; prof. J. Toeplitz (IS): "Romantyka rewolucyjna na ekranach"; prof. K. Wyka: "O filmie radzieckim okresu rewolucyjnego"; prof. S. Zółkiewski: "Rewolucja a kultura literacka 1918-1939"; dr S. Marczak-Oborski (IS): "Teatr romantyczny, rewolucyjny i polityczny"; prof. H. Markiewicz (UJ): "Inspiracje leninowskie w badaniach literackich".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "Romantyka rewolucyjna w sztuce". Pod red. Z. Czeczota-Gawraka. Wrocław 1973 (właśc. 1974).

Z. Jarosiński, "Biul. Polonist." 1970 z. 38. - Tenże, "Pam. Lit." 1971 z. 1.

12

20 maja. Powołanie z inicjatywy IBL Olimpiady Literatury i Języka Polskiego. Olimpiada - konkurs polonistyczny o zasięgu ogólnopolskim dla młodzieży szkół średnich - została powołana zarządzeniem Ministerstwa Oświaty i Szkolnictwa Wyższego z 20 V w celu rozbudzenia zainteresowań młodzieży literaturą, merytorycznego przygotowania uczniów do studiów polonistycznych, wynajdywania najzdolniejszych - przyszłych badaczy-literaturoznawców. Jednostką koordynującą przebieg Olimpiady został, utworzony przy IBL, Komitet Główny Olimpiady, złożony z pracowników naukowych IBL, uniwersytetów i wyższych szkół pedagogicznych, przedstawicieli kuratoriów i Ministerstwa Oświaty i Szkolnictwa Wyższego oraz nauczycieli. Pierwszym przewodniczącym Komitetu był w l. 1970/1971-1974 prof. K. Wyka.

A. Szlązakowa, "Polonistyka" 1971 nr 5. - J. Łuczyńska, "Biul. Polonist." 1978 nr 2.

13

25-26 maja. S e s j a n a u k o w a n t. "L i t e r a t u r a i r e w o l u c j a", zorganizowana w Warszawie przez IBL. W seji wzięła udział delegacja sławistów z Instytutu Słownoznawstwa i Bałkanistyki AN ZSRR, Instytutu Literatury Światowej im. M. Gorkiego w Moskwie, Instytutu Literatury AN USRR w Kijowie oraz przedstawiciele katedr rusycystycznych w Polsce. Referaty wygłosili: prof. M. Janion: "Romantyzm i rewolucja"; mgr I. Szubert: "Topos rewolucji w literaturze polskiej"; mgr Z. Ziętek: "»Za wolność waszą i naszą«"; mgr T. Burak: "Lekcja rewolucji. O znaczeniu rewolucji 1905 roku w procesie historycznoliterackim"; mgr Z. Jarosiński: "Awangarda i rewolucja"; k.n. W. Choriew (Moskwa): "Radziecko-polskie związki literackie w latach dwudziestych i trzydziestych"; doc. M. Stępień (UJ): "Związki polsko-radzieckie w sferze programów literackich i krytyki literackiej lat 1918-1939"; mgr T. Agapkina (Moskwa) : "Literatura polska w Związku Radzieckim w latach dwudziestych i trzydziestych"; doc. Z. Barański (UWr): "Sprawy polskie w rosyjskiej literaturze radzieckiej".

Uczestnicy konferencji otrzymali nadto 8 powielonych komunikatów: doc. F. Sielicki (UWr): "Recepcja Gorkiego w Polsce międzywojennej"; dr Z. Zbyrowski (UWr): "Władysław Broniewski - tłumacz poetów radzieckich"; dr J. Faryno (UW): "O przekładach Tuwima z poetów radzieckich"; dr F. Lichodziejewska: "Broniewski a literatura rosyjska w dwudziestoleciu międzywojennym"; dr F. Nieuważny (UW): "Recepcja Majakowskiego w okresie 20-lecia międzywojennego"; dr W. Piotrowski (UJ): "Imażynizm rosyjski i jego recepcja w Polsce"; mgr M. Płachecki (UW): "Retoryka rewolucji. Techniki literackiej perswazji w prozie polskiej poświęconej wydarzeniom 1905-1907"; dr M. Rawiński: "Poeta i rewolucja. »Pieśń o głodzie« Jasieńskiego wobec »Obłoku w spodniach« Majakowskiego".

Referaty zostały opublikowane w tomie: "Literatura polska wobec rewolucji". Praca zbior. pod red. M. Janion. Warszawa 1971. IBL PAN. Historia i Teoria Literatury. Studia, 30.

Z. Jarosiński, "Biul. Polonist." 1970 z. 38. - Tenże, "Pam. Lit." 1971 z. 1.

14

maj. Z m i a n y w o r g a n i z a c j i P r a c o w n i H i s t o r i i L i t e r a t u r y O k r e s u o d r. 1890 d o r. 1918, kierowanej przez prof. K. Wykę. Pracownia została podzielona na dwa zespoły: krakowski i warszawski. Kierownictwo pierwszego zespołu objęła doc. M. Podraza-Kwiatkowska, drugiego - doc. R. Zimand.

M. Podraza-Kwiatkowska, J. Kwiatkowski, "Biul. Polonist." 1973 z. 49.

15

maj. R o z p o c z ę c i e p r a c n a d b i b l i o g r a f i ą "L i t e r a t u r a p o l s k a i t e a t r w l a t a c h I I w o j n y ś w i a t o w e j" w P r a c o w n i "Słownika współczesnych pisarzy polskich" IBL w Warszawie. Pracę podjęły: dr J. Czachowska (kierownik tematu), dr F. Lichodziejewska (do 1975), oraz z Pracowni Bibliografii Bieżącej w Poznaniu: mgr M.K. Maciejewska, a od 1972 również dr T. Tyszkiewicz. Ze względu na zaangażowanie w/w osób w innych pracach dokumentacyjnych w planie naukowym IBL, na opracowanie bibliografii lat wojny można było przeznaczyć nikły procent czasu; przewidywano więc prace zlecone. W 1970 zarysowany został plan przedsięwzięcia, które miało objąć druki zwarte oraz materiały z czasopism, opublikowane w okresie od 1 IX 1939 do 8 V 1945 zarówno konspiracyjnie w kraju, jak i poza jego granicami. W 1971, po konsultacji z W. Bartoszewskim, rozpoczęto prace nad zestawieniem konspiracyjnych wydawnictw literackich oraz re-

jęstracją literackiej zawartości czasopism konspiracyjnych, w czym uczestniczył - na pracach zleconych - dr Z. Jastrzębski. 16

maj. W p r o w a d z e n i e do "B i u l e t y n u P o l o n i s t y c z n e g o" d z i a ł u "N o t y i n f o r m a c y j n e". Noty, w postaci adnotowanych opisów bibliograficznych, omawiających treść wybranych prac naukowych z zakresu badań literackich, zamieszczono po raz pierwszy w zeszytcie 37 z maja 1970 (objęły one okres od listopada 1969 do lutego 1970). Noty przygotowywali pracownicy naukowci IBL. Lista czasopism, z których artykuły miały być uwzględniane, wzrosła w krótkim czasie z czterech do trzydziestu. 17

9 lipca. Z m a r ł w K r a k o w i e p r o f. L e o n P ł o s z e w s k i (ur. 12 VIII 1890 w Krakowie), historyk literatury i edytor (dane biobibliograficzne podaje SWPP t. 2 s. 692-695). W 1945-1955 był przewodniczącym Komitetu Redakcyjnego wydania narodowego "Dzieł" A. Mickiewicza, a w 1954-1955 członkiem Komitetu Redakcyjnego wydania jubileuszowego "Dzieł" Mickiewicza. W październiku 1956 został samodzielnym pracownikiem naukowym IBL (od 1 VII 1957 jako profesor zwyczajny).

K. Czajkowska, "Biul. Polonist." 1970 z. 39. - K. Górski, "Pam. Lit." 1971 z. 1. 18

16-17 września. S e s j a n a u k o w a "M a r i a K o n o p n i c k a w 60 r o c z n i c ę ś m i e r c i", zorganizowana w Kaliszu przez Towarzystwo im. Marii Konopnickiej przez współudziale IBL i Zakładu Słowianoznawstwa PAN. Udział w sesji wzięli badacze z kraju i z zagranicy, przedstawiciele Ossolineum, Muzeum Biograficznego M. Konopnickiej w Żarnowcu, publicyści, krytycy, nauczyciele i młodzież szkolna. Obradom

przewodniczyli kolejno: prof. K. Górski, prof. K. Wyka i prof. J. Nowakowski. Referaty wygłosili: prof. B. Biliński (Stacja PAN Rzym): "Nad antykiem i »Italią« Konopnickiej" (referat odczytany); prof. M. Giergielewicz (USA): "Z półwiecza Konopnickiej w Ameryce i Anglii"; k.n. A. Piotrowska i prof. H. Cybienko (Moskwa): "Recepcja twórczości Konopnickiej w Związku Radzieckim"; prof. P. Dinekow (Bułgaria): "Recepcja twórczości Konopnickiej w Bułgarii"; prof. J. Śliziński (ZSŁ): "Konopnicka u Słowian Zachodnich"; dr K. Tokarzówna: "Konopnicka i Prus"; prof. J. Nowakowski (WSP Kraków): "Nurt ludowy w poezji Konopnickiej i Lenartowicza"; mgr J. Leo (Warszawa): "Akcja Konopnickiej w sprawie Wrześni"; dr S. Siekierski (BN): "Czytelnicza recepcja twórczości Konopnickiej w Polsce Ludowej"; prof. K. Górski: "Maria Konopnicka jako krytyk literacki"; doc. J. Baculewski (UW): "Konopnicka a nowa sztuka".

Referaty zostały opublikowane w tomie: "Maria Konopnicka". Red. K. Tokarzówna. Warszawa 1972. Tow. im. M. Konopnickiej. IBL PAN i Zakład Słowianoznawstwa PAN.

F. Ciesiółka, "Rocz. Kalis." 1972 s. 370-374. - A. Piorunowa, "Biul. Polonist." 1970 z. 39. - Taż, "Pam. Lit." 1971 z. 2. - J. Starnawski, "Ruch Lit." 1971 nr 1.

19

30 września. R e z y g n a c j a p r o f. K. W y k i z e s t a n o w i s k a d y r e k t o r a I B L. W związku z zarządzeniem znoszącym dwuetatowość i nieuzyskaniem zgody na drugi etat prof. K. Wyka dokonał wyboru na rzecz UJ i zrezygnował z pracy w PAN. Na stanowisko p.o. dyrektora Instytutu został powołany przez Sekretarza Naukowego PAN prof. S. Urbańczyk (do 30 VI 1971).

20

13-14 listopada. K o n f e r e n c j a n a u k o w a n t.

"B a d a n i a n a d w s p ó ł c z e s n y m f o l k l o r e m p o l s k i m", zorganizowana w Warszawie przez Zakład Literatury Ludowej IBL. Udział w konferencji wzięli badacze folkloru z całego kraju oraz z ZSRR: k.n. L. Małaższ-Aksamitowa (Minsk) i prof. J. Juzwienko (Kijów). Obrady koncentrowały się wokół centralnych problemów: 1. miejsca folkloru w dawnej i współczesnej literaturze i sztuce polskiej; 2. kierunków zmian i przeobrażeń zachodzących we współczesnym folklorze polskim; 3. stanu badań nad folklorem w Polsce w ostatnim ćwierćwieczu.

Pierwszemu problemowi poświęcone były referaty: prof. J. Krzyżanowskiego: "Folklor w dawnej i nowożytnej kulturze polskiej"; prof. K. Wyki (UJ): "Inspiracje folklorystyczne w sztuce polskiej na przykładzie twórczości Jacka Malczewskiego"; mgra L. Ligęzy (UJ): "Folklor we ~~współczesnej~~ poezji polskiej". Problem drugi znalazł wyraz w referatach: mgra J. Ligęzy (Muzeum Górnośl. w Bytomiu): "Awans powieści wspomnieniowych"; dra B. Linette (UAM): "O folklorze Ziemi Zachodnich na przykładzie Ziemi Lubuskiej i Koszalińskiej"; dr D. Simonides (WSP Opole): "Współczesność a tradycja w nowszych opowiadaniach ludowych". Ocenom powojennego dorobku w badaniach nad folklorem poświęcone były referaty: dr H. Kapełus: "O wydawaniu literatury ludowej"; dra R. Górskiego: "O badaniu folkloru w ostatnim ćwierćwieczu".

Referaty zostały opublikowane w tomie: "Z zagadnień twórczości ludowej. Studia folklorystyczne". Red. R. Górski i J. Krzyżanowski. Wrocław 1972. PAN IBL.

21

2-4 grudnia. D y s k u s j a n a d p o d r ę c z n i -
k i e m h i s t o r i i p r a s y p o l s k i e j. Na
zebraniu zorganizowanym przez Pracownię Historii Czasopiśmien-
nictwa Polskiego XIX i XX w. IBL, w którym udział wzięli przed-
stawiciele IH PAN, Instytutów Historycznych UW, UŁ, UWr i UMK

oraz WSP w Krakowie, Wojskowego Instytutu Historycznego, Biblioteki Narodowej, Zakładu Historii Partii KC PZPR i Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich omówiono obszerne zarysy wstępne następujących rozdziałów podręcznika: doc. J. Łojek: "Prasa polska w latach 1729-1830"; dr Z. Kmiecik: "Prasa Królestwa Polskiego w latach 1865-1905"; dr hab. J. Myśliński: "Prasa polska w zaborze austriackim w latach 1867-1918"; dr A. Paczkowski: "Prasa polska w latach 1918-1939".

A. Notkowski, "Biul. Polonist." 1971 z. 40. - M. Tyrowicz, "Zesz. Prasozn." 1971 nr 2.

22

3-5 grudnia. Konferencja poświęcona twórczości Stanisława Ignacego Witkiewicza, zorganizowana w Warszawie przez Pracownię Poetyki Historycznej IBL. Uczestniczyli w niej badacze twórczości Witkacego z ośrodków naukowych krajowych i zagranicznych: prof. D. Gerould z USA, prof. Z. Malič z Jugosławii, dr H. Ol-schowsky z NRD. Referaty wygłosili: dr hab. M. Głowiński: "Witkacy jako pantagruelista"; dr hab. J. Błoński: "O powieściach Witkacego"; dr hab. K. Pomian (BN): "Powieść jako wypowiedź filozoficzna"; prof. J. Ziomek (UAM): "Nad dossier personalnym dramatów Witkacego"; dr K. Puzyna (IS): "Pojęcie Czystej Formy u Witkacego"; mgr L. Sokół (IS): "Witkacy - teoretyk groteski"; dr B. Danek-Wojnowska: "Uwagi o katastrofizmie S.I. Witkiewicza"; dr J. Kurowicki (INS PWr): "Witkacy - Schulz - Gombrowicz"; dr J. Pollakówna (Warszawa): "Filozofowanie, namiętności i malarze"; dr J. Degler (UWr): "Witkacego krytyka krytyki"; mgr M. Król (IH): "Polska w twórczości Witkacego. Przekład - interpretacja - adaptacja".

Referaty zostały opublikowane w tomie: "Studia o Stanisławie Ignacym Witkiewiczu". Red. M. Głowiński i J. Sławiński.

Wrocław 1972. PAN IBL. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej, 30.

K. Dybciak, J. Pawłowski, "Biul. Polonist." 1971 z. 40. -
K. Dybciak, J. Pawłowski, "Pam. Lit." 1971 z. 3. - L. Sokół,
"Pam. Teatr." 1971 z. 3/4. - M. Szpakowska, "Twórczość" 1971
nr 3.

23

27 grudnia. Zmarł w Warszawie dr Zbigniew Zabcicki (ur. 12 IV 1930 w Łodzi), historyk literatury i krytyk (dane biobibliograficzne podaje SWPP ser. 2 t. 3 s. 115-116). Pracował w IBL od 1951. Po magisterium na UW (1954) podjął studia aspiranckie przy IBL. W 1962 uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych i stanowisko adiunkta. Od 1967 kierował Pracownią Historii Literatury od 1918 r.

T. Burek, "Biul. Polonist." 1971 z. 40. - Tenże, "Pam. Lit." 1971 z. 2. - H. Markiewicz, "Życie Lit." 1971 nr 5. - M. Stępień, "Ruch Lit." 1971 nr 3.

24

grudzień. Zakończenie prac nad melioracją "Bibliografii zawartości literackiej czasopism polskich XIX i XX w. (do 1939 r.)" w Pracowni Edytorstwa i Dokumentacji Naukowej Literatury XIX w. Po przeanalizowaniu stanu kartotek liczących ok. 900 000 opisów Dyrekcja IBL podjęła decyzję zaprzestania dalszego uzupełniania i meliorowania bibliografii. Zachowana w kartotece "Bibliografia" służy licznym i różnorodnym pracom badawczym, stanowiąc cenne źródło informacji.

25

grudzień. Wydanie 13 tomu "Bibliografii literatury polskiej" Nowy Korbute rozpoczynającego czwartą serię: "Literatura pozytywizmu i Młodej Polski", opracowaną pod kierunkiem Z. Szwey-

kowskiego i Jarosława Maciejewskiego (druk ukończono w grudniu, nakład 6250 egz.). W skład zespołu autorskiego wchodził: W. Albrecht, Z. Muszyńska-Trojanowiczowa, E. Pieścikowski, A. Polakowska, J. Purzycka, I. Teresińska, W. Wanat. Sekretarzem tomu była A. Polakowska. Tom zawierał hasła ogólne: Bibliografie i informatory biograficzne; Podręczniki historii literatury; Antologie i wypisy; Pozytywizm; Naturalizm; Młoda Polska oraz hasła osobowe na litery A-F.

Dalsze tomy serii ukazały się: tom 14: hasła osobowe G-L w 1973; tom 15: hasła osobowe M-S w 1978; tom 16 wol. 1: hasła osobowe T-Z oraz uzupełnienia t. 13-15 w 1982. łącznie 463 hasła (wol. 2 zawierający uzupełnienia i indeksy w przygotowaniu).

26

grudzień. W y d a n i e z e s z y t u "P a m i ę t n i k a L i t e r a c k i e g o" (R. LXI z. 4), d e d y k o w a n e g o p r o f. M. D ł u s k i e j z okazji 70-lecia urodzin i 40-lecia pracy naukowej.

27

S t o p n i e n a u k o w e u z y s k a n e w I B L w 1 9 7 0

doktora nauk humanistycznych: D. Danek: "O wewnętrznej polemice literackiej w powieści" (promotor: prof. M.R. Mayenowa); - A. Goreń: "Koncepcja słowa symbolistów rosyjskich" (promotor: prof. M.R. Mayenowa); - R. Loth: "Kronika życia i twórczości Jana Kasprowicza 1860-1901" (promotor: doc. E. Korzeniewska); - H.M. Małgowska: "Misterium realizmu. O »Xiędzu Fauście« Tadeusza Micińskiego" (promotor: prof. M. Janion); - D. Paluchowska: "Tradycje romantyczne w liryce Juliana Przybosa" (promotor: doc. Z. Stefanowska); - J. Paszek: "Metaforyka »Popiołów« Stefana Żeromskiego" (promotor: prof. H. Markiewicz); - M. Piwińska: "Spór o

romantyzm a polski dramat współczesny" (promotor: prof. M. Janion); - I. Szypowska: "Powieściopisarstwo Józefa Weyssenhoffa" (promotor: prof. M. Żmigrodzka); - W. Twardzik: "Przynależność dialektyczna najstarszej kopii staropolskiego przekładu ortyli magdeburskich (w rękopisie nr 50 Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich)" (promotor: prof. S. Urbańczyk); - M. Wantowska: "Ludowość »Dziadów« wileńsko-kowieńskich" (promotor: prof. J. Krzyżanowski); - B. Wojnowska: "Z zagadnień katastrofizmu Stanisława Ignacego Witkiewicza" (promotor: prof. K. Wyka); - **doktora habilitowanego:** P. Buchwald-Pelcowa: "Satyra czasów saskich"; - M. Podraza-Kwiatkowska: "Młodopolskie harmonie i dysonanse"; - T. Michałowska: "Między poezją a wymową. Tradycje i konwencje staropolskiej prozy nowelistycznej"; - R. Przybylski: "Międzywojenna proza Jarosława Iwaszkiewicza"; - A. Witkowska: "Słowiańskość - sielskość - rolniczość. Problemy ideologii i estetyki polskiej lat 1800-1830".

28

T y t u ł y n a u k o w e u z y s k a n e p r z e z
p r a c o w n i k ó w I B L w 1 9 7 0

docenta: dr hab. K. Bartoszyński.

29

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a c o w -
n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 7 0

Działalność podstawowa: **rozpoczęli pracę:** mgr W. Albrecht (Szymanowska, 1 IX), mgr Z. Biłek-Dąbrowska (1 VII), mgr T. Burek (1 V), S. Dubisz (1 IV), M. Galster (1 IX), mgr J. Kaczyńska (1 II), W. Lewandowska (1 X), mgr Z. Łapiński (2 XI), mgr K. Małinowska (16 IX), mgr T. Nowakowska (1 IV), mgr B. Piziło (1 VI), prof. W. Taszycki (1 V), dr J. Trznadel (1 IV), mgr M. Zachara (1 I); - **przeestali pracować:** M. Galster (31 XII), prof. M. Klimowicz (31 XII), mgr K. Oszywa (31 V), mgr B. Piziło (30 IX),

J. Purzycka-Wanat (31 VIII), mgr J. Rokosz (30 IX), prof. K. Wyka (30 IX), prof. J. Ziomek (31 XII), dr Z. Żabicki (zm., 27 XII).

Biblioteka: **rozpoczęli pracę:** Tadeusz Borys (2 V), M. Dziurlikowska (22 IX), A. Odrakiewicz (10 X), E. Rostkowska (1 IX); - **przestali pracować:** B. Sejdak (15 VI), M. Siemaszko (31 XII)

Administracja: **rozpoczęli pracę:** B. Chmurko (12 X), W. Gołębiowska (22 IV), B. Łokietek (13 X), A. Orych (1 XII), B. Pękała (25 XII), K. Przybyś (24 X), L. Stopińska (1 V), Z. Węgrzyn (2 III), R. Widlak (1 IX), M. Woźniak (1 I); - **przestali pracować:** W. Gołębiowska (31 XII), S. Kania (30 XI), T. Kozłowska (30 IX), A. Rosea (10 IV), H. Słowińska (31 III).

1971

od stycznia. Realizacja programu badań IBL w ramach problemu resortowego PAN - 36. W wyniku nowych zasad planowania i finansowania badań naukowych (instytuty przestały być jednostkami budżetowymi) IBL od 1971 do 1973 realizował swój program badań w ramach koordynowanego przez IS PAN problemu: "Polska kultura narodowa: dziedzictwo i współczesne tendencje rozwojowe".

1

od 7 stycznia. Zebrania, tzw. "czwartkowe" IBL w Warszawie w 1971 zainaugurował odczyt doc. S. Treugutta: "Słowacki i problem interpretacji filologicznej" (7 I). Na następnych zebraniach referaty wygłosili: dr hab. A. Wierzbicka: "W poszukiwaniu semantycznego modelu czasu i przestrzeni" (21 I); dr hab. M. Podrąza-Kwiatkowska: "U źródeł dwudziestowiecznego autotematyzmu" (4 II); dr J. Prokop: "Pop-art w poezji (o R. Queneau)" (18 II); dr Z. Florczak: "Spór o gramatykę uniwersalną w XVIII w." (4 III); prof. M. Janion: "Romantyczni jakobini: Dembowski-Berwiński" (1 IV); prof. M.R. Mayenowa: "O wielopoziomowej budowie tekstu" (6 V); mgr T. Dobrzyńska: "O semantycznej reprezentacji niektórych wyrażen metaforycznych" (13 V); dr hab. K. Bartoszyński: "Uwagi o poetyce i filozofii »Kosmosu« W. Gombrowicza" (25 V); dr hab. L. Pszczołowska: "Rym i słowo" (17 VI); prof. K. Górski: "Zagadnienie interpunkcji w wydaniach klasyków polskich" (14 X); prof. S. Żółkiewski: "Cechy polskiej kultury literackiej lat 1918-1932" (28 X); dr hab. M. Głowiński: "O konkretyzacji" (11 XI); prof. M. Janion: "Kozacy i Górale (O regionalizmie romantycznym)" (2 XII); dr J.J. Lipski: "Jan Kasprowicz - człowiek i pisarz prawicy" (16 XII).

"Biul. Polonist." 1971 z. 40-42 (tu streszcz. referatów).

2

lut. Udział pracowników IBL w X Konferencji Teoretyczno-literackiej Młodszych Pracowników Naukowych Polonistyki, zorganizowanej w Muszynie przez Instytut Filologii Polskiej UJ. Tematem konferencji były problemy interpretacji dzieła literackiego.

3

22-23 marca. Konferencja naukowa poświęcona problemom polskiego romantyzmu, zorganizowana w Warszawie przez Pracownię Historii Literatury Okresu Romantyzmu IBL. Na konferencji, w której udział wzięli przedstawiciele środowisk polonistycznych z całego kraju, przedstawiono do dyskusji prace przygotowane do tomu "Problemy polskiego romantyzmu": prof. M. Janion: "Romantyczna wizja rewolucji"; dr hab. A. Witkowska: "Romantyczny naród: triumf i klęska"; mgr K. Krzemieniowa (WSNS): "O nową cywilizację narodową"; prof. M. Żmigrodzka: "Historia i romantyczna epika"; dr M. Piwińska: "Bóg utracony i Bóg odnaleziony"; dr H. Kapełus: "Romantycy i folklor"; dr J. Kamionkova: "Obyczaj romantyczny"; doc. A. Sikora (UW): "Dwie postawy mesjanizmu".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "Problemy polskiego romantyzmu". Seria 1. Praca zbior. pod red. M. Żmigrodzkiej i Z. Lewinówny. Wrocław 1971. IBL PAN.

Z. Jarosiński, "Biul. Polonist." 1971 z. 41.

4

5 kwietnia. Przejęcie wydawania "Obrazu literatury polskiej XIX i XX w." przez Wydawnictwo Literackie w Krakowie. W związku z narastaniem konfliktów z dotych-

czasowym wydawcą "Obrazu", Państwowym Wydawnictwem Naukowym, które w 1968 r. odstąpiło od wydania tomu 3 serii V "Literatura okresu Młodej Polski", porozumienie z Wydawnictwem Literackim zawarte 5 IV 1971 zapewniło możliwość kontynuowania publikacji dzieła. Jako pierwszy ukazał się w krakowskiej oficynie w 1973 tom 3 serii V, zaś w 1975 tom 1 serii III: "Literatura krajowa w okresie romantyzmu 1831-1863".

5

16 kwietnia. P r z y z n a n i e N a g r o d y N a u k o - w e j im. T. Mikulskiego za rok 1970. Rada Naukowa IBL na posiedzeniu 16 IV przyznała nagrodę pośmiertnie drowi R. Wołoszyńskiemu za pracę: "Ignacy Kraeicki. Utopia i rzeczywistość" (Wrocław 1970).

6

21-22 kwietnia. Z e b r a n i e n a u k o w e Z a k ł a - d u H i s t o r i i L i t e r a t u r y S t a r o p o l - s k i e j IBL, zorganizowane w Warszawie jako pierwsze z planowanego cyklu: "Estetyka - Poetyka - Literatura". Referaty ogłosili: dr E. Sarnowska-Temeriusz: "Renesansowe pojęcie poezji w Polsce"; dr hab. T. Michałowska: "Pojęcie »liryki« wobec kategorii »rodzaju« w dawnej teorii poezji"; dr P. Lewin (UW): "Teoria »akuminu« w poetykach rosyjskich XVIII wieku wobec poglądów M.K. Sarbiewskiego"; dr J. Abramowska (UAM): "Dramat humanistyczny: definicje i pokrewieństwa"; dr B. Otwinowska: "Naśladowanie dzieł antycznych w świadomości teoretycznej XVI-XVIII wieku".

T. Michałowska, "Biul. Polonist." 1972 z. 41.

7

26-27 kwietnia. I I I e t a p , c e n t r a l n y , I O - l i m p i a d y L i t e r a t u r y i J ę z y k a P o l s k i e g o w Warszawie. Otwarcia dokonał przewodniczący

Komitetu Głównego prof. K. Wyka. Członkami Komitetu byli m.in. pracownicy IBL: prof. M. Janion, doc. A. Brodzka i dr A. Wierzbicka. Komitet zakwalifikował do III etapu 67 osób. Dyplom laureata I Olimpiady przyznano 14 uczestnikom.

A. Szlązakowa, "Biul. Polonist." 1971 z. 43. - Taż, "Polonistyka" 1971 nr 5.

8

ok. kwietnia. R o z p o c z ę c i e p r a c d o k u m e n t a c y j n y c h d o t y c z ą c y c h k u l t u r y l i t e r a c k i e j o k r e s u 1918-1939 w Pracowni Badań Kultury Literackiej IBL. Zadaniem prac prowadzonych pod kierunkiem prof. S. Żółkiewskiego i dra J. Stradeckiego miało być zbudowanie warsztatu materiałowego i bibliograficznego dla badań nad wybranymi problemami kultury literackiej dwudziestolecia międzywojennego, a zwłaszcza nad funkcjami społecznymi literatury i instytucjami funkcjonującymi w komunikacji literackiej. W 1971 rozpoczęto opracowywanie (na pracach zleconych): bibliografii materiałów dotyczących cenzury literackiej, zawartych w wybranych czasopiśmie (mgr M. Flis); kartoteki materiałów dotyczących instytucji i grup literackich na podstawie kalendarzy i informatorów (mgr J. Bakanacz), oraz wybranych relacji pamiętnikarskich (mgr A. Chomicz); kartoteki materiałów archiwalnych dotyczących cenzury literackiej (mgr A. Śledziwski); bibliografii materiałów dotyczących ankiet, plebiscytów, konkursów i nagród literackich na podstawie wybranych czasopism (mgr M. Boratyńska); bibliografii prozy artystycznej drukowanej w wybranych dziennikach polskich 1922-1924 (mgr O.S. Czarnik). Prace te kontynuowano w 1972, rozpoczynając nadto opracowywanie: bibliografii prac dotyczących życia literackiego 1918-1939 na podstawie "Polskiej bibliografii literackiej" 1944/45-1969 (mgr E. Żyśko); bibliografii adnotowanej tomów wspomnień i pamiętników, dotyczą-

cych życia literackiego okresu (mgr B. Kmicic); bibliografii przekładów z literatur obcych na język polski 1918-1939 (mgr D. Bilikiewicz-Piotrowska, mgr H. Floryńska); kartoteki materiałów archiwalnych z zakresu polityki kulturalnej okresu międzywojennego.

9

26-28 maja, Międzynarodowa konferencja poświęcona słowiańskiej metryce porównawczej, zorganizowana w Warszawie przez Pracownię Poetyki Lingwistycznej IBL, poświęcona pracom przygotowanym do porównawczego opisu wersyfikacji narodów słowiańskich. W obradach udział wzięli badacze z Czechosłowacji, Bułgarii i ZSRR. Referaty wygłosili: prof. M. Červenka (Praga): "Osmislabična řada ve verši a v próze" (tekst w polskim przekładzie przedstawiła z powodu nieobecności autora dr L. Pszczołowska); prof. W. Chołszewnikow (Moskwa): "Триехсложныје размиры в руском и польском стихе"; dr S. Mazacova (Praga): "Dělnka vety a dělnka verše"; prof. M. Grzędzielska (UMCS): "Polski 11-zgłoskowiec jambiczny (na materiale wiersza Faleńskiego)"; dr A. Sławow (Sofia): "Bolgarskij wosmisložnik"; dr J. Bartmiński (UMCS): "Początki pieśni ludowej"; dr K. Sgallova (Praga): "Postavení monosylab v osmislabičném trocheji a v osmislabičném jambu"; dr Z. Kopczyńska, L. Pszczołowska: "Słownik rytmiczny polszczyzny i jego realizacja w głównych rozmiarach wierszowych".

Z. Kopczyńska, L. Pszczołowska. "Biul. Polonist." 1971 z. 41.
- Też, "Pam. Lit." 1971 z. 4.

10

28-29 maja. Konferencja poświęcona zagadnieniom komunikacji literackiej w społeczeństwie XX wieku, zorganizowana w Warszawie z inicjatywy Pracowni Badań Kultury Literackiej IBL.

W konferencji obok polskich badaczy udział wzięli literaturoznawcy z NRD: dr E. Dieckmann i dr D. Kliche. Referaty wygłosili: prof. Cz. Hernas (UWr): "Potrzeby i metody badań literatury brukowej"; dr E. Balcerzan (UAM): "Problemy metodologiczne badacza literatury współczesnej"; mgr W. Grajewski (UW): "Powieść - kicz - ideologia"; dr J. Ankudowicz (BN): "Problemy książki i czytelnictwa powszechnego w ośrodku uprzemysłowionym"; dr E. Dieckmann, D. Kliche (Berlin): "Kultura socjalistyczna a lektura. Lektura jako element stosunków literackich w społecznym systemie socjalizmu"; prof. J. Ziomek (UAM): "Witkiewicz - granice deformacji"; mgr Z. Mitosek (UW): "Stereotyp w przekazie propagandowym"; mgr J. Lalewicz: "Racje bytu powieści"; mgr E. Szary-Matywiecka: "Pismo i głos - przyczynek do teorii powieści"; dr A. Siciński (UJ): "Współczesne przemiany roli pisarza"; mgr K. Rudzińska: "Rola społeczna pisarza w procesach komunikacji literackich XX wieku"; mgr G. Gazda (UŁ): "Społeczne uwarunkowania grup literackich w Polsce międzywojennej".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "O współczesnej kulturze literackiej". Pod red. S. Żółkiewskiego i M. Hopfinger. T. 1. Wrocław 1973. PAN IBL.

E. Szary-Matywiecka, "Biul. Poloništ." 1971 z. 41. - J. Hvišč, "Slovenska Literatura", Bratysława 1972 nr 1.

11

czerwiec. R o z p o c z ę c i e w y d a w a n i a
p r z e z I B L s e r i i "M a t e r i a ł y i S t u -
d i a d o H i s t o r i i P r a s y i C z a s o -
p i ś m i e n n i c t w a P o l s k i e g o", wychodzącej od
1965 nakładem PWN jako seria Pracowni Historii Czasopiśmien-
nictwa Polskiego XIX i XX wieku PAN. Jako pierwsze wydane przez
IBL (w związku z włączeniem Pracowni do Instytutu w 1969) uka-
zały się: z. 13: Z. Kmiecik: "Prasa warszawska w okresie pozy-

tywizmu (1864-1885)" (druk ukończony w czerwcu, nakład 590 egz.) oraz w 1972 z. 18: J. Ratajewski: "Wydawnictwo i czasopiśmo »Nowiny« w Opolu w latach 1911-1921" (nakład 480 egz.). W skład Komitetu Redakcyjnego wchodził w tym czasie: A. Garlicka (sekretarz red.), Z. Kmiecik, J. Łojek (red.), A. Witkowska. Od 1980 (z. 20): A. Garlicka (sekretarz), S. Kalembka, J. Łojek (red.).

12

1 lipca. Powołanie na stanowisko p.o. dyrektora IBL doc. Z. Golińskiego przez Sekretarza Naukowego PAN (do 28 II 1973).

13

lipiec. Rozpoczęcie wydawania "Korespondencji" M. Konopnickiej przez IBL nakładem Ossolineum. Edycja opracowana została staraniem Towarzystwa im. Marii Konopnickiej. Komitet redakcyjny tworzyli: K. Górski (redaktor naczelny), S. Burkot, E. Jankowski, J. Nowakowski, J. Leo (sekretarz Komitetu). Tom 1 objął listy do J.I. Kraszewskiego (w opracowaniu S. Burkota), S. Krzemińskiego (w opracowaniu K. Górskiego), T. Lenartowicza (w opracowaniu J. Nowakowskiego) oraz korespondencję z pisarzami czeskimi z lat 1883-1902 (w opracowaniu J. Ślizińskiego). Druk tomu ukończono w lipcu 1971 (nakład 1300 egz.).

Tom 2: Konopnicka - Orzeszkowa 1879-1910 wydany został w opracowaniu E. Jankowskiego w 1972; tomy 3 i 4 w 1973 i 1975.

13a

14 sierpnia. Zatwierdzenie struktury organizacyjnej Pionu Naukowego, IBL przez Sekretarza Naukowego PAN. 15 X Rada Naukowa IBL zatwierdziła też kierowników zakładów i pracowni.

A. Pion Badań Literackich

I. Zakład Historii Literatury Staropolskiej i Oświecenia -

kier. dr hab. Z. Goliński

1. Pracownia Historii Piśmiennictwa Średniowiecznego (Wrocław) - kier. doc. J. Woronczak
2. Pracownia Historii Literatury Staropolskiej XVI-XVII wieku - kier. doc. T. Michałowska
3. Pracownia Historii Literatury Oświecenia (Wrocław) - kier. doc. T. Kostkiewiczowa
4. Pracownia Dokumentacji i Bibliografii Staropolskiej - kier. mgr W. Korota

II. Zakład Historii Literatury XIX wieku - kier. prof. M. Janion

1. Pracownia Historii Literatury Romantyzmu - kier. prof. M. Żmigrodzka
2. Pracownia Dokumentacji i Edytorstwa XIX wieku - kier. prof. E. Jankowski
3. Pracownia "Obrazu literatury polskiej XIX i XX wieku" - kier. mgr I. Wyczańska

III. Zakład Literatury XX wieku - kier. prof. S. Żółkiewski

1. Pracownia Historii Literatury Okresu Młodej Polski (Kraków) - kier. doc. M. Podraza-Kwiatkowska
2. Pracownia Badań Literatury Międzywojennej i Współczesnej - vacat
3. Pracownia Badań Kultury Literackiej - kier. prof. S. Żółkiewski
4. Pracownia Dokumentacji Literatury Współczesnej - kier. dr J. Czachowska
5. Pracownia Polskiej Bibliografii Bieżącej (Poznań) - kier. dr J. Formanowicz

IV. Zakład Systematyki Form Literackich - kier. dr hab.

J. Sławiński

1. Pracownia Poetyki Teoretycznej i Języka Literackiego -
kier. prof. M.R. Mayenowa

2. Pracownia Poetyki Historycznej - kier. doc. M. Głowiński

V. Pracownia Badań Literatury Ludowej - p.o. kier. dr H. Kapuś

VI. Pracownia Historii Czasopiśmiennictwa Polskiego XIX i XX
w. - kier. prof. J. Skrzypek

VII. Biblioteka - kier. mgr I. Sieradzki

VIII. Wydawnictwa - kier. doc. S. Treugutt

Redakcja czasopisma "Pamiętnik Literacki"

Redakcja czasopisma "Teksty"

Redakcja czasopisma "Biuletyn Polonistyczny".

Ponadto zespoły badawcze do opracowania syntez i podręczników:
do prac nad syntezą literatury polskiej XIX i XX w. oraz do
prac podręcznikowych.

B. Pion Językoznawstwa: tu m.in.:

III. Pracownia "Słownika polszczyzny XVI wieku" (Toruń, z zespołami w Krakowie, Poznaniu i Wrocławiu) - kier. dr hab.
F. Peplowski.

14

23-25 września. S e e j a n a u k o w a p o ś w i ę c o n a
t w ó r c z o ś c i C.K. N o r w i d a, zorganizowana w War-
szawie przez IBL z okazji 150 rocznicy urodzin poety. W sesji, o-
bok uczestników krajowych, reprezentujących wszystkie środowiska
polonistyczne, udział wzięli przedstawiciele literatury, teatru,
prasy, a także zagraniczni badacze i tłumacze twórczości Norwi-
da: prof. K. Dedecius (Darmstadt, RFN), dr A. Radewa (Sofia), dr
J. Pilar (CSRS), dr G. Gömori (Cambridge, Anglia), dr T. Ven-

clova (ZSRR), dr R. Fieguth (Szwajcaria), dr M. Stojiljković (Jugosławia), dr P. Hultberg (Dania). Referaty wygłosili: M. Jastrun: "O czytaniu poety"; doc. Z. Stefanowska: "Norwidowski Farys"; prof. I. Sławińska (KUL): "Rzeźba czasu w teatrze Norwida"; dr S. Świontek (UŁ): "Świadomość dramatyczna Norwida"; doc. M. Głowiński: "Norwida wiersze-przypowieści"; dr Z. Łapiński: "»Spółczesny ekstrem«. Kartka z historii idei"; doc. M. Grzędzielska (UMCS): "Nie nawiązane ogniwo rozwojowe poezji polskiej"; prof. B. Biliński (Stacja PAN Rzym): "Norwid w Rzymie i Rzym u Norwida"; dr Z. Trojanowiczowa (UAM): "Norwid o Mickiewiczu".

Poza programem odbyło się spotkanie "przy okrągłym stole" tłumaczy Norwida, które prowadził dr E. Balcerzan (UAM), a w którym udział wzięli m.in.: dr R. Fieguth, dr G. Gömori, dr P. Hultberg, dr J. Pilar, dr A. Radewa, dr J. Sell, dr T. Venclova.

W związku z sesją Muzeum im. A. Mickiewicza w Warszawie zorganizowało przy współudziale IBL i Biblioteki Narodowej wystawę poświęconą Norwidowi (24 IX 1971 - IV 1972).

Materiały z sesji zostały opublikowane w tomie: "Cyprian Norwid. W 150-lecie urodzin". Red. M. Żmigrodzka. Warszawa 1973. IBL PAN. Historia i Teoria Literatury. Studia, 35.

J. Kamionkova, "Biul. Polonist." 1971 z. 42. - J. Pawłowski: "Sesja Norwidowska". "Tyg. Powsz." 1971 nr 44. - K. Dybciak, "Twórczość" 1972 nr 2. - [H. Jarnuszkiewicz] H.J.: "150-lecie urodzin Cypriana Norwida". "Nauka Pol." 1972 nr 1. - J. Kamionkova, "Pam. Lit." 1972 z. 1.

15

3 października. Zmarł we Wrocławiu mgr

Stanisław Bełdowski (ur. 19 VIII 1922 w Podzamczu k/Lublina), absolwent UWr (mgr 1955). Pracował w IBL od 1955 jako członek wrocławskiego zespołu leksykograficznego,

zatrudniony kolejno na stanowisku asystenta, starszego asystenta i adiunkta dokumentacji naukowej. Brał udział w przygotowywaniu haseł do "Słownika polszczyzny XVI wieku" t. 1-6.

16

18-20 października. Porozumienie w sprawie współpracy naukowej pomiędzy IBL a Centralnym Instytutem Historii i Literatury AN NRD. W rozmowach prowadzonych w Warszawie udział brali: p.o. dyrektora IBL, doc. Z. Goliński, dr hab. J. Sławiński, dr dr R. Loth, K. Sierocka, E. Dieckmann, F. Wagner i R. Rosenberg. Ustalono, iż współpraca dotyczyć będzie takich zagadnień, jak: 1. metodologiczne doświadczenia pracy nad historią literatury; 2. zagadnienia rozwoju literatury po Rewolucji Październikowej w kontekście demokratycznych i socjalistycznych nurtów społeczno-politycznych; 3. obraz człowieka i społeczeństwa w literaturach Europy Wschodniej od 1918 do 1945; 4. zagadnienia recepcji literatury w społeczeństwie socjalistycznym.

17

25-27 października. Konferencja naukowa nt. "Walka z cudzoziemszczyzną w kulturze polskiej (Ksenofobia i postawa otwarta)", zorganizowana w Warszawie przez Zespół Psychosocjologii Literatury IBL. Referaty wygłosili: dr hab. B. Zientara (UW): "Cudzoziemcy w Polsce X-XV wieku; ich rola w zwierciadle polskiej opinii średniowiecznej"; prof. J. Kłoczowski (KUL): "Polacy a cudzoziemcy w wieku XV"; prof. J. Tazbir (IH): "Ksenofobia i zanik postawy otwartej w dobie baroku"; prof. M. Klimowicz: "Cudzoziemszczyzna i rodzimość - elementy kultury polskiego Oświecenia"; dr hab. J. Jedlicki (IH): "Polskie nurty ideowe XIX wieku wobec cywilizacji zachodniej"; prof. T. Łepkowski (IH): "Poglądy na

jedno- i wieloetniczność narodu polskiego w pierwszej połowie XIX wieku" (komunikat); dr hab. Z. Stefanowska: "Mickiewicz »wśród żywiołów obcych«"; dr hab. B. Skarga (IFiS): "Czy pozytywizm jest kierunkiem antynarodowym?"; dr J.J. Lipski: "Mit rodzimości kultury. (Na przykładzie recepcji Kasprowicza)"; dr hab. K. Pisarkowa: "Konotacja semantyczna nazw narodowości".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "Swojskość i cudzoziemszczyzna w dziejach kultury polskiej". Red. Z. Stefanowska. Warszawa 1973.

W. Karpiński, "Biul. Polonist." 1972 nr 43. - Tenże, "Kwart. Hist." 1972 nr 3. - Tenże, "Pam. Lit." 1972 z. 2.

18

październik. R o z p o c z ę c i e w I B L k o l e j n e g o k o n w e r s a t o r i u m n t. "P r o b l e m y t r a d y c j i i a w a n g a r d y z m u w p r o z i e m i ę d z y w o j e n n e j" (jako kontynuacji konwersatorium rozpoczętego w 1969, por. poz. 17). Zajęcia prowadzili nadal doc. A. Brodzka, doc. M. Głowiński i dr hab. J. Sławiński z udziałem Zespołu Podręcznika Literatury Polskiej 1918-1975 i Pracowni Poetyki Historycznej, a w roku akad. 1974/75 doc. A. Brodzka i dr Z. Łapiński. W konwersatorium brali m.in. udział K. Dybciak, M. Gumkowski, M. Płachecki, M. Zielińska, J. Zieliński, zatrudnieni później w Instytucie.

19

9 listopada. R e o r g a n i z a c j a "B i u l e t y n u P o l o n i s t y c z n e g o". W Warszawie odbyło się spotkanie redakcji "Biuletynu" ze współpracującymi z pismem przedstawicielami uniwersytetów i wyższych szkół pedagogicznych, na którym poddano dyskusji projekt reorganizacji pisma.

W wyniku dyskusji ustalono m.in., iż począwszy od roku 1972 "Biuletyn" ukazywać się będzie 4 razy w roku w postaci zeszytów

o objętości ok. 160 stron każdy, w tym ok. połowa przeznaczona na "Noty informacyjne".

W nowym układzie pismo miało pełnić rolę koordynatora (biernego) prac podejmowanych przez poszczególne ośrodki naukowe, pomocnego w planowaniu ich tematyki. Zeszyt 1 w każdym roku poświęcony miał być kadrze naukowej, zeszyt 2 przynosić informacje o pracach znajdujących się w toku opracowania (opisy w układzie rzeczowym). Zeszyt 3 i 4, zachowując częściowo dotychczasowy kształt kroniki życia polonistycznego, omawiać miały działalność KNoL, towarzystw naukowych, polonistycznych ośrodków zagranicznych, IBL, ośrodków uniwersyteckich, wyższych szkół pedagogicznych i in.

Zgodnie z potrzebami dyscypliny oraz wysuwanymi postulatami Redakcja "Biuletynu Polonistycznego" postanowiła nadto prowadzić kartoteki informacyjne obejmujące m.in. zestawienie pracowników naukowych - polonistów w skali krajowej z odnotowaniem adresu, stopnia naukowego, instytucji, w której pracują oraz specjalizacji; zestawienie prac doktorskich i habilitacyjnych, zestawienie tematów prac naukowych w toku ich opracowywania. Do prac związanych z redagowaniem pisma oraz założeniem kartotek przystąpili pod kierunkiem dr K. Sierockiej: mgr A. Piorunowa, J. Malinowska i R. Trużkowska, a od 1972 - A. Grygo i A. Pliszkiwicz.

W 1974 Redakcja "Biuletynu Polonistycznego" została przekształcona w Pracownię Informacji Naukowej i Redakcję "Biuletynu Polonistycznego" pod kierunkiem dr K. Sierockiej.

"Biul. Polonist." 1971 z. 42, 43.

20

12 listopada. Z m i a n y w z e s p o l e r e d a k c y j n y m "S ł o w n i k a p s e u d o n i m ó w p i s a r z y p o l s k i c h". Po dyskusji na zebraniu zespołu redakcyjnego 12 XI nt. terminu ukończenia "Słownika" (wyznaczo-

nego pierwotnie na koniec 1975) z udziału w przedsięwzięciu wycofał się doc. Jarosław Maciejewski; pracaowanie pseudonimów okresu romantyzmu powierzono dr C. Gajkowskiej, okresu pozytywizmu mgr D. Świerczyńskiej; redaktorem działu Młodej Polski został dr J.J. Lipiński (do 20 III 1982), następnie kierownictwo tego działu objął prof. E. Jankowski.

21

30 listopada - 1 grudnia. K o n f e r e n c j a p o ś w i ę c o n a t e a t r o w i i d r a m a t o w i X V I I w., zorganizowana we Wrocławiu przez Pracownię Historii Literatury Staropolskiej IBL. Celem konferencji było przedyskutowanie pierwszych redakcji rozdziałów przygotowywanej syntezy dziejów teatru i dramatu staropolskiego: dr J. Okoń (BJ): "Jezuicka scena okazjonalna"; dr hab. T. Bieńkowski: "Teatr i dramat szkół różnowierczych w Polsce"; dr P. Lewin (UW): "Kultura teatralna ruska na ziemiach Rzeczypospolitej"; dr hab. W. Roszkowska: "Formy teatru na dworze Sobieskich (1675-1696)"; dr B. Król-Kaczorowska (IS): "O najdawniejszych typach scen i budynkach teatralnych w Polsce do końca XVII w."; mgr O. Titkow (IS): "Budynki i sale teatrów w Polsce w latach 1700-1765".

W. Roszkowska, "Biul. Polonist." 1972 z. 43.

22

13-15 grudnia. K o n f e r e n c j a n a u k o w a n t. "J ę z y k k r y t y k i j a k o p r o b l e m h i s t o r y c z n o l i t e r a c k i", zorganizowana w Warszawie przez Pracownię Poetyki Historycznej IBL. Referaty wygłosili: dr hab. J. Sławiński: "Krytyka jako przedmiot badań historycznoliterackich"; doc. J. Kmita (UAM): "Oceny krytycznoliterackie jako źródła historyczne"; prof. F. Miko (CSRS): "Wartościowanie a analiza dzieła literackiego"; doc. S. Sawicki (KUL): "O sposobach syntetycznego ujmowania literatury"; prof. H. Markiewicz

(UJ): "Jak był robiony »Beniaminek«"; mgr A. Biernacki (ZHNOiT): "Krytyka i historia literatury. Korbut - Kridl - Elzenberg: Nieporozumienia powracające"; dr E. Sarnowska-Temeriusz: "Krytyka i teoria poezji w okresie staropolskim"; mgr E. Szary-Matywiecka: "Od krytyki ignorancji do krytyki kompetencji"; doc. K. Bartoszyński: "Pogranicza krytyki literackiej"; mgr mgr K. Dybciak, T. Witkowski: "Wypowiedź poetycka jako akt krytyczny"; mgr mgr M. Gumkowski, J. Pawłowski: "O wielogłosowości tekstu krytycznego"; mgr mgr M. Płachecki, K. Zaleski: "Metatekst w tekście krytycznym".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "Badania nad krytyką literacką". Pod red. J. Sławińskiego. Wrocław 1974. PAN IBL. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej, 37.

M. Płachecki, "Biul. Polonist." 1972 z. 43. - Tenże, "Pam. Lit." 1972 z. 3.

23

S t o p n i e n a u k o w e u z y s k a n e w I B L w
1 9 7 1

doktora nauk humanistycznych: S. Bańcer: "Recepcja Verlaine'a w Polsce" (promotor: prof. M. Żurowski); - M. Brykańska: "Aleksander Świętochowski jako redaktor »Prawdy«" (promotor: doc. E. Korzeniowska); - W. Chwalewik: "Inspiracja polska w twórczości Szekspira" (promotor: prof. J. Krzyżanowski); - T. Drewnowski: "Ucieczka z kamiennego świata. (O Tadeuszu Borowskim)" (promotor: prof. S. Żółkiewski); - M. Jankowska: "»Wisła« jako czasopismo folklorystyczne" (promotor: prof. J. Krzyżanowski); - H. Kowalewska: "Jan Karłowicz jako folklorysta" (promotor: prof. J. Krzyżanowski); - Z. Łapiński: "Widzenie świata w poezji Juliana Przybosa" (promotor: prof. M.R. Mayenowa); - W.J. Podgórski: "Poezja polityczna Księstwa Warszawskiego" (promotor: prof.

J. Nowak-Dłużewski); - J. Twardzik: "Zdania rozwijające w polskim systemie opozycji hipotaktycznych" (promotor: doc. K. Pi-sarkowa); - **doktora habilitowanego**: H. Dziechcińska: "Biografistyka staropolska w latach 1474-1627. Kierunki i odmiany"; - Z. Kmiecik: "»Kraj« za czasów redaktorstwa Erazma Piltza"; - J. Kwiatkowski: "Świat poetycki Juliana Przybosia"; - F. Peplowski: "Z historii odczasownikowych nazw wykonawców czynności"; - J. Sławiński: "Dzieło. Język. Tradycja".

24

T y t u ł y n a u k o w e u z y s k a n e p r z e z
p r a c o w n i k ó w I B L w 1 9 7 1

docenta: dr hab. dr hab. M. Karpluk, T. Michałowska, J. Myśliński, F. Peplowski, R. Przybylski, W. Roszkowska, A. Witkowska.

25

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a c o w -
n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 7 1

Działalność podstawowa: **rozpoczęli pracę**: mgr E. Achremowicz

(1 X), mgr M. Cichońska (1 XII), mgr K. Dybciak (16 VI), mgr M. Hopfinger (2 XI), mgr I. Jakubczak (1 VIII), mgr R. Kalisz (1 XI), dr hab. T. Kostkiewiczowa (1 IX), J. Malinowska (1 XII), dr A. Okopień-Sławińska (1 IX), mgr M. Płachecki (16 VI), mgr J. Pawłowski (16 VI), mgr M. Rutkowska (1 XII), mgr R. Spandowski (1 XI), mgr K. Sroka (1 VII), mgr M. Sturzbecher (1 VII), R. Truszkowska (11 X), mgr K. Zaleski (16 VI); - **przestali pracować**: prof. S. Bąk (em. 30 IX), mgr S. Bełdowski (zm. 4 X), mgr M. Czarnecka (31 X), dr W. Głowala (30 IX), prof. S. Hrabec (31 XII), mgr W. Namysłowska (em. 31 XII), mgr J. Rosnowska (em. 31 XII).

Biblioteka: **rozpoczęły pracę**: A. Czyżowa (1 I), mgr I. Łaszczyńska (Łapińska, 1 IV); - **przestali pracować**: Tadeusz Borys (28 II), mgr I. Madeyska (30 IX)

Administracja: rozpoczęli pracę: J. Jaskowski (6 X), T. Orlikowski (1 IV), M. Solska (1 VIII); - przestali pracować: L. Okoń (15 II), T. Orlikowski (31 X), H. Petrykowska (em. 30 IV), K. Przybyesz (22 IV), R. Widlak (15 IX).

1972

6 stycznia. Zebranie naukowe tzw "czwartkowe" IBL. W cyklu zebrań czwartkowych referat wygłosił dr S. Treugutt: "Mickiewiczowski Hetman Wolności".

1

17-19 stycznia. Konferencja naukowa poświęcona Stanisławowi Brzozowskiemu, zorganizowana w Warszawie przez IBL, IFiS i ZHNOiT PAN. Konferencję otworzył referat prof. B. Suchodolskiego (ZHNOiT): "Brzozowski i problem modernizacji człowieka". Następnie referaty wygłosili: mgr B. Cywiński (UJ): "Narodowe i ludzkie. Wielki dylemat Brzozowskiego"; mgr E. Sowa (?); "Brzozowski a filozoficzna myśl marksizmu"; doc. A. Walicki (IFiS): "Brzozowski a rosyjscy »neomarksieści« początku XX wieku"; mgr S. Borzym (IFiS): "Brzozowski a Przybyszewski: konsekwencje ideowe"; dr M. Wyka-Hussakowska: "Struktura postaci w powieściach Brzozowskiego"; doc. K. Pomian (BN): "Dwuznaczność radykalizmu"; dr A. Werner: "»Rozmowy Marksa ze św. Franciszkiem«. Problem ciągłości kultury u Brzozowskiego"; mgr T. Burek: "Miejsce Brzozowskiego w XX-wiecznym sporze o romantyzm"; doc. R. Zimand: "Niektóre problemy biografistyki na przykładzie biografii Brzozowskiego"; prof. B. Biliński (Stacja PAN Rzym): "Na florenckich szlakach Brzozowskiego". Dyskusja objęła nadto referat nieobecnego na konferencji prof. B. Baczki (IFiS): "Absolut moralny i faktyczność istnienia. Brzozowski w kręgu antropologii filozoficznej Marksa" (powielony).

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "Wokół myśli Stanisława Brzozowskiego". Praca zbiorowa pod red. A. Walickiego i R. Zimanda. Kraków 1974.

J. Kowalska, "Nauka Pol." 1972 nr 4. - J. Pawłowski, "Biul. Polonist." 1972 z. 43. - M. Szpakowska, "Twórczość" 1972 nr 5. - M. Wyka: "Sesja Brzozowskiego". "Życie Lit." 1972 nr 7.

2

ok. stycznia. Powołanie przez Wydział I PAN nowych komitetów redakcyjnych serii wydawniczych IBL:

- "Archiwum Literackie": Z. Goliński (sekretarz), Jarosław Maciejewski, T. Ulewicz, Cz. Zgorzelski (red. nacz.),
- "Biblioteka Pisarzy Polskich": W. Floryan, K. Górski, W. Kuraszkiewicz, W. Taszycki, T. Witczak (sekretarz), J. Woronczak (red. nacz.),
- "Historia i Teoria Literatury. Studia": A. Brodzka, M. Janion (red. nacz.), Z. Osiński, M. Podraza-Kwiatkowska, Z. Trojanowiczowa,
- "Książka w Dawnej Kulturze Polskiej": A. Gryczowa (red. nacz.) H. Kapełus, W. Korotaj (sekretarz), J. Szczepaniec,
- "Studia Staropolskie": Cz. Hernas (red. nacz.), Janusz Pelc (sekretarz), J. Rytlówna, E. Sarnowska-Temeriusz, J. Ziomek,
- "Studia z Okresu Oświecenia": E. Aleksandrowska (red. nacz.), T. Kostkiewiczowa, Z. Libera,
- "Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej": E. Balcerzan, K. Bartoszyński, J. Sławiński (red. nacz.).

Równocześnie ustalono skład komitetów redakcyjnych dzieł:

- "Poetyka. Zarys encyklopedyczny": M. Dłuska, Z. Kopczyńska (sekretarz), M.R. Mayenowa, L. Pszczołowska (red. nacz.), A. Okopień-Sławińska,
- "Słownik polszczyzny XVI wieku": S. Bąk, S. Hrabec, W. Kuraszkiewicz, M.R. Mayenowa (red. nacz.), F. Peplowski (z-ca red. nacz.), S. Rospond, S. Sasaki, W. Taszycki, J. Woronczak.

3

1-6 lutego. XI Konferencja Teoretycznoliteracka Pracowników Naukowych Polonistyki, zorganizowana w Juracie przez Instytut Filologii Polskiej UG i IBL. Stanowiąc kontynuację Konferencji Teoretycznoliterackich Młodszych Pracowników Naukowych Polonistyki, konferencja zapoczątkowała spotkania przedstawicieli wszystkich grup pokoleniowych polonistów, zainteresowanych problematyką teoretycznoliteracką. Referaty wygłosili: prof. S. Żółkiewski: "Problemy badań społecznego obiegu literatury"; prof. M. Janion: "Marksizm a humanistyka rozumiejąca. Horyzont badań nad literaturą"; prof. H. Markiewicz (UJ): "Literatura w świetle semiotyki. Na marginesie prac J. Lotmana"; doc. A. Popovič (Bratysława): "Teoria literatury - teoria przekładu. Relacje interdyscyplinarne"; dr S. Dąbrowski (UG): "Zakwestionowanie tezy »jednotworzywowości« dzieła literackiego"; dr J. Bachórz (UG): "Polska powieść tajemnic"; dr A. Cieński (UWr): "Pamiętnik a literatura popularna"; dr W. Lipoński (UAM): "Socjologiczne konteksty funkcjonowania literatury o temacie sportowym w prasie wielonakładowej"; mgr A. Barańczakowa (UAM): "Związek konwencjonalności i synkretyczności przekazu. (Na przykładzie piosenki współczesnej)"; mgr Z. Mitosek (UW): "Antykwarjat powieściowy »Pięć minut po północy«"; dr S. Barańczak (UAM): "»Nasza wola - Polska gola«. Poetyka i semantyka transparentów kibiców piłkarskich"; mgr Z. Jaroński: "Literatura popularna a problemy historycznoliterackie"; mgr J. Jagiełło: "Ballada ludowa. Postacie i ich miejsce w modelu gatunkowym"; dr J. Bartmiński (UMCS): "Folklor jako odmiana języka niepisanego"; dr J. Kamionkova: "Almanachy jako zjawisko XIX-wiecznej literatury popularnej"; dr A. Martuszevska (UG): "Odbiorca w warstwie stylistycznej polskiej powieści kryminalnej"; dr A. Bagin (Koszyce): "Odbicie literatury ludowej

we współczesnej prozie słowackiej".

Materiały z sesji zostały opublikowane w tomach: "Formy literatury popularnej". Studia pod red. A. Okopień-Sławińskiej. Wrocław 1973 PAN IBL. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej, 33, oraz "Konteksty nauki o literaturze". Pod red. M. Czermińskiej. Wrocław 1973 PAN IBL. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej, 34.

R. Lubas, "Ruch Lit." 1972 nr 3. - K. Zaleski, "Biul. Polonist." 1972 z. 43. - Tenże, "Pam. Lit." 1972 z. 4.

4

23 lutego. Zmarł w Poznaniu prof. Roman Pollak (ur. 31 VII 1886 w Jeleśni k/Żywca), historyk literatury, edytor, profesor UAM (dane biobibliograficzne podaje SWPP t. 2 s. 703-711). Od 1950 był członkiem Komitetu Redakcyjnego nowej edycji "Literatury polskiej" G. Korbuta i kierował zespołem opracowującym tom, obejmujący piśmiennictwo staropolskie, a w drugiej redakcji tomy 1-3 "Bibliografii literatury polskiej »Nowy Korbut«" (Warszawa 1963-1965). Należał do Rady Naukowej IBL.

J. Krzyżanowski, "Por. Jęz." 1972 nr 7. - J. Nowak-Dłużewski, "Prz. Hum." 1972 nr 4. - T. Witczak, "Biul. Polonist." 1973 z. 47.

5

3 marca. Zmiany na stanowisku kierownika Działu Wydawnictw IBL. Po przejściu na emeryturę mgr A. Piorunowej (3 III), prowadzenie spraw wydawniczych przejęła mgr E. Modrzewska (od 1 VII 1972), a po jej przejściu do prac w "Słowniku pseudonimów pisarzy polskich" od jesieni 1974 - (na 1/4 etatu) A. Grygo.

6

5-6 kwietnia. Sympozjum naukowe "Romanizm w literaturze polskiej i

jej związki z literaturami krajów wschodniosłowiańskich", zorganizowane w Moskwie przez Instytut Słowianoznawstwa i Bałkanistyki AN ZSRR i IBL. W skład delegacji polskiej wchodził: prof. prof. M. Janion, M. Żmigrodzka, doc. doc. R. Przybylski, Z. Stefanowska, A. Witkowska, dr M. Piwińska. Obrady otworzył prof. D. Markow, dyrektor Instytutu Słowianoznawstwa i Bałkanistyki AN ZSRR. Referaty wygłosili: prof. M. Janion: "Romantyzm polski wśród romantyzmów europejskich"; k.n. B. Stachiejew (Moskwa): "O pewnych cechach szczególnych polskiego i rosyjskiego romantyzmu (próba porównania typologicznego)"; prof. M. Żmigrodzka: "Przełom romantyczny a tradycja literacka"; k.n. A. Lipatow (Moskwa): "Preromantyzm na Zachodzie i w Polsce w XVIII wieku. (Próba definicji i porównania)"; doc. A. Witkowska: "Człowiek słowiański a twórczość Mickiewicza"; prof. G. Werwes (Kijów): "Echa polskiego romantyzmu na Ukrainie w pierwszej połowie XIX wieku"; doc. Z. Stefanowska: "O III części »Dziadów«"; doc. R. Przybylski: "Mit władzy carskiej u romantyków polskich i rosyjskich na przykładzie Puszkina, Mickiewicza, Gogola i towiańczyków"; k.n. W. Kazberuk (Minsk): "Romantyzm polski a rozwój literatury białoruskiej w pierwszej połowie XIX wieku"; dr M. Piwińska: "Psychologia bohatera romantycznego"; prof. H. Cybienko (Moskwa): "Bohater romantyczny w prozie polskiej i rosyjskiej lat trzydziestych i czterdziestych (Szyrmer, Lermontow, Kraszewski, Polewoj)"; k.n. A. Piotrowska (Moskwa): "Przyczynek do problemu typologii wczesnych poematów Puszkina i Mickiewicza"; prof. W. Diakow (Moskwa): "Literackie zainteresowania spiskowych kół warszawskich"; k.n. F. Stiełowa (Ałma-Ata): "Wschodnie poematy Zielińskiego jako zjawisko późnego romantyzmu"; k.n. D. Prokofiewa (Moskwa): "Grupa kaukaska"; k.n. A. Iliuszyn (Moskwa): "Próba analizy porównawczej wersyfikacji polskiej i rosyjskiej (polski jede-

nastozgłoskowiec romantyczny i jego rosyjskie odpowiedniki "; k.n. I. Swirida (Moskwa): "O oddziaływaniach wzajemnych literatury i sztuk plastycznych w epoce romantyzmu".

Materiały z sympozjum zostały opublikowane w tomie: "Polski romantyzm i wschodniosłowiańskie literatury. Dokłady sympozjum". Moskwa 1973. AN SSSR: Institut Sławianowiedienija i Bałkanistiki. PAN: Institut Literaturnych Issledowanij.

M. Piwińska, "Biul. Polonist." 1972 z. 46.

7

8-10 kwietnia. III etap, centralny, II Ogólnopolskiej Olimpiady Literatury i Języka Polskiego. Do III etapu Komitet Główny przy IBL zakwalifikował 81 osób. Z ramienia IBL w jury zasiadli: prof. K. Wyka, doc. A. Brodzka, doc. E. Janowski. Dyplom laureata II Olimpiady przyznano 18 uczestnikom.

A. Szlęzakowa, "Polonistyka" 1972 nr 6.

8

13-14 kwietnia. Sesja naukowa "Teofil Lenartowicz. W 150 rocznicę urodzin", zorganizowana w Krakowie z inicjatywy Towarzystwa im. Marii Konopnickiej przez IBL i Instytut Filologii Polskiej WSP w Krakowie. Referaty wygłosili: prof. J. Nowakowski (WSP Kraków): "Na sto pięćdziesięciolecie Lenartowicza"; P. Hertz (Warszawa): "Gospodarstwo Lenartowicza"; prof. Z. Szmydtowa (UW): "Kompozycje poetyckie Lenartowicza"; prof. M. Janion: "Wiersze sieroc¹e Lenartowicza"; prof. B. Zakrzewski (UWr): "Czyja lirenka?"; dr K. Chruściński (UG): "Lenartowicz-wygnaniec w świetle nieznanych źródeł paryskich"; mgr M. Zięba (WSP Kraków): "Uwagi o warsztacie ludowym Lenartowicza"; dr M. Tatarska (UJ): "Skowronek i słowik. Z zagadnień stylizacji w poezji Teofila Lenartowicza"; dr J. Kolbuszewski (UWr): "Kult sztuki w

twórczości Lenartowicza"; doc. H. Blum (UJ): "O rzeźbie Lenartowicza"; mgr J. Leo (Warszawa): "Twórczość rzeźbiarska Lenartowicza w świetle opinii krajowej i wypowiedzi poety"; prof. M. Romankówna (UJ): "Lenartowicz w kręgu Gabrieli i jej środowiska"; doc. S. Burkot (WSP Kraków): "Lenartowicz w Krakowie"; prof. B. Biliński (Stacja PAN Rzym): "Lirnik mazowiecki nad Tybrem"; prof. J. Śliżiński (ZSŁ): "Lenartowicz u Słowian Zachodnich"; mgr E. Cygielska (?): "Lenartowicz a Węgry"; dr Z. Uryga (WSP Kraków): "Poezja Lenartowicza w szkole".

Materiały z sesji zostały powielone w tomie: "Sesja naukowa w 150-lecie urodzin Teofila Lenartowicza". Kraków 13-14 IV 1972. [Kraków 1972].

A. Kamińska, "Twórczość" 1972 nr 7. - B. Małek, "Ruch Lit." 1972 z. 48; polem.: A. Piorunowa, "Biul. Polonist." 1972 nr 48; - B. Zakrzewski, "Biul. Polonist." 1973 z. 50; - A. Piorunowa, tamże.

9

24-25 kwietnia. S p o t k a n i e r o b o c z e p o-
ś w i ę c o n e p r o b l e m a t y c e b a d a ń ż y-
c i a l i t e r a c k i e g o, zorganizowane w Łodzi przez
Pracownię Badań Kultury Literackiej IBL, KNoLP PAN i Instytut
Filologii Polskiej UŁ. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele
ośrodków polonistycznych: Gdańska, Kalisza, Katowic, Krakowa,
Lublina, Łodzi, Torunia, Warszawy i Wrocławia. Na wstępie
p.o. dyrektora IBL doc. Z. Goliński poinformował o dotychczasowych
przygotowaniach zmierzających do koordynacji podjętych już
i planowanych prac naukowych w tym zakresie. Następnie referaty
wygłosili: prof. S. Żółkiewski: "O badaniu dynamiki kultury literackiej";
doc. M. Stępień (UJ): "Jak pisać o życiu literackim"; dr J. Stradecki:
"Projekt schematu działów dokumentacji życia literackiego i kultury literackiej w Polsce w latach

1890-1970"; doc. S. Frybes (UW): "Problematyka kroniki życia literackiego w okresie pozytywizmu w Warszawie"; doc. T. Weiss (UJ): "Problematyka życia literackiego Młodej Polski"; doc. S. Jaworski (UJ): "Co wiemy, a czego nie wiemy o życiu literackim w Polsce międzywojennej"; dr J. Czachowska: "Problemy warsztatu dokumentacyjnego życia literackiego w okresie II wojny światowej"; doc. S. Pietraszko (UWr): "Nowe zróżnicowania regionalne w kulturze współczesnej"; doc. H. Karwacka (UŁ): "Właściwości życia literackiego na przełomie XIX i XX w. w Łodzi"; prof. Z. Skwarczyński (UŁ): "O literackich badaniach regionalnych w Łodzi"; doc. A. Jarosz (UŚl), dr B. Łopatkówna (UŚl) i mgr B. Pikulanka (UŚl): "Stan badań nad literaturą regionalną na Śląsku"; mgr K. Sroczyńska (IS): "Kultura regionu wielkopolskiego w XX w. (stan badań i perspektywy)"; mgr K. Laskowicz: "Badania nad historią działu literackiego Polskiego Radia w Poznaniu"; dr J. Tynecki (UŁ): "Poszukiwania regionistyczne a ogólnoliterackie w polonistyce". Na zakończenie obrad doc. Z. Goliński zaproponował zaplanowanie wytycznych problemowych i zorganizowanie dalszych badań pod kierunkiem KNoLP przy współpracy IBL.

Kolejne zebranie organizacyjne w tej sprawie odbyło się 28 VI; przedstawiciele poszczególnych ośrodków zgłosili gotowość opracowania kronik życia literackiego lub wybranych problemów dotyczących poszczególnych regionów.

[S. Jaworski] S.J., "Ruch Lit." 1972 nr 4. - J. Stradecki, "Biul. Polonist." 1972 z. 46. - W. Pusz, J. Rzymowski, "Prace Polonist." ser. 29: 1973 s. 297-300.

10

ok. kwietnia. P o w o ł a n i e n o w e j R a d y
N a u k o w e j I B L przez Wydział I PAN. W skład Rady
weszli: prof. K. Wyka (UJ, przewodniczący), prof. Z. Libera

(UW, z-ca przewodniczącego), prof. W. Danek (WSP Kraków), prof. M. Dłuska (UJ), prof. W. Doroszewski (UW), doc. Z. Goliński, prof. K. Górski (UMK), prof. A. Gryczowa, prof. Cz. Hernas (UWR), prof. A. Hutnikiewicz (UMK), prof. M. Janion, doc. E. Jankowski, prof. M. Karaś, prof. M. Klimowicz (UWR), prof. J. Krzyżanowski, doc. M. Kucała, prof. J. Kulczycka-Saloni (UW), prof. W. Kuraszkiewicz (UAM), doc. Jarosław Maciejewski (UAM), prof. H. Markiewicz (UJ), prof. M.R. Mayenowa, doc. T. Michałowska, doc. J. Michno (UG), doc. F. Peplowski, doc. K. Pisarkowa, prof. M. Plezia (Komisja Filologii Klasycznej, Wydział I PAN), doc. T. Skubalanka (UMCS), doc. J. Sławiński, prof. S. Skwarczyńska (UŁ), prof. Z. Skwarczyński (UŁ), dr Z. Topolińska, doc. S. Treugutt, prof. S. Urbańczyk, prof. B. Zakrzewski (UWR), prof. J.K. Zaremba (UŚl), prof. Cz. Zgorzelski (KUL), prof. J. Ziomek (UAM), prof. M. Żmigrodzka, prof. S. Żółkiewski. Sekretarzem Rady został dr R. Wojciechowski.

"Biul. Polonist." 1972 z. 45.

11

ok. kwietnia. Powołanie pracowników IBL na członków Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej PAN na okres kadencji 1972-1974. Uchwałą Sekretariatu Naukowego Wydziału I PAN do Komitetu (pod przewodnictwem prof. H. Markiewicza) powołani zostali z IBL: doc. Z. Goliński (z-ca przewodniczącego), prof. M. Janion, doc. T. Michałowska, doc. L. Pszczołowska, doc. J. Sławiński, doc. S. Treugutt, doc. J. Woronczak, prof. M. Żmigrodzka, prof. S. Żółkiewski.

12

1 maja. Zmiany w składzie kierowników Zakładów. Kierownikiem Zakładu Literatury Staropolskiej i Oświecenia został mianowany doc. Z. Goliński, a

Zakładu Literatury Współczesnej prof. S. Żółkiewski.

12a

3-4 maja. K o n f e r e n c j a n a u k o w a "E s t e -
t y k a - P o e t y k a - L i t e r a t u r a", zorganizowa-
wana w Warszawie przez Pracownię Historii Literatury Staropolskiej IBL była drugim zebraniem z tego cyklu (zob. 1971 poz. 7). Wygłoszono następujące referaty: dr E. Sarnowska-Temeriusz: "Pojęcie poezji w Polsce w XVII wieku"; doc. T. Michałowska: "Reguły w staropolskiej sztuce poetyckiej"; dr J. Abramowska (UAM): "O szesnastowiecznych koncepcjach tragizmu"; dr B. Otwinowska: "Od manieri do stylu. Paragen sztuki i literatury"; doc. S. Zabłocki (UWr): "Powstanie manierycznej teorii metafory i jej znaczenie na tle prądów estetycznych epoki. Przyczynek do arystotelizmu w XVI wieku"; doc. J. Sokołowska (KUL): "Na pograniczu dwóch nieskończoności. O estetyce baroku europejskiego"; doc. J. Starnawski (UŁ): "O piśmarstwie Stanisława Orzechowskiego"; dr H. Dziechcińska: "Szyderstwo i ironia jako komponenty karykatury staropolskiej".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "Estetyka - poetyka - literatura". Red. T. Michałowska. Wrocław 1973. PAN IBL. Studia Staropolskie, 38.

T. Michałowska, "Biul. Polonist." 1972 z. 46.

13

7-14 maja. U d z i a ł d e l e g a c j i I B L w
K o l l o q u i u m 72 "W e l t l i t e r a r i s c h e s
E r b e u n d s o z i a l i s t i s c h e G e s e l l -
s c h a f t", zorganizowanej w Berlinie przez Centralny Instytut Historii Literatury AN NRD. Z IBL udział wzięli: prof. prof. M. Janion, M. Żmigrodzka i mgr Z. Jaroński. Prof. M. Żmigrodzka wygłosiła referat omawiający literaturę polską lat międzywojennych (w szczególności działalność grupy "Przedmieście") i

nurt polskiej prozy chłopskiej XX wieku. Wypowiedzi prof. M. Janion dotyczyły metodologii marksistowskich badań tradycji (w tym - badań tradycji w nauce polskiej) i problem: faszyzm a tradycja europejska. Ponadto na sesji plenarnej zamykającej obrady, prof. M. Janion wygłosiła referat poświęcony antropologicznej problematyce marksizmu i stawianej wielokrotnie w czasie obrad kwestii: awangarda literacka i rewolucja. Następnie jako przedstawicielka dyrekcji IBL wzięła również udział w naradzie na temat międzynarodowej antologii studiów poświęconych tradycji marksistowskiej w literaturze i badaniach literackich oraz w spotkaniu z ministrem kultury i sztuki NRD, a także - wspólnie z prof. M. Żmigrodzką - w spotkaniu dyrektorów i przewodniczących delegacji instytutów literaturoznawczych reprezentowanych na konferencji.

M. Janion, M. Żmigrodzka, Z. Jarosiński, "Biul. Polonist."
1972 z. 46.

14

27 maja. Powołanie Komisji d/s przewodów doktorskich na posiedzeniu Rady Naukowej IBL (pierwszym w nowej kadencji).

Rada powołała 4 komisje w składzie:

- w zakresie staropolszczyzny: prof. prof. J. Krzyżanowski, Cz. Hernae, Z. Libera, doc. doc. Z. Goliński, T. Michałowska
- w zakresie historii literatury polskiej XIX w.: prof. prof. K. Wyka, M. Janion, H. Markiewicz, Cz. Zgorzelski, doc. E. Janowski,
- w zakresie historii literatury polskiej XX w. i teorii literatury: prof. prof. A. Hutnikiewicz, S. Skwarczyńska, S. Żółkiewski, doc. doc. J. Sławiński, S. Treugutt,
- w zakresie językoznawstwa polskiego: prof. prof. W. Doro-

szewski, S. Urbańczyk, doc. doc. M. Karaś, M. Kucała, K. Pisarkowa, Z. Topolińska.

"Biul. Polonist." 1972 z. 46.

15

2. maja. Przyznanie Nagrody Naukowej im. T. Mikulskiego za r. 1971. Rada Naukowa IBL na posiedzeniu 27 V przyznała nagrodę doc. T. Kostkiewiczowej za książkę "Kniaźnin jako poeta liryczny" (Wrocław 1971).

16

maj. Wydanie serii pierwszej pracy zbiorowej "Problemy literatury staropolskiej", pod redakcją Janusza Pelca, nakładem Ossolineum (druk ukończono w maju, nakład 1500 egz.).

Seria 2, dedykowana pamięci prof. R. Pollaka, ukazała się w 1973, seria 3 - w 1978 r.

17

ok. maja. Rozpoczęcie wydawania dwumiesięcznika "Teksty" przez KNO LP i IBL, nakładem Ossolineum. W skład Komitetu Redakcyjnego wchodził: E. Balcerzan, J. Błoński (redaktor naczelny), K. Dybciak (sekretarz redakcji), J. Sławiński, S. Treugutt, a od lipca J. Myśliński. Pismo poświęcone krytyce, teorii literatury i sztuce interpretacji, przeznaczone dla szerokich kręgów inteligencji humanistycznej, miało - według informacji zawartej w rozsyłanym przez redakcję zaproszeniu do współpracy (10 X 1971) - skupiać się przede wszystkim "na zagadnieniach szeroko pojmowanej współczesności literackiej i przyliterackiej", mówić "w sposób pobudzający do dyskusji o procesach zachodzących w dwudziestowiecznej literaturze, kulturze literackiej i refleksji literaturoznawczej". Miało wprowadzić w pole widzenia możliwie rozległy obszar zjawisk kształtujących współczesną świadomość

literacką - konteksty twórczości i odbioru. Artykuły zamieszczane były w działach: Szkice; Roztrząsania i rozbiory; Autobiografia; Książki nadesłane. Nakład pisma wynosił początkowo 1000, a następnie 2000 egzemplarzy.

J. Błoński, "Biul. Polonist." 1973 z. 50.

18

2 czerwca. Powołanie w IBL Studium Doktoranckiego dla Pracujących zarządzeniem Sekretarza Naukowego PAN z 2 VI. Ustosunkowując się do tego faktu, Rada Naukowa na posiedzeniu 17 VI poparła stanowisko Dyrekcji IBL, iż warunkiem poprowadzenie tego studium jest równoczesne utworzenie Studium Doktoranckiego stacjonarnego dla doktorantów niepracujących, którzy mogliby w przyszłości być zaangażowani do Instytutu dla podjęcia badań w dziedzinach, w których odczuwa się szczególny brak specjalistów.

"Biul. Polonist." 1972 z. 46.

19

czerwiec. Wydanie pierwszej serii pracy zbiorowej "Problemy literatury polskiej lat 1890-1939", pod redakcją H. Kirchner i Z. Żabickiego przy współudziale M.R. Pragłowskiej, nakładem Ossolineum (druk ukończono w czerwcu, nakład 2500 egz.).

Seria 2 ukazała się w 1974.

20

sierpień. Rozpoczęcie wydawania "Historii literatury polskiej", pod redakcją K. Wyki, nakładem PWN (Warszawa). Dzieło opracowane w IBL, którego ogólne ujęcie metodologiczne, koncepcje wykładu oraz podział wewnętrzny na tomy ustalał wspólnie zespół autorów poszczególnych tomów, zostało pomyślane jako kompendium dla słuchaczy uniwersyteckiej historii literatury, a także jako

książka podręczna dla jej wykładowców.

Jako pierwszy ukazał się tom M. Klimowicza: "Oświecenie" (druk ukończono w sierpniu, nakład 10 280 egz.). Komitet redakcyjny tworzyli: Cz. Hernas, J. Woronczak, J. Ziomek. W grudniu 1972 ukończono druk tomu: Cz. Hernas: "Barok". Komitet redakcyjny tworzyli: M. Klimowicz, J. Woronczak, J. Ziomek (nakład 10 280 egz.). W 1973 wydany został tom J. Ziomek: "Renesans" (Komitet redakcyjny: Cz. Hernas, M. Klimowicz, J. Woronczak; nakład 15 280 egz.).

Wydania następne wymienionych tomów ukazały się: "Oświecenie" wyd. 2 - Warszawa 1975, wyd. 3 - Warszawa 1977; "Barok", wyd. 2 - Warszawa 1976; "Renesans" wyd. 2 - Warszawa 1976, wyd. 3 - Warszawa 1977 (nakład każdej z tych książek wynosił ok. 30 000 egz.).

W 1978 wydany został tom H. Markiewicza: "Pozytywizm" (nakład 30 000 egz.).

21

1 września. Z m i a n y w s k ł a d z i e D y r e k c j i I B L. W związku z przejściem na rentę I. Nieciengiewiczowej - na stanowisko zastępcy dyrektora d/s administracyjnych powołany został przez Wydział I PAN mgr T. Nurowski (do 16 V 1975).

22

8-11 września. S y m p o z j u m n a u k o w e nt. "H u m a n i s t y c z n e i s p o ł e c z n e w a r t o ś c i l i t e r a t u r s ł o w i a ń s k i c h", zorganizowane w Warszawie przez Polski Komitet do Spraw UNESCO przy współudziale IBL. Obok sławistów polskich udział wzięli badacze z Austrii, Bułgarii, Czechosłowacji, Finlandii, Francji, Indii, Jugosławii, Kanady, NRD, Norwegii, RFN, Rumunii, Szwajcarii, Szwecji, USA, Węgier, Wielkiej Brytanii, Włoch i Związku Radzieckiego. Referaty wygłosiło 34 autorów, w tym jako jedyny z Polski - doc.

S. Treugutt: "Literatura w Polsce wobec losu narodu i w perspektywie wartości uniwersalnych".

Spotkanie zainaugurowało zaplanowany na 6 lat program UNESCO dotyczący badań i popularyzacji osiągnięć i dorobku kultury narodów słowiańskich w świecie, jej roli w rozwoju kultur Europy i Wschodu oraz ich wzajemnego przenikania i wzbogacania.

D. Cirlić-Straszyńska, "Lit. na Świecie" 1973 nr 1. - M. Gumkowski, "Biul. Polonist. 1972 z. 46. - Tenże, "Nauka Pol." 1973 nr 1. - E. Madany, "Pam. Słow." 1974 t. 24. - M. Żmigrodzka, "Polska" 1973 nr 5. - "Biul. Pol. Komitetu d/s UNESCO" 1972 nr 9, 10.

23

wrzesień. W y d a n i e z e s z y t u "P a m i ę t n i k a L i t e r a c k i e g o" (R. LXIII z. 3), d e d y k o w a n e g o p r o f. S. S k w a r c z y ń s k i e j z okazji 70-lecia urodzin.

24

5-6 października. K o n f e r e n c j a n a u k o w a

A n d r z e j F r y c z M o d r z e w s k i i k u l t u r a p o l s k i e g o O d r o d z e n i a", zorganizowana w Warszawie przez IBL, IFiS i ZHNOiT PAN w 400-lecie śmierci pisarza. W konferencji, obok przedstawicieli ośrodków naukowych w kraju uczestniczył tłumacz dzieła Modrzewskiego "De republica emendanda" na język francuski, dr G. Kouscuff z uniwersytetu w Tours. Referaty wygłosili: doc. Janusz Pelc: "Literatura polskiego Odrodzenia a prądy ideowe epoki"; prof. W. Voisė (ZHNOiT): "Wtórność i oryginalność myśli Frycza"; dr G. Kouscuff: "André Frycz-Modrzewski et la France"; dr hab. T. Bieńkowski: "Warsztat pisarski Frycza"; doc. E. Kotarski (BPAN Gdańsk): "Frycza Modrzewskiego koncepcje publicystyki"; dr M. Korolko (Inst. Wydaw. "PAX"): "Z badań nad techniką pisarską Frycza"; prof. O. Bartel (UJ): "Frycz jako teolog i ekumenik";

dr S. Piwko (?): "O niektórych zagadnieniach irenizmu Frycza Modrzewskiego"; dr hab. L. Szczucki (IFiS): "Sylwy Frycza Modrzewskiego"; dr W. Urban (WSN Kielce): "Do bibliografii Frycza Modrzewskiego"; dr B. Otwinowska: "Polski dwugłos o języku narodowym w Kościele Hozjusz-Frycz "; dr A. Kempfi (ZHNQIT): "Frycz i Wolan"; dr T. Fijałkowski (UŁ): "Frycz Modrzewski wobec tradycji prawa rzymskiego". Dwa zapowiedziane referaty: prof. A. Dantiego (Włochy): "Frycz a sprawa turecka" oraz prof. H. Barycza (Oddział PAN Kraków): "Formacja intelektualna Frycza Modrzewskiego" nie zostały wygłoszone z powodu nieobecności referentów.

Materiały z sesji zostały opublikowane w tomie: "Andrzej Frycz Modrzewski i problemy kultury polskiego Odrodzenia". Praca zbior. pod red. T. Bieńkowskiego. Wrocław 1974. PAN IBL. Studia Staropolskie, 42.

T. Bieńkowski, "Biul. Polonist." 1972 z. 46. - [W. Rolbicki] W.R., "Kwart. Hist. Nauki" 1973 nr 1.

25

25-27 października. K o n f e r e n c j a n a u k o w a p o ś w i ę c o n a s t r u k t u r z e t e k s t u, zorganizowana w Warszawie przez Pracownię Poetyki Teoretycznej i Języka Literackiego IBL. W konferencji udział wzięli językoznawcy i teoretycy literatury z Warszawy, Krakowa, Torunia, Lublina i Wrocławia, a także z ZSRR i Czechosłowacji. Referaty wygłosili: prof. F. Daneš (Praga): "Stosunek między tematyczną a semantyczną strukturą tekstu"; prof. M. Červenka (Praga): "Uwagi o dynamice tematycznej na materiale czeskich utworów poetyckich"; k.n. M. Lekomcowa (Moskwa): "Niektóre obserwacje dotyczące semantycznej struktury tekstu poetyckiego"; dr J. Sambor (UW): "Z zagadnień semantyki derywatów rzadkich"; dr hab. M. Karpluk: "Semantyczne podstawy zmian rodzaju grama-

tycznego w polszczyźnie XVI w."; dr R. Grzegorzczkova (UW): "Semantyka przysłówków temporalnych"; dr hab. A. Wierzbicka: "O błędnych kołach w eksplikacji niektórych wyrazów"; dr Z. Saloni (WSN Siedlce): "O możliwościach elipsy określenia czasownika w polskim tekście wielozdaniowym"; dr J. Bartmiński (UMCS): "O spójności pieśni ludowej"; dr hab. K. Pisarkowa: "O spójności tekstu mówionego"; mgr T. Dobrzyńska: "O pewnych typach zakończeń bajki zwierzęcej"; dr hab. L. Pszczołowska: "Metafory dźwiękowe w poezji i ich motywacja"; prof. B. Uspienski (Moskwa): "Imię - Mit - Kultura"; prof. M.R. Mayenowa: "Problem spójności tekstu jako zagadnienie poetyki".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "Tekst i język. Problemy semantyczne". Praca zbior. pod red. M.R. Mayenowej. Wrocław 1974. PAN IBL. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej, 36.

T. Dobrzyńska, "Biul. Polonist." 1973 z. 47. - Taż, "Jęz. Pol." 1973 nr 213. - Taż, "Pam. Lit." 1973 z. 2.

26

22 listopada. S p o t k a n i e D y r e k c j i i p r a c o w n i k ó w I B L z c z ł o n k a m i O d d z i a ł u W a r s z a w s k i e g o Z L P. Celem spotkania było poinformowanie literatów warszawskich o przedsięwzięciach Instytutu - bieżących i planowanych, ze szczególnym uwzględnieniem prac dotyczących literatury współczesnej. Zebranie prowadził L. Prorok. Głos zabrali: p.o. dyrektora IBL, doc. Z. Goliński, prof. M. Janion, doc. J. Sławiński. Krótkiego podsumowania dokonał prezes Oddziału Warszawskiego ZLP, L.M. Bartelski.

"Biul. Polonist." 1972 z. 46. - "Nowy Wyraz" 1973 nr 1/2.

27

30 listopada - 2 grudnia. S e s j a n a u k o w a "L i-

teratura Polski Ludowej", zorganizowana w Krakowie przez IBL i Instytut Filologii Polskiej UJ. Udział w niej wzięła również kilkunastoosobowa grupa uczonych radzieckich z Akademii Nauk ZSRR i Uniwersytetu Moskiewskiego. Otwarcia dokonał rektor UJ, prof. M. Karaś, przemówienie wstępne wygłosił p.o. dyrektora IBL, doc. Z. Goliński. Wygłoszono następujące referaty: doc. J. Błoński (UJ): "Obrazy polskości w prozie powojennej"; dr W. Maciąg (UJ): "Wobec wojny i okupacji"; prof. B.W. Lewicki (UŁ): "Filmowe zwierciadło polskiej literatury powojennej"; dr M. Hopfinger: "Dwie sytuacje adaptacji filmowej w Polsce powojennej (w latach 1950-55 i 1956-61)"; prof. M. Karaś (UJ): "Polszczyzna w prozie debiutów powojennych"; dr A. Wilkoń (UŚ1): "Język pisarzy wiejskich"; doc. Z. Kurzowa (UJ): "Elementy kresowe w języku polskiej powieści powojennej"; prof. K. Wyka (UJ): "Różewicza dojście do prozy"; doc. M. Głowiński: "Małe narracje Mirona Białoszewskiego"; doc. J. Sławiński: "Dzisiejsze normy czytania literatury"; doc. S. Treugutt: "Uwagi o dzisiejszej normie gatunkowej"; doc. M. Stępień (UJ): "Epizod 1949-1955 w doświadczeniach polskiej krytyki literackiej"; mgr S. Barańczak (UAM): "Polska powieść milicyjna. Dominacja funkcji perswazyjnej a problemy gatunkowe"; mgr K. Zaleski: "Gombrowicz vacat? Wokół recepcji Gombrowicza"; prof. H. Cybienko (Moskwa): "Jarosław Iwaszkiewicz a literatura rosyjska".

Większość referatów została wydana w tomie: "W kręgu literatury Polski Ludowej". Praca zbior. pod red. M. Stępnia. Kraków 1975.

W. Maciąg: "Wokół badań nad literaturą współczesną". "Życie Lit." 1972 nr 51. - M. Gumkowski, "Biul. Polonist." 1973 z. 47. - A. Marzec, "Polonistyka" 1973 nr 3. - M. Szpakowska: "Literatura bez teatru". "Dialog" 1973 nr 3.

28

4-5 grudnia. K o n f e r e n c j a n a u k o w a "Z a-

g ad n i e n i a p r e r o m a n t y z m u w l i t e -
r a t u r z e d r u g i e j p o ł o w y X V I I I i p o -
c z ą t k ó w X I X w i e k u", zorganizowana we Wrocławiu
przez Pracownię Historii Literatury Polskiego Oświecenia IBL.
Przedstawiono następujące referaty: prof. E. Rządowska (UW):
"Termin preromantyzm u historyków literatury francuskiej"; dr
hab. Z. Sinko: "Z zagadnień preromantyzmu angielskiego. Termin i
zjawisko"; doc. A. Witkowska: "Natura i kosmos romantyczny"; mgr
I. Kitowiczowa (KUL): "Wypowiedź metakrytyczna w krytyce lite-
rackiej lat 1800-1820"; dr M. Maciejewski (KUL): "Synowie sła-
wy"; mgr A. Siomkajłówna (KUL): "Z zagadnień epigramatu w okre-
sie przedromantycznym".

T. Kostkiewiczowa, "Biul. Polonist." 1973 z. 47.

29

15-16 grudnia. S e s j a n a u k o w a z o k a z j i 75
r o c z n i c y u r o d z i n W ł a d y s ł a w a B r o -
n i e w s k i e g o, zorganizowana w Warszawie przez IBL. Obok
przedstawicieli ośrodków polonistycznych z kraju udział w sesji
wzięli naukowcy z CSRS, NRD, ZSRR. Program obejmował referaty:
mgr R. Matuszewski (Warszawa): "Pierwiastek tragiczny w twór-
czości Broniewskiego"; doc. H. Karwacka (Uł): "Młodość literac-
ka Broniewskiego"; dr E. Rechtsiegel (Berlin): "Metaforyka a
frazologia w twórczości Broniewskiego"; dr H. Olschowsky (Ber-
lin): "O antynomii w poetyce Broniewskiego"; mgr M. Baranowska:
"Żywioły i Instytucje - wiersze »Bakunin« i »Rimbaud«"; dr
A. Kowalczykowa: "Tradycja romantyczna w twórczości Broniew-
skiego"; A. Słonimski (Warszawa): "O Broniewskim - wspomnienie
z lat pracy w »Wiadomościach Literackich«"; S. Pollak (Warsza-
wa): "Broniewski w kręgu poezji rosyjskiej"; k.n. I. Łoziński
(Lwów): "O recepcji twórczości Broniewskiego na Ukrainie Ra-
dzieckiej"; dr H. Ivaničková (Bratysława): "Recepcja twórczości

Broniewskiego w Czechach i Słowacji"; k.n. W. Choriew (Moskwa): "Broniewski i kultura radziecka"; dr F. Lichodziejewska: "Z recepcji Broniewskiego w latach wojny i okupacji"; mgr S. Barańczak (UAM): "Broniewski prawdziwy i Broniewski z akademii »ku czci«".

Materiały z sesji (z wyjątkiem referatów S. Barańczaka, H. Ivaničkovej, I. Łozińskiego, A. Słonimskiego), poprzedzone tekstem M. Janion: "Broniewskiego »morze zjawisk«", zostały opublikowane w tomie: "Władysław Broniewski w poezji polskiej". Red. nauk. M. Janion. Warszawa 1976.

M. Baranowska, "Biul. Polonist." 1973 z. 47. - T. Bujnicki, "Ż cie Lit." 1973 nr 4. - A. Marzec, "Polonistyka" 1973 nr 3. - "Nauka Pol." 1973 nr 2.

30

25 grudnia. Zmarł w Łodzi prof. Stefan Hrabec (ur. 14 I 1912 w Stanisławowie), językoznawca, leksykograf, profesor UŁ (dane biobibliograficzne podaje SWPP t. 1 s. 684-685). Z IBL współpracował od 1954 jako kierownik jednego z dwu zespołów opracowujących "Słownik języka Adama Mickiewicza" i redaktor tomu 3: H-K (1968) oraz członek Komitetu Redakcyjnego "Słownika polszczyzny XVI wieku".

D. Chróścielewska-Kuźniak, "Biul. Polonist." 1973 z. 47. - M.R. Mayenowa, "Pam. Lit." 1973 z. 4. - W. Taszycki, "Jęz. Pol." 1973 z. 5.

31

Stopnie naukowe uzyskane w IBL
w 1972

doktora nauk humanistycznych: G. Gazda: "Futuryzm w Polsce na tle ówczesnych tradycji literackich" (promotor: prof. S. Skwarczyńska); - M. Hopfinger: "Studia nad adaptacją filmową" (promotor: prof. S. Żółkiewski); - K. Krzemień-Ojak: "Maurycy Mochnacki. Program kulturalny i myśl krytyczno-literacka"

(promotor: prof. M. Żmigrodzka); - K. Rudzińska: "Artysta wobec kultury. Dwa typy autorefleksji literackiej: ekspresjonizm i *Zdroju* - Witkacy" (promotor: prof. S. Żółkiewski); - G. Wiachary: "Recepcja literatury baroku w czasach Oświecenia w świetle działalności wydawniczej od 1741 do 1800 r." (promotor: prof. Cz. Hernas); - **doktora habilitowanego**: E. Aleksandrowska: "Studia nad *Monitorem*. Z warsztatu bibliografa"; - I. Kwilecka: "Tomasz Łysy ze Zbrudzewa (1500-1567). Analiza filologiczna i językowa rękopiśmiennych tekstów nie znanego dotąd pisarza"; - I. Opacki: "Poezja romantycznych przełomów. Szkice"; - K. Ry-mut: "Budowa słowotwórcza polskich form patronimicznych z przyrostkiem".

32

T y t u ł y n a u k o w e u z y s k a n e p r z e z
p r a c o w n i k ó w I B L w 1 9 7 2

docenta: dr hab. dr hab. Z. Kmiecik, T. Kostkiewiczowa,
J. Kwiatkowski, L. Pszczołowska, J. Sławiński.

33

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a -
c o w n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 7 2

Działalność podstawowa: **rozpoczęli pracę**: E. Burakowska (1 III), E. Frątczak (Głębińska, 15 XII), A. Grygo (1 IV), mgr M. Gumkowski (1 I), mgr J. Jagiełło (1 VIII), mgr J. Lalewicz (1 I), mgr E. Modrzewska (1 VII), A. Pliszkiewicz (1 XII), dr hab. E. Rudziński (1 X), mgr K. Solecka (1 II), mgr W. Władyka (1 VI), mgr H. Woźny (1 III); - **przestali pracować**: dr S. Bańcer (31 X), mgr Z. Biłek-Dąbrowska (16 IX), mgr E. Burakowska (31 XII), mgr M. Cichońska (30 IX), mgr J. Malinowska (31 III), mgr K. Malinowska (31 XII), mgr T. Nowakowska (31 XII), mgr J. Odrowąż-Pięniążek (31 III), mgr J. Platt (30 IX), mgr J. Reczek (30 IX), dr R. Sobol (30 IX), mgr M. Sturzbecher (30 VI), R. Truszkowska

(17 VIII), dr hab. A. Wierzbicka (30 XI), mgr H. Woźny (31 XII)
Biblioteka: **rozpoczęły pracę**: mgr J. Hirsch (17 IV), T. Sikorska-Kawa (1 II), mgr I. Zasłona-Stemplowska (1 VII); - **przestali pracować**: mgr T. Derlińska (31 I), M. Dziurlikowska (30 VII), E. Rostkowska (29 II)

Administracja: **rozpoczęli pracę**: Z. Bączkowski (1 XII), Antonina Brodzka (1 X), W. Cybulska (15 XII), H. Klimaszewska (1 XI), W. Kulik (2 III), mgr T. Nurowski (1 IX), M. Tauber-Ziółkowska (Biegańska, 1 II), H. Urbanowicz (6 XI), K. Wróblewska (2 VI), S. Żołnierkiewicz (9 XI); - **przestali pracować**: I. Igielska (31 VIII), J. Jaskowski (15 X), K. Karpińska (29 II), L. Komorowska (31 III), W. Kulik (7 VIII), B. Łokietek (29 II), I. Nieciengiewicz (30 IX, renta), K. Przybysz (16 III).

1973

26-27 stycznia. K o n f e r e n c j a n a u k o w a n t.
L i t e r a t u r a i s p o ł e c z e ń s t w o" z o r g a -
nizowana w Warszawie z inicjatywy Pracowni Historii Literatury
Staropolskiej IBL. Referaty wygłosili: doc. S. Grzeszczuk (BJ):
"O środowiskowej interpretacji literatury staropolskiej"; dr
Z. Florczak: "Autor staropolski - studium socjologiczne"; mgr
W. Korotaj: "Cenzura w Polsce w XVI i w XVII wieku"; dr M. Si-
payło (BUW): "Czytelnik a książka w Polsce w XVI wieku (Na
podstawie badań proveniencji bibliotecznych)"; mgr K. Korota-
jowa: "Książka w Warszawie w XVII wieku"; dr Z. Nowak (BPAN
Gdańsk): "Gdańska oficyna drukarska Guillemonta-Hünefelda w
służbie polskiej reformacji (1603-1652)".

T. Michałowska, "Biul. Polonist." 1973 z. 50.

1

1 lutego. U t w o r z e n i e Z e s p o ł u S y n t e -
z y H i s t o r i i L i t e r a t u r y P o l s k i e j
XX w. pod kierunkiem doc. A. Brodzkiej. W skład zespołu we-
szli: mgr T. Burek, dr H. Kirchner, dr M. Rawiński, dr
J. Trznadel, dr H. Zaworska, mgr Z. Ziątek.

2

2-6 lutego. XII K o n f e r e n c j a T e o r e t y c z -
n o l i t e r a c k a, zorganizowana w Świnoujściu przez In-
stytut Filologii Polskiej UAM, WSP w Szczecinie i IBL. Na kon-
ferencji poświęconej: a) miejscu monografistyki w interpreta-
cji historycznoliterackiej; b) teoretycznym i metodologicznym
założeniom geografii literackiej, wygłoszono następujące refe-
raty: doc. J. Sławiński: "Myśli na temat: biografia pisarza
jako jednostka procesu historycznoliterackiego"; dr E. Balce-

rzan (UAM): "Biografia jako język"; dr Z. Łapiński: "Życie i twórczość czy dwie twórczości"; prof. J. Ziomek (UAM): "Treny - autobiografizm jako hipoteza konieczna"; doc. S. Treugutt: "Interpretacyjne możliwości monobiografii"; dr A. Popović (Bratysława): "»Poetyka« pseudonimu"; prof. Jarosław Maciejewski (UAM): "Biografia Małczewskiego a »Maria«"; dr E. Kuźma (WSP Szczecin): "Biografia w badaniach grupy literackiej i nurtu literackiego (na przykładzie ekspresjonizmu)"; mgr M. Marcjan (Uł): "Próba zastosowania biografistyki w badaniach nad prozą artystyczną T. Brezy"; prof. M. Janion: "Druga i trzecia generacja romantyków - biografia i geografia"; mgr Z. Matracki (UG): "Problemy metodologiczne biografistyki literackiej Kleina"; dr K. Dmitruk (UMCS): "Życie literackie a przestrzenny układ kultury"; prof. S. Żółkiewski: "O geografii literackiej lat dwudziestych w Polsce"; dr D. Ratajczakowa (UAM): "Z problemów geografii teatralnej"; doc. H. Orłowski (UAM): "Metodologiczne koncepcje Josefa Nadlera a tzw. »Heimatliteratur«".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie "Biografia - geografia - kultura". Pod red. J. Ziomek i J. Sławińskiego. Wrocław 1975. PAN IBL. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej, 40.

"Biul Polonist." 1973 z. 50.

3

1 marca. Powołanie doc. T. Skubalanki na stanowisko dyrektora IBL przez Sekretarza Naukowego PAN (na miejsce p.o. dyrektora doc. Z. Golińskiego) (do 30 IV 1975).

4

26-28 marca. Konferencja naukowa "Społeczne funkcje literatury i paraliteratury", zorganizowana w Warszawie przez Pra-

cownię Badań nad Literaturą Współczesną IBL. Konferencję zagał prof. S. Żółkiewski, po czym referaty wygłosili: prof. J. Ziomek (UAM): "Obscenum, pornografia, środki przekazu"; mgr S. Barańczak (UAM): "Piosenka i topos wolności"; mgr B. Klukowski (BN): "Masowa seria wydawnicza"; mgr M. Płachecki: "Pragmatyka plakatu pierwszomajowego (1945-1970)"; mgr J. Lalewicz: "Komunikacja językowa i literatura"; dr W. Grajewski (UW): "O teorii opowiadania"; dr A. Werner: "Wokół funkcji społecznej powieści XX-wiecznej na przykładzie »Doktora Faustusa« T. Manna"; mgr M. Bąranowska: "Próby przekraczania granic sztuki przez awangardy"; mgr E. Szary-Matywiecka: "Książka - powieść - autotematyzm"; dr J. Bachórz (UG): "Ideologia w polskich XX-wiecznych kontynuacjach »Tajemnic Paryża«"; dr J. Stradecki: "Funkcje społeczne wieczoru literackiego na przykładzie grupy »Skamandra«"; dr K. Dmitruk (UMCS): "Funkcje zespołu instytucji literackich w mieście".

Referaty zostały opublikowane w tomie: "Społeczne funkcje tekstów literackich i paraliterackich". Pod red. S. Żółkiewskiego, M. Hopfinger, K. Rudzińskiej. Wrocław 1974. IBL PAN.

M. Płachecki, "Biul. Polonist." 1973 z. 50.

5

14-16 marca. III etap, centralny, III Olimpiady Literatury i Języka Polskiego w Warszawie. Komitet Główny przy IBL (w którego skład z Instytutu wchodził: prof. K. Wyka, doc. doc. A. Brodzka, M. Głowiński, T. Kostkiewiczowa i L. Pszczołowska) dopuścił do niego 102 kandydatów. Dyplomy laureatów przyznano 13 uczestnikom finału Olimpiady.

A. Szlązakowa, "Biul. Polonist." 1973 z. 50. - Taż, "Polonistyka" 1973 nr 6.

6

1 kwietnia. Z m i a n y w s k ł a d z i e D y r e k c j i I B L. Na stanowisko zastępcy dyrektora d/s ogólnych powołany został przez Wydział I PAN dr R. Górski (do 31 XII 1981).

7

9 czerwca. P r z y z n a n i e N a g r o d y N a u k o - w e j im. T. M i k u l s k i e g o z a r. 1972. Rada Naukowa IBL na posiedzeniu 9 VI przyznała nagrodę dr D. Danek za książkę "O polemice literackiej w powieści" (Warszawa 1972).

8

sierpień. W y d a n i e p i e r w s z e j s e r i i p r a c y z b i o r o w e j "P r o b l e m y l i t e r a - t u r y p o l s k i e j o k r e s u O ś w i e c e n i a" pod redakcją Z. Golińskiego, nakładem Ossolineum (druk ukończono w sierpniu, nakład 2000 egz.).

Seria 2 ukazała się w 1977.

9

sierpień. W y d a w n i c t w a I B L n a V I I M i ę - d z y n a r o d o w y K o n g r e s S ł a w i s t ó w w W a r s z a w i e (21-27 VIII). Na kongres przygotowane zostały w Instytucie tomy zbiorowe: "Literatura staropolska i jej związki europejskie" pod redakcją Janusza Pelca (Warszawa 1973), "Semiotyka i struktura tekstu" pod redakcją M.R. Mayenowej (Wrocław 1973), "Studia romantyczne" pod redakcją M. Żmigrodzkiej (Wrocław 1973). Pracownicy IBL uczestniczyli w przygotowanej na Kongres, a wydanej przez Polski Komitet Sławistów "Bibliografii polskich prac z zakresu sławistyki 1968-1972" (por. 1968 poz. 17), pod redakcją J. Czachowskiej i J. Puzyrny (Warszawa 1973): w t. 1 dział "Folklorystyka" opracowała E. Jaworska, t. 2: "Literaturoznawstwo" opracowała B. Karelusówna. Nadto wydany został z autorskim udziałem polonistów i sławistów-

-cudzoziemców zeszyt 2 "Pamiętnika Literackiego" (R. LXIV).

10

wrzesień. W y d a w n i c t w a z w i ą z a n e z j u-
b i l e u s z e m 25-l e c i a I B L. Działalności Instytu-
tu w latach 1948-1973 poświęcono zeszyt 49 i część zeszytu 50
"Biuletynu Polonistycznego". Wydana też została (techniką małej
poligrafii i do użytku wewnętrznego) bibliografia "Wydawnictwa
Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk 1948-1973",
opracowana przez A. Piorunową przy współudziale C. Gajkowskiej
(Warszawa 1973).

11

1 października. O d ł ą c z e n i e o d I B L p i o n u
b a d a ń j ę z y k o z n a w c z y c h w związku z powoła-
niem do życia samodzielnego Instytutu Języka Polskiego PAN.

12

1 października. N a d a n i e I B L n o w e g o s t a-
t u t u przez Wydział I Nauk Społecznych PAN. Statut zadania
Instytutu określał następująco:

"§ 5.: Instytut obejmuje swoją działalnością naukową bada-
nia z zakresu: historii literatury polskiej i polskiej kultury
literackiej, metodologii i teorii literatury.

§ 6.1. Do zadań Instytutu należy w szczególności: 1. prowa-
dzenie badań zgodnie z zatwierdzonym planem, 2. kształcenie i
doskonalenie kadr naukowych, 3. przekazywanie wyników prac nau-
kowych do szeroko rozumianej praktyki, 4. współdziałanie w upow-
szecznianiu wiedzy w zakresie prac prowadzonych w Instytucie, 5.
wykonywanie innych zadań wynikających z obowiązujących przepisów
oraz zleconych przez władze Akademii".

W części III poświęconej organizacji Instytutu sformułowane
zostały zadania Dyrektora, Kolegium oraz Rady Naukowej. Do zadań

Kolegium, organu pomocniczego i doradczego Dyrektora, składającego się z Dyrektora i jego zastępcy, sekretarza organizacji partyjnej, przedstawiciela organizacji związkowej, kierownika Studium Doktoranckiego oraz kierowników Zakładów i innych samodzielnych jednostek organizacyjnych Instytutu, należeć miało:

"§ 13: 1. omawianie spraw związanych z realizacją podstawowych zadań Instytutu a w szczególności: a. analiza projektów planów badań naukowych, współpracy naukowej z zagranicą, planu wydawnictw, kształcenia i doskonalenia kadr; b. okresowa analiza: realizacji planu badań naukowych i wykorzystania wyników badań, gospodarowanie środkami materialnymi pozostającymi w dyspozycji Instytutu oraz funkcjonowania systemu organizacji pracy w Instytucie; c. analiza przebiegu wykonania uchwał, zarządzeń, poleceń władz i organów kierowniczych Akademii oraz innych spraw związanych z kierowaniem Instytutu; d. analiza działalności kadry naukowej oraz innych pracowników; 2. omawianie spraw związanych z bieżącym kierowaniem pracami Instytutu; 3. omawianie spraw innych wniesionych pod obrady z inicjatywy Dyrektora Instytutu lub członka Kolegium".

Zakres działania Rady Naukowej określał § 16 następująco:

"Do zakresu działania Rady Naukowej należy w szczególności: 1. inicjowanie badań naukowych, ocena poziomu i przebiegu zadań naukowych; 2. rozpatrywanie i opiniowanie projektów planów badań naukowych oraz planów wydawniczych Instytutu głównie w aspekcie merytorycznym; 3. rozpatrywanie sprawozdań z działalności badawczej Instytutu, dokonywanie oceny wyników badań i ich wykorzystania w gospodarce i kulturze narodowej, wyników kształcenia kadr naukowych, przedkładanie Sekretarzowi Naukowemu PAN opinii i wniosków w tych sprawach; 4. ocena poziomu wydawnictw Instytutu; 5. inicjowanie i akceptowanie wniosków kierowanych do władz PAN w sprawie kierunków rozwoju Instytutu; 6. ocena kadr nauk-

wo-badawczych i innych grup pracowników działalności podstawowej Instytutu; 7. przeprowadzanie przewodów doktorskich i habilitacyjnych oraz nadawanie stopni naukowych w zakresie posiadanych uprawnień; 8. zgłaszanie kandydatur na członków Akademii; 9. zgłaszanie kandydatur do nagród naukowych; 10. zgłaszanie i opiniowanie wniosków o nadanie tytułów naukowych profesora zwyczajnego i nadzwyczajnego; 11. zgłaszanie i opiniowanie wniosków o powołanie na stanowiska docentów; 12. rozpatrywanie innych spraw wynikających z obowiązujących przepisów, poleceń władz Akademii oraz wniesionych pod obrady przez członka rady oraz Dyrektora Instytutu".

W pozostałych paragrafach Statutu omówione zostały zasady i tryb działania organów kierowniczych Instytutu oraz sprawy związane z gospodarką finansową IBL.

13

1 października. I n a u g u r a c j a S t u d i u m D o k t o r a n c k i e g o I B L, przeznaczonego dla osób pracujących zawodowo. Miało ono na celu kształcenie w zakresie literatury współczesnej, teorii i socjologii literatury oraz metodologii badań literackich, mediewistyki literackiej i folklorystyki. Na studia w wyniku otwartej rekrutacji o zasięgu ogólnopolskim przyjęto 21 osób (3 z nich zrezygnowały). Na stanowisko kierownika Studium została powołana (decyzją Sekretarza Wydziału I PAN) dr hab. A. Witkowska, a w skład Komisji kierującej jego pracą weszli: dr hab. K. Bartoszyński, doc. T. Kostkiewiczowa oraz jako sekretarz mgr Z. Jarośniński. Program przewidywał 550 godzin obowiązujących zajęć, z tego 400 godzin związanych z kierunkiem studiów, 100 godzin zajęć z filozofii marksistowskiej i 50 godzin na zajęcia poświęcone warsztatowi naukowemu filologa i problemom sztuki edytorskiej. Nadzór nad Studium powierzony został Radzie Naukowej IBL. Pracę doktorską

obroniły 2 osoby.

"Biul. Polonist." 1973 z. 50.

14

17-18 października. P i e r w s z a k o n f e r e n c j a z c y k l u "Z n a k - Z n a c z e n i e - L i t e r a t u r a", zorganizowana w Warszawie przez Pracownię Historii Literatury Staropolskiej IBL. Zebranie to miało zainaugurować cykl konferencji "poświęconych problemom renesansowej i barokowej teorii znaków oraz podejmujących próby analizy określonych faktów semiotycznych, a także zmierzających w przyszłości do rekonstrukcji systemu literatury staropolskiej". Konferencję otworzył prof. S. Żółkiewski wypowiedzią nt. "Perspektywy analizy semiologicznej". Następnie referaty wygłosili: prof. M.R. Mayenowa: "Interpretacje emblematu 102 Zbigniewa Moreztyna"; doc. B. Geremek (IH): "Znaki czasu w kulturze średniowiecznej"; doc. Janusz Pelc: "Emblemat - symbol - znak". Referat dr B. Otwinowskiej: "Antynomia natury i umowy w renesansowej wiedzy o języku" nie został wygłoszony z powodu choroby referentki.

E. Sarnowska-Temierusz: "Z prac Pracowni Historii Literatury Staropolskiej". "Biul. Polonist." 1974 z. 3.

15

5-6 listopada. S e s j a n a u k o w a nt. "M ł o d o p o l s k i ś w i a t w y o b r a ż e n i", zorganizowana w Warszawie przez Pracownię Historii Literatury Okresu Młodej Polski IBL. Referaty wygłosili: prof. J. Nowakowski (WSP Kraków): "Persefona i Charon"; doc. I. Opacki (UŚl): "Dzieło sztuki w metaforyce liryki młodopolskiej"; dr M. Jankowiak (UMK): "Niebo i jego asocjacje w literaturze Młodej Polski"; dr J. Prokop: "Góry w literaturze Młodej Polski"; dr M. Wyka: "Z problemów młodopolskiego heroizmu"; dr M. Podraza-Kwiatkowska: "Próżnia - pustka"; dr H. Filipkowska: "Tułacze i wędrowcy w poezji Młodej Polski";

dr J. Paszek (UŚ1): "Motyw ognia w literaturze Młodej Polski";
dr T. Kłak (UŚ1): "Motywy akwaticzne w wyobraźni pisarzy Młodej
Polski".

Referaty zostały wydane w tomie: "Młodopolski świat wyob-
raźni. Studia i eseje" pod red. M. Podraży-Kwiatkowskiej. Kraków
1977.

I. Jarosińska, "Biul. Polonist." 1974 z. 51. - M. Kozanecki,
"Życie Lit." 1974 nr 6.

16

19-20 listopada. K o n f e r e n c j a n a u k o w a n t.
"P o l s k i e e d y t o r s t w o n a u k o w e w
o k r e s i e p o w o j e n n y m", zorganizowana w Warszawie
przez IBL. Najważniejsze edycje omówili: serię wydawniczą "Bi-
blioteka Pisarzy Polskich" - dr J. Abramowska (UAM) i doc.
F. Peplowski; "Dzieła wszystkie" J. Słowackiego - prof. K. Gór-
ski (UMK) oraz doc. S. Treugutt; "Dzieła wszystkie" A. Fredry -
dr K. Czajkowska i doc. Z. Goliński; "Dzieła zebrane" S. Wys-
piańskiego - dr A. Łempicka; "Listy zebrane" E. Orzeszkowej - dr
S. Fita (KUL); "Kroniki" B. Prusa - dr J.J. Lipski. Nadto prof.
Cz. Zgorzelski (KUL) wygłosił referat: "Z okazji własnych pomy-
łek (Na marginesie wydania krytycznego dzieł Mickiewicza)".

Referaty J. Abramowskiej, K. Czajkowskiej i Z. Golińskiego,
J.J. Lipskiego, F. Peplowskiego zostały opublikowane w "Pamięt-
niku Literackim" 1974 z. 2 i 3.

A. Piorunowa, "Biul. Polonist." 1974 z. 51.

17

23-24 listopada. K o n f e r e n c j a n a u k o w a n t.
"T r a d y c j e s z l a c h e c k i e w k u l t u r z e
p o l s k i e j", zorganizowana w Warszawie przez Zespół Psycho-
socjologii Literatury IBL. Referaty wygłosili: prof. J. Tazbir
(IH): "Próba określenia kultury szlacheckiej w Polsce przedroz-
biorowej"; doc. R. Czepulis-Rastenis (IH): "Model obywatela

ziemskiego w publicystyce Królestwa Polskiego (1831-1863)"; dr M. Król (IH): "Szlachta jako warstwa historyczna w polskiej myśli konserwatywnej XIX wieku"; doc. S. Treugutt: "Szlachta w twórczości Słowackiego"; dr J. Błoński (UJ): "Sarmatyzm u Gombrowicza"; dr B. Szacka (UW): "Współczesne identyfikacje i stereotypy Polaków a dziedzictwo Polski szlacheckiej"; doc. R. Zi-
mand: "Trzy pytania w przedmiocie szlachetczyzny".

Materiały z sesji zostały opublikowane w tomie: "Tradycje szlacheckie w kulturze polskiej". Red. Z. Stefanowska. Warszawa 1975.

J. Karpiński, "Biul. Polonist." 1974 z. 51. - Tenże, "Pam. Lit." 1974 z. 2.

18

3 grudnia. Z e b r a n i e n a u k o w e nt. "T w ó r-
c z o ś ć W a c ł a w a B e r e n t a", zorganizowane w
Warszawie przez Pracownię Poetyki Historycznej IBL. Referaty
wygłosili: dr J. Paszek (UŚl): "O polisemii w »Oziminie«"; mgr
M. Płachecki: "Metafory Berenta"; dr J. Prokop: "Sprawa polska
w »Oziminie« "; doc. S. Treugutt: "Napoleon u Berenta".

19

grudzień. P r z y z n a n i e dr hab. E. A l e k s a n-
d r o w s k i e j N a g r o d y S e k r e t a r z a
N a u k o w e g o P A N za opracowanie (wraz z zespołem) to-
mów 4-6: "Oświecenie" dzieła "Bibliografia literatury polskiej
»Nowy Korbut«" (Warszawa 1966-1972).

20

S t a n z b i o r ó w B i b l i o t e k i I B L w 1973.
Zbiory Biblioteki liczyły łącznie w 1973: 123 969 wol. druków
zwartych, 20 632 wol. czasopism, 2856 wol. starodruków, 34 403
jednostki inwentarzowe ikonografii, 2367 mikrofilmów i fotoko-
pii, 31 177 wycinków prasowych, 534 rękopisy, 1175 maszynopi-

sów, 80 fonografii.

21

S t o p n i e n a u k o w e u z y s k a n e w I B L w
1 9 7 3

doktora nauk humanistycznych: Cz. Samojlik: "Młody Lukács wobec modernizmu" promotor: prof. S. Żółkiewski ; - M. Szybistowa: "Osobliwości leksykalne w języku S.I. Witkiewicza" (promotor: prof. S. Jodłowski); - **doktora habilitowanego:** W. Chwalewik: "Studia o Conradzie"; - J. Kamionkova: "Literatura i obyczaj doby romantyzmu"; - D. Turkowska: "Etude sur la langue et sur le style de Jean Długosz".

22

T y t u ł y n a u k o w e u z y s k a n e p r z e z
p r a c o w n i k ó w I B L w 1 9 7 3

docenta: dr hab. E. Aleksandrowska, dr hab. H. Dziechcińska; - **profesora nadzwyczajnego:** doc. E. Jankowski; - **profesora zwyczajnego:** prof. dr M. Janion.

23

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a -
c o w n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 7 3

Działalność podstawowa: **rozpoczęli pracę:** mgr J. Bakanacz (15 X), mgr K. Dmowska-Skałacka (1 XI), mgr E. Janus (1 II), mgr J. Karpiński (1 VII), mgr J. Łagowska (1 VI), mgr M. Marcjan (1 X), mgr K. Mroczek (10 IV), doc. T. Skubalanka (1 III), mgr A. Szałagan (1 XI), prof. Z. Szweykowski (1 I), mgr A. Żurowski (1 III); - **przestali pracować:** K. Głombiowski (30 IX), dr I. Jakubczak (30 IX), mgr R. Kalisz (30 IX), mgr J. Karpiński (30 IX), mgr K. Solecka (31 X), dr K. Sroka (30 IX), prof. W. Taszycki (30 IX), mgr M. Woźny (31 VIII).

Biblioteka: **rozpoczęły pracę:** J. Michalska (16 II), M. Stradecka (16 II), T. Tomasiak (13 XII); **przestała pracować:** mgr

J. Hirsch (16 II).

Administracja: rozpoczęli pracę: A. Choynowska (8 I), W. Cieślak (1 XII), H. Kober-Sułowska (17 XII), G. Malesa (20 IX), T. Płuciennik (10 I), S. Sidorowicz (1 IV), K. Szurmacz (1 III), Cz. Trachta (1 I), M. Wrońska (15 X); - przestali pracować: Z. Bączkowski (15 II), J. Strzylak (28 II), K. Szurmacz (16 IX).

1974

od 1 stycznia. Realizacja programu badań IBL w ramach problemu resortowego PAN - 11. W 1974-1975 Instytut realizował swój program badań w planie koordynowanego przez siebie problemu resortowego pt. "Polska tradycja i współczesność literacka jako czynniki kształtujące świadomość społeczną" oraz w planie badań własnych "C".

1

10 stycznia. Zatwierdzenie struktury pionu badań literackich IBL (oraz Biblioteki) przez Wydział I PAN (po nadaniu Instytutowi nowego statutu 1 X 1973).

I. Zakład Historii Literatury Staropolskiej i Oświecenia -
kier. doc. Z. Goliński

1. Pracownia Historii Piśmiennictwa Średniowiecznego -
kier. doc. J. Woronczak

2. Pracownia Historii Literatury Staropolskiej XVI-XVII
wieku - kier. doc. T. Michałowska

3. Pracownia Historii Literatury Oświecenia - kier. doc.
T. Kostkiewiczowa

4. Pracownia Dokumentacji i Bibliografii Staropolskiej -
kier. mgr W. Korotaj

5. Pracownia "Słownika polszczyzny XVI wieku" - kier. doc.
F. Peplowski

II. Zakład Historii Literatury XIX wieku - kier. prof. M. Janion

1. Pracownia Historii Literatury Romantyzmu - kier. prof.
M. Żmigrodzka

2. Pracownia Dokumentacji i Edytorstwa XIX wieku - kier. prof. E. Jankowski
 3. Pracownia "Obrazu literatury polskiej XIX i XX wieku" - p.o. kier. mgr I. Wyczańska
 4. Redakcja "Słownika języka Adama Mickiewicza"
- III. Zakład Literatury XX wieku - kier. prof. S. Żółkiewski
1. Pracownia Historii Literatury Okresu Młodej Polski - kier. doc. M. Podraza-Kwiatkowska
 2. Pracownia Badań Literatury Międzywojennej i Współczesnej - kier. vacat
 3. Zespół Syntezy Historii Literatury Polskiej XX wieku - kier. doc. A. Brodzka
 4. Pracownia Badań Kultury Literackiej - kier. prof. S. Żółkiewski
 5. Pracownia Psychosocjologii Literatury - kier. doc. Z. Stefanowska
 6. Pracownia Dokumentacji Literatury Współczesnej - kier. dr J. Czachowska
 7. Pracownia Bibliografii Bieżącej - kier. dr J. Formanowicz
- IV. Zakład Systematyki Form Literackich - kier. doc. J. Sławiński
1. Pracownia Poetyki Teoretycznej i Języka Literackiego - kier. prof. M.R. Mayenowa
 2. Pracownia Poetyki Historycznej - kier. doc. M. Głowiński
- V. Pracownia Badań Literatury Ludowej - kier. dr H. Kapełus
- VI. Pracownia "Nowego Korbuta" - kier. prof. J. Maciejewski
- VII. Pracownia Historii Czasopiśmiennictwa Polskiego XIX i XX wieku - kier. prof. J. Skrzypek
- VIII. Wydawnictwa
1. Pracownia Informacji Naukowej oraz Redakcja "Biuletynu Polonistycznego" - kier. dr K. Sierocka

2. Redakcja czasopisma "Pamiętnik Literacki" - sekretarz redakcji - mgr Z. Sypulanka
 3. Redakcja czasopisma "Teksty" - st.-asystent redakcyjny mgr K. Dybciak
- IX. Biblioteka - kier. mgr I. Sieradzki (st. kustosz dypl.)
1. Dział Gromadzenia - kier. mgr E. Ruziewicz (st. kustosz dypl.)
 2. Dział Czasopism - kier. mgr H. Masłowska (kustosz)
 3. Dział Opracowania - kier. mgr B. Dziadkiewicz (st. kustosz dypl.)
 4. Dział Udostępniania - kier. mgr M. Gajewiczowa (kustosz)
 5. Dział Zbiorów Specjalnych - kier. mgr Z. Dernałowicz (kustosz).

Instytut na łączną liczbę 208 pracowników zatrudniał 38 samodzielnych i 26 pomocniczych pracowników naukowych, 57 dyplomowanych dokumentalistów naukowych, 27 pracowników bibliotecznych, 28 pracowników naukowo-technicznych, 2 pracowników redakcyjnych oraz 30 pracowników administracji. Skład personalny poszczególnych zakładów i pracowni pionu badań literackich IBL został podany w "Biuletynie Polonistycznym" 1973 z. 49.

2

19 stycznia. U r o c z y s t o ś c i j u b i l e u s z o -
w e z w i ę z a n e z 25 r o c z n i c ą p o w s t ą -
n i a I B L. W otwartym posiedzeniu Rady Naukowej w Warsza-
wie uczestniczyli pracownicy Instytutu oraz zaproszeni goście
z kraju i z zagranicy. Prof. K. Wyka odczytał list, jaki na
ręce dyrektora IBL doc. T. Skubalanki, skierował I sekretarz
KC PZPR E. Gierek. Następnie odczytano adresy gratulacyjne od
ministra nauki, szkolnictwa wyższego i techniki oraz od mini-
stra oświaty i wychowania. Chwilę ciszy uczcili zebrani pamięć

zmarłych współzałożycieli i pracowników Instytutu. Następnie okolicznościowe przemówienia wygłosili: doc. T. Skubalanka, prof. W. Markiewicz - sekretarz Wydziału Nauk Społecznych PAN, prof. H. Markiewicz - przewodniczący KNoLP PAN, prof. S. Żółkiewski oraz prof. S. Urbańczyk - dyrektor Instytutu Języka Polskiego PAN. W imieniu młodszych pracowników IBL głos zabrał mgr Z. Jarosiński. Wieczorem zostało zorganizowane spotkanie przy lampce wina.

Biblioteka IBL przygotowała wystawę prezentującą dorobek naukowy i wydawniczy Instytutu.

Z. Jarosiński, "Biul. Polonist." 1974 z. 53.

3

9-11 lutego. XIII K o n f e r e n c j a T e o r e t y c z n o l i t e r a c k a, zorganizowana w Ryni przez Instytut Filologii Polskiej UWr i IBL. W konferencji poświęconej metodologicznym problemom współczesnej komparatystyki oraz zagadnieniom poetyki tzw. tekstów użytkowych, wzięło udział 60 pracowników naukowych i doktorantów z kraju oraz 5 zaproszonych gości z Czechosłowacji i NRD. Referaty wygłosili: prof. M. Strzałkowa (UJ): "O zagadnieniu wartości w literaturze"; dr J. Baluch (UJ): "Paradoksy literatury narodowej a komparatystyka"; dr A. Popowicz (CSRS): "Pojęcie metatekstu w komparatyście literackiej"; dr Janusz Maciejewski: "Literatura, folklor a obszary »trzecie«"; dr P. Liba (CSRS): "Poetyka piosenki agitacyjnej"; dr E. Frąckowiak-Wiegandtowa (UAM): "Poetyka porad sercowych w czasopiśmie kobiecych"; mgr M. Lubelska (UJ): "Poetyka przeglądu prasowego"; mgr A. Barańczakowa (UAM): "Poetyka przepisów kulinarnych"; J. Kopala (CSRS): "Dziecięce teksty użytkowe"; mgr M. Płachecki: "Próba semantyki dzienników radiowych"; doc. A. Bereza (UWr): "Konwencje czasu w tekstach prasowych"; mgr M. Czermińska (UG): "Pomiędzy listem a powieścią"; dr

A. Martuszevska (UG): "List, pamiętnik i dziennik w strukturze powieści pozytywistycznej"; dr Z. Jarosiński: "Tekst użytkowy a tekst literacki w drugiej połowie XIX wieku"; dr J. Bartmiński (UMCS): "Uwagi o stylu erotyku ludowego"; mgr H. Walińska (UWr): "Kompetencje nadawcy i odbiorcy w sytuacji komunikacyjnej".

M. Gumkowski, "Biul. Polonist." 1974 z. 53.

4

luty. U t w o r z e n i e s t a c j o n a r n e g o S t u -
d i u m D o k t o r a n c k i e g o I B L. Na kierownika
Studium została powołana dr hab. A. Witkowska. Przyjęto 15 osób
(w tym 2 bez stypendium). Zrezygnowały 2 osoby. Pracę obroniło
7 osób, z których w IBL zatrudniono: B. Fałęcką, M. Prussak,
A. Sobolewską.

5

15-20 marca. P o d p i s a n i e p r o t o k o ł u o
w s p ó ł p r a c y n a u k o w e j m i ę d z y I B L a
I n s t y t u t e m S ł o w i a n o z n a w s t w a i
B a ł k a n i s t y k i A N Z S R R. Delegacja w składzie:
doc. T. Skubalanka, dyrektor Instytutu, oraz dr R. Górski, za-
stępca dyrektora d/s ogólnych, przeprowadziła w Moskwie rozmowy
z kierownictwem Instytutu Słowianoznawstwa i Bałkanistyki AN
ZSRR, w których wyniku doszło do podpisania protokołu o wspó-
lpracy naukowej na lata 1974-1979.

R. Górski: "Współpraca naukowa IBL z zagranicą". "Biul.
Polonist." 1974 z. 53.

6

2-5 kwietnia. U d z i a ł d e l e g a c j i I B L w
K o l o q u i u m 74. "F u n k t i o n d e r L i t e -
r a t u r i n u n s e r e E p o c h e", zorganizowanym
w Berlinie przez Centralny Instytut Historii Literatury AN NRD.
W konferencji udział wzięli z IBL: prof. S. Żółkiewski, doc.

doc. K. Bartoszyński, S. Treugutt, mgr mgr M. Baranowska, Z. Jarosiński, J. Lalewicz. Obrady dotyczyły przede wszystkim zagadnień społecznych funkcji literatury. Z IBL referaty wygłosili: prof. S. Żółkiewski: "Główne tendencje rozwojowe polskiej kultury literackiej 1918-1939"; doc. K. Bartoszyński: "Problematyka komunikacji literackiej we współczesnych badaniach polskich; mgr J. Lalewicz: "Mechanizmy językowe »twórczej zdrady«".

Doc. S. Treugutt jako przewodniczący delegacji polskiej omówił sprawy współpracy IBL z Centralnym Instytutem Historii Literatury oraz projektowanego wspólnego tomu studiów poświęconego polskiej i niemieckiej literaturze przed Wiosną Ludów (ze strony niemieckiej kierował tym przedsięwzięciem dr R. Rosenberg).

Z. Jarosiński, "Biul. Polonist." 1974 z. 53.

7

20-22 kwietnia. III etap, centralny, IV Olimpiady Literatury i Języka Polskiego w Warszawie. Komitet Główny (w skład którego wchodził z Instytutu: prof. K. Wyka, doc. doc. A. Brodzka, M. Głowiński, T. Kostkiewiczowa, L. Pezchołowska) zakwalifikował 102 osoby. Dyplom laureata IV Olimpiady przyznano 18 uczestnikom.

A. Szlązakowa, "Polonistyka" 1974 z. 6.

8

29-30 kwietnia. Konferencja naukowa poświęcona Tadeuszowi Micińskiemu, zorganizowana w Warszawie przez Pracownię Historii Literatury Okresu Młodej Polski IBL. Referaty wygłosili: dr E. Rzewuska (UMCS): "Przestrzeń teatralna w dramatach Micińskiego"; dr A. Okońska (Kraków): "Wyobrażenia malarskie w dramatach Micińskiego"; dr F. Ziejka (UJ): "»Bazyliśa Teofanu« na tle dramatów o Bizan-

cjum"; dr J. Prokop: "Miciński w świetle psychoanalizy"; mgr W. Gutowski (UMK): "Chaos czy ład?"; dr J. Tynecki (UŁ): "Mistykt wśród radykałów. (O udziale Micińskiego w radykalnych ruchach młodzieżowych)"; prof. M. Strzałkowska (UJ): "Miciński a literatura hiszpańska"; prof. E. Słuszkiewicz (UMK): "Aluzje do Indii i reminiscencje indyjskie w twórczości Micińskiego"; dr A. Łempicka: "Wyspiański a Miciński".

E. Rzewuska, "Biul. Polonist." 1974 z. 53.

9

27-29 maja. D o r o c z n a k o n f e r e n c j a r o-
b o c z a m i ę d z y n a r o d o w e g o z e s p o ł u
b a d a c z ы s ł o w i a ń s k i e j m e t r y k i p o-
r ó w n a w c z e j, zorganizowana w Warszawie przez IBL. W
konferencji udział wzięli członkowie zespołu z krajów słowiań-
skich (z Polski dr dr Z. Kopczyńska i L. Pszczołowska) oraz
inni specjaliści z IBL.

10

29 czerwca. Z m a r ł w W a r s z a w i e p r o f. J ó-
z e f S k r z y p e k (ur. 17 IX 1905 w Krytyńopolu), histo-
ryk prasy od 1960 kierownik Pracowni Historii Czasopiśmiennictwa
Polskiego XIX i XX w. PAN, która w kwietniu 1969 włączona zo-
stała do IBL. Był założycielem i redaktorem "Rocznika Historii
Czasopiśmiennictwa Polskiego", inicjatorem i kierownikiem wielu
prac z historii prasy polskiej, członkiem Rady Naukowej IBL.

"Zespół Pracowni Historii Czasopiśmiennictwa Polskiego XIX i
XX w. IBL PAN", "Rocz. Hist. Czas." 1974 z. 4. - "Wspomnie-
nie o Józefie Skrzypku": J. Myśliński, T. Skorecki, L. Bazy-
łow, K. Hrabek, A. Bajraszewski, B. Krzywobłocka, T. Cieś-
lak, W. Pisarek, P. Dubiel, M. Inglot, Z. Kmiecik, "Kwart.
Hist. Prasy Pol." 1977 nr 2.

11

czerwiec. R o z p o c z ę c i e u k a z y w a n i a s i ę s e r i i w y d a w n i c z e j O s s o l i n e u m "V a d e m e c u m P o l o n i s t y", pod redakcją J. Sławińskiego. Głównym zadaniem serii, mającej obejmować książki o charakterze kompendialnym i podręcznikowym, przeznaczone głównie dla studentów filologii polskiej oraz nauczycieli polonistów, miało być dostarczenie systematycznych ujęć obejmujących: podstawowe kompleksy problematyki literaturoznawczej, techniki i metody pracy badawczej stosowane w tej dyscyplinie, zasób elementów erudycyjnych i umiejętności praktycznych.

Jako pierwsza, ukazała się opracowana w IBL książka M.R. Mayenowej "Poetyka teoretyczna (Zagadnienia języka)" (druk ukończono w czerwcu, nakład 5000 egz.; wyd. 2 uzupełn. i poszerz. 1979, nakład 15 000 egz.).

W grudniu 1974 wydana została następna pozycja: "Przewodnik polonisty. Bibliografia, słowniki, biblioteki, muzea literackie", opracowana również w IBL przez J. Czachowską (cz. I: Bibliografia, słowniki oraz inne opracowania dokumentacyjne) i R. Lotha (cz. 2: Biblioteki i muzea literackie) (wyd. 2 uzupełn. 1981, nakład 20 000 egz.).

12/13

ok. września. I n i c j a t y w a p r z y g o t o w a n i a e d y c j i "D z i e ł w s z y s t k i c h" J. K o c h a n o w s k i e g o. Decyzję podjęła Dyrekcja IBL przy współudziale prof. M.R. Mayenowej, prof. J. Krzyżanowskiego i doc. J. Woronczaka. Po dyskusjach wyłoniono zespół edytorów oraz ustalono plan i kształt edycji, której realizacja została wprowadzona do problemu węzłowego nr 11.1: "Polska kultura narodowa, jej tendencje rozwojowe i percepcja" (uchwała sejmowa dot. edycji: zob. 1978 poz. 21).

14

26-29 września. K o n f e r e n c j a p o ś w i ę c o n a
s t r u k t u r z e t e k s t u i s e m i o t y c e
j ę z y k a, zorganizowana w Warszawie przez Pracownię Poetyki
Teoretycznej i Języka Literackiego IBL. Udział w konferencji
wzięli językoznawcy i teoretycy literatury z kraju, z Czecho-
słowacji i ZSRR. Referaty wygłosili: prof. P. Sgall (Praga): "O
pojęciu tekstu"; prof. J. Martemianow (Moskwa): "O niektórych
możliwościach generatywnego opisu tekstu spójnego"; doc. W. Mar-
ciszewski (UW): "Organizacja semantyczna tekstu"; doc. A. Bogu-
sławski (UW): "W sprawie presupozycji"; prof. M. Červenka (Pra-
ga): "Aktualne rozczyłkowanie zdania w prozie artystycznej";
prof. J. Paduczewa (Moskwa): "O niektórych aspektach spójności
tekstu"; doc. A. Bereza (UWr): "Dialog literacki »pisany« jako
składnik konsekwencji tekstowej"; dr M. Szybistowa (UJ): "Gra-
nice spójności tekstu na przykładzie prozy Białoszewskiego";
dr J. Lalewicz: "Podstawy funkcjonalnej typologii wypowiedzi";
doc. K. Pisarkowa (IJP): "Pragmatyczna motywacja hipotaksy w
tekście mówionym"; mgr M. Świdziński (UW): "O złożonych wy-
kładnikach niewiadomej pytania"; dr J. Sambor (UW): "Polskie
wyrazy złożone we współczesnych tekstach (interpretacja zna-
czeń za pomocą ról semantycznych)"; doc. J. Puzynina (UW): "Z
problematyki opisu semantycznego morfemów słowotwórczych"; dr M.
Arapow (Moskwa): "Struktura tekstu w aspekcie ilościowym"; dr
J. Bartmiński (UMCS): "Struktura statystyczna pieśni ludowej
na tle słownictwa gwary"; doc. J. Woronczak: "Struktura tema-
tyczna tekstu"; dr T. Dobrzyńska: "Tempo jako wykładnik spój-
ności w tekście mówionym"; dr K. Pala (Brno): "Struktura słow-
nika w stosunku do semantycznej reprezentacji zdań"; dr M. Gro-
chowski (IJP): "O strukturze semantycznej przyzwolenia"; mgr
E. Janus: "Z wykładników intensywności cechy".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie:

"Semantyka tekstu i języka". Red. M.R. Mayenowa. Wrocław 1976.
PAN IBL. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej,
46.

T. Dobrzyńska, "Biul. Polonist." 1975 z. 1. - Taż, "Pam.
Lit." 1975 z. 1. - M. Świdzińska, "Jęz. Pol." nr 3.

15

14-16 października. S y m p o z j u m nt. "Ż y c i e
l i t e r a c k i e w P o l s c e w o k r e s i e
1 8 6 3 - 1 9 7 3", zorganizowane w Warszawie z inicjatywy
Pracowni Badań Kultury Literackiej IBL. Udział w sympozjum
wzięli badacze z całej Polski zajmujący się tą problematyką. W
zagajeniu prof. S. Żółkiewski odniósł tematykę spotkania do
nowszych zainteresowań badawczych nauki o literaturze, pod-
kreślając coraz większy udział i rolę informacji socjologicz-
nych we współczesnym literaturoznawstwie. Referaty wygłosili:
doc. M. Stępień (UJ): "Badanie życia literackiego na tle pol-
skiej tradycji socjologii literatury"; doc. S. Frybes (UW):
"Metody socjologiczno-historyczne w badaniach nad życiem li-
terackim"; dr A.Z. Makowiecki (UW): "Kronika życia literackie-
go Warszawy w roku 1864"; prof. Z. Libera (UW): "Problemy ży-
cia literackiego w Polsce w XVIII w."; doc. J. Kamionkova:
"Małe manifesty romantyczne"; mgr W. Korotaj: "Cenzura w Pol-
sce XVI i XVII w."; dr J. Szczepaniec (BOss): "Problemy cenzu-
ry w Polsce doby Oświecenia"; dr J. Dunin (UŁ): "Książka popu-
larne i jej rola w dziejach życia literackiego w Polsce"; dr
M. Hopfinger: "Kultura audiowizualna a rozumienie literatury";
dr R. Marszałek (IS): "Film a propaganda"; dr J. Lalewicz:
"System komunikacji a typ literackiej kultury"; dr K. Dmitruk
(UMCS): "Ośrodek literacki. (Próba systematyki problematyki ba-
dawczej)"; dr J. Stradecki: "Biografia zbiorowa grupy literac-
kiej na przykładzie »Skamandra«"; mgr J. Bakanacz: "Przegląd

socjologicznej problematyki grup literackich"; prof. A. Bukowski (UG): "Ośrodki życia literackiego na Pomorzu w latach 1920-1939"; mgr A. Płauszewski (UŁ): "Grupa »a.r.« (artyści rewolucyjni) w Łodzi"; mgr B. Domańska (UMK): "Program kulturalny radia w Toruniu w latach międzywojennych"; mgr J. Bełkot (UMK): "Konfraternie artystów w Toruniu w latach 1920-1939"; mgr O. S. Czarnik (BN): "Powieści sensacyjne w dziennikach warszawskich i łódzkich"; mgr E. Wnuk-Lipińska (IKiCZ): "Społeczne funkcje reportażu"; dr J. Tynecki (UŁ): "Zasób repertuarowy teatru prowincjonalnego"; mgr B. Wysocka (UAM): "Wielkopolska ideologia regionalna okresu międzywojennego w literaturze i publicystyce".

J. Bakanecz, "Biul. Polonist." 1975 z. 1.

16

11-12 listopada. K o n f e r e n c j a nt. "L i t e r a t u r a p o l s k a i r o s y j s k a p r z e ł o m u X I X i X X w.", zorganizowana w Warszawie przez IBL oraz Instytut Słowianoznawstwa i Bałkanistyki AN ZSRR i Instytut Literatury Światowej im. M. Gorkiego w Moskwie. Referaty wygłosili: prof. K. Wyka (UJ): "O powieściopisarstwie Reymonta"; mgr T. Burek: "Idee literackie przełomu XIX i XX w. a ich kontekst społeczny"; k.n. W. Witt (Moskwa): "O typologicznej obszeczności polskiej i rosyjskiej realistycznej prozy końca XIX - początku XX wieku"; prof. W. Kiełdysz (Moskwa): "Nowoje w krytycznym realizmie 90-ych lat"; dr M. Wyka-Hussakowska: "Brzozowski i żywioł rosyjski"; k.n. A. Lipatow (Moskwa): "Literaturno-teorietyczeskaja problematika stika epoch"; doc. R. Taborski (UW): "Próba systematyzacji dramatu w okresie Młodej Polski"; dr A. Łempicka: "Wyspiański a nowoczesny dramat europejski"; k.n. A. Piotrowska (Moskwa): "Poezija Młodej Polski w rosyjskiej krytyce"; dr J.J. Lipski: "Nurty w literaturze

Młodej Polski. (Próba modelowania geometrycznego)"; dr J. Prokop: "Pisarz i czytelnicy na przełomie wieków".

Referaty zostały opublikowane w tomie: "Literatura polska i rosyjska przełomu XIX i XX w.". Red. H. Filipkowska, R. Górski, W. Kiełdysz, W. Witt. Teksty rosyjskie tłum. W. Krzemień. Warszawa 1978. Z prac IBL.

H. Filipkowska, "Biul. Polonist." 1975 z. 1.

17

18-22 listopada. K o n f e r e n c j a n a u k o w a
 "P r o b l e m y m e t o d o l o g i c z n e w s p ó ł -
 c z e s n e g o l i t e r a t u r o z n a w s t w a", z o r g a -
 n i z o w a n a w W a r s z a w i e p r z e z K N o L P , P A N i I B L . O t w a r c i a o b r a d d o -
 k o n a ł p r z e w o d n i c z ą c y K N o L P , p r o f . H . M a r k i e w i c z . R e f e r a t y w y g ł o -
 s i l i : p r o f . J . K m i t a (U A M) : " O m a r k s i s t o w s k i c h d y r e k t y w a c h m e -
 t o d o l o g i c z n y c h b a d a ń h u m a n i s t y c z n y c h " ; p r o f . J . Z i o m e k (U A M) :
 " M e t o d o l o g i c z n e p r o b l e m y s y n t e z y h i s t o r y c z n o l i t e r a c k i e j " ; p r o f .
 M . J a n i o n : " H i s t o r i a l i t e r a t u r y a h i s t o r i a i d e i (P r o p o z y c j a n o -
 w e j p r o b l e m a t y k i) " ; d o c . T . S k u b a l a n k a : " Z a ł o ż e n i a j ę z y k o w e j
 a n a l i z y d z i e ł a l i t e r a c k i e g o " ; d o c . T . K o s t k i e w i c z o w a : " C h a r a k -
 t e r y s t y k a c a ł o ś c i o w a s t y l u p i s a r z a " ; d r A . O k o p i e ń - S ł a w i ń s k a :
 " P r e l i m i n a r i a d o b a d a ń n a d s e m a n t y k ą w y p o w i e d z i p o e t y c k i e j " ;
 p r o f . M . R . M a y e n o w a : " P e r s p e k t y w y t e o r i i t e k s t u a t r a d y c y j n e
 p o j ę c i a p o e t y k i " ; d o c . L . P s z c z o ł o w s k a : " N a j n o w s z e m e t o d y b a d a -
 n i a w i e r s z a " ; d r E . B a ł c e r z a n (U A M) : " W s p ó ł c z e s n e b a d a n i a w e r -
 s o l o g i c z n e " ; p r o f . S . S a w i c k i (K U L) : " G a t u n e k l i t e r a c k i - p o j ę -
 c i e k l a s y f i k a c y j n e , t y p o l o g i c z n e , p o l i t y p i c z n e ? " ; d r h a b . E . S a r -
 n o w s k a - T e m e r i u s z : " T o p o s - m o t y w - w ą t e k " ; d o c . K . B a r t o s z y ń -
 s k i : " P r o b l e m a t y k a b a d a ń n a d f a b u ł ą d z i e ł a l i t e r a c k i e g o " ; p r o f .
 M . Ż m i g r o d z k a : " P e r s p e k t y w y m o n o g r a f i s t y k i h i s t o r y c z n o l i t e r a c -
 k i e j " ; p r o f . H . M a r k i e w i c z (U J) : " I d e o l o g i a w d z i e ł e l i t e r a c -
 k i m " ; d o c . J . S ł a w i ń s k i : " A n a l i z a , i n t e r p r e t a c j a i w a r t o ś c i o -

wanie dzieła literackiego"; prof. I. Sławińska (KUL): "Analiza dzieła dramatycznego"; doc. M. Głowiński: "Odbiór, konotacje, styl"; prof. S. Żółkiewski: "Pola zainteresowań współczesnej socjologii literatury"; prof. M. Straszewska (UW): "Problematyka badań nad życiem literackim: koncepcje badań nad życiem literackim"; prof. Cz. Hernas (UWr): "Miejsce badań nad folklorem literackim"; dr J. Święch (UMCS): "Przekład a problemy poetyki historycznej"; dr J. Czachowska: "Prace dokumentacyjne w nauce o literaturze"; doc. Z. Goliński: "Dążenia dzisiejszej tekstologii"; dr J. Paszek (UŚl): "Wiedza o literaturze na użytek szkoły"; doc. B. Faron, doc. S. Burkot, doc. Z. Uryga (WSP Kraków): "Wiedza o literaturze na użytek szkoły"; prof. J. Kulczycka-Saloni (UW): "Nauka o literaturze a polonistyczna dydaktyka uniwersytecka"; prof. M. Stępień (UJ): "Nauka o literaturze a polonistyczna dydaktyka uniwersytecka".

Materiały z konferencji (z wyjątkiem referatów Z. Golińskiego oraz wymienionych niżej) zostały opublikowane w tomie: "Problemy metodologiczne współczesnego literaturoznawstwa". Red. H. Markiewicz i J. Sławiński. Kraków 1976. Referaty: J. Kulczyckiej-Saloni oraz S. Burkota, B. Farona, Z. Urygi ukazały się w "Pamiętniku Literackim" 1975 z. 2 zaś J. Paszka i M. Stępnia w "Tekstach" 1975 nr 2 i 3.

M. Kazanecki, "Ruch Lit." 1975 nr 4. - M. Płachecki, "Biul. Polonist." 1975 z. 3.

18

30 listopada - 5 grudnia. K o n f e r e n c j a p o l s k o - f r a n c u s k a nt. "L i t e r a t u r a O ś w i e c e n i a w P o l s c e i w e F r a n c j i. E s t e t y k a - T e r m i n o l o g i a - W y m i a n a w z a j e m n a", zorganizowana we Wrocławiu i Karpaczu przez Instytut Romanistyki i Instytut Filologii Polskiej UW i UWr przy

współdziałale Pracowni Historii Literatury Oświecenia IBL. Oprócz badaczy polskich i francuskich udział w konferencji wzięli goście z Belgii, Włoch, Węgier i NRD. Z IBL referaty wygłosili: doc. T. Kostkiewiczowa: "Sentymentalizm i rokoko w literaturze polskiego Oświecenia"; doc. Z. Sinko: "Powieść zachodnioeuropejska w świadomości literackiej polskiego Oświecenia".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "La Littérature des Lumières en France et en Pologne. Esthétique. Terminologie. Échanges". Warszawa 1976. Acta Universitatis Wratislaviensis No 339.

Z. Sinko, "Biul. Polonist." 1975 z. 3.

19

ok. listopada. P r z y z n a n i e d o c. J. S ł a w i ń s k i e m u N a g r o d y i m. A. B r ü c k n e r a. Wydział I Nauk Społecznych PAN przyznał nagrodę za pracę "Dzieło, język, tradycja" (Warszawa 1974).

20

3 grudnia. Z m a r ł w P o z n a n i u d r S t e f a n S a s k i (ur. 20 X 1888 w Dubnie), językoznawca, leksykograf, edytor, zastępca profesora na UAM. Od 1953 do 1961 współpracował z zespołem poznańskim IBL przygotowującym "Słownik polszczyzny XVI wieku". Był członkiem Komitetu Redakcyjnego "Słownika".

M. Gruchmanowa, "Pam. Lit." 1975 nr 3. - S. Urbańczyk, "Jęz. Pol." 1975 nr 3.

21

9-10 grudnia. K o n f e r e n c j a n a u k o w a z c y k l u "Z n a k - Z n a c z e n i e - L i t e r a t u r a", zorganizowana w Warszawie przez Pracownię Historii Literatury Staropolskiej IBL. Referaty wygłosili: dr M. Adamczyk (UAM): "Poetyka exemplum"; doc. T. Michałowska: "Gatunek staropolski:

obiekt i narzędzie badawcze"; dr B. Otwinowska: "O kategoriach psychologii twórczości XVI i XVII w."; doc. H. Dziechcińska: "Z zagadnień polisemii literackiej. Karykatura - pamflet"; doc. E. Kotarski (BPAN Gdańsk): "Morze w metaforze literatury staropolskiej"; doc. L. Pszczołowska, dr Z. Kopczyńska: "Z zagadnień semantyki form wierszowych w XVII w.". Referaty: doc. J. Lewańskiego: "O wartości semantycznej pewnych znaków plastycznych w polskim teatrze barokowym" oraz dr J. Abramowskiej (UAM): "Alegoria - arbitralność i konwencjonalność", nie zostały wygłoszone z powodu choroby referentów.

E. Sarnowska-Temeriusz, "Biul. Polonist." 1975 z. 3.

22

grudzień. P r z y z n a n i e p r o f. J. Z i o m k o w i N a g r o d y S e k r e t a r z a N a u k o w e g o P A N za książkę "Renesans" (Warszawa 1973), stanowiącą część "Historii literatury polskiej", wydawanej przez IBL pod redakcją prof. K. Wyki.

23

S t o p n i e n a u k o w e u z y s k a n e w I B L w 1 9 7 4

doktora nauk humanistycznych: T. Dobrzyńska: "Delimitacja tekstu literackiego" (promotor: prof. M.R. Mayenowa); - M. Grochowski: "Środek czynności (narzędzie, substancja, materiał) w strukturze zdania" (promotor: doc. Z. Topolińska); - J. Jagiełło: "Polska ballada ludowa (Próba określenia gatunku)" (promotor: prof. M.R. Mayenowa); - Z. Jarosiński: "Polska lewicowa myśl literacka lat 1918-1935" (promotor: prof. M. Janion); - J. Lalewicz: "Komunikacja językowa a literatura" (promotor: prof. S. Żółkiewski); - **doktora habilitowanego:** B. Ceglowa: "Staropolskie nazewnictwo instrumentów muzycznych"; - R. Lasowski: "Studia nad morfonologią współczesnego języka polskiego";

E. Sarnowska-Temeriusz: "Problemy staropolskiej wiedzy o poezji".

24

Stopnie naukowe uzyskane przez pracowników IBL poza Instytutem w 1974

doktora nauk humanistycznych: J. Formanowicz: "Historia Teatru Miejskiego w Bydgoszczy w latach 1920-1939" (UAM, promotor: prof. Jarosław Maciejewski); - K. Szymanowski: "Powieści Emila Zegadłowicza" (UAM, promotor: prof. Z. Szweykowski).

25

Tytuły naukowe uzyskane przez pracowników IBL w 1974

docenta: dr hab. dr hab. J. Kamionka-Straszakowa, Z. Sinko.

26

Zmiany w składzie zespołu pracowników etatowych w IBL w 1974

Działalność podstawowa: rozpoczęli pracę: mgr J. Birczyńska (1 XI), mgr M. Gutowska (1 X), mgr L. Kamiński (1 X), mgr B. Łazińska (1 X), mgr E. Łubieniewska (1 X), mgr A. Makowski (1 X), mgr H. Natora-Macierewicz (1 X), mgr T. Szostek (1 IX), R. Truszkowska (16 III), M. Wronkowska (1 XII), mgr S. Wróbel (16 IV); - przeestali pracować: dr hab. B. Ceglowska (31 X), doc. M. Podraza-Kwiatkowska (30 IX), mgr J. Łagowska (31 V), dr A. Paczkowski (31 XII), prof. J. Skrzypek (zm. 30 VI)
Biblioteka: rozpoczęły pracę: Teresa Borys (1 VI), D. Horbaczewska (1 X)

Administracja: rozpoczęli pracę: mgr L. Adaszak (1 VI), J. Ignatowski (11 XI), mgr M. Jakobus (15 I), B. Matysiak (1 IV), K. Papiewska (1 XII), O. Podwapińska (1 VI), R. Rzymowska (1 III), E. Wójcicka (16 III); - przeestali pracować: Antonina

Brodzka (31 VIII), A. Choynowska (30 XI), H. Klimaszewska
(28 II), H. Kober (Sułowska, 31 VIII), A. Paterak (em. 28 II),
mgr M. Wiśniewska (31 X), M. Wrońska (30 IX).

1975

19 stycznia. Zmarł w Krakowie prof. Kazimierz Wyka (ur. 19 III 1910 w Krzeszowicach), historyk literatury i krytyk literacki, członek rzeczywisty PAN, współzałożyciel i w l. 1953-1970 dyrektor IBL (dane bibliograficzne podaje SWPP t. 3 s. 549-554). Po rezygnacji ze stanowiska dyrektora IBL (por. 1970 poz. 19) był przewodniczącym Rady Naukowej Instytutu (od 1972) oraz nadal redaktorem "Historii literatury polskiej" i członkiem redakcji naczelnej "Obrazu literatury polskiej XIX i XX w.".

J. Kwiatkowski, "Biul. Polonist." 1976 nr 1. - J. Nowakowski, "Rocz. Kom. Hist.-Lit. PAN" 1976 t. 14 s. 5-9. - Cz. Zgorzelski, "Rocz. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza" R. 10: 1975 s. 173-180.

1

3-8 lutego. XIV Konferencja Teoretycznoliteracka pt. "Problem badań nad lekturę", zorganizowana w Ślepiu przez IBL oraz Instytut Filologii Polskiej UŚl. Referaty wygłosili: prof. J. Ziomek (UAM): "Projekt wykonawcy w dziele literackim a problemy genologiczne"; mgr J. Jarzębski (UJ): "O zastosowaniu pojęcia gry w badaniach literackich"; dr J. Lalewicz: "Semantyczne wyznaczniki typologii lektur"; dr W. Grajewski (UW): "Nauka lektury według Rolanda Barthesa"; dr R. Handke (UW): "Arcydzieło w horyzoncie oczekiwań odbiorcy"; mgr M. Lubelska (UJ): "Odbiorca i publiczność w polu literatury"; dr S. Barańczak (UAM): "Problematyka funkcji perspektywicznej w tekstach paraliterackich i literackich"; doc. M. Głowiński: "Świadectwa i style odbioru"; mgr W. Dynak (UWr): "Sytuacja lektury w szkolnym procesie komunikacji literackiej"; doc. J. Abramowska (UAM): "Staropolskie alegorie albo odbiorca

wtajemniczony"; mgr I. Kitowiczowa (KUL): "Pamięć odbiorcy w tekstach krytycznych Mochnackiego"; mgr M. Czermińska (UG): "Kategorie adresata w prozie autobiograficznej"; mgr K. Stępnik UMCS): "Poetyka odbioru gawędy wierszowanej"; dr J. Bachórz UG): "Porozumienie z czytelnikiem. O ezopowym języku powieści pozytywistycznej"; dr S. Wysłouch (UAM): "Czytelnik w pole wprowadzony, czyli o prozie Michała Choromańskiego"; mgr W. Wysocki (UŚ1): "W poszukiwaniu autora"; doc. R.K. Przybylski (UAM): "Komu donosi Miron Białoszewski".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "Problemy odbioru i odbiorcy. Studia" pod red. T. Bujnickiego i J. Sławińskiego. Wrocław 1977. PAN IBL. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej, 47.

"Biul. Polonist." 1975 z. 4.

2

20 lutego. Powołanie pracowników IBL na członków Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej PAN na okres kadencji 1975-1977. Uchwałą Wydziału I Nauk Społecznych z 20 II powołani zostali: prof. prof. M. Janion, E. Jankowski, M.R. Mayenowa, M. Żmigrodzka, S. Żółkiewski, doc. doc. Z. Goliński, R. Górski, J. Kamionka-Straszakowa, T. Michałowska, L. Pszczołowska, T. Skubalanka, J. Sławiński, S. Treugutt, J. Woronczak. Przewodniczącym Komitetu został prof. H. Markiewicz.

3

27-28 lutego. Zebranie naukowe nt. "Studia porównawcze nad kulturą modernistyczną", zorganizowane w Warszawie przez Pracownię Literatury Okresu Młodej Polski. W obradach udział wzięli przedstawiciele ośrodków uniwersyteckich. Wygłoszono następujące referaty: dr H. Filipkowska: "Sztuka dla sztuki w Polsce i we Francji";

mgr J. Zieliński: "Młodopolska recepcja Blake'a"; dr J.J. Lip-
 ąki: "Ekspresjonizm polski i niemiecki"; dr hab. E. Grabska
 (IS): "»Dom artysty«"; doc. R. Zimand: "»Apołłon« »Chimerę«
 ścigający"; dr J. Wiercińska (IS): "Książka jako przedmiot sztuki";
 dr B. Wojnowska: "Ruskinizm w Młodej Polsce".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "Porównania. Studia o kulturze modernizmu". Pod red. R. Zimanda. Warszawa 1983. Historia i Teoria Literatury. Studia, 43.

H. Filipkowska, "Biul. Polonist." 1975 z. 4.

4

15 marca. U t w o r z e n i e Z e s p o ł u S o c j o l o g i i L i t e r a t u r y E p o k i R o m a n t y z m u IBL w Warszawie pod kierunkiem doc. J. Kamionki-Straszakowej. W skład zespołu weszły mgr mgr I. Zasłona-Stemplowska, B. Więzik-Paczkowska, M. Rubiec Massalska, E. Rodé; od 1976 mgr J. Zawadzka.

5

4 kwietnia. Z m a r ł a w W a r s z a w i e d r K a m i l a R u d z i Ń s k a (z Januchtów, ur. 17 VII 1943 w Kielcach), adiunkt Pracowni Badań Kultury Literackiej IBL. Za-trudniona w Instytucie w 1969 uzyskała doktorat w 1972. W pracy badawczej zajmowała się problemami socjologii literatury i współczesną kulturą literacką, ogłaszając z tego zakresu studia i rozprawy.

J. Lalewicz, "Biul. Polonist." 1976 z. 1.

6

8-11 kwietnia. U d z i a ł d e l e g a c j i I B L w m i ę d z y n a r o d o w e j k o n f e r e n c j i nt. "O d p o w i e d z i a l n o ść z a ś w i a t. L i t e r a c k i e a s p e k t y o b r a z u w a ł k i a n t y f a s z y s t o w s k i e j i b u d o w y s o c j a l i z m u w w i e l o n a r o d o w e j l i t e r a t u r y".

rze radzieckiej i w literaturach europejskich krajów socjalistycznych (Berlin, Centralny Instytut Historii Literatury AN NRD oraz Instytut Literatury Światowej im. M. Gorkiego AN ZSRR). Uczestniczyli w niej badacze z Bułgarii, Czechosłowacji, Jugosławii, Węgier i Polski. Referaty delegacji IBL przedstawione zostały na forum Sekcji II, która skoncentrowała swe prace wokół tematu "Literatura antyfaszystowskiej walki wyzwolenczej". Referaty wygłosili: prof. S. Żółkiewski: "Literatura w podziemiu. Z zagadnień polskiej literatury w okresie okupacji faszystowskiej"; dr hab. R. Górski: "Polski folklor w latach wojny i okupacji"; mgr Z. Ziątek: "Doświadczenie wojenne w świetle dwóch nurtów tradycji kultury polskiej: historycznej i ludowej. (Na przykładzie prozy Ksawerego Pruszyńskiego i Tadeusza Nowaka)".

B. Białokozowicz, "Przegl. Hum." 1975 z. 9. - Z. Ziątek, "Biul. Polonist." 1975 z. 4.

7

17 kwietnia. Spotkanie polsko-włoskie z okazji 500-lecia urodzin Lodovico Ariosta, zorganizowane w Warszawie z inicjatywy miasta Ferrary i IBL oraz Włoskiego Instytutu Kultury. Ze strony organizatorów głos zabrali: zastępca dyrektora IBL, doc. S. Treugutt, i dyrektor Włoskiego Instytutu Kultury, prof. R. Cegna. Przemawiali także prof. M. Roffi i prof. M. Brahmer (UW). Odczyt wygłosił profesor Uniwersytetu we Florencji L. Caretti.

W. Roszkowska, "Biul. Polonist." 1976 z. 3.

8

18 kwietnia. Przyznanie Nagrody Naukowej im. T. Mikulskiego za rok 1974.

Rada Naukowa na posiedzeniu 18 IV przyznała nagrodę dr M. Piwińskiej za pracę "Legenda romantyczna i szydery" (Warszawa 1973).

"Biul. Polonist." 1976 z. 1.

9

21-23 kwietnia. III etap, centralny V Olimpiady Literatury i Języka Polskiego, zorganizowany w Warszawie. Komitet Główny przy IBL (w którego skład z Instytutu wchodził: doc. doc. A. Brodzka, M. Głowiński, T. Kostkiewiczowa, L. Pszczołowska) zakwalifikował 106 osób. Dyplom laureata V Olimpiady przyznano 16 uczestnikom.

A. Szlęzakowa, "Polonistyka" 1975 nr 6.

10

24-26 kwietnia. Konferencja naukowa poświęcona twórczości W. Gombrowicza, zorganizowana w Warszawie przez Pracownię Poetyki Historycznej IBL. Referaty wygłosili: prof. M. Janion: "Ciemna młodość Gombrowicza"; mgr J. Pawłowski: "Erotyka Gombrowicza"; dr W. Włodarczyk (ASP): "Gombrowicz a malarstwo"; A. Falkiewicz (?): "Spór śledzącego i sprawcy"; doc. M. Głowiński: "Komentarze do »Ślubu«"; mgr K. Zaleski: "»Ślub«: dziennik inscenizacyjny"; doc. K. Bartoszyński: "Kłopoty z interpretacją: przykład »Kosmosu«"; dr H. Kirchner: "Nałkowska: prolegomena do Gombrowicza". Ponadto T. Stankiewicz przypomniała dzieje swej osobistej znajomości z Gombrowiczem.

K. Zaleski, "Biul. Polonist." 1975 z. 4. - mm., "Dialog" 1975 nr 8.

11

1 maja. Zmiana na stanowisku dyrek-

t o r a I B L. W związku z rezygnacją prof. T. Skubalanki z funkcji dyrektora Instytutu powołany został przez Sekretarza Naukowego PAN na stanowisko p.o. dyrektora z dniem 1 maja doc. S. Treugutt, dotychczasowy zastępca dyrektora d/s naukowych (do 30 IX 1975).

12

15 maja. P o d p i s a n i e u m o w y o w s p ó ł p r a c y m i ę d z y I B L a C e n t r a l n y m I n s t y t u t e m H i s t o r i i L i t e r a t u r y A N N R D na lata 1976-1980. Ustalono, iż przedmiotem współpracy będzie kompleks zagadnień pt. "Problemy teorii i metodologii procesu literackiego", obejmujący tematy: 1. metody badań komparatystycznych, ich funkcje w objaśnianiu procesów historycznoliterackich i znaczenie dla badań literatury współczesnej; 2. prawidłowości rozwoju i funkcjonowania literatur PRL i NRD; 3. tendencje demokratyczne, antyfaszystowskie i socjalistyczne literatury polskiej i niemieckiej XX w.; 4. wolnościowe i rewolucyjne tradycje obu literatur w okresie poprzedzającym Wiosnę Ludów.

Arch. IBL.

13

16 maja. Z m i a n y w s k ł a d z i e D y r e k c j i I B L. Na miejsce mgra T. Nurowskiego na stanowisko zastępcy dyrektora d/s administracyjnych powołany został przez Wydział I PAN mgr J. Zbiegniewski (do 31 X 1977).

14

3-4 czerwca. K o n f e r e n c j a n a u k o w a nt. "F o l k l o r l a t w o j n y i o k u p a c j i", zorganizowana w Waresawie przez Pracownię Badań Literatury Ludowej IBL. Referaty wygłosili: dr J. Święch (UMCS): "Okupacja - literatura

- folklor"; doc. A. Dygacz (UWr): "Stare i nowe pierwiastki w samorodnych pieśniach okresu II wojny światowej"; mgr W. Malko (?): "Melodie pieśni II wojny światowej. Próba charakterystyki"; dr S. Świrko: "Historyczna pieśń wojskowa w piśmiennictwie upacyjnym i partyzanckim II wojny światowej"; doc. S. Kania („SP Zielona Góra): "Z badań nad polską gwarą konspiracyjno-partyzancką lat 1939-1945"; mgr J. Adamowski (UMCS): "Uwagi o repertuarze Festiwalu Pieśni Partyzanckich w Kraśniku (1969-1974)"; dr R. Sulima (UW): "Ludowe pamiątki okresu wojny i okupacji jako wypowiedzi o folklorze"; mgr H. Wolny (WSP Kielce): "Pieśni, oracje i opowiadania z lat wojny i okupacji na Kielecczyźnie"; mgr J. Tacina (Bielsko-Biała): "Przyczynek do charakterystyki polskich pieśni obozowych z lat 1939-1945"; mgr D. Czubala (UŚl): "Opowieści wspomnieniowe z okresu wojny i okupacji mieszkańców Lubowca"; dr hab. R. Górski: "O folklorze lat wojny i okupacji kilka uwag i propozycji". Z braku czasu nie ogłoszono dwóch referatów: dr W. Gąbik (Olsztyn): "Twórczość folklorystyczna w obozie koncentracyjnym w Gusen" i dr J. Ondrusz (Ostrawa): "Drobiazgi folklorystyczne z okresu okupacji niemieckiej na Śląsku Cieszyńskim".

R. Wojciechowski, "Biul. Polonist." 1975 z. 4.

15

6 czerwca. W z n o w i e n i e z e b r a ń t z w.

"c z w a r t k o w y c h" w I B L w Warszawie. Kolejno referaty ogłosili: prof. S. Żółkiewski: "O nowych teoriach kultury XX w." (6 VI); doc. T. Kostkiewiczowa: "Oświeceniowe teorie poezji w Polsce" (20 XI); dr J. Prokop: "Młodopolska utopia pozakodowej komunikacji" (4 XII); dr K. Dmtryk: "Przestrzeń w kulturze literackiej" (18 XII).

"Biul. Polonist." 1976 z. 3.

16

20 czerwca. K o l o k w i u m p o l s k o - f r a n c u s -
k i e w 100-l e c i e u r o d z i n T a d e u s z a
Ż e l e Ń s k i e g o (B o y a) , z o r g a n i z o w a n e w M u z e u m L i -
t e r a t u r y i m . A . M i c k i e w i c z a w W a r s z a w i e p r z e z I B L p r z y w s p ó ł -
p r a c y P o l s k i e g o i F r a n c u s k i e g o K o m i t e t u d o S p r a w U N E S C O . W k o -
l o k w i u m u d z i a ł w z i ę l i z e s t r o n y f r a n c u s k i e j : p r o f . J . S i r i n e l -
l i , w i c e p r z e w o d n i c z ą c y F r a n c u s k i e g o K o m i t e t u d o S p r a w U N E S C O ,
o r a z p r o f . R . M a n d r o u , c z ł o n e k t e g o ż k o m i t e t u . R e f e r a t y w y g ł o -
s i l i : p r o f . J . S i r i n e l l i : " L e s r e l a t i o n s c u l t u r e l l e s f r a n c o - p o -
l o n a i s e s . L e s p e r s p e c t i v e s d ' u n d i a l o g u e " ; J . R o g o z i Ń s k i (W a r -
s z a w a) : " K i l k a u w a g o B o y u - t ł u m a c z u " ; J . L i s o w s k i (W a r s z a w a) :
" L ' i m p o r t a n c e d e B o y d a n s l a c u l t u r e p o l o n a i s e d u X X - e s i è c l e " ;
d r B . W i n k l o w a : " F r a n c u s k i e e p i z o d y w b i o g r a f i i B o y a " ; p r o f .
R . M a n d r o u : " L a c u l t u r e f r a n ç a i s e e t l ' E u r o p e - s i t u a t i o n e n X X ^e
s i è c l e à l a l u m i è r e d e l ' h i s t o i r e " . S e s j ę z a m k n ą ł d w u g ł o s d o c .
S . T r e u g u t t a i d o c . R . Z i m a n d a p o ś w i ę c o n y B o y o w i - Ż e l e Ń s k i e m u .

M. Joczowa, "Biul. Polonist." 1975 z. 4.

17

20-22 czerwca. D o r o c z n a k o n f e r e n c j a r o -
b o c z a m i ę d z y n a r o d o w e g o z e s p o ł u
b a d a c z y s ł o w i a Ń s k i e j m e t r y k i p o -
r ó w n a w c z e j , z o r g a n i z o w a n a w W a r s z a w i e p r z e z I B L . W
k o n f e r e n c j i u d z i a ł w z i ę l i c z ł o n k o w i e z e s p o ł u z k r a j ó w s ł o w i a Ń -
s k i c h (z P o l s k i : d r Z . K o p c z y Ń s k a i d r L . P e z c z o ł o w s k a) o r a z
i n n i s p e c j a l i ś c i z I n s t y t u t u .

18

21 czerwca. Z m a r ł a w W a r s z a w i e d r Z o -
f i a M a k o w i e c k a (u r . 30 I 1917 w Z u r y c h u) ,
a d i u n k t P r a c o w n i D o k u m e n t a c j i i E d y t o r s t w a X I X w . Z a t r u d n i o n a
w I B L o d 1949 , p o c z ą t k o w o p r z y k a t a l o g o w a n i u z b i o r ó w F u n d a c j i
J . J . M i c h a ł e s k i c h , a n a s t ę p n i e p r z y w e r y f i k a c j i i u z u p e ł n i e n i u

"Bibliografii zawartości literackiej czasopism XIX i XX wieku (do 1939)". Od 1955 uczestniczyła w pracach nad "Kroniką życia i twórczości Adama Mickiewicza" pod redakcją prof. S. Pigionia; wspólnie z K. Kostenicz i M. Dernałowicz przygotowała tom za lata 1798-1824 (Warszawa 1957), po czym opracowała tomy: "Mickiewicz w Collège de France październik 1840 - maj 1844" (Warszawa 1968) oraz "Brat Adam. Maj 1844 - grudzień 1847" (Warszawa 1975).

M. Dernałowicz, "Biul. Polonist." 1976 z. 1. - Taż, "Rocz. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza" 1975 s. 185-188. - Z. Stefanowska, "Pam. Lit." 1976 z. 2.

19

30 czerwca. N a g r o d y S e k r e t a r z a N a u k o w e g o P A N z a r o k 1 9 7 5 d l a p r a c o w n i k ó w I B L. Nagrodę otrzymali: prof. M.R. Mayenowa za pracę "Poetyka teoretyczna. Zagadnienia języka" (Wrocław 1974) oraz zespół poznańskiej Pracowni Bibliografii Bieżącej IBL w składzie: J. Formanowicz, B. Karelus, T. Kwiekowa, M.K. Maciejewska, K. Marek-Schöneichowa, E. Mendelska, K. Szymanowski, K. Tokarz, T. Tyszkiewicz, K. Witkowska, E. Ziomkova i redaktor naukowy J. Czachowska za "Polską bibliografię literacką za rok 1973" (Łódź 1975).

20

1 lipca. U t w o r z e n i e Z e s p o ł u E d y t o r s t w a i F i l o l o g i i L i t e r a t u r y O ś w i e c e n i a I B L we Wrocławiu (w ramach Zakładu Historii Literatury Staropolskiej i Oświecenia IBL) pod kierunkiem doc. R. Kalety. W skład zespołu weszli: doc. E. Aleksandrowska, dr dr M. Rutkowska, Z. Wołoszyńska, mgr J. Pawłowiczowa.

21

15 września. Z m i a n y w P r a c o w n i H i s t o -
r i i C z a s o p i s ĩ m i e n n i c t w a P o l s k i e g o
XIX i XX w. Na stanowisko kierownika Pracowni, a równocześ-
nie redaktora "Rocznika Historii Czasopiśmiennictwa Polskiego",
powołany został doc. J. Myśliński. W skład Komitetu Redakcyjne-
go "Rocznika" weszli: W. Władyka (sekretarz), J. Łojek, K. Sie-
rocka, A. Ślisz.

21a

1 października. P o w o ł a n i e n o w e j R a d y
N a u k o w e j I B L na lata 1975-1977 przez Wydział I Nauk
Społecznych PAN. W skład Rady weszli: prof. W. Danek (WSP Kra-
ków, przewodniczący), prof. Z. Libera (UW, z-ca przewodniczące-
go), prof. H. Barycz (UJ), doc. Z. Goliński, prof. K. Górski
(UMK), dr hab. R. Górski, prof. A. Gryczowa, prof. Cz. Hernas
(UWr), prof. A. Hutnikiewicz (UMK), prof. M. Janion, prof.
E. Jankowski, doc. R. Kaleta, doc. J. Kamionka-Straszakowa,
prof. M. Klimowicz, prof. J. Krzyżanowski, prof. J. Kulczycka-
-Saloni (UW), doc. A. Lam (UW), prof. J. Maciejewski (UAM),
prof. H. Markiewicz (UJ), prof. M.R. Mayenowa, doc. T. Micha-
łowska, doc. J. Michno (UŚl), doc. J. Myśliński, doc. W. Na-
wrocki (UŚl), doc. J. Pelc, doc. F. Peplowski, doc. J. Roho-
ziński (UW), prof. T. Skubalanka (UMCS), prof. S. Skwarczyńska
(UŁ), prof. Z. Skwarczyński (UŁ), doc. J. Sławiński, doc.
M. Stępień (UJ), doc. S. Treugutt, doc. A. Witkowska, prof.
B. Zakrzewski (UWr), prof. J.K. Zaremba (UŚl), prof. Cz. Zgo-
rzelski (KUL), prof. J. Ziomek (UAM), prof. M. Żmigrodzka,
prof. S. Żółkiewski. Sekretarzem Rady został dr R. Wojciechow-
ski.

22

1 października. P o w o ł a n i e p r o f. M. K l i m o -
w i c z a n a s t a n o w i s k o d y r e k t o r a

IBL przez Sekretarza Naukowego PAN (po odwołaniu p/o dyrektora doc. S. Treugutta). Funkcję tę pełnił do 31 XII 1981.

23

15 października. Przyznanie dr. B. Otwi-
nowskiej Nagrody im. A. Brücknera.
Nagroda została przyznana przez Wydział I Nauk Społecznych PAN
za pracę "Język, naród, kultura" (Wrocław 1974).

24

16 października. Wieczór poświęcony pa-
mięci prof. Wacława Borowego w 25
rocznicę śmierci, zorganizowany w Warszawie
przez IBL. Wśród uczestników zebrania obecni byli m.in. ucz-
niowie, współpracownicy i przyjaciele Profesora. Na program
wieczoru złożyło się wspomnienie bibliotekarza i bibliografa
J. Chudka oraz odczyt okolicznościowy doc. M. Głowińskiego.

J. Łuczyńska, "Biul. Polonist." 1975 z. 3.

25

27-29 października. Konferencja naukowa
nt. "Literatura staropolska a li-
teratury europejskie (związki i
analogie)", zorganizowana w Warszawie przez IBL i In-
stytut Filologii Polskiej UW. W obradach udział wzięli również
goście zagraniczni z Włoch, Węgier, ZSRR, Francji i Jugosła-
wii. Otwarcia obrad dokonali: prof. J. Kulczycka-Saloni, dzie-
kan Wydziału Polonistycznego UW, i doc. S. Treugutt, wicedyre-
ktor IBL. Referaty wygłosili: prof. Z. Libera (UW): "Problemy
komparatystyki współczesnej"; prof. T. Ulewicz (UJ): "Litera-
tura polska a literatura włoska. (Średniowiecze - renesans)";
doc. J. Lewański: "Literatura polska a literatura włoska w
okresie baroku: analogie i paralele, koherencje, zależności";
doc. J. Sokołowska (KUL): "Literatura polska a literatura

francuska do połowy XVIII wieku (związki i analogie)"; dr K. Niekiewicz (BUW): "Piśmiennictwo hiszpańskie w Polsce"; prof. W. Ostrowski (UŁ): "Literatura staropolska a literatura angielska. Problemy i ich ilustracje"; dr A. Borowski (UJ): "Polska a Niderlandy. Związki i analogie kulturalne i literackie w dobie humanizmu i renesansu oraz baroku"; prof. J. Magnuszewski (UW): "Literatura polska a literatura czeska do połowy XVIII w."; dr J. Baluch (UJ): "Literatura polska a literatura słowacka do połowy XVIII wieku"; prof. T. Ulewicz (UJ): "Literatura polska a literatury południowo-słowiańskie do połowy XVIII wieku"; dr J. Ślaski (UW): "Literatura staropolska a literatura starowęgierska"; prof. B. Naddolski (UMK): "Polska a Prusy. Kontakty literackie i kultura do połowy XVIII wieku"; prof. J.K. Zaremba (UŚ): "Związki literackie Śląska z Rzeczpospolitą do połowy XVIII wieku"; doc. E. Kotarski (BPAN Gdańsk): "Literatura polska a literatury skandynawskie do połowy XVIII wieku". Trzy referaty nie zostały wygłoszone: prof. M. Szyrockiego (UWr): "Literatura polska a literatura niemiecka do połowy XVIII wieku"; dra W. Jurowsa (UW): "Orient w literaturze i kulturze staropolskiej" i doc. P. Lewin (UW): "Literatura staropolska i literatury wschodniosłowiańskie (stan badań i postulaty)".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "Literatura staropolska w kontekście europejskim. Związki i analogie". Pod red. T. Michałowskiej i J. Ślaskiego. Wrocław 1977.

K. Mroczek, "Biul. Polonist." 1976 z. 3.

26

październik. Z o r g a n i z o w a n i e k o l e j n e g o k o n w e r s a t o r i u m w I B L nt. "T r a d y c j a i a w a n g a r d y z m w p r o z i e e u r o p e j s k i e j X X w." (por. 1971 poz. 19). Konwersatorium, na które uczęszczali studenci UW prowadziła doc. A. Brodzka do VI 1978.

27

17-19 listopada. Sesja naukowa w 50 rocznicę śmierci Stefana Żeromskiego, zorganizowana w Warszawie przez IBL, KNoLP oraz Instytut Literatury Polskiej UW. Na otwarcie sesji przybyli: córka pisarza, M. Żeromska, wiceminister kultury i sztuki A. Syczewski oraz zastępca sekretarza Wydziału I PAN prof. M. Wojciechowski. Po zagajeniu obrad przez prof. H. Markiewicza - przewodniczącego KNoLP, głos zabrał prezes ZLP - J. Iwaszkiewicz. Wygłoszono następujące referaty: prof. K. Górski: "Uwagi o artyzmie noweli »Echa leśne«"; doc. Z. Goliński: "O wydanie krytyczne pism Żeromskiego"; prof. H. Kurkowska (UW): "Typ socjologiczno-lingwistyczny polszczyzny Żeromskiego"; dr Z. Jarosiński: "Poglądy Żeromskiego na literaturę"; prof. A. Kłoskowska (UŁ): "Motywy literackie Żeromskiego w świadomości społecznej"; dr J. Kądziała: "Główne wartości »Dzienników« Żeromskiego"; dr J. Kucharski (UG): "»Wiatr od morza«. Ideowe i kompozycyjne funkcje Smętka"; dr hab. S. Eile (UJ): "Analogiczność i przypadek w prozie Żeromskiego"; prof. J. Kulczycka-Saloni (UW): "Żeromski wobec dziedzictwa romantyzmu i pozytywizmu"; prof. S. Zabierowski (UŚ1): "Żeromski - twórca »Popiołów« - wobec Mickiewicza"; prof. H. Markiewicz (UJ): "Żeromski i Prus"; dr J. Paszek (UŚ1): "»Popioły« - »Próchno« - »Pałuba«"; doc. H. Janaszek-Ivančikova (ZSł): "Etos inteligencki w twórczości Żeromskiego na tle współczesnej literatury inteligenckiej"; dr Z.J. Adamczyk (WSP Kielce): "Z zagadnień europejskiej recepcji twórczości Żeromskiego".

Materiały z sesji zostały opublikowane w tomie: "Stefan Żeromski. W pięćdziesiątą rocznicę śmierci. Studia i szkice" pod red. Z. Golińskiego. Warszawa 1977.

J. Kądziała, "Biul. Polonist." 1976 z. 3. - W. Kiedacz, "Ruch Lit." 1976 nr 3.

1 grudnia. U t w o r z e n i e P r a c o w n i H i s t o -
r i i L i t e r a t u r y O k r e s u M ł o d e j
P o l s k i IBL w Warszawie pod kierunkiem dra R. Lotha (rów-
nocześnie przestała istnieć analogiczna placówka w Krakowie).
Nowa Pracownia powstała w oparciu o warszawski zespół badaczy
literatury młodopolskiej, prowadzony dotąd przez doc. R. Ziman-
da. W jej skład weszli dotychczasowi członkowie zespołu: doc.
R. Zimand, dr dr H. Filipkowska, J.J. Lipski i B. Wojnowska, a
ponadto osoby przeniesione w wyniku zmian w strukturze osobo-
wej IBL z innych pracowni: dr dr J. Prokop, J. Kądziała, A. Łem-
picka, A. Werner, mgr M. Puchalska.

R. Loth, "Biul. Polonist." 1980 z. 4.

29

1 grudnia. Z m i a n y w o r g a n i z a c j i Z e s p o -
ł u S y n t e z y L i t e r a t u r y P o l s k i e j
XX w. Ze względu na wyjazd naukowy doc. A. Brodzkiej, funkcję
kierownika przejął dr Z. Jarosiński (do 1 VII 1978). Zespół
wszedł w skład Zakładu Systematyki Form Literackich i pozosta-
wał pod opieką naukową doc. J. Sławińskiego.

30

grudzień. W y d a n i e p i e r w s z e g o t o m u
p r a c y z b i o r o w e j "L i t e r a t u r a p o l -
s k a 1 9 1 8 - 1 9 7 5" pod redakcją A. Brodzkiej, H. Za-
worskiej i S. Żółkiewskiego, nakładem Wiedzy Powszechnej. Tom
1, pt. "Literatura polska 1918-1932" (druk ukończono w grudniu,
nakład 30 350 egz.) zawierał rozdziały omawiające: kulturę li-
teracką okresu (S. Żółkiewski), czasopisma literackie (K. Sie-
rocka), krytykę literacką (T. Burek, A. Werner), poezję
(R. Przybylski, J.M. Rymkiewicz, H. Zaworska), prozę (T. Bu-
rek, A. Brodzka, H. Kirchner), dramat (M. Rawiński). Równocześ-
nie w oddzielnym woluminie została wydana "Dokumentacja biblio-

graficzna 1918-1944 (Bibliografia do tomów 1 i 2 »Literatury polskiej 1918-1975«)» opracowana przez J. Stradeckiego.

31

grudzień. W y d a n i e z e s z y t u "P a m i ę t n i k a L i t e r a c k i e g o" R. LXVI z. 4, d e d y k o w a n e g o p r o f. K. G ó r s k i e m u z o k a z j i 80-lecia u r o d z i n.

32

S t o p n i e n a u k o w e u z y s k a n e w I B L w 1 9 7 5 - d o k t o r a n a u k h u m a n i e t y c z n y c h: B. Chrzęstowska: "Rola teorii literatury w kształtowaniu umiejętności odbioru utworów lirycznych w szkole średniej" (promotor: doc. K. Bartoszyński); - M.M. Szpakowska: "Teoria kultury w pismach filozoficznych i literackich S.I. Witkiewicza" (promotor: doc. M. Głowiński); - B. Śmigielewski: "Osterwa w Wilnie. Sprawdzenie teoretycznego modelu »Reduty«" (promotor: doc. S. Treugutt); - d o k t o r a h a b i l i t o w a n e g o: R. G ó r s k i: "Oskar Kolberg. Zarys życia i działalności"; - R. Loth: "Jan Kasprówicz »Pisma zebrane«. Wydanie krytyczne"; - B. Otwinowska: "Antecedencje i motywy renesansowej myśli o języku".

Habilitacja J.J. Lipskiego na podstawie pracy "Twórczość Jana Kasprówicza w latach 1901-1905" została zatwierdzona przez CKK w 1981.

33

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a c o w n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 7 5

Działalność podstawowa: rozpoczęli pracę: mgr E. Cytowska (3 VII), dr K. Dmitruk (1 VIII), mgr B. Fedewicz (16 X), prof. M. Klimowicz (1 X), mgr D. Lipińska-Nałęcz (1 I), mgr J. Łuczynska (1 X), mgr R. Nycz (9 XII), mgr M. Popielawska (1 VII), mgr E. Rodé (1 X), mgr M. Rubiec Masalska (1 III), mgr B. Wię-

zik (Paczkowska, 15 IX); - **przestali pracować**: dr hab. T. Bieńkowski (31 VIII), mgr M. Gutowska (30 IX), mgr L. Kamiński (30 IX), mgr B. Łazińska (30 IX), dr Z. Makowiecka (zm. 21 VI), mgr M. Marcjan (30 IX), dr K. Rudzińska (zm. 4 IV), dr hab. E. Rudziński (16 III), M. Wronkowska-Żurowska (30 VI)

Biblioteka: **rozpoczęli pracę**: H. Dakowicz (1 VI), A. Kopacz (4 XI), H. Misiak (9 IV), W. Ponikło (9 IV), J. Żurek (1 VIII); **przestali pracować**: D. Horbaczewska (31 V), H. Misiak (8 VII), A. Odrakiewicz (26 IV), W. Ponikło (8 VII), mgr T. Sikorska-Kawa (24 X), J. Żurek (31 X)

Administracja: **rozpoczęli pracę**: A. Brzóskiewicz (20 III), M. Grabowski (28 II), A. Jakubczak (25 VIII), J. Jendrych (1 IX), W. Lenart (1 IX), B. Petryka (10 XI), G. Piekarski (1 IX), K. Wójcicka (1 VIII), mgr J. Zbiegniewski (16 V), E. Żaboklicka (1 X); - **przestali pracować**: B. Chmurko (30 X), M. Grabowski (15 VIII), J. Ignatowski (31 I), A. Jakubczak (31 XII), T. Mrosczyk (1 IX), mgr T. Nurowski (16 V), B. Pękala (30 IX), J. Pilichowska (28 II), T. Płuciennik (10 XII), S. Sidorowicz (15 VII), L. Stopińska (31 VII), Cz. Trachta (28 II), H. Urbanowicz (31 I), S. Żołnierkiewicz (31 I).

1976

od 1 stycznia. Realizacja programu badań IBL w ramach problemu międzyresortowego MR III.19 oraz problemu węzłowego 11.1. Instytut od 1976 do 1980 realizował swój program badań w ramach koordynowanego przez siebie problemu MR III.19 pt. "Dzieje literatury polskiej - tradycja i współczesność"; problemu 11.1 pt. "Polska kultura narodowa, jej tendencje rozwojowe i percepcja", koordynowanego przez Uniwersytet Wrocławski, oraz w planie badań własnych "C".

1

od 8 stycznia. Zebrania naukowe tzw. "czwartkowe" w IBL w Warszawie. Referaty wygłosili: dr Z. Kopczyńska i dr T. Dobrzyńska: "Kłopoty z tonizmem" (8 I); dr Z. Jarosiński: "Społeczna utopia awangardy" (12 II); doc. L. Pszczołowska: "Sygnały instrumentacji dźwiękowej w prozie i w wierszu" (26 II); prof. M. Janion: "Literatura i episek" (8 IV); doc. R. Przybylski: "Klasycystyczny grób" (22 IV); doc. S. Treugutt: "Słowacki - jeden czy dwóch" 6 V; doc. J. Błoński (UJ): "Grotowski dzisiaj" (21 X); dr J. Święch (UMCS): "Partyzancki raj" (18 XI).

"Biul. Polonist." 1976 z. 3.

2

19-20 stycznia. Sesja naukowa w pierwszą rocznicę śmierci prof. K. Wyki, zorganizowana w Krakowie przez Instytut Filologii Polskiej UJ, IBL oraz Oddział Krakowski ZLP. Otwarcia sesji w auli UJ dokonał rektor uniwersytetu, prof. M. Karaś. Wygłoszono referaty: dr W. Mąciąg (UJ): "Kazimierz Wyka jako krytyk literacki"; dr hab.

J. Kwiatkowski: "O sztuce pisarskiej Kazimierza Wyki"; doc. M. Stępień (UJ): "Rodowód osobowości twórczej Kazimierza Wyki"; prof. M. Janion: "Wojna i okupacja w oczach Wyki"; prof.

Weiss (UJ): "Kraków w życiu i twórczości Kazimierza Wyki"; r W.P. Szymański (UJ): "Kazimierz Wyka - redaktor »Twórczości«"; doc. S. Treugutt: "Ziemia utracona. (Refleksja o stosunku Kazimierza Wyki do dziedzictwa romantyzmu)"; doc. M. Podraza-Kwiatkowska: "Kazimierz Wyka jako badacz literatury Młodej Polski"; prof. M. Porębski (UJ): "Kazimierz Wyka jako badacz sztuki"; doc. A. Helman (UŚl): "Zainteresowania filmowe Kazimierza Wyki"; prof. H. Markiewicz (UJ): "Tematy teoretycznoliterackie w twórczości K. Wyki"; dr A. Wilkoń (UŚl): "Wyka o języku i stylu literatury"; dr M. Tatara (UJ): "Kazimierz Wyka jako pedagog uniwersytecki".

Materiały z sesji zostały opublikowane w tomie: "Kazimierz Wyka. Charakterystyki. Wspomnienia. Bibliografia". Praca zbior. pod red. H. Markiewicza. Kraków 1978.

AWS: "Sesja ku czci śp. prof. Kazimierza Wyki". "Tyg. Powsz." 1976 nr 5. - /A. Biernacki/ Abe: "Sesja poświęcona Kazimierzowi Wyce". "Twórczość" 1976 nr 4. - O. Jędrzejczyk: "Ubi leones, czyli bez milczącej zgody na Wykę". "Życie Lit." 1976 nr 5; sprost. M. Janion, tamże nr 7. - /T. Kijonka/ T.K.: "Goździk przed portretem". "Poglądy" 1976 nr 4. - /R. Matuszewski/ r.m., "Literatura" 1976 nr 6. - /J.L. Ordan/ JOL: "Zamieszkały w kulturze polskiej". "Fakty" 1976 nr 6. - A. Piorunowa, "Biul. Polonist." 1976 z. 3. - W. Próchnicki, "Ruch Lit." 1976 nr 4.

3

21 stycznia - 3 lutego. XV K o n f e r e n c j a T e o r e t y c z n o l i t e r a c k a, zorganizowana w Puławach przez Instytut Filologii Polskiej UMCS w Lublinie i IBL. W obradach udział wzięło, obok polskich, kilku naukowców z wyższej szkoły pedagogicznej w Nitrze na Słowacji. Tematem spotkania

były problemy metodologiczne literaturoznawczej interpretacji. We wprowadzeniu doc. J. Sławiński omówił specyfikę miejsca, jakie w badaniach literaturoznawczych zajmuje problematyka interpretacji. Wygłoszono następujące referaty: mgr W. Panas (KUL): "Z zagadnień interpretacji strukturalno-semiotycznej"; mgr K. Falicka (UMCS): "Przydatność francuskich propozycji semiotycznych dla interpretacji utworów fabularnych"; dr A. Labuda (UWr): "Retoryka w kulturze europejskiej"; doc. K. Bartoszyński: "Dawność i dzisiejszość retoryki"; doc. T. Michałowska: "Poetyka a poezja. Zagadnienie interpretacji dawnej literatury"; doc. E. Balcerzan (UAM): "Interpretacja jako próba całości (na materiale polskiej liryki powojennej)"; mgr K. Dybciak: "Problemy interpretacji tekstu krytycznoliterackiego"; dr H. Pustkowski (UŁ) i dr K. Tatarowski (UŁ): "Etykieta krytycznoliteracka wobec interpretacji tekstu literackiego"; dr S. Dąbrowski (UG): "Poetyka - poezja - krytyk. Problem metod (na przykładzie polemicznej analizy »Notatek o poezji i krytyce« J. Kwiatkowskiego)"; prof. J. Ziomek (UAM): "Przekład - rozumienie - interpretacja"; dr A. Cieński (UWr): "Interpretacja dzieł pamiętnikarskich"; dr P. Liba (Nitra): "Biografia jako problem metodologiczny w interpretacji dzieła literackiego"; dr D. Ratajczakowa (UAM): "Teatr - interpretator dzieła literackiego"; dr Z. Mitosek (UW): "Historia literatury a socjologia"; prof. M. Głowiński: "Studium lektury. Słowacki czytany przez Kleine-ra"; dr J. Jarzębski (UJ): "Interpretacja tekstów Gombrowicza przy pomocy kategorii »gry«"; mgr E. Szary-Matywiecka: "Utwór literacki jako interpretacja innego utworu"; mgr D. Mazurek (UMCS): "Struktura tekstu jako sposób interpretacji świata"; dr B. Chrzastowska (UAM): "Autor - dzieło - poetyka. Próba interpretacji w szkole".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "Za-

gadnienia literaturoznawczej interpretacji". Studia pod red. J. Sławińskiego i J. Święcha. Wrocław 1979. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej, 50. PAN IBL.

M. Gumkowski, "Biul. Polonist." 1976 z. 3.

4

22 stycznia. Spotkanie poświęcone pamięci K. Wyki, zorganizowane w IBL w Warszawie. Na program złożyły się: zagajenie dyrektora Instytutu, prof. M. Klimowicza, prelekcje: prof. S. Żółkiewskiego: "Jak zakładaliśmy IBL" (w zastępstwie chorego autora tekst odczytała prof. M.R. Mayenowa) oraz mgra T. Burka, będąca wspomnieniem ucznia.

[A. Piorunowa] A.P., "Biul. Polonist." 1976 z. 3.

5

23 stycznia. Dyskusja nad planem naukowo-badawczym IBL na lata 1976-1980 na posiedzeniu Rady Naukowej IBL. Dyrektor IBL, prof. M. Klimowicz, omówił najważniejsze sprawy projektu planu naukowo-badawczego na lata 1976-1980; koncentracji zadań pracowni, które winny skupiać wokół siebie grupy uczonych z różnych ośrodków polonistycznych, związanych wspólnym perspektywicznym programem naukowym, edytorstwa podręczników, monografii bibliograficznych i opracowań źródłowych, utworzenia w IBL osobnej Pracowni Edytorstwa, której zadaniem byłoby planowanie i integrowanie wydań krytyczno- i popularnonaukowych z dziedziny literatury polskiej, jak też szkolenie kadry edytorów; rozszerzenia współpracy IBL z placówkami szkolnictwa wyższego i z zagranicą. Po dyskusji, w której wysunięto wiele postulatów, m.in. szybkiego ogłoszenia indeksów do wydania jubileuszowego i wydania narodowego "Dzieł" A. Mickiewicza, podjęcia publikacji trudnodostępnych materiałów źródłowych, edycji krytycznych dzieł J.U. Niemcewicz, K. Bro-

dzińskiego, M. Mochnackiego (prof. Cz. Zgorzelski), podjęcia prac nad pamiętnikarstwem i epistolografią okresu romantyzmu (prof. B. Zakrzewski), uporządkowania planu badań komparatystycznych (prof. Z. Libera, prof. J. Pelc, doc. R. Kaleta), stworzenia planu szerokiej dokumentacji współczesnego życia literackiego (prof. B. Zakrzewski) Rada Naukowa zatwierdziła projekt.

/R. Wojciechowski/ R.W.: "Kronika naukowa IBL PAN". "Biul. Polonist." 1976 z. 4.

6

23 stycznia. Z m i a n y w r e g u l a m i n i e N a g r o d y N a u k o w e j i m. T. M i k u l s k i e g o. Rada Naukowa IBL na posiedzeniu 23 I podjęła uchwałę o przesunięciu granicy wieku autorów do 40 roku życia oraz o wpisaniu tej nagrody do rejestru nagród PAN.

/R. Wojciechowski/ R.W.: "Kronika naukowa IBL PAN". "Biul. Polonist." 1976 z. 4.

7

19 lutego. P o d p i s a n i e u m o w y o w s p ó ł - p r a c y m i ę d z y I B L a I n s t y t u t e m L i t e r a t u r y Ś w i a t o w e j A N Z S R R w M o s k w i e.

"Biul. Polonist." 1976 z. 4.

8

27 lutego. R o z p o c z ę c i e p r a c n a d p r z e - w o d n i k i e m b i o b i b l i o g r a f i c z n y m "P i s a r z e p o l s c y" pod redakcją prof. Jarosława Maciejewskiego. Projekt bpracowania przewodnika został sformułowany przez prof. J. Maciejewskiego przy udziale doc. E. Aleksandrowskiej, doc. T. Witczaka oraz poznańskiej Pracowni "Nowego Korbuta". Kompendium, oparte na materiale "Bibliografii li-

teratury polskiej »Nowy Korbut«" oraz "Słownika współczesnych pisarzy polskich" i będące zminiaturyzowaną wersją tych wydawnictw, przeznaczone dla szerokiego kręgu odbiorców, objąć miało w trzech tomach ok. 2000 haseł osobowych - od staropolszczyzny po współczesność (w jednym ciągu alfabetycznym). Wydania podjął się PIW. 27 II odbyło się pierwsze zebranie komitetu redakcyjnego, w składzie: doc. T. Witczak (hasła staropolskie), doc. E. Aleksandrowska (hasła oświeceniowe), prof. J. Maciejewski (hasła XIX w.), dr J. Czachowska (hasła współczesne) oraz sekretarz redakcji mgr A. Polakowska. W skład zespołu autorskiego, który rozpoczął pracę w połowie roku, weszli: piśmiennictwo staropolskie (ok. 300 haseł): doc. T. Witczak i mgr I. Teresińska; Oświecenie (ok. 250 haseł): doc. E. Aleksandrowska; wiek XIX (ok. 650 haseł): mgr W. Albrecht-Szymanowska, dr H. Gacowa, prof. J. Maciejewski, mgr A. Polakowska, mgr W. Roszkowska-Sykałowa, dr T. Tyszkiewicz, dr M. Witkowski; współczesność (ok. 800 haseł): dr M. Brykańska, dr J. Czachowska, mgr A. Czachowski, dr H. Filipkowska, mgr E. Głębicka, mgr J. Kaczyńska, mgr M. Kotowska-Kachel, dr F. Lichodziejewska, dr hab. R. Loth, mgr J. Łuczyńska, mgr A. Szałagan, dr B. Winklowska, oraz od 1981 mgr J. Pitera.

9

28 lutego. R o z w i ą z a n i e p o z n a ń s k i e g o
z e s p o ł u P r a c o w n i " S ł o w n i k a p o l -
s z c z y z n y X V I w . " . Decyzja została podjęta przez Dy-
rekcję IBL na wniosek kierownika Pracowni, doc. F. Pepłowskie-
go.

10

luty. W y d a n i e p i e r w s z e j c z ę ś c i
" H i s t o r i i p r a s y p o l s k i e j " pod redakcją

J. Łojka nakładem PWN pt. "Prasa polska w latach 1661-1864" (druk ukończono w lutym, nakład 3000 egz.). Dzieło opracowane zostało w Pracowni Historii Czasopiśmiennictwa Polskiego XIX i XX w. IBL z udziałem badaczy spoza Instytutu.

W kwietniu tegoż roku ukazała się (opracowana zbiorowo) część 2 pt. "Prasa polska w latach 1864-1918" (nakład 3280 egz.). Część 3: A. Paczkowski: "Prasa polska w latach 1918-1939" oraz część 4: "Prasa polska w latach 1939-1945" (zawierająca: J. Jarowiecki: "Prasa w Polsce w latach 1939-1945"; J. Myśliński: "Polska prasa emigracyjna w latach II wojny światowej"; A. Notkowski: "Bibliografia") zostały wydane w 1980 (nakład 5000 egz.).

11

8 marca. O t w a r c i e w I B L w y s t a w y "P ó ł w i e k u w ś r ó d k s i ą ż e k", p o ś w i ę c o n e j J. M i c h a ł s k i e m u (6 III 1876 - 4 VI 1950), nauczycielowi, bibliofilowi, ofiarodawcy zbiorów dla Biblioteki IBL (1949). Wystawa w Pałacu Staszica była czynna do 13 marca.

"Słowo Pol." 1976 nr 54. - "Życie Lit." 1976 nr 12.

12

6-8 kwietnia. I I I e t a p, c e n t r a l n y, V I O l i m p i a d y L i t e r a t u r y i J ę z y k a P o l s k i e g o w Warszawie. Komitet Główny przy IBL zakwalifikował do tego etapu 92 osoby. Dyplom laureata VI Olimpiady przyznano 25 uczestnikom.

Ze względu na zmiany w podziale administracyjnym państwa, utworzono 17 komitetów okręgowych w miejsce 19 wojewódzkich. Zwiększono też skład osobowy Komitetu Głównego OLiJP. Z ramienia IBL weszli: prof. M. Klimowicz (przewodniczący), doc. A. Brodzka, prof. M. Głowiński, doc. Z. Goliński, doc. T. Kostkiewiczowa, dr A. Okopień-Sławińska, doc. L. Pszczołowska,

prof. T. Skubalanka, doc. S. Treugutt.

A. Piorunowa: "Sześć lat Olimpiady Literatury i Języka Polskiego". "Biul. Polonist." 1976 nr 3. - A. Szlązakowa: "VI Olimpiada Literatury i Języka Polskiego". "Polonistyka" 1976 nr 6.

13

26-27 kwietnia. K o n f e r e n c j a n a u k o w a n t.
"P r o b l e m y s o c j o l o g i i ż y c i a l i t e -
r a c k i e g o c z a s ó w O ś w i e c e n i a", zorganizowana w Warszawie przez Pracownię Historii Literatury Oświecenia IBL przy współudziale Zespołu do Badań nad Oświeceniem Instytutu Literatury Polskiej UW. Wygłoszono następujące referaty: doc. Z. Goliński: "Czytelnictwo doby Oświecenia. Próba określenia metody badań"; dr J. Szczepaniec (BOss): "Gabinety literatury w Polsce w drugiej połowie XVIII wieku"; mgr J. Rattyńska (UW): "Problemy życia literackiego Warszawy w latach 1807-1814"; doc. J. Łojek: "Rola informacyjna międzynarodowych gazet francuskich w Polsce epoki Stanisława Augusta"; doc. T. Kostkiewiczowa: "Problemy kultury literackiej w czasach niśławowskich"; doc. H. Stankowska (WSP Opolo): "Bohater literacki w bibliotece. Z zagadnień obiegu czytelniczego książki w tekstach literackich polskiego Oświecenia"; doc. E. Aleksandrowska: "Z zagadnień geografii literackiej polskiego Oświecenia".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "Problemy kultury literackiej polskiego Oświecenia". Studia pod red. T. Kostkiewiczowej. Wrocław 1978, PAN IBL.

"Biul. Polonist." 1976 z. 4.

14

19 maja. Z m a r ł w W a r s z a w i e p r o f. J u -
l i a n K r z y ż a n o w s k i (ur. 4 VII 1892 w Stojan-
cach k/Lwowa), historyk literatury, badacz folkloru, edytor,

członek rzeczywisty PAN (dane biobibliograficzne podaje SWPP t. 2 s. 264). Był organizatorem i kierownikiem (1953-1971) Pracowni Literatury Ludowej IBL, członkiem i przewodniczącym w 1969-1972 Rady Naukowej Instytutu.

J. Kulczycka-Saloni, "Literatura" 1976 nr 23. - A. Lam, "Prz. Hum." 1976 nr 8. - H. Markiewicz, "Nauka Pol." 1976 nr 11. - W. Weintraub, "Tyg. Powsz." 1976 nr 27. - R. Wojciechowski, "Biul. Polonist." 1977 z. 1. - S. Żółkiewski: "Julian Krzyżanowski czyli triumf filologii", "Kult. i Społ." 1976 nr 4.

15

20 maja. P o d p i s a n i e u m o w y o w s p ó ł - p r a c y n a u k o w o - d y d a k t y c z n e j p o - m i ę d z y I B L i W S P w S i e d l c a c h. Dokument o współpracy podpisali: z ramienia IBL - prof. M. Klimowicz, w imieniu WSP - rektor, doc. dr J. Poliński. Umowa przewidywała: stały udział pracowników IBL w zorganizowaniu i prowadzeniu studium podyplomowego dla nauczycieli przy WSP, uczestnictwo kadry Instytutu w popularnonaukowej akcji odczytowej, prowadzonej przez WSP na terenie Siedlec, stały kontakt naukowy, tzn. uczestnictwo pracowników WSP w zebraniach otwartych i konferencjach IBL, udostępnianie im czasopism i wydawnictw Instytutu oraz kontakty między bibliotekami obu stron.

Współpracę zainaugurowały odczyty: doc. S. Treugutta: "Gombrowicz i problemy literatury współczesnej" (29 IV) oraz prof. S. Żółkiewskiego: "Główne problemy badań nad kulturą literacką" (13 V). Umowa nie została przedłużona w 1977 ponieważ WSP w Siedlcach zmieniło profil stając się WSP Rolniczą.

R. Loth, "Biul. Polonist." 1976 z. 4. - /p/: "Współpraca humanistów z siedlecką uczelnią". "Nasza Tryb." 1976 nr 115. - S. Treugutt: "Bliżej szkolnej polonistyki". "Tryb. Łudu" 1976 nr 148 (wyw.; rozm. /I. Sol./, właśc. I. Solińska).

16

27-29 maja. D o r o c z n a k o n f e r e n c j a r o b o c z a m i ę d z y n a r o d o w e g o z e s p o ły b a d a c z y s ł o w i a ń s k i e j m e t r y k i p o r ó w n a w c z e j, zorganizowana w Warszawie przez IBL. W konferencji udział wzięli członkowie zespołu z krajów słowiańskich (z Polski dr Z. Kopczyńska i doc. L. Pszczołowska) oraz inni specjaliści z IBL.

17

maj. W y d a n i e "S ł o w n i k a t e r m i n ó w l i t e r a c k i c h" w opracowaniu M. Głowińskiego, T. Kostkiewiczowej, A. Okopień-Sławińskiej i J. Sławińskiego w serii wydawniczej Ossolineum "Vademecum Polonisty" pod redakcją naukową J. Sławińskiego (druk zakończono w maju, nakład 40 300 egz.). Dzieło opracowane w IBL objęło ok. 3000 haseł objaśniających terminy swoiste dla teorii, historii, metodologii badań literackich, nadto (w wyborze) pojęcia z zakresu lingwistyki, bibliografii, księgoznawstwa, edytorstwa i tekstologii, teatrologii, filmologii, teorii sztuki i estetyki. Hasła zostały ułożone alfabetycznie z podaniem odpowiedników angielskich, francuskich, niemieckich i rosyjskich.

18

1 czerwca. Z m i a n y w s k ł a d z i e D y r e k c j i I B L. Na stanowisko zastępcy dyrektora d/s ogólnych powołany został doc. R. Górski (do 1 I 1982). Z dniem 1 VII stanowisko zastępcy dyrektora d/s naukowych objął ponownie doc. S. Treugutt (do 30 IX 1982).

19

czerwiec. N a g r o d y S e k r e t a r z a N a u k o w e g o P A N d l a doc. T. Kostkiewiczowej i doc. A. Witkowskiej. Nagrody zostały przyznane za prace: doc. T. Kostkiewiczowej: "Klasycyzm, sentymentalizm, ro-

koko" (Warszawa 1975); i doc. A. Witkowskiej: "Mickiewicz. Słowo i czyn" (Warszawa 1975).

T.S., "Nauka Pol." 1976 nr 12.

20

31 lipca - 1 sierpnia. U r o c z y s t o ś c i z w i ą z a -
n e z 50-l e c i e m ś m i e r c i J a n a K a s -
p r o w i c z a , zorganizowane w Zakopanem przez Stowarzyszenie
Przyjaciół Twórczości Jana Kasprowicza, IBL, Urząd Miejski w Za-
kopianem, Muzeum Tatrzańskie im. T. Chałubińskiego, Związek Pod-
halań oraz Klub Literacki w Zakopanem. Po otwarciu wystawy "Pa-
miątki po Janie Kasprowiczu" w Muzeum Tatrzańskim odbyła się
akademia (w sali teatru "Morekie Oko"), podczas której odbył
się uroczysty koncert muzyki K. Szymanowskiego oraz recytowano
wiersze Kasprowicza. Przemówienie inauguracyjne wygłosił prof.
K. Górski. 1 VIII odbyło się sympozjum naukowe zorganizowane
przez IBL. Wygłoszono referaty: prof. K. Górski: "O »Marchoź-
cie«"; dr T. Komorowska: "Folklor podhalański w twórczości
Kasprowicza"; dr hab. R. Loth: "»Chwile« Jana Kasprowicza".

H. Filipkowska: "Obchody kasprowiczowskie". "Biul. Polonist."
1976 z. 4. - "Uroczyste obchody kasprowiczowskie". "Wrocł.
Tyg. Katol." 1976 nr 31.

21

18 sierpnia. Z m a r ł w k r a k o w i e p r o f.
W i n c e n t y D a n e k (ur. 8 X 1907 w Krzeszowicach),
historyk literatury, dydaktyk i edytor (dane biobibliograficz-
ne podaje SWPP t. 4 s. 13-14). Od 1951 pracował w WSP w Krako-
wie, w 1956-1970 był rektorem tej uczelni. W 1960 objął na-
czelną redakcję "Ruchu Literackiego". Był od 1964 członkiem
Rady Naukowej IBL, a od 1975 jej przewodniczącym.

S. Burkot: "Wokół Kraszewskiego. (Działalność naukowa
W. Danki)". "Ruch Lit." 1977 nr 1. - J. Nowakowski, "Prz.

Hist.-Oświat." 1977 nr 3.

22

1 września. Z m i a n a n a s t a n o w i s k u k i e-
r o w n i k a P r a c o w n i B i b l i o g r a f i i
i e ż ą c e j IBL w Poznaniu. Po przejściu na emeryturę dr
J. Formanowicz kierownikiem Pracowni została mianowana dr
K. Tokarżówna.

22a

14-18 września. K o n f e r e n c j a p o ś w i ę c o n a
t e o r i i t e k s t u, zorganizowana w Warszawie przez
Pracownię Poetyki Teoretycznej i Języka Polskiego IBL z udziałem
językoznawców i literaturoznawców z Moskwy, Berlina, Pragi,
Brna. Wygłoszono następujące referaty: prof. J. Apresjan
(Moskwa): "Anomalia językowa i sprzeczność logiczna"; prof.
J. Firbas (Praga): "Problem tematu tj. punktu wyjściowego wypo-
owiedzi"; prof. F. Daneš i prof. P. Sgall (Praga): "Problem
aktualnego rozczłonkowania zdania"; k.n. T. Nikołajewa (Mosk-
wa): "Składnia tekstu mówionego i problematyka lingwistyki
tekstu"; prof. A. Bogusławski (UW): "Problem preesupozycji";
prof. J. Paduczewa (Moskwa): "Aktualne rozczłonkowanie zdania
i struktura nazw obiektów"; dr D. Viehweger (Berlin): "Anatomi-
czna relacja w strukturze tekstu"; dr M. Grochowski (IJP): "O
istocie i zakresie zjawiska elipsy"; dr T. Dobrzyńska: "Deli-
mitacja tekstu pisanego i mówionego"; dr Z. Kopczyńska, doc.
L. Pszczołowska: "Forma wierszowa i zagadnienia delimitacyjne";
prof. M. Červenka (Praga): "Dynamika spajania tekstu literac-
kiego"; k.n. A. Żółkowski (Moskwa): "Eksplikacja pojęcia spój-
ności tekstu artystycznego"; dr M. Szybistowa (UJ): "Metafory
w języku Witkiewicza jako realizacja jego teorii jedności oso-
bowości "; k.n. M. Arapow (Moskwa): "Struktura leksykalna teks-
tu skończonego i problem porównania tekstów pod względem ich

zasobu lekcykalnego"; doc. K. Pisarkowa (IJP): "Odchylenia językowe a kreatywność"; mgr J. Wróbel (UJ): "Odchylenia językowe a kreatywność w języku schizofreników"; dr J. Lalewicz: "Próba typologii tekstów narracyjnych".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "Tekst - język - poetyka". Zbiór studiów pod red. M.R. Mayenowej. Wrocław 1978. PAN IBL.

T. Dobrzyńska, "Biul. Polonist." 1977 z. 1. - Taż, "Pam. Lit." 1977 z. 1. - T. Dobrzyńska, A. Markowski, "Jęz. Pol." 1977 nr 4.

23

wrzesień. R o z p o c z ę c i e d r u g i e g o k u r s u s t a c j o n a r n e g o S t u d i u m D o k t o r a n c k i e g o w I B L. Kierownikiem studium była prof.

A. Witkowska. Podobnie jak na kursie pierwszym (od 1974) seminaRIA kierunkowe prowadzili: prof. prof. M. Janion, J. Pelc, M. Głowiński, doc. doc. K. Bartoszyński, A. Witkowska. Przyjęto 23 osoby (w tym jedną bez stypendium); z zespołu tego wycofało się 5 osób. Pracę doktorską obroniło 7 osób. W IBL zatrudnieni zostali: W. Bolecki, A. Bujnowska, A. Karpiński, M. Piasecka, P. Stasiński, A. Werpachowska, M. Zaleski, M. Zielińska, J. Zieliński.

"Nauka Pol." 1977 nr 9/10.

24

ok. września. P r z y s t ę p i e n i e d o o p r a c o w y w a n i a "D z i e j ó w l i t e r a t u r y p o l s k i e j" w 3 tomach. Synteza, której publikacji podjęło się Państwowe Wydawnictwo Naukowe, miała zostać opracowana przez zespół złożony z pracowników naukowych uniwersytetów oraz IBL. Opracowania poszczególnych części podjęli się: t. 1 cz. 1: "Średniowiecze" - doc. T. Witczak (UAM); cz. 2: "Renesans" - prof. J. Ziomek (UAM); cz. 3: "Barok" - prof. Cz. Hernas (UWr);

cz. 4: "Oświecenie" - prof. M. Klimowicz (UWr). Redaktorem tomu 1 został Cz. Hernas.

T. 2 cz. 1: "Romantyzm" - doc. A. Witkowska; cz. 2: "Pozytywizm" - prof. H. Markiewicz (UJ)

T. 3 cz. 1: "Młoda Polska" - doc. M. Podraza-Kwiatkowska (UJ); cz. 2: "Dwudziestolecie" - doc. J. Kwiatkowski; cz. 3: "Literatura Polski Ludowej" - dr Z. Jarosiński.

Redaktorem naczelnym całości został J. Ziomek. Objętość dzieła wynosić miała ok. 100 arkuszy wyd. (Wydanie pierwszych tomów zob. 1986 poz. 8.)

J. Ziomek, "Biul. Polonist." 1978 z. 4.

25

26-30 października. U d z i a ł p r z e d s t a w i c i e-
l i I B L w d e l e g a c j i p o l s k i e j n a
k o n f e r e n c j ę U N E S C O nt. "K u l t u r y
s ł o w i a ń s k i e w h i s t o r i i k u l t u r
e u r o p e j s k i c h (XVIII-XX w.)", zorganizowanej w Ber-
linie przez Centralny Instytut Historii Literatury AN NRD. W
skład delegacji polskiej pod przewodnictwem prof. M. Klimowicza
wchodzili przedstawiciele UJ, IS i IBL. Z 11 referatów, przygo-
towanych przez stronę polską, 4 były autorstwa pracowników IBL:
prof. M. Klimowicza: "Teatr polskiego Oświecenia w kontekście
europejskim"; prof. M. Janion: "Miejsce romantyzmu polskiego w
literaturze europejskiej"; dr K. Sierockiej: "Polska literatura
lewicowa w latach 1919-1939. Koncepcje i realizacje"; dra Z. Ja-
rosińskiego: "Doświadczenia wojny i okupacji w literaturze pol-
skiej". Nadto przedstawiciele IBL uczestniczyli w dyskusjach
dotyczących głównych problemów literatur europejskich, m.in.
oświecenia, romantyzmu, rozwoju powieści w XIX i XX w. oraz
"estetyki oporu" przeciwko faszyzmowi.

D. Scholze, "Biul. Polonist." 1977 z. 4.

26

27-28 października. K o n f e r e n c j a n a u k o w a
"J a n K o c h a n o w s k i i e p o k a r e n e s a n -
s u", zorganizowana w Warszawie przez IBL i IJP PAN. Konferen-
cja rozpocząć miała cykl zebrań poświęconych twórczości Kocha-
nowskiego. Obrady otworzył wicedyrektor Instytutu, doc. R. Gór-
ski, przedstawiając plan badań, które zamierzano podjąć w
związku ze zbliżającą się rocznicą czterechsetlecia śmierci
poety. Konferencję otworzył prof. J. Ziomek. Referaty wygłosi-
li: prof. W. Lubaś (UŚ1): "Literacka organizacja rymu Jana Ko-
chanowskiego"; doc. T. Michałowska: "Kochanowskiego poetyka
przestrzeni"; doc. L. Szczerbicka-Ślęk (UWr): "Jan Kochanowski
- twórca polskiej mowy poetyckiej wprowadzenie do tematu";
prof. S. Urbańczyk (IJP): "Frazeologia »Psałterza« Jana Kocha-
nowskiego"; prof. J. Pelc: "Kochanowskiego nescio quid blan-
dum"; dr A. Nowicka-Jeżowa (UW): "Liryka miłosna Kochanowskie-
go i madrygałowa pieśń romańska (obserwacje komparatystyczne)".

Spośród zapowiedzianych w programie konferencji referatów
nie zostały wygłoszone: prof. S. Rosponda (UWr): "Słownik ję-
zyka Jana Kochanowskiego (założenia metodologiczne)" i doc.
F. Peplowskiego: "Słownictwo i frazeologia »Fraszek« Jana Ko-
chanowskiego".

B. Chodźko, "Polonistyka" 1977 nr 2. - K. Mroczek, "Biul.
Polonist." 1977 z. 1.

27

15-16 listopada. K o n f e r e n c j a n a u k o w a p o -
ś w i ę c o n a A l e k s a n d r o w i F r e d r z e w
stulecie jego śmierci, zorganizowana w Warszawie przez KNoLP
PAN i IBL. Wygłoszono referaty: prof. B. Zakrzewski (UWr): "O
napoleonizmie Fredry"; doc. L. Ludorowski (WSP Zielona Góra):

"Poetyka komedii muzycznej i libretta operowego w twórczości A. Fredry"; dr K. Czajkowska: "Fredro deputatem w Wydziale Stanowym"; prof. M. Inglot (UWr): "Sarmacka komedia Alekseandra Fredry"; dr W. Natanson (Warszawa): "Zagadnienia strukturalne, obyczajowe i inscenizacyjne Wielkiego człowieka do małych interesów"; mgr M. Ursel (UWr): "Antagonizm czyli o źródłach i sposobach funkcjonowania motywu »Pawła i Gawła«"; prof. T. Skubalanka (UMCS): "Styl językowy komedii Fredry"; doc. K. Poklewska (UŁ): "Komedie Fredry wobec komedii Korzeniowskiego"; dr M. Witkowski (UAM): "Fredro w Wielkopolsce w XIX wieku".

Referaty T. Skubalanki oraz B. Zakrzewskiego zostały opublikowane w "Pamiętniku Literackim" 1977 z. 2.

K. Czajkowska, "Biul. Polonist." 1977 z. 3. - R. Mączyński, "Prz. Hum." 1977 nr 2.

28

23-24 listopada. Sympozjum nt. "Literatura polska na etapie kształtowania się wspólnoty literatur socjalistycznych", zorganizowane w Moskwie przez Instytut Słowianoznawstwa i Bałkanistyki AN ZSRR z udziałem IBL. Z Instytutu referat wygłosił dr Z. Jarosiński: "Przemiany polskiej myśli literackiej pierwszych lat powojennych".

Z. Bauer, W. Próchnicki, "Ruch Lit." 1977 nr 3. - Ju. Bułachowskaja, "Radjanskoje Litieraturoznawstwo", Kijów 1977 nr 2. - Z. Jarosiński, "Biul. Polonist." 1977 z. 4. - W. Tichomirowa, "Prz. Hum." 1977 nr 3.

29

ok. listopada. Utworzenie komórki archiwalnej przy Pracowni Informacji Naukowej IBL. Prowadzenie archiwum Instytutu powierzono R. Truszkowskiej. Decyzją dyrekcji z 1980 r. działalność Archiwum zawieszono.

"Biul. Polonist." 1977 z. 3.

30

14-16 grudnia. K o n f e r e n c j a n a u k o w a n t.
 D z i e ł o l i t e r a c k i e j a k o ź r ó d ł o
 i s t o r y c z n e", zorganizowana w Warszawie przez Pracownię Psychosocjologii Literatury IBL. Konferencja miała charakter interdyscyplinarny. Referaty wygłosili: prof. J. Topolski (UAM): "Problemy metodologiczne korzystania ze źródeł literackich w badaniach historycznych"; mgr J. Karpiński (IFiS): "Literatura jako źródło dla badań socjologicznych"; prof. M. Głowiński: "Lektura dzieła a wiedza historyczna"; doc. K. Bartoszyński: "Historia - literatura: relacje dwóch obszarów"; doc. B. Geremek (IH): "Konwencja a źródło"; dr J. Jedlicki (IH): "Dzieje doświadczone i dzieje zaświadczone"; doc. J. Holzer (UW): "Świat zdeformowany. Dzieło literatury XX wieku jako źródło historyczne"; prof. J. Tazbir (IH): "Powieść historyczna jako źródło współczesne"; prof. W. Weintraub USA: "Jan Kochanowski i Johannes Cochranovius - dwóch świadków historii"; doc. R. Czepulius-Rastenis (IH): "Znaczenie prozy obyczajowej XIX wieku dla badań historycznych"; doc. J. Skowronek (UW): ">Beniowski« Słowackiego jako źródło historyczne"; prof. M. Janion: "Literatura XIX wieku jako dokument snów"; prof. W. Diakow (Moskwa): "Historia w utworach Lwa Tołstoja"; prof. T. Bujnicki (UŚl): "Proza dziewiętnastowieczna jako imitacja źródła historycznego"; doc. S. Treugutt: "Wpływ literatury na historiografię napoleońską".

Materiały z konferencji zostały opublikowane w tomie: "Dzieło literackie jako źródło historyczne". Red. Z. Stefanowska i J. Sławiński. Warszawa 1978.

M. Gumkowski, "Biul. Polonist." 1977 z. 3.

31

S t o p n i e n a u k o w e u z y s k a n e w I B L w
1 9 7 6

doktora habilitowanego: A. Kowalczykowa: "Romantyczni szaleńcy";
- J. Trznadel: "Czytanie Norwida".

32

T y t u ł y n a u k o w e u z y s k a n e p r z e z
p r a c o w n i k ó w I B L w 1 9 7 6

docenta: dr hab. R. Górski, dr hab. E. Sarnowska-Temeriusz; -
profesora nadzwyczajnego: doc. dr hab. M. Głowiński, doc. dr
hab. J. Pelc, doc. dr hab. Z. Stefanowska-Treuguttowa; - **profe-**
sora zwyczajnego: prof. dr M.R. Mayenowa.

33

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a c o w -
n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 7 6

Działalność podstawowa: **rozpoczęli pracę:** mgr J. Biesiada
(1 IX), A. Birczyński (1 III), mgr D. Jarzębska (1 IX), mgr
J. Snopek (1 XI), prof. M. Stępień (1 VI), J. Zawadzka (1 IX); -
przestali pracować: A. Birczyński (31 VII), dr J. Formanowicz
(em. 31 VIII), mgr E. Łubieniewska (30 IX), mgr A. Markowski (28
II), mgr E. Rodé (30 IX), dr S. Świrko (em. 31 XII), mgr J. Woj-
nar (31 VIII), M. Zagórska (31 XII), mgr K. Zaleski (29 II)
Biblioteka: **rozpoczęli pracę:** M. Anasiewicz (1 IX), K. Szeliga
(1 II), M. Władyka (1 XI); - **przestali pracować:** mgr A. Czyżowa
(30 IV), A. Kopacz (4 XI)

Administracja: **rozpoczęli pracę:** S. Bobrowski (1 XII), S. Cie-
piela (1 IX), H. Dropia (16 IX), I. Karbowski (5 V), A. Korze-
niewska-Panowska (1 II), I. Parzyszek (1 XI), D. Piskorowska
(21 I), M. Sasin (1 X), B. Warchoł (1 X); - **przestali pracować:**
J. Jendrych (30 VI), W. Lenart (30 IV), G. Małesa (23 VIII), K.
Okólska (em. 31 VII), A. Orych (31 XII), G. Piekarska (31 VIII),
E. Prus (31 X), E. Wójcicka (31 VII), K. Wróblewska (30 VI).

34

1977

1 stycznia. Zmiana nazwy "Rocznika Historii Czasopiśmiennictwa Polskiego" na "Kwartalnik Historii Prasy Polskiej" (z zachowaniem numeracji tomów). Komitet Redakcyjny pozostał niezmieniony (por. 1969 poz. 21a).

1

20 stycznia. Zebranie naukowe tzw. "czwartkowe" w IBL w Warszawie z referatem dra J. Maciejewskiego "Krytyk pod presją".

2

22-28 lutego. XVI Konferencja Teoretycznoliteracka nt. Morfologia i styl dzieła literackiego, zorganizowana w Kikole przez Instytut Filologii Polskiej UMK i IBL. Wygłoszono referaty: dr J. Lalewicz: "Trzy poziomy »minetyzmu formalnego« w utworze literackim"; doc. J. Sławiński: "Dialog w tekście narracyjnym"; dr A. Okopień-Sławińska: "Semantyczno-stylistyczna konkretyzacja form osobowych jako wyróżnik stylu"; dr S. Wysłouch (UAM): "Retoryka fabuły a retoryka narracji"; mgr A. Pajdzińska (UMCS): "Funkcje tzw. zdań minimalnych w wybranych utworach współczesnych prozaików"; dr R. Handke (UW): "Zdarzenie w świecie fikcji i jego morfologia"; mgr K. Kłosiński (UŚl): "»Zdarzenia« w badaniach narratologicznych"; doc. J. Speina (UMK): "»Słowo uprzedmiotowione« czyli kreacja językowa postaci literackiej (na przykładzie »Cudzoziemki« M. Kuncewiczowej)"; mgr W. Wielopolski (UAM): "Poetyka rysopisu postaci w prozie debiutantów po 1955 roku"; dr S. Dąbrowski (UG): "Problem teorii

czynności artystycznej na marginesie prac Konstantego Troczyńskiego"; dr A. Martuszevska (UG): "Problem tzw. interferencji elementów rzeczywistości przedstawionej dzieła literackiego"; mgr S. Orlicki (UŁ): "Specyfika świata przedstawionego eseju"; doc. E. Kuźma (WSP Szczecin): "Mitologia i fenomenologia przestrzeni artystycznej w poezji awangardowej dwudziestolecia międzywojennego"; dr H. Pustkowski i mgr K. Tatarowski (UŁ): "»Góra« i »dół« w polskiej poezji współczesnej"; mgr W. Popławska (UŁ): "Konstrukcja świata przedstawionego w literaturze faktu okresu międzywojennego"; dr J. Bachórz (UG): "Romans w polskiej powieści międzypowstaniowej";

Referaty z wyjątkiem referatów J. Sławińskiego, A. Pajdzińskiej, K. Kłosińskiego, S. Orlickiego i W. Popławskiej zostały opublikowane w tomie: "Tekst i fabuła". Red. Cz. Niedzielski i J. Sławiński. Wrocław 1980. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej, 54. PAN IBL.

M. Jakitowicz, "Biul. Polonist." 1977 z. 3. - W. Krzysztozek, "Prz. Hum." 1977 nr 6. - J. Skuczyński, "Ruch Lit." 1978 nr 2.

3

koniec lutego. M i a n o w a n i e p r o f. S. Ż ó ł -
k i e w s k i e g o p r z e w o d n i c z ą c y m R a d y
N a u k o w e j I B L p r z e z S e k r e t a r z a N a u k o w e g o P A N (n a
miejsce prof. W. Danką zmarłego 17 VIII 1976).

4

15 marca. Z m a r ła w W a r s z a w i e m g r J a d -
w i g a P i e t r u s i e w i c z o w a (ur. 2 IV 1911 w Ku-
nicach), historyk literatury, dydaktyk, zastępca profesora na
UW (dane biobibliograficzne podaje SWPP t. 2 s. 660-661). Należała do zespołu organizatorów IBL, w którym następnie pracowała do września 1956, biorąc udział m.in. w przygotowywaniu szkol-

nych podręczników literatury do końca XVIII w.

W. Jurow, "Prz. Hum." 1977 nr 7/8. - J. Rytel, "Pam. Lit."
1977 z. 3. - M. Prejs, "Biul. Polonist." 1978 z. 1.

5

19-21 marca. III etap, centralny, VII Olimpiady Literatury i Języka Polskiego. Komitet Główny przy IBL (w którego skład z Instytutu wchodził: prof. M. Klimowicz (przewodniczący), doc. A. Brodzka, prof. M. Głowiński, doc. Z. Goliński, doc. T. Kostkiewiczowa, dr A. Okopień-Sławińska, doc. L. Pszczołowska, prof. T. Skubalanka, doc. S. Treugutt) dopuścił do tego etapu 90 kandydatów. Dyplomy laureatów otrzymało 17 uczestników finału Olimpiady.

K. Cieślak, "Biul. Polonist." 1977 z. 4. - A. Szlązakowa,
"Polonistyka" 1977 nr 6.

6

21-23 marca. Konferencja naukowa nt. "Przestrzeń w dziele literackim", zorganizowana w Warszawie z inicjatywy Pracowni Poetyki Historycznej IBL. Konferencję rozpoczął doc. J. Sławiński wprowadzeniem: "Przestrzeń w literaturze - elementarne rozróżnienia". Następnie referaty wygłosili: mgr M. Płachecki: "Kontekst przestrzenny fabuły"; dr Z. Łapiński: "Przestrzeń w poezji Przybosa"; doc. E. Kuźma (WSP Szczecin): "Przestrzeń artystyczna w awangardowej poezji dwudziestolecia międzywojennego a problemy spójności tekstu"; dr J. Święch (UMCS): "O kategoriach czasu i przestrzeni w poezji okupacyjnej 1939-1945"; mgr M. Baranowska: "Transfiguracje przestrzeni w twórczości Aleksandra Wata"; mgr H. Michalecki (WSP Olsztyn): "Przestrzeń w powieści"; dr A. Martuszevska (UG): "Od »Dzikiej« do »Dzikuski«. Przemiany funkcji natury w powieści XIX w."; dr M. Czermińska (UG): "Dom w auto-

biografii i powieści o dzieciństwie"; mgr J. Pawłowski: "Przestrzeń w »Kosmosie«"; doc. T. Michałowska: "Topika przestrzeni w liryce staropolskiej"; doc. J. Abramowska (UAM): "Peregrynacja. Przestrzeń alegoryczna, realna, groteskowa"; doc. J. Błoński (UJ): "Przestrzeń dramatyczna od Wyspiańskiego do Różewicza"; doc. J. Sempoliński (ASP): "O płaszczyźnie barwnej"; prof. M. Głowiński: "Przestrzenne tematy i wariacje".

Materiały z sesji zostały opublikowane w tomie: "Przestrzeń i literatura". Studia pod red. M. Głowińskiego i A. Okopień-Sławińskiej. Wrocław 1978. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej, 51. PAN IBL.

J. Błoński: "Dramat i przestrzeń". "Dialog" 1977 nr 8. - W. Bolecki, "Biul. Polonist." 1977 z. 3. - A. Raczynska, "Twórczość" 1977 nr 6.

7

4 kwietnia. Konferencja naukowa "Virgilio Puccitelli, sekretarz królewski i poeta, i jego epoka", zorganizowana w Warszawie przez Instytut Kultury Włoskiej i IBL, jako rowizyta komitetu organizacyjnego sesji w San Severino (11-12 IX 1976). W konferencji ze strony włoskiej udział wzięli naukowcy i delegacja miasta San Severino. IBL reprezentowali: z-ca dyrektora, doc. S. Treugutt i doc. J. Lewański. Wygłoszono następujące referaty: P. Ticino: "Rozwój urbanistyczny San Severino ze szczególnym uwzględnieniem wieku XVIII"; prof. A. Pellegrino: "Teatr XVI i XVII w. w San Severino"; R. Bacciaroni: "Nowe dokumentacje dotyczące Virgilio Puccitellego"; prof. C. Massacci: "Balet jako temat zainteresowań na prowincji włoskiej". Ponadto Instytut Kultury Włoskiej zorganizował w swojej siedzibie wystawę wydawnictw oraz widoków miasta i architektury San Severino.

8

22 kwietnia. K o n f e r e n c j a n a u k o w a "Z p r o -
b l e m ó w e d y t o r s k i c h »D z i e ł w s z y s t -
k i c h« S ł o w a c k i e g o", zorganizowana w Warszawie
przez Komisję Edytorsko-Tekstologiczną KNoLP PAN oraz IBL. Wy-
głoszono referaty: prof. K. Górski: "Zagadnienia układu »Dzieł
wszystkich« Słowackiego" (z powodu nieobecności autora tekst
odczytał dr Z. Dokurno); doc. S. Treugutt: "»Beniowski« Słowac-
kiego. Przyczynek do interpretacji edytorskiej"; doc. M. Tatara
(UJ): "Problematyka edytorska »Króla Ducha« a edycja poematu
w »Dziełach wszystkich« Słowackiego".

K. Górski, M. Tatara, "Pam. Lit." 1979 z. 3.

9

27-28 kwietnia. S e s j a n a u k o w a z c y k l u "W
k r ę g u p o e z j i i p r o z y s t a r o p o l -
s k i e j", zorganizowana w Warszawie przez Pracownię Historii
Literatury Staropolskiej IBL. Wygłoszono następujące referaty:
doc. B. Otwinowska: "Fraszka »Do snu« Kochanowskiego"; dr S. Nie-
znanowski (UMCS): "Barokowa poezja mistyczna w Polsce"; doc.
J. Lewański: "Rej jako dramaturg. »Kupiec« wobec »Marchoźta«";
doc. Z. Rynduch (UG): "Przemiany sądów i pojęć o stylu w twór-
czości A.M. Fredry"; mgr T. Lancholc: "Rola przykładów w prozie
Haura"; prof. J. Starnawski (UŁ): "Pierwsze studium o »Odprawie
posłów greckich« (1823) i wyniki z niego konsekwencje badawcze";
dr H. Kapełusz: "O kolędzie z »Ludycji wieśnych«"; mgr K. Mroczek:
"Staropolskie trawestacje psalmów". Nadto przeprowadzono dysku-
sję nad antologią "Poeci polscy od średniowiecza do baroku" w
opracowaniu K. Żukowskiej (Warszawa 1977).

K. Mroczek, "Biul. Polonist." 1977 z. 3.

10

kwiecień. W y d a n i e z e s z y t u "P a m i ę t n i k a

L i t e r a c k i e g o" (R. LXVIII z. 1) p o ś w i ę c o -
n e g o p a m i ę c i p r o f. K. W y k i.

11

ok. kwietnia. "L i t e r a r y S t u d i e s i n P o -
l a n d" - n o w a s e r i a w y d a w n i c z a I B L.
Redaktorem naczelnym pisma została mianowana doc. H. Dziechcińska, członkami Rady Redakcyjnej: prof. M. Głowiński, prof. M. Klimowicz, prof. J. Pelc, doc. S. Treugutt. Wydawanie serii powierzono Ossolineum. Zadaniem publikacji (ukazującej się częściowo w języku angielskim, częściowo francuskim) miała być prezentacja za granicą osiągnięć powojennej nauki polskiej w zakresie wiedzy o literaturze, a mianowicie: historii literatury, badań porównawczych, teorii i socjologii literatury, a także krytyki literackiej. Układ poszczególnych woluminów, z których każdy poświęcony został osobnemu zagadnieniu, przedstawiał się następująco: 1. artykuły, najczęściej tłumaczenia prac drukowanych wcześniej w kraju; 2. obszernie recenzje książek publikowanych w ostatnich latach; 3. wybrana bibliografia prac polskich wydawanych w językach obcych.

Wolumen 1: "Theory of Literature in Poland", został wydany w 1978. W 1981 seria została przekształcona w czasopismo, ukazujące się dwa razy w roku.

12

19-20 maja. S e s j a n a u k o w a p o ś w i ę c o n a
J u l i a n o w i K r z y ż a n o w s k i e m u w pierwszą
rocznicę śmierci, zorganizowana w Warszawie przez IBL, KNoLP, Towarzystwo Literackie im. A. Mickiewicza i Instytut Literatury polskiej UW. Sesja poprzedzona została złożeniem kwiatów na grobie prof. J. Krzyżanowskiego, nadaniem Audytorium D w Audytorium Maximum UW imienia Profesora oraz otwarciem w Pałacu Kazimierzowskim UW wystawy pt. "Życie i dzieło Juliana Krzyżanow-

skiego", przygotowanej przez dr H. Kapełus i mgr M. Bokszcza-
nin. Obrady otworzył dyrektor IBL, prof. M. Klimowicz. Wygłoszo-
no referaty: prof. T. Ulewicz (UJ): "Juliana Krzyżanowskiego
spojrzenie i ujęcie syntetyczne dziejów literatury polskiej";
prof. W. Weintraub (USA): "Julian Krzyżanowski - badacz litera-
tury staropolskiej" (referat odczytany przez dra R. Wojcie-
chowskiego); doc. S. Treugutt: "Romantyzm na warsztacie badaw-
czym Juliana Krzyżanowskiego"; prof. E. Jankowski: "Julian
Krzyżanowski jako badacz literatury okresu pozytywizmu"; prof.
A. Hutnikiewicz (UMK): "Julian Krzyżanowski pośród »poszukiwa-
czy absolutu«"; prof. Janusz Pelc: "Mistrz"; doc. S. Frybes
(UW): "Julian Krzyżanowski - prezes Towarzystwa Literackiego
im. Adama Mickiewicza"; prof. Z. Libera (UW): "Rola Juliana
Krzyżanowskiego w badaniach nad socjologią literatury"; doc.
B. Otwinowska i mgr M. Bokszczanin: "Edytorstwo staropolskie
Juliana Krzyżanowskiego"; doc. Z. Goliński: "Dzieło edytorskie
Juliana Krzyżanowskiego (pisarze doby nowszej)"; prof. J. Kul-
czycka-Saloni (UW): "Sienkiewicz w oczach komparatysty"; prof.
J. Trzynadłowski (UWr): "Teoretyczno-literackie idee Juliana
Krzyżanowskiego" (referat odczytany przez dra S. Makowskiego);
doc. R. Górski: "Folklorystyka Juliana Krzyżanowskiego"; doc.
D. Buttlorowa (UW): "Polszczyzna Juliana Krzyżanowskiego". Ob-
rady zamknął krótkim przemówieniem prof. H. Markiewicz.

M. Bokszczanin, "Polonistyka" 1977 nr 6. - Taż, "Dzieło Ju-
liana Krzyżanowskiego", "Rocz. Tow. Lit. im. A. Mickiewi-
cza" 1977 s. 143. - E. Jaworska, "Biul. Polonist." 1977 z.
3. - J. Ratyńska, "Prz. Hum." 1977 nr 7/8.

13

23-24 maja. Konferencja naukowa nt.

"Loci communes wyobraźni artysty-
cznej czasów Oświecenia", organi-
zowana w Warszawie przez Pracownię Historii Literatury Oświe-

cenia IBL przy współudziale IS PAN. Referaty wygłosili: doc. M. Kwiatkowski (kurator Muzeum Łazienkowskiego): "Artystyczne środki budowania autorytetu władzy w architekturze czasów stanisławowskich"; doc. Z. Goliński: "Wizerunki władzy w poezji stanisławowskiej"; dr J. Chróścicki (UW): "Architektura okazjonalna imprez politycznych w Polsce II połowy XVIII wieku"; dr E. Rabowicz (UG): "Kategorie wizualne politycznej literatury okolicznościowej"; doc. T. Kostkiewiczowa: "Personifikacja alegoryczna jako stylistyczny środek refleksji o człowieku w poezji stanisławowskiej"; doc. M. Karpowicz (UW): "Przemiany ideowe sztuki sepulkralnej XVIII w. w Polsce"; doc. Z. Sinko: "Gotyk i ruiny w wyobraźni Oświecenia (Anglia i Polska)"; doc. J. Woźniakowski (KUL): "Gusty estetyczne społeczności XVIII wieku - na podstawie dzienników podróży"; dr A. Morawińska (Muz. Nar.): "Ogrody jako przejaw korespondencji sztuk w czasach Oświecenia".

J. Snopek, "Biul. Polonist." 1977 z. 4.

14

ok. maja. Nagroda im. A. Brücknera dla dra J. Lalewicza. Wydział I Nauk Społecznych PAN przyznał nagrodę za pracę "Komunikacja językowa i literatura" (Wrocław 1975).

15

maj. Wydanie "Słownika literatury polskiego Oświecenia" pod redakcją T. Kostkiewiczowej w serii wydawniczej Ossolineum "Vademecum Polonisty" pod redakcją naukową J. Sławińskiego (druk ukończono w maju, nakład 12 300 egz.). Dzieło przygotowane w Pracowni Historii Literatury Polskiego Oświecenia IBL przy udziale licznej grupy badaczy epoki z różnych ośrodków naukowych, uniwersyteckich i akademickich, objęło zwięzłe artykuły, dotyczą-

ce centralnych problemów i zjawisk kulturalno-literackich polskiego Oświecenia: prądy i kierunki literackie epoki, zjawiska ogólnokulturowe wchodzące w kontakt z twórczością literacką, instytucje i ośrodki życia literackiego, świadomość estetycznoliteracką, formy artystyczne, recepcję tendencji literackich o proveniencji obcej.

16

30 czerwca. N a g r o d y S e k r e t a r z a N a u k o - w e g o P A N d l a p r a c o w n i k ó w I B L. Nagrody otrzymali: doc. J. Sławiński, doc. M. Głowiński, doc. T. Kostkiewiczowa, dr A. Okopień-Sławińska za "Słownik terminów literackich"; prof. M. Janion za pracę "Gorączka romantyczna"; doc. Z. Stefanowska za pracę "Próba zdrowego rozumu. Studia o Mickiewiczu"; prof. A. Kawecka-Gryczowa, mgr W. Korotał, mgr J. Szewcowska, mgr M. Szymańska za tom 2 cz. 1: "Programy teatru jezuickiego", dzieła: "Dramat staropolski od początków do powstania Sceny Narodowej. Bibliografia".

17

czerwiec. W y d a n i e p i e r w s z e g o t o m u d r u g i e j s e r i i "S ł o w n i k a w s p ó ł - c z e s n y c h p i s a r z y p o l s k i c h", opracowanego pod redakcją J. Czachowskiej nakładem PWN (druk ukończono w czerwcu, nakład 2100 egz.). Całość opracowana w Pracowni Dokumentacji Literatury Współczesnej IBL przez zespół w składzie: M. Brykańska, J. Czachowska, E. Głębińska, F. Lichodziejewska, R. Loth, B. Winklowska, objęła 473 hasła osobowe pisarzy, którzy debiutowali w l. 1950-1965 lub też debiutując wcześniej w tym okresie rozwinęli twórczość w sposób istotny. Tom 1 zawierał hasła na litery A-K.

W 1978 ukazał się tom 2, zawierający hasła osobowe na litery L-T. Do zespołu autorskiego doszła A. Szałagan. Tom 3, obejmujący

mujący obok haseł osobowych na litery U-Ż aneks bibliograficzny za lata 1971-1975, słownik pseudonimów i kryptonimów, wykaz antologii, almanachów i książek zbiorowych, w których publikowali pisarze, oraz indeksy, ukazał się w 1980.

18

29 września - 1 października. U d z i a ł p r a c o w n i -
k ó w I B L w s e m i n a r i u m K o m i t e t u
N a u k o S z t u c e P A N "S ł o w o i o b r a z :
o d h u m a n i z m u d o O ś w i e c e n i a" w Nieboro-
wie. Z IBL referaty wygłosili: prof. Janusz Pelc: "Ut pictura
poesis erit"; doc. B. Otwinowska: "Głossa do książki Mieczysława
Hartleba o estetyce Jana Kochanowskiego"; doc. H. Dziechcińska:
"Parawizualność literatury staropolskiej jako element współczes-
nej kultury".

J. Krauze-Karpińska, "Biul. Polonist." 1978 z. 4.

19

3-9 października. U d z i a ł p r a c o w n i k ó w I B L
w s y m p o z j u m n t. p o l s k o - s z w e d z k i c h
s t o s u n k ó w l i t e r a c k i c h, zorganizowanym w
Sztokholmie przez ~~szwedzką~~ Akademię Literatury, Historii i Staro-
żytności. Z IBL wygłosili referaty: prof. M. Głowiński: "Dwaj
polscy krytycy o Ibsenie: Brzozowski i Ortwin"; doc. S. Treu-
gutt: "Szwedzi w trylogii historycznej Sienkiewicza"; prof.
M. Janion: "Mit Północy w literaturze romantycznej"; mgr J. Zie-
liński: "Pierwsze zdanie »Homo sapiens« Przybyszewskiego. Skan-
dynawsko-polski węzeł powieściowy".

Goście polscy poznali ponadto ośrodki slawistyczne w Uppsali, Lundzie i Kopenhadze.

[J. Zieliński] J.Z., "Biul. Polonist." 1978 z. 4.

20

11-13 października. U d z i a ł d e l e g a c j i I B L w k o n f e r e n c j i n a u k o w e j "W i e l k i P a ź d z i e r n i k i p r o c e s l i t e r a c k i w s p ó ł c z e s n e j e p o k i", zorganizowanej w Moskwie przez Instytut Literatury Światowej im. M. Gorkiego AN ZSRR przy współudziale Związku Pisarzy Radzieckich. W skład delegacji wchodził z IDL: doc. R. Górski, prof. M. Stępień, dr K. Siemrocka, dr Z. Jarosiński, który wygłosił referat: "Rewolucja Październikowa i awangarda artystyczna lat dwudziestych".

Z. Jarosiński, "Biul. Polonist." 1978 z. 4.

21

13-14 października. K o n f e r e n c j a n a u k o w a nt. "Ż y c i e l i t e r a c k i e w P o l s c e X V I i X V I I w i e k u", zorganizowana w Warszawie przez Pracownię Historii Literatury Staropolskiej IBL. Referaty wygłosili: prof. B. Nadolski (UMK): "Koncepcja życia literackiego w Polsce w okresie Renesansu"; dr A. Nowicka-Jeżowa (UW): "Pieśń »wiejska« w popularnym repertuarze wokalnym XVII w."; doc. H. Dziechcińska: "Zabawa jako komponent życia literackiego w Polsce XVI i XVII w."; doc. W. Roszkowska: "Główne ośrodki życia teatralnego w dawnej Polsce"; dr S. Nieznanowski (UMCS): "Z badań nad czytelnictwem w czasach staropolskich. Rejon Lubelszczyzny".

Materiały z sesji zostały opublikowane w tomie: "Z dziejów życia literackiego w Polsce XVI i XVII wieku". Red. H. Dziechcińska, Wrocław 1980. Studia Staropolskie, 48. PAN IBL.

K. NroczeK, "Biul. Polonist." 1978 z. 4.

22

24-26 listopada. K o n f e r e n c j a n a u k o w a "S t a n i s ł a w P r z y b y s z e w s k i. (W 50-lecie śmierci)", zorganizowana w Warszawie przez Pracownię Historii Literatury Okresu Młodej Polski IBL. Gościem honorowym był

prof. S. Holsztyński. Wygłoszono referaty: mgr T. Durek: "Przybyszewski - kusiciel"; doc. M. Podraza-Kwiatkowska (UJ): "►Naga dusza◄ Przybyszewskiego a epoka munduru"; dr B. Wojnowska: "►Nad morzem◄ - mistyka i płęć"; dr T. Walas (UJ): "Przybyszewski a dekadentyzm"; dr M. Wyka (UJ): "Przybyszewski powieściopisarz"; mgr J. Zieliński: "Wpływ Przybyszewskiego na rosyjską powieść modernistyczną"; mgr T. Agapkina (Moskwa): "O rosyjskich kontekstach Przybyszewskiego. Z nowych odkryć archiwalnych"; k.n. W. Witt (Moskwa): "Przybyszewski a Dośtojewski"; dr E. Rzewuska (UMCS): "Ekspresjonizm Przybyszewskiego w świetle jego dramatów"; doc. R. Taborski (UW): "Z dziejów scenicznych dramatów Przybyszewskiego"; mgr J.M. Dynak (UŚl): "Przybyszewski i »przybyszewszczyzna« w krzywym zwierciadle satyry"; dr A.Z. Nakowiecki (UW): "Legenda Przybyszewskiego w oczach potomnych".

Referaty zostały opublikowane w tomie: "Stanisław Przybyszewski. W 50-lecie zgonu pisarza". Studia pod red. H. Filipkowskiej. Wrocław 1982. PAN IDL.

E. Staruch, "Kult. i Społ." 1978 nr 3. - J. Zieliński, "Biul. Polonist." 1978 z. 4.

23

24-26 listopada. S e s j a n a u k o w a nt. "S p o -
c z n e u w a r u n k o w a n i a i n s t y t u c j o -
n a l n e ż y c i a l i t e r a c k i e g o", zorganizowana w Olsztynie przez IBL i WSP w Olsztynie. Sesja zgromadziła obok pracowników naukowych, olsztyńskich nauczycieli szkół średnich i bibliotekarzy oraz studentów Wydziału Humanistycznego WSP w Olsztynie. Otwarcia obrad dokonał rektor WSP prof. dr J. Popowicz, prof. S. Żółkiewski przedstawił ogólną treść planowanego na rozpoczęcie obrad referatu nieobecnego prof. M. Stępnia (UJ): "Badanie życia literackiego jako krytyka

współczesnej kultury literackiej". Następnie wygłoszono referaty: prof. S. Żółkiewski: "Uwagi o badaniu funkcjonowania kultury literackiej"; dr K. Dmitruk: "Komunikacja literacka a instytucje publiczności"; dr J. Lalewicz: "Społeczny kontekst faktu literackiego i funkcje lektury"; dr M. Hopfinger: "Komunikacja filmowa lat XX i XXX-ych w Polsce wobec tradycji kultury literackiej"; dr hab. Janusz Maciejewski: "Publiczność literacka i jej instytucje"; dr J. Ankudowicz (IKiCz): "Teoretyczne i metodologiczne problemy empirycznych badań czytelnictwa"; doc. S. Siekierski (IKiCz): "Funkcje zakładu pracy w kształtowaniu uczestnictwa kulturalnego młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem książki"; mgr J. Kostecki (IKiCz): "Charakterystyka wybranych społecznych sytuacji komunikacji czytelniczej w drugiej połowie XIX wieku"; mgr A.R. Zieliński (IKiCz): "Z badań nad kompetencjami czytelniczymi odbiorców"; mgr J. Karwowski (IKiCz): "Z badań nad rzeczywistymi funkcjami społecznymi serii wydawniczej »Druka wojna światowa«"; mgr W. Adamiec (IKiCz): "Warunki upowszechniania czytelnictwa na wsi międzywojennej przez kółka rolnicze i związki młodzieży w świetle pamiętników"; dr T. Zienkiewicz (WSP Olsztyn): "Prasa Mazur (1842-1939) w procesie komunikacji literackiej (z zagadnień polityki literackiej pism)"; dr J. Polakowski (WSP Kraków) i doc. Z. Uryga (WSP Kraków): "Problemy metodologiczne dydaktycznych badań nad komunikacją literacką"; dr W. Dynak (UWr) i dr A. Labuda (UWr): "Szkolna kultura literacka w okresie zaborów"; dr W. Dynak (UWr): "Świadectwa i reguły odbioru w szkolnej lekturze literackiej na materiale tzw. »bryków« z lat 1897-1939 "; dr E. Polanowski (WSP Częstochowa): "Problematyka badań nad życiem literackim ośrodków prowincjonalnych w okresie pozytywizmu"; mgr J. Szymańska (UW): "Kultura i literatura dla ludu (na podstawie materiałów zebranych do »Kroniki życia literac-

kiego Warszawy w 1890«); mgr M. Lubelska (UJ): "Sposoby lektury »Generała Barcza«"; mgr M. Zaleski: "O awangardowym fakcie literatury"; mgr Z. Bauer (UJ): "Treści ideowo-kulturalne w magazynie ilustrowanym (niektóre zagadnienia metodologii badania)"; mgr P. Kowalski (UWr): "Między historycznością a romansem"; dr M. Świątecki (WSP Olsztyn): "U podstaw kształtowania się życia literackiego na Warmii i Mazurach po 1945 roku"; mgr M. Płachetki: "Mikrospołeczna sytuacja komunikowania w dobie niewoli w Królestwie Polskim (1864- 1885)"; mgr O.S. Czarnik (BN): "Proza artystyczna a prasa codzienna"; mgr J. Pilch (UJ): "Problemy metodologiczne badania życia literackiego okresu konspiracji w czasie II wojny światowej".

Referaty: J. Ankudowicza, K. Dmitruka i J. Lalewicza wydrukowano w "Pamiętniku Literackim" 1978 z. 4.

H. Sawicka: "Literatura a społeczeństwo". "Warmia i Mazury" 1976 nr 2. - H. Sawicka, M. Zaleski, "Biul. Polonist." 1978 z. 4. - A. Staniszewski. "Kom. Mazur.-Warm." 1978 nr 5.

24

listopad. R o z p o c z ę c i e w y d a w a n i a "L i s t ó w" H. Sienkiewicza pod redakcją i ze wstępem J. Krzyżanowskiego (por. 1969 poz. 10a), nakładem PIW. Tom 1 w dwóch częściach, który objął listy do alfabetycznie ułożonych adresatów od M. Albińskiego do W. Jabłonowskiego (druk ukończono w listopadzie, nakład 5290 egz.), opracowała i przypisami opatrzyła M. Bokeszczanin (z wyjątkiem listów do M. Godlewskiego, które opracował E. Kiernicki). W 1984 został złożony w wydawnictwie tom 2, obejmujący listy do J. Janczewskiej również w opracowaniu M. Bokeszczanin.

24a

8-9 grudnia. K o n f e r e n c j a n a u k o w a z c y k l u "L i t e r a t u r a p o l s k a w k o n -

tekście europejskim", zorganizowana w Warszawie przez Pracownię Historii Literatury Staropolskiej IBL. Wygłoszono następujące referaty: doc. J. Kotarska (UG): "Petrarizm w poezji polskiego renesansu i baroku"; doc. S. Otwinowska: "Wczasy ludzi wielkich. Humanistyczna koncepcja »otium« w Polsce na tle tradycji europejskiej"; doc. H. Dziechcińska: "Staropolska parodia literacka na tle parodystycznej twórczości antycznej i zachodnioeuropejskiej"; doc. E. Sarnowska-Temeriusz: "Problemy staropolskiego horacjanizmu"; prof. M. Cytowska (UW): "Erazmizm w literaturze polskiej XVI-XVII w."; doc. J. Lewański: "Metastasio na scenach polskich".

Materiały z sesji zostały opublikowane w tomie: "Studia porównawcze o literaturze staropolskiej". Red. T. Michałowska, J. Ślaski. Wrocław 1980.

K. Mroczek, "Biul. Polonist." 1978 z. 4.

25

15-16 grudnia. Konferencja naukowa nt.

"Walka wyzwolenicza narodów w latach II wojny światowej", zorganizowana w Warszawie przez IBL oraz Instytut Literatury Światowej im. M. Gorkiego AN ZSRR w Moskwie. Wygłoszono następujące referaty: prof. S. Żółkiewski: "Uwagi o kulturze literackiej doby okupacji" (uzupełnieniem referatu była wypowiedź dr J. Czachowskiej, dotycząca prac nad bibliografią literatury i teatru w latach II wojny), prof. M. Stępień: "Konspiracyjne diagnozy i prognozy"; prof. G. Łonidze (Moskwa): "Wielka wojna narodowa w wielonarodowej kulturze radzieckiej"; prof. P. Topor (Moskwa): "Antyfaszystowski ruch oporu w latach II wojny światowej a literatura"; k.n. D. Starikov (Moskwa): "Radziecka literatura o wojnie a współczesne problemy stylu życia"; dr Z. Jarosiński: "Doświadczenia wojenne jako czynnik przemian literackich"; mgr A. Sobo-

lewska: "Proza psychologiczna pierwszych lat powojennych wobec wojny i okupacji"; k.n. S. Bełza (Moskwa): "Filozoficzno-etyczne poszukiwania w nowej prozie o wojnie"; dr H. Zaworska: "Model heroizmu dwustego w opowiadaniach Jarosława Iwaszkiewicza"; k.n. A. Griszunin (Moskwa): "»Wasył Tiorkin« Aleksandra Twardowskiego jako wybitne zjawisko artystyczne".

Z. Jarosiński, "Biul. Polonist." 1978 z. 4. - "Tryb. Ludu" 1979 nr 296, 297. - "Życie Warsz." 1977 nr 296.

26

17 grudnia. P o w o ł a n i e p r a c o w n i k ó w I B L n a c z ł o n k ó w K N o L P PAN na okres kadencji 1978-1980. Uchwałą Wydziału I PAN w skład Komitetu (pod przewodnictwem prof. H. Markiewicza) powołani zostali z IBL: doc. A. Brodzka, prof. M. Głowiński, doc. Z. Goliński, doc. R. Górski, prof. N. Janion, prof. E. Jankowski, prof. M. Klimowicz (zastępca przewodniczącego), prof. M.R. Mayenowa, doc. T. Michałowska, doc. J. Sławiński, doc. S. Treugutt, doc. J. Woronczak, prof. M. Żmigrodzka, prof. S. Żółkiewski. Przewodniczącymi Komisji zostali wybrani: prof. M. Głowiński - Komisji Wydawniczej; prof. E. Jankowski - Komisji Edytorsko-Tekstologicznej; prof. S. Żółkiewski - Komisji Badania Kultury Literackiej.

27

S t o p n i e n a u k o w e u z y s k a n e w I B L w 1 9 7 7

doktora nauk humanistycznych: Ł. Ginko: "Pejzaż w poezji wczesnoromantycznej" (promotor: doc. T. Kostkiewiczowa); - E. Janus: "Intensywność cechy (studium semantyczne)" (promotor: doc. A. Bogusławski); - E. Szary-Matywiecka: "Książka - powieść - autotematyzm. (Od »Pałuby« do »Jedynego wyjścia«)" (promotor: doc. A. Brodzka); - J. Walc: "Tadeusza Konwickiego przedstawienie świata" (promotor: doc. A. Brodzka); - **doktora habilitowanego:**

Janusz Maciejewski: "Oświecenie polskie. Początki formacji, jej stratyfikacja i przebieg procesu historycznoliterackiego"; - M. Maciejewski: "Poetyka - gatunek - obraz. Studia o poezji romantycznej"; - Z. Najder: "Biografia Josepha Conrada Korzeniowskiego"; - Z.J. Nowak: "Kazimierz Brodziński. »Pisma estetyczno-krytyczne« t. 1-2. Edycja krytyczna z komentarzem"; - J. Prokop: "Żywioł wyzwolony - studium o poezji Tadeusza Micińskiego na tle Młodej Polski".

28

T y t u ł y n a u k o w e u z y s k a n e p r z e z
p r a c o w n i k ó w I B L w 1 9 7 7

docenta: dr hab. dr hab. A. Kowalczykowa, R. Loth, B. Otwinowska; - **członka PAN:** prof. M. Klimowicz.

29

Z m i a n y w s k ł a d z i e z e s p o ł u p r a -
c o w n i k ó w e t a t o w y c h I B L w 1 9 7 7

Działalność podstawowa: **rozpoczęli pracę:** mgr M. Baranowska (10 XI), dr J. Kelera (31 XII), mgr M. Kotowska (1 X), mgr A. Sobolewska (1 IX); - **przestali pracować:** prof. W. Kuraszkiewicz (31 III), mgr K. Nizio (30 IV), dr M. Rawiński (30 IX), dr M. Wyka-Hussakowska (30 IX), mgr Z. Zierhoffer (30 IV)

Biblioteka: **rozpoczęli pracę:** mgr S. Jabłoński (3 XI), G. Wodarska (1 VII); - **przestali pracować:** H. Dakowicz (30 XI), A. Odrakiewicz (31 VIII), M. Stradecka (30 VI), M. Władyka (28 II)

Administracja: **rozpoczęli pracę:** I. Cybulska (25 I), J. Edelwajn (1 IV), W. Lenart (1 XII), A. Zielińska (1 XI); - **przestali pracować:** D. Badowska (12 IX, renta), J. Edelwajn (27 VI), J. Janiszewska (30 IX), B. Warchoł (19 III), dr J. Zbiegniewski (31 XII), E. Żaboklicka (30 IX).

30